34
a-h.

Trondhjems Telegrafkontor

ВОЛИ
ВОКЗЕЛАЛ

Trøndelag Telegrafinspektorat

NORSK LOVTIDENDE

2NEN AVDELING

Samling av lover, resolusjoner m. m.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

1928

Utgiver:
Byråchef M. Hofgaard

GRØNDAHL & SØNS BOKTYKKERI
OSLO

NORSK LOVTIDENDE

2DEN AVDELING

Samling av love, resolusjoner m. m.

Utgit efter offentlig foranstaltning

1928

Utgiver:
Fridtjof M. Hofgaard

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI
OSLO

NORSK LOVTIDENDE

2nen avdeling.

1928.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om forandring i § 1 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Lillestrøm. 3 janr.

Skrivelse **) fra Finans- og Tolldepartementet, hvori meddeles at departementet i henhold til kongelig resolusjon av 19 juni 1897 har bestemt, at det utenom Ankenes herred inntil videre skal være tillatt å innføre tollbare varer, som ikke er ledsaget av passerseddel, over landegrensen til Nordland fylke, kun ad følgende veier: 4 janr.

1. Gjennem Junkerdalselvens dalføre i Saltdal herred over Graddis fjellstue,
2. Over Umbukten fjellstue i Nord Rana herred,
3. Gjennem Susendalen over Harvas-stuen fjellstue,
4. Gjennem Skarmodalen over gården Bratli,
5. Gjennem Kruttå-dalføret over Kruttvatnet fjellstue,
6. Gjennem Storelv-dalføret over gården Rauli ved Røsvatnets nordende.

Foranstående bestemmelser trer i kraft straks.

Skrivelse fra Justisdepartementet til auksjonsforvalteren i Oslo, hvori meddeles at det påligger namsretten uten betaling å utferdige den i tvangsfullbyrdelseslovens § 174 omhandlede erklæring. 5 janr.

For erklæringens tinglysning erlegges gebyr efter sportellovens § 48 b.

Skrivelse **) fra Handelsdepartementet om ikrafttreden av Lofotopsynet i 1928. 5 janr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 6 janr.

I. Følgende saker overføres fra 1 januar 1928 fra Socialdepartementets til Finansdepartementets (Bygningsinspektoratets) forretningsområde:

*) Bekjentgj. 7 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1, hvor vedtektens § 1 i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 7 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1.

6 janr. a. De ved Stortingets beslutninger av 18 juli 1919, 19 juli 1920, 16 juli 1921, 30 mai 1922, 29 juni 1923, 21 mai 1924, 23 april 1925, 24 mars 1926 og 21 juni 1927 gitte bevilgninger til nedskrivningsbidrag og garanti for pantelån til Boligfondet for Statens Tjenestemenn og Boliger til Statens Tjenestemenn.

b. De ved Stortingets beslutninger av 12 mai 1917, 11 april 1919 og 3 juli 1920 til Handelsdepartementet gitte bevilgninger til nedskrivningsbidrag og garanti for pantelån til boliger til posttjenestemenn.

c. De ved Stortingets beslutninger av 18 juli 1919, 19 juli 1920 og 15 juni 1921 gitte bevilgninger til Fremme av Samfundsnyttig Boligbygging.

d. Den del av Det Norske Pengelotteris overskudd som ved Stortingets beslutninger av 22 mai 1922 og 6 juli 1927 er forbeholdt Boligsaken.

e. De ved Stortingets beslutninger av 8 april 1921 og 23 mars 1923 gitte bevilgninger til standardisering av byggematerialer og hustyper.

II. —

6 janr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved direktøren for det civile medisinalvesen i henhold til § 11 i lov nr. 1 av 29 april 1927 om lægers rettigheter og plikter bemyndiges inntil videre til å gi forskrifter om almindelige årlige beretninger fra praktiserende læger efter nevnte paragrafs første ledd.

6 janr. **Kongelig resolusjon** *) om forhøielse av jordkonsesjonsgrensen i Varteig herred, Østfold fylke, til 40 dekar for utenbygdsboende og 50 dekar for innenbygdsboende.

6 janr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved i medhold av § 44 i lov nr. 2 av 20 mai 1899 og midlertidig lov nr. 2 av 7 juli 1927 bestemmes at tiden for spilljakt på tiur og orrhane i Telemark fylke i året 1928 flyttes og fastsettes til tiden fra og med 5 til og med 14 mai.

6 janr. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

Kostgodtgjørelse for møte på faste tingdager.

Departementet skal herved meddele at bestemmelsen i lov nr. 3 av 15 juni 1878 § 6 om kostgodtgjørelse til forskjellige tjenestemenn for ophold på sake- og skatteting m. v. ikke får anvendelse forsåvidt angår faste tingdager efter domstolslovens § 26. Dette gjelder selv om de

*) Bekjentgj. 7 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1.

samme tingdager også er fastsatt som ting for saker som behandles efter den eldre rettergangsordning. For reiser i anledning av de faste rettsdager (tingdager) tilkommer sorenskriveren bare skyss- og kostgodtgjørelse efter det vanlige regulativ, jfr. sportellovens § 16 (tilleggslov av 26 april 1918). 6 janr.

Man gjør samtidig opmerksom på, at de eldre bestemmelser om lensmenns møte ved tingene må anses som bortfalt efter de nye rettergangslover. Det er heller ikke påkrevet at lensmennene møter på de faste tingdager i overgangstiden, mens også saker efter den eldre rettergangsordning blir behandlet på tingene.

Herom bedes alle sorenskrivere innen hr. fylkesmannens distrikt underrettet.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Namsskogan herred, Nord-Trøndelag fylke. 6 janr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved fru Thora Roschers gavebrev av 25 april 1872 oprettede «Enkefru Thora Roschers legat» til trengende innen Tyristrand herred. 6 janr.

Skrivelse**) fra Arbeidsdepartementet om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn i Aker herred, Akershus fylke. 9 janr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved enkefru Cathrine Elise Vauverts testament av 27 mai 1905 oprettede «Louis Vauvert og hustru Cathrine Vauverts legat til fordel for værdige trængende sjømænd og deres efterlatte i Porsgrund». 11 janr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved enkefru Cathrine Elise Vauverts testament av 27 mai 1905 oprettede «Louis Vauvert og hustru Cathrine Vauverts legat til fordel for værdige trængende handelsmænd og haandverkere og deres trængende efterlatte i Porsgrund». 11 janr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på statutter for det den 8 juni 1920 stadfestede «Louis Vauvert og hustru Cathrine Vauverts legat 11 janr.

*) Bekjentgj. 16 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2.
**) Bekjentgj. 16 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2, hvor bestemmelsene er inntatt.

11 janr. til fordel for værdige mandlige og kvindelige trængende i Porsgrund og nærmeste omegn».

12 janr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles at Portugal og Ungarn henholdsvis 24 og 29 oktober 1927 har tiltrådt Svalbardtraktaten av 9 februar 1920.

13 janr. **Kongelig resolusjon,** hvorved i henhold til lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 §§ 29 og 31 bestemmes at det i kongelig resolusjon av 7 november 1924 omhandlede sikkerhetsfond ved A/S Porsa bergverk i Kvalsund herred skal økes til kr. 20 000,00 ved at der tilbakeholdes ½ % av lønningene til verkets betjenter og arbeidere, ved tilskudd av tilsvarende beløp fra verket samt ved oplegg av rentene.

13 janr. **Kongelig resolusjon** *) om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Hopen herred, Møre fylke.

13 janr. **Kongelig resolusjon,** hvorved Bergverkaktieselskapet Norge tillates inntil utgangen av 1928 å la driften hvile ved sine anvisninger i Nittedal og Nannestad herreder, Akershus fylke, på hvilke selskapet ved kongelige resolusjoner av 19 juni 1908 og 6 mai 1911 fikk konsesjon til bergverksdrift.

Ved denne tillatelse bortfaller ikke nødvendigheten av frist efter bergverksloven.

13 janr. **Kongelig resolusjon** **) hvorved bestemmes:

I. «Rotål» (Heterodera rostochiensis eller Heterodera schachti) skal inntil videre anses farlig for poteter.

II. Der vedtas endringer i de ved kongelige resolusjoner av 13 februar og 20 mars 1925 utferdigede regler for innførsel av poteter fra utlandet, deres § 9, overensstemmende med et fremlagt utkast.

Denne resolusjon trer i kraft straks.

Reglenes § 9 vil efter de i post II omhandlede endringer lyde således:

§ 9. Certifikatet fra den utenlandske plantesykdomsinspeksjon må være utstedt innenfor et tidsrum av 14 dager før avsendelsen finner sted. Det skal inneholde oplysning

*) Bekjentgj. 16 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.

**) Bekjentgj. 16 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2.

om i hvilket distrikt potetene er avlet samt navn og adresse på avsenderen og mottageren av partiet. 13 janr.

Certifikatet skal avgi bevidnelse for:

a. At potetene er avlet i vedkommende eksportland og at dette er fri for potetkreft.
b. At potetene er avlet i jord som er fri for «rotål» (Heterodera rostochiensis eller Heterodera schachti).
c At partiet er nøie undersøkt og funnet fri for angrep av potetkreft og potetmøll, herunder larve eller puppe derav.
d. At forsendelsen skjer i ny emballage og at hver sekk eller kasse er forsynt med vedkommende plantesykdomsinspeksjons plombe.

Certifikatet skal undertegnes og signeres av vedkommende plantesykdomsinspeksjon under avgivelse av dennes offisielle titel.

Underskriftens riktighet må attesteres av norsk konsul.

En kopi av certifikatet skal straks tilstilles Landbruksdepartementet.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmelsene i litra D. postene 4 og 24 i den ved kongelig resolusjon av 18 mars 1927 meddelte konsesjon på en sidelinje til Ekebergbanen fra Sportsplassen til Brandfjell ved Simensbraaten forandres overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 13 januar 1928. 13 janr.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om forandring i §§ 1 og 2 i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Hamar. 13 janr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles at ifølge offisiell meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Sverige 19 desember 1927 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende overenskomst om slaveri av 25 september 1926, og at Monako og Egypten har tiltrådt overenskomsten henholdsvis 17 og 25 januar 1928. 14 janr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på nye statutter for «Søstrene Frichs legat til bedste for damer av borgerlig stand i Bergen eller nærmeste omegn». 14 janr.

Skrivelse **) fra Poststyret, hvori meddeles, at der er truffet avale mellem det norske poststyre og poststyret i 16 janr.

*) Bekjentgj. 16 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2, hvor vedtektens §§ 1 og 2 i endret lydelse er inntatt.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1928 s. 17.

16 janr. Amerikas Forente Stater om at den porto som er fastsatt i Art. IV i den norsk-amerikanske pakkeoverenskomst av 11 januar/11 februar 1921 for pakker fra Norge til Amerikas Forente Stater skal endres så den kommer til å utgjøre:

Når pakkens vekt	ikke overskrider 1 kg.	130 øre
—»—	overskrider 1, men ikke 3 kg...	210 »
—»—	overskrider 3, men ikke 5 kg...	310 »
—»—	overskrider 5 kg.	310 »

for de første 5 kg. og derefter 90 øre for hvert ytterligere kg. eller del derav.

Avtalen er avsluttet fra norsk side med hjemmel av kongelig resolusjon av 16 desember f. å.

Endringene er trådt i kraft fra 1 januar 1928.

17 janr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

I. Det av Fredrikstad Privatbank i 1927 i anledning av National Lead Companys overtagelse av aktiemajoriteten i Titan Co. A/S til Handelsdepartementet innbetalte beløp, kr. 100 000,00 oplegges til et fond, kalt Titanfondet.

II. Fondet forvaltes og anvendes overensstemmende med det utkast til statutter som er inntatt i Handelsdepartementets foredrag av 17 januar 1928.

17 janr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved bestemmes:

I. Lov av 6 august 1915 om offentlig tilsyn med overvintringstokt til de arktiske egne skal, med de innskrenkninger i samme som forholdene i hvert enkelt tilfelle tilsier, også gjelde tokt, som utrustes fra norsk havn for å drive fangst eller i annet øiemed, når toktet skjer under sådanne forhold at overvintring kan bli nødvendig (jfr. lovens §§ 1 og 14 a). Ordinære norske fangstekspedisjoner er unntatt fra denne bestemmelse.

II. Den under post I nevnte lov skal, med de innskrenkninger i samme som forholdene i hvert enkelt tilfelle tilsier, likeledes gjelde tokt fra fremmed land til de arktiske egne, som i norsk havn antar norsk innvåner som leder eller deltager, når hensikten opgis eller skjønnes å være at nogen av dem som er med på toktet, skal overvintre eller toktet skjer under sådanne forhold at overvintring kan bli nødvendig (jfr. lovens § 14 a og b).

*) Bekjentgj. 18 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.

III. Til lovens gjennemførelse skal der bringes i anvendelse de ved kongelig resolusjon av 15 desember 1917 (jfr. kongelig resolusjon av 3 september 1920) fastsatte forskrifter for overvintringstokt til arktiske egne, med de innskrenkninger som forholdene i hvert enkelt tilfelle tilsier. 17 janr.

Kongelig resolusjon *), om fredning av rapphøns og ærfugl det hele år i Østfold fylke. 17 janr.

Denne resolusjon gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1930.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 17 janr.

I. I medhold av § 15 i lov om landets kornforsyning av 25 juni 1926 fastsettes inntil videre følgende arbeidsordning for de i nevnte lov omhandlede kornankenevnder:

1. Anke i tvist som opstår mellem Statens Kornkontor eller dettes råd og importør, kornselger, kornkjøper eller korndyrker angående spørsmål som er nevnt i § 15 i lov om landets kornforsyning av 25 juni 1926, kan sendes inn enten til Statens Kornkontor eller til formannen i vedkommende ankenevnd, som i så fall straks videresender den til Statens Kornkontor. Hvis Kornkontoret efter å ha overveiet saken tar anken tilfølge, blir vedkommende klager og ankenevndens formann straks å underrette. Tas saken ikke tilfølge, skal kontoret uopholdelig og senest 8 dager efterat den er mottatt, oversende saken til vedkommende ankenevnds formann med sin uttalelse og bilagt med alle nødvendige oplysninger. Hvis det gjelder kjøpte eller solgte kornpartier, bør kornprøve følge med og analyseopgave, om en slik foreligger. Alle innlegg og bevismidler som er innkommet til Statens Kornkontor vedrørende tvisten eller dens gjenstand, også før tvist blev åpnet, skal følge med anken.

2. Formannen forelegger uttalelsen fra Statens Kornkontor for den annen part. Formannen kan forsåvidt han finner grunn til det fastsette en frist for svaret. Hvis tilsvaret inneholder særlige og nye oplysninger som det er av betydning at Statens Kornkontor blir bekjent med, før avgjørelse treffes, kan formannen forelegge tilsvaret for Kornkontoret, som samtidig gis frist til en ny uttalelse.

3. Formannen sørger for at alle oplysninger og bevismidler som han anser nødvendige, blir bragt tilveie i

*) Bekjentgj. 18 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.

17 janr. tide. Han har også rett til å bruke sakkyndig hjelp. Formannen kan gi partene adgang til å avgi muntlig forklaring for nevnden når det ikke medfører uforholdsmessige omkostninger eller ulemper.

4. Formannen fastsetter tid og sted for møtene og innkaller medlemmene som straks gir melding, såfremt de ikke kan avgi møte. Varamann blir i så fall å innkalle.

5. Ved sakens behandling i nevnden treffes avgjørelse ved stemmeflerhet. Ingen tvist kan avgjøres av nevnden uten at alle tre medlemmer eller deres varamenn har deltatt i avgjørelsen.

6. Over de tvister som behandles av nevnden, føres protokoll som for hver sak ganske kort angir partene, sakens gjenstand og den avgjørelse som er truffet. Hvis der ikke er enstemmighet, opgis hvem som har stemt for avgjørelsen.

7. Snarest mulig efterat saken er avgjort blir en meddelelse om resultatet å tilstille hver av partene, hvorefter Statens Kornkontor i tilfelle foretar det som kreves til avgjørelsens iverksettelse.

8. Godtgjørelsen til nevndens formann og øvrige medlemmer er ved kongelig resolusjon av 18 november 1927 bestemt til kr. 20,00 pr. møtedag og, om møte holdes utenfor det sted hvor vedkommende bor, i tillegg hertil skyss- og kostgodtgjørelse efter det til enhver tid gjeldende regulativs 1. klasse.

I tilslutning til denne bestemmelse fastsettes godtgjørelsen for arbeide som medlemmene (utenom formannen) utfører utenfor møtedagene til kr. 20,00 pr. dag når arbeidstiden har vært 4 timer eller derover og for kortere arbeidstid i forhold til dette.

9. Alle regninger vedkommende nevnden sendes inn til formannen som samler dem og sender dem videre til Landbruksdepartementet efter å ha attestert deres riktighet. Formannen må påse at der hvad utgiftene angår utvises så stor sparsomhet som det er mulig.

Om det er anledning til det, bør møte bare holdes når der foreligger flere saker til behandling og det bør søkes undgått at der holdes særskilt møte til avgjørelse av spørsmål av mindre betydning.

10. Formannen sender for hvert år inn til departementet en opgave over de saker som er behandlet i året og om resultatet av sakens behandling.

Likeledes avgir formannen uttalelse angående spørsmål som departementet måtte forelegge ham.

II. Denne resolusjon trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 7 janr.

1. Det ved kongelig resolusjon av 14 september 1916 oprettede Proviantering sdirektorat opheves.

2. — — — — — — — — — — — — — — — —

3. Landbruksdepartementet bemyndiges til å treffe de nærmere bestemmelser som er nødvendige for å gjennemføre avviklingen av direktoratet.

4. Denne resolusjon trer i kraft straks.

Noteveksling *) om forlengelse av den midlertidige handelsavtale mellem Norge og Grekenland. 11 janr. 18 janr.

Skrivelse fra Justisdepartementet til en sorenskriver, hvori uttales, at en saksøker ikke kan kreve betaling av saksøkte for sitt eget arbeide med å fremsette begjæring om utleggsforretning. Tvangsfullbyrdelseslovens § 60 antas heller ikke å gjøre nogen forandring i den tidligere gjeldende regel om, at saksøkte ikke kan belastes mer enn den godtgjørelse som er fastsatt i sportellovens § 107 for møte ved utleggsforretningen, og at der i almindelighet ikke kan belastes ham noget særskilt salær for utferdigelse og ekspedisjon av begjæringen om forretningen, selv om saksøkeren har overlatt til en prosessfullmektig å utferdige begjæringen. 18 janr.

Det bemerkes at spørsmålet hører under domstolenes avgjørelse.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en skattefoged, hvori uttales, at forhøielser av statsskatt som foretas av overordnede ligningsinstanser, ikke forfaller til betaling før tidligst ved siste forfallstermin 1 mars i skatteåret, jfr. byskattelovens § 104 (landskattelovens § 112), annet ledds tredje punktum. Bestemmelsen er visstnok oprindelig kun gitt for kommuneskattens vedkommende, men må som loven nu lyder antas også å få anvendelse på statsskatten. Man finner således ikke å kunne fastholde riktigheten av, hvad der er uttalt i departementets, i Lovtidende inntatte, skrivelse av 8 oktober 1924. 18 janr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet til Handelsdepartementet, hvori på foranledning meddeles at Utenriksdepartementet ikke har noget å innvende mot at fartøier, leiet av fiskeriopsynet, også fremtidig fører statsflagg under sin tjeneste. Jfr. kongelig resolusjon av 21 oktober 1927. 19 janr.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1928 s. 42 flg.

20 janr. **Kongelig resolusjon** *) om ophevelse av det ved kongelig resolusjon av 13 juni 1924 utferdigede utførselsforbud for eketres tomfat.

20 janr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.
Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Tyskland ratifisert overenskomst om den internasjonale jernveisordning, Genf 9 desember 1923, med vedtekter og undertegningsprotokoll.
Ratifikasjonsdokumentet er deponert i Folkeforbundets sekretariat 5 desember 1927.

20 janr. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om endring i § 46 i politivedtektene for Bodø.

20 janr. **Skrivelse*****) fra Socialdepartementet om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Trysil herred, Hedmark fylke.

20 janr. **Skriv** *) frå Socialdepartementet um at lovi frå 2 april 1917 § 3 um at den som gjer seg næring av å driva herbyrge eller vertshus, lyt ha løyve til det —, som tidlegare er gjort gjeldande for Aalvik byggekommune i Kvam herad, frå 15 februar d. å., skal gjelda for heile Kvam herad, Hordaland fylke.

21 janr. **Skrivelse** †) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Leirelven i Korgen herred, Nordland fylke.

23 janr. **Skrivelse** ††) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Tjøtta herred, Nordland fylke.

24 janr. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet om nye vedtekter for bruken av ild og lys i Stavanger havn.

25 janr. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

Den nye rettergangsordning.
Rundskrivelse nr. 18.

Stadfestelse av auksjonsbud.

Departementet finner å burde henlede namsrettenes opmerksomhet på den betydning det har at namsretten,

*) Bekjentgj. 28 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4.
**) Bekjentgj. 28 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor vedtektenes § 46 i endret lydelse er inntatt.
***) Bekjentgj. 28 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor vedtekten er inntatt.
†) Bekjentgj. 28 januar i Lovtid 1ste avd. nr. 4, hvor fiskerireglene er inntatt.
††) Bekjentgj. 28 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor politivedtektene er inntatt.

når det gjelder tvangsauksjon over fast eiendom (eller skib), efter den nye rettergangsordning skal avgjøre om et av saksøkeren antatt auksjonsbud skal stadfestes eller ikke. 25 janr.

Departementet henviser herom særlig til bestemmelsene tvangsfullbyrdelseslovens §§ 155—161. Man fremhever at namsretten i visse tilfelle av eget tiltak skal nekte stadfestelse, f. eks. dersom stadfestelsen vilde medføre inngrep i en interesserts rett, eller retten finner at der er et åpenbart misforhold mellem budet og verdien av eiendommen efter gangbar pris (se dog § 158, tredje ledd).

Videre skal — under de betingelser som er nevnt i § 157 — stadfestelse nektes når der kommer overbud. Efter den nye ordning kan et overbud som er innkommet efterat auksjonsmøtet er sluttet, ikke antas og stadfestes. Der må i tilfelle holdes ny auksjon (gjentatt auksjon).

I denne sammenheng gjør man opmerksom på at når det — på landet — er overdratt til namsmannen å holde en auksjon, og gjentatt auksjon blir begjært innen et år efterat auksjonsforfølgningen sist blev utsatt, kan begjæringen rettes direkte til namsmannen; det er i dette tilfelle ikke nødvendig at namsretten antar begjæringen.

Særskilt om «hjemmelsauksjoner».

Det vil også efter den nye ordning kunne forekomme, at en eier som ikke har tinglyst hjemmel til eiendommen, lar den bli solgt ved tvangsauksjon — særlig for eiendomsskatter — for selv å kjøpe den igjen på auksjonen og på denne måte få tinglyst adkomst.

For slike auksjoner gjelder de samme regler som for andre tvangsauksjoner. Tidligere blev det imidlertid i disse tilfelle avgjort av Finansdepartementet om auksjonsbudet skulde approberes, og departementet førte da såvidt mulig kontroll med at ikke nogen rettighetshaver blev forurettet. Efter den nye ordning vil denne kontroll fra Finansdepartementet falle bort. Det er derfor av særlig betydning at namsretten ved avgjørelsen om stadfestelse påser at betingelsene for stadfestelse foreligger. Således må det kreves at budet dekker alle heftelser. Selv om dette er tilfellet, må imidlertid også ved disse auksjoner bestemmelsene i § 158 iakttas; det må derfor kreves at budet svarer til den antagelige verdi av eiendommen.

Namsretten — eller i tilfelle namsmannen — bør før eller under auksjonen gjøre eieren opmerksom på at hans bud ikke kan stadfestes, medmindre

25 janr. det svarer til eiendommens antagelige verdi.

Når auksjonsskjøte begjæres utstedt, må i almindelighet kreves at den angivelige eier (kjøperen) gjør det sannsynlig at han var den virkelige eier før auksjonen. Ellers er nemlig ikke hans erklæring tilstrekkelig som bevis for at den del av auksjonssummen som overstiger heftelsene og som derfor tilfaller eieren, er avgjort og auksjonsvilkårene forsåvidt opfylt (jfr. § 175).

Hermed bedes alle namsdommere, skattefogder og lensmenn gjort bekjent.

25 janr. **Rundskrivelse** fra Riksadvokaten til statsadvokatene.

Jeg har bragt i erfaring, at der i stor utstrekning foretas ransakning i straffesaker uten tilkallelse av vidner.

Efter straffeprosesslovens § 224, således som denne lød før ikrafttredelsen den 1 juli 1927 av lov nr. 11 av 14 desember 1917, skulde ransakning iverksettes «så vidt mulig» i overvær av to tilkalte vidner. Meningen hermed var selvfølgelig, at der i regelen skulde tilkalles vidner, og at sådanne kun i rene undtagelsestilfelle kunde undværes.

Efter den i loven av 1917 gjorte forandring av paragrafen skal ransakningen iverksettes i overvær av minst ett vidne. Herved er det nu gjort til en ubetinget plikt å benytte vidne ved forretningen, og den forannevnte praksis må derfor ophøre som stridende mot loven.

Idet jeg henleder Deres opmerksomhet herpå og på, at ifølge loven vidnene, hvor dertil er adgang, bør tages av rettsvidneutvalget, undlater jeg ikke å tilføie, at som vidne ikke bør benyttes nogen ved politiet ansatt tjenestemann.

Med foranstående bedes politiets tjenestemenn gjort bekjent.

27 janr. **Kongelig resolusjon**, hvorved Arbeidsdepartementet bemyndiges til å utferdige reglement og forskrifter for drift av Krossobanen i Tinn, Telemark fylke, overensstemmende med departementets forslag i foredrag av 27 januar 1928.

27 janr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

1. At overingeniør Martinus Rostad fra 31 mars 1928 løses fra det ham ved kongelig resolusjon av 25 januar 1908 i henhold til lov av 7 september 1854 § 1, kfr. §§ 2,3 litr. c. og 5 overdratte hverv som tilsynshavende ved private jernbaner.

2. At det i lov av 7 september 1854 § 1, kfr. lov av 6 juni

1884, omhandlede tilsyn med jernbaner, der er bestemt til almindelig benyttelse — sporveier herunder innbefattet —, og som ikke drives under statens bestyrelse, samt den dermed ifølge førnevnte lovs §§ 2,3 litr. c. og 5 forbundne myndighet fra 1 april 1928 å regne og inntil videre blir å overta av overingeniør Einar Nissen. 27 janr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet, om regler for anvendelse av piggtråd til gjerde i Grue herred, Hedmark fylke. 28 janr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 31 janr.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær av 19 januar 1928 har Grekenland ratifisert:

1. konvensjon og vedtekter om ordning av de seilbare vannveier av internasjonal betydning,
2. tilleggsprotokoll til nevnte konvensjon, og
3. deklarasjon om flaggrett for stater som ikke har nogen kyststrekning,

alle undertegnet i Barcelona 20 april 1921.

Ratifikasjonsdokumentet blev deponert i Folkeforbundets sekretariat 3 januar 1928.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelse til brandlovens § 15 for Hølen. 31 janr.

Midlertidig handelsavtale ***) mellem Norge og Tyrkiet. 1 febr.

Reglement angående utskiftningsforretningenes utførelse m. v., utferdiget av Landbruksdepartementet den 1 februar 1928. Jfr. lov om utskiftning m. v. av 13 mars 1882 med tilleggslover. 1 febr.

Brigde †) i tillegg, gjeve 25 juli 1927, til § 57 i fyresegnene åt Arbeidsdepartementet av 20 desember 1926, fastsett 2 februar 1928 etter lov um motorvogner av 20 februar 1926.

(Oversettelse).

Endring †) av de under 25 juli 1927 gitte tillegg til § 57 i Arbeidsdepartementets forskrifter av 20 desember 1926, fastsatt 2 februar 1928 i henhold til lov om motorvogner av 20 februar 1926. 2 febr.

*) Bekjentgj. 6 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5, hvor reglene er inntatt.

**) Bekjentgj. 6 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5, hvor tilleggsbestemmelsen er inntatt.

***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1928 s. 45 flg.

†) Bekjentgj. 11 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.

2 febr. § 57, fjorde leden, skal heretter lyda slik:

«For vogn som kjem landevegen og som det ikkje er lovsett trygd for, kann trygdi greidast på grensetollstasjonane, der ein kann få utferda ein ansvarspolise i eit selskap godkjend av Arbeidsdepartementet eller i eit lag av slike selskap. På same måten kann trygdi greidast på sjøtollstadene i Oslo, Fredrikstad, Kristiansand, Stavanger, Bergen og Trondhjem — mogeleg og på sjøtollstader i andre byar etter nærmare avgjerd av departementet — for vogn som vert innførd med skip over vedkomande tollstad. Vedkomande selskap eller lag lyt fyreåt deponera hjå Vegdirektøren ei trygdingsfråsegn godkjend av departementet for alle motorkøyrety som selskapet eller laget ferdar ut ansvarspolisar for på tollstasjonar.»

Desse fyresegnene tek til å gjelda straks.

§ 57, fjerde ledd, skal herefter lyde således:

«For vogn som kommer landeveien uten at den foreskrevne garanti foreligger på forhånd, kan garantien ordnes på grensetollstasjonene ved tegning av ansvarspolise i et av Arbeidsdepartementet godkjent selskap eller i en forening av sådanne selskaper. På samme måte kan garantien ordnes på sjøtollstedene i Oslo, Fredrikstad, Kristiansand, Stavanger, Bergen og Trondhjem — eventuelt også på sjøtollsteder i andre byer efter departementets nærmere bestemmelse — for vogn som innføres med skib over vedkommende tollsted. Vedkommende selskap eller forening må på forhånd hos Veidirektøren deponere en av departementet godkjent garantierklæring for alle motorkjøretøier for hvilke selskapet eller foreningen utsteder ansvarspolise på tollstasjoner.»

Ovennevnte bestemmelser trer i kraft straks.

3 febr. **Plakat***) angående endring i plakat av 29 juni 1922 med senere endringsplakater om innførsel av husdyr og smittebærende gjenstander.

I medhold av lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894, dens § 17, bestemmes, at 3dje og 4de avsnitt av punkt VI i kongelig plakat av 29 juni 1922 med senere endringsplakater inntil videre skal lyde således:

Huder og skinn, hvortil ikke skal henregnes skinn av pelsdyr, skal det være forbudt å innføre i rå, utilberedt

*) Bekjentgj. 6 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.

tilstand. Det skal inntil videre være tillatt å innføre full- 3 febr.
stendig tørrede eller gjennemsaltede huder og skinn på betingelse av, at partiene ved ankomsten besiktiges av vedkommende offentlig ansatte eller kommunale dyrlæge og av denne erklæres å være i tilfredsstillende sanitær tilstand. Landbruksdepartementet fastsetter størrelsen av godtgjørelsen til dyrlægen for sådan besiktigelse.

Rå eller lettsaltede deler for øvrig av drøvtyggere, hester og svin, såsom slakteavfall, muler, klover, uforarbeidet horn samt hornmel og hornrasp av horn eller klover, benmel, kjøttfôrmel, blodmel, blod, melk samt gjødsel av alle slags dyr skal det være forbudt å innføre. Likeså utilvirkede, utilberedte og urensede hår og børster som ikke i forveien er desinfisert.

Denne plakat trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon. På betingelse av, at Vestre Aker 3 febr.
kommune sikrer en vordende tredjeprest i Vestre Aker bruken av en av Kirke- og Undervisningsdepartementet godkjent bolig eller med departementets samtykke bevilger tredjepresten en husleiegodtgjørelse, hvis størrelse blir å godkjenne av departementet, bestemmes:

I. Den ved kongelig resolusjon av 12 juli 1912 oprettede midlertidige hjelpepreststilling i Vestre Aker prestegjeld i Oslo bispedømme nedlegges fra 1 februar 1928.

II. Fra samme tid oprettes et tredjeprestembede i Vestre Aker prestegjeld, hvis innehaver tillegges:

1. i henhold til den geistlige lønningslov av 14 juli 1897 § 32, 3dje ledd, jfr. lov av 7 juli 1927, en lønn stor kr. 7 000,00 årlig av overskuddet av sogneprestembedets inntekter;
2. bruken av en av kommunen anskaffet og av Kirke- og Undervisningsdepartementet godkjent bolig eller med dette departements samtykke en av kommune- og sognestyret bevilget husleiegodtgjørelse av kommunen, hvis størrelse blir å godkjenne av departementet.

III. Tredjepresten ansettes med forpliktelse til:

a. å ta bolig på et av Oslo biskop godkjent sted,
b. å finne sig i de bestemmelser, som måtte bli angitt om deling eller omregulering av prestegjeldet, grenseforandring, ansettelse av flere prester og opførelse av flere kirker samt om konfirmantenes forberedelse og om avholdelse av konfirmasjon i menigheten,

3 febr. c. å bistå sognepresten ved utførelse av de denne påhvilende kontorforretninger ved å fremmøte på sognepresten kontor efter nærmere derom av Oslo biskop truffet bestemmelse.

IV. Oslo biskop bemyndiges til å treffe bestemmelse angående gudstjenestenes og de kirkelige forretningers fordeling mellem prestegjeldets prester.

V. .....

3 febr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

I. Det tillates, at et bedehus i distriktet Kroken i Svarstad sogn av Lardal prestegjeld i Oslo bispedømme innvies til kirkelig bruk for — efter å være forsynt med den nødvendige kirkelige innredning — å benyttes til leilighetsvis avholdelse av gudstjenester og utførelse av kirkelige handlinger på betingelse av at alterpartiet holdes betryggende avsperret utenfor de tider, da lokalet benyttes til gudstjenstlig bruk.

II. Oslo biskop bemyndiges til å foreta de endringer eller lempninger i ritualet for kirkeinnvielse, som i dette tilfelle måtte anses ønskelige.

3 febr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved der med hjemmel i § 18 i lov om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter av 18 september 1915 med tilleggslov av 11 juli 1919 fastsettes særlige bestemmelser for fabrikker til fremstilling av fosfor og fosforsesquisulfid i tillegg til de bestemmelser, som ved kongelig resolusjon av 31 mars 1916 blev fastsatt for fabrikker til fremstilling av blyholdige og andre giftige stoffer og zinkhvidt, overensstemmende med et fremlagt utkast, sålydende:

a) Fremstillingen skal så vidt mulig foregå i lukkede apparater uten utettheter. Håndarbeide avløses i størst mulig utstrekning av mekaniske og automatiske anordninger. Hvor der utvikles giftig gass, damp eller støv, må der ved avtrekk og ved andre særlige anordninger sørges for at arbeiderne ikke utsettes for forgiftning. Fra alle arbeidsplasser må der være lett adgang til fri luft.

b) Ingen arbeider må antas uten efter læge- og tannlægeundersøkelse. Sådan undersøkelse betales av bedriften uansett om vedkommende arbeider antas eller ikke. Bedriften fører fortegnelse over inntrufne sykdomstilfelle efter et av fabrikktilsynet fastsatt skjema. Arbeidernes tenner undersøkes hver annen måned, og de tannreparasjoner, som

*) Bekjentgj. 6 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.

herved viser sig å være nødvendige, utføres. Så vel undersøkelsen som behandlingen betales av bedriften. 3 febr.

c) Nye arbeidere instrueres nøiaktig om de forsiktighetsregler som må iakttas. Der må gjøres opmerksom på, at intet må føres til munnen, som er berørt med skitne hender. Herunder må bl. a. innskjerpes, at arbeiderne ikke må føre tobakk til munnen i arbeidstiden.

d) Opvarmet garderoberum med to skap for hver arbeider. Bedriften skal påse, at de arbeidere som under sitt arbeide kommer i forbindelse med giftige stoffer, har særskilte arbeidsklær som utelukkende benyttes i bedriften. Bedriften bekoster disse arbeidsklær og besørger dem vasket.

e) Særskilt spiserum. Arbeiderne må ikke tillates å nyte sine måltider eller tilbringe sine hviletider i arbeidsrummene.

f) Bad. Badereglement utarbeides slik at arbeiderne får anledning til å bade, når de forlater arbeidet.

g) Tilstrekkelig lager av hensiktsmessige briller, gummihansker og respiratorer.

h) Munnvand, glass for hver arbeider. For fosforsesquisulfidavdelingen også øienvann.

i) Samaritankasse.

j) Arbeiderne plikter å iaktta de foreskrevne forsiktighetsregler og gjøre bruk av de sikkerhetsmidler, som er stillet til disposisjon.

Bestemmelsene trer i kraft straks. Overtredelse av bestemmelsene straffes med bøter, jfr. straffelovens § 339, pkt. 2.

Kongelig resolusjon *) om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Vang herred, Hedmark fylke. 3 febr.

Kongelig resolusjon *) om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Nærøy herred, Nord-Trøndelag fylke. 3 febr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 3 febr.

1. Kabelmestres og kabelteknikeres kostgodtgjørelse på reiser med telegrafvesenets kabelskib fastsettes med hjemmel i lov om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse av 25 juni 1926 § 2, 3. ledd til kr. 5,00 pr. dag.

2. Denne bestemmelse trer i kraft 1 april 1928.

*) Bekjentgj. 6 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.

3 febr. **Kongelig resolusjon**, hvorved tjenestemenn ved Statsbanene tilståes fra 1 mars 1928 på reiser innen eget distrikt kostgodtgjørelse og nattillegg overensstemmende med departementets forutsetning i foredrag av 3 februar 1928.

3 febr. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet.

Politiets kontorutgifter vedkommende registrering og kontroll av motorvogner i henhold til lov av 20 februar 1926.

På grunn av flere innkomne henvendelser fra forskjellige politimestre finner departementet å burde gjøre opmerksom på følgende:

Samtlige utlegg til ekstrahjelp, blanketter, skjemaer samt rekvisitter m. v. i forbindelse med bilkontrollen skal sammen med de øvrige kontorutgifter føres til utgift i politimesterembedets kontorregnskap, idet regnskapsbilag som vanlig vedlegges. Da departementet imidlertid ønsker en spesiell opgave over utgiftene til bilkontrollen, blir de — med undtagelse av portoutgiftene — samlet å føre op i kontorregnskapet under utgiftspost 4. Det skal således ikke avlegges noget særskilt regnskap for kontorutgiftene vedkommende bilkontrollen. Derimot skal politimestrene ved hvert kalenderårs utgang sende inn særskilt regnskap (med inntekts- og utgiftsbilag) til Arbeidsdepartementet over de forskjellige innkomne avgifter, jfr. Arbeidsdepartementets cirkulære av 20 desember 1926 post 33 og Arbeidsdepartementets regler for regnskapsførsel m. v. av 17 februar 1927 post 6.

Hvis det i løpet av regnskapsperioden opstår underskudd på kontorregnskapet, vil politimesteren — hvis det er nødvendig — ved henvendelse til departementet bli anvist et passende forskudd til dekning av kontorutgiftene. Ved anmodningen om forskudd må opgis hvor stort underskudd det samlede kontorregnskap viser samt meddeles hvilke utgifter forskuddet skal anvendes til å dekke.

Man vil i denne forbindelse fremheve at departementets samtykke til å anta ekstrahjelp i forbindelse med bilkontrollen — som ellers — må innhentes på forhånd.

Den andel av kontrollavgiftene som er nevnt i Arbeidsdepartementets cirkulære av 20 desember 1926 post 34 — kr. 2,00 pr. innregistrert motorkjøretøi — tilfaller ikke politimestrene personlig, men blir samlet tatt til inntekt i statsregnskapet under dette departements bevilgning til kontorutgifter ved politimesterembedene.

Nogen eksemplarer av denne rundskrivelse vedlegges og bes sendt til hver av politimestrene innen herr fylkesmannens distrikt.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet om nye vedtekter for bruken av ild og lys i Drammen havn. 3 febr.

Rundskrivelse **) fra Finans- og Tolldepartementet til overkontrollørene ved brennevins-, etyleter- og øltilvirkningen. 4 febr.

Gulltolltillegget er fra og med 6 februar 1928 bortfalt i sin helhet.

Overensstemmende med Stortingets beslutning av 2 april 1927 og i medhold av bemyndigelse, gitt ved samme, fastsetter departementet derfor følgende tillegg, som fra og med 6 februar iår og inntil videre trer istedenfor de i rundskrivelse herfra sist av 7 juli 1927 omhandlede tillegg til avgiftssatsen og refusjonssatsene for innenlands tilvirket brennevin:

Avgiftssatsen, kr. 2,62 pr. liter (100 pct.), tillegges kr. 1,31.

Refusjonssatsene, kr. 2,62, kr. 2,64 og kr. 2,67 pr. liter (100 pct.), henholdsvis for råspiritus, renset spiritus samt destillater og brennevin, som er denaturert eller på annen måte garantert mot drikk, tillegges respektive kr. 1,31, kr. 1,32 og kr. 1,33.

Den samlede avgiftssats vil således inntil videre utgjøre kr. 3,93, og de samlede refusjonssatser henholdsvis kr. 3,93, kr. 3,96 og kr. 4,00, alt pr. liter à 100 pct. styrke.

Angående avgiftsgodtgjørelse for brennevin, som i overgangstiden efter 6 februar 1928 utføres til utlandet eller ved denaturering eller på annen måte garanteres mot drikk, gjelder de samme bestemmelser som omhandlet i departementets rundskrivelse til overkontrollørene av 13 januar 1927.

Med ovenstående bes kontrollbetjeningen og eierne av de innen Deres distrikt værende brennerier, destillasjoner og brennevinsoplag samt mulig andre interesserte snarest mulig gjort bekjent.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Hole menighet og sogneprest H. B. Rynning og hustru oprettede «Sogneprest Hans Blix Rynnings og hustru Anna, født Albrektsens legat» til værdige trængende i Tyristrand herred. 4 febr.

---

*) Bekjentgj. 6 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5, hvor vedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 6 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.

4 febr. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet om nytt regulativ for opkrevning av avgift av varer, som føres over Stavanger havnevesens kaier.

4 febr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en herredsskriver, hvori meddeles, at departementet efter den i Rettstidende for 1925 s. 562 inntatte høiesterettsdom i sak: Søren Kjos mot departementet har antatt at man ikke kan stemple ethvert skjøte, hvorav fremgår, at en eiendom har vært solgt flere ganger, for samtlige salg, hvorav stempelavgift ikke er betalt. Derimot vil selvsagt stempelavgift bli å beregne også for de mellemliggende salg, hvis der for disse tidligere er utferdiget stempelpliktig kjøpekontrakt eller annet overdragelsesdokument.

6 febr. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Alta herred, Finnmark fylke.

6 febr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en kemner angående spørsmålet om der er adgang til å innfordre skatt, ilignet en hustru før ekteskapet, hos hennes mann.

Finansdepartementet har innhentet uttalelse fra Justisdepartementet, som i skrivelse av 31 januar 1928 uttaler følgende:

«Efter den tidligere lovgivning om formuesforholdet mellem ektefeller blev mannen ansvarlig for hustruens før ekteskapet stiftede gjeldsforpliktelser, såfremt ektefellene hadde formuesfellesskap. Denne regel er nu bortfalt — se lov nr. 1 av 20 mai 1927 § 30 —og skatt, som er ilignet hustruen før ekteskapets inngåelse, antas derfor ikke å kunne avkreves mannen. Ansvar som pålå en mann som følge av ekteskapsinngåelse før 1 januar d. å. er selvfølgelig ikke ophevet ved den nye lov.»

7 febr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet om varamenn for helserådsmedlemmer.

På landet må helserådets medlemmer være medlemmer av herredsstyret ifølge sundhetsloven av 16 mai 1860 § 8. Socialdepartementet har i skrivelse 27 mai 1926 til fylkesmannen i Akershus uttalt at en varamann til herredsstyre ikke er medlem av dette og derfor ikke vil kunne velges inn i helserådet. Varamenn for helserådets medlemmer må kunne velges, men bare blandt herredsstyrets medlemmer.

---

*) Bekjentgj. 11 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.
**) Bekjentgj. 11 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6, hvor vedtekten er inntatt.

For byenes vedkommende har Socialdepartementet i skrivelse av 10 september 1923 til Medisinaldirektøren uttalt at det ikke antas å være adgang for et bystyre til å velge varamenn for de kommunevalgte helserådsmedlemmer, jfr. Justisdepartementets skrivelse av 11 januar 1900 og 11 april 1912. 7 febr.

Ifølge Justisdepartementets uttalelse har den nye kommunelov ikke medført nogen forandring i den tidligere praksis. Under forfall av lengere varighet kan bystyre velge midlertidige medlemmer av helserådet.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Ove Jørgensen Løvøens og hustru Kjersten Johansdatters testament av 8 januar 1880 oprettede «Ove Jørgensen Løvøens og Kjersten Johansdtr. Løvøens legat for Agdenes». 7 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Ove Jørgensen Løvøens og hustruen Kjersten Johansdatter Løvøens testament av 8 januar 1880 oprettede «Ove Jørgensen Løvøens og Kjersten Johansdtr. Løvøens legat for Ørland». 7 febr.

Skrivelse fra Handelsdepartementet angående nattillegg til kostgodtgjørelsen. 7 febr.

Bestemmelsen i skyss- og kostregulativets § 17 om minst ett døgns ophold på dampskib som betingelse for beregning av forhøiet nattillegg må forståes absolutt også i det tilfelle at reisen begynner eller ender i by eller ladested. Er opholdet i by eller ladested under 3 nattimer, men det samlede ophold i by eller ladested og på dampskib er over 3 nattimer, er den reisende berettiget til forhøiet nattillegg bare hvis dampskibsopholdet varer eller har varet sammenhengende minst ett døgn.

Avtale *) mellem Norge og Østerrike om ophevelse av passviseringsplikten. 8 febr.

Rundskrivelse fra Finansdepartementet til oppebørselsbetjentene (skattefogder og vedkommende byfogder). 8 febr.

Det har ikke hittil vært fastsatt nogen bestemt form for oppebørselsbetjentenes bokførsel og regnskapsavleggelse vedkommende stemplingsgebyrer, og der forholdes derfor nu på forskjellig måte hermed av de forskjellige regnskapsførere. For å råde bot på de ulemper som har vist sig å opstå herav, har departementet efter konferanse med stempelpapirforvalteren fastsatt følgende regler, som skal gjelde fra 1 januar d. å.:

Oppebørselsbetjentene opretter en egen konto for stemp-

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1928 s. 48 flg.

8 febr. lingsgebyrer innrettet med en inntektsrubrikk og en utgiftsrubrikk så vel på venstre som på høire side av foliet. Inntektsrubrikken på venstre side åpnes med beholdningen av restanser ved kvartalets begynnelse, og derefter føres i denne rubrikk i kronologisk orden de beløp som opgis til innfordring, med angivelse for hvert beløp av vedkommende departementsskrivelses datum. I utgiftsrubrikken føres på samme måte i kronologisk orden de av departementet frafalte beløp, og ved kvartalets utgang i samlet sum de i kvartalet innbetalte beløp, hvorefter kontosiden salderes med restansene.

Inntektsrubrikken på kontoens høire side (kassekontosiden) åpnes med kontantbeholdningen ved kvartalets begynnelse, og derefter føres i kronologisk orden henholdsvis i inntektsrubrikken og i utgiftsrubrikken de innbetalte beløp og remisser til Norges Bank. Kontosiden salderes ved kvartalets utgang med kontantbeholdningen.

Snarest mulig og senest innen 14 dager efter kvartalets utløp innsendes til stempelpapirforvalteren en utskrift av kontoen avfattet overensstemmende med omstående skjema. Som bilag til utskriften for budgettårets siste kvartal innsendes (likeledes til stempelpapirforvalteren) en spesifisert fortegnelse over restansene pr. 30 juni. Fortegnelsen som trer istedenfor den tidligere ved departementets rundskrivelse av 5 august 1848 og 22 januar 1907, jfr stempelpapirforvalterens rundskrivelse av 14 februar 1927, påbudte restanseliste pr. 31 desember, må foruten forklaring om dokumentene og deres stemplingsdatum tillike for de restanser som er eldre enn et halvt år, inneholde nøiaktige oplysninger om hvad der er foretatt til inndrivelsen og hvad der er til hinder for denne.

Da det er av viktighet at fristen for kontoutskriftenes innsendelse ikke oversittes, mens det ikke har den samme hast med restanselisten, settes fristen for dennes innsendelse til 30 september.

Kasserapporter vedkommende stemplingsgebyrer behøver oppebørselsbetjentene herefter ikke å innsende, idet stempelpapirforvalteren i kontoutskriftene vil ha det fornødne materiale til avfattelse av den hovedkasserapport som han innsender til departementet.

Med hensyn til innbetaling av stemplingsgebyrer til Norges Bank bemerkes, at de skal innsettes på stempelpapirforvalterens separatkonto, ikke på statskassens foliokonto. Primakvitteringen sendes fra banken direkte til stempelpapirforvalteren.

Det har hittil vært påbudt, jfr. departementets rundskrivelse av 28 mars 1894, at oppebørselsbetjentene ved remisser av stemplingsgebyrer til Norges Bank skal tilstille stempel-

papirforvalteren meddelelse om hvilke gebyrer remissen omfatter. Sådan spesifisert opgave er for fremtiden unødvendig. Da imidlertid stempelpapirforvalteren av hensyn til posteringen i sitt regnskap alltid må vite om en remisse omfatter stemplingsgebyrer eller annen stempelavgift (beløp innkommet ved salg), er det derimot nødvendig at de oppebørselsbetjenter som har gebyrer til innfordring og som tillike er forhandlere av stempelpapir og merker, ved innsettelse av stempelintrader på stempelpapirforvalterens separatkonto i Norges Bank alltid underretter forvalteren om, hvorvidt remissen omfatter gebyrer eller avgift innkommet ved salg. 8 febr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet angående bestemmelser om kjøretøiers felgbredde m. v. i Sogn og Fjordane fylke. 8 febr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av den under 30 juli 1927 fastsatte innskrenkning i den frie motorvognkjøring på strekningen fra høiden ved Valle til Hestsundbroen av veien Bodø—Vågan i Bodin herred, Nordland fylke. 8 febr.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet. 9 febr.

Den nye rettergangsordning.

Rundskrivelse nr. 19.

Om rettsbøker m. v. ved overrettene og Høiesterett.

Ved kongelig resolusjon av 16 juni 1927 er det bestemt:

«Det overlates til Justisdepartementet å gi sådanne forskrifter om rettsbøker m. v. som er nevnt i lov om rettergangsmåten for tvistemål av 13 august 1915 § 136».

I medhold av denne bestemmelse er der ved rundskrivelse av 24 juni 1927 gitt forskrifter om rettsbøker ved herreds- og byrettene (rundskrivelse nr. 13 om den nye rettergangsordning). For overrettene og Høiesterett har departementet bestemt at følgende regler inntil videre skal gjelde:

I saker som behandles ved overrettene og Høiesterett i henhold til lovene om den nye rettergangsordning føres særskilt rettsbok for hver enkelt sak.

Dommer som avsies ved overrettene og Høiesterett og kjennelser som avslutter saken skal føres inn i en bok.

---

*) Bekjentgj. 11 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6, hvor bestemmelsene er inntatt.

**) Bekjentgj. 11 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.

9 febr. *De tidligere regler om rettsbøker ved overrettene og Høiesterett skal fremdeles gjelde for de saker som efter bestemmelsene i lov om rettergangsordningens ikrafttreden av 14 august 1918 § 98 blir å behandle efter den eldre lovgivning.*

Om den nærmere gjennemføring av disse forskrifter skal departementet bemerke:

I. Overrettene.

1. Innretningen av rettsboken. Protokollasjon.

Bestemmelsen om særskilt rettsbok for hver sak gjelder både for kjæremålssaker og for ankesaker.

Der føres én rettsbok for hver sak, således at der protokolleres i en og samme rettsbok selv om der i saken blir holdt flere rettsmøter.

Med hensyn til de almindelige regler om hvordan rettsboken skal føres, henviser man til bestemmelsene i tvistemålslovens 11te kapitel. Hvad angår protokollasjonen i rettsmøte hvor dom eller kjennelse avsies, antar departementet at der — overensstemmende med hvad der har vært praksis under den eldre rettergangsordning — vil være adgang til å gå frem på den måte at bare dommens eller kjennelsens slutning blir ført inn i rettsboken, mens der for begrunnelsens vedkommende henvises til et fremlagt domsutkast som er underskrevet av dommerne. Derimot blir dommen (kjennelsen) med grunner i sin helhet å føre inn i den særskilte doms- og kjennelsesbok, jfr. nedenfor.

Rettsboken bør ha samme format som foreskrevet for rettsbøker og prosessdokumenter ved herreds- og byrettene (Standard A 4). Å istandbringe trykte skjemaer for overrettens rettsbøker har departementet ikke funnet påkrevet, og foreløbig heller ikke for dokumentomslag.

2. Innheftning m. v. av rettsbøker og dokumenter. Utlån.

På annen side av dokumentomslaget føres dokumentfortegnelse på samme måte som bestemt for herreds- og byrettene.

Departementet har ikke funnet det påkrevet å gi nogen almindelig forskrift om at sakens dokumenter skal heftes inn i dokumentomslaget. Innheftning bør dog foretas i tilfelle av at overrettens avgjørelse søkes innbragt for Høiesterett. I så fall blir overrettens rettsbok og saksdokumentene å hefte inn, dog således at rettsboken for herreds- eller byrettssaken ikke innheftes, men vedlegges som bilag, jfr. for øvrig departementets rundskrivelse nr. 13 side 4.

Med hensyn til utlån av rettsbøker og dokumenter skal departementet bemerke at den originale rettsbok

for overretssaken ikke kan utlånes. Derimot antar man at reglene om utlån av saksdokumenter for overrettenes vedkommende må gjennemføres således at rettskriveren efter omstendighetene kan tillate utlån — også av herreds- eller byrettens rettsbok — når det finnes ubetenkelig. 9 febr.

3. Protokoll for dommer og for kjennelser som avslutter saken.

Departementet finner det mest praktisk at der føres én protokoll for dommer og kjennelser i ankesaker og én for kjennelser i kjæremålssaker. Protokollen blir — overensstemmende med de regler som allerede er gitt under den eldre rettergangsordning — å føre på løse blader som senere blir innbundet.

4. Behandlingen av ansøkninger om anketillatelse

bør føres i en særskilt bok. Likeledes bør føres bok for opnevnelse av domsmenn.

5. Saklister og stemmegivningsbøker.

Der bør føres særskilte saklister for ankesaker og for kjæremål.

Departementet har ikke for tiden funnet det påkrevet å foreskrive et bestemt skjema for saklistene. Man har imidlertid tenkt sig at det vil være hensiktsmessig å innrette listene efter mønster av den sakliste som er bestemt for tvistemål ved herreds- og byrettene, men med følgende overskrifter over de forskjellige rubrikker (med underavdelinger):

A. Ankesaker.

1. Sakens nr.
2. Når saken er mottatt.
3. Partene og deres prosessfullmektiger.
4. Hvad saken gjelder og dens verdi.
5. Avgjørelser under forprøvelsen.
   a) Når.
   b) Resultat.
6. Forberedelse av ankebehandlingen. Frister for begjæringer m. h. t. bevisførslen.
   a) For den ankende part.
   b) For motparten.
7. Ankebehandlingen.
   a) Frist for den ankende part.
   b) Frist for motparten.
8. Avgjørelser om bevisoptagelse under forberedelsen.

9 febr.

9. Avgjørelse av ankesaken.
   a) Når.
   b) Resultat.
10. Anmerkninger.

B. Kjæremål.

1. Sakens nr.
2. Når saken er mottatt.
3. Partene og deres prosessfullmektiger.
4. Hvad saken gjelder.
5. Innhentelse av yderligere oplysninger og beslutninger om bevisoptagelse.
6. Kjennelse.
   a) Når.
   b) Resultat.
7. Anmerkninger.

Bestemmelsen om en særskilt stemmegivningsbok (tvistemålslovens § 139) antas bare å få anvendelse i de overrettssaker som blir behandlet med domsmenn.

II. Høiesterett.

Med hensyn til gjennemføringen av bestemmelsene om rettsbøker m. v. skal departementet for Høiesteretts vedkommende bemerke:

1. Rettsbøker og protokollasjon.

Om protokollasjonen ved domsavsigelse i skriftlig behandlede saker vil gjelde det samme som er uttalt ovenfor under I, 1.

Innheftning av rettssbøker og dokumenter i dokumentomslaget har departementet ikke funnet grunn til å foreskrive.

Såfremt det måtte finnes hensiktsmessig, vil der ikke være noget til hinder for at de løse rettsbøker, når sakene er avsluttet, heftes inn i protokoller.

2. Utlån av rettsbøker og dokumenter.

Departementet antar at de samme regler vil komme til anvendelse som nevnt i det foregående under I, 2.

3. Forskjellige protokoller.

Domsboken blir også for Høiesteretts vedkommende å føre på løse blader som bakefter innbindes til en protokoll. Departementet har tenkt sig at det vil være hensiktsmessig å føre særskilte domsbøker for straffesaker og for tvistemål.

Voteringsprotokoll for muntlige saker vil fremdeles bli å føre. 9 febr.

Departementet antar at avskriftsboken for de foregående retters dommer må kunne sløifes.

For behandlingen av ansøkninger om anketillatelse bør føres en særskilt bok.

4. Sakliste.

Man har ikke noget å bemerke til det skjema for sakliste som foreløbig er foreslått av Høiesteretts justitiarius.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om forandring i § 1, 2net ledd, i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Laksevåg sogn, Hordaland fylke. 9 febr.

Kongelig resolusjon, hvorved kongelig resolusjon av 9 september 1889 om flere prester i et herreds skolestyre opheves. 10 febr.

Kongelig resolusjon **) om fredning av en eiketregruppe på grnr. 71, brnr. 1, Nordre Sogsti i Frogn herred, Akershus fylke. 10 febr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes, at Departementet for Handel, Sjøfart, Industri og Fiskeri forandres til: Departementet for Handel, Sjøfart, Industri, Håndverk og Fiskeri. 10 febr.

Kongelig resolusjon **) om at lov om håndverksnæring av 25 juli 1913 skal fra 1 juli 1928 gjelde i strandstedet Stjørdalshalsen, Nord-Trøndelag fylke. 10 febr.

Kongelig resolusjon **), hvorved bestemmes: 10 febr.

1. Til Oslo lokalpostområde o: det område innen hvilket brev og brevkort kan sendes mot lokalporto, henregnes bypostbudenes ombæringsdistrikt.
2. Handelsdepartementet bemyndiges i henhold til postlovens § 58 til å treffe lignende regulerende bestemmelser for andre steder.

Rundskrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmennene. 10 febr.

Under henvisning til rundskrivelse herfra senest av 4 august 1927 angående fastsettelse av kurser for beregning av stempelavgiften av veksler som lyder på utenlandsk myntsort meddeles, at der fra 1 mars d. å. er fastsatt

*) Bekjentgj. 11 febr. i Lovtid. 1ste avd. nr. 6, hvor vedtektens § 1, 2net ledd, i endret lydelse er inntatt.
**) Bekjentgj. 11 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.

10 febr. følgende kurser for omberegning av sådanne vekslers pålydende til norsk mynt.

			Norsk krone
Frankrike	1	franc	= 0,15
Belgien	1	belga	= 0,53
Danmark	1	krone	= 1,01
Finnland	1	mark	= 0,10
Italia	1	lire	= 0,20
Nederland	1	gylden	= 1,52
Schweitz	1	franc	= 0,73
Spania	1	peseta	= 0,65
Storbritannia	1	pund (£)	= 18,32
Tyskland	1	gullmark	= 0,90
Sverige	1	krone	= 1,01
Tsjekkoslovaki (Cz. kr.)	1	krone	= 0,11
Amerikas forente Stater	1	dollar ($)	= 3,76
Østerrike	1	schilling	= 0,53

Forekommer veksler lydende på annen myntsort enn nevnt ovenfor blir stempelverdien i norske kroner å beregne efter vedkommende myntsorts verdi i norske kroner på stemplingstiden.

Ovenstående kurser blir å anvende ved stempling av veksler, hvis stempelplikt her i landet inntrer 1 mars d. å. eller senere, og blir gjeldende foreløbig i 6 måneder, idet departementet senere vil bestemme, hvilke kurser derefter skal gjelde.

Man skal anmode hr. fylkesmannen om å meddele dette til børser, banker og bankfirmaer samt dommere, notarii publici og lensmenn i Deres embedsdistrikt.

13 febr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra den franske sendemann av 5 oktober 1927 har Argentina og Egypten tiltrådt den internasjonale automobilkonvensjon av 11 oktober 1909.

Tiltredelsen har fått virkning fra 15 juli 1927.

13 febr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av § 15 i de ved kongelig resolusjon av 30 september 1910 approberte tilleggsbestemmelser til brandloven for Aker.

13 febr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en ligningsnevnd, hvori departementet angående ligningsnevndens adgang til å oplyse ansettelser av formue og inntekt i prosessøiemed uttaler følgende:

---

*) Bekjentgj. 18 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.

«Hvad angår nettoansettelsene, således som disse finnes anført i de utlagte skattelister, antas der ikke å være noget til hinder for at disse meddeles også for tidligere år og efterat skattelistene er inndradd. Sådanne meddelelser bør en ligningsnevnd ikke vegre sig ved å gi, når det sannsynliggjøres, at de vil være av betydning under en prosess. 13 febr.

Hvis det derimot er bruttoansettelser eller andre oplysninger som ikke fremgår av skattelistene, som begjæres, antas ligningsnevnden og dens forretningsfører å være avskåret fra å meddele oplysningene i henhold til bestemmelsene i landskattelovens § 129. Forsåvidt saken er en straffesak, inneholder lov nr. 11 av 14 desember 1917 § 180 en bestemmelse hvorefter vidnesbyrd kan kreves avgitt, når vedkommende myndighet gir tillatelse til at tjenestemannen (ligningsnevnden) uttaler sig. I lov om rettergangsmåten for tvistemål av 13 august 1915 § 204 finnes en tilsvarende regel for civil rettergang. Departementet har i telegram til Bergens forhørsrett antatt at vedkommende myndighet, hvis tillatelse i tilfelle må innhentes, er Finansdepartementet.»

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om ophevelse av det ved kongelig resolusjon av 13 januar 1911 stadfestede forbud mot piggtråds anvendelse til gjerde innen Gjestdal herred, Rogaland fylke. 14 febr.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Kabelvåg, Nordland fylke. 15 febr.

Skrivelse ***) fra Socialdepartementet angående vedtekt om lukningstid for utsalgssteder i Bærum, Akershus fylke. 15 febr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 16 febr.

Ifølge offisiell meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Nederland ratifisert overenskomst om slaveri av 25 september 1926.

Ratifikasjonsdokumentet blev deponert i Genf den 7 januar 1928.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 16 febr.

Ifølge offisiell meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Polen og Fristaden Danzig ratifisert

---

*) Bekjentgj. 18 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.

**) Bekjentgj. 18 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7, hvor vedtekten i den endrede form er inntat.

***) Bekjentgj. 18 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7, hvor vedtekten er inntatt, jfr. rettelse, inntatt i Lovtid. 1ste avd. nr. 10 s. 86.

16 febr. overenskomst om den internasjonale jernveisordning, Genf 9 desember 1923 med vedtekter og undertegningsprotokoll.

Ratifikasjonsdokumentet blev deponert i Genf den 7 januar 1928.

16 febr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om at den del av Herøen ved Porsgrund som ligger i Porsgrund bys byggebelte, skal være undtatt fra bygningslovgivningens forskrifter, jfr. § 89 i bygningsloven av 27 juli 1896.

17 febr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved med hjemmel i ildsfarlighetsloven § 24 bestemmes at ildsfarlighetslovens bybestemmelser skal være gjeldende innenfor det område av Sør-Varanger herred, hvor bygningslovens bestemmelser er gjort gjeldende.

17 febr. **Kongelig resolusjon** *).

1. I medhold av § 5 i lov nr. 1 om lægers rettigheter og plikter av 29 april 1927 og i medhold av § 5 i lov nr. 2 om tannlægers rettigheter og plikter av samme dag fastsettes almindelige bestemmelser om lægers og tannlægers avfattelse av resepter overensstemmende med to fremlagte utkast.
2. § 3 og § 10 i kongelig plakat av 4 juni 1904 angående utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek endres i samhøve med et fremlagt utkast.

De i post 1 fastsatte bestemmelser om avfattelse av lægeresepter er sålydende:

§ 1. Resept fra læge må være skrevet med klar og tydelig skrift og skal være underskrevet med lægens egenhendige navne-underskrift. Denne må inneholde fullt efternavn og så meget av fornavn at man sikkert kan undgå forveksling med andre læger eller med tannlæger eller dyrlæger.

Resepten må være påtegnet den datum da den er utstedt.

§ 2. Enhver resept skal være slik avfattet at den uten spesiell anvisning kan ekspederes på et hvilket som helst apotek her i riket.

Resepten skal i almindelighet lyde på navnet på den som det forskrevne lægemiddel er bestemt for. Er denne et barn, må dette nevnes.

Lægen kan skrive bruksanvisning på resepten.

§ 3. Hvis læge forskriver noget lægemiddel i større enkelt eller daglig dose enn de maksimaldoser som er angitt i farmakopøen, skal han angi dosen på resepten både med tall og bokstaver.

---

*) Bekjentgj. 18 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.

§ 4. Hvis lægen ønsker en resept ekspedert uten ophold, påtegner han den ordet «cito». 17 febr.

§ 5. Ønskes resept på stoffer som efter reglene for utlevering av lægemidler fra apotek i almindelighet bare kan ekspederes én gang efter samme resept, gjort gjeldende for mere enn én gangs ekspedisjon, må lægen gi resepten påtegning om hvor mange ganger den kan ekspederes. Antall ganger skal i så fall skrives med tall og bokstaver. Resept på sådanne stoffer og påtegning taper sin gyldighet når de er 1 år gamle.

Påtegning «reit. ad libitum» på sådanne resepter gjelder bare for én gangs senere ekspedisjon.

§ 6. Ønskes resept på stoffer, som efter reglene for utlevering av lægemidler fra apotek kan utleveres flere ganger efter samme resept innen 1 år fra reseptens utstedelse eller uten tidsbegrensning, innskrenket i sin gyldighet, må lægen gi resepten påtegning herom. Herfra undtas resept på stoffer som kan utleveres i håndkjøp (uten resept).

§ 7. Rekvisisjoner fra medisinale anstalter må være underskrevet av læge.

§ 8. For resept på brennevin eller sprit til medisinsk bruk gjelder de særlige regler som til enhver tid måtte være fastsatt (jfr. lov om brennevin til medisinsk bruk av 30 november 1923).

De i resolusjonens post 1 fastsatte bestemmelser om tannlægers forskrivning og anvendelse av lægemidler er sålydende:

§ 1. Resept eller rekvisisjon fra tannlæge skal ha overskriften «Tannmiddel». Den må være skrevet med klar og tydelig skrift og være underskrevet med tannlægens egenhendige navne-underskrift. Denne må inneholde fullt efternavn og så meget av fornavnet at man sikkert kan undgå forveksling med andre tannlæger eller med læger eller dyrlæger.

Resepten eller rekvisisjonen må være påtegnet den datum da den er utstedt.

§ 2. Medisinaldirektøren avgjør efter forslag av styret for Statens Tannlægeinstitutt hvilke av de stoffer som i medisinaltaksten er merket med *) eller som kan sammenlignes med dem, tannlæge kan forskrive eller anvende til lokalbedøvning eller til innvortes bruk (herunder innbefattet innsprøitning gjennem hud eller slimhinde).

Resept eller rekvisisjon på stoffer som forskrives til lokalbedøvning uten å skulle innsprøites gjennem hud eller slimhinde, skal være påtegnet «Tannmiddel til lokalbedøvning».

For resept eller rekvisisjon på brennevin eller sprit til

17 febr. bruk ved tannlæges operative virksomhet gjelder de særlige regler som til enhver tid måtte være fastsatt (jfr. lov om brennevin til medisinsk bruk av 30 november 1923). For øvrig kan tannlæge på resept eller rekvisisjon forskrive og anvende de stoffer som er nødvendig til utøvelsen av hans virksomhet.

De i resolusjonens post 2 fastsatte endringer i kongelig plakat av 4 juni 1904 er sålydende:

§ 3 i kongelig plakat av 4 juni 1904 om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek gis følgende tillegg:

Apotekere og det personale ved apotek som ekspederer efter resept, har å påse at resepten er avfattet i samhøve med de bestemmelser som til enhver tid gjelder for avfattelse av resepter.

§ 10 i samme plakat skal herefter lyde således:

Alle ekspedisjoner av stoffer efter resept fra tannlæge skal påføres ordet «Tannmiddel».

17 febr. **Kongelig resolusjon,** hvorved der foretas forandringer i §§ 3 og 4 i den ved kongelig resolusjon av 14 november 1924 stadfestede plan for sikkerhetsfond ved A/S Høyangfaldene og A/S Norsk Aluminium Co.

17 febr. **Kongelig resolusjon,** hvorved det i henhold til lov om tolloplag av 7 mai 1904 § 27 inntil videre tillates Kristiansand kommune å oprette og drive et almindelig frilager i et havnevesenet tilhørende lagerhus på kai nr. 2 i nevnte by på betingelse av:

1. at lageret innrettes overensstemmende med den på innsendte blåtegning antydede plan,

2. at de rum på frilageret som avgis til tollbetjeningens benyttelse — i tilfelle efter Finans- og Tolldepartementets nærmere bestemmelse — forsynes med nødvendig inventar, hvorunder vektredskaper, samt lys og varme på kommunens bekostning.

17 febr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om forandringer i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Fredrikstad.

17 febr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Fredrikstad.

17 febr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Akershus, hvori uttales at utenbygds eier av jord-

*) Bekjentgj. 25 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8, hvor vedtekten i den endrede form er inntatt.

brukseiendom ikke kan kreve fullt gjeldsfradrag for bygninger på eiendommer, som benyttes som villaer, sommerhytter eller lignende, jfr. landskattelovens § 36, 4de ledd. Er derimot vedkommende villas eller hyttes tomt utskilt fra jordbrukseiendommen og særskilt matrikulert, antas fullt gjeldsfradrag å måtte innrømmes. 17 febr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 18 febr.

Ifølge offisiell meddelelse fra den franske chargé d'affaires av 13 februar 1928 har Belgien den 18 oktober 1926 meddelt den franske regjering at Belgisk Kongo og Mandatterritoriet Ruanda-Urundi tiltrer den internasjonale sundhetskonvensjon av 17 januar 1912.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved A/S Kristiansund Riksmaalskafés gavebrev av 20 september 1927 oprettede «Kristiansund Riksmaalskafés fond til Kristiansund folkeskole». 20 febr.

Skrivelse *)fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Foldal herred, Hedmark fylke. 22 febr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 23 febr.

Ifølge offisiell meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Østerrike ratifisert protokollen om voldgiftsklausuler, Genf 24 september 1923.

Ratifikasjonsdokumentet blev deponert i Genf 25 januar 1928.

Rundskrivelse fra Riksadvokaten til statsadvokatene. 23 febr.

Som det vil fremgå av Justisdepartementets skrivelser av 12 mars 1917, 26 september 1918 og 29 mars 1920, inntatte i Lovtidendes annen avdeling for 1917 s. 124—5, for 1918 693—4 og for 1920 s. 129—131, har staten inngått overenskomster med Oslo, Bergens, Trondhjems, Tromsø, Aker, Fredrikstad, Drammen, Larvik, Skien, Kristiansand og Stavanger kommuner, hvorefter staten har adgang til bl. a. å disponere inntil 2 funksjonærer av de nevnte kommuners politistyrkers opdagelsespoliti til hjelp ved efterforskning av større forbrytelser eller særlig vanskelige eller vidtløftige saker, hvor dette finnes påkrevet, fordi politimyndigheten på det sted, hvor efterforskningen pågår, på grunn av politistyrkens utilstrekkelighet eller av andre grunner trenger hjelp.

Til hvilke politikamre hjelp av ovennevnte opdagelsesfunksjonærer på begjæring skal ydes fremgår av Justis-

*) Bekjentgj. 25 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.

23 febr. departementets ovenanførte skrivelser av 26 september 1918 og 29 mars 1920, hvortil henvises.

I henhold til disse overenskomster er der nu og da blitt tilkalt opdagelsesbetjenter til å bistå ved efterforskninger i anledning av brander på landsbygden.

Den betydelige økning i de senere år av antallet av brander på landet i forbindelse med utilstrekkeligheten av landdistriktenes politistyrker og lensmennenes av mange forskjellige gjøremål optatte tid gjør det påkrevet, at øvede detektivbetjenter for fremtiden inntil videre tilkalles til bistand ved brandefterforskninger i betydelig større utstrekning enn hittil.

Efter konferanse og i overensstemmelse med Justisdepartementet anmoder jeg herr statsadvokaten om å meddele politimestrene og lensmennene innen Deres embedsdistrikt følgende forholdsordre i nevnte henseende:

I tilfelle av ildebrand skal vedkommende lensmann uten opholdinnfinne sig på brandstedet og overensstemmende med påbudet i påtaleinstruksens § 65 straks anstille efterforskning angående brandens årsak. Såfremt denne ikke i løpet av et døgn bringes eller antas å kunne bringes på det rene, skal lensmannen uopholdelig sette sig, om mulig telefonisk, i forbindelse med den ham overordnede politimester og anmode denne om i henhold til ovennevnte overenskomster og nærværende rundskrivelse å foranledige sendt fra vedkommende politikammer en opdagelsesbetjent eller såfremt det på grunn av omstendighetene anses påkrevet to opdagelsesbetjenter til bistand ved efterforskningen. Politimesteren skal straks telefonisk eller telegrafisk efterkomme lensmannens anmodning. Denne må det politikammer, til hvem henvendelsen rettes, straks ta tilfølge.

Skulde lensmannen i noget tilfelle være i tvil om, hvorvidt der kan sies å foreligge antagelig bevis for brandens årsak, bør han herom konferere med politimesteren.

Politimestrene plikter så vidt mulig å yde den således tilkalte opdagelsesbetjent fornøden bistand og støtte.

Lensmennene har for øvrig uten ophold å anmelde for politimestrene alle brander også i tilfelle, hvor sådan forføining som ovenfor nevnt ikke treffes.

Jeg anmoder derhos politimestrene om i størst mulig utstrekning å ha sin opmerksomhet henvendt på de pågående brandefterforskninger for å kunne gi fornødne pålegg og påkrevet veiledning. Det må nemlig erindres, at brandefterforskninger hører blandt de allerviktigste og vanskeligste straffe-rettslige undersøkelser, som påhviler påtalemyndigheten, og

at de derfor må foretas på formålstjenligste og omhyggeligste måte. At så skjer, må politimestrene så vidt mulig påse. 23 febr.

Jeg henviser i denne forbindelse til påtaleinstruksens § 65 annet ledd.

Til lettelse ved ekspedisjonen av nærværende rundskrivelse til politimestrene og lensmennene vedlegges en del eksemplarer av samme.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til lov om forsømte barns behandling av6 juni 1896 § 1 meddeles stadfestelse på en fremlagt plan for barnepensjonatet «Herregårdshuset» pr. Dal st. 24 febr.

Kongelig resolusjon *), hvorved bestemmes: 24 febr.

I. I henhold til lov om naturfredning av 25 juli 1910, kfr. lov av 14 juli 1916, skal Bekkenesholmen i Tysfjorden, Tysfjord herred, Nordland fylke, forsåvidt angår både plante- og dyreliv, være fredet mot beskadigelse eller ødeleggelse av ethvert slags, likesom borttaking av fugleegg på holmen skal være forbudt.

II. Fredningsvedtaket blir å kunngjøre ved opslag på holmen.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 24 febr.

1. A/S Vaddas Gruber, som ved kongelig resolusjon av 19 mai 1916 fikk konsesjon til bergverksdrift i Skjervøy herred, Troms fylke, tilståes en forlenget frist inntil utgangen av 1929 til å ordne forholdet med selskapets aktiekapital overensstemmende med de for konsesjonen fastsatte vilkår post 1.

2. Selskapet tillates inntil utgangen av 1929 å la driften ved sine gruber hvile.

Herved bortfaller dog ikke nødvendigheten av frist efter bergverksloven.

Kongelig resolusjon *), hvorved Bakke sogn i Øvre Eiker herred, Buskerud fylke, erklæres for smittet av bipest. 24 febr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 24 febr.

I. Den ved kongelig resolusjon av 31 august 1892 meddelte konsesjon på en jernbane fra Lillesand til Flaksvatn i Birkenes herred, Aust-Agder fylke, forlenges til 30 juni 1936 overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 24 februar 1928.

Det forbeholdes Kongen å samtykke i at banens drift

*) Bekjentgj. 25 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.

24 febr. stanses på et tidligere tidspunkt, hvis det skulde vise sig at driftsforholdene og banens stilling i det hele blir vesentlig ugunstigere enn man nu regner med.

Andragende herom må i tilfelle innsendes ett år i forveien.

II. I henhold til § 46 i lov om kommunestyre på landet og § 43 i lov om kommunestyre i byene av 30 september 1921 godkjennes de i Arbeidsdepartementets foredrag av 24 februar 1928 nevnte kommunestyrebeslutninger om dekkelse av underskudd på Lillesand—Flaksvatnbanens drift.

24 febr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved bestemmes:

I. Lov av 28 juni 1927 om innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon samt deler derav trer i kraft 1 april 1928. Fra samme tid opheves lov nr. 4 av 11 juni 1915 om forandring i § 6 i ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871.

II. I henhold til ovennevnte lovs §§ 5, 7, 14, 23, 24 og 26 fastsettes følgende bestemmelser som gjeldende fra 1 april 1928:

1. Lovens § 6 samt forskriftene om handel m. v. i kap. 4 blir foreløbig ikke å gjøre gjeldende for følgende våben m. v.:

Haglgeværer med ett eller to glattborede løp, opladede haglpatroner, hylser for haglpatroner med eller uten isatt tennhette, forladninger for haglpatroner, glattborede salonggeværer, hvis kaliber er 6 mm. (kal. 22) eller mindre, satspatroner for salonggeværer, apparater for slaktning, luftgeværer, luftgeværpiler, floretter, kårder og sabler samt løse deler til disse ting.

Apparater for slaktning, luftgeværer, luftgeværpiler, floretter, kårder og sabler samt løse deler til disse ting blir inntil videre også undtatt fra bestemmelsene i lovens kap. 2 (om innførsel).

Forsvarsdepartementet eller den myndighet dette departement måtte bestemme, kan dog gi nærmere bestemmelser om handlendes opbevaring av ovenfor nevnte våben og ammunisjon.

Forsvarsdepartementet kan gjøre undtagelse fra lovens bestemmelse i § 15 om bevilling og for øvrig fastsette nærmere forskrifter for dem som driver handel kun med sprengammunisjon, minerkrutt, dynamitt og tennmidler herfor (lunte, fenghetter).

---

*) Bekjentgj. 25 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.

2. Andragender om innførsel og utførsel (kfr. §§ 7 og 13) avgjøres av generalfelttøimesteren eller av Forsvarsdepartementet efter nærmere regler som fastsettes av nevnte departement. 24 febr.

3. For innførselstillatelsen betales til statskassen følgende gebyr:
for våben: 1 pct. av fakturabeløpet, dog minst kr. 1,00 og maksimum kr. 100,00 for et enkelt våbenparti,
for ammunisjon: halvparten av de for våben gjeldende satser, dog minst kr. 1,00 for et enkelt ammunisjonsparti.

For våben og ammunisjon (inntil 3 geværer og 500 patroner) som medbringes av utlendinger til personlig bruk og som igjen vil bli utført, erlegges et innførselsgebyr av kr. 5,00 (pro persona).

4. Loven gjøres ikke gjeldende for våben og ammunisjon som kun er bestemt for staten.

5. For handel med våben og ammunisjon til skytterorganisasjonen fastsetter Forsvarsdepartementet nærmere bestemmelser uavhengig av lovens forskrifter.

Lovens bestemmelser om innførsel i kap. 2 samt straffebestemmelsene i kap. 6 kommer dog til anvendelse også i dette tilfelle.

6. Forsvarsdepartementet kan gjøre undtagelse fra lovens bestemmelser samt for øvrig fastsette nærmere regler for salg av våben og ammunisjon ved offentlig auksjon eller hvor salget skjer ved den som har innkjøpt disse ting til eget bruk.

7. Forsvarsdepartementet fastsetter nærmere forskrifter for forsendelse av våben og ammunisjon mellem Norge og fangstfelter utenfor landets territorialgrense.

For innførsel av våben og ammunisjon som medbringes tilbake fra fangstfeltet, erlegges intet innførselsgebyr.

8. Fra 1 april 1928 opheves:

Kongelig resolusjon og plakat av 11 juni 1915 (angående kontroll med salg av sprengstoff).

Kongelig resolusjon av 13 august 1915 (angående tillegg til plakat av 11 juni 1915).

Kongelig resolusjon av 1 februar 1918 (angående kontroll med salg av sprengstoff).

Kongelig resolusjon av 22 februar 1918 (angående kontroll med salg av opladet ammunisjon).

24 febr. Kongelig resolusjon av 5 april 1918 (angående forbud mot innførsel av våben, ammunisjon og deler derav).

Kongelig resolusjon av 6 oktober 1922 (angående fritagelse for kontroll for ammunisjon til hagl- og salonggeværer).

Regjeringens resolusjon av 29 oktober 1925 (angående tillegg til reglene om kontroll med kjøbmennenes salg av sprengstoff og ammunisjon).

24 febr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge offisiell meddelelse fra den belgiske sendemann av 20 februar 1928 har Grekenland og Litauen sluttet sig til overenskomst om istandbringelse av en internasjonale handelsstatistikk av 31 desember 1913.

27 febr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Hordaland, hvori uttales, at det kommunevalgte medlem av fylkesskattestyret ikke blir å innkalle ved fylkesskattestyrets avgjørelser i henhold til landskattelovens § 99, 1. ledd.

28 febr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om forbud mot motorvognkjøring under teleløsning på en rekke hovedveier i Vestfold fylke.

29 febr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til et ligningskontor, hvori uttales, at der ikke antas å kunne beregnes høiere renter enn 5 % ved efterligning av skatt for tidligere år enn 1928—29, jfr. tilleggsskattelov 7 juli 1927 nr. 4 avsnitt II,b, som foreskriver at de endrede bestemmelser i skattelovene anvendes første gang ved skatteutskrivningen for 1928—29.

1 mars. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til et ligningskontor, hvori uttales, at de endrede bestemmelser i byskattelovens § 113, landskattelovens § 121 angående adgang til efterligning ikke antas å kunne anvendes på skatter for tidligere år enn budgettåret 1928—29. Den form, tilleggsskatteloven av 7 juli 1927 avsnitt II,b har fått, synes å måtte medføre at lovens virkninger er begrenset til skatter for 1928—29 og senere år.

2 mars. **Kongelig kunngjørelse** *) [1]) om stempelavgift til statskassen fra 1 juli 1928 av cigarer, cigaretter, cigaretthylser, snus og røketobakk.

---

*) Bekjentgj. 3 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.

[1]) Se St.prp. nr. 7. Innst. S. nr. 26. St.tid. s. 205—206.

Fra 1 juli 1928 skal til statskassen erlegges stempel- 2 mars.
avgift av cigarer, cigaretter, cigaretthylser, snus og røketobakk efter følgende satser:

I.

A. Av cigarer:

Kr.	0,50	pr.	100	stykker	av	verdi		inntil kr.	3,00
»	1,00	»	—	—	over	kr.	3,00	— »	5,00
»	1,50	»	—	—	—	»	5,00	— »	7,00
»	2,00	»	—	—	—	»	7,00	— »	9,00
»	2,50	»	—	—	—	»	9,00	— »	11,00
»	3,00	»	—	—	—	»	11,00	— »	13,00
»	3,50	»	—	—	—	»	13,00	— »	15,00
»	4,00	»	—	—	—	»	15,00	— »	17,00
»	4,50	»	—	—	—	»	17,00	— »	19,00
»	5,00	»	—	—	—	»	19,00	— »	21,00
»	6,00	»	—	—	—	»	21,00	— »	24,00
»	7,00	»	—	—	—	»	24,00	— »	28,00
»	8,00	»	—	—	—	»	28,00	— »	32,00
»	9,00	»	—	—	—	»	32,00	— »	36,00
»	10,00	»	—	—	—	»	36,00	— »	40,00
»	11,00	»	—	—	—	»	40,00	— »	44,00
»	12,00	»	—	—	—	»	44,00	— »	48,00
»	13,00	»	—	—	—	»	48,00	— »	52,00
»	14,00	»	—	—	—	»	52,00	— »	56,00
»	15,00	»	—	—	—	»	56,00	— »	60,00
»	17,00	»	—	—	—	»	60,00	— »	68,00

med et tillegg av kr. 2,00 pr. 100 stkr. for hver kr. 8,00 eller del derav, hvormed disses verdi overstiger kr. 68,00.

B. Av cigaretter:

Kr.	1,00	pr.	100	stykker	av	verdi		inntil kr.	2,50
»	1,50	»	»	—»—	over	kr.	2,50	» »	4,00
»	2,00	»	»	—»—	»	»	4,00	» »	5,50
»	2,80	»	»	—»—	»	»	5,50	» »	7,50
»	4,00	»	»	—»—	»	»	7,50	» »	10,00
»	5,00	»	»	—»—	»	»	10,00	» »	12,50
»	6,50	»	»	—»—	»	»	12,50	» »	16,00
»	8,00	»	»	—»—	»	»	16,00	» »	20,00
»	10,00	»	»	—»—	»	»	20,00	» »	24,00
»	13,00	»	»	—»—	»	»	24,00	» »	30,00

med et tillegg av kr. 3,00 pr. 100 stkr. for hver kr. 6,00 eller del derav, hvormed disses verdi overstiger kr. 30,00.

2 mars.

C. Av cigaretthylser:

Kr. 0,50 pr. 100 stkr. eller del derav.

D. Av snus:

Kr. 0,25 pr. 50 gram av pakningens innhold eller del derav.

E. Av røketobakk, herunder karvet skråtobakk:

Kr. 0,10 pr.	netto	100 gram,	når	detaljprisen, pakningens verdi og stempelavgift iberegnet, utgjør inntil	kr. 1,00
» 0,16 »	—	—»—	over	kr. 1,00 —	» 1,50
» 0,20 »	—	—»—	—	» 1,50 —	» 2,00
» 0,30 »	—	—»—	—	» 2,00 —	» 2,50
» 0,40 »	—	—»—	—	» 2,50 —	» 3,00
» 0,50 »	—	—»—	—	» 3,00 —	» 3,50
» 0,60 »	—	—»—	—	» 3,50 —	» 4,00

med et tillegg av kr. 0,10 pr. netto 100 gram for hver kr. 0,50 eller del derav, hvormed detaljprisen overstiger kr. 4,00.

II.

Finans- og Tolldepartementet bemyndiges til å bestemme sådan forandring av de for cigar- og cigarettstempelavgiften gjeldende verdiklasser og avgiftssatser, som det måtte finne hensiktsmessig.

2 mars. **Kongelig kunngjørelse** *)[1]) om avgift til statskassen av jord, som i budgetterminen fra 1 juli 1928 til 30 juni 1929 anvendes til dyrkning av tobakk.

Av jord, som i budgetterminen fra 1 juli 1928 til 30 juni 1929 anvendes til dyrkning av tobakk, erlegges en avgift til statskassen av 10 øre pr. kvadratmeter, dog således, at der av det av én dyrker på en eiendom beplantede areal svares en avgift av minst kr. 20,00. Avgiften påhviler den, som for egen regning dyrker eller ved andre lar dyrke tobakk.

Ved utførsel til utlandet kan den erlagte avgift tilbakebetales; de nærmere regler herfor fastsettes av Finans- og Tolldepartementet.

---

*) Bekjentgj. 3 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.

[1]) Se St.prp. nr. 6. Innst. S. nr. 25. St.tid. s. 204—205.

Kongelig kunngjørelse *) [1]) om avgifter til statskassen fra 1 juli 1928 av brennevinstilvirkningen og til denne anvendt mais, durra eller rug, av etyletertilvirkningen samt av øltilvirkningen. 2 mars.

Fra 1 juli 1928 skal til statskassen erlegges:

A. Avgift av brennevinstilvirkningen ved de almindelige brennerier efter følgende regler:

1) Avgiften erlegges med kr. 2,62 — to kroner og to og seksti øre — for hver liter, beregnet til 100 pct. alkoholstyrke.

2) Når norsk brennevin, hvorav foranstående avgift er betalt, i partier på 1 — en — hektoliter og derover og med iakttagelse av de nærmere forskrifter med hensyn til kontrollen, som Finans- og Tolldepartementet bestemmer, utføres til utlandet, blir avgiften å tilbakebetale for råspiritus med kr. 2,62 — to kroner og to og seksti øre — for renset spiritus med kr. 2,64 — to kroner og fire og seksti øre — samt for til drikk tilberedte destillata, hvortil har vært anvendt fullstendig renset spiritus, med kr. 2,67 — to kroner og syv og seksti øre — pr. liter av 100 pct. alkoholstyrke, når andragende derom fremkommer innen to år efter utførselen. For at brennevin skal anses som renset, må det på en sådan måte, som av Finans- og Tolldepartementet nærmere bestemmes, godtgjøres, at det efter skattelegningen har undergått en fullstendig rensningsprosess ved omdestillasjon.

3) Når brennevin gjøres utjenlig til drikk (denatureres), eller det på annen fyldestgjørende måte finnes garantert mot å bli anvendt til drikk, kan Finans- og Tolldepartementet tillate, at det fritas for tilvirkningsavgiften på samme måte som ferdige destillata, der utføres til utlandet.

De foran under 1, 2 og 3 nevnte avgifts- og refusjonssatser blir inntil videre å gi et tillegg svarende i procent til de til enhver tid gjeldende tillegg til brennevinstollen.

Finans- og Tolldepartementet fastsetter de nærmere regler for beregningen av dette tillegg.

B. Avgift av mais, durra eller rug, hel eller formalt, som anvendes til brennevinstilvirkning ved almindelige brennerier, efter følgende regler:

*) Bekjentgj. 3 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.
[1]) Se St. prp. nr. 4. Innst. S. nr. 27. St.tid. s. 206—207.

2 mars. 1) Av mais erlegges en avgift av 5 — fem — øre pr. kg.
Når et til den forbrukte mais svarende kvantum brennevin, beregnet efter et utbytte av 0,375 liter brennevin av 100 pct. alkoholstyrke av 1 kg. mais, utføres til utlandet innen 30 april i den annen tilvirkningstermin efter den, i hvilken maisen er anvendt, blir efter Finans- og Tolldepartementets nærmere bestemmelse den erlagte avgift å godtgjøre med 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter.

2) Av durra og rug erlegges på samme måte, beregnet efter et utbytte av 0,30 liter brennevin av 100 pct. alkoholstyrke av 1 kg., en avgift av 4 — fire — øre pr. kg., og ved utførsel godtgjøres 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter.

3) Når brennevin, ved hvis tilvirkning der er anvendt beskattet mais, durra eller rug, gjøres utjenlig til drikk (denatureres), eller på annen fyldestgjørende måte finnes garantert mot å bli anvendt til drikk, kan Finans- og Tolldepartementet tillate godtgjort avgiften av den til brennevinet svarende mais, durra eller rug, beregnet efter et utbytte av 0,375 og 0,30 liter brennevin av 100 pct. alkoholstyrke av henholdsvis 1 kg. mais og 1 kg. durra eller rug, således at godtgjørelsen skjer med 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter brennevin av nevnte styrke.

C. Avgift av etyletertilvirkningen med kr. 3,50 — tre kroner og femti øre — pr. kg. etyleter, som tilvirkes. Når etyleter av innenlandsk tilvirkning denatureres, eller den på annen fyldestgjørende måte finnes å være garantert mot å bli anvendt til annet enn teknisk bruk, kan Finans- og Tolldepartementet tillate, at den fritas for tilvirkningsavgift; etyleterens eier har å erstatte omkostningene med denatureringen og kontrollen dermed.

D. Avgift av øltilvirkningen med følgende beløp for hver liter øl:

1) av øl inneholdende inntil 2,50 volumprocent alkohol 15 — femten — øre;

2) av øl, inneholdende over 2,50 inntil 4,75 volumprocent alkohol 25 — fem og tyve — øre;

3) av øl, inneholdende over 4,75 inntil 7 volumprocent alkohol 40 — førti — øre.

Kongelig kunngjørelse *)[1]) om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1928 av sjokolade- og sukkervarer. 2 mars.

Fra 1 juli 1928 skal til statskassen erlegges omsetningsavgift av sjokolade- og sukkervarer efter følgende satser:

For kokesjokolade, hvormed forståes sjokolade med høist 26 pct. fettinnhold og i pakninger på minst 125 gram, 10 — ti — av hundre av varens avgiftspliktige verdi.

For de øvrige varer, som i henhold til loven kan ilegges avgift, erlegges denne med 33⅓ — trettitre og en tredjedel — av hundre av varenes avgiftspliktige verdi.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 2 mars.

1. Det tillates at et bedehus som er opført i Kongsfjord i Berlevåg sogn av Tana prestegjeld i Hålogaland bispedømme, innvies til kirkelig bruk for — så lenge det forsvarlig vedlikeholdes — å anvendes til avholdelse av gudstjenester og utførelse av kirkelige forretninger på betingelse av, at det til huset byggede kor holdes avstengt fra dette, når huset benyttes i annet øiemed.

2. I Kongsfjord Bedehus blir der inntil videre å avholde 3 gudstjenester årlig de år, da der ikke holdes konfirmasjonsskole i Berlevåg sogn, og ellers 2 gudstjenester årlig, alt i forbindelse med sogneprestens kirkereiser til Berlevåg. Hålogaland biskop bemyndiges til å treffe nærmere bestemmelse om tiden for gudstjenestenes avholdelse.

3. Berlevåg herredsstyres beslutning av 28 april 1927 om bevilgning av skyss og diett til sognepresten i Tana for reiser til Kongsfjord Bedehus til avholdelse av gudstjenester — approberes i henhold til lov om kommunestyre på landet av 30 september 1921 § 46.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes, at grnr. 81, brnr. 2 Strømsnesset i Bø sogn av Hyllestad prestegjeld i Bjørgvin bispedømme overføres til Hyllestad prestegjelds hovedsogn fra 1 juli 1928 å regne. 2 mars.

Kongelig resolusjon *) om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensen i Skåtøy herred, Telemark fylke, til 5 dekar. 2 mars.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om tillegg til § 33 i politivedtektene for Haugesund. 2 mars.

*) Bekjentgj. 3 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.
**) Bekjentgj. 12 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10, hvor tillegget er inntatt, jfr. rettelse i Lovtid. 1ste avd. nr. 14 s. 127.
[1]) Se St. prp. nr. 5. Innst. S. nr. 29. St.tid. s. 211.

3 mars. **Stortingsbeslutning** *) angående nedsettelse av en kommisjon til å utrede følgende spørsmål: Hvad kan der fra statens side gjøres for å lette det voldsomme gjeldstrykk som hviler på landet, spesielt på kommunene og småkårsfolket?

Kommisjonen skal bestå av 7 medlemmer, hvorav 3, deriblandt formannen, opnevnes av Kongen, og 4 velges av Stortinget.

3 mars. **Regler** **) for innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon samt deler derav.

Fastsatt av Forsvarsdepartementet 3 mars 1928 i medhold av lov av 28 juni 1927 og kongelig resolusjon av 24 februar 1928.

A. Vedkommende lovens kap. 2.

Om innførsel.

1. Importører (autoriserte våben- og ammunisjonshandlende, enkeltpersoner) som ønsker innførselstillatelse for våben og ammunisjon eller deler derav, må, forinnen bestilling gjøres i utlandet, innsende andragende herom til generalfeltøimesteren, Oslo, som treffer avgjørelsen.

   Ifall import blir nektet, kan saken forelegges Forsvarsdepartementet.
2. I andragendet må opgis:
   a) varesort (art, kaliber m. v.),
   b) kvantum,
   c) leverandørens navn og adresse, samt
   d) hvorvidt varepartiet vil ankomme i en eller flere forsendelser.
3. Hvis innførsel innvilges, utsteder generalfeltøimesteren de fornødne innførselstillatelser (efter fastsatt skjema) for det ansøkte eller tillatte parti. Innførselstillatelsen fremlegges ved varens tollbehandling og tilbakeholdes av tollvesenet.

   En innførselstillatelse kan kun benyttes en gang. For de varer som ikke medfølger forsendelsen, men hvorfor der foreligger innførselstillatelse, må nytt andragende innsendes til generalfelttøimesteren under henvisning til den oprindelige tillatelse.
4. Når varen er tollbehandlet, sender vedkommende tollsted den skriftlige innførselstillatelse tilbake til generalfelttøimesteren med fornøden påtegning om det tollbehandlede partis størrelse samt datum for tollbehandlingen.

*) Se Innst. S. nr. 48. St.tid. s. 421—423.
**) Bekjentgj. 12 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

Innsendelsen til generalfelttøimesteren av innførsels- 3 mars.
tillatelsene kan foretas samlet for flere av gangen, men bør skje en å to ganger pr. måned.

5. Varer der ikke blir avhentet fra tollstedet behandles overensstemmende med de ellers gjeldende regler for uavhentet gods. For eventuell bortauksjonering av varene gjelder nedenstående regler under litra D II. — Ifall tollvesenet så måtte ønske kan varene — inntil salg finner sted — opbevares ved generalfelttøimesterens forsorg ved henvendelse til denne.
6. Senest 14 dager efter fortolling innsender importøren uopfordret til generalfelttøimesteren originalfaktura over de fortollede varepartier til utregning av importgebyret. Fakturaen tilbakesendes til importøren tillikemed regning over gebyret, der må være innbetalt innen 14 dager efter regningens utstedelse.
7. Varepartier der er bestemt å skulle opbevares ved offentlig foranstaltning, skal under opkjørsel til vedkommende opbevaringssted ledsages av tollvakt, der påser at overleveringen skjer til rette vedkommende. Utgifter hertil bestrides av importøren.
8. Våben og ammunisjon (inntil 3 våben og 500 patroner pro persona), som medbringes av utenlandske jægere, kan — når innførselstillatelse ikke er utvirket på forhånd og kun ved uforholdsmessig bryderi kan tilveiebringes på ordinær måte — tillates innført av vedkommende tollsted (tollstasjon). Forutsetningen herfor er, at det ikke er grunn til å betvile at vedkommende jæger kun for sportens skyld er kommet her til landet, og at våbnene og eventuell restbeholdning av ammunisjon aktes gjenutført ved tilbakereisen. Vedkommende jæger må undertegne en forpliktende erklæring om sådan gjenutførsel.

   I sådanne tilfelle blir av vedkommende tollsted (tollstasjon) å innsende melding til generalfelttøimesteren, inneholdende oplysning om jægerens navn, hjemsted, adresse her i landet, våbnenes art og antall, mengden av medbragt ammunisjon samt over hvilket tollsted gjenutførsel agtes foretatt.

   Dessuten blir å vedlegge meldingen det for innførselen fastsatte gebyr kr. 5,00 pro persona (for inntil 3 våben og 500 patroner).
9. Norske borgere som ved innreise til landet medbringer våben og ammunisjon (inntil 3 våben og 500 patroner pro persona) til personlig bruk, og som ved attest fra norsk tollsted (tollstasjon) godtgjør at de har bragt med

3 mars.

sig disse ting ved utreise fra landet i løpet av de siste 12 måneder, kan av vedkommende tollsted (tollstasjon) meddeles innførselstillatelse — uten gebyr.

10. De bestemmelser som er fastsatt for kontroll av innført sprengstoff i medhold av ildsfarlighetslovens § 6 forsåvidt angår sprengstoffets kjemiske stabilitet m. v. gjelder uforandret.

B. Vedkommende lovens kap. 3.

Om utførsel.

1. Andragender om utførselstillatelse for våben og ammunisjon samt deler derav innsendes til og avgjøres av generalfelttøimesteren. Forsåvidt saken kan tenkes å få utenrikspolitisk betydning på grunn av varepartiets mengde og art eller varemottagerens stilling, forelegger generalfelttøimesteren saken for Forsvarsdepartementet.
2. Andragendet må inneholde opgave over:
   a) Varesort.
   b) Kvantum.
   c) Vekt.
   d) Bestemmelsessted og adressat.
   e) Forsendelsesmåte.
   f) Vedkommende tollsteds navn, hvorover utførsel skal skje.
3. Utførselstillatelser gjeldende for 3 måneder utferdiges (efter fastsatt skjema) i 2 eksemplarer, hvorav det ene eksemplar oversendes ansøkeren, det annet vedkommende tollsted.
4. En foreldet utførselstillatelse kan forlenges ytterligere 3 måneder efter derom til generalfelttøimesteren innsendt ansøkning.
5. Når varen er blitt tollbehandlet, sender vedkommende tollsted utførselsskrivelsen tilbake til generalfelttøimesteren med fornøden påtegning.
6. Generalfelttøimesteren fører protokoll over gitte lisenser.
7. Enkeltpersoner som ved avreise fra landet medbringer våben og ammunisjon (inntil 3 våben og 500 patroner pro persona) til personlig bruk kan av vedkommende tollsted (tollstasjon) meddeles fornøden utførselstillatelse.

   Ifall vedkommende er utlending som har ført sakene med sig ved innreise til landet, sender tollstedet (tollstasjonen) innmelding til generalfelttøimesteren med oplysning om vedkommendes navn og hjemsted, våbnenes art og antall, mengden av ammunisjon samt oplysning om over hvilket tollsted disse saker er innført.

C. Vedkommende lovens kap. 4. 3 mars.

Om handel m. v.

1. Bestemmelsene under nærværende litra (C) omfatter ikke de våben m. v. som i medhold av lovens § 5, 2. avsnitt er undtatt fra lovens kap. 4. — For våben m. v. som ikke samtidig er undtatt fra lovens kap. 2, gjelder dog bestemmelsene om opbevaring m. v. i pkt. 17—21. (Kfr. kongelig resolusjon av 24 februar 1928).
2. Bevilling til å drive handel med våben og ammunisjon m. v. gis på ansøkning av Forsvarsdepartementet (kfr. lovens § 15).

Denne bevilling omfatter ikke rett til salg av ammunisjon til skytterorganisasjonen.

For salg av våben og ammunisjon til skytterorganisasjonen gjelder egne regler (se under litra D I).

Handlende, som blandt de i lovens kap. 1 omhandlede saker kun omsetter sprengammunisjon, minerkrutt, dynamitt og tennmidler herfor (lunte, fenghetter), kan drive sådan handel uten særskilt bevilling. Dog gjelder også for disse samme regler som nedenfor for de autoriserte handlende bestemt, likesom de til enhver tid skal ha innmeldt til generalfelttøimesteren forretningens navn og adresse (kfr. for øvrig ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871 § 6 — tilleggslov 14 juni 1890 nr. 8).

Nedenstående regler gjelder også for sådan sprengammunisjon.

a. Våben.

3. Kjøperen av våben må i den forretning hvori våbnet tenkes kjøpt fremlegge en av politimyndigheten (politimester, lensmann) i det distrikt hvor han bor (stedlige politi) utstedt anbefaling inneholdende de oplysninger som er nevnt i lovens § 17.

Denne anbefaling innsender kjøbmannen til generalfelttøimesteren med skriftlig andragende om å få selge våbnet. Ifall våbnene skal anvendes til ishavsfangst, må andragendet være ledsaget av en erklæring fra kjøperen om at våbnene utelukkende skal anvendes hertil samt at deres opbevaring under og mellem fangstsesongene skal skje under rederens (eierens) ansvar.

Skjema for erklæringen fastsettes av generalfelttøimesteren og vil fåes ved henvendelse til nærmeste autoriserte våbenhandler.

4. Såfremt andragendet innvilges, utsteder generalfelttøimesteren en skriftlig tillatelse til salget.

3 mars. Først når denne tillatelse er selgeren ihende, kan våbnet utleveres til kjøperen.

5. Er selgerens våbenbeholdning opbevart ved offentlig foranstaltning, tjener generalfelttøimesterens tillatelsesskrivelse som legitimasjon for uttagning av våbnet fra beholdningen.

For å undgå misbruk skal vedkommende offentlige myndighet, der opbevarer våbnene, påføre på generalfelttøimesterens salgstillatelse et tydelig merke, der angir, at det eller de på tillatelsen anførte våben er uttatt samt datum, når uttagning fandt sted. Tillatelsen tilbakeleveres derefter selgeren.

6. For det tilfelle at kjøperen så måtte ønske, kan han også henvende sig direkte til generalfelttøimesteren om kjøp av våben. Andragendet må da ledsages av politianbefaling og for ishavsfangst erklæring som i pkt. 3 nevnt.

Kan kjøpet tillates, utsteder generalfelttøimesteren til kjøperen en bevidnelse, der avleveres til den kjøbmann, hvor våbnet ønskes kjøpt. Bevidnelsen, der tjener som legitimasjon for uttagning av våben som i pkt. 5 nevnt, skal tilbakesendes til generalfelttøimesteren som bilag til kjøbmannens kvartalsrapport (se pkt. 11).

7. Ingen kjøper får tillatelse til kjøp av mer enn ett våben av samme sort, medmindre tilstrekkelig begrunnelse for nødvendigheten herav foreligger.

8. Ved anskaffelse av pistoler (skiveskytningspistoler, duellpistoler) til medlemmer av godkjente pistolklubber må det til generalfelttøimesteren innsendte andragende foruten av politianbefalingen ledsages av en bevidnelse fra pistolklubbens formann om, at vedkommende kjøper er medlem av klubben.

For å være godkjent må klubbene være tilknyttet Norges Sportsskytteres forbund.

9. Kjøp og salg av våben fra den ene autoriserte våbenhandlende (eller fabrikk) til den annen foregår efter samme regler som i pkt. 3—6 anført. Dog tiltrenges herunder ingen politianbefaling (lovens § 19).

10. Ufullstendige andragender blir ikke under nogen omstendighet innvilget og kan risikere å bli ubesvart.

11. Autoriserte våbenhandlere innsender til generalfelttøimesteren efter utløpet av hvert kvartal en r a p p o r t, der angir alle i kvartalet stedfunne salg av våben. Rapporten skal være ajourført til og datert den siste dag i kvartalet (altså 31 mars, 30 juni, 30 september og 31 desember hvert år).

Kvartalsrapporten, der skal være generalfelttøimesteren ihende senest innen den 10de i den efter kvartalets utløp påfølgende måned — altså senest 10 januar, 10 april, 10 juli og 10 oktober hvert år — opsettes efter et herfor av generalfelttøimesteren fastsatt skjema og skal inneholde: 3 mars.

a) beholdning av de forskjellige våbenkategorier pr. 1. dag i kvartalet (ɔ: beholdning fra forrige kvartal);

b) inngående våben av enhver art i kvartalets løp med angivelse av datum for generalfelttøimesterens tillatelse til innkjøpet eller anskaffelsen;

c) navnlig fortegnelse over alt salg med angivelse av datum for generalfelttøimesterens tillatelse til salget;

d) beholdning å overføre til næste kvartal. Her skal angis, hvormange våben has på eget lager og hvormange der opbevares annensteds.

Undlatelse av å innsende foran nevnte rapport i rett tid vil som regel ha til følge, at handel med våben blir nektet.

b. Ammunisjon.

12. Kjøperen av ammunisjon, må skaffe sig en skriftlig tillatelse hertil fra det stedlige politi eller generalfelttøimesteren (kfr. lovens § 18). Mot denne tillatelse kan ammunisjon utleveres hos vedkommende autoriserte kjøbmann.

Ifall ammunisjonen skal anvendes til ishavsfangst må kjøperen dessuten avgi en lignende erklæring som for våben bestemt i pkt. 3. Tillatelsen vedlegges kjøbmannens sprengstoffprotokoll, som bilag for salget (kfr. pkt. 14).

Ovennevnte erklæring med påtegning om ammunisjonens kvantum og art innsendes til generalfelttøimesteren innen 14 dager efter salget.

13. Ved salg av ammunisjon fra den ene autoriserte kjøbmann (eller fabrikk) til den annen tiltrenges ingen politiattest (lovens § 19), men må andragende om salget innsendes til generalfelttøimesteren med angivelse av kjøperens navn og adresse samt ammunisjonens art og kvantum. For øvrig forholdes som i pkt. 9 anført.

Generalfelttøimesterens tillatelsesskrivelse anvendes i tilfelle således som foran i pkt. 5 angitt, når selgerens ammunisjonsbeholdninger opbevares ved offentlig foranstaltning, likesom den tjener som bilag til sprengstoffprotokollen.

3 mars. 14. Enhver autorisert ammunisjonshandlende skal føre en sprengstoffprotokoll efter et av generalfelttøimesteren fastsatt skjema og efter nærmere regler, som fastsettes av denne.

Skjemaet og reglene skal avfattes således at protokollen — der samtidig kan tjene som en praktisk lagerbok for forretningen — til enhver tid kan vise den kontrollerende myndighet (politiet) beholdningen av de forskjellige ammunisjonssorter og de siden forrige kontroll foretatte innkjøp og salg av kontrollpliktig ammunisjon.

For så vel innkjøp som salg skal der i protokollen foreligge bilag (kjøpetillatelser, politiattester for salg o. lign.).

Som beholdning må anføres ikke alene de kvanta kjøbmannen har i sin forretning eller i egne lagerbygninger, men også hvad der eventuelt kan være opbevart av ammunisjon ved offentlig foranstaltning. Nødvendige anmerkninger herom må fremgå av protokollen.

15. Når en protokoll er kontrollert og befunnet i orden, vil den kontrollerende myndighet med blekk eller stempel påtegne en attestasjon herom, hvorefter alle bilag samles og makuleres av nevnte myndighet. Av hensyn til denne kontroll tilstiller generalfelttøimesteren det stedlige politi gjenpart av enhver til de ammunisjonshandlende utstedt tillatelse til innførsel samt til anskaffelse av ammunisjon fra fabrikk eller fra en annen kjøbmann.

16. Er sprengstoffprotokollen ikke i orden, vil efter omstendighetene bevilling til salg av ammunisjon bli inndratt av Forsvarsdepartementet. Melding om unøiaktig førte protokoller innsendes av vedkommende kontrollerende myndighet til generalfelttøimesteren.

c. Opbevaring.

17. Såfremt der ikke hos den handlende finnes eget, av det stedlige politi uttrykkelig godkjent lett kontrollerbart lagerrum, vil han kun bli tillatt å opbevare så mange våben som absolutt nødvendig for fremvisning til kunder. Antallet bestemmes av generalfelttøimesteren.

Den resterende del av våbenbeholdningen skal da opbevares ved offentlig foranstaltning (militære depoter, arsenaler, ved politiets forsorg etc.).

18. De til opbevaring på eget lager tillatte våben skal holdes under forsvarlig lås og lukke og må ikke uten generalfelttøimesterens tillatelse utstilles i forretningens vinduer.

Om dagen kan et av generalfelttøimesteren fastsatt antall våben opbevares i låsferdige geværstandere eller

i låsbare skaper i selve butikklokalet; om natten må disse fjernes herfra og innlåses i safe, skap eller lignende med dirkefri lås. 3 mars.

19. Ved opbevaring av ammunisjon på eget lager gjelder ildsfarlighetslovens forskrifter fullt ut. Således må der på utsalgsstedet ikke opbevares mer enn et bestemt kvantum krutt (5 kg.) eller et dertil svarende antall patroner, tilsammen ikke over 5000 stkr.

Den resterende del av ammunisjons-(krutt-)beholdningen skal opbevares ved offentlig foranstaltning, såfremt der ikke hos den handlende finnes eget av det stedlige politi uttrykkelig godkjent, lett kontrollerbart lagerrum, som dessuten tilfredsstiller ildsfarlighetslovens krav.

20. De på offentlig foranstaltning opbevarte våben og ammunisjonsbeholdninger henligger for eierens regning og risiko. Adgang til foretagelse av eftersyn, puss m. v. vil fåes ved henvendelse til den, hvem opbevaringslokalet er underlagt.

21. Skulde der på det sted, hvor den handlende bor, ikke finnes lokaler, som tilhører det offentlige, og som egner sig til opbevaring av våben og ammunisjon, må vedkommende handlende selv sørge for passende av det stedlige politi godkjent opbevaringsrum, hvortil vedkommende kontrollerende myndighet skal ha uhindret adgang. De av denne myndighet gitte påbud for fremme av en forsvarlig opbevaring og kontroll må straks efterkommes.

22. Generalfelttøimesterens og politiets avgjørelser i henhold til lovens §§ 17 og 18 kan innankes for henholdsvis Forsvars- og Justisdepartementet.

D. Vedkommende lovens kap. 5.

Forskjellige bestemmelser.

I. Om salg av geværer og ammunisjon til de Norges skytterstyre tilsluttede skytterlag (samlag) og deres medlemmer.

a. Geværer.

1. Salg av 6,5 mm. geværer til medlemmer av de Norges skytterstyre tilsluttede skytterlag (samlag) foregår på den måte at vedkommende medlem innsender andragende om kjøp, ledsaget av politianbefaling (kfr. lovens § 17), gjennem sitt skytterlag.

2. Såfremt vedkommende medlem ønsker å nyte godt av de lettelser i betalingsvilkårene (billigere pris, riflebidrag m. v.) som til enhver tid er bestemt og kan tilståes, frem-

3 mars. mes andragendet med påtegnet bevidnelse om medlemsskap gjennem skyttersamlaget til Skytterkontoret, der ekspederer andragendet til Kongsberg våbenfabrikk ledsaget av remisse.

Kongsberg våbenfabrikk effektuerer derpå bestillingene snarest mulig og efter tur direkte til vedkommende kjøper.

Geværenes salgspris og betalingsvilkårene bestemmes til enhver tid av Forsvarsdepartementet.

3. Såfremt medlemmet ikke ønsker å nyte godt av de i pkt. 2 nevnte lettelser, fremmes andragendet av skytterlaget med fornøden påtegning direkte til Kongsberg våbenfabrikk eller til den kjøbmann, hvor geværet ønskes kjøpt.

Ønskes våbnet anskaffet fra Kongsberg våbenfabrikk, må remisse medfølge. I dette tilfelle er geværets pris den av Forsvarsdepartementet bestemte gjengse dagspris. Våbenfabrikken ekspederer derefter våbnet som i pkt. 2 angitt.

Ved kjøp fra autoriserte handlende (kjøbmenn) må salget approberes av generalfelttøimesteren således som bestemt ved ethvert salg av kontrollpliktige våben (kfr. reglene under litra C pkt. 3—5).

4. Andragende om kjøp kan av skytterlaget også innsendes direkte til generalfelttøimesteren, der til kjøperen utsteder en tillatelse herfor (kfr. reglene under litra C pkt. 6). Geværet kan derefter av skytterlagsmedlemmet anskaffes ved innsendelse av generalfelttøimesterens tillatelse til Kongsberg våbenfabrikk eller til vedkommende autoriserte våbenhandlende, i første tilfelle ledsaget av fornøden betaling.

b. Ammunisjon.

5. Salget av 6,5 mm. ammunisjon og deler derav (hylser, tennhetter, krutt og helmantlede projektiler) formidles enten gjennem skytterlagene (samlagene) selv eller gjennem av Forsvarsdepartementet spesielt hertil autoriserte forhandlere for et eller flere samlag (lag).

Forhandlerne der utpekes av vedkommende samlag, må tilhøre skytterorganisasjonen og autoriseres efter forslag, sendt generalfelttøimesteren gjennem Skytterkontoret. Autoriserte forhandlere gis fornøden instruks for sin virksomhet av generalfelttøimesteren. Denne instruks skal være approbert av Forsvarsdepartementet.

6. Såfremt skytterlagene (samlagene) selv ønsker å formidle ammunisjonssalget, er vedkommende formann ansvarlig for administrasjonen av så vel lagenes ammuni-

sjon til stevner av enhver art som for fordelingen til skytterlagsmedlemmene. Skjer formidlingen gjennem autorisert forhandler, påligger det denne et lignende ansvar. 3 mars.

7. Hvad enten ammunisjonsomsetningen formidles av lagene (samlagene) selv eller av autorisert forhandler, foregår innkjøp av ammunisjon og deler derav på den måte, at lagene (forhandlerne) innsender originalbestillinger angivende lagenes navn, ammunisjonens mengde og art, ønsket forsendelsesmåte, leverandørens navn m. v. til Skytterkontoret, der ekspederer bestillingen direkte til leverandøren. Er denne en krutt- eller ammunisjonsfabrikk (Norsk Sprengstoffindustri A/S, Raufoss ammunisjonsfabrikker eller Norma Projektilfabrik) — hvilket bør være regelen — kan bestillingen effektueres uten ytterligere approbasjon. Er den valgte leverandør undtagelsesvis en kjøbmann, der har bevilling til å forhandle ammunisjon i henhold til lovens § 15, må bestillingen forelegges generalfelttøimesteren.

8. Forinnen bestillingen av Skytterkontoret innsendes til leverandøren, påføres den et godkjennelsesstempel.

Såfremt bestillingen må forelegges generalfelttøimesteren (kfr. pkt. 7) skal en anmerkning herom påføres av Skytterkontoret, som noterer a l l e bestillinger i en dertil egnet protokoll. Såfremt en bestilling gjennem mellemmann ikke godkjennes av generalfelttøimesteren, gis Skytterkontoret underretning herom.

Bestillinger, der av en eller annen årsak, (overdreven ammunisjonsmengde, mindre kjent lag eller lagformann etc.) ikke godkjennes av Skytterkontoret, tilbakesendes lagene (forhandlerne).

9. Ammunisjonsleverandører (fabrikker, undtagelsesvis kjøbmenn — kfr. pkt. 7) og autoriserte forhandlere (salgsformidlere for et eller flere samlag — kfr. pkt. 5) innsender umiddelbart efter hver måneds utgang til Skytterkontoret f o r t e g n e l s e over all ammunisjon og deler derav som er solgt til skytterlag (samlag) eller autoriserte forhandlere i månedens løp.

Fortegnelsen gjennemgåes på det nøiaktigste av Skytterkontoret, som innmelder enhver uregelmessighet til generalfelttøimesteren.

10. Autoriserte forhandlere (salgsformidlere for et eller flere samlag, kfr. pkt. 5) innsender hvert år pr. 31 desember til Skytterkontoret en opgave over beholdninger av ammunisjon og deler derav samt krutt.

3 mars. Lignende opgave innsendes av samlagsformannen (lagsformannen) såfremt samlaget (laget) selv optrer som formidler.

11. Ammunisjonsfabrikker, samlag og lag samt autoriserte forhandlere, som kun selger til skytterorganisasjonen, behøver ikke å føre den i lovens § 16 påbudte sprengstoffprotokoll. De forhandlere (eventuelt leverandører) som også driver annen salgsvirksomhet for ammunisjon i henhold til lovens § 15 må også føre skytterlagsammunisjon i sin sprengstoffprotokoll. Ammunisjonsbestillingen (generalfelttøimesterens salgstillatelse) danner bilag til protokollen forsåvidt angår skytterlagsammunisjonen.
12. Enkelte skytterlagsmedlemmer, der år om annet anvender særlig store kvanta 6,5 mm. ammunisjon og for hvem det således vil falle besværlig å få sitt behov dekket gjennem vedkommende lag eller autoriserte formidler, kan tillates å gjøre sine innkjøp ved rekvisisjoner, der i utfylt stand kan innleveres til hvilken som helst salgsberettiget for skytterlagsammunisjon (fabrikk, samlag, lag, autorisert forhandler).

Skytterkontoret utdeler til disse lagsmedlemmer et kontrollkort bestående av en talong og et antall perforerte bestillingsskjemaer. Når kontrollkortet er utskrevet, kan et nytt erholdes ved Skytterkontoret ved innsendelse av talongen.

Rekvisisjonskortet kan kun anvendes ved innkjøp til personlig forbruk og kan ikke overdrages. Misbruk vil ha kortenes inndragning tilfølge.

For kontrollkortene kan forlanges erlagt en nærmere fastsatt betaling til dekning av trykningsutgiftene.

13. Skytterlagsammunisjon tillates kjøpt kun efter ovennevnte regler. Skytterlagsmedlemmer kan også innkjøpe sitt behov for 6,5 mm. jaktammunisjon (kuler med blyspiss, korte kuler, krutt m. v.) samt kruttfylte salongpatroner — merket «long» — til bruk i Krag-Jørgensen karabiner med salongrifleløp på samme måte som skytterlagsammunisjonen.
14. Ved opbevaring av ammunisjonen må ildfarlighetslovens forskrifter nøie befølges. Lagerrum må være godkjent av det stedlige politi.

II. Salg av våben og ammunisjon ved offentlig auksjon eller ved den som har innkjøpt dem (varene) til eget bruk.

1. Salg av våben og ammunisjon (som ikke er undtatt fra loven i medhold av dens § 5) ved offentlig auksjon kan

ikke endelig finne sted forinnen kjøperen er godkjent — 3 mars.
for våbens vedkommende av generalfelttøimesteren og for ammunisjon av politiet (kfr. lovens §§ 17 og 18).

2. I andragendet om sådant våbenkjøp må opgis auksjonarius's og eierens navn og adresse samt mengden og arten av våbnene. Andragendet må være ledsaget av politianbefaling overensstemmende med lovens § 17.
3. De solgte saker kan ikke utleveres forinnen generalfelttøimesteren eller politiet har godtatt kjøperne (av henholdsvis våben og ammunisjon).

   Inntil utlevering finner sted er auksjonarius ansvarlig for at varene opbevares på forsvarlig måte.
4. Ifall den som har kjøpt våben eller ammunisjon til eget bruk ønsker å avhende disse saker, må generalfelttøimesteren eller politiet ha godtatt kjøperen (av henholdsvis våben eller ammunisjon) forinnen varene overleveres.

   Generalfelttøimesterens godkjennelseserklæring må angi så vel selgerens som kjøperens navn og adresse.

III. Forsendelser av våben og ammunisjon mellem Norge og fangstfelter utenfor landets territorialgrense.

1. Ved utreise til fangstfelt utenfor Norges territorialgrense må rederen (eieren) avlevere til tollvesenet en av generalfelttøimesteren utstedt utførselstillatelse for våben og ammunisjon som medføres. Andragender om sådan tillatelse må inneholde opgave over fangstselskapets (fartøiets) navn samt antall og art av våben og patroner som ønskes utført. Har selskapet (fartøiet) siden siste fangsttur skiftet eier (reder) må navnet på den tidligere eier (reder) anføres i andragendet. Likeledes anføres fra tidligere fangsttur tiloversblitte beholdninger av våben og ammunisjon samt fra hvilket firma (fabrikk) supplering har funnet sted.

   I særlige tilfelle, hvor saken på grunn av tidens knapphet ikke kan forelegges generalfelttøimesteren uten vesentlig ulempe kan utførselsandragendet innvilges av vedkommende tollkammer. Tollkamret sender da innmelding herom til generalfelttøimesteren, ledsaget med de oplysninger, som i henhold til foranstående skal inntas i andragendet.
2. Når varen er blitt tollbehandlet, sender vedkommende tollsted utførselsskrivelsen tilbake til generalfelttøimesteren med fornøden påtegning.

   Innsendelsen kan også skje samlet en gang pr. måned.

3 mars. 3. Ved tilbakekomsten fra fangstfeltet må generalfelttøimesterens tillatelse til innførsel av de tiloversblitte beholdninger av våben og ammunisjon utvirkes. I andragendet må opgis antall og art av våben og patroner som medbringes samt oplysning om hvorledes beholdningen tenkes opbevart.

Innførselsskrivelsen innsendes fra tollstedet til generalfelttøimesteren overensstemmende med regler under pkt. 2.

Går fartøiet kun inn for komplettering til øieblikkelig utreise, trenges ingen innførselstillatelse. Derimot må utførselstillatelse innhentes for kompletteringen overensstemmende med pkt. 1.

For overtredelse av nærværende forskrifter gjelder straffebestemmelsene i lov av 28 juni 1927 § 26.

Fra 1 april 1928 opheves:

Forsvarsdepartementets skrivelse av 10 april 1918 (om forbud mot innførsel av våben, ammunisjon og deler derav),

Forsvarsdepartementets skrivelser av 1 oktober 1921 og 14 april 1924 samt

Provianteringsdepartementets skrivelse av 18 mars 1921 (om forbud mot utførsel av våben og ammunisjon m. v.),

Forsvarsdepartementets skrivelse av 26 januar 1927 (om regler for anskaffelse av 6,5 mm. ammunisjon m. v. til skytterorganisasjonen),

Justisdepartementets rundskrivelse av 29 juni 1915 (angående kontroll med handel av sprengstoff i Nordlands, Tromsø og Finmarkens amter),

Justisdepartementets rundskrivelse av 18 november 1915 (angående salg av krutt til skytterlagsmedlemmer),

Justisdepartementets rundskrivelse av 26 mars 1918 (angående handel med ammunisjon og om opbevaring av våben og ammunisjon),

Justisdepartementets rundskrivelse av 17 april 1920 (angående opbevaring og salg m. v. av våben og ammunisjon),

Justisdepartementets rundskrivelse av 25 juli 1922 (angående salg av hagl- og salonggeværer),

Justisdepartementets rundskrivelse av 13 november 1922 (angående salg av skinndødpistoler m. v.),

Justisdepartementets rundskrivelse av 8 desember 1925 (angående tillegg til reglene om kontroll med kjøbmennenes salg av sprengstoff og ammunisjon),

Justisdepartementets rundskrivelse av 14 januar 1926 (angående trykning av sprengstoffprotokoller), Socialdepartementets rundskrivelser av 4 februar 1918, 27 mai 1918, 10 mars 1920 og 18 oktober 1922 (angående kontroll med handel av sprengstoff og opladet ammunisjon). 3 mars.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 5 mars.

Ifølge offisiell meddelelse fra det franske utenriksministerium har Tyskland ratifisert konvensjon, undertegnet i Sèvres 6 oktober 1921 om endring i den i Paris 20 mai 1875 undertegnede konvensjon om det metriske system.

Ratifikasjonsdokumentet blev deponert i Paris 30 januar 1928.

Stortingsbeslutning *) angående oprettelse av en institusjon for Svalbard- og Ishavs-undersøkelser og et Svalbard- og Ishavsråd —, sålydende: 7 mars.

1. Der oprettes en institusjon, Norges Svalbard- og Ishavs-undersøkelser, som fortsetter de av de Norske Svalbardekspedisjoner drevne arbeider hvortil skal anvendes bl. a. de kr. 250 000,00 som av Pengelotteriets overskudd for årene 1928—1932 er bevilget til Svalbardforskningen.
2. Der oprettes et Svalbard- og Ishavsråd.
3. Oprettelsen av de under 1 og 2 nevnte institusjoner gjelder inntil 31 desember 1932.
4. Det overlates til Handelsdepartementet å treffe nærmere bestemmelser om de nevnte institusjoners organisasjon og arbeidsområde og å føre den regnskapsmessige kontroll med anvendelsen av de midler som av det offentlige er eller blir stillet til disposisjon for disse.

Stortingsvedtak **) um brigde i reglane for rikstilskot til fylkesskular, folkehøgskular og private ungdomsskular —, solydande: 7 mars.

Etternemnde paragrafar i reglane for fylkesskular, folkehøgskular og private ungdomsskular skal lyda soleis:

§ 8. For lærarar og lærarinnor i full post ved dei i § 1 nemnde skular og for kjøkenlærarinnor i full post vert å rekna ei grunnløn so stor som av Stortinget til kvar tid fastsett i lønsregulativet for offentlege tenestemenn. Med departementet sitt samtykke kann grunnløni i serskilde høve setjast noko høgare.

For styrarar vert dessutan å rekna eit serskilt styrartillegg so stort som Stortinget fastset. Vidare vert det for lærarar (lærarinnor) i full post ved desse skular, å rekna 6 alderstillegg, etter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 års tenestetid og for kjøkenlærarinnor i full post 4 alderstillegg, etter 3, 6, 9 og 12 år, so store som Stortinget til kvar tid fastset.

Staten ber åleine utgiftene ved desse alderstillegg. For retten til alderstillegg ved alle dei i § 1 nemnde skular gjeld same reglar som for lærarar i folkeskulen fastset.

§ 14. Lese- og lærebøker for dei i § 1 nemnde skular må godkjennast av Kyrkje- og Undervisningsdepartementet.

§ 15. Desse reglar gjeld frå 1ste juli 1928.

*) Se Innst. S. nr. 45. St.tid. s. 424—428.
**) Se St. prp. nr. 22. Innst. S. nr. 41. St.tid. s. 446—454.

7 mars. **Rundskrivelse** fra Arbeidsdepartementet til fylkesmennene.

Inndrivelse av avgifter for tilsyn med elektriske anlegg.

Foranlediget ved innkommet forespørsel skal man be henstillet til oppebørselsbetjentene innen hr. fylkesmannens embedsdistrikt å benytte den fremgangsmåte som lov nr. 3 av 3 juli 1914 anviser ved inndrivelse av ovennevnte avgifter.

7 mars. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om vedtekt for tobakksalg til barn i Grimstad.

7 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Iver Scheffers og hustru Magdalene Scheffers testament av 21 februar 1919 oprettede «Iver Scheffer og hustru Magdalene Scheffers legat» til trengende bergenske styrmenn eller deres enker.

7 mars. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet.

Landbruksdepartementet har idag i medhold av punkt VI i kongelig plakat av 29 juni 1922 (kfr. plakat av 1 oktober 1926) om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander bestemt, at det ifølge punkt VI i nevnte plakat og skrivelser fra Landbruksdepartementet av 26 oktober og 17 november 1926 samt 20 juli og 14 september 1927 bestående midlertidige forbud mot innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk samt usmeltet talg fra visse len i Sverige opheves forsåvidt angår fogderiet Norrviken av Göteborg og Bohuslen samt landskapet Dalsland av Elfsborg len.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

7 mars. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til underfogdenes landsforening, hvori uttales, at § 107 i byskatteloven (§ 115 i landskatteloven), som denne paragrafs bestemmelser er lydende efter tilleggslov av 7 juli 1927, antas å medføre at den tidligere i samme paragrafs første ledds siste punktum omhandlede frist av 6 måneder ikke er gjeldende overfor skatter der utlignes for 1928—29 og senere år. Hvor det gjelder skatter for 1927—28 og tidligere år antas fristen derimot fremdeles gjeldende.

Videre uttaler departementet følgende:

1. Ved avgjørelsen av, om utlegg kan tas i en hustrus særeie, er det ligningskommunens bestemmelser om hvad der er undtatt fra beskatning, som er avgjørende. Bestemmelsene

*) Bekjentgj. 12 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 12 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

i en fremmed kommune, hvor utpantning avholdes, er i denne forbindelse uten betydning. 7 mars.

2. For skatt som efter fordeling påhviler hustruen, kan der tas utlegg i hennes særeie.

3. Bestemmelsen i byskattelovens § 107, annet ledd, er så å forstå, at der ikke kan tas i utlegg i hustruens særeie, selv om fordeling ikke har funnet sted, hvis hennes særeie kun omfatter midler som efter vedkommende kommunestyres bestemmelser er fritatt for beskatning. Skal innbo og løsøre, som ingen inntekt gir, derimot medtas ved beskatningen i ligningskommunen, vil altså utlegg kunne tas i hustruens særeie, bestående i sådant innbo og løsøre, for den under ett ilignede og ikke fordelte skatt. Har ligningskommunen bestemmelser hvorefter foruten innbo og løsøre, som ingen inntekt gir, dessuten formue inntil en bestemt grense (byskattelovens § 67, landskattelovens § 74, annet ledd) er fritatt for beskatning, vil utlegg for den under ett utlignede og ikke fordelte skatt ikke kunne tas i hustruens særeie, hvis dette ikke overstiger den satte grense.

4. Bestemmelsene i byskattelovens § 107, 2. ledd, trer i kraft 1 januar 1928. De antas dog ikke anvendelige på skatter som er eldre enn 1928—29. Imidlertid er å bemerke at de nye bestemmelser i byskattelovens § 107, 2. ledd, ikke inneholder noget annet enn en lovfestelse av hvad departementet allerede på forhånd antok for gjeldende rett.

Kongelig kunngjørelse *) [1]) om stempelavgift av dokumenter og av spillekort til statskassen for budgetterminen 1 juli 1928 til 30 juni 1929. 8 mars.

Post 1. I budgetterminen 1 juli 1928 til 30 juni 1929 **svares stempelavgift til statskassen av de i lov om stemplet papir av 9 august 1839 § 2 og i tilleggslover av 11 april 1885 § 8, jfr. lov av 24 juni 1915 nr. 3, 17 mars 1902 § 1, 8 juni 1907 § 4, 26 juni 1914, 24 juni 1915 nr. 4 § 1, 9 juni 1916 nr. 4 § 1 og 18 juli 1917 nr. 2 § 1, omhandlede dokumenter samt av dokumenter, omhandlet i andre lover, som plikter den for visse nummer i tariffen for stempelpapir opførte avgift, efter følgende satser:**

a. av vekseler:

kr. 0,10	når pålydendet er			inntil kr.	200
- 0,20	—»—	over kr.	200	— -	400
- 0,30	—»—	— -	400	— -	600

*) Bekjentgj. 12 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

[1]) Se St. prp. nr. 15. Innst. S. nr. 28. St.tid. s. 207—211.

8 mars.

kr. 0,40	når pålydendet er	over kr.	600	inntil kr.	800
- 0,50	—»—	— -	800	— -	1000
- 0,60	—»—	— -	1000	— -	1200
- 0,70	—»—	— -	1200	— -	1400
- 0,80	—»—	— -	1400	— -	1600
- 0,90	—»—	— -	1600	— -	1800
- 1,00	—»—	— -	1800	— -	2000

og når pålydendet er større, kr. 0,50 ytterligere for hvert 1000 kroner eller del derav;

b. av vekselobligasjoner, hvis pålydende beløp er over kr. 5000,00:

kr. 3,00	når pålydendet er			inntil kr.	6000
- 3,50	—»—	over kr.	6000	— -	7000

og når pålydendet er større, kr. 0,50 ytterligere for hvert 1 000 kroner eller del derav;

c. av firmaanmeldelser fra innenlandsk aktieselskap eller kommandittaktieselskap: kr. 1,00 for hvert 100 kroner eller del derav, som aktiekapitalen utgjør;

d. av forsikringskontrakter (poliser):

1. av kontrakter om transport- og sjøforsikring for varer og gjenstander, derunder skib, med undtagelse av kontrakter, hvorved forsikring overtas mot krigsfare av den ved lov av 21 august 1914, jfr. lov av 16 juli 1915, oprettede gjensidige krigsforsikring for norske fartøier og av A/S Norsk Varekrigsforsikring:
   Kr. 0,10 av hvert 1000 kroner eller del derav, som forsikringen lyder på, når den gjelder en bestemt transport eller reise eller en tid av inntil 6 måneder, og ellers kr. 0,20 for hvert 1000 kroner eller del derav, som forsikringen lyder på;
2. av kontrakter om andre arter forsikringer med undtagelse av livsforsikring, ulykkesforsikring, brandforsikring og husdyrforsikring:
   kr. 0,10 av hver kontrakt;

e. av sluttsedler ved omsetning:

1. av aktier:

kr. 0,50	når pålydendet er			inntil kr.	100
- 1,00	—»—	over kr.	100	— -	200
- 1,50	—»—	— -	200	— -	300
- 2,00	—»—	— -	300	— -	400
- 3,00	—»—	— -	400	— -	600
- 4,00	—»—	— -	600	— -	800
- 5,00	—»—	— -	800	— -	1000

kr. 6,00 når pålydendet er over kr. 1000 inntil kr. 1200 8 mars.
- 8,00 —»— — - 1200 — - 1600
- 10,00 —»— — - 1600 — - 2000

og når pålydendet er større, kr. 5,00 ytterligere for hvert 1000 kroner eller del derav;

2. av obligasjoner:

kr. 0,05 når pålydendet er inntil kr. 100
- 0,10 —»— over kr. 100 — - 200
- 0,15 —»— — - 200 — - 300
- 0,20 —»— — - 300 — - 400
- 0,25 —»— — - 400 — - 500
- 0,50 —»— — - 500 — - 1000
- 0,75 —»— — - 1000 — - 1500
- 1,00 —»— — - 1500 — - 2000
- 1,25 —»— — - 2000 — - 2500
- 1,50 —»— — - 2500 — - 3000

og når pålydendet er større, kr. 0,50 ytterligere for hvert 1000 kroner eller del derav;

f. av kvitteringer ved salg av edle stener og perler samt smykker av edle metaller:

kr. 10,00 når verdien er fra kr. 300,00 til kr. 350,00, og kr. 5,00 ytterligere for hvert verdibeløp av kr. 50,00 eller del derav;

g. av dokumenter angående overdragelse av fast eiendom eller bruksrett over fast eiendom eller stående ydelse av fast eiendom samt av dokumenter, som plikter den for visse nummer i stempelpapirtariffen opførte avgift, efter følgende

tariff for stempelpapir:

Nr.	1 til kr. 0,50 for dokument med pålydende av					
	inntil	kr.	50			
- 2 - - 1	over	-	50	inntil	kr.	100
- 3 - - 1,50	—	-	100	—	-	150
- 4 - - 2,50	—	-	150	—	-	250
- 5 - - 5	—	-	250	—	-	500
- 6 - - 10	—	-	500	—	-	1 000
- 7 - - 15	—	-	1 000	—	-	1 500
- 8 - - 20	—	-	1 500	—	-	2 000
- 9 - - 25	—	-	2 000	—	-	2 500
- 10 - - 30	—	-	2 500	—	-	3 000
- 11 - - 35	—	-	3 000	—	-	3 500
- 12 - - 40	—	-	3 500	—	-	4 000

8 mars. Nr. 13 til kr. 45 for dokument med pålydende av

over kr.	4 000	inntil	kr.	4 500
- 14 -	- 50	—	-	4 500	—	-	5 000
- 15 -	- 55	—	-	5 000	—	-	5 500
- 16 -	- 60	—	-	5 500	—	-	6 000
- 17 -	- 65	—	-	6 000	—	-	6 500
- 18 -	- 70	—	-	6 500	—	-	7 000
- 19 -	- 75	—	-	7 000	—	-	7 500
- 20 -	- 80	—	-	7 500	—	-	8 000
- 21 -	- 85	—	-	8 000	—	-	8 500
- 22 -	- 90	—	-	8 500	—	-	9 000
- 23 -	- 95	—	-	9 000	—	-	9 500
- 24 -	- 100	—	-	9 500	—	-	10 000
- 25 -	- 110	—	-	10 000	—	-	11 000
- 26 -	- 120	—	-	11 000	—	-	12 000
- 27 -	- 130	—	-	12 000	—	-	13 000
- 28 -	- 140	—	-	13 000	—	-	14 000
- 29 -	- 150	—	-	14 000	—	-	15 000
- 30 -	- 160	—	-	15 000	—	-	16 000
- 31 -	- 170	—	-	16 000	—	-	17 000
- 32 -	- 180	—	-	17 000	—	-	18 000
- 33 -	- 190	—	-	18 000	—	-	19 000
- 34 -	- 200	—	-	19 000	—	-	20 000
- 35 -	- 215	—	-	20 000	—	-	21 500
- 36 -	- 230	—	-	21 500	—	-	23 000
- 37 -	- 245	—	-	23 000	—	-	24 500
- 38 -	- 260	—	-	24 500	—	-	26 000
- 39 -	- 275	—	-	26 000	—	-	27 500
- 40 -	- 290	—	-	27 500	—	-	29 000
- 41 -	- 305	—	-	29 000	—	-	30 500
- 42 -	- 320	—	-	30 500	—	-	32 000
- 43 -	- 340	—	-	32 000	—	-	34 000
- 44 -	- 360	—	-	34 000	—	-	36 000
- 45 -	- 380	—	-	36 000	—	-	38 000
- 46 -	- 400	—	-	38 000	—	-	40 000
- 47 -	- 420	—	-	40 000	—	-	42 000
- 48 -	- 440	—	-	42 000	—	-	44 000
- 49 -	- 465	—	-	44 000	—	-	46 500
- 50 -	- 490	—	-	46 500	—	-	49 000
- 51 -	- 515	—	-	49 000	—	-	51 500
- 52 -	- 540	—	-	51 500	—	-	54 000
- 53 -	- 570	—	-	54 000	—	-	57 000
- 54 -	- 600	—	-	57 000	—	-	60 000
- 55 -	- 630	—	-	60 000	—	-	63 000
- 56 -	- 660	—	-	63 000	—	-	66 000

Nr. 57 til kr. 695 for dokument med pålydende av 8 mars.

		over	kr. 66 000	inntil	kr. 69 500	
- 58 -	- 730	—	- 69 500	—	- 73 000	
- 59 -	- 765	—	- 73 000	—	- 76 500	
- 60 -	- 800	—	- 76 500	—	- 80 000	
- 61 -	- 840	—	- 80 000	—	- 84 000	
- 62 -	- 880	—	- 84 000	—	- 88 000	
- 63 -	- 920	—	- 88 000	—	- 92 000	
- 64 -	- 960	—	- 92 000	—	- 96 000	
- 65 -	- 1 000	—	- 96 000	—	- 100 000	
- 66 -	- 1 060	—	- 100 000	—	- 106 000	
- 67 -	- 1 120	—	- 106 000	—	- 112 000	
- 68 -	- 1 180	—	- 112 000	—	- 118 000	
- 69 -	- 1 240	—	- 118 000	—	- 124 000	
- 70 -	- 1 300	—	- 124 000	—	- 130 000	
- 71 -	- 1 360	—	- 130 000	—	- 136 000	
- 72 -	- 1 420	—	- 136 000	—	- 142 000	
- 73 -	- 1 480	—	- 142 000	—	- 148 000	
- 74 -	- 1 540	—	- 148 000	—	- 154 000	
- 75 -	- 1 600	—	- 154 000	—	- 160 000	
- 76 -	- 1 680	—	- 160 000	—	- 168 000	
- 77 -	- 1 760	—	- 168 000	—	- 176 000	
- 78 -	- 1 840	—	- 176 000	—	- 184 000	
- 79 -	- 1 920	—	- 184 000	—	- 192 000	
- 80 -	- 2 000	—	- 192 000	—	- 200 000	
- 81 -	- 2 100	—	- 200 000	—	- 210 000	
- 82 -	- 2 200	—	- 210 000	—	- 220 000	
- 83 -	- 2 300	—	- 220 000	—	- 230 000	
- 84 -	- 2 400	—	- 230 000	—	- 240 000	
- 85 -	- 2 500	—	- 240 000	—	- 250 000	
- 86 -	- 2 600	—	- 250 000	—	- 260 000	
- 87 -	- 2 700	—	- 260 000	—	- 270 000	
- 88 -	- 2 800	—	- 270 000	—	- 280 000	
- 89 -	- 2 900	—	- 280 000	—	- 290 000	
- 90 -	- 3 000	—	- 290 000	—	- 300 000	
- 91 -	- 3 100	—	- 300 000	—	- 310 000	
- 92 -	- 3 250	—	- 310 000	—	- 325 000	
- 93 -	- 3 400	—	- 325 000	—	- 340 000	
- 94 -	- 3 550	—	- 340 000	—	- 355 000	
- 95 -	- 3 700	—	- 355 000	—	- 370 000	
- 96 -	- 3 850	—	- 370 000	—	- 385 000	
- 97 -	- 4 000	—	- 385 000	—	- 400 000	
- 98 -	- 4 200	—	- 400 000	—	- 420 000	
- 99 -	- 4 400	—	- 420 000	—	- 440 000	
- 100 -	- 4 650	—	- 440 000	—	- 465 000	

8 mars. Nr. 101 til kr. 4 900 for dokument med pålydende av

			over kr.	465 000	inntil kr.	490 000
- 102	- -	5 150	—	- 490 000	—	- 515 000
- 103	- -	5 400	—	- 515 000	—	- 540 000
- 104	- -	5 700	—	- 540 000	—	- 570 000
- 105	- -	6 000	—	- 570 000	—	- 600 000
- 106	- -	6 300	—	- 600 000	—	- 630 000
- 107	- -	6 600	—	- 630 000	—	- 660 000
- 108	- -	6 950	—	- 660 000	—	- 695 000
- 109	- -	7 300	—	- 695 000	—	- 730 000
- 110	- -	7 650	—	- 730 000	—	- 765 000
- 111	- -	8 000	—	- 765 000	—	- 800 000
- 112	- -	8 400	—	- 800 000	—	- 840 000
- 113	- -	8 800	—	- 840 000	—	- 880 000
- 114	- -	9 200	—	- 880 000	—	- 920 000
- 115	- -	9 600	—	- 920 000	—	- 960 000
- 116	- -	10 000	—	- 960 000	—	- 1 000 000
- 117	- -	10 500	—	- 1 000 000	—	- 1 050 000
- 118	- -	11 000	—	- 1 050 000	—	- 1 100 000

og så fremdeles kr. 500,00 for hvert antall av kr. 50 000,00, som summen er høiere enn kr. 1 100 000,00.

Post 2. I samme budgett-termin erlegges stempelavgift til statskassen av spillekort med kr. 1,00 for hvert spill.

Spillekort, som utføres til utlandet under befølgelse av den kontroll, som bestemmes av Finans- og Tolldepartementet, er fritatt for stempelavgift.

8 mars. **Regjeringens resolusjon** *), hvorved bestemmes:

I. I henhold til lov om naturfredning av 25 juli 1910 § 1 skal de på en fremlagt fortegnelse anførte planter som vokser på en nærmere betegnet strekning i Saltdal statsskoger i Saltdal herred, Nordland fylke, være fredet mot innsamling og ødeleggelse.

Nevnte streknings grenser er: Fra høieste punkt av Tuva på Kjernefjellet går grensen i øst til stedet hvor en bekk fra Kjernefjellet renner ut i Gamheibekken, følger så Gamheibekken ut i Junkerdalselva og videre efter denne til stedet hvor grensen for eiendommen Solvågli går over elven. Følger så denne grense til Solvågbekken og går herfra langs bekken til dens utløp fra Solvågvatnet. Herfra i øst langs foten av Båtfjellets styrtninger til rett op for gården Boa og videre langs den bratte skrent

*) Bekjentgj. 12 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

på sydsiden av Båtfjellet til en røys på bergryggen hvor Båtfjellet svinger for Kjørrisdalen. Herfra langs Kjørrisdalen til en liten foss i Tverrelva og derifra til røys på en haug ved bekkemøtet i Leipibakken. Herfra efter Kjørriselva gjennem Rykkedalen til vatnskillet mot Galagaldalen og videre til røys på Båtfjellryggen mellem Galagaldalen og Sauvatna. Herfra til utløpet av øvre Sauvatn og videre til utløpet av øvre Trollnesåvatn. Herfra til en røys på Solemtinden rett op for gården Storjord og herfra til høieste punkt av Tuva. 8 mars.

II. Fredningsvedtaket blir å kunngjøre ved opslag på skogdirektørens foranstaltning.

På den i post I nevnte fortegnelse er anført følgende planter:

Woodsia glabella.
Dryopteris Robertiana.
Botrychium boreale.
Phippsia algida.
Agrostis borealis.
Vahlodea atropurpurea.
Poa remota.
» laxa.
Triticum violaceum.
Eriophorum callitrix.
Carex parallela.
» scrirpoidea.
» nardina.
» incurva.
» Lachenalii & parallela.
» canesans & Lachenalii.
» pedata.
Juncus arcticus.
» stygius.
Luzula Wahlenbergii.
Gagea lutea.
Cypripedium calceolus.
Gymnadenia albida & conopea.
Salix polaris.
Koenigia islandica.
Stellaria calycantha & longifolia.
Cerastium arcticum.
» alpinum & caespitosum.
Arenaria ciliata.
Melandrium apetalum.
Anemone ranunculoides.
Draba, alle former.
Braya alpina.
Saxifraga cotyledon.
Ribes glabellum.
Rubus arcticus.
Anthyllis vulneraria.
Oxytropis lapponica.
Viola Selkirkii.
» mirabilis.
Hippophaes rhamnoides.
Epilobium davuricume.
» anagallidifolium & Hornemanni.
» Hornemanni & lactiflorune.
» Hornemanni & palustre.
Pyrola media.
Cassiope tetragona.
Rhododendron lapponicum.
Lappula deflexa.
Lithospermum officinale.
Euphrasia salisburgensis.
Pedicularis hirsuta.
Pinguicula alpina.
Campanula uniflora.
Erigeron, alle former.
Hieracium hyperboreum.

8 mars. **Regjeringens resolusjon** *) om anvendelse av pleiebarnslovens § 2 i Kråkstad herred, Akershus fylke.

8 mars. **Regjeringens resolusjon** **) om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Stoksund herred, Sør-Trøndelag fylke.

8 mars. **Regjeringens resolusjon,** hvorved der i henhold til lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 § 34 meddeles Fredrikstad kommune tillatelse til i sin helhet å anvende det sikkerhetsfond, som er opsamlet ved Fredrikstad Elektrokemiske Fabrikker A/S.

8 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av «Foreningen til hjem for ældre damer» ved beslutning i medlemsmøte den 9 januar 1926 oprettede «Legat til hjælp for ældre enslige damer av Namsos ladested».

8 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Karen Alette Løkens testament av 20 juni 1894 oprettede «Frk. Karen Alette Løkens legat til beste for værdige trængende i Spydeberg prestegjeld».

9 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved P. B. Lunds gavebrev av 19 februar 1927 oprettede «P. B. Lunds legat» til verdige trengende i Nordreisa herred.

10 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved kjøbmann H. C. Krohn og hustru Magdalene E. Krohn, f. Ludes testamenter av 30 juni 1917 og 16 juli 1920 oprettede «Kjøbmann Hilbrand Krohn og hustrus legat» til fordel for Dankert Krohns stiftelse i Bergen.

10 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved kjøbmann H. C. Krohn og hustru Magdalene E. Krohn, f. Ludes testament av 30 juni 1917 oprettede «Kjøbmann Hilbrand Krohn og hustrus legat» til fordel for trengende handelsborgere innen Bergen handelsstand eller deres enker.

10 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved grosserer Bernt Thorvald Aarstads testament av 2 september 1912 oprettede «Bernt Aarstads legat til elever fra Oslo skoleskib».

*) Bekjentgj. 12 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.
**) Bekjentgj. 12 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved kirkesanger Elias Frøysas gavebrev av 16 januar 1927 oprettede «Magnus Nilsen Frøse og hustru Nikoline Knutsdatters legat» til verdige trengende i Sunnylven sogn. 10 mars.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om utvidelse av det bygningsloven underlagte strøk på Nesodden til å omfatte hele Nesodden herred samt om tillegg til §§ 1, 4 og 15 i bestemmelsene om regulerings- og bygningsvesenet i Nesodden. 12 mars.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Strømsgodsets sognekommune, Vestfold fylke. 12 mars.

Skrivelse ***) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Tveit herred, Vest-Agder fylke. 13 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Wibecke Marstranders testament av 21 desember 1921 og kodisill av 14 februar 1925 oprettede «Kjøbmand Fredrik Marstrander og hustru Henrichas legat» til verdige trengende kvinner av handelsstanden boende i Bergen. 13 mars.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 14 mars.

Anvendelsen i Polen av Civilprosesskonvensjonen av 17 juli 1905.

Ifølge meddelelse fra den herværende polske legasjon imøteser den polske regjering i henhold til konvensjonens art. I, 1ste avsnitt, begjæringer om forkynnelser sendt gjennem vedkommende norske konsul til domstolen på det sted hvor vedkommende, for hvem forkynnelsen skal finne sted, bor. I henhold til art. 9, 1ste avsnitt, imøteser den polske regjering rettsanmodninger, som skal utføres på polsk område, sendt til det polske justisministerium. I medhold av art. 6 er den polske regjering under forutsetning av gjensidighet enig i at forkynnelser foretas på den måte som er angitt i paragrafene 1 og 3 i art. 6, 1ste avsnitt.

Den polske regjering samtykker i at de i art. 18 omhandlede anmodninger om å gjøre domme eksigible forsåvidt angår prosessomkostningene fremsettes direkte til vedkommende myndigheter fra de interesserte parter.

*) Bekjentgj. 17 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11, hvor nevnte paragrafer i endret lydelse er inntatt.

** Bekjentgj. 17 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11, hvor tilleggsbestemmelsene er inntatt.

***) Bekjentgj. 17 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.

14 mars. Enn videre foreslår den polske regjering at det franske sprog benyttes når der fremsettes begjæring om forkynnelse av dokumenter eller rettsanmodninger overensstemmende med art. 3 og 10 og 19, 2net avsnitt, paragraf 3.

Justisdepartementet har bemerket at det er enig i at det franske sprog bør benyttes som foreslått av den polske regjering, samt at det intet har å innvende mot at art. 6, 1ste avsnitt gjensidig kommer til anvendelse. Dog vil en forsendelse gjennem posten fra de polske myndigheters side imidlertid ikke gjelde som forkynnelse efter norsk lovgivning.

Derimot finner Justisdepartementet å måtte motsette sig at art. 6 paragraf 3 kommer til anvendelse utover hvad der følger av artiklens siste punktum.

14 mars. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Østfold angående spørsmålet om, hvorvidt reiseutgifter til besøk i hjemmet skal henregnes til den i landskattelovens § 44 g, byskattelovens § 38 g (tilleggsskattelover av 7 juli 1927) omhandlede merutgift foranlediget ved en skattyders ophold utenfor hjemmet.

Departementet uttaler, at en skattyder ikke med hjemmel i den nevnte bestemmelse har krav på fradrag i sin inntekt for reiser til besøk i hjemmet. Hvor reisene må anses nødvendige for inntektserhvervelsen, vil fradrag av utgiftene ved disse kunne kreves.

14 mars. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Nordland angående spørsmålet om anerkjennelse av krav i et konkursbo for en lønnsmottagers skatt, som var anmeldt til trekk i henhold til landskattelovens § 31 (byskattelovens § 26), 3dje ledd.

Departementet uttaler, at det omhandlede krav tilkommer prioritet, når det er grunnet på trekk i henhold til landskattelovens § 31, tredje ledd. I så fall er skattekravet efter lovens uttrykkelige bestemmelse rettet mot arbeidsgiveren, idet skatten «opkreves hos» denne. Man henviser også til Høiesteretts-dom av 13 april 1926, referert i Rettstidende for 1926, side 283.

15 mars. **Statutter** for den kongelige norske St. Olavs Orden, kunngjort i ordensrådet på Oslo slott 15 mars 1928.

§ 1. Denne orden tildeles som belønning for utmerkede fortjenester av fedrelandet og menneskeheten.

§ 2. Norges Konge er ordenens Stormester.

§ 3. De til tronen arveberettigede prinser innehar ordenens høieste grad.

§ 4. Kongen opnevner efter innstilling av statsministeren et ordensråd bestående av en kansler som rådets formann,

en vicekansler som er rådets viceformann samt 2 andre med- 15 mars.
lemmer. Funksjonstiden er 6 år. Av rådet uttrer hvert 3dje år 2 medlemmer. Det bestemmes ved loddtrekning hvem første gang uttrer.

Foruten de således opnevnte 4 medlemmer forretter chefen for H. M. Kongens civilliste som ordenens skattmester og forblir fast medlem av rådet.

Statsrådets medlemmer kan ikke være medlemmer av rådet.

Ordensrådet avgir innstilling til ordenens Stormester angående utdeling av ordener til norske borgere eller utlendinger, som har gjort sig særlig fortjent på en sådan måte, at offentlig påskjønnelse efter rådets mening bør finne sted.

Dersom i særlige tilfelle hurtig bestemmelse er påkrevet, kan saken avgjøres efter innstilling fra kansleren alene.

De nærmere regler til arbeidsordning for øvrig utarbeides av rådet og forelegges Stormesteren til godkjennelse.

§ 5. Ordenskapitlet, hvori forhandles de saker, som Stormesteren finner å burde forelegge, består, foruten av ordensrådet, av samtlige på stedet værende storkors, kommandører og 3 eldste riddere av ordenens første klasse.

I Stormesterens fravær føres presidiet av kansleren (vicekansleren) eller eldste tilstedeværende storkors.

Ordenskapitlet er kun fullstendig, når der, foruten den presiderende, er seks medlemmer tilstede.

Ordenskapitlet sammentrer, hvor og når Stormesteren bestemmer det.

Utenfor møtene representeres ordenskapitlet av ordensrådet.

§ 6. Ved ordenen tjenstgjør derhos:

1. Ordenskapitlets sekretær og chef for ordenskanselliet, som forbereder sakene for kapitlet (ordensrådet) samt leder ordenskanselliet, der er ordenskapitlets (ordensrådets) ekspedisjonskontor.
2. 3 ordenskansellister til bistand for ordensrådet og tjenstgjørende ved kanselliet.
3. 3 revisorer, valgt blandt ordenens medlemmer, en av hver grad, med varamenn.

Ordenens tjenestemenn får som sådanne ingen lønn eller godtgjørelse undtagen for hatte utgifter ordenen vedkommende.

§ 7. Ordenen inndeles på følgende måte:

Storkors.

Kommandører, hvilken grad deles i to klasser: Kommandører av 1. klasse og kommandører av 2. klasse.

Riddere, hvilken grad deles i to klasser: Riddere av 1. klasse og riddere av 2. klasse.

15 mars. § 8. Ordenens insignier er følgende:

For storkors:

a. Sølvstjerne med stråler utgående i 8 spisser; i dens midte et hvitt emaljert kors med riksvåbnets løve på en høirød emaljert glob omgitt av en blå og dobbelt hvit ring. I korsets fire hjørner betegner et kronet O i gull begynnelsesbokstavet av ordenens navn. Denne stjerne bæres på venstre side av brystet.

b. Skulderbånd, vatret, høirødt med blå og dobbelte hvite kanter, i hvilket er festet kommandørkorset, således som det nedenfor er beskrevet. Dette bånd bæres fra høire til venstre.

Innehavere av storkors kan tildeles den av Stormesteren bestemte ordenskjede, i hvilket kommandørkorset festes.

For kommandører:

I. Kommandører av 1. klasse:

a. Sølvstjerne i korsform med 8 spisser, riksvåbnets løve midt i korset på en høirød emaljert glob, omgitt av en blå og dobbelt hvit ring med ophøiet gyllen kant samt et kronet O i gull mellem korsets hjørner. Denne stjerne bæres på venstre side av brystet.

b. Kors, hvitt emaljert og forarbeidet i gull, i hvis midte på en emaljert høirød glob, omgitt av en blå og dobbelt hvit ring, riksvåbnets løve og på reversen stifterens valgsprog «Ret og Sandhed» med forgylte bokstaver. I korsets 4 hjørner et kronet O og over korset en gyllen kongelig krone. Dette ordenstegn bæres om halsen i vatret høirødt, med blå og dobbelte hvite kanter forsynt bånd.

II. Kommandører av 2. klasse.
Kommandørkorset i ordensbånd, båret om halsen.

For riddere:

I. Riddere av 1. klasse:
Kors av samme form som kommandørkorset, men mindre. Dette ordenstegn bæres på venstre side av brystet i et smalt ordensbånd av samme farver som ovenfor er beskrevet.

II. Riddere av 2. klasse:
Kors, forarbeidet i sølv, men ellers likt det for riddere av 1. klasse fastsatte. Dette kors bæres på brystet på samme måte som det for riddere av 1. klasse bestemte ordenstegn.

Når nogen grad av denne orden tildeles for militære fortjenester, antydes dette ved to i kors liggende sverd, som anbringes under den kongelige krone på korset. 15 mars.

Geistlige innehavere av storkors skal, når de er iført geistlig drakt, ikke anlegge skulderbånd, men bære kommandørkorset om halsen i storkorsbånd.

§ 9. Utlendinger, som utnevnes til kommandører av 1. klasse, tilstilles alene stjernen, men ikke kommandørkorset.

§ 10. Samtlige ordenstegn og bånd skal være overensstemmende med de av Stormesteren approberte tegninger.

§ 11. Ordenens tjenestemenn skal i regelen som særkjenne på sine stillinger bære følgende insignier:

Kansleren og skattmesteren: Ordenens storkorsstjerne på høire side av brystet.

Ordenskapitlets sekretær: Ordenens kommandørkors i sølv, båret i ordensbånd om halsen.

Ordenskansellistene: Ordenens ridderkors av 2. klasse.

§ 12. I nåde avskjedigede tjenestemenn ved ordenen vedblir å bære de i § 11 anførte insignier.

§ 13. Innen 1 mai hvert år fremlegger skattmesteren for Stormesteren regnskap for det foregående kalenderår, efterat revisorene har gransket så vel penge- som dekorasjonsregnskapet, hvilke regnskaper skal være revisorene overlevert to måneder i forveien.

§ 14. Ordensdiplomene for storkors og kommandører samt for norske riddere underskrives av Stormesteren, diplomene for utenlandske riddere av kansleren på Stormesterens vegne.

De av Stormesteren underskrevne diplomer kontrasigneres av kansleren.

Samtlige diplomer forsynes med ordenens segl og paraferes av ordenskapitlets sekretær.

§ 15. Forsåvidt ordensinsignier og diplomer ikke overleveres den utnevnte av Stormesteren eller av nogen på hans vegne som dertil særskilt bemyndiget, blir de å tilstille den utnevnte ved ordenskanselliet.

Tillikemed diplomet erholder utnevnte nordmenn et eksemplar av ordensstatuttene.

§ 16. Stormesteren avgjør, efter å ha hørt ordenskapitlet (ordensrådet), hvorledes der skal forholdes i tilfelle av, at spørsmålet opstår om noget ordensmedlems utslettelse på grunn av uverdig forhold.

§ 17. Ved ethvert medlems død skal ordensdekorasjonene tilbakesendes til ordenskanselliet. I utlandet varetas dette av Kongens sendemenn eller konsuler.

Likeledes skal, når kommandør eller ridder av ordenen

15 mars. tildeles høiere grad eller ridder av 2. klasse tildeles ridderkorset av 1. klasse, den tidligere tildelte dekorasjon tilbakesendes.

Ordensdekorasjoner, som er forsynt med briljanter, blir ikke å tilbakesende.

§ 18. Om Stormesteren har tildelt nogen ordensinsigniene med briljanter, kan innehaveren tillike bære disse efter utnevnelse til høiere grad.

§ 19. Ordenens segl inneholder dens insignier med omskrift: «Den Kongl. Norske St. Olavs Orden».

15 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved fru Otilie Christensens testament av 20 januar 1888 og testamentskodisill av 10 mars 1890 oprettede «Søren Christensens og hustrus legat» til fordel for trengende sjøfolk og arbeidere eller deres efterlatte innen Sandefjord kommune.

15 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Anders Backer Grøndahls og hustrus gavebrev av 10 februar 1927 oprettede «Anders Backer Grøndahl og hustrus legat» for «Norsk Musikksamling».

15 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på den ved direktør Fredrik Oskar Guldbergs testament av 7 januar 1903 oprettede stiftelse «Tømte gaard» til plante og dyrebiologiske eksperimenter.

15 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved kasserer Andreas Daniel Sømmes testament oprettede «Toldbetjent H. T. Sømmes og hustrus legat» til fordel for et vordende gamlehjem i Sola og Tananger kretser av det nuværende Sola sogn.

15 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved fru Kaia Schancke, født Schydtz's testament av 9 april 1888 oprettede «Byfoged Schanckes og hustru Kaia Schanckes legat» til verdige trengende av Sandefjord by.

15 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Tromsø Arbeiderforenings gavebrev av 8 mai 1926 oprettede «Tromsø Arbeiderforenings legat» til fordel for gamle og syke av Arbeiderforeningens medlemmer.

15 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved gårdbruker Halvor T. Braaflat og hustru Hedvig Braaflats gavebrev med vedtekter av 29 mai 1926 oprettede «Halvor T. Braaflat og hustru Hedvig Braaflats legat» til hedningemisjonen og til sykepleie for mindre formuende i Nore.

Kongelig kunngjørelse *) [1]) om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1928 av 1) kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer, og 2) innenlands tilvirket fruktvin. 16 mars.

I. Omsetningsavgift til statskassen av kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer.

Fra 1 juli 1928 skal overensstemmende med de om omsetningsavgifter for kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer gjeldende lovbestemmelser erlegges avgift til statskassen av omsetningen av de nevnte varer med 15 — femten — øre pr. liter.

II. Omsetningsavgift til statskassen av innenlands tilvirket fruktvin.

Den, som driver forhandling av her i landet fremstillet fruktvin, som er innkjøpt av ham hos tilvirkeren, skal fra 1 juli 1928 til statskassen erlegge en avgift av 25 øre for hver liter sådan fruktvin, som han omsetter til bruk her i landet.

Avgiften blir å beregne og erlegge for hvert halvår, således at det for et halvår pliktige avgiftsbeløp blir å innbetale innen utgangen av den 15de dag i den næst påfølgende måned.

De nærmere bestemmelser, som måtte være nødvendige for avgiftens beregning og betaling, utferdiges av vedkommende regjeringsdepartement.

Kongelig kunngjørelse *) [2]) om avgift til statskassen fra 1 juli 1928 1) av sirup, som anvendes til tilvirkning av drops, og 2) av mais og innenlands tilvirket maisstivelse, som anvendes til tilvirkning av stivelsesukker eller stivelsesirup. 16 mars.

I. Fra 1 juli 1928 erlegges til statskassen avgift av sirup, som anvendes til tilvirkning av drops, med 16 øre pr. kg.

II. Fra 1 juli 1928 erlegges til statskassen avgift av mais og innenlands tilvirket maisstivelse, som anvendes til tilvirkning av stivelsesukker eller stivelsesirup med følgende beløp:

1. av mais 5 øre pr. kg.
2. av innenlands tilvirket maisstivelse 10 øre pr. kg.

Kongelig resolusjon, hvorved i medhold av § 3 i lov om ophevelse av magistratsembedene m. v. av 9 mars 1917 med tilleggslov av 9 juni 1922 bestemmes at borgermesteren i Hamar inntil videre skal være medlem av Hamar fattigstyre i magistratens sted. 16 mars.

*) Bekjentgj. 17 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.
[1]) Se St. prp. nr. 8. Innst. S. nr. 43. St.tid. s. 424.
[2]) Se St. prp. nr. 9. Innst. S. nr. 44. St.tid. s. 434.

16 mars. **Kongelig resolusjon** *) om tillegg til helseforskriftene for Enebakk herred, Akershus fylke.

16 mars. **Kongelig resolusjon** **) om nye skogvedtekter for Stor-Elvdal herred, Hedmark fylke.

20 mars. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til et ligningskontor hvori uttales, at bestemmelsene i byskattelovens § 69 (landskattelovens § 76), 8. ledd ikke er således å forstå, at der mellem de skattefri beløp i de forskjellige klasser må opretholdes en forskjell svarende til forskjellen mellem de i loven nevnte maksimumsbeløp. Der vil således ikke være noget til hinder for å fastsette beløpet i 1. klasse til kr. 900,00, men i de øvrige klasser til de i loven nevnte maksimumsbeløp.

21 mars. **Cirkulære** fra Poststyret. Med uttrykket «Kalenderår» i tjenestemannslovens § 13, 2net passus forståes tidsrummet 1 januar til 31 desember. En tjenestemann vil kunne risikere å måtte utføre en annen tjenestemanns arbeide ved siden av sitt eget uten vederlag i inntil 4 måneder i sammenheng, nemlig hvis den annen tjenestemann blir tjenestefri i november—desember det ene år og januar—februar næste år.

21 mars. **Skrivelse*****) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Grimstad.

21 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved fru Helene Dorthea Gundersen Aas's testament av 6 oktober 1915 oprettede «Helene Dorthea Gundersens legat» til fordel for Det norske Missionsselskap.

21 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Harriet Wedel-Jarlsbergs testament av 20 mai 1921 oprettede «Frøken Harriet Wedel-Jarlsbergs legat til fripladse paa Studenterhjemmet» i Oslo.

21 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Petter Pedersen Krogtofts testament av 27 mai 1910 oprettede «Petter Pedersen Krogtoft og hustrus legat» til fordel for verdige trengende i Borge.

---

*) Bekjentgj. 17 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11, hvor tillegget er inntatt.

**) Bekjentgj. 17 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11, hvor skogvedtektene er inntatt.

***) Bekjentgj. 26 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12, hvor vedtekten er inntatt.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Agna Bentzens testament av 23 desember 1910 oprettede «Legat til minde om frøken Agna Bentzen» til fordel for trengende gifte kvinner og enker på Jeløen i Jeløy herred. 22 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Harran private Sykekasse ifølge beslutning i fellesmøte 13 april 1921 oprettede «Understøttelsesfond for trengende i Harran sogn.» 22 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Anton Arnesen Øbys gavebrev av 2 desember 1925 oprettede «Anton Arnesen Øbys legat» til fordel for Det teologiske Menighetsfakultet. 22 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved grosserer Carl J. Christophersens gavebrev av 4 november 1927 oprettede «Grosserer Carl J. Christophersersens legat» til foreningen «Tunghørtes Vel». 22 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Mina Neumanns testament av 6 mars 1915 oprettede «Musiklærerinde Mina Neumanns legat» til fordel for trengende musikklærerinner av Stavanger by. 22 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved bidrag fra bergenske borgere i anledning av Musikkselskapet «Harmoniens» 150-års jubileum i 1915 oprettede «Musikkselskapet «Harmoniens» jubileumsfond». 22 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved A/S Si-Kos gavebrev av 25 mai 1927 oprettede «A/S Si-Kos fond til motarbeidelse av tannsykdommer». 22 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Karen Isaksen Follaugs testament av 14 februar 1918 oprettede «Karen Isaksen Follaugs legat for verdige trengende i Gjerpen». 22 mars.

Lov *) [1]) om ophevelse av retten til enkepensjon av Oslo Katedralskoles kasse. 24 mars.

Den rett til enkepensjon av Oslo Katedralskoles kasse,

*) Bekjentgj. 26 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.
[1]) St.besl. 15 mars. Se Ot. prp. nr. 1. Innst. O. nr. 3. St.tid. forh. i Ot. s. 7; i Lt. s. 3.

24 mars. som hittil har vært tillagt enker efter rektorer ved nevnte skole, opheves for dem som herefter måtte bli enker efter rektorer i dette embede.

24 mars. **Kongelig resolusjon** *). Olsokdagen (29 juli) optas blandt de offisielle flaggdager.

24 mars. **Kongelig resolusjon,** hvorved i henhold til lov om forsømte barns behandling av 6 juni 1896 § 1 meddeles stadfestelse på et fremlagt utkast til «Plan for Den norske omstreifermisjons barnehjem, Askviknes, Lillegården og Rostad».

24 mars. **Kongelig resolusjon,** hvorved i henhold til landskolelovens § 80 bestemmes at Arne fabrikkskole innlemmes i Haus herreds almindelige skolevesen fra 1 juli 1928 å regne.

24 mars. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes at fyrbøtere i Marinen ikke skal regnes for offentlige tjenestemenn, jfr. lov av 15 februar 1918 § 1, 2.

24 mars. **Kongelig resolusjon** *), hvorved i henhold til § 4 i lov om Svalbard, lov nr. 11 av 17 juli 1925, fastsettes følgende fredningsbestemmelser for Svalbard, d. v. s. Spitsbergen og Bjørnøya:

§ 1. Efternevnte viltsorter må ikke jages, fanges, drepes eller skades innenfor følgende fredningstider:

Ryper (Lagopus hyperborea) fra 1 mai til 15 august.

På Bjørnøya er rype fredet det hele år.

Spitsbergengås (Melanonyx brachyrhyncus), gaul eller ringgås (Branta bernicla) og fjellgås (Branta leucopsis) fra 16 juni til 15 august.

Efugl (Somateria mollissima borealis) og ekonge (Somateria spectabilis) fra 16 juni til 15 august.

I fredningstiden medregnes begge de her nevnte dager.

§ 2. Innsamling av egg og dun av efugl og ekonge er forbudt fra og med 16 juni til og med 15 august.

§ 3. Polarrev — hvitrev og blårev — (canis lagopus) må ikke jages, drepes eller skades i tidsrummet 16 april til 15 oktober, begge dager medregnet.

§ 4. Det skal være forbudt å benytte følgende fangstmåter eller fangstredskaper:

Gift og fotsaks for alt vilt.

Garn og limpinner for fugl.

Gift og sprengstoff for fisk.

Fangstfolk, som legger ut selvskudd for bjørn, må av-

*) Bekjentgj. 26 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.

merke stedet så det er tydelig for folk. Innen fangstfeltet for- 24 mars.
lates, må selvskudd fjernes.

§ 5. Overtredelse av foran nevnte bestemmelser er belagt med straff.

§ 6. I spesielt videnskabelig øiemed kan vedkommende regjeringsdepartement gi tillatelse til også i fredningstiden å jage eller fange dyr; for videnskapelige ekspedisjoner kan fastsettes særlige bestemmelser.

§ 7. Denne resolusjon trer i kraft 16 april 1928.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 24 mars.

Overenskomsten om den faste domstol for mellemfolkelig rettspleie.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Tyskland 29 februar 1928 deponert ratifikasjonsdokumentet vedrørende sin tidligere avgitte erklæring, hvorved Tyskland anerkjenner som bindende — uten videre og uten særskilt overenskomst — overfor ethvert annet medlem av Folkeforbundet eller enhver annen stat som overtar den samme forpliktelse, domstolens domsmyndighet overensstemmende med domstolsvedtektenes artikkel 36, 2net ledd, for et tidsrum av 5 år i alle de tvister som, efter ratifikasjonen, opstår om forhold eller kjennsgjerninger senere enn ratifikasjonen, med undtagelse av de tilfelle hvor partene er eller blir enige om å anvende en annen fremgangsmåte for fredelig bileggelse av tvister.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 24 mars.

Ifølge offisiell meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Nederland ratifisert overenskomsten om den internasjonale jernveisordning, Genf 9 desember 1923, med vedtekter og undertegningsprotokoll.

Ratifikasjonsdokumentet blev deponert i Genf den 22 februar 1928.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 24 mars.
det ved Henrik Reitlos testament av 28 desember 1922 oprettede «Henrik Reitlos legat til Kvam kommune».

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 24 mars.
det ved gårdbruker Nils Retvedt og hustru Helene Retvedts testament av 18 januar 1911 oprettede «Helene Olsdatter Retvedt og Nils Andresen Retvedts fond til fordel for Kraakstad ungdomslag».

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 24 mars.
det ved gårdbruker Nils Retvedt og hustru Helene Retvedts testament av 18 januar 1911 oprettede «Helene Olsdatter Retvedt og Nils Andresen Retvedts

24 mars. legat til fordel for begavede, konfirmerte gutter og jenter av ubemidlede forældre i Kraakstad hovedsogn».

24 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved gårdbruker Nils Retvedt og hustru Helene Retvedts testament av 18 januar 1911 oprettede «Helene Olsdatter Retvedt og Nils Andresen Retvedts legat til fordel for værdige trængende, hjemmehørende i Kraakstad hovedsogn».

24 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Olaf Rydjord og Anna Barlop, f. Rydjords gavebrev av 20 februar 1924 oprettede legat «Ole Jørgensen Rydjords og hustru Eldri Rydjords minde» til kulturelle og almengavnlige formål innen Veøy herred.

24 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Ole O. Bøje i 1911 oprettede «Ole O. Bøjes legat» til fordel for trengende tæringssyke i Skjaak.

24 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Henrik Reitlos testament av 28 desember 1922 oprettede «Henrik Reitlos legat til Stod kommune».

24 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Henrik Reitlos testament av 28 desember 1922 oprettede «Henrik Reitlos legat til Egge kommune».

26 mars. **Stortingsbeslutning** *) om forøkelse av Småbruk- og Boligbankens grunnfond — sålydende:

Stortinget samtykker i, at der til forøkelse av Den norske Stats Småbruk- og Boligbanks grunnfond bevilges av statskassen kr. 5 000 000,00 for hvilket beløp der utferdiges en 5 pct. rentebærende statsobligasjon amortisabel i 25 år fra 1 juli 1929 å regne med like store årlige avdrag.

26 mars. **Skrivelse** fra Statsråd-sekretariatet om avleggelse av embedsed.

Da der synes å herske adskillig uklarhet med hensyn til embedsedens avleggelse, har Statsråd-sekretariatet, til hvem kontrollen er overdraget, trodd å burde gjøre opmerksom på de viktigste punkter vedkommende embedseds avleggelse:

1. Eden skal avlegges av enhver utnevnt embedsmann, som ikke tidligere har avlagt ed, — men også kun av sådanne. Jfr. grunnlovens § 21 og kongelig resolusjon av 25 august 1832, post 1.

*) Se St. prp. nr. 40. Innst. S. nr. 66. St.tid. s. 541—542.

2. Edens ordlyd er angitt i resolusjon av 21 november 1905, inntatt i Lovtidendens 2nen avdeling. 26 mars.

Forsåvidt vedkommende embedsmann er medlem av et religiøst samfund, mot hvis trosbekjennelse eller religiøse opfatning det strider å avlegge ed i den lovbestemte form, eller forsåvidt vedkommende embedsmann vegrer sig ved å avlegge ed, fordi dette strider mot hans religiøse opfatning eller fordi han ikke tror på en allmektig og allvitende Gud, kan under samme ansvar som om ed var avlagt, i stedet for denne anvendes høitidelig forsikring om lydighet og troskap mot Konstitusjonen og Kongen, — jfr. grunnlovens § 21, resolusjon av 21 november 1905 samt lovene om ed av 10 mai 1893 (nr. 1) og av 29 april 1905 (nr. 1).

Som det fremgår av det anførte og de citerte bestemmelser, er embedseden den prinsipale form. Den annen form — «forsikringen» — blir kun å anvende i de tilfelle, hvor vedkommende kan påberope sig de uttrykkelig nevnte fritagelsesgrunner for edsavleggelse.

For valgte generalkonsuler og konsuler er edens ordlyd bestemt ved kongelig resolusjon av 26 januar 1923, inntatt i Lovtidendens 2nen avdeling.

3. Ifølge forannevnte resolusjon av 1832, post 2, påligger det enhver ny ansatt embedsmann, der ikke tidligere har avlagt embedsed, såsnart resolusjonen om hans utnevnelse er ham meddelt og forinnen han tiltrer embedet, å innsende eden gjennem vedkommende myndighet til Statsråd-sekretariatet.

Ved henvendelse til Statsråd-sekretariatet vil dette tilstille vedkommende myndigheter de fornødne edsblanketter.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Marthinius Hansens testament av 17 august 1914 og hans mor Berthe Sørensens testament av 3 mars 1916 oprettede «Marthinius Hansens legat» til fordel for verdige trengende i Sandefjord og Sandeherad til hjelp og støtte under rekonvalesens, arbeidsudyktighet eller overarbeide. 26 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Lars Mellemgaards testament av 13 desember 1920 oprettede «Lars Mellemgaards legat» til videre utdannelse for ubemidlet evnerik ungdom av skolen i Søndre Osens søndre krets, Trysil. 26 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved overrettssakfører Gustav Adolf Midelfarts testament av 1 mai 1923 oprettede «Fru Anna Holst, født 26 mars.

26 mars. Midelfart og fru Ingeborg Gram, født Solbergs fond» til fordel for en eller flere familier av embedsklassen i Oslo.

26 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved H. M. Thorsens gavebrev av 7 april 1919 oprettede «Hans Mathias Thorsen og hustrus legat» til beste for Det norske Misjonsselskap.

26 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved fru Ragna Weidemann f. Sommerfeldts testament av 25 juni 1921 oprettede «Haakon Sommerfeldt Weidemanns legat til fremme av dyrkning av jord i Dovre prestegjeld».

26 mars. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet om nye vedtekter for bruken av ild og lys i Brevik havn.

26 mars. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelse til bygningsloven for det bygningsloven underlagte strøk ved Ås jernbanestasjon, Akershus fylke.

27 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Thor Dahls gavebrev av 1 desember 1912 og testament av 16 april 1917 oprettede «Alfhild og Thor Dahls legat til motarbeidelse av tuberkulose».

27 mars. **Skrivelse** ***) fra Arbeidsdepartementet om forhøielse av den største tillatte hastighet for kjøring med personbiler og motorsykler på veien Molde—Batnfjord, Møre fylke, forsåvidt angår veistrekningen fra Tøndergårds gårdsvei til Øre herredsgrense, fra 35 km. til 45 km. i timen.

29 mars. **Skrivelse** †) fra Socialdepartementet om forandringer i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Kristiansand.

29 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på den ved Hans E. Schanckes testament av 17 juli 1905 oprettede stiftelse barnehjemmet «Hans Schanckes minde, eiendommen Marienlund».

---

*) Bekjentgj. 2 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13, hvor vedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 2 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13, hvor tilleggsbestemmelsen er inntatt.

***) Bekjentgj. 2 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

†) Bekjentgj. 2 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13, hvor vedtekten i sin helhet i endret lydelse er inntatt.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Johanne Spolerts testament av 26 juni 1922 oprettede «Marie og Johanne Spolerts legat til minde om deres foreldre bygmester Friedrich Spolert og hustru Hanna, født Melgaard» til fordel for gamle hederlige trengende av arbeiderstanden i Molde. 29 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved tollkasserer Thaulows testamenter av 4 oktober 1883 og 16 januar 1886 oprettede «Toldkasserer Thaulows legat til 2 enker efter skippere og styrmænd i Sandefjord og Sandeherad». 29 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved gårdbruker og fanejunker Ole Olsen Hiaasens testament av 25 juni 1924 oprettede «O. O. Hiaasens legat» til fordel for trengende gutter i Sigdal til ophold ved land- eller skogbruksskole. 29 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved fru Alma Kristofersens gavebrev av 24 oktober 1927 oprettede «K. A. Kristofersen og hustrus legat» til fordel for gamle på det vordende gamlehjem i Tvedestrand. 29 mars.

Lov *) [1]) om forandring i skatteloven for landet av 18 august 1911 med senere tilleggslover. 30 mars. Nr. 1.

§ 50, første ledd, i skattelov for landet av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

Inntekt av handel og annen næring, hvorfor bokførsel ved lov er foreskrevet, herunder dog ikke sakførernæring, ansettes, når den skattepliktige har drevet næringen i minst 3 år, til, hvad utbyttet har utgjort i gjennemsnitt for de sist forløpne 3 år.

Lov *) [1]) om forandring i skatteloven for byene av 18 august 1911 med senere tilleggslover. 30 mars. Nr. 2.

§ 40, første ledd, i skattelov for byene av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

Inntekt av handel og annen næring, hvorfor bokførsel ved lov er foreskrevet, herunder dog ikke sakførernæring, ansettes, når den skattepliktige har drevet næringen i minst 3 år, til, hvad utbyttet har utgjort i gjennemsnitt for de sist forløpne 3 år.

*) Bekjentgj. 2 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

[1]) St.besl. 26 mars. Se Ot. prp. nr. 29. Innst. O. nr. 14. St.tid., forh. i Ot. s. 53; i Lt. s. 18.

30 mars. Nr. 3. **Lov** *) [1]) **om adgang for kommunene til å utligne en tilleggsskatt på større inntekter for budgettåret 1928—1929.**

§ 1. For det kommunale budgettår 1928—1929 skal kommunene, når den ordinære inntektsskatt utskrives med minst 10 pct., være berettiget til å utligne en tilleggsskatt på inntekter av sådan størrelse som i § 2 anført. Består et herred av flere sogn, er det tilstrekkelig at skatten i ett av sognene utskrives med minst 10 pct. Sådan tilleggsskatt pålegges også rederiselskaper og dermed likestilte selskaper, forsåvidt angår den del av selskapets inntekt, der er skattepliktig til vedkommende kommune, forutsatt at denne del når den fastsatte grense.

§ 2. Den i § 1 omhandlede tilleggsskatt utlignes på den måte, at de pågjeldende skattepliktiges inntekt efter fradrag av den skattefri del, før den ordinære inntektsskatt utregnes, gis et procentvis av inntekten beregnet tillegg. Beregningen av dette tillegg skjer efter nedenstående tabell.

Når den skattbare inntekt er

over kr.	12 000,00,	men ikke over kr.	20 000,00	tillegg 1	pct.
» »	20 000,00	—»—	» 30 000,00	» 1½	»
» »	30 000,00	—»—	» 40 000,00	» 2	»
» »	40 000,00	—»—	» 60 000,00	» 2½	»
» »	60 000,00	—»—	» 80 000,00	» 3	»
» »	80 000,00	—»—	» 100 000,00	» 3½	»
» »	100 000,00	—»—	» 125 000,00	» 4	»
» »	125 000,00	—»—	» 150 000,00	» 4½	»
» »	150 000,00	tillegg 5 pct.			

Tillegget kan — for alle inntekter underett — forhøies til det dobbelte, det 3-dobbelte, det 4-dobbelte eller det 5-dobbelte.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

30 mars. **Kongelig resolusjon,** hvorved i henhold til lov nr. 1 av 26 juni 1925 bestemmes:

1. At de av Buddhistmisjonens misjonærer som er ordinert i den norske statskirke, gis rett til å stifte ekteskap i Kina.

2. At der som vigselsformular benyttes den norske statskirkes ritual.

3. At der istedenfor lysning minst 14 dager før vigselen sendes inn meddelelse til det norske generalkonsulat i Shanghai om at ekteskap aktes inngått.

---

*) Bekjentgj. 2 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

[1]) St.besl. 26 mars. Se Ot. prp. nr. 30. Innst. O. nr. 11. St.tid., forh. i Ot. s. 52—53; i Lt. s. 18.

4. At melding om ekteskapets inngåelse skjer ved inn- 30 mars.
sendelse av vigselsattest til nevnte generalkonsulat, ledsaget av innberetning overensstemmende med anordnet skjema.

Kongelig resolusjon, hvorved nedenstående formular 30 mars.
for vigsel i Skotfoss Frimenighet godkjennes i henhold til lov om inngåelse og opløsning av ekteskap av 31 mai 1918 § 27:

1. Sang. 2. Bønn. 3. Et passende bibelord og en kort tale til brudeparret. 4. Sang. 5. Brudeparret reiser sig. Den som forretter vigslen henvender sig til brudeparret med følgende ord:

Kjære venner. Vi er samlet her for Guds åsyn og i disse vidners nærvær for å forene denne mann og denne kvinne i det hellige ekteskap, hvilket er anbefalt av Guds ord som en hederlig stand, og bør ikke inngåes i lettsindighet, men med alvorlig betenkning og i Herrens frykt. Ekteskapet er av Gud innstiftet, det er bestemt til å være hellig og en for hele livet bestående pakt. Hør Herrens ord herom: «Og Gud sa: Lader oss gjøre mennesker i vårt billede, efter vår lignelse, og de skulle herske over havets fisker og over himmelens fugler, og over kveget, og over all jorden og over alt kryp, som rører sig på jorden. Og Gud skapte mennesket i sitt billede, i Guds billede skapte Han det, mann og kvinne skapte Han dem. 1. Mos. 1. 26—27.

6. Så tilspør jeg dig ..... vil du ha denne kvinne, som hos dig står, til din lovlige ektehustru? Vil du love for Guds åsyn og i disse vidners nærvær å elske, ære, trøste og beskytte henne, være henne en kjærlig og trofast ektemann, inntil døden skiller eder?

Svar: Ja — jeg vil.

Så tilspør jeg dig ..... vil du ha denne mann, som hos dig står, til din lovlige ektemann? Vil du love for Guds åsyn og i disse vidners nærvær å elske, trøste, ære og akte ham — være ham en kjærlig og trofast hustru inntil døden skiller eder?

Svar: Ja — jeg vil.

7. Efter at svaret er gitt, sier den forrettende:

Gi hverandre hånden derpå.

Under det at brudeparret står hånd i hånd — legger den forrettende sin hånd på deres og sier:

Eftersom I nu for Herrens åsyn og i disse vidners nærvær har avlagt det hellige ekteskapsløfte, og har bekreftet det ved å gi hverandre hånden, så forkynner jeg eder for rette ektefolk å være i Faderens, Sønnens og Den Helligånds navn. Amen.

30 mars. La oss høre hvad Herrens ord sier om denne pakt: «Har I ikke lest, at Han som skapte dem, fra begynnelsen av skapte dem til mann og kvinne og sa: Derfor skal mannen forlate sin far og mor og holde sig til sin hustru, og de to skal være ett kjød? Så er de da ikke lenger to, men ett kjød. Derfor — det som Gud har sammenføiet, det skal et menneske ikke adskille.»

Hør videre Herrens ords formaning: «Iklæd eder da, som Guds utvalgte, hellige og elskede, innerlig barmhjertighet, godhet, ydmyghet, saktmodighet, langmodighet, så I tåler hverandre, og tilgir hverandre, om nogen har klagemål imot nogen, som Kristus har tilgitt eder, således også I- Men over alt dette iklæd eder kjærligheten, som er fuldkommenhetens sambånd. Og Kristi fred råde i eders hjerter, den hvortil I og blev kallet i ett legeme, og vær takknemlige! La Kristi ord bo rikelig hos eder, så I lærer og formaner hverandre i all visdom med salmer og lovsanger og åndelige viser, og synger yndig i eders hjerter for Gud. Og alt hvad I gjør i ord eller i gjerning, gjør det alt i den Herre Jesu navn, takkende Gud Fader ved Ham! I Hustruer! Underordne eder under eders menn, som det sømmer sig i Herren! I menn! Elsk eders hustruer, og vær ikke bitre mot dem!» Kol. 3. 12—19.

8. Motta Herrens velsignelse: (Brudeparret bøier kne — forsamlingen reiser sig). Bønn for brudeparret. Derefter velsignelsen: Herren velsigne eder og bevare eder. Herren la sitt åsyn lyse over eder, og være eder nådig. Herren løfte sitt åsyn på eder og gi eder fred.

9. Sang. 10. Brudeparret gratuleres og lykkønskes.

30 mars. **Kongelig resolusjon** *) om avgjørelse ved voldgift av tvister i en rekke håndverksfag.

30 mars. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

1. Offentlige tjenestemenns inndeling med hensyn til kostgodtgjørelse for reiser innen riket i 2 klasser skjer overensstemmende med et fremlagt utkast.

2. Handelsdepartementet bemyndiges til å foreta sådanne enkeltvise endringer i klasseinndelingen som måtte vise sig påkrevet og til å fastsette klassen for nye tjenestemenn.

3. Disse bestemmelser trer i kraft 1 mai 1928.

---

*) Bekjentgj. 2 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

Ved post 1 er fastsatt følgende 30 mars.

klasseinndeling:

1ste klasse:

Medlem av Regjeringen, statsrevisor, tjenestemann i centraladministrasjonen, herunder departementene og de forskjellige direktorater, råd, inspektorater m. v., centrale for det hele land, såfremt tjenestemannen ikke er nevnt nedenfor eller under de enkelte departementer.

(Tjenestemann under Hovedstyret for Statsbanene, se Arbeidsdepartementet.)

Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Biskop.
Prost.
Stiftskapellan.
Prest og kapellan utenfor sitt distrikt.
Medlem av Tilsynskomiteen for Trondhjems Domkirkes restaureringsarbeider og dens konsulent.
Professor, dosent, ammanuensis, konservator og assistent ved Universitetet, Norges tekniske Høiskole og Norges Lærerhøiskole.
Direktør, underdirektør, kontorchef, meteorolog og assistent ved de meteorologiske institusjoner.
Riksarkivar og statsarkivar.
Riksantikvar og antikvar hos denne.
Registrator av norske kjeldeskrifter.
Eksaminator og censor ved artium og lærerprøvene og censor ved middelskoleeksamen.
Skoledirektør og direktør ved tekniske skoler.
Direktør for døve-, blinde- og åndssvakeskolene.

Justis- og Politidepartementet.

Fylkesmann.
Sysselmann på Svalbard.
Riksadvokat.
Lagmann.
Sorenskriver.
Byfoged, assessor, byskriver, herredsskriver, kriminaldommer.
Rettsskriver.
Statsadvokat.
Politimester, politiinspektør, opdagelseschef, politiadjutant og politifullmektig.
Advokat og sakfører.
Medlem av Rettsmedisinsk kommisjon.

30 mars.

Sakkyndig ved Statens filmkontroll.
Centralpasskontorets chef.
Bestyrer av Statens politiskole.
Medlem av Trustkontrollens kontrollråd og ankenevnd.
Funksjonær ved Trustkontrollkontoret.
Valgt medlem av fylkesutvalg og fylkesråd.
Direktør og bestyrer ved fengsler og tvangsarbeidshus og ved Kriminalasylet.
Sakkyndig i rettssaker.
1ste fullmektig ved fylkesmannsembede.
Dommerfullmektig.

Socialdepartementet.

Distriktsfabrikkinspektør.
Den kvinnelige fabrikkinspektør.
Medlem av Riksforsikringsappelkommisjonen.
Medlem av Arbeidsretten.
Riksmeglingsmann.
Kretsmeglingsmann.
Statens epidemilæge.
Overlæge for den spedalske sykdom og for tuberkulosen.
Styrer av Det animale vaksineinstitutt.
Direktør og overlæge ved Statens sinnssykeasyler, Den psykiatriske klinikk, tuberkulosesanatorier og Pleiestiftelsen for spedalske.
Direktør (styrer), overlæge og prosektor ved Rikshospitalet og kvinneklinikkene i Oslo og Bergen.
Stadsfysikus (forsåvidt han ikke går inn under betegnelsen «læge i praksis»).
Fylkeslæge.
Styrer av og ekstraordinært medlem av Tilsynskomiteen for Ørje kursted.
Hovelsåsens kuranstalt og Statens pleiehjem for epileptikere.
Assistent i fabrikktilsynet.
Assistent i kjelkontrollen.
Reservelæge, underlæge og assistentlæge.
Styrer av Rikshospitalets apotek.
Kommunal fylkeslæge efter lov nr. 3 av 5 juni 1925.
Medlem av Hjemmearbeidsrådet.

Handelsdepartementet.

Bestyrer og assistent ved fiskeriforsøksstasjonen i Bergen.
Opsynschef.
Utvalgsformann.
Fiskeriagent i utlandet.

30 mars.

Medlem av fiskerirådet.
Inspektør ved klippfiskvrakningen.
Havnedirektør, overingeniør, avdelingsingeniør, hovedkasserer og hovedforvalter ved havnevesenet.
Justerdirektør.
Justermester i Oslo.
Distriktsbergmester.
Direktør for Norges geologiske undersøkelse.
Direktør for Kongsberg Sølvverk.
Sjøkyndig assistent, kasserer og bokholder ved fyrvesenet.
Tjenestemann ved skibskontrollen.
Censor ved sjømanns-, maskinist- og stuertskoler.
Bestyrer av Flødevigens utklekningsanstalt.
Inspektør ved saltvannsfiskeriene.
Lærer ved den offentlige navigasjonsundervisning for fiskere.
Overvraker ved klippfiskvrakningen.
Assistent og betjent ved Oslo Justerkammer.
Avdelingsingeniør i bergvesenet.
Statsgeolog.
Kongsberg Sølvverks bergmester, hyttemester, skogforvalter, bergkasserer, sekretær og markscheider.

Postvesenet.

Postmester.
Postfullmektig.
Postekspeditør på reiser for postmesteren.

Telegrafvesenet.

Telegrafinspektør.
Direktør, overingeniør ved Oslo Telefonanlegg.
Telegrafbestyrer.
Avdelingsingeniør utenfor Telegrafstyret.
Fullmektig og sekretær utenfor Telegrafstyret, kabelmester, kabelteknikker.
Assistentingeniør.
Kasserer ved Oslo stasjon.
Kontorchef, kasserer, bokholder, materialforvalter, førstemekaniker og kontrollør ved Oslo Telefonanlegg.
Bestyrerinne, kvinnelig fullmektig.

Landbruksdepartementet.

Norges landbrukskonsulent i England.
Meieriinspektør og inspektør for ferskvannsfiskeriene.
Rektor, professor, dosent og sekretær ved Norges Landbrukshøiskole.

30 mars. Bestyrer, overlærer og sekretær ved Statens småbrukslærerskole.
Bestyrerinne ved Statens lærerinneskole i husstell.
Statsentomolog og statsmykolog.
Statskonsulent i husdyrbruk.
Konsulent ved kontor i Landbruksdepartementet.
Andre konsulenter.
Stambokfører.
Landbrukskjemiker.
Frøkontrollør.
Landbruksingeniør.
Forsøksleder i plantekultur og meieribruk.
Bestyrer av fylkenes landbruks-, skogbruks- og småbruksskoler, leder av skogbruksavdelingen ved Hove landbruksskole og bestyrer av statens skog-, havebruks- og meieriskoler.
Bestyrerinne ved fylkeshusmorskoler.
Bestyrer av sauavlsgård.
Fylkeslandbruksselskaps-sekretær.
Skoginspektør og opmålingsinspektør.
Skogforsøksleder I og II og landsskogtaksator I og II.
Skogtaksator I og II.
Skogforvalter og bestyrer av Statens sagbruk i Elvenes.
Formann i Finnmarks jordsalgskommisjon.
Veterinærinstituttets avdelingschef.
Stadsdyrlæge.
Utskiftningsformann.
Ferskvannsbiolog og fiskerisekretær.
Forsøksleder ved ferskvannsfiskeriene og dennes assistent.
Lappefoged.
Disponent, kontorchef, avdelingschef, fraktkontrollchef, teknisk konsulent, hovedbokholder, fraktinspektør og korntrygdinspektør ved Statens kornkontor.

Arbeidsdepartementet.

Fylkeskonduktør.

Veivesenet.

Overingeniør.
Avdelingsingeniør i fylkene.
Assistentingeniør.
Bilsakkyndig.

Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet. 30 mars.

Overingeniør.
Avdelingsingeniør i Hovedstyret og ved tilsynet.
Tilsynsmann ved tilsyn med elektriske anlegg.
Maskinmester I.
Assistentingeniør.
Materialforvalter ved hovedstyret.
Teknisk assistent ved hovedstyret.

Jernbanevesenet, herunder *tjenestemenn under hovedstyret.*

Generaldirektør og jernbanedirektør.
Medlem av hovedstyret.
Distriktschef.
Kontorchef.
Overingeniør.
Trafikkoverinspektør.
Overtrafikkontrollør.
Hovedbokholder.
Hovedkasserer.
Avdelingsingeniør.
Chef for det statistiske kontor.
Geolog og kjemiker.
Inspektør.
Bestyrer av jernbaneskolen.
Sekretær.
Billettforvalter.
Materialforvalter.
Medlemmer av jernbanenes tilsynskommisjoner.
Redaktøren av Rutebok for Norge.
Medlem av distriktsstyrer for statsdrevne automobilruter.
Revisjonschef, sekretær, revisor, førstefullmektig, fullmektig, kontorist og assistent ved Statsbanenes regnskapsrevisjon.
Stasjonsmester I.
Kasserer.
Lokomotivmester.
Assistentingeniør.
Teknisk assistent.
Tegner.
Bokholder.
Regnskapsfører.
Trafikk-kontrollør.
1ste understasjonsmester ved Oslo Ø.
Godschef, godschefassistent.
Ilgodschef.
Billettchef.

30 mars.

Finansdepartementet.

Medlem av fylkesskattestyrer.
Skattefoged.
Fullmektig og betjent ved skattefogedkontor.
Myntmester.
Distriktstollinspektør.
Kontrollchef for tollbehandlingen i Oslo.
Overtollkontrollør.
Inspektør og regnskapsfører, avdelingschef og kontrollør ved tobakks-, chokolade- og sukkervarebeskatningen.
Overkontrollør ved brennevins-, etyleter- og ølltilvirkningen.
Tollkontrollør som fungerer som tollstedsbestyrer.

Forsvarsdepartementet.

Armeen.

Militær og civilmilitær i stilling med premierløitnants og høiere grad.
Direktør, avdelingschef, astronom, geodet, topograf, hydrograf, inspektør, regnskapsfører, bestyrer av kartsalget, samtlige ved Norges geografiske Opmåling.
Direktør, avdelingschef og stålverksingeniør ved hærens fabrikker, chef for kulelagerfabrikken.
Medlem av Remontekommisjonen og Landsskytterstyret.
Driftsingeniør, motoringeniør ved hærens flyvemaskinfabrikk.
Kontorchef og driftsassistent ved Kongsberg Våbenfabrikk.
Kontorchef, driftsingeniør, hovedforvalter, innkjøps- og salgschef, oververksmester, driftsassistent, samtlige ved Raufoss ammunisjonsfabrikker.
Kjemiker ved kanonkontrollen, bestyrer ved hovedarsenalets verksteder.
Medisinalrevisor, proviantmagasinforvalter og 1. assistent ved proviantmagasinet i Oslo.
Sekretær ved generalkrigskommissariatet.
Overlærer (lektor) ved underofficersskolene, skolebestyreren på Raufoss.
Valgt medlem av bestyrelsen for de sønnen- og nordenfjelske hestehjelpskasser.

Marinen.

Militær og civilmilitær i stilling med premierløitnants og høiere grad.
Verftsdirektør.

Underdirektør ved hovedverftet. 30 mars.
Overingeniør ved minevesenet.
Direktør ved flyvebåtfabrikken.
Overlægen ved Marinens sykehus.
Overlos.
Verksmester, skibsbyggmester, chefkonstruktør, bestyrer av artilleriverkstedene, kjelinspektør, konstruktør, kontorchef ved hovedverftet, bokholder ved hovedverftet, ingeniør, dosent, teknisk assistent.

2nen klasse:

Kontorbetjent, vaktmester, bud, chauffør i centraladministrasjonen.

(Tjenestemann under Hovedstyret for Statsbanene, se Arbeidsdepartementet.)

Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Lærer ved teknisk skole.
Prest og kapellan innenfor sitt distrikt.
Medlem av vergeråd, forsåvidt han ikke i annen stilling er satt i høiere klasse.
Synsbestyrer vedkommende geistlige embedsgårder.
Kirkesanger.
Vaktmester, preparant, laborant og kontorbetjent ved Universitetet.

Justis- og Politidepartementet.

Formannskapsordfører.
Nominasjonsmann.
Lagrettemann.
Autorisert translatør og rettstolk.
Forliksmann som medlem av vergemålsrett.
Kontorfullmektig og betjent ved fylkesmanns-, dommer- og politimesterembede.
Politibetjent og politikonstabel.
Medlem av tilsynsråd (kontrollkommisjon).
Inspektør ved fengsler, tvangsarbeidshus og ved Kriminalasylet.
Underordnet tjenestemann for øvrig ved fengsler, tvangsarbeidshus og ved Kriminalasylet.
Stevnevidne.
Domsmann.
Skjønnsmann.

30 mars.

Socialdepartementet.

Formann i de stedlige fabrikktilsyn.
Småbruk- og bolignevndformenn i Finnmark.
Læge i praksis.
Jordmor.
Styrer av Risøy karanteneanstalt på inspeksjonsreiser til anstalten.
Ulægekyndig tilsynsmann, skibstilsynsmann og havnefoged efter karantenereglement av 27 januar 1922 § 88.

Handelsdepartementet.

Opsynsbetjent.
Opsynsassistent.
Kontorist ved opsynet.
Sildevraker.
Vraker ved klippfiskvrakningen.
Tilsynsmann ved registrering av fiskefartøier.
Kasserer, regnskapsfører og materialforvalter i distriktene, formann, fører og maskinist, samtlige ved Statens havnevesen.
Fyrvokter, fyrassistent og reserveassistent.

Postvesenet.

Postekspeditør.
Postassistent, postelev.
Poståpner, postpakkmester, tjenestemann av budklassen.

Telegrafvesenet.

Telegrafekspeditør.
Verksmester, maskinist.
Kontorassistent, telegrafassistent.
Telefonassistent, telefonistinne.
Arbeidsbestyrer, kontorbetjent, budkontrollør, verkstedsformann, telefonformann, mekaniker, instrumentmaker, snekker, reparatør, montør, budformann, budopsynsmann, lagerformann, stasjonsbetjent, lagerbetjent, vaktmester, inkassobud, telegrafbud, hjelpebud, chauffør, telefonarbeider, impregneringsarbeider.

Landbruksdepartementet.

Bestyrer av melkekontrollanstalt.
Lærer ved Statens småbrukslærerskole.
Lærer ved Statens havebruksskoler og meieriskoler.
Lærer ved fylkenes landbruks-, småbruks- og skogskoler.

Lærerinne ved Statens lærerinneskole i husstell og ved husmorskoler. 30 mars.
Assistent utenfor departementet som ikke er nevnt under klasse I.
Fylkesskogmester.
Fylkesagronom.
Fylkesgartner.
Fylkesvandrelærer.
Torvmester i Finnmark.
Kontorist ved skogforsøksvesenet.
Dyrlæge.
Bestyrer av Statens fiskeutklekningsanstalt.
Skogopsynsbetjent i Finnmark.
Medlem av fiskeristyrer.
Bestyrer av Statens kornmagasin.

Arbeidsdepartementet.

Veivesenet.

Fullmektig.
Kontorist.
Kasserer.
Opsynsmann.

Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.

Materialforvalter ved kraft- og reguleringsanlegg.
Kasserer ved kraft- og reguleringsanlegg.
Teknisk assistent ved kraft- og reguleringsanlegg.
Maskinmester II og III.
Kasserer ved forbygningsanlegg.
Montørformann.
Linjemester, linjevokter, opsynsmann.
Chauffør.
Bud.
Maskinmesterassistent.
Maskinist.
Brettvakt.

Jernbanevesenet, herunder *tjenestemenn under hovedstyret.*

Stasjonsmester II—V.
Førstelærer ved jernbaneskolen.
Arkivar.
Førstefullmektig.
Understasjonsmester.
Bestyrer for gods-, ilgods- eller billettavdeling.

30 mars. Lokomotivkontrollør.
Togkontrollør.
Banemester.
Plogfører.
Telegrafmester.
Stillverksmester.
Ledningsmester.
Opsynsmann.
Verksmester.
Fullmektig.
Verkstedsformann.
Lokomotivfører.
Fører av dampskib.
Kontorist.
Overkonduktør.
Maskinist på dampskib.
Omlastningsformann.
Formann ved Tangen tomter, Drammen.
Malmveierformann.
Skifteformann.
Pusserformann.
Ledningsformann.
Styrmann på dampskib.
Vognvisitør.
Særlig formann.
Stillverksbetjent.
Underkonduktør.
Lokomotivfyrbøter.
Baneformann.
Stasjonsformann.
Skiftekonduktør.
Sporskifter.
Hovedkassererens bud.
Fyrbøter på dampskib.
Vognskriver.
Malmveier.
Vaktmester ved hovedstyret.
Bremser.
Håndverker ved linjen.
Vogn- og lampepusserformann.
Montør.
Brettvakt.
Telegrafist.
Telegrafistinne.
Kassererske.
Dekksmann.

30 mars.

Pakkekjører.
Vaktmann ved stasjon.
Stasjonsbetjent.
Vogn- og lampepusser samt vognfyrer.
Banevokter.
Brovokter.
Fyrbøteraspirant.
Assistent.
Verkstedsarbeider.
Lokomotivpusser.
Kull-lemper.
Telegrafformann.
Telegraftilsynsmann.
Materialbetjent.
Billett-trykker og assistent.
Instrumentmaker.
Skiftemester, godskontrollør, vognmester, skiftekontrollør, portner og portier ved Oslo Ø.
Skifteassistent.

Finansdepartementet.

Tollkontrollør.
Kontrollør ved øltilvirkningen.
Lensmann.
Kontrollør ved brennevinstilvirkningen.
Formann ved Statens myntvesen.
Uthavnsbetjent, kryssbetjent.
Tollassistent.
Tollopsynsmann.

Forsvarsdepartementet.

Armeen.

Militær og civilmilitær med sekondløitnants grad.
Tegnechef, innkjøpschef og radiotelegrafist ved hærens flyvemaskinfabrikk.
Forvalter, verksmester, underrustmester og bygningsassistent ved Kongsberg Våbenfabrikk.
Verksmester, støperimester, valsemester og gårdsfullmektig ved Raufoss Ammunisjonsfabrikker.
Kontorfullmektig ved hærens fabrikker og materialforvalter ved hovedarsenalets verksteder.
Proviantmagasinforvalter utenfor Oslo, forrådsmagasinforvalter, furasjemagasinforvalter ved Akershus, formann I.
Sekretær, bokholder, kasserer og regnskapsfører.
Kjøkkeninspektrise.

30 mars. Tegner I.
Verksmester ved Oscarsborg, Hvalsmoen, Generalintendanturen og Norges geografiske Opmåling.
Underofficer.
Teknisk håndverker og minehåndverker ved festningsartilleriet, formann II, materialforvalter ved hovedarsenalet og ved Hærens flyvemaskinfabrikk, laborant ved Raufoss.
Kontorist, assistent (undtagen de under klasse I nevnte).
Karttegner, gravør og trykker ved Norges geografiske Opmåling, tegner II.
Opsynsmann, fengselsbetjent, vaktmester, håndrekningsmann, bud og chauffør.
Telefonbestyrer og kretsforstander.
Dampbåtfører, maskinist, fyrbøter og båtsmann.
Mestertilskjærer, tilskjærersvenn og salmaker ved Generalintendanturen.
Lagerekspeditør og lagermann ved Hærens proviantmagasin i Oslo.

Marinen.

Militær og civilmilitær i stilling med sekondløitnants grad og underofficer av 2, 3, 4 og 5 grad.
Sekretær ved Marinens artilleri.
Overpolitibetjent, kontorfullmektig.
Tegner, formann, kontorist, materialskriver, magasinbetjent, maskinopstiller ved det mek. verksted, maskinist ved den elektriske centralstasjon, feiermester, politibetjent, politi- og brandkonstabel, telefonist, opsynsmann, kontrollør, sykepleierske, kjøkkenbestyrerinne ved Marinens sykehus, kystsignalmann.
Losoldermann.
Losformann, los (herunder marinelos).

30 mars. **Kongelig resolusjon** *).

1. I henhold til lov av 25 april 1907 innsamles årlige opgaver over industriens produksjon m. v., første gang for året 1927, samt månedlige opgaver fra den tid Det Statistiske Centralbyrå bestemmer.

2. Det Statistiske Centralbyrå bemyndiges til å bestemme hvilke bedrifter som skal gi opgaver samt fastsette skjema og for øvrig treffe de nødvendige foranstaltninger.

*) Jfr. St.besl. 26 mars. Tillegg nr. 1 til St. prp. nr. 1. Budgettinnst. S. nr. 35 b. St.tid. s. 550.

Kongelig resolusjon*), hvorved i medhold av lov av 1 juli 1927 om veddemål ved totalisator bestemmes: 30 mars.

1. Det Norske Travselskap gis bevilling til i årene 1928 og 1929 med inntil 30 dager hvert år å anordne veddemål ved såkalt totalisator under de travløp som selskapet eller Oslo og omegns travklubber og travselskaper holder på Aktieselskapet Det Norske Travselskaps Landbane på Bjerke i Østre Aker.
2. Avgiften til staten fastsettes til 10 procent av innskuddenes samlede beløp.
3. Landbruksdepartementet bemyndiges til å fastsette de øvrige betingelser for bevillingen som anses nødvendige.
4. Overtredelse av disse bestemmelser og de i medhold av resolusjonen utferdigede bestemmelser er straffbar.

Kongelig resolusjon**) om fiskeriregler for Bardu herred, Troms fylke. 30 mars.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles at Venezuela den 8 februar 1928 har tiltrådt Svalbardtraktaten av 9 februar 1920. 30 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Harriet Wedel-Jarlsbergs testament av 20 mai 1921 oprettede «Særfond til frk. Caroline Wedel-Jarlsbergs legat, til bekjempelse av tuberkulosen i Vestre Bærum.» 30 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Harriet Wedel-Jarlsbergs testament av 20 mai 1921 oprettede «Frøken Harriet Wedel-Jarlsbergs legat til fordel for Det norske Misjonsselskap». 30 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved gavebrev fra konsul Johan Bryde i anledning av hans 25 års forretningsjubileum 28 mars 1916 oprettede «Johan Brydes legat» til innkjøp av kull og ved til trengende i Sandefjord. 30 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved fru Alma Kristofersens gavebrev av 24 oktober 1927 oprettede «K. A. Kristofersens legat» til beklædning for ubemidlede gutter fra Tvedestrand eller Fjærklev og Østeraa skolekretser i Holt. 30 mars.

*) Bekjentgj. 2 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.
**) Bekjentgj. 2 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13, hvor fiskerireglene er inntatt.

30 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved skibsreder Erling Monsens gave av 5 november 1927 oprettede «Skibsreder Erling Monsens fond til fremme av Norsk Sjøfartsmuseums formaal».

30 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Harriet Wedel-Jarlsbergs testamenter av 20 mai 1921 og 23 desember 1925 oprettede «Frøken Harriet Wedel-Jarlsbergs legat til Menighetssøsterhjemmet i Oslo».

30 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Harriet Wedel-Jarlsbergs testamenter av 20 mai 1921 og 23 desember 1925 oprettede «Frøken Harriet Wedel-Jarlsbergs legat til fordel for enslig stillede damer av den dannede klasse i Akershus og Oslo».

30 mars. **Skriv** *) frå Arbeidsdepartementet um utviding av grensone for Vikøyri brandkommune og bygningsdistrikt, Sogn og Fjordane fylke.

30 mars. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av de av departementet under 18 august 1925 fastsatte innskrenkninger i kjørehastigheten for motorvogner på Drammensveien i Asker fra Ravnsborg til Semsveien (ved Jansløkken) og fra transformatormasten på Askerjordet til broen over Askerelven.

31 mars. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

Om innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon.

Ved kongelig resolusjon av 24 februar 1928 er det bestemt at lov av 28 juni 1927 om innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon samt deler derav trer i kraft 1 april 1928 og at fra samme tid lov nr. 4 av 11 juni 1915 opheves.

Resolusjonen av 24 februar 1928 ophever de eldre resolusjoner og plakater vedrørende dette emne, se herom nærmere nevnte resolusjons post 8.

Med hjemmel av den nye lov og nyssnevnte resolusjon har Forsvarsdepartementet den 3 mars 1928 fastsatt «Regler for innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon samt deler derav», hvilke regler fra 1 april s. å. ophever en rekke rundskrivelser av eldre dato bl. a. fra dette departement. Se herom nevnte «Regler» i. f.

*) Kunngj. 2 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13, der dei utvida grensone er inntekne.

**) Bekjentgj. 17 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

Videre har generalfelttøimesteren den 23 mars 1928 ut- 31 mars.
arbeidet en «Instruks for føring av sprengstoffprotokoll».

Idet man henleder opmerksomheten herpå vedlegges til fordeling blandt politimestrene og lensmennene endel eksemplarer av et hefte: «Bestemmelser om innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon, samt deler derav» inneholdende loven av 28 juni 1927, resolusjonen av 24 februar 1928 samt de nevnte «Regler». Enn videre vedlegges endel eksemplarer av generalfelttøimesterens «Instruks».

Idet man henviser til innholdet av de nye bestemmelser skal man spesielt henlede opmerksomheten på at all ammunisjonskontroll er underlagt politiet når undtas ammunisjon til skytterorganisasjonen som kontrolleres av organisasjonen selv. Videre kan som det vil ses polititillatelse nu også utstedes for 6,5 mm. geværammunisjon, idet Regjeringens resolusjon av 29 oktober 1925 er ophevet, likesom der fremtidig kreves politiattest ved kjøp av riflede salonggeværer.

Ved utferdigelse av politiattest angående anbefaling av kjøp av våben samt av politiattest inneholdende tillatelse til å kjøpe ammunisjon m. v. (sprengstoff) må politiet fremdeles utvise forsiktighet. Sådanne anbefalinger og tillatelser bør kun utstedes til personer som ikke kan befryktes å ville gjøre ulovlig bruk derav. Anbefalinger og tillatelser bør ikke utstedes når det er sannsynlig at vedkommende vil misbruke det som ønskes kjøpt eller når vedkommende vites å ha foretatt anskaffelser av våben eller ammunisjon m. v. i strid med tidligere utferdiget tillatelse. Særlig innskjerpes at der bør utvises forsiktighet med hensyn til mengden av den ammunisjon (sprengstoff) som tillates kjøpt på en og samme attest. Attest vedrørende opladet ammunisjon må ikke omfatte større kvantum enn hvad der aktes kjøpt ad gangen.

Så vel skjemaer for polititillatelse vedkommende kjøp av ammunisjon som skjemaer for politianbefaling av kjøp av våben har hittil efter rekvisisjon fra politimyndighetene vært å få i dette departement.

Begge slags skjemaer vil fremtidig av generalfelttøimesteren bli sendt i passende oplag til fylkesmennene, hvortil politimyndighetene herefter vil ha å henvende sig med sine rekvisisjoner.

Til lettelse ved sakens ekspedisjon vedlegges endel avtrykk av denne rundskrivelse.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 31 mars.
det ved frk. Harriet Wedel-Jarlsbergs testament av 20 mai 1921 oprettede «Frøken Harriet Wedel-Jarlsbergs

31 mars. legat til fordel for Det Norske Lutherske Indremisjonsselskap».

31 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Hans Mathias Thorsen Ødegaardens gavebrev av 7 april 1919 oprettede «Hans Mathias Thorsen og hustrus legat» til fordel for ubemidlede innvånere i Andebu og Høyjord sogne.

2 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Vestlandets Forstlige Forsøksstations beslutning av 20 august 1927 oprettede «Vestlandets Forstlige Forsøksstations grundfond».

2 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Harriet Wedel-Jarlsbergs testamente av 20 mai 1921 oprettede «Frøken Harriet Wedel-Jarlsbergs legat til fordel for Norges kristelige Ungdomsforbund».

2 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Christian Martin Olsens testamente av 22 oktober 1906 og med hans arving Roald Amundsens samtykke oprettede «Jens Jensens legat til fordel for trengende sjømenn i Drøbak».

2 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved ingeniør Fredrik S. Weidemann og hustru Aagot Weidemann f. Solbergs gavebrev av 1 desember 1927 oprettede «Kemiingeniør Gunnar Weidemanns fond til fremme av forskning innen den organiske kemi».

2 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved kjøbmann J. E. Devolds testamente av 22 august 1914 oprettede «Kjøbmand J. E. Devolds legat» til forskjønnelse av Ålesund by og aller nærmeste omegn.

3 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved enkefru Gjertrud Fredrikke Eriksen f. Tychesens testamente av 18 desember 1909 oprettede «Gjertrud Fredrikke Eriksens legat» til fordel for Sandviken barnehjem.

3 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved professor Jon Lende-Njås testamente av 24 juli 1927 oprettede «Professor Jon Lende-Njås legat til myrsakens fremme».

3 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Kari Eriksdatter Kjernets gavebrev av 2 august 1898

med supplerende bestemmelse av 4 september 1898 oprettede «Jens og Kari Kjernets legat» til bidrag til lønn og underholdning for en menighetsdiakonisse eller diakon i Trysil hovedsogn. 3 april.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Lørenskog, Akershus fylke. 4 april.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om forandringer i reglement med takster for feiervesenet i Arendal. 10 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved I. Gerrard seniors gavebrev av 20 desember 1916 oprettede «Tilleggsgave» til det den 6 november 1917 stadfestede «Fru Julie Gerrards legat». 11 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Anton Arnesen Øbys gavebrev av 2 desember 1925 oprettede «Anton Øbys legat til fordel for Det norske lutherske Indremissionsselskap». 11 april.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 12 april.

Ifølge offisiell meddelelse fra den italienske sendemann av 30 mars 1928 har den Irske Fristat den 23 januar 1928 meddelt den italienske regjering at den ønsker å tiltre overenskomst av 9 desember 1907 om oprettelse av internasjonalt sundhetsbyrå i Paris og har bedt sig opført i 4de bidragsgruppe.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 12 april.

Ifølge offisiell meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær av 29 mars 1928 har Chile ratifisert:

1. Konvensjon om transittfrihet med tilhørende vedtekter;
2. Konvensjon og vedtekter angående ordningen av de seilbare vannveier av internasjonal betydning med dertil hørende tilleggsprotokoll;
3. Deklarasjon om flaggrett for stater som ikke har nogen kyststrekning;

alle undertegnet i Barcelona 20 april 1921.

Ratifikasjonsdokumentene blev deponert i Folkeforbundets sekretariat 19 mars 1928.

---

*) Bekjentgj. 17 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14, hvor vedtektens § 3 i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 17 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14, hvor endringene er inntatt.

12 april Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig befordring av gods med motorvogn uten rute om vinteren på veistrekningen Notodden—Hjartdal.

13 april. Nr. 1. Lov**)[1]) om forandring i lov om folkeskolen på landet av 26 juni 1889.

I.

Efternevnte paragrafer i lov om folkeskolen på landet av 26 juni 1889 skal lyde som følger:

§ 4. Folkeskolens to avdelinger skal i regelen undervises hver for sig i særskilte klasser. Er skolen bare delt i 2 klasser, må elevtallet i klassen ikke overstige 25. Er den delt i 3 eller 4 klasser, må elevtallet i klassen ikke overstige 30. Er skolen delt i 5 eller flere klasser, kan hver klasse ha et elevtall av inntil 35. Midlertidig og med overtilsynets samtykke kan dog antallet av elever økes med inntil 5 utover hvad foran er bestemt for hver klasse. Hvor det er nødvendig for en hensiktsmessig klassedeling, kan eldste årskull av første avdeling henføres til annen avdeling.

Er en folkeskole udelt, må klassens elevtall ikke overstige 16.

Skolestyret skal hvert år gjennem overtilsynet sende opgave til Kirke- og Undervisningsdepartementet over tallet på klasser ved hver skole og elevtallet i klassene. Kirke- og Undervisningsdepartementet har å påse, at klassedelingen er rimelig.

§ 38.

1. Som bidrag til avlønning av de ved folkeskolen og ved den tvungne fortsettelsesskole (§ 5) ansatte lærere erholder ethvert herred ved hvert halvårs utgang av statskassen et beløp, som svarer til minst 55 hundredeler av den utredede lærerlønn for den i henhold til § 5 meddelte undervisning. Bidraget beregnes dog, forsåvidt folkeskolens lærere angår, ikke i noget tilfelle av en høiere ukelønn enn hvad Stortinget bestemmer for poster i storskolen og et forholdsvis mindre beløp for poster i småskolen. I Finnmark fylke kan bidraget beregnes av en høiere ukelønn, hvis størrelse Stortinget bestemmer for poster i storskolen og et forholdsvis mindre beløp for poster i småskolen.

---

*) Bekjentgj. 17 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14, hvor bestemmelsene er inntatt.

**) Bekjentgj. 17 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

[1]) St.besl. 15 mars. Se Ot. prp. nr. 22. Innst. O. I. St.tid., forh. i Ot. s. 10—40, i Lt. s. 3—13.

2. Enn videre erholder ethvert herred av statskassen bidrag som til lærernes avlønning, til sine utgifter ved barns innlosjering på skolestedet (§ 17, 3dje ledd) og til de utgifter, som herredet plikter å utrede til lærernes vikarkasser, hvor sådanne er eller blir oprettet av herredet (§ 33). 13 april. Nr. 1.
3. For herreder, hvis bæreevne er ringe, forhøies statskassens bidrag med inntil 30 hundredeler.
4. Til forhøiet statsbidrag bevilges for hver budgett-termin et beløp som svarer til 20 hundredeler av den sum, som fremkommer, når man regner, at alle herreder oppebærer et statsbidrag av 55 hundredeler av de foran i nærværende paragrafs 1ste og 2net ledd omhandlede utgifter. Av dette beløp blir, så lenge denne lovs bestemmelser om minimumsskoletiden er gjeldende, kr. 200 000,00 å tilstå herredene til dekkelse av de økede utgifter ved alderstilleggenes forhøielse.

Kirke- og Undervisningsdepartementet avgjør efter å ha innhentet fylkestingenes erklæringer, hvilke herreder er berettiget til forhøiet statsbidrag, og hvor stort dette for hvert enkelt herred skal være.

De lovbestemte alderstillegg (§ 20) utredes av fylkesskolekassen.

Til fortsettelsesskolen (§ 1) blir i tilfelle å utrede bidrag av fylkesskolekassen efter de i § 46 inneholdte forskrifter.

Hvad der foruten disse bidrag og andre inntekter, som måtte være herredets folkeskoler tillagt, utkreves til bestridelse av folkeskolens og fortsettelsesskolens utgifter, utredes, forsåvidt ikke i denne lov anderledes bestemmes, av herredskassen efter bevilgning av herredsstyret.

§ 54. Uttalelse eller beslutning i folkeskolens anliggender fra en skolekrets, må for å være gyldig avgis i kretsmøte.

Kretsmøte ledes av tilsynsutvalgets formann og sammenkalles av denne, når han finner det hensiktsmessig eller når det forlanges av skolestyret eller minst 5 av skolekretsens husfedre. Innkallelsen til møtet skjer på den måte, som i skoleplanen bestemmes, og med opgivende av forhandlingsemne. Gjelder det avstemning om sprogformen, må møtet avholdes på en for kretsen beleilig årstid og med minst 2 ukers varsel, bekjentgjort på den for stedet sedvanlige måte, likesom avstemningen skal foregå skriftlig.

Rett til å delta i kretsmøte har enhver i kretsen boende over 23 år gammel mann eller kvinne, som enten

1. har kommunal stemmerett eller
2. er skattepliktig eller
3. er skolesøkende barns far, mor eller forsørger.

13 april. Nr. 1. Ved behandlingen av saker, som medfører kretsutgifter, deltar dog kun de under 1 og 2 nevnte personer.

Skolestyret har å sørge for, at der foreligger fornøden fortegnelse over kretsens stemmeberettigede.

Fellesmøte kan sammenkalles for flere kretser til behandling av fellesanliggender efter avtale mellem vedkommende tilsynsutvalgs formenn. Formannen i tilsynsutvalget i den skolekrets, innen hvilken fellesmøtet avholdes, leder dets forhandlinger.

Kretsmøtets beslutninger fattes med stemmeflerhet, forsåvidt ikke anderledes i denne lov er fastsatt, og innføres i tilsynsutvalgets forhandlingsbok. I tilfelle av stemmelikhet gjør formannens stemme utslaget.

En i kretsmøte fattet beslutning kan innen 4 uker av skolestyret eller minst en fjerdedel av kretsens i saken stemmeberettigede innvånere forlanges forelagt nytt kretsmøte til endelig behandling.

Skolestyrets medlemmer og menighetens prester har adgang til å delta i ethvert kretsmøtes forhandlinger, dog uten stemme.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1928.

13 april. Nr. 2. **Lov*)[1] inneholdende forandring i lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889.**

I.

Efternevnte paragraf i lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889 skal lyde som følger:

§ 15. Som bidrag til avlønning av de fullstendige lærerposter (§§ 23 og 24) og til inspektørstillinger (§ 44) erholder enhver kjøpstad ved hvert halvårs utgang av statskassen 35 hundredeler av den utredede grunnlønn, dog ikke av, hvad grunnlønnen måtte overstige et beløp som Stortinget bestemmer for poster på 36 timer om uken og et forholdsvis mindre beløp for poster med et mindre antall timer, samt $^2/_3$ av de utredede alderstillegg, dog ikke av hvad alderstilleggene måtte overstige et beløp som Stortinget bestemmer for poster på 36 timer om uken og et forholdsvis mindre beløp for poster med et mindre antall timer. I Finnmark fylke kan dog statsbidrag beregnes av høiere grunnlønn og alderstillegg, hvis størrelse fastsettes av Stortinget.

---

*) Bekjentgj. 17 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

[1]) St.besl. 26 mars. Se Ot. prp. nr. 23. Innst. O. II. St.tid., forh. i Ot. s. 40—44, 49—50, i Lt. s. 13—17, 20.

I byer i Hålogaland bispedømme vil dessuten vanlig statsbidrag som til alderstillegg bli ydet av et ekstraordinært tillegg, som kan tilståes lærerne uten hensyn til tjenestetid. 13 april. Nr. 2.

Statsbidrag ydes for inntil 18 timer i 1ste klasse, 21 timer i 2nen klasse, 24 timer i 3dje klasse, 27 timer i 4de klasse og 30 timer i 5te og de følgende klasser eller for inntil 180 timer tilsammen for 7 opadstigende klasser.

Som bidrag til lønn for timelærerposter og for timeundervisning (§ 21, jfr. § 27), og som bidrag til de ved fortsettelsesskolen og ved tvangsskolen ansatte lærere erholder enhver kjøpstad ved hvert halvårs utgang av statskassen 35 hundredeler av den utredede lærerlønn.

Statskassens bidrag til lærerlønningen forhøies for kommuner, hvis bæreevne er ringe, inntil 50 pct. av den utredede grunnlønn innen de for denne ovenfor fastsatte grenser.

Vedkommende regjeringsdepartement avgjør, hvilke kommuner er berettiget til forhøiet statsbidrag, og hvor stort dette for hver enkelt skal være.

Til lærernes vikarkasse ydes ved hvert års utgang et bidrag av $^2/_{10}$ i henhold til § 33.

Statskassen utreder $^1/_4$ av kommunens lønnsutgifter til den i foregående paragraf omhandlede tannpleie.

Hvad der foruten de i nærværende paragraf omhandlede bidrag og andre inntekter, som måtte være folkeskolen tillagt, utkreves til bestridelse av folkeskolens utgifter, utredes av bykassen efter bevilgning av kommunestyret.

II.

Denne lov trer i kraft fra 1 juli 1928.

Kongelig resolusjon, hvorved bl. a. bestemmes, at det ulønte vicekonsulat i Seattle omdannes til ulønt konsulat. 13 april.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 13 april.

I. I det ved de kongelige resolusjoner av 12 november 1920 og 6 februar 1925 godkjente reglement for adjunkteksamen og lektoreksamen ved det sproglig-historiske fakultet gjøres forandringer overensstemmende med et fremlagt utkast.

II. De under I omhandlede forandringer trer i kraft fra og med eksamen i høstsemestret 1928.

Kongelig resolusjon *), hvorved bl. a. bestemmes at lov om registrering av elektriske kraftledninger av 1 juli 1927 skal tre i kraft 1 juni 1928. 13 april.

*) Bekjentgj. 17 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14. Resolusjonen er i sin helhet inntatt i en rundskrivelse fra Justisdepartementet av 16 april 1928, jfr. Lovtid. 2nen avd. for 1928 s. 107 flg.

13 april. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes at paragraf 4, 7. punktum, i den ved kongelig resolusjon av 28 juli 1908 stadfestede plan for sikkerhetsfond ved Dunderland Bergverk skal lyde således:

Stiftsdireksjonen kan samtykke i at fondets midler overflyttes fra en sparebank til en annen, og likeså i at midlene fordeles på flere sparebanker, samt i at midlene kan anbringes i stats- eller statsgaranterte obligasjoner.

13 april. **Kongelig resolusjon** *) om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Harstad.

13 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Søren Ringholm Tobiesens testamente oprettede «Søren Ringholm Tobiesens legat i Nedstrand» til fordel for fattige, trengende i Nedstrand sogn.

14 april. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Berlevåg herred, Finnmark fylke, og om vedtekt for herberger- og beverternæringen i dette herred.

16 april. **Stortingsbeslutning** ***) om godtgjørelse for ekstraarbeide i departementene, — sålydende:

Den samlede månedlige godtgjørelse for ekstraarbeide er begrenset til maksimum kr. 125,00 for sekretærer og kr. 90,00 for assistenter, medmindre departementschefen for ekstraordinært tilfelle har truffet annen bestemmelse.

16 april. **Kongelig resolusjon** †), hvorved bestemmes:

I. Kongelig resolusjon av 19 mars 1920, hvorved Norges Bank i henhold til banklovens § 7, siste ledd, midlertidig fritas for innfrielse av sine sedler, opheves fra og med 1 mai 1928.

II. Det i lov av 18 august 1914 nr. 1 § 4 inneholdte forbud mot utførsel fra riket av gull, forarbeidet og uforarbeidet, myntet og umyntet, settes i henhold til samme lovs § 7 midlertidig ut av kraft fra og med 1 mai 1928, dog alene forsåvidt angår utførsel til land, hvis seddelbanker innløser sine sedler med gull og hvorfra der er fri gullutførsel til Norge.

De nærmere bestemmelser herom treffes av Finans- og Tolldepartementet.

III. — — — — — — — — — — — — — — — —

*) Bekjentgj. 17 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.

**) Bekjentgj. 20 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15, hvor vedtekten er inntatt.

***) Se Budgett-innst. S. nr. 3. St.tid. s. 768—775.

†) Bekjentgj. 17 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 16 april.

Lov om registrering av elektriske kraftledninger av 1 juli 1927.

Denne lov trer ifølge § 17 i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Ved kongelig resolusjon av 13 april 1928 er det bestemt:

«I henhold til lov om registrering av elektriske kraftledninger av 1 juli 1927 bestemmes:

I. Der overdras til Justisdepartementet å gi de i lovens § 3, annet ledd, nevnte forskrifter om hvilke oplysninger begjæringen om registrering av en elektrisk kraftledning skal inneholde og hvilke dokumenter og attester skal følge med. Likeledes gir Justisdepartementet nærmere regler om innretningen av kraftledningsregistret.

II. Hvor kraftledningen strekker sig gjennem flere embedskretser, bestemmer Arbeidsdepartementet i henhold til lovens § 1, annet ledd, i hvilken krets registreringen skal skje.

III. Melding om registrering efter lovens § 5, første ledd, og § 13, tredje ledd, sendes til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.

IV. Gebyret for registrering av en kraftledning efter lovens § 3 fastsettes til kr. 50,00 med et tillegg av kr. 25,00 for hver ny embedskrets som ledningen strekker sig gjennem.

Gebyret for registrering efter lovens § 12 av en ny kraftledning i sammenheng med en tidligere registrert ledning fastsettes til kr. 25,00 med et tillegg av kr. 25,00 for hver ny embedskrets som den nye ledning strekker sig gjennem. Gebyret for sammenføining i registret av 2 tidligere registrerte kraftledninger fastsettes til kr. 25,00.

Gebyret for registrering efter lovens § 13 ved overdragelse av en del av en registrert ledning fastsettes til kr. 25,00.

V. Justisdepartementet gir de nærmere regler som gjennemføringen av loven gir anledning til.

VI. Loven trer i kraft fra 1 juni 1928».

I henhold til resolusjonens post I og V *har departementet truffet følgende nærmere bestemmelser:*

A.

Begjæring om registrering av en kraftledning skal inneholde oplysning om:

1) Eierens (eiernes) navn (firma), bopel og i tilfelle forretningskontor.

16 april.

2) Opgave over de eiendommer og i tilfelle de embedsdistrikter som ledningen strekker sig over; samtidig skal særskilt opgis de eiendommer hvor transformatoranlegg er opført.
3) Det navn hvorunder ledningen ønskes registrert. Dette navn må være forskjellig fra navnet på annen ledning som har folium i samme register.
4) Hvorvidt nogen har tinglige rettigheter i ledningen eller nogen del av denne samt i tilfelle vedkommende rettighetshavers navn og adresse (jfr. § 5, 2 i. f.).

Ved begjæring om registrering av overdragelse av en del av en allerede registrert kraftledning, lovens § 13, får de foranstående under 2) og 3) opstillede regler tilsvarende anvendelse.

B.

Begjæring om registrering skal være ledsaget av følgende dokumenter:

a) Bekreftet avskrift av konsesjonsdokument.
b) Bekreftet avskrift av vedkommende konsesjonsandragende, hvis dette er påberopt i konsesjonen.
c) Ledningskart.
d) Erklæring fra vedkommende tilsynsmann om at ledningen er sammenhengende og utført i henhold til konsesjonen. Hvis en ledning strekker sig gjennem flere tilsynsdistrikter, utstedes denne erklæring av den tilsynsmann som Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet bestemmer.
e) Legitimasjon for at den som krever registrering er eier av ledningen, jfr. lovens § 4, 1.

Ved begjæring om registrering i henhold til lovens § 13 får bestemmelsene under a) og b) tilsvarende anvendelse.

C.

Hvor ledningen strekker sig *gjennem flere embedskretser* (jfr. lovens § 1, 3 pkt. og den forannevnte resolusjons post II), skal den som ønsker ledningen registrert først rette anmodning til Arbeidsdepartementet om å avgjøre i hvilken embedskrets registreringen skal skje.

D.

Kraftledningsregistret blir ikke å føre i en fast innbundet protokoll, men *på løse blader* som heftes sammen i en perm, i likhet med de nye panteboksper mer. Hver registrert ledning får her sitt eget folium og så snart et registerblad er utskrevet, kan et nytt ubeskrevet blad heftes inn i sammenheng med det tidligere. Også de avskrifter som efter lovens § 8, 1 følger med

hvert dokument som sendes inn til registrering, skal i kronologisk orden heftes inn i den samme perm. For imidlertid å holde selve registret adskilt fra de innheftede avskrifter, skal registerbladene i permen samles mellem 2 løse kartonger; avskriftene heftes da efterhvert inn i permen utenfor disse kartonger. 16 april.

Av hensyn til innheftningen i permen må papiret for de avskrifter som innleveres i henhold til lovens § 8, 1, være gjennemhullet i margen og av ensartet format, Standard A 4 (210 × 297 mm.). De bør derfor skrives på det vanlige tinglysningspapir. Forat de skal få den tilstrekkelige holdbarhet, må de være skrevet med sort skrift, hvad enten der brukes blekk, skrivemaskinbånd eller karbonpapir. Man henviser her forøvrig til de tilsvarende regler i departementets rundskrivelse av 31 mai 1926 om avskrifter av de dokumenter som blir levert til tinglysning.

Bilagene til begjæringen om registrering av en kraftledning innheftes ikke i permen, men samles i en mappe hvor hver ledning får sitt omslag.

E.

I den *kunngjøring* som registerføreren i henhold til lovens § 5, 2 skal foreta om registrering av en ledning, skal som regel spesielt opregnes de eiendommer som ledningen strekker sig over. Hvor dette medfører særlige vanskeligheter, vil det dog undtagelsesvis være tilstrekkelig å innta i kunngjøringen en beskrivelse av hvor ledningen går.

I forbindelse med lovens ikrafttreden skal departementet for øvrig særlig gjøre opmerksom på følgende:

Arbeidsdepartementet har i «Forskrifter for elektriske anlegg» (inntatt i Lovtidende) av 17 desember 1919 § 104, jfr. § 103 i henhold til lov av 16 mai 1896 (med tilleggslov av 26 juli 1916 nr. 6) § 3, jfr. § 2 bestemt *hvilke anlegg skal anses som sterkstrømsanlegg med høispenning.*

Transformatoranlegg som er knyttet til en registrert kraftledning regnes som en del av denne, jfr. lovens § 2,1. Derimot vil efter loven *kraftverk* ikke omfattes av en registrert kraftledning. Forat en rettsstiftelse i en høispent kraftledning sammen med det kraftverk som den er knyttet til, skal opnå fullt rettsvern, må vedkommende dokument derfor både tinglyses (og ekstraheres på kraftverkets folium i realregistret) og registreres (og innføres på ledningens folium i kraftledningsregistret).

Når selve ledningsanlegget er registrert, vil registreringen av senere rettsstiftelser i ledningen skje ved at det dokument som hjemler rettigheten, blir anmerket på vedkommende led-

16 april. nings folium i registret. Om selve fremgangsmåten ved disse registreringer gir for øvrig lovens § 8 nærmere regler. Vedkommende dokument sendes inn til registerføreren som — hvis selve ledningen er registrert — foretar registreringen uten hensyn til om utstederen efter registret har den nødvendige hjemmel til å stifte vedkommende rettighet. Registerføreren har her forsåvidt ingen undersøkelsesplikt. Anmerkning om manglende hjemmel for utstederen skal i tilfelle gjøres på det registrerte dokument, jfr. lovens § 8, 3. Registrering kan dog nektes, hvis det fastsatte gebyr ikke blir betalt forskuddsvis.

Av selve ledningens folium i registret må der bl. a. fremgå, om ledningseieren har legitimert sin adkomst til den grunn som ledningen går over, jfr. lovens § 4 nr. 2. Det er ikke her nødvendig særlig å gjøre anmerkning om hver enkelt mangel ved ledningseierens adkomst, men det må av registret kunne ses om det forsåvidt er mangler til stede. Da adgangen for rettighetshavere i grunnen til å fremkomme med innsigelser mot ledningseierens adkomst prekluderes efter utløpet av den i § 6, 2 nevnte frist, kan registerføreren i tilfelle ex officio slette en sådan anmerkning, hvis det ikke innen fristens utløp er registrert nogen innsigelse.

Enn videre skal det av ledningens folium kunne ses om det før registreringen er tinglyst heftelser vedkommende ledningen, jfr. lovens § 4 nr. 3. Registerføreren må i den anledning undersøke personalregistret for ledningseieren samt panteregistret for de eiendommer hvor det er mulig at en rettsstiftelse vedkommende ledningen kan være tinglyst.

Departementet har latt trykke særlige gjennemhullete skjemaer for de løse registerblader. Et passende antall av disse registerblader og selve permen for registret samt de nevnte kartonger kan ved henvendelse (eventuelt telegrafisk) til Statens trykksakskekspedisjon, adr. Regjeringsbygningen, rekvireres av de dommere innen hvis embedsdistrikt det blir spørsmål om å foreta disse registreringer.

En del eksemplarer av denne rundskrivelse vedlegges og bes sendt til samtlige rettsskrivere innen herr fylkesmannens distrikt.

17 april. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet angående forsendelse av sprengstoff med jernbane. Departementet bestemmer at der kan sendes inntil 100 kg. sikkerhetssprengstoff med hurtigtog. Forsendelsen må skje på de for vedkommende sprengstoff for øvrig gjeldende betingelser.

17 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved fru Hanna Røeds gavebrev av 29 januar 1915 op-

*) Bekjentgj. 20 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.

rettede «Hanna og Ellef H. Røeds legat til bedste for trængende i Tjømø Prestegjæld». 17 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Anna Bertheussen og frk. Gunhild Talgøs testamente av 25 januar 1912 oprettede «Anna Bertheussen og Gunhild Talgøs legat» for ugifte kvinner og enker i Harstad. 17 april.

Stortingsbeslutning *), hvorved meddeles samtykke til at der inntil videre avholdes tellinger av landets gjeld til og tilgodehavender i utlandet. 18 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Harriet Wedel-Jarlsbergs testamente av 20 mai 1921 oprettede «Frøken Harriet Wedel-Jarlsbergs legat til fordel for Den Norske Sjømandsmission». 18 april.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om regler for bruk av piggtråd til gjerde i Høyland herred, Rogaland fylke. 18 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved John Etter Fürst Dedekams testamente av 12 januar 1922 oprettede «Brødrene John og Hans Ellefsen Dedekams legat» til forskjellige veldedige formål. 19 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved skibsreder Ole Rasmussen Føreids testamente av 16 november 1925 oprettede «Skibsreder O. R. Føreids legat for værdige trængende i Grimstad kommune som ikke nyder fattigunderstøttelse». 19 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved professor dr. Ole Jacob Broch og hustru Wilhelmine Fredrikke f. Schmidts testamentariske bestemmelse av 2 august 1885 oprettede «Professor dr. Ole Jacob Broch og hustru Wilhelmine Fredrikke f. Schmidts legat for værdige og trængende ældre kvinder». 19 april.

Skrivelse fra Poststyret. 19 april.

Ifølge skrivelse fra Utenriksdepartementet av 31 mars 1928 har kongeriket Afganistan tiltrådt Verdens-

*) Se Budgett.innst. S. nr. 35 a. St.tid. s. 870—871.
**) Bekjentgj. 20 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15, hvor reglene er inntatt.

19 april. postkonvensjonen, avsluttet i Stockholm 28 august 1924. Tiltredelsen gjelder fra 1 april i år.

Med hensyn til deltagelsen i utgiftene til underhold av det internasjonale byrå henføres Afganistan til VIte klasse.

20 april. **Kongelig resolusjon** *) om avgjørelse ved voldgift av tvister i en del håndverksfag.

20 april. **Kongelig resolusjon,** hvorved med hjemmel i § 3 i lov av 27 juni 1924 om utførselsavgift til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk hermetikk bestemmes, at § 1 i den ved Regjeringens resolusjon av 11 desember 1924 fastsatte og ved kongelig resolusjon av 27 mai 1927 endrede instruks for det i den nevnte lov omhandlede utvalg herefter inntil videre skal lyde således:

«Utvalget forvalter under Handelsdepartementets overtilsyn de midler, som innkommer gjennem den av tollvesenet i henhold til loven oppebårne utførselsavgift av norsk fiskehermetikk (reklamefondet) og anvender disse midler til propaganda i utlandet for norsk hermetikk, overensstemmende med de til grunn for loven liggende forutsetninger.

Som ledd i sådan propaganda kan utvalget beslutte anvendelse av fellesmerker. Utvalget utferdiger i så fall de nødvendige instrukser og bestemmelser for øvrig angående ordningens gjennemførelse.»

20 april. **Kongelig resolusjon,** hvorved der foretas en del forandringer i det av Stortinget den 19 juli 1922 vedtatte lønnsregulativ med senere endringer for arbeidere ved Hærens og Marinens fabrikker og etablissementer m. v.

20 april. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge offisiell meddelelse fra den sveitsiske sendemann av 4 april 1928 har Finnland tiltrådt den reviderte Bernkonvensjon av 13 november 1908 om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett med tilhørende tilleggsprotokoll av 20 mars 1914.

Der er ved tiltredelsen tatt forbehold med hensyn til avis- og tidsskriftartikler som Finnland erklærer å ville beskytte overensstemmende med art. 7 i den oprinnelige Bernkonvensjon av 9 september 1886 i den form artiklen fikk på konferansen i Paris 4 mai 1896, og ikke i overensstemmelse med artikkel 9 i den reviderte Bernkonvensjon av 13 november 1908.

Tiltredelsen trådte i kraft 1 april 1928.

*) Bekjentgj. 20 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Ivar Tveitens gavebrev av 10 februar 1928 oprettede «Ivar Tveitens legat til præmiar for flinke innskytarer i Fyresdal Sparebank av barn og ungdom av småkårs- og millomstandsfolk i Fyresdal». 20 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av kjøbmann Thor Dahl den 1 oktober 1912 i anledning av hans 25 års forretningsjubileum oprettede og ved hans testamente av 16 april 1917 økede «Alfhild og Thor Dahls legat til Sandefjord bys fattige». 20 april.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om tillegg til § 5 i torvvedtektene for Gjøvik. 21 april.

Skrivelse fra Justisdepartementet, hvori meddeles at der for behandlingen av en odelsløsningssak antas å skulle betales gebyr efter sportellovens § 1 beregnet efter odelsgodsets verdi. 23 april.

Skrivelse fra Socialdepartementet til medisinaldirektøren om tilsyn med sinnssyke. Departementet uttaler at når distriktslægeinstruksens § 4 bestemmer at distriktslægene fører det nærmeste tilsyn med de sinnssyke som for offentlig regning er i privat forpleining innen distriktet, så må hermed overensstemmende med den praksis som gjaldt, da instruksen blev gitt, menes de sinnssyke som forpleies med bidrag av stat og fylke. Den særlige bestemmelse i samme paragraf om at distriktslægene har å føre tilsyn også med andre sinnssyke som holdes under bevoktning hos sin familie eller fremmede antas på samme måte som det tilsvarende uttrykk i lov av 17 august 1848 § 15, å måtte forståes uten utvidende fortolkning . Som regel antas det å måtte kreves at der er truffet særlige eller ekstra forholdsregler for opsyn med den syke for at denne skal sies å være under bevoktning. 23 april.

Vedkommende fattigvesen har plikt til å sørge for at de sinnssyke som forpleies for fattigvesenets regning forpleies forsvarlig og må selv føre eller sørge for den nødvendige kontroll hermed . Fattigstyret bør ta distriktslægen med på råd, jfr. distriktslægeinstruksens punkt 19.

Man henleder i den forbindelse opmerksomheten på departementets skrivelse til medisinaldirektøren av 20 februar 1919 om at det tilståes skyssgodtgjørelse av statskassen til distriktslæger for reiser til møte i fattigstyret, på betingelse av at kommunen utreder kostgodtgjørelsen.

*) Bekjentgj. 1 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 16, hvor tillegget er inntatt.

23 april. Såfremt fattigstyret finner det nødvendig at distriktslægen tilser den sinnssyke vil det kunne rekvirere ham. Distriktslægen vil herfor som for reiser til andre fattige syke oppebære skyssgodtgjørelse av staten og kostgodtgjørelse av kommunen.

Man henviser nærmere til departementets skrivelse til Nordre Bergenhus amt av 9 august 1894, hvor det er uttalt at de fattige sinnssyke som ikke krever særegen behandling, skal tilses, når fattigvesenet rekvirerer lægen.

I overensstemmelse hermed har departementet i sin rundskrivelse av 16 september 1925 under III uttalt at når distriktslægen foretar de påbudte inspeksjoner av forpleiningssteder med mer enn 2 sinnssyke, bør han også under sine besøk tilse sinnssyke på de samme forpleiningssteder for privat eller fattigvesenets regning.

23 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Nicoline Knudsens testamente av 8 januar 1924 oprettede «Sveder Knudsen og hustru Conradine Knudsen, f. Gregers legat» til trengende av Bergens håndverksstand.

23 april. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet om ophør av Lofotopsynet, jfr. skrivelse av 30 april 1928.

23 april. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet, hvorved bestemmes at de ved kongelig resolusjon av 1 mai 1923 fastsatte fiskeriregler for Gol herred, Buskerud fylke, skal fortsette å gjelde inntil videre, dog ikke lenger enn 5 år fra 1 juli 1928 å regne.

24 april. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til en sorenskriver, hvori departementet antar at betalingen til domsmenn i farskapssaker skal utredes av statskassen.

24 april. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om åpning av veistrekningen Isdalsstøen—Alverssund grense i Hamre herred, Hordaland fylke, for motorkjøring.

24 april. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet til Statsrevisjonen, hvori anføres at en utlosningslos kun kan erhverve sig rett til lospengene, hvis vedkommende fartøi har krevet los (loslovens § 28) samtidig som også losen må ha vært benyttet (loslovens § 5). Jfr. skrivelse fra Forsvarsdepartementet til overlosen i det vestenfjelske distrikt av 12 november 1923, Lovtidende 1923, side 491.

*) Bekjentgj. 1 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet til Statsrevisjonen, hvori meddeles, at et fartøis losplikt for utgående kan avgjøres på 2 måter: 24 april.

På den ene måte kan losplikten avgjøres ved å betale utseilingspenger, for hvilken betaling det kan forlanges lost 1 mil fra ankerplassen ut i farvannet. Når i dette tilfelle utseilingspengene er betalt, kan fartøiet ikke lenger anses lospliktig, og hvis det da ønskes veiledet videre, må det være losen tillatt under sådan videre fart å gjøre tjeneste som kjentmann for omakkordert betaling. På den annen måte kan losplikten, når skibsføreren ved avgangen ønsker losens veiledning lenger enn den 1ste mil, avgjøres ved å erlegge utseilingspenger og milepenger for hver mil, som losen ønskes benyttet utover den 1ste mil. I dette tilfelle må fartøiet betraktes som lospliktig under hele losningen, og også den for vedkommende stasjon bestemte avgift til 10 % fondet av milepengene skal tilfalle dette.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Foldal herred, Hedmark fylke. 26 april.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Nordreisa herred, Troms fylke. 26 april.

Bruksregler***) for Fron statsalmenning, Opland fylke. 26 april.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Tveit herred, Vest-Agder fylke. 27 april.

Skrivelse **) fra Handelsdepartementet, hvori meddeles, at departementet med hjemmel i §§ 15 og 16 i lov om metrisk mål og vekt av 14 juli 1922 med senere forandringer har bestemt, at de nedenfor nevnte bestemmelser i reglementet for justervesenet av 15 desember 1922 fra og med 1 mai 1928 skal lyde som følger: Reglementets § 70: 27 april.

«Enhver bismer, derunder innbefattet bismerbrovekter, skal ha et nullmerke, ved hvilket den ubelastet er i likevekt. Bismere uten sådant nullmerke, som ved en feiltagelse måtte være blitt justert, omjusteres eller revideres ikke. Nyjuste-

*) Bekjentgj. 1 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 16, hvor vedtekten er inntatt.
**) Bekjentgj. 1 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.
***) Bekjentgj. 1 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 16, hvor bruksreglene er inntatt, jfr. rettelse, inntatt i Lovtid. 1ste avd. nr. 18 s. 158.

27 april. ring av bismere, som ikke tillater kontinuerlig avlesning av veiningsresultatet, foretas ikke. Bismere av sistnevnte art, som allerede er justert, kan revideres og omjusteres.

Bismere med fast lodd er med hensyn til deres lovlige bruk stillet i klasse med likearmede handelsbalanser.

Bismerstangens inndeling skal være utført enten blott for hektogram eller blott for kilogram eller blott for 5 og 5 kilogram, men ikke hverken med lavere eller med større vektdifferens mellem delemerkene. Inndelingen skal minst nå op til 20 kilogram og for bismere med denne største belastning være utført i hektogram like op til denne grense. Delemerkenes avstand må være like og minst 3 millimeter, høist 1 centimeter. De tilføiede tall skal angi vekten enten i hektogram eller i kilogram, og dette må ved inndelingens ende være tydelig angitt.

Bismerstangen kan ha to forskjellige inndelinger på motstående sider, i dette tilfelle skal den ene inndeling være en fortsettelse av den annen.»

Tillegg II til samme reglement:

«Fra bestemmelsene i meterlovens § 15 om, at intet metrisk måle- og vektredskap må selges eller holdes tilsalgs, før det er blitt justert her i riket, gjøres følgende undtagelser:

a) de i meterlovens § 14 under a og b nevnte redskaper,
b) metriske lengdemål, hvis konstruksjon øienfallende avviker fra de til bruk i handel og vandel reglementerte,
c) brevvekter (små pendelvekter med cylindrisk tapp til hovedakse), hydrauliske vekter og kruttvekter,
d) precisjonsredskaper, som skal benyttes til videnskapelig bruk og som kun selges på vilkår av, at kjøperen skriftlig og med navns underskrift erklærer, at redskapene ikke vil bli brukt i handel og vandel,
e) fjærvekter, når de er utstyrt med påskriften: «Ulovlig ved kjøp og salg».

28 april. **Plakat***) angående endring i den ved kongelig resolusjon av 25 november 1922 utferdigede plakat om forbud mot renbeitning på visse strekninger i Polmak herred, Finnmark fylke.

1. I medhold av lov av 9 september 1857 og lov nr. 2 av 11 juli 1924 bestemmes at punkt II i den ved kongelig resolusjon av 25 november 1922 utferdigede plakat om forbud mot renbeitning på visse strekninger i Polmak herred, Finnmark fylke, herefter skal lyde således:

*) Bekjentgj. 1 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.

«II. Det skal være fjellfinnene forbudt å flytte med ren gjennem de fredede strekninger samt å opslå sine telter der.» 28 april.

2. Denne resolusjon trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon *) om anvendelse av pleiebarnslovens §§ 1—9 i Skoger herred, Vestfold fylke. 28 april.

Kongelig resolusjon **) om nye skogvedtekter for Løten herred, Hedmark fylke. 28 april.

Skrivelse fra Justisdepartementet til en sorenskriver angående forkynnelse av dom. 28 april.

Efter departementets mening vil det være overensstemmende med reglene i de nye rettergangslover, at ikke bare domsslutningen, men også premissene blir forkynt for partene i henhold til tvistemålslovens § 154.

Når partene gis en skriftlig gjengivelse av dommen i henhold til domstolslovens § 187, skal derfor også gjengivelse (utskrift) av premissene meddeles uten betaling, jfr. sportellovens § 79 annet ledd.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved sogneprest Nikolay Lauritz Fogs testamente av 13 april 1916 oprettede «Sogneprest N. L. Fogs og hustrus legat» til fondet for verdige trengende innen Hauge menighet i Oslo. 28 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Josephine Helene Wolds testamente av 26 november 1918 og codicil av 15 januar 1924 oprettede «Bergine og Josephine Wolds legat» til fordel for ugifte kvinner i Oslo fra middelstanden. 28 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved fru Ragna Weidemanns testamente av 25 juni 1921 oprettede «Ragna Weidemanns legat» til fordel for eldre tjenestepiker. 2[illegible] april.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en borgermester, hvori uttales, at stat og kommune antas å ha prioritet i arbeidsgivers akkordforhandlings- eller konkursbo for skatt som av arbeidsgiveren er eller skulde ha vært trukket i lønnsmottagerens lønn i henhold til byskattelovens § 26, landskattelovens § 31, 3dje ledd, men derimot ikke for skatt som er trukket i henhold til utpantning efter byskattelovens § 107, landskattelovens § 115. 28 april.

*) Bekjentgj. 1 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.
**) Bekjentgj. 1 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 16, hvor skogvedtektene er inntatt.

28 april. Byskattelovens § 105, landskattelovens § 113 første ledds annet punkt er således å forstå at utpantning kan avholdes hos arbeidsgiver for skatt som er eller skulde ha vært trukket i henhold til byskattelovens § 26, landskattelovens 3dje ledd. Hvor det gjelder skattetrekk i henhold til utpantning, antas søksmål a prima instantia å måtte finne sted.

30 april. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om tillegg til § 7 i politivedtektene for Aker herred, Akershus fylke.

30 april. **Skrivelse****) fra Justisdepartementet om forandring av § 7 i politivedtektene for Feiring herred, Akershus fylke.

30 april. **Rundskrivelse** fra Socialdepartementet til fylkesmennene.

Om melding av epidemiske og smittsomme sykdommer.

I henhold til sundhetsloven av 16 mai 1860 og § 10 i lov nr. 1 av 29 april 1927 skal en læge når han får under behandling noget sykdomstilfelle, som han antar hører til de epidemiske og smittsomme sykdommer, som er gjenstand for det offentliges særlige forsorg, på hensiktsmessig måte gi de forskrifter som han anser nødvendig for å hindre sykdommens videre utbredelse eller som er påbudt av rette myndighet.

Hvis han ikke selv er ordfører i stedets helseråd, skal han snarest melde til denne sykdommens natur og øvrige forhold, som kan være av interesse for det offentlige sundhetsvesen, og redegjøre for de forholdsregler han har gitt.

Hvilke epidemiske og smittsomme sykdommer som skal være gjenstand for det offentliges særlige forsorg, avgjøres av departementet, som kan fastsette meldingens form og fremsendelsesmåte.

I henhold hertil har departementet inntil videre bestemt at følgende sykdommer skal være gjenstand for det offentliges særlige forsorg:

pest,
gul feber,
kolera,
kopper (variola),
tilbakefallsfeber (febris recurrens),
flekkfeber (exantematisk tyfus),
tyfoidfeber (incl. paratyfus),
miltbrand (pustula maligna),
dysenteri,
difteri,
skarlagensfeber.

*) Bekjentgj. 5 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor tillegget er inntatt.

**) Bekjentgj. 5 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor endringen er inntatt.

30 april.

I det smittefarlige stadium:
akutt poliomyelitt,
epidemisk cerebrospinalmeningit,
kjønnssykdommer,
encephalitis lethargica.

Dessuten barselfeber forsåvidt angår foranstaltninger for å hindre sykdommens utbredelse, og undtagelsesvis, når sykdommene optrer heftig og ondartet: meslinger (i epidemiens begynnelse for å hindre videre utbredelse) og akutt blodig diarrhoe.

Undtagelsesvis skal også andre smittsomme sykdommer anmeldes når sykdommen optrer heftig og ondartet. Innberetning skal da av helserådsordføreren sendes departementet for at dette kan avgjøre om sykdommen bør gjøres til gjenstand for det offentliges særlige forsorg.

Kjønnssyke skal ikke anmeldes med navn og adresse medmindre forholdene i det enkelte tilfelle gjør det nødvendig at helserådsordføreren treffer foranstaltninger for å hindre utbredelse av smitte.

Sykdomstilfellet skal av den praktiserende læge snarest mulig meldes til helserådsordføreren i det distrikt, der patienten opholdt sig (bodde) da han søkte lægen.

Har den syke fast bosted i annet lægedistrikt enn det midlertidige opholdssteds, skal helserådsordføreren straks sende en gjenpart av den mottatte melding til helserådsordføreren på hjemstedet (faste bosted).

Fremgår det av den anmeldende læges oplysninger, eller hvis helserådsordføreren selv er den behandlende læge av hans egne erfaringer, at det er fare for at den syke kan ha utbredt smitte også i andre distrikter, skal han underrette helserådsordføreren også i disse distrikter om tilfellet for at de nødvendige forholdsregler med desinfeksjon m. v. kan bli truffet.

De forannevnte meldinger skal alltid skje på dertil fastsatt skjema, som man vedlegger en del av. Privatpraktiserende læger får utlevert skjemaer ved henvendelse til distriktslægen, stadslægen eller stadsfysikus, der han bor. Fylkeslægene (i tilfelle det ikke er ansatt fylkeslæge, da fylkesmannen) rekvirerer skjemaer av Socialdepartementet til fordeling til distrikts- og stadslæger. Stadsfysici rekvirerer likeledes av departementet de nødvendige skjema til fordeling.

Melding kan foreløbig skje pr. telefon eller telegraf, men i så tilfelle må utfylt skjema snarest mulig (senest innen 3 dager) eftersendes for hvert anmeldelsespliktig tilfelle, hvis intet annet herom er bestemt.

30 april. Meldinger fra en helserådsordfører til en annen skjer på samme blanketter som for meldinger fra de behandlende læger, men blanketten må i dette tilfelle alltid være påtegnet «gjenpart» i hjørnet, for derved å tilkjennegi at tilfellet allerede er registrert, så dobbelttelling av sykdomstilfellene kan undgåes.

Blir patienter lidende av disse sykdommer innlagt på sykehus, skal vedkommende sykehuslæge i hvert enkelt tilfelle sende melding til helserådsordføreren i det distrikt hvor sykehuset ligger, hvis intet annet herom er bestemt. Meldingen må skje på et særskilt skjema som er fastsatt herfor, og som man vedlegger en del av. Skjemaer vil kunne fåes ved henvendelse til vedkommende offentlige læge således som nevnt for de andre skjemaer.

Såfremt en patient utskrives fra sykehuset uten å være helt smittefri, skal vanlig melding på det førstnevnte skjema sendes.

Såfremt det konstateres smittsom sykdom i et fengsel, skal melding sendes på det almindelige skjema. Likeledes skal det meldes på samme skjema såfremt en person løslates fra fengslet uten å være helt smittefri.

Man gjør opmerksom på at begge skjemaer må frankeres som for brev. Om refusjon på ansøkning for utlegg hertil til privat praktiserende læger henvises til departementets rundskrivelse av 20 desember 1926.

For å undgå misforståelser gjør man opmerksom på, at melding om smitteførende tuberkulose som hittil skal skje således som det er bestemt i resolusjon av 29 oktober 1900, jfr. Socialdepartementets rundskrivelse av 29 februar 1904 og 4 desember 1915.

Man skal anmode hr. fylkesmannen om å underrette de innen Deres embedsdistrikt boende læger, både offentlige og privat praktiserende, og derværende sykehus.

For å lette ekspedisjonen legges ved en del avtrykk av denne rundskrivelse.

30 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Harriet Wedel-Jarlsbergs testamente av 20 mai 1921 oprettede «Frøken Harriet Wedel-Jarlsbergs legat til rekonvalescenthjemmet «Godthåb»».

30 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Marit Fløtten den 9 oktober 1912 oprettede «Mads og Marit Fløttens legat» til beste for trengende og syke i Tynset herred.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet om ophør av Lofotopsynet. 30 april.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om opphevelse av det ved kongelig resolusjon av 30 april 1898 stadfestede forbud mot piggtråds anvendelse til gjerde i Hurdal herred, Akershus fylke. 30 april.

Skrivelse*) fra Arbeidsdepartementet, hvorved der i henhold til den ved Regjeringens resolusjon av 11 desember 1924 gitte bemyndigelse meddeles approbasjon på Sauda bygningsrepresentantskaps beslutning i møte den 18 april 1928 om at de bygninger som ligger utenfor det regulerte strøk av Sauda bygningskommune, Rogaland fylke, inntil videre skal svare bygningsskatt efter ¼ av den skatteprocent som til enhver tid anvendes i bygningskommunen i øvrig, jfr. § 4 i bygningskommuneloven av 17 juni 1869 med tilleggslov av 20 august 1915. 30 april.

Skrivelse**) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Engerdal herred, Hedmark fylke. 1 mai.

Skrivelse***) fra Socialdepartementet om endring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Hetland herred, Rogaland fylke. 2 mai.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Socialdepartementets skrivelse av 21 juli 1925 opprettede «Kullfraktoverskuddets fond til fordel for Sjømennenes aldershjem i Risør». 2 mai.

Kongelig kunngjørelse*)[1]) om skatt til statskassen av motorvogner og lystfartøier samt av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. for budgett-terminen 1 juli 1928 til 30 juni 1929. 4 mai.

For budgett-terminen fra 1 juli 1928 til 30 juni 1929 erlegges skatt til statskassen av motorvogner samt av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. efter følgende regler:

A. For motorvogner erlegges:

2 av hundre av de første kr. 4 000,00 — eller deler derav — av vognens verdi.

---

*) Bekjentgj. 5 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

**) Bekjentgj. 5 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor fiskereglene er inntatt.

***) Bekjentgj. 5 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor vedtektens § 1 i endret lydelse er inntatt.

[1]) St.besl. 20 april. Se St. prp. nr. 12, jfr. nr. 1, kap. 2003. Innst. S. nr. 78. St.tid. s. 944—952.

4 mai. 4 av hundre av de næste kr. 3 000,00 av verdien — eller deler derav.
6 av hundre av de næste kr. 3 000,00 av verdien — eller deler derav.
10 av hundre av de næste kr. 3 000,00 av verdien — eller deler derav.
15 av hundre av overskytende beløp.

B. Lystfartøier, hvis verdi ikke overstiger kr. 2 500,00 er skattefri.

Av fartøier, hvis verdi overstiger kr. 2 500,00 erlegges skatten av fartøiets fulle verdi således:
4 av hundre av de første kr. 2 500,00 eller deler derav.
5 av hundre av de næste kr. 2 500,00 eller deler derav.
6 av hundre av de næste kr. 5 000,00 eller deler derav.
7 av hundre av de næste kr. 5 000,00 eller deler derav.
8 av hundre av de næste kr. 5 000,00 eller deler derav.
9 av hundre av de næste kr. 5 000,00 eller deler derav.
10 av hundre av de næste kr. 5 000,00 eller deler derav.
15 av hundre av overskytende beløp.

C. Av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. erlegges:
I. For kinematograffremvisninger: 10 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.
II. For andre forestillinger og fremvisninger m. v.: 12 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.

4 mai. **Kongelig resolusjon** *) om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Sandstad herred, Sør-Trøndelag fylke.

4 mai. **Kongelig resolusjon** **) om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen for innenbygdsboende i Varteig herred, Østfold fylke, til 100 dekar.

4 mai. **Kongelig resolusjon** **) om endring av slakteavgiften for storfe ved Bergens kommunale slaktehus derhen at avgiften for slaktning av storfe over 60 kg. nedsettes fra kr. 3,00 til kr. 2,50.

4 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmelsene i litr. D, postene 4 og 24, i den ved kongelig resolusjon av 18 mars 1927 meddelte konsesjon på en sidelinje til Ekebergbanen fra Sportsplassen til Brandfjell ved Simensbråten forandres overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 4 mai 1928.

*) Bekjentgj. 5 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.
**) Bekjentgj. 5 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

Kongelig resolusjon, hvorved der meddeles approbasjon på sådan forandring i den i henhold til kongelig resolusjon av 10 desember 1926, (jfr. kongelig resolusjon av 4 september 1925), gjeldende gevinstplan for Det norske Pengelotteri, at det nuværende antall av gevinster på kr. 50,00 fra og med trekningen i oktober 1928 nedsettes fra 17 200 til 3462, og at det derved ledigblitte beløp fra samme tid fordeles på 25 gevinster à kr. 2000,00, 40 gevinster à kr. 1000,00, 110 gevinster à kr. 500,00, 1 gevinst à kr. 100,00 og 18 060 gevinster à kr. 30,00. 4 mai.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 4 mai.

1. I henhold til lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn fastsettes reglement for civile tjenestemenn ved hærens sanitet overensstemmende med et fremlagt utkast.
2. Forsvarsdepartementet bemyndiges til å foreta de endringer av reglementet, som i henhold til loven kan overlates til et regjeringsdepartement.

Det i post 1 omhandlede reglement er sålydende:

§ 1. Reglementet omfatter: Bestyrer av Hærens bakteriologiske laboratorium, vaktmester ved Oslo militære sykehus samt arbeidsformann og håndrekningsmenn ved Sanitetsdepotet i Oslo.

Ved inntrådt ledighet lar Sanitetschefen utgå bekjentgjørelse i Norsk Kunngjørelsestidende og på annen måte efter behovet.

§ 2. Bestyreren av Hærens bakteriologiske laboratorium ansettes av Forsvarsdepartementet efter innstilling av Sanitetschefen. De øvrige tjenestemenn, som inngår under dette reglement, ansettes av et ansettelsesråd, som består av Sanitetschefen og henholdsvis overlægen ved Oslo militære sykehus eller Sanitetsforvalteren.

§ 3. Ved ansettelse utferdiges av vedkommende ansettelsesmyndighet et ansettelsesbrev, som skal inneholde meddelelse om:

a. Hvilken stilling vedkommende er ansatt i og fra hvilken tid.
b. At ansettelsen skjer med den lønn, som gjeldende regulativ og lønnsbestemmelser fastsetter, forsåvidt ikke anderledes i det spesielle tilfelle måtte være bestemt.
c. At vedkommende ansettes på de vilkår for ansettelse, avskjed m. v. som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende reglement med de forandringer som senere måtte bli fastsatt.

4 mai.

d. At vedkommende er forpliktet til å være medlem av Statens Pensjonskasse efter de for denne til enhver tid gjeldende bestemmelser og finne sig i de forandringer som måtte bli foretatt i pensjonsordning og aldersgrensebestemmelser.
e. Anciennitet for tilberegning av alderstillegg.
f. At ansettelsen for øvrig skjer på de almindelige betingelser med hensyn til ferie, arbeidstid m. v., som til enhver tid gjelder for etablissementet samt den for vedkommende stilling eventuelt gjeldende spesialinstruks.
g. At vedkommende uten erstatning må finne sig i de forandringer og omflytninger som måtte bli en følge av forandringer i etablissementets organisasjon eller indre tjenesteordning.
h. Eventuelle spesielle bestemmelser, f. eks. om tilskudd til vikarkasse.

§ 4. Forsåvidt der overensstemmende med tjenestemannslovens § 16 av Forsvarsdepartementet treffes bestemmelse om oprettelse av tjenestemannsutvalg for civile tjenestemenn i Sanitetet, gis de i lovens § 18, pkt. 2 og 3, omhandlede bestemmelser om tjenestemannsutvalgenes sammentreden med representanter for tjenestegiveren av Forsvarsdepartementet.

§ 5. Ved beregning av tjenestetiden efter lovens §§ 19 og 20 kommer i betraktning mulig annen tjeneste i tilsvarende stilling i Hæren eller Marinen. Forsvarsdepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen tjeneste i andre grener av statstjenesten samt til tidligere tjeneste i vedkommende tjenestegren.

§ 6. Opsigelse efter tjenestemannslovens § 19 kan innankes for Kongen, hvis opsigelsen er meddelt av Forsvarsdepartementet. I øvrig kan opsigelse innankes for Forsvarsdepartementet. Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet, som har opsagt ham. Er denne myndighet et ansettelsesråd, innsendes saken ledsaget av rådets uttalelse uten ophold til Forsvarsdepartementet. Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil anken er avgjort.

§ 7. Ved anke efter lovens § 24 over ordensstraff eller avskjed gjelder men hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i reglementets § 6. Anken må fremsettes innen 14 dager efterat ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 8. Ved anke over pålegg som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående også efter opsi-

gelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i reglementets § 6. Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse. 4 mai.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles at den midlertidige mestbegunstigelsesavtale mellem Norge og Grekenland er blitt forlenget til 30 juni d. å. i henhold til telegramveksling av 24 og 30 april 1928 mellem Norges sendemann i Aten og den greske utenriksminister. 4 mai.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Lesja herred, Opland fylke. 4 mai.

Skrivelse fra Justisdepartementet til en sorenskriver, hvori uttales at lov om uskiftet bo av 4 juli 1927, spesielt dens §§ 4 og 5, antas også å komme til anvendelse når der bare er myndige livsarvinger. 4 mai.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Meråker herred, Nord-Trøndelag fylke. 4 mai.

Skrivelse fra Justisdepartementet angående lensmenns (underfogders) gebyrer for innfordring av stats- og kommuneskatter. 5 mai.

En lensmann eller en underfoged antas ikke å tilkomme gebyr for å utferdige påkrav (sportellovens § 125 i. f.) eller for å utferdige avskrifter herav og bekrefte disse (sportellovens § 114,4) når påkravet gjelder et skattekrav som han har til innfordring, idet det i så fall ikke er som namsmann men som skatteinnkrever at lensmannen (underfogden) utferdiger påkravet. Forsåvidt kommuneskatter angår gjelder dette uansett om lensmannen (underfogden) er pliktig til å overta innfordringen (landskattelovens § 113,3 og byskattelovens § 105,3) eller han gjør det i henhold til overenskomst med kommunen. Heller ikke tilkommer han i dette tilfelle forkynnelsesgebyr efter sportellovens § 114 siste ledd. Kun hvor det ikke har været mulig eller hensiktsmessig å foreta forkynnelse gjennem anbefalt brev (tvangsfullbyrdelseslovens § 56), kan vanlig gebyr for forkynnelse av påkravet beregnes efter sportellovens § 114. Man tilføier at det ved forkynnelse gjennem anbefalt brev efter tvangsfullbyrdelseslovens § 56 er tilstrekkelig at postvesenet bærer om meldesedler til adressatene.

*) Bekjentgj. 14 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor politivedtektene er inntatt.

5 mai. Hvor lensmannen ikke har skattekravet til innfordring, men alene til utpantning, tilkommer han gebyr for utferdigelse av påkrav efter sportellovens § 125 i. f. samt for forkynnelse av påkravet efter § 114. For gjenpart av påkravet tilkommer han ikke særskilt betaling.

5 mai. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til fylkesmannen i Akershus, hvorved meddeles samtykke til at den ved skrivelse av 11 mai 1920 oprettede jordmorbestilling i Asker herred uten avgrenset distrikt opheves fra 1 oktober 1928.

5 mai. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om bygningslovens anvendelse for et strøk ved Herøen i Eidanger herred, Telemark fylke.

8 mai. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om endring i lukningsvedtekten for Meråker herred, Nord-Trøndelag fylke.

9 mai. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra den sveitsiske sendemann av 27 april 1928 har Australia og Kanada erklært at de tiltrer den reviderte Bernkonvensjon av 13 november 1908 om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett.

Tiltredelsen medfører en forandring i de nevnte to lands stilling i den internasjonale union, idet Australia fra 14 april 1928 og Kanada fra 10 april 1928 er blitt kontraherende parter mens de tidligere fra henholdsvis 1 juli 1912 og 1 januar 1924 har vært tilsluttet unionen som ikke-autonome britiske kolonier.

10 mai. **Stortingsbeslutning** ***) vedkommende statens skoger, — sålydende:

Kongen skal være bemyndiget til, ikke alene som hittil å la fornøden skog medfølge ved salg av jordvei, som er erhvervet av skogvesenet for dertil bevilgede midler, men også til å avhende skogstykker, som egner sig til opdyrkning eller som er så små og således beliggende at forvaltningen faller uforholdsmessig dyr.

Såfremt salget gjelder større arealer skal saken forelegges Stortinget i hvert enkelt tilfelle.

De innvunne midler ved eventuelt salg kan anvendes til nye skoginnkjøp.

10 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved direktør K. K. Heje og hustru Bertha Heje, f. Kjuus gavebrev av 9 mars 1928 oprettede «Direktør Gregard K. Hejes legat» til fordel for Oslo Handelsgymnasium.

*) Bekjentgj. 14 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor grensene for det omhandlede strøk er beskrevet.

**) Bekjentgj. 14 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor vedtektens § 4 i endret lydelse er inntatt.

***) Se Budgett-innst. S. nr. 122 med tillegg. St.tid. s. 1511—1512.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet til overlosen i det vestenfjelske distrikt, hvori sjølosene i Skudefjordens Fellesløsning anses uberettiget til å utføre utlosning fra Stavanger stasjon både av lospliktige og ikke lospliktige fartøier, hvis de ikke er anmodet herom av losoldermannen. Ifølge loslovens § 28 skal utlosning av et for utgående lospliktig eller et annet til ankers liggende skib utføres av en los tilhørende den stasjon, hvor fartøiet befinner sig. Efter samme paragraf skal sådan utlosning fordeles mellem stasjonens loser og kun hvis disse ikke kan bestride utlosningen, kan losoldermannen tilkalle andre loser eller i tilfelle kjentmenn. Efter losinstruksjonens § 36 må ingen los ved utlosning gå istedenfor en annen uten å melde det for losoldermannen eller losformannen. 10 mai.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet til Finansdepartementet, hvori anføres, at et fiskedampskib, som er over 30 netto registertonn, og som har losset 30 tonn kull i norsk havn og derved optrådt som fartøi i almindelig fraktfart, antas å være lospliktig både for inn- og utgående, da det ikke inngår under nogen av fritagelsesbestemmelsene i loslovens § 2. 10 mai.

Stortingsbeslutning *) om utferdigelse av bevilgningsreglement, — sålydende: 11 mai.

I.

Bevilgningsreglement.

A. *Innledning.*

§ 1. Nærværende bevilgningsreglement skal inntil videre følges medmindre Stortinget uttrykkelig bestemmer noget annet.

B. *Statsbudgettet.*

§ 2. Statsbudgettet skal omfatte samtlige statsutgifter og statsinntekter i den kommende budgett-termin, som kan forutses i det øieblikk da budgettet endelig vedtas.

Utgifter og inntekter opstilles i to avdelinger, driftsutgifter (driftsinntekter) og kapitalutgifter (kapitalinntekter). Driftsutgiftene (driftsinntektene) inndeles atter i to grupper, almindelige utgifter (inntekter) og underskudd (overskudd) av statens forretningsdrift og fond. Under sistnevnte gruppe posteres utgifter og inntekter netto, idet de opføres innenfor linjen, således at alene de respektive underskudd eller overskudd føres ut i summeringskolonnen. Alle øvrige utgifter og inntekter opføres derimot med sine bruttobeløp således at motsvarende utgifter og inntekter ikke fradras hinannen.

Statsbudgettet bør opgjøres med sådan balanse, at driftsinntektene minst dekker driftsutgiftene med tillegg av avdrag på faste statslån.

*) Se St.prp. nr. 77. Budgett-innst. IV. St.tid. s. 1529—1534.

11 mai. § 3. Et til utgift bevilget beløp kan som regel ikke overskrides og ikke overføres til en annen budgett-termin eller til et annet budgettkapitel i samme termin medmindre der i selve statsbudgettet på forhånd er tatt forbehold om saken.

§ 4. Når et sådant forbehold som i § 3 nevnt tas, skal dette i tilfelle skje i den form, at der til vedkommende budgettpost med kursiverte typer føies et stikkord, som angir bevilgningens budgettrettslige karakter. Disse stikkord er:

«Anslagsbevilgning», hvor det gjelder utgiftsbevilgninger av kalkulatorisk art som om nødvendig må kunne overskrides.

«Overførbar», hvor det gjelder utgiftsbevilgninger som i tilfelle helt eller delvis også kan anvendes i en senere budgett-termin.

«Anvendbar under kap. —» med tilføielse av vedkommende kapitelnummer, hvor det gjelder utgiftsbevilgninger hvor en besparelse i tilfelle kan anvendes også under andre utgiftskapitler i samme termins budgett.

§ 5. Dersom det i budgett-terminens løp viser sig, at der opstår en uforutsett utgift for statskassen eller at det til dekning av en statsutgift bevilgede beløp ikke strekker til, skal, hvor saken er av prinsipiell natur eller hvor den angår en vesentlig overskridelse eller uforutsett utgift, Kongens samtykke som regel innhentes, forinnen utgiften anvises eller overskridelse av bevilgningen finner sted. Hvis Stortinget er samlet på vedkommende tidspunkt, bør saken, når den angår et betydeligere beløp, dessuten forelegges Stortinget til godkjennelse med forslag om hvorledes vedkommende utgiftsbeløp skal endelig dekkes.

Er et utgiftsbeløp, hvorfor der ikke has budgettmessig dekning, utgiftsført i et allerede avsluttet statsregnskap, blir bevilgning (efterbevilgning, tilleggsbevilgning) fra Stortinget i almindelighet ikke å søke.

§ 6. Hvis der bevilges utgifter efter at statsbudgettet er endelig vedtatt, skal der samtidig fattes beslutning om hvorledes vedkommende utgiftsbeløp skal endelig dekkes på budgettet.

C. *Budgettregnskapet.*

§ 7. Enhver statsutgift og statsinntekt medtas i statens budgettregnskap for den budgett-termin i hvilken den er blitt kontant betalt.

§ 8. Når en utgiftsbevilgning i henhold til et derom tatt forbehold (jfr. § 4) helt eller delvis overføres til anvendelse i en senere budgett-termin, skal dette fremgå av statsregnskapet. Overførsel av merutgifter («forut optatte beløp») til et senere statsregnskap skal ikke finne sted.

§ 9. Hvis et statsregnskap gjøres op med underskudd, skal dette optas til dekning på det budgett som først fremlegges efter at regnskapet er avlagt. I særskilte tilfelle kan dog en del av underskuddet belastes en særskilt amortisasjonskonto mot at der samtidig treffes avgjørelse om amortisasjonstidens lengde.

§ 10. Hvis et statsregnskap gjøres op med overskudd, skal Kongen snarest mulig anvende dette til ekstraordinært avdrag på statsgjelden.

D. *Forskjellige bestemmelser.*

§ 11. Kongen er bemyndiget til å gjøre statskassens kontante beholdning fruktbringende enten

a) ved innsettelse på folio i Norges Bank eller
b) ved innlån i andre banker på de vilkår med hensyn til opsigelsestiden, rentens størrelse og i øvrig, hvorom der med vedkommende bankbestyrelser måtte treffes overenskomst eller
c) ved utlån på annen hensiktsmessig og betryggende måte.

Disposisjoner av statskassens kontante beholdning helt eller delvis i annet øiemed enn å gjøre den fruktbringende på hensiktsmessig og betryggende måte kan alene skje av Kongen med Stortingets samtykke. 11 mai.

§ 12. Stortingets budgettbeslutninger er, medmindre annet uttrykkelig er sagt, å anse som foreløbige inntil det samlede budgettopgjør er endelig vedtatt.

II.

Ikrafttredelses- og overgangsbestemmelse.

Bevilgningsreglementet trer i kraft fra og med budgett-terminen 1929—30.

Finansdepartementet bemyndiges til å gjennemføre de i reglementet inneholdte bestemmelser allerede for inneværende og næste termins budgett og regnskap i den utstrekning dette finnes ønskelig.

Kongelig resolusjon *) om midlertidig forhøielse av visse satser i «Gebyrtariff for Norges utenrikske stasjoner» for 1928—29. 11 mai.

Kongelig resolusjon **) om nye skogvedtekter for Åmot herred, Hedmark fylke. 11 mai.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 11 mai.

1. Den godtgjersla som ein utskiftingsmann etter utskiftingslovi § 13 skal ha for kvart døger han er på reis og til upphald på utskiftingsstaden, vert fastsett til kr. 10,00 til so lenge.
2. Denne fyresegni tek til å gjelda frå den 1 juni 1928.

Kongelig resolusjon, hvorved takster og bestemmelser for personbefordring m. v. på Holmenkoll-, Tryvanns- og Smestadbanen med undergrunnsbanen Majorstuen—Nationalteatret fastsettes inntil videre som foreslått av Arbeidsdepartementet i foredrag av 11 mai 1928. 11 mai.

Kongelig resolusjon***), hvorved den maksimale kjørehastighet for Holmenkollbanens undergrunnsforlengelse fastsettes til 50 km. pr. time med reduksjon til 25 km. pr. time, når tog passerer plattformer eller går gjennem sporveksler. 11 mai.

Kongelig resolusjon***), hvorved den gjeldende tollsats for «Oljer 3» tariffnr. 573 a kr. 0.04 pr. kg. nedsettes til kr. 0,02 pr. kg. 11 mai.

---

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

**) Bekjentgj. 14 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor skogvedtektene er inntatt.

***) Bekjentgj. 14 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

11 mai. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmannen i Hedmark, hvori uttales at omkostningene ved en registrering efter § 5 i lov om uskiftet bo av 4 juli 1927, således administrators salær efter sportellovens § 122, blir å bære av boet (den gjenlevende ektefelle). Gebyr til statskassen beregnes ikke.

11 mai. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av de ved høieste resolusjon av 28 juni 1877 approberte bestemmelser vedkommende feiervesenet i Kristiansand.

12 mai. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Steinkjer.

12 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved fru professorinne Clara Gadekens gave oprettede «Stamhusbesidder Edv. Weis' legat til fremme av håndgjerning blandt piker i Kvinnherad».

12 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Anne Weis's gave oprettede «Stamhusbesidder Edv. Weis' legat til Kvinnherad til hjelp i sykdomstilfelle».

12 mai. **Skrivelse** ***) fra Handelsdepartementet om nye vedtekter for bruken av ild og lys i Langesund havn.

14 mai. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Grimstad.

14 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av arvingene efter grosserer J. H. Bjørklund og hustru ved gavebrev av 31 mars 1928 oprettede «Grosserer J. H. Bjørklund og hustrus legat til fordel for Det norske missionsselskap ved Oslo krets».

14 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Dampskibslodsforeningens generalforsamlings beslutning av 23 januar 1928 oprettede «Dampskibslodsforeningens legat for ældre lodser».

15 mai. **Skrivelse** †) fra Justisdepartementet om forandring av § 7 i politivedtektene for Hurdal herred, Akershus fylke.

*) Bekjentgj. 14 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.
**) Bekjentgj. 19 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19, hvor vedtekten er inntatt.
***) Bekjentgj. 19 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.
†) Bekjentgj. 19 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19, hvor endringen er inntatt.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Hurum herred, Buskerud fylke, og om vedtekt for herberger- og beverternæringen i dette herred. 15 mai.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 16 mai.

Ifølge meddelelse fra den sveitsiske sendemann av 5 mai 1928 har India erklært at det tiltrer den reviderte Bernkonvensjon av 13 november 1908 om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett.

Tiltredelsen medfører en forandring i Indias stilling i den internasjonale union, idet det fra 1 april 1928 er blitt kontraherende part, mens det tidligere fra 30 oktober 1912 har vært tilsluttet unionen som ikke-autonom britisk koloni.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Hurum herred, Buskerud fylke. 16 mai.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved distriktslæge Lauritz Aschenberg Stengels gavebrev av 1 oktober 1921 og skrivelse til Socialdepartementet av februar 1928 oprettede «Distriktslæge Lauritz Aschenberg Stengels legat til fattige trengende i Røros herred som ikke nyder fast fattighjelp». 16 mai.

Kongelig resolusjon, hvorved Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til å meddele samtykke til forandring i gjeldende fordeling av de kirkelige forretninger i prestegjeld med flere prester. 18 mai.

Kongelig resolusjon, hvorved Orkdal politimesterembede nedlegges fra 1 juli 1928. Politimesterembedets distrikt legges fra samme dag til Uttrøndelag politimesterembede. 18 mai.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Felicita Thoschlags testamente av 22 oktober 1913 oprettede «Dr. W. Thoschlags legat til fordel for trengende syke i Arendal». 19 mai.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet. 22 mai.

For å opnå bedre kontroll med og derigjennem en mere effektiv bekjempelse eller regulering av omstreifer- og løsgjengeruvesenet vil der bli utarbeidet et regi-

*) Bekjentgj. 19 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 19 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19, hvor politivedtektene er inntatt.

22 mai. ster, omfattende såvidt mulig alle omstreifere og løsgjengere i landet. Dette register har Den Norske Omstreifermisjon påtatt sig å utarbeide.

Til gjennemførelse herav pålegger departementet herved — med hjemmel i kongelig resolusjon av 25 november 1915 og, forsåvidt angår de kirkelige forretninger, i henhold til anmodning fra Kirkedepartementet — de geistlige embedsmenn som fører fødselsregister og kirkebok fra 1 juli 1928 å gjøre anmerkning i registrets eller kirkebokens anmerkningsrubrikk når vedkommende person er omstreifer («tater», «fant», «splint», «fark», sigøiner) eller løsgjenger, eller antas å være det. For omstreiferes vedkommende medtas ikke bare de som reiser (betegnes ved bokstavet r.), men også sådanne som er bosittende (b.), men antas å være av omstreiferslekt.

På grunnlag av den gjorte anmerkning blir der snarest mulig efter hver forretning å innsende opgave til Den Norske Omstreifermisjon, Holbergsgate 5, Oslo, over fødsel, dåp, ektevigsel og dødsfall vedrørende omstreifer eller løsgjenger. Opgaven skal inneholde utførlig utskrift av alle oplysninger som er innført i vedkommende protokoll. I tilfelle hvor der for nogens vedkommende er tvil om, hvorvidt han er omstreifer eller løsgjenger, vil det være riktigst å medta ham. Opgaver for årene 1926 og 1927 og for 1928 forsåvidt angår tiden før 1 juli, blir i den utstrekning det lar sig gjøre, å sende inn snarest mulig.

Videre skal der ved hvert års utgang sendes inn til Det Statistiske Centralbyrå opgaver over gifte, fødte og døde av omstreifere eller løsgjengere. Opgaven blir å meddele i anmerkningsrubrikken på de lister som hvert år sendes inn til byrået.

I henhold til lov angående kristne dissentere og andre, der ikke er medlemmer av statskirken, av 27 juni 1891 § 3 pålegger departementet prester eller forstandere for ordnede dissentermenigheter å meddele til øvrigheten oplysning om forholdet, når vedkommende person er eller antas å være omstreifer eller løsgjenger.

Denne oplysning vil derefter vedkommende øvrighetsperson ha å medta i sin meddelelse til vedkommende sogneprest. Samme regel gjelder når øvrigheten mottar melding om fødsler og dødsfall overensstemmende med dissenterlovens § 7, annet punktum, eller § 24, annet ledd.

Videre pålegges det herved de borgerlige vigselmenn (notarii publici og de særlig beskikkede vigselmenn) i medhold av kongelig resolusjon av 13 desember 1918, jfr. ekteskapslovens § 29, å gi oplysning som foran omhandlet

når de sender inn vigselmelding til vedkommende sogneprest. 22 mai.
Oplysningen bør inntas i vigselboken.

Departementet finner å burde bemerke at der ikke i attester som meddeles, må inntas nogen betegnelse, som angir, at vedkommende er omstreifer eller løsgjenger, og som således kan virke sårende eller være til skade for attestens innehaver.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om forbud 22 mai.
mot å slippe graværer og geitebukker på sambeite i Røros landsogn i Sør-Trøndelag fylke.

Stortingsbeslutning **) om betalingen for nøds- 23 mai.
arbeide, — sålydende:

Lønnen for nødsarbeider må i hvert tilfelle fastsettes således, at den ligger under hvad der i vedkommende kommune betales for ordinært arbeide. Lønnen graderes såvidt mulig efter vedkommende arbeideres forsørgelsesbyrde. For arbeide som betales pr. time eller dag må lønnen inntil videre ikke overstige kr. 6,00 pr. dagsverk — 8 timers dag —. For arbeidere med stor forsørgelsesbyrde i kommuner med særlig dyre levevilkår, og for arbeidere som er sysselsatt i nødsarbeide så langt fra sitt hjem at de må bo borte, kan lønnen med vedkommende departements samtykke forhøies til kr. 7,00 pr. dagsverk — 8 timers dag.

For akkordarbeide gjelder at akkorden beregnes og utsettes efter en daglønn ikke over kr. 6,00 eventuelt kr. 7,00.

Skrivelse ***) fra Socialdepartementet om vedtekt an- 25 mai.
gående lukningstid for utsalgssteder på Seljestad i Sandtorg, Troms fylke.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 26 mai.

Ifølge meddelelse fra den sveitsiske sendemann av 10 mai 1928 har Ny Seland erklært at det tiltrer den reviderte Bernkonvensjon av 13 november 1908 om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett.

Tiltredelsen medfører en forandring i Ny Selands stilling i den internasjonale union, idet det fra 24 april 1928 er blitt kontraherende part, mens det tidligere, fra 1 april 1914, har vært tilsluttet unionen som ikke-autonom britisk koloni.

---

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.
**) Se St. prp. nr. 65. Innst. S. nr. 88. St.tid. s. 1694—1704.
***) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20, hvor vedtekten er inntatt.

29 mai. **Kunngjørelse***)[1]) av grunnlovsbestemmelse av 11 mai 1928 til forandring i grunnlovens §§ 50 og 62.

§ 50 tilføies et nytt ledd, sålydende:

Norske Tjenestemænd, som ere ansatte ved Diplomatiet eller Konsulatvæsenet, samt deres Husstand, ere, naar de forøvrigt opfylde foranstaaende Betingelser, stemmeberettigede i det Valgsogn i Norge, hvor de sidst havde sin Bopæl.

§ 62, 1ste ledd, skal herefter lyde således:

De Tjenestemænd, som ere ansatte ved Statsraadets Kontorer, eller Hoffets Betjente og dets Pensionister, kunne ikke vælges til Repræsentanter. Det samme gjælder Tjenestemænd, som ere ansatte ved Diplomatiet eller Konsulatvæsenet.

29 mai. Nr. 1. **Lov***)[2]) om forandringer i lov om rettergangsmåten for tvistemål av 13 august 1915.

§ 295 i lov om rettergangsmåten for tvistemål av 13 august 1915 skal lyde:

I rettsboken innføres bare det, som er bestemt i § 125 annet ledd og § 126. Dog skal partserklæringer, som inneholder erkjennelser av motpartens anførsler, føres inn, når han forlanger det, eller forliksrådet finner særlig grunn til det.

Bestemmelsen i § 154 første ledd gjelder ikke for forliksrådet. Klageren sørger selv for å få dommen forkynt for innklagede, medmindre forliksrådet har besørget det. Forliksrådets formann gir klageren meddelelse om dommen, dersom klagerens påstand ikke er tatt tilfølge. Meddelelsen kan rettes til den som har møtt for klageren i forliksrådet.

29 mai. Nr. 2. **Lov***)[3]) om forandringer i lov om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning av 1 juni 1917.

I lov om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning av 1 juni 1917 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 11. Antallet av skjønnsmenn skal være fire, når skjønnet styres av en dommer, og to, når det styres av en lensmann, hvis ikke annet er bestemt ved lov. Ved skjønn som omhandlet i sjøfartslovens § 319 er antallet to.

§ 31, første ledd. Hører skjønnsforretningen under en lensmann, kan partene klage til herredsretten over avgjørel-

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) Se dok. nr. 20 for **1926**, forslag nr. 6. Innst. S. nr. 96. St.tid. s. 1528.

[2]) St.besl. 16 mai. Se Ot. prp. nr. 15. Innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 80—81; i Lt. s 19.

[3]) St.besl. 16 mai. Se Ot. prp. nr. 15. Innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 80—82; i Lt. s. 19.

ser, som treffes av lensmannen forut for forretningen, eller som treffes under forretningen og er av den i § 30 nevnte art. 29 mai. Nr. 2.

§ 34. Overskjønnet styres av herredsdommeren, hvis en lensmann har styrt underskjønnet.

Ellers hører overskjønnet under lagmannsretten, men styres av en lagdommer eller en av fylkesmannen opnevnt stedfortreder, uten at andre medlemmer av lagmannsretten deltar i behandlingen.

Antallet av skjønnsmenn er fire, hvis en lensmann har styrt underskjønnet, og ellers seks, dersom ikke et annet tall særskilt er bestemt ved lov. Ved skjønn som omhandlet i sjøfartslovens § 319 er antallet fire.

§ 53. Når takst er avgitt under en skjønnsforretning som styres av en dommer, kan saksøkeren forlange, at der ved kjennelse skal fastsettes en tid, efter hvis utløp han kan kreve å bli satt i besiddelse av tingen mot å utbetale erstatningsbeløpet.

Er der opstått en sådan tvist, som § 48 nevner, skal dog kjennelse om besiddelsestagelsen ikke avsies, før tvisten er rettskraftig avgjort.

Hvis tingen er beheftet eller beslaglagt, skal erstatningsbeløpet gis i forvaring til den tjenestemann som foretar fullbyrdelsen, hvis ikke alle vedkommende gir samtykke til utbetaling av beløpet. Er staten saksøker, innbetaler den ikke beløpet til tjenestemannen, men setter det inn i en autorisert bank.

Lov*)[1]) om forandringer i lov om midlertidige forandringer i rettergangsordningen av 17 juli 1925. 29 mai. Nr. 3.

§ 3 i lov om midlertidige forandringer i rettergangsordningen av 17 juli 1925 (nr. 13) skal lyde:

Bestemmelsen i domstolslovens § 54 første ledd skal ikke gjelde opnevnte meddommere i lagmannsrettene. Samme lovs § 222 første punktum skal ikke gjelde rettsskrivere ved lagmannsrettene.

Bestemmelsene i tvistemålslovens §§ 4 og 388 skal ikke gjelde for overrettene.

Tvistemålslovens § 368 trer ikke i kraft. Bestemmelsene i samme lovs §§ 366 og 367 skal også gjelde ved anke til Høiesterett.

Bestemmelsene i lov om tvangsfullbyrdelse av 13 august 1915 § 5 siste ledd og § 7 siste ledd skal også gjelde når dommen er bragt inn for Høiesterett.

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.
[1]) St.besl. 16 mai. Se Ot. prp. nr. 15. Innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 80, 82—83; i Lt. s. 19.

29 mai. Nr. 4. **Lov***)[1]) om forandringer i lov om mortifikasjon m. v. av 6 mars 1869.

§ 7 i lov angående visse heftelsers utslettelse av pantebøkene samt angående mortifikasjon m. v. av 6 mars 1869 skal lyde:

Mortifikasjonssaken anlegges ved herreds- eller byretten. Gjelder saken mortifikasjon av heftelse på fast eiendom, anlegges den i det tinglag, hvor eiendommen ligger, og ellers, hvis ikke bevillingen inneholder annen bestemmelse, ved saksøkerens almindelige verneting. Angår saken noget dokument, hvorved eiendommer i forskjellige tinglag er beheftet, anlegges saken i det ene av disse tinglag.

Rettens formann berammer uten saksforberedelse hovedforhandling med et varsel, som ikke må settes under tre måneder. Saksøkeren skal la stevningen med innkallelsen innrykke i Kunngjørelsestidenden og et på stedet almindelig lest blad. På landet skal stevningen enn videre slåes op på et til opslag brukt sted i det sogn, hvor saksøkeren har sin bopel, eller hvis saken angår heftelse på fast eiendom, i det sogn, hvor denne ligger. Angår saken dokument, hvorved eiendommer i forskjellige embedskretser er beheftet, blir stevningen å opslå i samtlige vedkommende kretser og sogn.

I særegne tilfelle, navnlig de som er omhandlet i § 5, kan det i bevillingen bestemmes, at stevningen skal innrykkes mer enn én gang og i flere innenlandske tidender, så vel som at innrykkelsen skal skje i et eller flere utenlandske blad. I siste tilfelle er varselsfristen seks måneder.

Istedenfor å bekjentgjøre stevningen med innkallelsen er det tilstrekkelig å bekjentgjøre bare innkallelsen, dersom det fremgår av denne hvilke dokumenter saken gjelder og hvad bevillingen går ut på. Når saksøkeren gir utkast til det, bør innkallelsen utferdiges på denne måte.

29 mai. Nr. 5. **Lov***)[2]) om forandringer i lov om kjøp på avbetaling av 21 juli 1916.

Følgende paragrafer i lov om kjøp på avbetaling av 21 juli 1916 skal herefter lyde:

§ 1, siste avsnitt. Loven kommer bare til anvendelse, når kjøpet gjelder løsøre og summen av alle avdrag (avbetalingsprisen) ikke er over kr. 10 000,00.

§ 10. Vil selgeren ta tingen tilbake, kan han forlange

---

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.besl. 16 mai. Se Ot. prp. nr. 15. Innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 80, 83; i Lt. s. 19—20.

[2]) St.besl. 16 mai. Se Ot. prp. nr. 15. Innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 80, 85—86; i Lt. s. 20.

utlevering efter reglene i §§ 11—13 uten søksmål. For øvrig får reglene i lov om tvangsfullbyrdelse av 13 august 1915 tilsvarende anvendelse så langt de passer. 29 mai. Nr. 5.

§ 11. Utleveringen foretas av den myndighet som utleggsforretningene hører under, med tilkallelse av to vidner.

Begjæringen om utlevering skal inneholde en beregning over hvad saksøkeren mener han kan godskrive sig efter reglene i § 4. Bestyreren berammer tid og sted for forretningen og gir begjæringen påtegning om det. Derefter lar saksøkeren begjæringen forkynne for saksøkte med varsel som for forliksklager bestemt.

Finnes det betenkelig å gi saksøkte varsel, eller kan forkynnelse overensstemmende med lov om domstolene av 13 august 1915 §§ 168—171 ikke iverksettes, blir forretningen på saksøkerens begjæring å sette, uten at saksøkte er varslet. Forretningen kan imidlertid i så fall alene fremmes, dersom saksøkte er til stede. Er han ikke til stede, kan bestyreren beslutte, at tingen skal tas i forvaring av ham eller av en tredjemann, som han opnevner. Forretningen utsettes til en bestemt tid, minst 14 dager derefter, og til denne skal bestyreren varsle saksøkte gjennem skriftlig meddelelse, som han på stedet leverer til nogen, som kan ta imot forkynnelse for saksøkte efter lov om domstolene av 13 august 1915 §§ 169—171; kan dette ikke skje, blir meddelelsen å opslå eller efterlate på stedet, og dessuten av saksøkeren å forkynne for saksøkte overensstemmende med lov om domstolene av 13 august 1915 §§ 168—171, hvis dertil er anledning. Forretningen blir derefter å fremme, enten saksøkte møter eller ikke.

§ 12. Forretningens bestyrer megler forlik mellem partene hvis begge er til stede. Han skal under forretningen gjøre saksøkte eller den som er til stede på dennes vegne, bekjent med en kjøpers rettigheter efter denne lov. Møter ikke saksøkte, skal bestyreren vareta hans interesser under forretningen (tvangsfullbyrdelsesloven § 241, annet ledd).

Enes ikke partene om tingens verdi (§ 3), fastsettes den ved skjønn av forretningens bestyrer i forening med vidnene. Finner bestyreren det påkrevet, kan han som vidner tilkalle to menn som er opnevnt overensstemmende med skjønnsloven av 1 juni 1917 §§ 12 eller 14. Sistnevnte lovbestemmelse skal anvendes, når det begjæres av begge parter.

§ 13. Gjør saksøkte innsigelse mot utleveringen, kan den bare foregå, hvis bestyreren finner at innsigelsen er åpenbart grunnløs.

Er det tvist om, hvorvidt saksøkeren skal betale noget i henhold til § 5, første ledd eller om, hvor meget han skal betale, kan dog utlevering foregå hvis saksøkeren deponerer

29 mai. Nr. 5.

en så stor sum hos bestyreren, som denne fastsetter. Finner bestyreren saken tilstrekkelig oplyst, kan han derefter uten videre forhandling avgjøre, hvem som skal ha det deponerte beløp. I motsatt fall berammer bestyreren samtidig et nytt møte til en bestemt tid minst 14 dager derefter, hvortil saksøkte, om han ikke har møtt, varsles således som i § 11, næstsiste punktum, bestemt. I dette møte kan partene nærmere begrunne sine påstander, hvorefter bestyreren avgjør, hvem som skal ha det deponerte beløp. Fristen for klage til namsretten over denne avgjørelse er 14 dager. Det deponerte beløp blir ikke å utbetale før endelig avgjørelse er truffet.

§ 14. Overskjønn kan forlanges, hvis avbetalingsprisen er større enn kr. 200,00.

Begjæring herom må fremsettes innen en måned efter utleveringsforretningens slutning. For øvrig får reglene i lov om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning av 1 juni 1917 tilsvarende anvendelse.

Saksøkeren kan dog ikke begjære overskjønn, hvis han ikke under forretningen har avgitt erklæring om at han vil gjøre det. Avgir han slik erklæring, kan bestyreren bestemme at tingen ikke skal utleveres til ham, men at den skal tas i forvaring av bestyreren eller av en tredjemann som han opnevner. Slik bestemmelse kan bestyreren også treffe, hvis saksøkte på stedet erklærer at han vil forlange overskjønn.

Bestyreren skal innen forretningens slutning gjøre begge parter opmerksom på følgene av at de ovennevnte erklæringer avgis eller undlates.

Omkostningene ved overskjønnet bæres av den part som det går imot; hvem det er, avgjør overskjønnet.

§ 15. Vil kjøperen benytte sin rett efter § 6 eller § 7 til å løse inn ting som selgeren har fått tilbake, kan han forlange utlevering uten søksmål. Reglene i §§ 11, 12 og 14, jfr. § 10, annet punktum, får tilsvarende anvendelse.

Er det tvist om hvor meget kjøperen skal betale efter § 6, annet ledd, jfr. § 7, kan utlevering skje, når han foruten å betale, hvad han mener å skylde, deponerer en så stor sum hos bestyreren som denne bestemmer.

Denne tvist avgjøres på den måte, som er foreskrevet i § 13.

Har selgeren deponert noget i henhold til § 13, annet ledds første punktum, skal det utbetales til ham, når tingen igjen utleveres til kjøperen.

§ 16. Kjøperen kan ikke på forhånd fraskrive sig rettigheter som hjemles ham i denne lov eller vedta annet verneting enn det lovbestemte.

Heller ikke kan han på forhånd gi fullmakt til å slutte forlik på hans vegne. 29 mai. Nr. 5.

Avtale om at tvist som måtte opstå av et kjøp efter denne lov skal avgjøres ved voldgift, er ugyldig, såfremt den er inngått før eller samtidig med kontraktens oprettelse.

§ 18. For de i denne lovs §§ 11, 12 og 13, jfr. § 15, omhandlede utleveringsforretninger med tilknyttet skjønn betales:

a) når den efter § 12 fastsatte verdi ikke er over kr. 200,00 ..... kr. 6,00
b) når verdien er over kr. 200,00 til kr. 2000,00.. » 9,00
c) når verdien er over kr. 2000,00 ..... » 12,00

For tilsigelse betales kr. 1,00.

For øvrig får sportellovens regler anvendelse. Dog fastsetter bestyreren betalingen til vidner som blir opnevnt efter skjønnslovens § 14.

Lov*)[1]) om forandring i lov om veksler av 7 mai 1880.** 29 mai. Nr. 6.

§ 80, 1. punktum, i lov om veksler av 7 mai 1880 skal lyde:

Vekselpreskripsjonen avbrytes ved at stevning er innkommet til retten eller ved vekselfordringens anmeldelse i skyldnerens under offentlig behandling stående bo eller derved at den mot hvem sådant søksmål er reist, gir en formann varsel om søksmålet (rettergangslovens § 80).

Lov*)[2]) **om tilvirkning og omsetning av alkoholholdige drikkevarer på Svalbard.** 29 mai. Nr. 7.

§ 1. Tilvirkning av brennevin, øl, vin, fruktvin og mjød er forbudt på Svalbard.

Kongen kan i den utstrekning og på de vilkår som han måtte bestemme, gjøre undtagelse fra dette forbud.

§ 2. Overtredelse av denne lov eller forskrifter, utferdiget med hjemmel av den, straffes med bøter inntil kr. 50 000,00 eller med fengsel inntil 6 måneder eller med begge deler.

Overtredelsene anses som forseelser uansett straffens størrelse, og de er straffbare, også om de er begått av uaktsomhet. Forsøk straffes som fullbyrdet overtredelse.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

---

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.besl. 16 mai. Se Ot. prp. nr. 15. Innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 80, 86—87; i Lt. s. 20.

[2]) St.besl. 16 mai. Se Ot. prp. nr. 3 for 1928, jfr. Ot. prp. nr. 51 for 1927. Innst. O. nr. 39. St.tid., forh. i Ot. s. 87, i Lt. s. 20.

29 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

1. Fra 1 juli 1928 besluttes følgende distriktslægestillinger ophevet:
   Løten, Hedmark fylke.
   Brandbu, Opland fylke.
   Hedrum, Vestfold fylke.
   Dyvåg, Aust-Agder fylke.
2. Fra samme tid og inntil videre henlegges Løten herred til Romedal distrikt, Brandbu herred til Gran distrikt, Hedrum herred til Brunlanes og Lardal herred til Hof distrikt, Dyvåg og Flosta herreder til Holt distrikt.

29 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved der i henhold til § 1 i lov av 17 august 1848 om sinnssykes behandling og forpleining meddeles approbasjon på nedenstående instrukser for assistentlægen og revisor ved Møre fylkes sinnssykeasyl på Opdøl:

Instruks
for assistentlægen ved Opdøl asyl.

§ 1. Assistentlægen ansettes av direktøren, han ansettes for et år med 3 måneders gjensidig opsigelse. Han kan av direktøren meddeles inntil 1 ukes permisjon, om lengere permisjon må der gjennem direktøren søkes hos fylket.

§ 2. Han bistår direktøren ved sykebehandlingen, kontorarbeidet, medisintilberedningen m. v. efter dennes nærmere bestemmelse.

Han har å påse at de gitte forskrifter for sykebehandlingen nøie følges og at pleiepersonalet opfyller sine plikter. Han skal derfor — utenfor de regulære sykevisitter — til ubestemte tider besøke sykeavdelingene.

§ 3. Som regel blir hver nyinnkommet patient å motta og undersøke av assistentlægen, som påser at innleggelsespapirene er i orden samt innhenter oplysninger hos patientens ledsagere, om hans forhold i det siste, særlig under reisen. Han gir overpleierske eller overpleier de fornødne oplysninger om den syke og bestemmer foreløbig til hvilken avdeling den syke skal, samt hvad der for øvrig er å foreta.

Han påser, at der ved en syks avreise, hvorom han alltid skal underrettes, er iakttatt alt fornødent.

Han undersøker alltid avdøde, forinnen de fjernes fra sykeværelset.

§ 4. Han har under sin opsikt og forvaring husapotek og utfører den tilberedning av medikamenter, som foretas i asylet samt bistår ved seksjoner, kjemiske undersøkelser o. l.

Han påser at de i avdelingene beroende medikamenter 29 mai.
opbevares på forsvarlig måte.

§ 5. Han fører bok over asylets beholdning av medisinske og kirurgiske apparater og instrumenter og ved regnskapsårets utgang avgir han liste, som viser tilgang og avgang i beholdningen.

§ 6. Han fører asylets kartotek, likeledes fører han liste over asylets medisinske bøker og tidsskrifter.

§ 7. Han har adgang til privat kontorpraksis, når den ikke er til hinder for hans plikter overfor asylet, men kan ikke foreta reiser i privatpraksis.

§ 8. I direktørens forfall eller fravær plikter han å fungere for denne.

§ 9. Han har inntil 2 timer ukentlig efter direktørens nærmere bestemmelse å undervise pleierpersonalet i sykepleie.

Instruks
for revisoren ved Opdøl asyl.

Revisoren ansettes med 3 måneders gjensidig opsigelse av fylkesutvalget efter innstilling fra tilsynsnevnden og direktøren. Lønnen bestemmes av fylkesmannen efter forslag av tilsynsnevnden. For revisoren gjelder følgende instruks:

1. Så vel kassa- som hovedbok (kontobok) revideres månedlig og må så vel regnskapsførsel som revisjon av samme være fullt à jour innen påfølgende måneds utgang, hvor da utarbeides kassaekstrakt av regnskapet.

2. Revisjonen påser, at kontantbeholdningen stemmer med bokførslen og månedsekstrakten, og at der ikke urettelig måtte være foretatt forandringer i bøkene efter revisjonens gjennemgåelse av samme.

3. Det påses, at alle inn- og utgående banco er innført i hver sin kontrabok, og at også kontraboken for innkommende banco for hver måned attesteres av vedkommende postfunksjonær.

4. Revisor foretar månedlige kassaoptellinger, samtidig som han påser, at overflødig kapital gjøres rentebærende.

5. Ved kassarevisjoner påses, at alle kassabilag for så vel inntekt som utgift har fornøden anvisning med kontering av rette anvisningsmyndighet, og at alle bankinnskudd og uttak stemmer med bankbøkene.

6. Revisjonen bør også til ubestemte tider og uten varsel foreta kassaeftersyn, hvorom rapport avgis til direktøren. Rapporten må gi oplysning om, hvad innestod i bank da optellingen foretokes.

29 mai. 7. Ved inventarieinnkjøp har revisjonen å påse, at nytt inventar innføres i en inventarieprotokoll, som skal danne grunnlaget for de almindelige inventarieeftersyn.

8. Revisjonen har å påse, at alle lønninger er overensstemmende med regulativ og tariff, samt at enhver utgift har hjemmel i budgett eller særskilt bevilgning.

9. Når feil forefinnes eller en budgett- eller særbevilgning anses overskreden, innføres dette i en bemerkningsprotokoll, som forelegges direktøren til besvarelse.

Finnes denne ikke å være tilfredsstillende, går saken til antegnelse i forbindelse med årsregnskapets revisjon.

10. Alle regnskapsekstrakter — måned og års — skal av revisjonen attesteres å være i overensstemmelse med bøkene.

29 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved A/S Søftestad Gruber tillates inntil 1 juni 1930 å la driften hvile ved sine gruber i Nissedal herred, Telemark fylke, på hvilke selskapet ved kongelig resolusjon av 26 august 1916 fikk konsesjon til bergverksdrift.

Herved bortfaller dog ikke nødvendigheten av frist efter bergverksloven.

29 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved der bl. a. fastsettes som gjeldende inntil videre nedenstående manøvreringsreglement for ytterligere 3 meters opdemning av Langvatn i Hurum, Buskerud fylke:

1. Øverste reguleringsgrense som er kote 23 skal betegnes ved et fast og tydelig vannstandsmerke som det offentlige godkjenner.

Vannstanden i Langvatn må ikke overstige øverste reguleringsgrense uten at flomluken og tappeluken er helt åpnet. Kotehøiden refererer sig til det av ingeniør Dahls Opmåling i 1927 optatte kart, hvorefter den gamle dams krone er betegnet med kote 20.

2. Det skal ved manøvreringen has for øie at vassdragets tidligere flomvannføring ikke forøkes. Heller ikke må dets tidligere lavvannføring forminskes til skade for andres rettigheter.

For øvrig foregår vannslipningen efter A/S Tofte Cellulosefabrikks behov.

3. Til å forestå manøvreringen antas norsk statsborger. Damvokteren skal bo ved fabrikkens inntaksdam og ha telefon i sin bolig.

4. Det skal påses at dammen til enhver tid er i god stand og at flomløp og tappeløp såvidt mulig ikke hindres av is eller lignende.

Der føres protokoll over manøvreringen og avleste vann- 29 mai.
stand samt observeres og noteres, om det forlanges, regnmengder, temperatur m. v. Av denne protokoll sendes ved hver måneds utgang avskrift til vassdragsdirektøren.

5. Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement.

6. Forandringer i dette reglement kan kun foretas av Kongen efter at de interesserte har hatt anledning til å uttale sig.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 29 mai.

A. Forsvarsdepartementet bemyndiges til å fastsette ny plan for Den militære Høiskole.

B. Departementet bemyndiges til å foreta mindre forandringer som efterhvert måtte vise sig ønskelige eller nødvendige i denne plan.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene 29 mai.
om portoutgifter.

Man skal herved anmode herr fylkesmannen og de under departementets almindelige avdeling hørende embedsmenn i Deres distrikt om for fremtiden å føre utlegg til almindelige frimerker i embedsanliggender til utgift i kontorregnskapet under utgiftspost 3, jfr. det nye skjema hvorav endel eksemplarer vedlegges.

Herefter skal altså regninger over portoutlegg ikke sendes inn til departementet til særskilt anvisning.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet angående inn- 31 mai.
skrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn uten rute i Hol herred, Buskerud fylke.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet angående inn- 31 mai.
skrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn uten rute i Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke.

Lov **)[1]) om forandring i lov om folke- 1 juni.
skolen i kjøpstædene av 26 juni 1889. Nr. 1.

§ 14 fjerde ledds annet punktum i lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889, jfr. tilleggslov av 13 mai 1927 (nr. 2), opheves.

---

*) Bekjentgj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor bestemmelsene er inntatt.

**) Bekjentgj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.besl. 16 mai. Se Ot. prp. nr. 15. Innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 80, 86: i Lt. s. 20.

1 juni. Nr. 2. Lov*) [1]) om opdragende behandling av unge lovovertredere.

§ 1. Når retten idømmer en person, som har fylt 18 men ikke 23 år, straff av fengsel for en eller flere forbrydelser, og den ikke bestemmer at fullbyrdelsen skal utsettes (straffelovens § 52), skal den overveie, om der under hensyn til domfeltes fortid, karakter og livsførsel er grunn til å anta, at han trenger en opdragende påvirkning i en arbeidsskole for å holde sig fra å begå nye forbrydelser, og at sådan påvirkning vil være formålstjenlig. I bekreftende fall bør retten i dommen gi påtalemyndigheten bemyndigelse til å anbringe domfelte i en arbeidsskole. Skjer sådan anbringelse, bortfaller den idømte straff. Hvis domfelte tidligere har vært anbragt i arbeidsskole efter denne lov, kan retten ikke pånу gi bemyndigelse til sådan anbringelse.

§ 2. Er nogen ved tidligere dom idømt straff, som ennu ikke er fullbyrdet, kan retten bestemme, at også denne straff skal bortfalle, hvis domfelte i henhold til en senere dom blir anbragt i arbeidsskole.

§ 3. Hvis en person, som i henhold til denne lov er anbragt i arbeidsskole eller som er utskrevet på prøve fra sådan, siktes for en forbrydelse eller forseelse, og påtalemyndigheten beslutter å undlate påtale overensstemmende med straffeprosesslovens § 85, bør den angående de nærmere betingelser for påtaleundlatelsen rådføre sig med arbeidsskolens direktør.

§ 4. Til optagelse av dem som skal behandles efter denne lov, opretter staten en arbeidsskole for menn og — om det finnes hensiktsmessig — en for kvinner. Den sistnevnte kan utgjøre en særlig avdeling av en annen anstalt for kvinner.

§ 5. I spissen for arbeidsskole skal stå en av Kongen ansatt direktør.

Forsåvidt intet motsatt er bestemt, har direktøren den besluttende myndighet i alle arbeidsskolens anliggender.

Ved enhver arbeidsskole skal der være et funksjonærråd, bestående av direktøren og dem av arbeidsskolens tjenestemenn som nærmere bestemmes, til behandling av de saker som i denne lov eller ved reglement foreskrives.

Ved enhver arbeidsskole skal der være et tilsynsråd, bestående av en dommer, et medlem av påtalemyndigheten og to andre menn — ved arbeidsskole for kvinner to kvinner. Vedkommende regjeringsdepartement opnevner medlemmer

*) Bekjentgj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.
[1]) St.besl. 21 mai. Se Ot. prp. nr. 13. Innst. O. IX. St.tid., forh. i Ot. s. 104—108; i Lt. s. 43—45.

av rådet og i fornødent fall stedfortredere for disse samt innen deres midte en formann og en næstformann. Opnevnelsen skjer for et år ad gangen. Rådets medlemmer kan tilståes en passende godtgjørelse. 1 juni. Nr. 2.

§ 6. I arbeidsskole undergis elevene sådan behandling som kan utvikle deres arbeidsevne og fremme deres moralske og fysiske utvikling. Undervisningen omfatter et utvalg av praktiske arbeidsgrener. Elever som er skikket for det, skal i så stor utstrekning som det er mulig, gis faglig oplæring. Ved siden herav gis der dem også sådan annen undervisning som finnes tjenlig.

Viser elever i arbeidsskole flid og god opførsel, kan der foruten annen begunstigelse tilståes dem arbeidsbelønninger, som blir å anvende efter nærmere regler som gis derom.

§ 7. Elever som er syke, kan innlegges i sykehus; de som viser fremtredende sjelelige eller legemlige mangler, kan søkes anbragt i anstalter som mottar sådanne personer. Elever som befryktes å lide av sjelelige mangler, kan undergis iakttagelse også utenfor arbeidsskolen. Svangre kvinner kan overføres til pleie utenfor arbeidsskolen. Bestemmelse treffes i de her omhandlede tilfelle av vedkommende regjeringsdepartement. Hvor der må handles uten opsettelse, innhenter direktøren så snart som mulig bakefter departementets godkjennelse av den trufne forføining.

§ 8. Den som er anbragt i arbeidsskole, kan beholdes i denne i inntil 3 år (se dog § 9), ved utløpet av hvilken tid han blir å utskrive på prøve.

Hvis hensikten med behandlingen antas opnådd, kan han, efterat spørsmålet er behandlet i funksjonærrådet, av direktøren besluttes utskrevet på prøve før utløpet av nevnte frist.

Under særlige forhold kan departementet efter direktørens anbefaling og efterat funksjonærrådets uttalelse er innhentet, beslutte endelig utskrivning ved eller før innsettelsestidens utløp.

Behandlingen kan av vedkommende regjeringsdepartement besluttes avbrutt, hvis det på grunn av elevens helbred eller av andre vektige grunner finnes påkrevet.

Uten hinder av disse bestemmelser kan det efter skriftlig ansøkning fra en elev som skulde utskrives på prøve eller som er utskrevet på prøve, tillates ham å bli på skolen inntil et halvt år utover den fastsatte tid for å fortsette eller avslutte sin utdannelse. Denne tillatelse gis av direktøren på vilkår som blir å fastsette ved reglement.

§ 9. Den som utskrives på prøve fra arbeidsskole, skal i prøvetiden være undergitt almindelige forskrifter, som blir å fastsette ved reglement, og for øvrig de særlige vilkår som

1 juni. Nr. 2.

direktøren måtte opstille. I det første år av prøvetiden skal han dessuten stilles under sådant tilsyn som direktøren anordner.

Hvis den som er utskrevet på prøve, ikke overholder de almindelige forskrifter eller de særlige vilkår som er opstillet, kan han, inntil 3 år efterat han er utskrevet, besluttes inntatt igjen i arbeidsskolen for inntil den gjenstående del av innsettelsestiden eller for inntil 1 år, om resttiden er kortere eller om vedkommende er utskrevet ved innsettelsestidens utløp. Ved utløpet av nevnte tid blir han i hvert fall endelig å utskrive.

Beslutning om gjeninntagelse i arbeidsskole av elev som er utskrevet på prøve eller for hvem behandlingen er avbrutt, fattes av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 10. Adgangen til å iverksette beslutning om anbringelse i arbeidsskole og til å gjenopta avbrutt behandling i sådan bortfaller ved foreldelse efter 3 år. For øvrig finner bestemmelsene i straffelovens § 73 tilsvarende anvendelse.

§ 11. De nærmere regler om arbeidsskoler og om elevenes behandling i disse, derunder også om refselsesmidler, gis av Kongen eller den han bestemmer.

§ 12. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen med Stortingets samtykke bestemmer.

1 juni. Nr. 3.

Lov *)[1] om forandring i lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911.

I.

§ 104 i lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 skal lyde:

Det i § 100 nr. 7 og § 101 nr. 8 omhandlede depositum skal utelukkende tjene til fyldestgjørelse av fordringer ifølge kontrakter om direkte forsikring, som det utenlandske selskap har avsluttet her i landet med norske statsborgere, med norske selskaper eller med norske institusjoner, eller til dekning av beløp som selskapet plikter å utrede i henhold til denne lov. Det kan derhos ved dom inndras i den utstrekning, som fornødiges til dekkelse av bøter, som selskapets representant måtte bli ilagt for overtredelse av nærværende lov.

Hvis det nevnte depositum som følge av prisfall på de deponerte verdier eller som følge av at disse er tatt til dekning av de forannevnte krav, eller av annen årsak går ned

*) Bekjentgj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.besl. 21 mai. Se Ot. prp. nr. 44. Innst. O. nr. 53. St.tid., forh. i Ot. s. 108; i Lt. s. 45.

under det fastsatte beløp, påhviler det selskapet å utfylle det manglende innen fire uker, efterat representanten av Forsikringsrådet er anmodet derom. 1 juni. Nr. 3.

Skjer det ikke, har selskapet forbrutt sin rett til å drive forsikringsvirksomhet her i landet. Forsikringsrådet har i så fall å bekjentgjøre dette i «Norsk Kunngjørelsestidende».

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov*)[1]) om forandring i lov om kommunevalg av 10 juli 1925. 1 juni. Nr. 4.

I.

I lov om kommunevalg av 10 juli 1925 foretas følgende forandringer:

§ 10 skal lyde: Valgbar til herredsstyre eller bystyre og pliktig til å ta imot valg er enhver som har rett til å stemme ved valget, og som ikke er utelukket eller fritatt.

Utelukket fra valg er fylkesmannen og borgermesteren.

Rett til å kreve sig fritatt for valg har:

a. den som innen valgårets utløp har fylt 60 år,
b. den som ved valgårets utløp har gjort tjeneste som medlem av herredsstyret eller bystyret de 3 siste år,
c. den som har rett til fritagelse efter andre lover,
d. den som påberoper sig svakelighet eller annen hindring som valgstyret godkjenner.

Den som vil kreve sig fritatt, bør melde dette til valgstyret så tidlig som mulig.

Valgstyret setter op en liste over dem som er fritatt efter eget forlangende.

§ 14, post 1, skal lyde: Valgstyret avgjør om forslagene til valglister og tilbakekallelser efter § 13, post 3, skal godkjennes.

Oversittes fristene som er satt i § 13, post 1 a og 3, kan det ikke avhjelpes.

For øvrig skal valgstyret eller dets formann ved forhandling med den utpekte tillitsmann, søke å bringe forslag eller tilbakekallelse i foreskrevet stand.

Står en kandidat eller forslagsstiller på flere forslag, skal der gis ham pålegg om innen en bestemt frist å si fra, hvilket forslag han vil stå på. Svarer han ikke, strykes han av alle forslag. Viser det sig at der er opført en kandidat

*) Bekjentgj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.
[1]) St.besl. 21 mai. Se Ot. prp. nr. 36. Innst. O. VI. St.tid., forh. i Ot. s. 90—103; i Lt. s. 33—43.

1 juni. Nr. 4.

som kan kreve sig fritatt for valg og han ikke allerede har gitt melding i henhold til § 10, skal han få opfordring til innen en bestemt frist å si fra, om han krever sitt navn strøket. Gjør han ikke det, er hans rett til å kreve sig fritatt spilt. Er en kandidat ikke valgbar, strykes hans navn. Tillitsmannen kan bestemme hvilket navn skal settes i steden. Gjør han ikke det, rykker de efterfølgende op i uforandret rekkefølge.

Har flere forslag til valglister samme overskrift, eller har et forslag en overskrift som ikke tydelig skiller sig fra andre forslags overskrift, og saken ikke blir ordnet ved forhandling, seirer det forslag som først er kommet inn. Enerett til partinavn i henhold til lov om stortingsvalg § 11 gir dog alltid fortrin.

§ 29, post 3, skal lyde: Stemmesedlen kan inneholde så mange navn som der skal velges representanter, og dessuten navnene på optil 10 personer. Navn som står på en offisiell liste, én eller flere ganger, kan velgeren føre op én gang til. Andre navn kan han føre op én eller to ganger. Den rekkefølge hvori han ønsker de opførte personer valgt, angir han enten ved plassen på stemmesedlen eller ved tilføiet nummer. Lyder stemmesedlen på flere navn enn tillatt, anses de overskytende som er opført sist i rekkefølgen, for uskrevet. Er samme navn opført flere ganger enn tillatt, gjelder det bare på de første plasser i rekkefølgen og strykes på de følgende.

§ 30 skal lyde: Dersom bestemmelsene i § 29 nr. 1, 2 og 5 ikke er iakttatt, skal stemmesedlen vrakes.

Ligger flere stemmesedler for samme valg i en konvolutt, skal alle vrakes, om de er ulike, men den ene godkjennes, om de er enslydende.

§ 35 skal lyde: Hver listes plasser besettes med dem av listens ordinære kandidater (§ 13, post 1, litr. c, første punktum) som har de fleste stemmer, i rekkefølge efter stemmetall, og i tilfelle av stemmelikhet efter deres orden på listen. Ved denne plassfordeling settes ut av betraktning navn på personer, som ikke er valgbare, likesom der på hver stemmeseddel bare tas med så mange navn i rekkefølgen, som der skal velges representanter.

De øvrige av listens ordinære kandidater i et antall såvidt mulig svarende til det tildelte representanttall med et tillegg av 2, blir varamenn i den orden og på den måte som er bestemt for representantene.

Er de ordinære kandidaters tall ikke tilstrekkelig, og listen har reservekandidater (§ 13, post 1, litr. c, siste setning), blir de ledige plasser å besette med disse efter stemmetall og i tilfelle av stemmelikhet efter deres orden på listen.

Ved beregning av reservekandidatenes stemmetall medregnes ikke stemmer fra andre lister, som alene finnes på reservekandidatplassene. 1 juni. Nr. 4.

§ 37 skal lyde: Er nogen blitt valgt til representant eller til varamann, som ikke plikter å motta valget (§ 10, tredje ledd), og som ikke har forspilt sin rett til å undslå sig (§ 14, post 1, fjerde ledd), skal han innen 3 dager efterat han har fått underretning om valget fra valgstyret, sende dette en skriftlig erklæring om, hvorvidt han mottar valget. Samtidig bør han på hurtigste måte, såsom gjennem telegraf eller telefon, søke sin beslutning bragt til valgstyrets kunnskap.

Sender han ikke i tide skriftlig erklæring som nevnt, anses han for å ha mottatt valget.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov *)[1] **om opium m. v.** 1 juni. Nr. 5.

§ 1. Denne lov kommer til anvendelse på opium og andre bedøvende stoffer, som anses egnet til misbruk og kan lede til lignende skadevirkning — efter Kongens nærmere bestemmelse.

§ 2. Innførsel, omsetning (overdragelse, erhvervelse og utlevering mot eller uten vederlag), sending, gjennemførsel, utførsel og tilvirkning må bare skje til medisinsk, videnskapelig eller teknisk bruk og i samhøve med bestemmelser derom i lov eller i forskrift, utferdiget av Kongen i henhold til lov.

§ 3. Kongen gir forskrifter om lovens gjennemførelse og kontrollen.

Forskriftene kan for enkelte, flere eller alle de stoffer som loven omhandler, fastsette:

a. at innførsel, gjennemførsel og utførsel bare må skje efter særskilt tillatelse, utferdiget for hver gang og på fastsatt skjema av det departement som medisinalvesenet hører under. Før departementet utferdiger sådan tillatelse, kan det kreve fremlagt motsvarende tillatelse (til henholdsvis utførsel, gjennemførsel eller innførsel) fra den kompetente myndighet i vedkommende fremmede land,
b. at innførsel, gjennemførsel og utførsel bare kan skje gjennem visse, nærmere bestemte tollsteder,
c. at innførsel, gjennemførsel, utførsel og tilvirkning av visse stoffer skal være forbudt,

*) Bekjentgj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.
[1]) St.besl. 21 mai. Se Ot. prp. nr. 38. Innst. O. nr. 55. St.tid., forh. i Ot. s. 111—112; i Lt. s. 33.

1 juni. Nr. 5.

d. at utførsel til visse, nærmere bestemte land skal være forbudt,

e. at utførsel bare kan skje ved personer som har rett til å selge gifter og apotekvarer,

f. de nærmere regler for forskrivning og utlevering til publikum,

g. at den som selger, utleverer, gjennemfører eller utfører, skal være pliktig til å gi de meldinger og oplysninger som departementet finner påkrevet,

h. at loven og forskriftene også skal gjelde frihavner, frilagre og transittoplag.

§ 4. Overtredelse av denne lov eller av de forskrifter som utferdiges i henhold til den, straffes med bøter inntil 50 000 kroner eller med fengsel inntil 6 måneder eller med begge disse straffer.

På samme måte straffes den som medvirker til sådan overtredelse, samt den som er i besiddelse av nogen av de stoffer som loven omhandler, uten lovlig adkomst.

§ 5. Straffeprosesslovens §§ 217 og 228, jfr. § 240, får anvendelse ved overtredelse av nærværende lov eller av de forskrifter som utferdiges i henhold til den, uten hensyn til straffens størrelse.

§ 6. Stoffer som er innført, overdratt eller erhvervet mot eller uten vederlag eller sendt innen landet i strid med denne lov eller med de forskrifter som utferdiges i henhold til den, skal med tilhørende emballasje beslaglegges og inndras, uansett hos hvem de finnes eller av hvem de eies.

Det samme gjelder, når der foreligger forsøk på sådan overtredelse eller forsøk på utførsel.

Krav på inndragning kan gjøres gjeldende mot lovovertrederen, uten at eier eller besidder behøver å bli gjort til part. Kjennes ikke lovovertrederen eller finnes han ikke her i landet, kan kravet gjøres gjeldende mot besidderen.

Inndragning kan finne sted, selv om straffesak ikke reises eller kan reises.

Departementet bestemmer hvorledes der skal forholdes med inndratte stoffer.

§ 7. Tollvesenets og postvesenets tjenestemenn skal straks melde til politiet tilfelle av ulovlig innførsel, sending og utførsel.

§ 8. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen fastsetter.

Fra samme tid opheves lov av 21 juni 1913 om inn- og utførsel av opium m. v.

Lov[*])[1]) om forandringer i lov om foranstaltninger mot innførsel av smittsomme sykdommer av 17 juni 1909.** 1 juni. Nr. 6.

I.

Efternevnte bestemmelser i lov om foranstaltninger mot innførsel av smittsomme sykdommer av 17 juni 1909 skal lyde således:

§ 8, 2net punktum. Erklæringen avfattes overensstemmende med et av Kongen fastsatt skjema og underskrives av fartøiets fører og av dets læge, når sådan has ombord.

§ 14, 1ste ledd. I den utstrekning Kongen bestemmer, blir de i §§ 15—20 omhandlede foranstaltninger å bringe i anvendelse på fartøi, som:

1. kommer fra eller har anløpt landområde, som ifølge kunngjørelse er smittet, eller
2. har hatt eller ved ankomsten har sykdomstilfelle ombord, som er eller mistenkes for å være av sådan art som i § 13 omhandlet.

§ 21 nr. 4.

4. At personer som i flokk og følge ankommer til landets grense, nektes adgang til riket, inntil de efter helserådets bestemmelse for det enkelte tilfelle har gjennemgått de fornødne sanitære forholdsregler.

§ 21 nr. 6.

6. At gjenstander som kan være smitteførende, og som kommer fra smittet utenriks landområde, renses. Forsåvidt det gjelder fisk, skalldyr og friske grønnsaker, kan de, hvis de kommer fra sted, som er erklært kolerasmittet, forbys innført, medmindre varen har vært underkastet en behandling, som er skikket til å tilintetgjøre kolerasmittestoffet. Gjenstander som i strid med sådant innførselsforbud er eller søkes innført, kan tilintetgjøres.

II.

§ 24 opheves og §§ 25 og 26 blir henholdsvis § 24 og § 25.

III.

I samme lovs 3dje kapitel innskytes som § 26:

Anvendelsen av de i denne lov gitte bestemmelser begrenses ved de regler, som måtte være vedtatt i overenskomst med fremmed stat.

IV.

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

*) Bekjentgj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.besl. 21 mai. Se Ot. prp. nr. 42. Innst. O. nr. 54. St.tid., forh. i Ot. s. 110—111; i Lt. s. 33.

1 juni. Nr. 7.

Lov *)[1]) **om endring i lov om utskiftning m. v. av 13 mars 1882.**

Følgende paragrafer i lov om utskiftning m. v. av 13 mars 1882 skal herefter lyde således:

§ 47. Med hensyn til loddenes tiltredelse, som overalt ellers hvor det er fornødent, har utskiftningsretten å sette en viss frist eller visse frister, innen hvilke dens bestemmelser under rettslig tvang skal fullbyrdes eller efterkommes. Fristene må — utenfor det i § 84 omhandlede tilfelle — ikke settes nærmere forretningens slutning enn to måneder, medmindre samtlige vedkommende deri samtykker.

§ 66. Forinnen utskiftningen — det være sig i sin helhet eller delvis — er avsluttet, kan anke ikke finne sted. Herfra undtas dog de tilfelle, hvor nabo eller nogen, der ikke er erkjent som loddeier eller bruksberettiget, vil innanke fallen kjennelse, samt de tilfelle, hvor utskiftningsretten finner det hensiktsmessig å åpne adgang til påanke før forretningens avslutning og inntar i selve kjennelsen bestemmelse om, at den i tilfelle må påankes innen to måneder.

§ 76. Antar loddeier, at der ved underutskiftning er innløpet feil i kartet, beregningene eller målingsarbeidene, kan han innen to måneder fra forretningens slutning forlange gjennemsyn hos utskiftningsstyrelsen, der lar gjennemsynet utføre ved en annen utskiftningsformann eller — i tilfelle — en annen hertil beskikket kyndig mann. Finnes ved gjennemsynet feil, som har hatt merkbar innflydelse på lodningen, pålegger utskiftningsstyrelsen vedkommende utskiftningsformann innen en viss frist å rette de påpekte feil og derefter i medfør av de foretatte rettelser å foranstalte lodningen omgjort.

Er der anket til retten, henstår omlodningen, til endelig dom er fallen, og blir i tilfelle å utføre i forbindelse med den forretning, dommen måtte foranledige. Er der anket til overutskiftning eller overskjønn, utføres den av gjennemsynet flytende omlodning under samme.

Forlangende av gjennemsyn stanser ikke utskiftningens ikrafttreden. Foranlediger gjennemsyn omlodning, kan omlodningen og de under den trufne bestemmelser så vel som utskiftningen for øvrig, forsåvidt den er berørt av omlodningen, påankes innen to måneder fra omlodningens slutning.

For gjennemsyn betales til statskassen fra 10 til 100 kroner efter utskiftningsstyrelsens skjønn.

---

*) Bekjentgj. 2 juni Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.besl. 21 mai. Se Ot. prp. nr. 35. Innst. O. nr. 50. St.tid., forh. i Ot. s. 116—117; i Lt. s. 20.

§ 92. Den bruksberettigede har rett til å kreve avløsning, når følgende to betingelser er til stede: 1 juni. Nr. 7.

a. at det enten for brukens utøvelse eller for dens fremtidige bevarelse skjønnes nødvendig, at rettigheten avløses og,
b. at der uten vesentlig ulempe for eieren kan utlegges den bruksberettigede en til rettighetens verdi svarende andel av eiendommen, der gir ham adgang til en bruk i det hovedsakelige ensartet med den, han tidligere hadde.

Hvis rettigheten består i rett til hugst eller annen slags åvirke i skog, kan den bruksberettigede fordre avløsning, når kun en av disse betingelser er til stede.

For avløsning av rett til beite i skog kreves foruten betingelsene under a og b tillike, at den andel av skogen, som skal utlegges som vederlag for beiteretten, er best skikket for opdyrkning, beitekultur eller av liten betydning som skogproduserende grunn.

Lov *)[1]) **om midlertidig forhøielse av losbetalingen.** 1 juni. Nr. 8.

Fra 1 juli 1928 til 1 juli 1929 skal lospengene som beregnes av så vel lospliktige som ikke lospliktige fartøier efter taksttabellene i lov om losvesenet av 26 mai 1899, jfr. lov av 2 april 1917, erlegges med et tillegg av 60 pct.

Av tillegget for de lospliktige fartøiers vedkommende tilfaller de 50 pct. vedkommende sportellønte los, mens de resterende 10 pct. henlegges til et fond, hvorav der efter Kongens nærmere bestemmelse utbetales grunnbidrag til loser samt bidrag til skøitehold og til bestridelse av utgifter ved losgutters lønn.

For stasjoner, hvor losintradene er så betydelige, at de enkelte losers inntekter blir uforholdsmessig store, når de foruten taksten, tillike skal oppebære grunnbidrag og tillegg efter foranstående, kan Kongen eller den han dertil bemyndiger, bestemme, at losenes anpart av tillegget skal nedsettes eller endog, at den helt skal bortfalle, likesom også, at der ikke skal tilståes dem noget grunnbidrag eller annet bidrag av fondet.

Kronprinsregentens resolusjon*), hvorved der i forbindelse med sanksjon av foranstående lov av 1 juni 1928 nr. 8 er gitt Forsvarsdepartementet bemyndigelse til å treffe de i sakens anledning nødvendige forføininger. 1 juni.

*) Bekjentgj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.
[1]) St.besl. 21 mai. Se Ot. prp. nr. 33. Innst. O. nr. 52. St.tid., forh. i Ot. s. 108—109; i Lt. s. 33.

1 juni. Nr. 9. **Lov** *)[1] om forandring i lov av 13 juli 1921, inneholdende midlertidige bestemmelser om utligning av skatt til staten på inntekt og formue.

I.

§ 7 i lov av 13 juli 1921, inneholdende midlertidige bestemmelser om utligning av skatt til staten på inntekt og formue, skal herefter lyde således:

Innenlandske aktieselskaper og dermed likestilte innenlandske selskaper ilignes formuesskatt med 2 av hvert kr. 1000,00 av formuen (herunder dog ikke innbefattet aktier eller parter i andre sådanne selskaper). De blir å iligne inntektsskatt (selskapsskatt) med 6 pct. av sin samlede årsinntekt, dog med fradrag av den del av samme, som skriver sig fra utbytte (rente) av aktier (parter) i andre sådanne selskaper. Derhos blir de å iligne skatt (fondsskatt) av den del av den samlede årsinntekt — uten fradrag som nevnt — som ikke tildeles aktionærene (parthaverne), jfr. § 3.

Ved utligningen av fondsskatt blir årsinntekten ikke å ansette ved gjennemsnittsberegning, hvorimot der i inntekten for siste år gjøres fradrag for underskudd som selskapet har hatt i de forutgående 2 år. Underskudd i det første av de 2 år kommer dog kun til fradrag i den utstrekning hvori det ikke er opveiet med en inntekt i det annet år.

II.

Denne lov trer i kraft straks og anvendes første gang ved utligning av statsskatt for budgettåret 1928—1929.

[1 juni. **Kongelig kunngjøring** *)[2] om avgift til statskassen av apotekenes omsetning.

Den som har fått bevilling til å drive et ikke salgbart apotek, enten i henhold til lov av 4 august 1909 med senere tilleggslover eller med plikt til å underkaste sig en ny apoteklovs bestemmelser, eller som frivillig har underkastet sig bestemmelsene om avgift, skal for budgettåret 1 juli 1928—30 juni 1929 svare avgift til statskassen av sin omsetning efter nedenstående regler:

§ 1.

1. De første kr. 25 000,00 av omsetningen skal være avgiftsfri.
2. Fra restbeløpet trekkes 25 pct. for frie handelsvarer m. v.

*) Bekjentgj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.besl. 31 mai. Se Ot. prp. 12, 26 og 31. Innst. O. VII. St.tid., forh. i Ot. s. 129—135; i Lt. s. 47—51.

[2]) St.besl. 15 mai. Se St. prp. nr. 2. Innst. S. nr. 110. St.tid. s. 1584.

3. Av den tiloversblitte omsetning svares følgende avgifter: 1 juni.

Av 1ste	kr. 5 000,00	(eller deler derav)	1 pct.
» 2net	» 5 000,00	—»—	2 »
» 3dje	» 5 000,00	—»—	3 »
» 4de	» 5 000,00	—»—	4 »
» 5te	» 5 000,00	—»—	5 »
» 6te	» 5 000,00	—»—	6 »
» 7de	» 5 000,00	—»—	7 »
» overstigende omsetning			8 »

§ 2. Til et apoteks omsetning regnes alle beløp, som er innkommet ved forhandling av varer, enten disse er gjenstand for apotekeres enehandel eller ikke. Dog blir ikke de beløp å medregne, som er innkommet for varer, som enten direkte eller gjennem mellemmenn forhandles til andre apotek.

Omsetning ved filialapotek og medikamentutsalg blir å beregne særskilt fra hovedapotek.

§ 3. Det departement, som medisinalvesenet hører under, kan helt eller delvis frafalle avgiften for apotekere, med hvem der er inngått eller inngåes overenskomst om avståelse av salgbare apotekprivilegier.

Departementet kan likeledes helt eller delvis frafalle avgiften, hvor det vilde falle særlig trykkende for vedkommende å utrede den.

§ 4. Avgiftsbeløp på mindre enn kr. 10,00 opkreves ikke.

Kongelig kunngjørelse *)[1] om arveavgift til statskassen for budgettåret 1 juli 1928 til 30 juni 1929. 1 juni.

§ 1. I budgett-terminen 1 juli 1928—30 juni 1929 skal der til statskassen erlegges avgift av i dette tidsrum fallen arv, hvad enten den tilfaller arvinger efter loven, ved testament eller efter overenskomst, herunder arveforskudd, hvorav avgift ikke allerede er erlagt, og dødsgaver (jfr. lov av 23 september 1921 §§ 2 og 3).

§ 2. Avgiften erlegges efter nedenstående regler:

a. Av arv, som tilfaller arvelaterens slektninger i rett nedstigende linje samt adoptivbarn, der er adoptert før deres fylte 18de år, så vel som pleiebarn og stebarn, som finnes å kunne likestilles med sådanne adoptivbarn, erlegges:

---

*) Bekjentgj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.besl. 11 mai. Se St. prp. nr. 49 og 56. St.med. nr. 18 og nr. 22. Innst. S. nr. 92. St.tid. s. 1534—1538.

1 juni.

av de første kr. 5 000,00 av hver enkelt arvelodd intet
» arveloddens næste kr. 10 000,00 ..... 1 pct.
» — — » 10 000,00 ..... 2 »
» — — » 10 000,00 ..... 3 »
» — — » 20 000,00 ..... 4 »
» — — » 30 000,00 ..... 5 »
» — — » 30 000,00 ..... 6 »
» — — » 30 000,00 ..... 8 »
» — — » 40 000,00 ..... 10 »
» — — » 50 000,00 ..... 12 »
» — — » 50 000,00 ..... 15 »
» — — » 100 000,00 ..... 20 »
» — — » 100 000,00 ..... 25 »
» dens overskytende beløp ..... 30 »

b. Av arv som tilfaller arvelaterens foreldre erlegges:
av de første kr. 3 000,00 ..... intet
» » næste » 10 000,00 ..... 3 pct.
» » — » 10 000,00 ..... 4 »
» » — » 20 000,00 ..... 5 »
» » — » 20 000,00 ..... 6 »
» » — » 30 000,00 ..... 8 »
» » — » 30 000,00 ..... 10 »
» » — » 40 000,00 ..... 12 »
» » — » 40 000,00 ..... 15 »
» » — » 50 000,00 ..... 20 »
» » — » 50 000,00 ..... 25 »
» » — » 100 000,00 ..... 30 »
» » — » 100 000,00 ..... 35 »
» det overskytende beløp ..... 40 »

c. Av arv, som tilfaller arvelaterens søsken eller disses slektninger i rett nedstigende linje eller arvelaterens ektefelles slektninger i rett nedstigende linje, rett opstigende linjes første ledd og første sidelinje eller ektefeller av arvelaterens slektninger i de samme linjer og ledd, erlegges:
av de første kr. 1 000,00 av hver enkelt arvelodd intet
» arveloddens næste kr. 9 000,00 ..... 6 pct.
» — — » 10 000,00 ..... 7 »
» — — » 20 000,00 ..... 8 »
» — — » 20 000,00 ..... 10 »
» — — » 30 000,00 ..... 12 »
» — — » 30 000,00 ..... 15 »
» — — » 40 000,00 ..... 20 »
» — — » 40 000,00 ..... 25 »
» — — » 50 000,00 ..... 30 »
» — — » 50 000,00 ..... 35 »
» — — » 100 000,00 ..... 40 »
» dens overskytende beløp ..... 50 »

d. Av arv, som tilfaller legater, stiftelser, selskaper og for- 1 juni.
eninger, forsåvidt de alene har almennyttige formål, og styret har sitt sæte her i landet, erlegges ingen avgift, medmindre der helt eller delvis er forbeholdt medlemmer av en bestemt familie fortrinsrett til nydelse av rentene, i hvilket tilfelle der blir å erlegge avgift med 10 pct.

e. Av all annen arv erlegges:

1. forsåvidt arven tilfaller vedkommende efter testament:

av de første kr. 1 000,oo av hver enkelt arvelodd intet
» arveloddens næste kr. 9 000,oo ..... 10 pct.
» — — » 10 000,oo ..... 12 »
» — — » 20 000,oo ..... 15 »
» — — » 20 000,oo ..... 20 »
» — — » 40 000,oo ..... 25 »
» — — » 50 000,oo ..... 30 »
» — — » 50 000,oo ..... 35 »
» — — » 100 000,oo ..... 40 »
» dens overskytende beløp ..... 50 »

2. forsåvidt arven tilfaller vedkommende efter loven (ab intestato):

av de første kr. 1 000,oo av hver enkelt arvelodd intet
» arveloddens næste kr. 9 000,oo ..... 20 pct.
» — — » 10 000,oo ..... 25 »
» — — » 20 000,oo ..... 30 »
» — — » 20 000,oo ..... 35 »
» — — » 40 000,oo ..... 40 »
» — — » 50 000,oo ..... 45 »
» — — » 50 000,oo ..... 50 »
» — — » 100 000,oo ..... 55 »
» dens overskytende beløp ..... 60 »

§ 3. Fra avgiftsplikten undtas:

1. Arvemidler (arveforskudd, gaver) som tilfaller arvelaterens ektefelle.
2. Boer, hvis hele beholdne arvefalne formue er under kr. 2000,oo.
3. Arvemidler, der tilfaller personer, som stod i tyendeforhold til arvelateren ved dennes død forsåvidt angår den del av arven, som ikke overstiger et beløp av kr. 2 000,oo.

Kronprinsregentens resolusjon, hvorved bestemmes at 1 juni.
reserveassistenter ved fyrstasjonene med fast tjenestetid ikke skal regnes for offentlige tjenestemenn, jfr. lov av 15 februar 1918 § 1,2.

Kronprinsregentens resolusjon*), hvorved bestemmes: 1 juni.

I. I henhold til § 12 i lov nr. 1 av 29 april 1927 om lægers rettigheter og plikter fastsettes regler for lægers

*) Bekjentgj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

1 juni. optegnelser om sin virksomhet overensstemmende med et fremlagt utkast.

II. Socialdepartementet bemyndiges til å foreta forandringer i reglene og til å supplere dem.

De i post I omhandlede regler er sålydende:

1. Enhver læge skal gjøre ordnede optegnelser over sin lægevirksomhet som nedenfor anført av hensyn til de til enhver tid gitte bestemmelser om innberetning til offentlig myndighet. Optegnelsene skal enten føres i en protokoll eller efter kartoteksystem med kort og skjemaer for hver enkelt patient.

2. Optegnelsene om den enkelte patient skal inneholde:

1. Den sykes navn, alder og adresse.
2. En kort sykehistorie.
3. Den stillede diagnose.
4. Den iverksatte behandling.
5. Når undersøkelser, konsultasjoner, besøk etc. har funnet sted.

3. Optegnelsene skal opbevares nedlåst.

4. Efter lægens død skal optegnelsene — såfremt de ikke blir overtatt av annen læge — av boets vedkommende enten sendes medisinaldirektøren eller straks opbrennes, hvorom medisinaldirektøren skal underrettes.

5. Ved avkall og fradømmelse av autorisasjon bestemmer Socialdepartementet hvad der skal gjøres med optegnelsene under hensyntagen til det som er bestemt i punkt 4.

1 juni. **Kronprinsregentens resolusjon** *), hvorved de i § 1 A i plakat av 25 oktober 1918 angående avleggelse av svenneprøver og kontrollen dermed fastsatte prøver for bokbindere og konditorer endres således at prøvene får følgende ordlyd:

For bokbindere: «Innbinding av 4 bøker i stor oktav — 2 med sprengt snitt, 1 med glittet rødsnitt, 1 med almindelig gullsnitt, alle med håndforgylling — innbundet i pappbind, shirtingbind, chagrin velskbind, helt skinnbind, eller innbinding av 3 protokoller — 1 på 4 bøker bicub i halv mollskinn med papirregister og ryggtitel, 1 på 6 bøker små median i hel mollskinn med utskårne beslag, skinnregister, rygg- og sidetitel, 1 på 6 bøker små median i helt skinnbind med skinnregister, ryggtitel og sidene utstyrt med blindtrykk.»

For konditorer: «Å bake 2 kg. butterdeig helt ferdig. Å lage en større garnert dessertkake, en kransekake eller en opsats av samme masse, samt 5 sorter småkaker, hvorav 2 sorter makroner.»

*) Bekjentgj. 2 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Måløy bygnings- og brandkommune, Sogn og Fjordane fylke. 2 juni.

Skrivelse fra Finansdepartementet til et ligningskontor, hvori uttales, at en skattyder som ved statsskattligning har hatt en inntekt av over 6000 kroner og har undlatt å inngi selvangivelse, antas å måtte rammes av straffebestemmelsen i byskattelovens § 110, landskattelovens § 118, 1ste ledd, uansett om hans inntekt, fraregnet aktieinntekt, faller under kr. 6000,00. 4 juni.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 5 juni.

Ifølge offisiell meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær av 22 mai 1928 har Sveits ratifisert protokollen om voldgiftsklausuler, Genf, 24 september 1923.

Ratifikasjonsdokumentet blev deponert i Genf den 14 mai 1928.

Skrivelse fra Justisdepartementet til Underfogdenes og Byernes Hovedstevnevidners Landsforening angående forkynnelse av utpantningsvarsel ved utpantninger for utenbys skatt. 5 juni.

Departementet meddeler at en kemner eller en herredskasserer antas å kunne forta den forkynnelse gjennem anbefalt brev, som omhandles i tvangsfullbyrdelseslovens § 102, selv om vedkommende skattedebitor bor i en annen kommune.

Skrivelse**) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av den ved Regjeringens resolusjon av 14 oktober 1913 fastsatte innskrenkning i den frie motorvognkjøring på hovedveistrekningen Evanger—Voss grense i Evanger herred, Hordaland fylke. 6 juni.

Skrivelse***) fra Socialdepartementet om forandring i § 1 i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Narvik. 7 juni.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved bankfullmektig Carl Martin Monsens testamente av 6 november 1923 oprettede «Bankfullmektig Carl Martin Monsens Legat», Bergen. 7 juni.

Rundskrivelse fra Handelsdepartementet, Kommunikasjonsavdelingen, hvori meddeles at det kontor under nevnte 7 juni.

*) Bekjentgj. 9 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 9 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

***) Bekjentgj. 9 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22, hvor vedtektens § 1 i endret lydelse er inntatt.

7 juni. avdeling, som nu benevnes «Kommunikasjonsavdelingens Sekretariat», fra 1 juli 1928 vil bli benevnt «Kontoret for dampskibsfart, skyssvesen m. v.» («Dampskibskontoret»).

7 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om forbud mot motorvognkjøring under teleløsning og ellers, når føreforholdene gjør det nødvendig, på hovedveiene i Hordaland fylke.

7 juni. **Skrivelse** fra Finans- og Tolldepartementet, hvorved oversendes gjenpart av departementets foredrag, som ligger til grunn for kongelig resolusjon av 29 mai 1928 om sanksjon på Stortingets beslutning til lov om tilvirkning og omsetning av alkoholholdige drikkevarer på Svalbard.

Lovbeslutningen er, oplyses der, foranlediget ved en kongelig resolusjon av 23 desember 1927 (Ot. prp. nr. 3 for 1928) og er, hvad selve teksten angår, overensstemmende med det utkast, som medfulgte proposisjonen, men den har ved en tilfeldighet fått en annen overskrift enn deri foreslått.

Herom er i foredraget nærmere anført følgende:

«Mens loven i proposisjonen og utkastet var foreslått benevnt «lov om tilvirkning av alkoholholdige drikkevarer på Svalbard» er den derimot efter nevnte beslutning ved en tilfeldighet blitt hetende «lov om tilvirkning og omsetning av alkoholholdige drikkevarer på Svalbard».

Da imidlertid vedkommende lovbestemmelser hverken efter proposisjonen eller beslutningen overhodet berører omsetningen, men kun tilvirkningen, antas der ikke å kunne opstå nogen misforståelse eller reelle vanskeligheter om loven sanksjoneres under den overskrift som den efter beslutningen har fått.

Hvad selve omsetningen angår vil der, når bortses fra import, være upåkrevd å ha spesielle lovbestemmelser, all den stund tilvirkning av alkoholholdige drikkevarer i sin helhet blir forbudt på Svalbard. For de innførte sådanne varers vedkommende gjelder spesielle forskrifter, som vil være uberørt av den besluttede tilvirkningslov.

Departementet vil derfor anbefale at den nevnte lovbeslutning sanksjoneres.»

*) Bekjentgj. 9 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

Lov*)[1]) om kommunal renholdsavgift. 8 juni.

§ 1. I kommune som har innført kommunalt renhold, Nr. 1.
kan det ved almindelig forskrift i henhold til lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 § 4, jfr. § 11, bestemmes at gårdeierne skal være pliktige til å la tømning av privet og søppelbeholdere besørge av kommunens renholdsverk og herfor betale en avgift som fastsettes av kommunestyret med vedkommende departements approbasjon. Helserådet kan dog frita gårdeiere fra plikten, når forholdene i det enkelte tilfelle taler for det.

§ 2. Renholdsavgift som er pålagt i henhold til § 1, kan inndrives ved utpantning og har samme pantesikkerhet i vedkommende eiendom som kommunale skatter av fast eiendom. Dog skal ikke bestemmelsene i lov om tvangsfullbyrdelse § 110 gjelde for denne avgift. Panteretten tapes så vel når utpantning og tinglysning derav ikke finner sted innen et halvt år fra forfallsdag, som når tvangsauksjon ikke er begjært eller forretningen ikke er fremmet efter forskriftene i lov om pantesikkerhet for og inndrivelse av skatter og andre avgifter av fast eiendom av 3 juli 1914 § 1, annet ledd.

§ 3. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Kronprinsregentens resolusjon*), hvorved bestemmes at 8 juni.
foranstående lov av 8 juni 1928 nr. 1 trer i kraft fra 1 juli 1928.

Lov*)[2]) om postvesenet. 8 juni.
Nr. 2.

Takster og avgifter.

§ 1. Den almindelige porto for brev, brevkort og blad (tidender og tidsskrifter) fastsettes av Stortinget. For øvrig bestemmes postvesenets takster og avgifter av Kongen eller den han bemyndiger.

Avsenderen av en postforsendelse er ansvarlig for betaling av påhvilende porto og avgifter, hvis postvesenet fremsetter krav derom innen et år efter innleveringen. Beløpene kan inndrives ved utpantning.

Portofrihet og tjenestemerker.

§ 2. Portofrihet gjelder bare for postvesenets egne tjenestesaker.

---

*) Bekjentgj. 9 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.besl. 21 mai. Se Ot. prp. nr. 27. Innst. O. nr. 51. St.tid., forh. i Ot. s. 109—110; i Lt. s. 20—33.

[2]) St.besl. 21 mai. Se Ot. prp. nr. 39. Innst. O. VIII. St.tid., forh. i Ot. s. 112—116; i Lt. s. 33.

8 juni. Nr. 2.

For statens og kommunenes postforsendelser kan der anvendes tjenestemerker. Kongen eller den han bemyndiger, bestemmer i hvilken utstrekning tjenestemerker skal utferdiges samt hvem som har rett til å benytte sådanne. Tjenestemerker kan dog ikke anvendes for:

1. Postforsendelser fra stats- eller kommunale innretninger av inntektsbringende eller erhvervsmessig art.
2. Postforsendelser fra personer som i sin stilling har offentlig korrespondanse bare for enkelte sakers vedkommende samt dessuten institusjoner som utligner kontingent til støtte for sin virksomhet.
3. Verdibrev, rekommanderte forsendelser og pakker.
4. Lokalpostforsendelser i by hvor ombæring finner sted. Med hvilke begrensninger tjenestemerker skal kunne benyttes for lokalpostforsendelser i landdistrikter, hvor ombæring finner sted, bestemmes av Kongen eller den han bemyndiger.

Hvorvidt og i hvilken utstrekning tjenestemerker for kommunenes post blir å godtgjøre av statskassen, bestemmes av Stortinget.

Postvesenets enerett.

§ 3. Postvesenet har enerett til regelmessig og mot vederlag å motta til utlevering eller befordre innen riket og til å befordre mellem Norge og utlandet:

1) lukkede brev,
2) kort med skriftlige eller med skrift utfylte trykte meddelelser.

Kongen eller den han bemyndiger, kan gjøre undtagelse fra denne bestemmelse, når særlige forhold gjør det ønskelig.

§ 4. Det er forbudt uten postvesenets mellemkomst å la befordre de i foregående paragraf nevnte postsaker med samferdselsmiddel som går i regelmessig fart innen riket eller mellem Norge og utlandet, medmindre de er utstyrt med postvesenets frakeringsmerker overensstemmende med dettes almindelige takster. Merkene skal på betryggende måte kasseres av den som mottar forsendelsen til befordring; avtrykk av frankeringsmaskiner kasseres dog ikke.

Forbudet gjelder dog ikke forsendelser i tjenstlige anliggender mellem vedkommende samferdselsmiddels styre og dets tjenestemenn eller mellem tjenestemennene innbyrdes.

Kongen eller den han bemyndiger, kan forby dannelse eller opretholdelse av sammenslutninger til privat besørgelse av deltagernes eller andres forsendelser av den foran nevnte art.

Kongen eller den han bemyndiger, kan utferdige forbud mot eller treffe andre nødvendige forføininger til å hindre at personer og firmaer som bor her i landet, gjør bruk av et fremmed lands postvesen til besørgelse av sine lukkede eller åpne brevpostforsendelser i nogen større mengde til adressater i Norge. 8 juni. Nr. 2.

Ekspropriasjonsbestemmelser.

§ 5. Enhver som er i besiddelse av transportmidler, er pliktig til mot erstatning å stille dem til postvesenets rådighet, dersom de måtte trenges til hjelp til postførslen.

Likeledes plikter eier eller besidder av grunneiendom mot erstatning å gi postvesenet adkomst over eiendommen i den utstrekning det trenges til postførslen.

Postvesenet kan kreve rådighet over tingene eller adkomst over eiendommen straks, selv om erstatningen ikke er bestemt.

I mangel av mindelig overenskomst fastsettes erstatningen ved skjønn.

§ 6. Norsk skib og luftfartøi er på forlangende av postvesenet og efter dettes nærmere bestemmelse pliktig til å medta postsaker og avlevere dem på anløpsstedene så vel i innensom i utenriks fart.

Erstatningen fastsettes i mangel av mindelig overenskomst ved skjønn.

§ 7. Kongen kan bestemme avgitt mot erstatning fornøden grunneiendom, bebygget eller ubebygget, til anlegg eller utvidelse av bygning for postvesenet.

I mangel av mindelig overenskomst fastsettes erstatningen ved skjønn.

Posthemmeligheten.

§ 8. Postvesenets tjenestemenn må ikke gi uvedkommende underretning om andres benyttelse av posten eller leilighet til selv å skaffe sig sådan underretning. Hvad der gjennem postforsendelsene måtte komme til deres kunnskap, er de pliktige til å fortie for uvedkommende.

Tillatelse til å avlegge vidnesbyrd i henhold til tvistemålsloven av 13 august 1915 § 204, 2 og straffeprosesslovens § 180, 2 kan gis av Poststyret.

Postvesenets adgang til å undersøke innholdet av postsaker.

§ 9. Er det begrunnet mistanke om at en postforsendelse ikke er forsvarlig innpakket eller at den inneholder ting som det er forbudt å innlevere i posten, kan det avsen-

8 juni. Nr. 2.

dende eller mottagende poststed forlange å åpne og undersøke forsendelsen i nærvær av avsender eller mottager. Innrømmes et sådant forlangende ikke, kan postvesenet nekte å motta eller utlevere forsendelsen og kan i tilfelle behandle den som ubesørgelig.

§ 10. I den utstrekning det er nødvendig for å komme til kunnskap om hvem der er avsender eller mottager av en ubesørgelig postforsendelse, kan Poststyret la den åpne og undersøke. Det påligger vedkommende tjenestemenn taushetsplikt, se § 8.

Postvesenets rådighet over ubesørgelige postsaker.

§ 11. Postsaker som ikke kan besørges til adressaten eller leveres tilbake til avsenderen, kan, efter å være bekjentgjort på den måte Poststyret bestemmer, tilintetgjøres eller selges til fordel for postvesenet. Nettoutbyttet av salget kan efter bestemmelse av Poststyret betales til den som melder sig innen et år efterat salget har funnet sted, og godtgjør å ha billig krav på beløpet.

Avsenderens rådighetsrett.

§ 12. Så lenge en postforsendelse er i postvesenets verge, har avsenderen rett til å råde over den.

Verdiforsendelser.

§ 13. Penger må ikke legges i postforsendelser uten at verdien angis. Det samme gjelder frimerker og tjenestemerker til større verdi enn 5 kroner.

Dog kan Kongen eller den han bemyndiger, bestemme at penger, frimerker og tjenestemerker inntil et bestemt beløp skal kunne legges i rekommanderte forsendelser uten angivelse av verdien, når de regler som gjelder for omslag og forsegling av verdibrev iakttas.

Det er forbudt å angi en postforsendelse til høiere verdi enn den virkelige.

Erstatningsregler.

§ 14. Er en rekommandert forsendelse kommet bort mens den var i postvesenets verge, gir postvesenet erstatning til et beløp som Kongen eller den han bemyndiger, bestemmer.

Er innholdet helt eller delvis gått tapt eller skadet og forsendelsen har vært forsynt med omslag og forsegling som for verdiforsendelser bestemt, erstatter postvesenet tapet eller skaden, dog ikke utover det beløp som erstattes for hel bortkomst.

§ 15. Er en pakke uten angitt verdi kommet bort, er den skadet, eller er innholdet helt eller delvis gått tapt mens den var i postvesenets verge, erstatter postvesenet tapet eller skaden. 8 juni. Nr. 2.

Kongen eller den han bemyndiger, kan dog bestemme at erstatningen skal begrenses til bestemte beløp. Utover disse yder da postvesenet ikke erstatning medmindre det bevises at tapet eller skaden skyldes grov uaktsomhet fra postvesenets side.

§ 16. Er en postforsendelse med angitt verdi kommet bort, erstatter postvesenet den angitte verdi, medmindre det godtgjør at denne er for høit angitt. I så fall erstattes tapet. Er forsendelsen skadet eller er innholdet helt eller delvis gått tapt, erstatter postvesenet tapet eller skaden, dog ikke utover det beløp som erstattes for hel bortkomst.

Har innholdet ikke vært eftertellet ved avsendelsespoststedet, erstattes dog det manglende bare dersom forsendelsen fremkommer således beskadiget på omslag eller segl, at det manglende verdiinnhold kan være kommet ut.

§ 17. For et innbetalt postanvisnings-, postkreditiv-, postopkravs- eller postinkassasjonsbeløp er postvesenet ansvarlig.

§ 18. Kommer en postopkravsforsendelse bort, eller skades den mens den er i postvesenets verge, betaler postvesenet erstatning som for lignende forsendelse uten postopkrav.

Har postvesenet levert ut forsendelsen uten å motta opkravsbeløpet, erstatter postvesenet det derved opståtte tap. Erstatningen kan dog ikke være høiere enn opkravsbeløpet.

§ 19. Når postvesenet betaler erstatning for en bortkommet eller helt ødelagt pakke eller verdiforsendelse, erstattes også den betalte porto. Rekommandasjons- og assuranseavgift erstattes ikke.

§ 20. Erstatning betales ikke:

1) når skaden eller den uriktige utlevering eller utbetaling skyldes avsender eller mottager, eller skaden har sin grunn i innholdets beskaffenhet, eller forsendelsen ikke har vært innpakket overensstemmende med gjeldende regler,
2) når forsendelsen har inneholdt saker som er undtatt fra postførsel,
3) når de særlige bestemmelser som er gitt med hensyn til forsendelsesmåten, ikke er iakttatt,
4) når forsendelsen svikaktig er angitt til en høiere verdi enn den virkelige.

§ 21. For andre postsaker enn i paragrafene 14—18 nevnt gis ingen erstatning.

8 juni. Nr. 2.

§ 22. Postvesenet gir ikke erstatning for følger av forsinkelse eller feilsending.

Den erstatning som postvesenet i henhold til paragrafene 14—16 betaler, omfatter bare den bortkomne tings verdi eller den verdiforringelse den skadede forsendelse har lidt, beregnet efter omsetningsverdien ved innleveringen.

Annen erstatning for følger av bortkomst eller beskadigelse gir postvesenet ikke.

§ 23. Erstatningsbeløpet utbetales til avsenderen. Når forsendelsen er utlevert til adressaten, eller avsenderen ikke finnes, kan det dog utbetales til adressaten.

§ 24. Postvesenets erstatningsplikt bortfaller, når krav ikke er fremsatt for postvesenet innen 1 år efter forsendelsens innlevering eller beløpets innbetaling.

Reglementariske bestemmelser.

§ 25. Kongen eller den han bemyndiger, fastsetter de bestemmelser som er nødvendige for å utfylle denne lov.

Likeledes kan Kongen eller den han bemyndiger, treffe bestemmelse om at visse saker skal være undtatt fra postførsel.

Overenskomster med utlandet.

§ 26. Kongen eller den han bemyndiger, kan forsåvidt angår postforsendelser mellem Norge og utlandet foreta de modifikasjoner i foranstående bestemmelser som påkreves i medfør av postoverenskomster mellem Norge og fremmede land.

Straffebestemmelser.

§ 27. Hvis ikke strengere straffebestemmelser kommer til anvendelse, straffes med bøter

1) den som innleverer til postførsel saker som er undtatt fra postførsel, eller som medvirker dertil,
2) den som krenker postvesenets enerett til postførsel efter nærværende lovs §§ 3 og 4, eller som medvirker dertil,
3) den som undlater å efterkomme krav, som stilles av postvesenet i henhold til nærværende lovs § 6,
4) den som innleverer til postførsel forsendelse som inneholder penger, frimerker eller tjenestemerker til verdi av over 5 kroner uten å angi verdien, eller rekommandert forsendelse som inneholder penger, tjenestemerker eller frimerker til høiere verdi enn tillatt i sådanne forsendelser, eller som medvirker dertil, jfr. § 13,
5) den som svikaktig angir en postforsendelse til høiere verdi enn den virkelige, eller som medvirker dertil,

6) den som uberetttiget benytter tjenestemerker til postforsendelser som ikke kan frigjøres med sådanne, eller som medvirker dertil, 8 juni. Nr. 2.

7) den som benytter tidligere brukte frankeringsmerker til frigjøring av postforsendelse, eller som medvirker dertil.

Lovens ikrafttreden.

§ 28. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Fra samme tid opheves lov om postvesenet av 12 mai 1888 med tilleggslover av 6 juli 1892, 9 juni 1903, 11 juni 1906, 19 juli 1912, 18 juli 1913, 16 juli 1920, og 26 juni 1925, § 30 i lov om rettergangsordningens ikrafttreden av 14 august 1918 samt enhver annen bestemmelse som strider mot denne lov.

Lov*) [1]) **om forandring i lov av 8 august 1908 om vernskogens bevarelse og mot skogens ødeleggelse m. v. samt i lov av 7 juni 1916 om tillegg til lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødeleggelse m. v. av 8 august 1908.** 8 juni. Nr. 3.

I.

I lov av 8 august 1908 om vernskogens bevarelse og mot skogens ødeleggelse m. v. skal følgende paragrafer lyde således:

§ 9. Til opsyn med overholdelse av de i henhold til denne lov istandbragte vedtekter har vedkommende formenn og representanter eller i tilfelle det i § 12 omhandlede skogråd å ansette en eller flere duelige og pålitelige menn, for hvilke der utferdiges en instruks. Med skogstyrets samtykke kan ansettelse av opsynsmenn midlertidig undlates.

Opsynsmennene lønnes av kommunen eller vedkommende sogn. Dog skal halvdelen av deres lønn utredes av statskassen, så lenge skogstyret finner ordningen med opsynet tilfredsstillende. Finner skogstyret ordningen med opsynet utilfredsstillende, kan skogstyret midlertidig ansette det fornødne antall pålitelige opsynsmenn, hvis lønn foreløbig utredes av statskassen, som av vedkommende kommune eller sogn refunderes halvdelen av lønnen; kommunens eller sognets bidrag til avlønningen skal dog i så fall ikke under nogen omstendighet kunne andra til mer enn kr. 500,00 årlig.

De av statens skogfunksjonærer eller fylkenes skogfunksjonærer som skogstyret bestemmer, har efter pålegg av dette og efter nærmere instruks fra samme å føre overopsyn

*) Bekjentgj. 9 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.besl. 31 mai. Se Ot. prp. nr. 34. Innst. O. X. St.tid., forh. i Ot. s. 117—125, i Lt. s. 45—46.

8 juni. Nr. 3.

med opsynsmennene og med overholdelsen av vedtektene, å gi opsynsmennene fornødent pålegg samt å yde dem fornøden faglig veiledning og støtte.

Såfremt der for et herred eller sogn tross henstilling fra skogstyret ikke blir vedtatt vedtekter, som skogstyret finner tilfredsstillende, eller tilfredsstillende endringer i bestående vedtekter, kan Kongen efterat herredsstyrets og fylkesskogselskapets uttalelse er innhentet, fastsette vedtekter eller fastsette endringer i gjeldende vedtekter.

§ 12. I vedtekter, istandbragt i henhold til denne lov, kan anordnes et skogråd for herredet. Skogrådet velges av herredsstyret og skal bestå av 5 av herredets innvånere, hvorav minst 3 skal være eiere av skog eller matrikulert jord med skogbevokset utmark innen herredet. På lignende måte velges 5 varamenn.

På tilsvarende måte kan av sognestyret anordnes og velges skogråd for enkelt sogn.

Skogrådet har å påse vedtektenes gjennemførelse og overholdelse og å treffe de dertil nødvendige foranstaltninger efter nærmere i vedtektene angitte regler.

Skogstyret kan pålegge skogrådet å føre protokoll over skogrådets beslutninger og å avgi beretning om virksomheten på den måte, som skogstyret bestemmer.

II.

I lov av 7 juni 1916 om tillegg til lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødeleggelse m. v. av 8 august 1908 skal følgende paragrafer lyde således:

§ 4. Den som i henhold til § 2 har rett til å utføre blinkning, har ved enhver hugst rett til å kreve gjensatt de nødvendige le- og frøtrær. Disse skal merkes på en særskilt måte og må ikke skades eller fjernes uten samtykke av en av de foran nevnte tjenestemenn.

§ 7. Finner skogstyret, hvorved i denne lov forståes det departement som skogvesenet hører under, ordningen av opsynet med lovens overholdelse utilfredsstillende, kan det midlertidig ansette det fornødne antall pålitelige opsynsmenn, hvis lønn foreløbig utredes av statskassen, som av vedkommende kommune refunderes halvdelen av lønnen. Kommunens bidrag til lønnen skal dog i så fall ikke under nogen omstendighet kunne andra til mer enn kr. 500,00 årlig.

De av statens skogfunksjonærer eller fylkenes skogfunksjonærer som skogstyret bestemmer, har efter pålegg av dette og efter nærmere instruks fra samme å føre overopsyn med opsynsmennene og med lovens overholdelse, å gi opsynsmennene fornødne pålegg samt å yde dem fornøden faglig veiledning og støtte.

8 juni.
Nr. 4.

Lov *) [1]) **om måling av fartøier m. v.**

§ 1. Regler for måling av fartøier og bestemmelse av deres drektighet gis av Kongen. Det samme gjelder bestemmelser om fartøiers måleplikt.

§ 2. Utenlandske fartøier, som skal svare avgift efter drektighet her i riket, er undergitt samme målingsplikt og samme måleregler som norske fartøier, medmindre der av Tolldepartementet er truffet bestemmelse om, at deres nasjonale målebrev skal anerkjennes, og sådant målebrev fremlegges.

Tolldepartementet kan for enkelte tilfelle frita måleplikti-tige utenlandske fartøier for måling.

§ 3. På grunnlag av den foretatte måling utferdiges målebrev for vedkommende fartøi. Målebrevet, som alltid må medfølge fartøiet, skal angi dettes hjemsted, kjenningsbetegnelser samt brutto- og nettodrektighet.

Kongen eller den han bemyndiger dertil, treffer bestemmelse om målebrevets innhold for øvrig og om dets avfatning samt om merkning av fartøiet til dettes identifisering.

§ 4. Kongen eller den han bemyndiger dertil, treffer bestemmelse om målingens iverksettelse og om kontroll av målingsforretningene samt om utferdigelse av målebrev.

§ 5. Den, som her i riket bygger eller lar bygge måleplikti-g fartøi, skal skriftlig meddele dette til vedkommende målingsmyndighet, såsnart byggearbeidet er påbegynt.

Når et fartøi skal måles, har reder, fører eller bygger å inngi til målingsmyndigheten målingsanmeldelse. Anmeldelsen skal være avfattet således og ledsaget av sådanne tegninger og oplysninger, som Kongen eller den han bemyndiger dertil, bestemmer.

§ 6. Såfremt måleplikti-g fartøi bygges for norsk regning i utlandet, og det ønskes målt av utsendte norske målere, forinnen det avleveres, skal meddelelse herom tilstilles vedkommende målingsmyndighet, såsnart byggearbeidet er påbegynt, med oplysning om, når fartøiet kan ventes å være ferdig til måling.

Blir efter søknad norsk fartøi målt i utlandet av norske målere, plikter ansøkeren å utrede sådan godtgjørelse for de hermed forbundne utgifter, som bestemmes av Kongen eller den han bemyndiger dertil.

Angående målingsanmeldelse gjelder hvad derom i § 5 er foreskrevet.

---

*) Bekjentgj. 9 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.besl. 31 mai. Se Ot. prp. nr. 41. Innst. O. XIV. St.tid., forh. i Ot. s. 127—129, i Lt. s. 47.

8 juni. Nr. 4.

§ 7. Såfremt norsk fartøi, for hvilket der er utferdiget eller skal utferdiges målebrev, ved ombygning eller på annen måte undergår sådan forandring, efterat måling har funnet sted, at dets drektighet kan tenkes øket, plikter dets reder, fører eller bygger straks å anmelde forandringen til vedkommende målingsmyndighet, forat fartøiet i fornødent fall kan bli undergitt ny måling, og nytt målebrev i tilfelle bli utferdiget.

Samme anmeldelsesplikt påhviler i tilsvarende tilfelle fører av utenlandsk fartøi, for hvilket er utferdiget eller skal utferdiges målebrev efter norsk måling, eller hvis nasjonale målebrev anerkjennes her i landet, såfremt fartøiet ved ankomst til norsk havn skal svare avgift efter drektighet.

§ 8. Ethvert fartøis reder eller fører plikter når som helst å la fartøiet måle på forlangende av tollopsynet eller de særlige målingsmyndigheter.

Ny måling av tidligere målt norsk fartøi skal alltid finne sted på forlangende av dets reder eller fører, såfremt fartøiet er målepliktig.

§ 9. Nytt målebrev skal utferdiges for fartøi, som er forsynt med målebrev, såfremt dets drektighet ved ny måling finnes å være forandret.

Det samme gjelder, såfremt norsk fartøi forandrer navn. I dette tilfelle skal ny måling finne sted, forinnen nytt målebrev utferdiges, medmindre det finnes godtgjort, at der med fartøiet ikke er foretatt nogen forandring, som har indflydelse på drektigheten eller de i målebrevet anførte opgaver vedkommende denne.

Såfremt norsk fartøi alene veksler reder eller fører, kan anførsel herom påføres målebrevet.

§ 10. Såfremt der foretas måling av fartøi, hjemmehørende i annet land, hvis nasjonale målebrev anerkjennes her i riket, og det derunder viser sig, at fartøiets drektighet er større enn i dets nasjonale målebrev anført, innberettes saken straks til Tolldepartementet, som bestemmer, hvorledes det for tilfelle skal forholdes.

§ 11. Der betales et målingsgebyr til statskassen av 20 øre for hver hele tonn av fartøiets nettodrektighet, såfremt ved utferdigelse av nytt målebrev det eldre målebrev ikke forevises, eller reder eller fører har unddratt målepliktig fartøi for måling, eller nogen av dem har forlangt ny måling av fartøiet, og forskjellen mellem den ved denne måling funne nettodrektighet og fartøiets tidligere målte nettodrektighet er under 2 procent. I siste tilfelle blir dog ikke å betale noget gebyr, såfremt den nye måling foregår, fordi fartøiet er ombygget eller forandret, og pliktig anmeldelse herom er gjort til må-

lingsmyndigheten. Også i andre tilfelle kan Tolldepartementet på grunn av særlige omstendigheter frafalle målingsgebyr. 8 juni. Nr. 4.

Blir efter forlangende målingen utført utenfor den av Tolldepartementet fastsatte arbeidstid, betales overtidsgodtgjørelse til vedkommende målere efter departementets nærmere bestemmelse.

§ 12. Ved måling utenfor bosted tilkommer målerne skyss- og kostgodtgjørelse i overensstemmelse med de for offentlige tjenestemenn gjeldende forskrifter. Nevnte godtgjørelse betales av den, som har forlangt målingen eller gitt foranledning til den.

§ 13. Fartøier, som ikke er målepliktige, kan ikke forlanges målt eller tildelt målebrev.

§ 14. Rum i fartøi, for hvilket der ved målingen er gjort fradrag i bruttodrektigheten, eller som er utelatt fra denne, må ikke benyttes i strid med de for sådanne fradrag eller utelatelser fastsatte betingelser.

§ 15. Reder eller fører av fartøi, som pliktes målt, skal snarest mulig sørge for, at måling finner sted.

Såfremt fartøiet ikke beror ved eller bringes til tollsted, kan målingen foretas på det sted, hvor fartøiet forefinnes.

Ved enhver måling av fartøi skal reder, fører eller bygger dra omsorg for, at målerne lettes mest mulig i sitt arbeide, at fornøden assistanse stilles til deres rådighet, og at de erholder alle oplysninger vedkommende fartøiet, som de til målingens riktige utførelse finner påkrevet.

Foranstående bestemmelser gjelder også fartøier, som måles i utlandet, i den utstrekning de på disse er anvendelige.

§ 16. Reder, fører eller bygger, som gjør sig skyldig i overtredelse av denne lov eller de i henhold til loven utferdigede forskrifter, straffes med bøter.

Overtredelsene behandles som overtredelser av toll-lovgivningen.

§ 17. Hvor forpliktelser eller rettigheter i lover, kongelige resolusjoner eller andre av offentlig myndighet gitte bestemmelser er fastsatt efter fartøiers drektighet i kommerselester, blir en kommerselest å regne for 2,1 registertonn.

§ 18. Såfremt der gjøres forandring i reglene for måling av fartøier og bestemmelse av deres drektighet, treffer Tolldepartementet avgjørelse om, hvorvidt og i tilfelle i hvilken utstrekning tidligere målte fartøier skal måles pány og tildeles nye målebrev, samt innen hvilken tid dette skal skje.

§ 19. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Fra samme tid opheves lov om fartøiers måling av 31 mai 1873 og lov inneholdende forandringer i nevnte lov av 17 april 1875.

8 juni. **Kongelig kunngjørelse** *)[1]) om skatt til statskassen av fortæring på bevertningssteder for budgett-terminen 1 juli 1928—30 juni 1929.

For budgett-terminen fra 1 juli 1928 til 30 juni 1929 erlegges der til statskassen skatt av fortæring på bevertningssteder i overensstemmelse med lov av 18 mars 1925.

Skatten erlegges med 10 pct. av fortæringens kostende og beregnes av $^{10}/_{11}$ av den samlede omsetnings beløp.

I omsetningens beløp medregnes skatten enten denne er innbefattet i prisen (som forhøielse) eller er særskilt opkrevet eller opført i utstedte regninger.

8 juni. **Kongelig kunngjørelse** *)[2]) om erleggelse av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminen 1928—29 i henhold til Stortingets beslutning av 24 mai 1928.

§ 1. For budgett-terminen 1928—29 erlegges en ekstraordinær skatt til staten av formue efter følgende regler:

a. Personer (boer), som er skattepliktige efter lov om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue av 28 juli 1921 § 3 bokstav a og c, samt personer, som er skattepliktige efter samme paragrafs bokstav b, erlegger:

Av de første	kr.	125 000,00	intet.	
— næste	»	75 000,00	0,4	pct.
— —	»	100 000,00	0,5	»
— —	»	100 000,00	0,6	»
— —	»	200 000,00	0,7	»
— —	»	200 000,00	0,8	»
— —	»	200 000,00	0,9	»
— —	»	250 000,00	1,0	»
— —	»	250 000,00	1,1	»
— —	»	500 000,00	1,2	»
— —	»	1 000 000,00	1,3	»
— —	»	2 000 000,00	1,4	»
— —	»	2 000 000,00	1,5	»
— —	»	3 000 000,00	1,75	»
— —	»	5 000 000,00	2,0	»
— —	»	5 000 000,00	2,25	»
— —	»	5 000 000,00	2,5	»
— —	»	5 000 000,00	2,75	»
Av det overskytende beløp			3,0	»

*) Bekjentgj. 9 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.besl. 24 mai. Se St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4. Budgett-innst. S. nr. 105 b. St.tid. s. 1722—1737.

[2]) St.besl. 24 mai. Se St.prp. nr. 11, nr. 45 og nr. 55. St.med. nr. 16 og nr. 23, jfr. St.prp. nr. 1, kap. 2002. Innst. S. nr. 124. St.tid. s. 1737—1741.

b. Utenlandske selskaper og innretninger, som er skattepliktige efter lov om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue av 28 juli 1921 § 3 bokstav b, erlegger 0,5 pct. av formuens samlede beløp. 8 juni.

Skatt ilignes kun, forsåvidt skattebeløpet for den enkelte skattepliktige utgjør minst kr. 4,00. Omberegning av skatt efter avgjørelse av ankenevnden (lov av 28 juli 1921 § 19) finner alene sted, når avgjørelsen for den enkelte skattepliktige bevirker en forandring i skatten på minst kr. 10,00.

§ 2. For øvrig kommer til anvendelse bestemmelsene i skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911 med tilleggslover samt i lov av 28 juli 1921 om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue med tilleggslover av 20 juni 1924 samt av 12 februar og 3 juli 1926.

§ 3. Denne skattebeslutning trer i kraft straks.

Kronprinsregentens resolusjon, hvorved der i henhold til lov av 6 juni 1896 om behandling av forsømte barn, § 27, annet ledd, meddeles stadfestelse på plan for skolehjemmet «Toftes Gave» overensstemmende med et fremlagt utkast. 8 juni.

Kronprinsregentens resolusjon *) om helseforskrifter for Titran fiskevær, Sør-Trøndelag fylke. 8 juni.

Kronprinsregentens resolusjon **), hvorved i medhold av § 44, tredje ledd i lov om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. av 8 april 1905 bestemmes at Logelven ovenfor «Reisteinen» i Laudal herred og Songelven ovenfor Heddelands broer i Øyslebø herred, begge i Vest-Agder fylke, skal betraktes som vassdrag, hvori laks ikke går op. 8 juni.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 8 juni.

Den nye rettergangsordning.
Rundskrivelse nr. 20.

Om bevilling til fri sakførsel m. v.

Den nye rettergangsordning har forårsaket en del tvil om hvad en bevilling til fri sakførsel omfatter efter de nye regler. Departementet har derfor funnet det hensiktsmessig å gi en samlet oversikt over de herhenhørende bestemmelser og over den praksis som for fremtiden bør følges.

*) Bekjentgj. 9 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22, hvor helseforskriftene er inntatt.

**) Bekjentgj. 9 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

8 juni. I. Bevilling til fri sakførsel anses å omfatte:

1) Fritagelse for å erlegge det for hovedsaken bestemte ordinære behandlingsgebyr.

2) Fritagelse for gebyr for bevisoptagelse og partsavhøring av en annen domstol enn den som behandler saken.

3) Gjelder bevillingen en overordnet instans, betales ikke gebyr for den forberedende ankebehandling. Det samme gjelder om behandling av ansøkning om anketillatelse samt begjæring om opreisning efter sportellovens § 20. Tilsvarende gjelder begjæring om opreisning efter sportellovens § 3, hvor ankefristen til herreds- eller byrett er oversittet.

4) Gebyrfrihet for attester og utskrifter efter sportellovens § 79 overensstemmende med de tidligere regler. Hvor benefisiet er meddelt for å innbringe en avgjørelse for høiere instans, meddeles mulige utskrifter av saken for vedkommende underordnede domstol gratis.

5) Godtgjørelse til doms- og skjønnsmenn efter sportellovens § 97, vidnegodtgjørelse samt godtgjørelse til de av retten opnevnte sakkyndige omfattes av benefisiet. Det samme gjelder utgifter til forkynnelser og tilsigelser efter sportellovens §§ 118 og 149. I denne forbindelse skal man henlede opmerksomheten på Justisdepartementets skrivelse av 25 februar 1897, hvorefter den beskikkede sakfører selv må sørge for bekreftet avskrift av det som skal forkynnes. Enn videre omfattes av benefisiet de særlige utgifter til kunngjørelse gjennem aviser, tinglysning etc., hvor forkynnelse må skje på denne måte.

Om ansettelse av de sakkyndiges salær henvises til Justisdepartementets rundskrivelse av 30 juni 1927.

6) Utlegg til rettslokale samt til porto utredes av det offentlige. Dette gjelder også portoutlegg for korrespondanse med den benefiserte part selv.

7) Det som er sagt foran gjelder hvor vedkommende utgift helt eller delvis vilde ha påhvilt den benefiserte part, dersom saken ikke hadde vært benefisert. Foretas imidlertid et rettergangsskritt efter begjæring av flere parter, hvorav den ene er meddelt fri sakførsel, gjelder det som er sagt foran også et sådant skritt, jfr. departementets skrivelse i Lovtidende av 10 juni 1909 som fremdeles er gjeldende.

8) Benefisiet omfatter godtgjørelse til den beskikkede sakfører, jfr. sportellovens § 106. 8 juni.

I den anledning skal departementet spesielt bemerke, at sakføreren ikke uten særskilt bevilling i noget tilfelle tilkommer skyss- og kostgodtgjørelse og salær for møte ved de foran under 2) omhandlede rettergangsskritt.

Forsåvidt angår rettsmøter utenfor hovedforhandlingen innen det domssogn hvor saken verserer, henvises til departementets rundskrivelse av 12 desember 1892 om at beskikkede sakførere ikke tilståes skyss- og kostgodtgjørelse for reise til andre rettsmøter enn de under hvilke det er nødvendig å avgi møte på den benefiserte parts vegne. Denne rundskrivelse får tilsvarende anvendelse også under den nye prosess. Det bemerkes imidlertid at spørsmålet om betimeligheten av den beskikkede sakførers fremmøte selvsagt må avgjøres på grunnlag av den stilling som spørsmålet på forhånd måtte stå i for ham. Ved avgjørelsen bør også tas hensyn til dommerens forandrede stilling i prosessen efter den nye rettergang.

Om beskikkelse av sakfører som er bosatt utenfor vedkommende domssogn, henvises til departementets skrivelse i Lovtidende av 28 februar 1918.

Om salæransettelsen henvises for øvrig til departementets cirkulære av 30 desember 1897, som fremdeles får tilsvarende anvendelse. Man finner å burde bemerke at salæransettelsene i benefiserte saker gjennemgående er for høie, hvorfor man vil innskjerpe at der ved salæransettelsene vises den største omhu og nøiaktighet. Avgjørelsene bør gis en fyldigere begrunnelse enn hvad gjennemgående nu er tilfelle. Den tid som er medgått til selve hovedforhandlingen bør alltid særskilt oplyses. Fylkesmennene bør, hvor det er grunn til å anta at salæransettelsen kan bli endret ved revisjonen i departementet, stille anvisningen av salæret i bero, inntil departementets avgjørelse foreligger.

I anledning av det nedenfor under 9 a) anførte bemerkes at en dommer bare kan ansette salær for rettsmøter innen sitt eget domssogn, jfr. skrivelse av 13 september 1898. Ved salæransettelsen i hovedsaken bør der dog tas hensyn til at den beskikkede sakfører ved andre retter er tilkjent salær i anledning av samme sak.

8 juni. I denne forbindelse benytter man anledningen til å påpeke at de til departementet innkomne andragender om fri sakførsel ofte er avfattet på en måte som volder uforholdsmessig arbeide ved deres avgjørelse, idet der i ansøkningen henvises til en medfølgende dokumentmengde, hvorav sakens sammenheng angis å fremgå. Det henstilles til partenes prosessfullmektiger i ansøkningen å gi en kort, men såvidt mulig fyldestgjørende fremstilling av saksforholdet, særlig hvor der ikke foreligger domsutskrift eller annet dokument, hvor saken samlet er kort og greit fremstillet. Dette gjør det dog ikke overflødig som før å medsende de bilag hvortil fremstillingen måtte støtte sig.

Forliksmegling bør som regel ha vært anstillet før der søkes om fri sakførsel.

9) Bevillingen gjelder bare den person den lyder på og bare den sak og den saksbehandling den nevner. Den angår videre, forsåvidt intet annet følger av det som er sagt under punkt 2, kun saksbehandlingen ved den domstol den omfatter, og bare de rettergangsskritt den benefiserte part foretar i kraft av den prosess-stilling som han i bevillingen er forutsatt å innta. Jfr. her cirkulære av 11 mars 1876, som fremdeles forblir gjeldende. Fra det her anførte finner man dog å kunne gjøre følgende undtagelser:

a) hvis motparten påkjærer en under saken avsagt kjennelse, trenges ikke særskilt bevilling for å ta til gjenmæle mot kjæremålet,

b) hvis uteblivelsesdom er avsagt på grunn av motpartens uteblivelse, og saken derefter blir opfrisket, gjelder benefisiet også opfriskningssaken.

10) Post 2 i departementets cirkulære av 11 mars 1876 om at et benefisium ikke antas å kunne gis anvendelse på det som er passert i saken forinnen benefisiets meddelelse anses fremdeles gjeldende. De foran under 1, 2 og 3 nevnte gebyrer omfattes dog alltid av bevillingen, hvorfor disse gebyrer i tilfelle blir å tilbakebetale.

Forliksomkostninger omfattes ikke av bevillingen.

II. Er der bare gitt bevilling til fritagelse for rettsgebyrer, fritar dette alene for plikten til å erlegge de foran under 1, 2 og 3 nevnte sportler, derimot ikke de øvrige utlegg, hvis dette ikke særskilt er sagt.

III. Om utbetaling av forkynnelsesgebyrer etc. i benefiserte saker henvises til departementets rundskrivelse nr. 16 om den nye rettergangsordning av 1 juli 1927. Det bemerkes at rundskrivelsen er å forstå således at utgiftene skal føres til utgift i sportelregnskapet for den domstol som foretar vedkommende rettergangsskritt, således hvor det gjelder en bevisoptagelse, hos den domstol som foretar bevisoptagelsen. 8 juni.

Avtrykk av denne rundskrivelse bes sendt til alle dommere i hr. fylkesmannens distrikt. Avtrykk blir av departementet gjennem sakførerforeningene sendt til disses medlemmer.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Chrisian Rummelhoff Henriksen Opsals testamente av 5 juli 1900 med tillegg av 1 september 1900, 10 mars 1922 og 12 juni 1924 oprettede «Chr. Opsals legat» til verdige småbrukere i Elverum og til sangkor i Elverum kirke. 8 juni.

Rundskrivelse fra medisinaldirektøren til helserådenes ordførere. 8 juni.

Kunstig fløte.

Det er kommet til min kunnskap, at der er under forberedelse i Oslo en fabrikk for fremstilling av et fløtelignende fabrikat, som er tilsiktet å skulle komme til å stå omtrent i samme forhold til naturlig fløte som margarin til natursmør. Det er mulig, at fabrikken vil oprette filialer annensteds, i ethvert fall må helserådene, hvert innen sitt distrikt, være forberedt på, at varen kan bli frembudt til salgs. På sakens nuværende trin må jeg henstille til helserådene å iaktta følgende:

Der bør føres nøiaktig kontroll med, at de pågjeldende fabrikkers lokaler og de til fabrikasjonen benyttede arbeidsredskaper, mål, vekter, kar og maskiner holdes i renlig stand og at de personer som deltar i fabrikasjonen, iakttar streng renlighet med hensyn til sin person og sin klædedrakt. I lokalene bør det ikke tillates lagret eller henlagt varer eller gjenstander som er den pågjeldende fabrikasjon uvedkommende, spesielt ikke nogen vare som kan meddele produktet usmak eller fremmed lukt. Enhver bruk av tobakk i lokalene eller lagerrummene bør forbydes og likeså påfylling av petroleum eller bensin. Til utsalg, hvorfra varen forhandles, bør der stilles de samme krav med hensyn til lokaler og personale som til utsalg for melk og fløte. Det bør ikke tillates, at

8 juni. varen selges fra åpne kar, men bare i lukket emballage i uanbrutt stand, således som den leveres fra fabrikken. Overhelling på salgsstedet bør være forbudt.

Varen må selges under sådant navn at forveksling med naturfløte er utelukket. Overhodet bør varen ikke tillates solgt under nogen benevnelse, hvori ordet «fløte» inngår som bestandel. Oslo helseråd har intet hatt å bemerke til navnet «Gradin». Landbruksdepartementet har under forberedelse en ny margarinlov, hvori også vil bli inntatt bestemmelser angående det heromhandlede fløtelignende fabrikat. Når denne lov er blitt vedtatt, vil der bli tatt under overveielse mulige endringer eller tilføielser til foranstående anvisninger og om nødvendig utsendt til helserådene utkast til tillegg til sundhetsforskriftene i heromhandlede anledning.

9 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om tillegg til reglementet for befal og mannskaper ved brandvesenet i Hølen.

11 juni. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet angående særbestemmelser for motorvognkjøring på hovedveiene i Sogn og Fjordane fylke.

12 juni. **Skrivelse** fra Justisdepartementet om opnevnelse av utskiftningsmenn.

Efter utskiftningslovens § 13 (således som denne paragraf lyder efter lov nr. 4 av 14 august 1918 § 26) skal utskiftningsmenn opnevnes overensstemmende med reglene i skjønnsloven av 1 juni 1917 § 13. Opnevnelsen — av det dobbelte antall menn — foretas av herredsdommeren (sorenskriveren), hvorefter utskiftningsformannen lar opnevnelsen forkynne for partene med tilkjennegivende om adgangen til utskytning. Utskiftningsformannen avgjør utskytningens utfall efter reglene i skjønnslovens § 13, og han bestemmer således hvem der skal fungere som utskiftningsmenn.

12 juni. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, hvorved oversendes et av departementet fastsatt tillegg til skjema for avregningsbok for sjømenn.

11. Følgende meddelelse til norske sjømenn:

«Socialdepartementet har bestemt at midler hvorved sjømenn kan beskytte sig mot smittsomme veneriske sykdommer, skal finnes ombord i hvert norsk skib.

*) Bekjektgj. 18 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23, hvor reglementets punkt 4 i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 18 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23, hvor bestemmelsene er inntatt.

Midlet med tilhørende bruksanvisning kan fåes ved henvendelse til kapteinen eller den han bemyndiger dertil. 12 juni.

Skibet har adgang til å få utgiftene ved utlevering av dette middel dekket ved fradrag i hyren (jfr. sjømannsloven av 16 februar 1923 § 28, 3dje ledd).»

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om endringer i byggeforskriftene for Bærum, Akershus fylke. 12 juni.

Stortingsbeslutning **) om nedsettelse av visse lønnsfradrag for emolumenter, — sålydende: 13 juni.

De ved Stortingets beslutning av 1 juni 1921 under beslutningens punkt VI anordnede lønnsfradrag for tjenestemenn som i sine stillinger er tillagt kost (med eller uten losji) nedsettes fra 1 januar 1928 og inntil videre med 10 pct.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Fru Minna Wetlesens legat til støtte for ungdom i Nordstrands og Østre Akers prestegjeld». 13 juni.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ifølge § 9 i loven for Christiania Brandcorps-forenings Understøttelseskasse oprettede «Christiania Brandcorpsforenings legat for trengende av den borgerlige stand». 13 juni.

Rundskrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmennene. 13 juni.

I henhold til lov av 21 juli 1894 § 5 og den departementet ved kongelig resolusjon av 24 september 1898 post IV gitte bemyndigelse har departementet funnet å burde treffe følgende ytterligere foranstaltninger til betryggelse av skattefogdenes mellemregnskapsforhold med lensmennene og de særskilt ansatte skatteopkrevere.

1. Det innskjerpes pånytt at lensmenn og skatteopkrevere har å holde særskilt kasse for samtlige de inn- og utbetalinger som vedkommer deres mellemregnskap med skattefogden, og at denne kasse ikke må inneholde andre midler. Hvor midler av denne kasse av vedkommende tjenestemenn midlertidig innsettes i bank, pålegges det disse å foranledige vedkommende kontrabok gitt sådan betegnelse:

«Kontrabok for oppebørsler til det offentlige for skattefogden i N. N. ved lensmannen (skatteopkreveren) i N. N.»

Det pålegges skattefogdene å påse, at påbudet blir strengt overholdt og i motsatt fall gjennem fylkesmannen å innberette forholdet til Finansdepartementet.

*) Bekjentgj. 18 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23, hvor byggeforskriftenes §§ 1, 6, 12 og 18 i endret lydelse er inntatt.

**) Se St. prp. nr. 100. Innst. S. nr. 62. St.tid. s. 1939.

13 juni. 2. Månedsopgjørene med kontobalansen og månedsremissen skal innsendes senest innen den 10de i hver efterfølgende måned med undtagelse av opgjørene for desember og juni, som blir å innsende senest innen henholdsvis 20 januar og 20 juli.

Skattefogden gis ikke adgang til å dispensere fra fristene og pålegges gjennem fylkesmannen å innberette til departementet i tilfelle disse oversittes.

3. Den ved departementets rundskrivelse av 21 desember 1921 midlertidig tilståtte fritagelse for ved avleggelsen av de forskjellige skatteregnskaper og ordinære intraders regnskap å vedlegge spesifisert restansefortegnelse for de skatter under kr. 1000,00 som forfaller i det halvår ekstrakten gjelder opheves. For fremtiden blir således å avlegge spesifiserte restanselister for alle utestående skatter pr. hvert års 31 desember og 30 juni.

4. Restanselistene skal for fremtiden kun utferdiges på de av Finansdepartementet anordnede skjemaer, som efter foranstaltning av departementet vil bli lensmennene og skatteopkreverne tilstillet.

Det pålegges lensmennene og skatteopkreverne å utferdige restanselistene i to eksemplarer. Ved utskrivningen kan benyttes kopiblyant med blåpapir eller i tilfelle skrivemaskin med gjennemslag.

Så vel originalen som kopien underskrives av vedkommende lensmann eller skatteopkrever og tilstilles skattefogden senest innen henholdsvis hvert års 20 januar og 20 juli. Den originale liste blir av skattefogden å videresende til Finansdepartementet sammen med vedkommende halvårsekstrakt, mens kopien beholdes av skattefogden av hensyn til den videre kontroll.

Skattefogden anses berettiget til i den utstrekning han måtte finne det påkrevet av hensyn til kontrollen og opsynet med skatteinndrivelsen i løpet av halvåret ved underhåndshenvendelse til vedkommende lensmann eller skatteopkrever f. eks. ved telefonhenvendelse å erkyndige sig om, hvilke restanser der fremdeles står uavskrevet i lensmannens skattelister, likesom han også hvor dette måtte anses påkrevet i tilfelle er berettiget til å tilbakesende restanselisten og få denne ført à jour av lensmannen ved overstrykning av de senere innbetalte skatter. Det pålegges lensmennene og skatteopkreverne å utvise den største nøiaktighet ved utfyllingen av skjemaene.

5. Det pålegges skattefogdene minst en gang hvert år å utsende kravbrever i hvert enkelt av de lensmanns- og skatteopkreverdistrikter som sorterer under ham. Innenfor

denne ramme overlates det for øvrig til vedkommende skatte- 13 juni.
foged å bestemme hvor ofte og til hvor mange skattedebitorer han av hensyn til kontrollen og skatteinndrivelsen finner det påkrevet å utferdige kravbrever.

Til kravbrevene benyttes trykte skjemaer med følgende form:

«Av lensmannens — skatteopkreverens — restanseliste pr.....19.... fremgår, at De står tilrest med..... skatt for 19....19.... stor kr.....

Dette beløp med renter og mulige omkostninger må straks innbetales til lensmannen — skatteopkreveren — da tvangsinndrivelse ellers må iverksettes.

Erkjennelse for mottagelsen av nærværende skrivelse imøteses på vedlagte blankett. Skulde skatten være betalt senere enn forannevnte datum bes oplysning herom meddelt. Frankert konvolutt for svaret vedlegges.»

Kravbrevene blir å vedlegge en med tjenestemerke frankert og til skattefogden på forhånd adressert konvolutt til forsendelse av skattedebitors erkjennelse samt blankett til denne.

Blanketten vil bli gitt følgende form:

«Herved erkjennes mottagelsen av Deres skrivelse av ..... angående innbetalingen av min resterende..... skatt for 19....19.... stor kr.....»

Trykte skjemaer til kravbrev og erkjennelsesskrivelser vil senere bli skattefogdene tilstillet herfra. Det er forutsetningen at skjemaet for erkjennelsene på forhånd utfylles av skattefogdene.

Kravbrevene blir å sende som anbefalt brev likesom skattefogdene i sitt eksemplar av restanselistene ved vedkommende restanser bør notere at kravbrev er sendt, således at der til enhver tid kan has oversikt over hvilke debitorer som er tilskrevet. Det forutsettes at skattefogdene fører nøie innseende med den videre inndrivelse av de restanser for hvilke kravbrev er utsendt.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 14 juni.

Ifølge offisiell meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Ecuador sluttet sig til overenskomst om slaveri av 25 september 1926.

Tiltredelsen fikk virkning 26 mars 1928.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om ophevelse 14 juni.
av §§ 8, 9 og 10 i politivedtektene for Foldal herred, Hedmark fylke.

*) Bekjentgj. 18 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

14 juni. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om forandringer i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Mysen, Østfold fylke.

14 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Jørgen B. Jakobsens udaterte testamente oprettede «Lovise M. Jakobsens legat til Leirfjord kommune».

14 juni. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig motorvognkjøring på veistrekningen Kongsberg—Vittingfoss—Larvik.

15 juni. Nr. 1. **Lov** ***) [1]) om endringer i og forlenget gyldighet av lov om industrielt hjemmearbeid av 15 februar 1918, jfr. lov av 6 juli 1923.

I.

Loven om industrielt hjemmearbeid av 15 februar 1918, jfr. lov av 6 juli 1923, skal — med de endringer som er nevnt under II — inntil videre bli ved å gjelde, dog ikke lenger enn til 30 juni 1933.

II.

Følgende bestemmelser i loven skal lyde så:

§ 9, 2net ledd. Finner rådet efter undersøkelse, at lønnsforholdene i et yrke er utilfredsstillende, kan det beslutte å nedsette en lønnsnevnd til å fastsette minstelønn for yrket eller grener av det. Rådet kan beslutte selv å fastsette minstelønn (jfr. paragraf 15, siste ledd), når det finner dette ubetenkelig og det faller særlig vanskelig å få nedsatt en lønnsnevnd. Beslutningen kan også gjelde flere yrker under ett. Der kan nedsettes en felles eller flere særskilte nevnder. Før rådet fatter sin beslutning, skal det innhente vedkommende kommunestyres uttalelse.

§ 14, 2net ledd. I kunngjørelsen skal arbeidere og arbeidsgivere, deres mulige sammenslutninger og andre, som har interesse i kjennelsen, opfordres til innen 14 — fjorten — dager å komme med uttalelse om den. Uttalelsen skal sendes gjennem nevnden, som ledsager den med sin erklæring.

---

*) Bekjentgj. 23 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor vedtekten i i sin helhet i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 23 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor bestemmelsene er inntatt.

***) Bekjentgj. 18 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.besl. 31 mai. Se Ot. prp. nr. 37. Innst. O. nr. 58. St.tid., forh. i Ot. s. 135—144; i Lt. s. 47.

§ 15. Når den i § 14 satte frist er utløpet og saken er til- 15 juni.
strekkelig oplyst, treffer Hjemmearbeidsrådet sin beslutning. Nr. 1.
Rådet kan enten godkjenne den minstelønn som nevnden har satt, eller gjøre forandringer i den eller sende saken tilbake til nevnden til ny behandling.

Rådet skal påse, at de i forskjellige yrker, for forskjellige arbeider og på forskjellige steder fastsatte minstelønnssatser står i rimelig forhold til hverandre.

Godkjennes nevndens avgjørelse, skal rådet fastsette tidspunktet for dens ikrafttreden. Dette må ikke falle tidligere enn 14 — fjorten — dager efter godkjennelsen. Hjemmearbeidsrådets beslutning skal offentliggjøres i Norsk Kunngjørelsestidende og i øvrig på den måte rådet finner tjenlig.

Sendes saken tilbake til nevnden, skal Hjemmearbeidsrådet angi fremgangsmåten ved den nye behandling og de synsmåter som skal legges til grunn. Angivelsen er bindende for nevnden.

Utskrift av nevndens nye kjennelse skal snarest mulig sendes Hjemmearbeidsrådet. Rådet følger fremgangsmåten efter § 14 i det omfang det finner påkrevet, og avgjør derefter saken.

Hjemmearbeidsrådet kan (jfr. § 9, 2net ledd) fastsette minstelønn uten at saken først blir behandlet av en lønnsnevnd. Det skal i så fall på forhånd i fornøden utstrekning rådføre sig med vedkommende arbeidsgivere, arbeidere og helserådet. § 9, 2net og 3dje ledd, § 11, § 12, § 13, 1ste og 2net ledd og denne paragrafs 2net ledd får tilsvarende anvendelse. Rådet skal fastsette tiden for minstelønnens ikrafttreden og sørge for at alle vedkommende blir underrettet.

§ 20, 2net ledd. Rådet kan enten selv fastsette ny minstelønn eller gi den lønnsnevnd, som har foretatt den tidligere fastsettelse, i opdrag å fastsette ny minstelønn eller det kan til sakens behandling beslutte nedsatt en ny nevnd.

III.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov *[1]) om tillegg til lov av 16 juni 1927 15 juni.
om forbud mot salg av usløiet torsk i Lofo- Nr. 2.
ten og Vesterålen.

Lov av 16 juni 1927 om forbud mot salg av usløiet torsk (skrei) i Lofoten og Vesterålen gjøres gjeldende for hele opsynsdistriktet.

Denne lov trer i kraft fra 1 januar 1929.

*) Bekjentgj. 18 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.
[1]) St.besl. 31 mai. Se Ot. prp. nr. 32. Innst. O. nr. 56. St.tid., forh. i Ot. s. 126—127; i Lt. s. 46—47.

15 juni. **Kongelig kunngjørelse** *) [1]) om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1928 av til innenlandsk forbruk avhendet brennevin.

Fra 1 juli 1928 skal til statskassen erlegges omsetningsavgift av det brennevin, som selges til innenlandsk forbruk av A/S Vinmonopolet, svarende til 20 pct. av bruttosalgsbeløpet, avgiften iberegnet.

Undtatt fra denne avgift er spiritus som efter spesiell bevilling er tillatt utlevert uten erleggelse av almindelig tilvirkningsavgift eller toll til teknisk, videnskapelig, kirurgisk og lignende annet bruk.

Finans- og Tolldepartementet bemyndiges til å frita for omsetningsavgift spiritus av minst 94 pct. alkoholstyrke, som anvendes ved tilvirkning til salg av såper, parfymer, toalettvann, hårvann, munnvann, essenser o. l., når spiritusen inngår som en vesentlig faktor ved fremstillingen, og forholdet for øvrig gjør en avgiftsfritagelse påkrevd eller beføiet.

Også i andre rent spesielle tilfelle kan departementet på de vilkår det måtte fastsette, frita for omsetningsavgift.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse for øvrig utferdiges av Finans- og Tolldepartementet.

15 juni. **Kongelig resolusjon.** 1. Det tillates, at der opføres en kirke på en dertil utsett tomt på Riis i den sydvestre del av Vestre Aker prestegjeld i Oslo bispedømme efter en fremlagt, av arkitektene Berner og Berner utarbeidet plan og efter det alternativ for tårnets vedkommende som departementet bestemmer.

Oslo Stiftsdireksjon bemyndiges til å samtykke i mindre vesentlige endringer i byggeplanen, om sådanne under arbeidets gang måtte vise sig ønskelige eller nødvendige.

2. Oslo biskop bemyndiges til å avgi nærmere bestemmelse om antallet av gudstjenester i den nye kirke — som inntil videre blir å benevne Riis Kapell — og om deres fordeling mellem prestene i Vestre Aker.

15 juni. **Kongelig resolusjon,** hvorved der i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 fastsettes reglementariske bestemmelser for de under nedenstående tjenestegrener hørende tjenestemenn som går inn under den nevnte lov:

1. Universitetet.
2. Statens Tannlægeinstitutt (Norges Tannlægehøiskole).
3. Meteorologiske institusjoner.
4. Arkivvesenet.

*) Bekjentgj. 18 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.besl. 8 juni. Se St. prp. nr. 14. Innst. S. nr. 152. St.tid. s. 1835—1836.

Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til å 15 juni. foreta de forandringer eller tilføielser i vedkommende reglement som i fremtiden måtte finnes påkrevet.

Reglementene er sålydende:

Det kongelige Frederiks universitet.

§ 1. De stillinger ved Det kongelige Frederiks universitet som omfattes av tjenestemannsloven, besettes som regel efter almindelig konkurranse. Stillingene kunngjøres av departementet — eller for de stillingers vedkommende som besettes av Det akademiske kollegium, av dette — på den måte som finnes hensiktsmessigst, med opgave over lønnsvilkår og med en ansøkningsfrist av minst 14 dager.

Kirke- og Undervisningsdepartementet kan i særlige tilfelle frita for disse regler.

§ 2. Om hvem som skal ansette tjenestemenn og hvorledes der skal gåes frem ved ansettelsen gjelder bestemmelsen i Universitetslovens § 24.

§ 3. Hvis Det akademiske kollegium vil ansette nogen som ikke er innstillet og innstillingsmyndigheten fastholder sin innstilling (lovens § 2, 3), forelegges saken for Kirke- og Undervisningsdepartementet.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende reglement —, med de forandringer som senere måtte bli fastsatt, samt med de forpliktelser som fremgår av lov om pensjonsordning for Statens tjenestemenn nr. 3 av 28 juli 1921 og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn med mulige senere forandringer. I øvrig fastsetter Kirke- og Undervisningsdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. Forsåvidt der overenstemmende med tjenestemannslovens § 16 av Kirke- og Undervisningsdepartementet treffes bestemmelse om oprettelse av tjenestemannsutvalg for tjenestemenn ved Det kongelige Frederiks universitet gis de i lovens § 18, 2 og 3 omhandlede bestemmelser om tjenestemannsutvalgets sammentreden med representanter fra tjenestegiveren likeledes av departementet.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid i vedkommende stilling ved Universitetet. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen tidligere tjeneste ved Universitetet eller til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

15 juni. Ved beregning av tjenstetiden efter tjenestemannslovens § 20 kommer all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemenn i betraktning.

§ 7. Opsigelse efter tjenestemannslovens § 19 kan innankes for Kongen, hvis opsigelsen er meddelt av Kirke- og Undervisningsdepartementet, og for nevnte departement hvis opsigelsen er meddelt av Det akademiske kollegium.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet som har opsagt ham. Er denne myndighet kollegiet, sender dette saken med sin uttalelse uten ophold til Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil anken er avgjort.

§ 8. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i dette reglements § 7.

Anken må fremsettes innen 14 dager efter at ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 9. Ved anke over pålegg som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i dette reglements § 7.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen en måned efter ankens fremsettelse.

Statens Tannlægeinstitutt (Norges Tannlægehøiskole).

§ 1. Stillinger ved Statens Tannlægeinstitutt besettes, forsåvidt som de omfattes av tjenestemannsloven, som regel efter almindelig konkurranse. Stillingene kunngjøres av vedkommende ansettelsesmyndighet på den måte som finnes hensiktsmessigst, med opgave over lønnsvilkår og med en ansøkningsfrist av minst 14 dager.

Kirke- og Undervisningsdepartementet kan i særlige tilfelle frita for disse regler.

§ 2. Om besettelse av stillingene og hvorledes der skal gåes frem ved besettelser gjelder bestemmelsene i «Reglement» for Statens Tannlægeinstitutt (Norges Tannlægehøiskole), § 7.

§ 3. I ansettelsesbrevet skal stå at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende

reglement — med de forandringer som senere måtte bli fast- 15 juni.
satt, samt med de forpliktelser som fremgår av lov om pensjonsordning for Statens tjenestemenn nr. 3 av 28 juli 1921 og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrensen for offentlige tjenestemenn med mulige senere forandringer. I øvrig fastsetter Kirke- og Undervisningsdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 4. Forsåvidt der overensstemmende med tjenestemannslovens § 16 av Kirke- og Undervisningsdepartementet treffes bestemmelse om oprettelse av tjenstemannsutvalg for tjenestemenn ved Statens Tannlægeinstitutt, gis de i lovens § 18, 2 og 3, omhandlede bestemmelser om tjenestemannsutvalgets sammentreden med representanter for tjenestegiveren likeledes av departementet.

§ 5. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid i vedkommende stilling ved Statens Tannlægeinstitutt (Norges Tannlægehøiskole). Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen tidligere tjeneste ved instituttet (høiskolen) eller lignende undervisningsanstalter eller til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 kommer all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann i betraktning.

§ 6. Opsigelse efter tjenestemannslovens § 19 kan innankes for Kongen hvis opsigelsen er meddelt av Kirke- og Undervisningsdepartementet og for nevnte departement hvis opsigelsen er meddelt av instituttets styre.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet som har opsagt ham. Er denne myndighet styret sender dette saken med sin uttalelse uten ophold til Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil anken er avgjort.

§ 7. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i dette reglements § 6.

Anken må fremsettes innen 14 dager efter at ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 8. Ved anke over pålegg som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn

15 juni. til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i dette reglements § 6.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen en måned efter ankens fremsettelse.

De meteorologiske institusjoner.

§ 1. Stillinger innen den meteorologiske etat besettes forsåvidt som de omfattes av tjenestemannsloven, som regel efter almindelig kokurranse. Stillingene kunngjøres av vedkommende ansettelsesmyndighet på den måte som finnes hensiktsmessigst, med opgave over lønnsvilkår og med en ansøkningsfrist av minst 14 dager. Kirke- og Undervisningsdepartementet kan i særegne tilfelle frita for disse regler. Stilling som assistent I besettes dog i almindelighet ved oprykning uten å kunngjøres ledig utenfor etaten. Ledige stillinger og vikariater innen etaten bekjentgjøres spesielt og på hensiktsmessigste måte for etatens personale.

§ 2.

1. Bestyrere, kontorchef, meteorologer, videnskapelige assistenter, assistent av lønningsklasse I og kontorassistent av lønningsklasse I ansettes av Kirke- og Undervisningsdepartementet efter innstilling fra direktøren for de meteorologiske institusjoner.
2. Assistenter av lønningsklasse II, kontorassistenter av lønningsklasse II, telegraffunksjonærer, vaktmestre og instrumentmakere ansettes av et ansettelsesråd bestående av direktøren, chefen for vedkommende distriktscentral eller avdeling og kontorchefen.

§ 3. I ansettelsesbrevet skal stå at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende reglement, — med de forandringer som senere måtte bli fastsatt samt med de forpliktelser som fremgår av lov om pensjonsordning for Statens tjenestemenn nr. 3 av 28 juli 1921 og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrensen for offentlige tjenestemenn med mulige senere forandringer. I øvrig fastsetter Kirke- og Undervisningsdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 4. Hvor der er oprettet tjenestemannsutvalg, skal dette hvert år, i almindelighet i september måned, tre sammen med institusjonens chef til forhandlinger og drøftelser angående tjeneste- og lønnsvilkår. Dessuten kan sådanne til enhver tid kreves av chefen eller tjenestemannsutvalget.

§ 5. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjene-

stetid ved de meteorologiske institusjoner. Kirke- og Under- 15 juni.
visningsdepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen tidligere tjeneste ved samme eller andre meteorologiske institusjoner eller til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 kommer all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann i betraktning.

§ 6. Opsigelse efter tjenestemannslovens § 19 kan innankes for Kongen hvis opsigelsen er meddelt av Kirke- og Undervisningsdepartementet, og for nevnte departement hvis opsigelsen er meddelt av et ansettelsesråd.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet som har opsagt ham. Er denne myndighet et ansettelsesråd, sender dette saken med sin uttalelse uten ophold til Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil anken er avgjort.

§ 7. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i foregående paragraf.

Anken må fremsettes innen 14 dager efter at ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 8. Ved anke over pålegg som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i dette reglements § 6.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen en måned efter ankens fremsettelse.

Arkivvesenet.

§ 1. Stillinger i arkivvesenet besettes, forsåvidt som de omfattes av tjenestemannsloven, som regel efter almindelig konkurranse. Stillingene kunngjøres ved ledighet av vedkommende ansettelsesmyndighet på den måte, som finnes hensiktsmessigst, med opgave over lønnsvilkår og med en ansøkningsfrist av minst 14 dager. Kirke- og Undervisningsdepartementet kan i særegne tilfelle frita for disse regler.

§ 2. Stillingene som arkivarer og assistenter av lønnsklasse I besettes av Kirke- og Undervisningsdepartementet

15 juni. efter at der er avgitt innstilling om tre av ansøkerne, for Riksarkivets vedkommende av riksarkivaren og av samtlige førstearkivarer, for Statsarkivenes vedkommende av riksarkivaren og av vedkommende statsarkivar.

De øvrige stillinger i arkivvesenet besettes av et ansettelsesråd bestående av riksarkivaren og av samtlige førstearkivarer, for Statsarkivenes vedkommende efter innstilling av vedkommende statsarkivar.

Ansettelser blir av ansettelsesrådet straks å innberette til Kirke- og Undervisningsdepartementet.

§ 3. Hvis ansettelsesrådet vil ansette nogen som ikke er innstillet og innstillingsmyndigheten fastholder sin innstilling (lovens § 2, 3) forelegges saken for Kirke- og Undervisningsdepartementet.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå, at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i dette reglement — med de forandringer, som senere måtte bli fastsatt samt med de forpliktelser, som fremgår av lov nr. 3 av 28 juli 1921 om Statens Pensjonskasse og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrensen for offentlige tjenestemenn med mulige senere forandringer. I øvrig fastsetter Kirke- og Undervisningsdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. Dersom der overensstemmende med tjenestemannslovens § 16 av Kirke- og Undervisningsdepartementet treffes bestemmelse om oprettelse av tjenstemannsutvalg for tjenestemenn i arkivvesenet, gis de i lovens § 18, 2 og 3 omhandlede bestemmelser om tjenestemannsutvalgets sammentreden med representanter for tjenestegiveren av nevnte departement.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid i vedkommende stilling i arkivvesenet. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre, hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen tidligere tjeneste i arkivvesenet eller til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 kommer all sammenhengende tjenstetid som statstjenestemann i betraktning.

§ 7. Opsigelse efter tjenestemannslovens § 19 kan innankes for Kongen, hvis opsigelsen er meddelt av Kirke- og Undervisningsdepartementet og for nevnte departenent, hvis opsigelsen er meddelt av et ansettelsesråd.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet, som har opsagt ham. Er denne myndighet et an-

settelsesråd, sender dette saken med sin uttalelse uten op- 15 juni.
hold til Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil anken er avgjort.

§ 8. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i foregående paragraf.

Anken må fremsettes innen 14 dager efterat ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 9. Ved anke over pålegg, som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i sin tjeneste også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de i dette reglements § 7 fastsatte regler.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen en måned efter ankens fremsettelse.

Kongelig resolusjon, hvorved i henhold til landsskole- 15 juni.
lovens § 80 bestemmes at Froland verks skole innlemmes i Froland herreds almindelige skolevesen fra det nye skoleårs begynnelse i 1928 å regne.

Kongelig resolusjon *), hvorved i henhold til § 4 i lov 15 juni.
nr. 11 av 17 juli 1925 om Svalbard fastsettes nedenstående almindelige forskrifter om læge- og sundhetsforholdene samme sted:

Lægevesenet.

§ 1. Norske læger har rett til å utøve lægevirksomhet på Svalbard. Utenlandske læger må fra 1 juli 1929 ha bevilling av Kongen.

§ 2. Enhver læge som praktiserer på Svalbard, har plikt til

a) ved tilfelle av farlig epidemisk smittsom sykdom, tuberkulose og kjønssykdom i smittsom form å utferdige de nødvendige foreløbige bestemmelser for å hindre smitte,
b) å gi melding til sysselmannen om smittsom sykdom som under a) nevnt, om sinnssykdom og dødsfall samt beretning om sundhetsforholdene og drift av sykehus, alt efter nærmere regler som blir fastsatt av medisinaldirektøren,
c) å utstede dødsattest,

*) Bekjentgj. 18 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

15 juni. d) når det kreves av sysselmannen å gi oplysninger og sakkyndige erklæringer om sundhetsforhold eller sykdomstilfelle — sistnevnte erklæringer mot godtgjørelse som i mangel av mindelig overenskomst fastsettes av medisinaldirektøren.

Det almindelige sundhetsvesen.

§ 3. Sysselmannen kan treffe de foranstaltninger som er nødvendige for å fjerne eller forebygge forhold som er skadelige for den almindelige sundhet. I dette øiemed har han adgang til selv eller ved nogen annen som han har bemyndiget dertil, å foreta undersøkelse i privat bolig eller på privat grunn, men sysselmannen må på forhånd underrette vedkommende om, at sådan undersøkelse vil bli foretatt og hvem der skal foreta den.

Forsåvidt der kreves utlegg av det offentlige, er hans bestemmelser avhengig av at der er midler til rådighet i øiemedet.

§ 4. Beboelseshus skal være forsvarlig opført av godt materiale, varme og trekkfri og forsynt med passende ildsteder. I hvert rum må der ikke være flere personer enn at hver får tilstrekkelig luftmål, som regel ikke under 10 m.^{3}

§ 5. Sysselmannen kan forby bruk av rum som anses skadelig for sundheten.

§ 6. Husdyr undtagen hund og katt må ikke huses i beboelsesrum eller rum som brukes som opbevarings- eller tilberedningssted for matvarer.

§ 7. Ved beboelseshus og arbeidssted skal der være privet i fornødent antall. De skal være således beliggende og innrettet at det ikke kommer lukt eller tilsig derfra til beboelsesrum, opbevarings- eller tilberedningssted for matvarer, vannbeholder eller vanntak for mat- og drikkevann.

§ 8. Fast avfall skal henlegges i beholdere, som i dette øiemed anbringes ved hvert beboelseshus eller kjøkken. Disse beholdere skal tømmes til regelmessige tider — minst én gang om uken — hele året rundt, og avfallet kjøres bort til et sted i så stor avstand fra beboelsen at ulempe eller fare for sundheten ikke opstår.

Hver vår skal foretas en almindelig oprydning og opbrenning av det som måtte ha samlet sig i anlegget av utbrukte gjenstander m. v. i vinterens løp.

§ 9. Ved utøvelse av jakt og fangst må døde dyr eller rester av sådanne ikke efterlates i nærheten av bebodde steder.

Når der som følge av hvalfangst eller annen fangstvirksomhet på havet driver døde dyr eller rester av sådanne

i land i nærheten av bebodde steder, er sysselmannen berettiget til å forlange av vedkommende utøver av fangstbedriften, at dyrekroppene eller restene fjernes, og sysselmannen kan i tilfelle besørge dem fjernet for vedkommendes regning. 15 juni.

§ 10. Vanntak og vannbeholdere for mat- og drikkevann skal holdes fri for forurensninger.

§ 11. Matvarer skal opbevares i rene beholdere og beskyttes mot støv og annen forurensning. Den som håndterer varene skal iaktta den største renslighet.

§ 12. Bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nydelsesmidler må ikke brukes, selges eller overdras på annen måtte. Det er forbudt å bruke eller selge nærings- og nydelsesmidler som kommer fra steder hvor der ikke blir iakttatt tilbørlig renslighet ved varenes tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse. Sysselmannen kan som kontrollmyndighet kreve utlevert de nødvendige prøver og kan beslaglegge og om nødvendig tilintetgjøre sundhetsskadelige varer og gjenstander.

Basillebærere for farlig smittsom sykdom må ikke delta i fremstilling, håndtering eller forhandling av nærings- og nydelsesmidler.

Smittsomme syke.

§ 13. Den som lider eller frykter for å lide av smittsom sykdom (derunder tuberkulose og venerisk sykdom) er pliktig til å søke læge og i tilfelle underkaste sig undersøkelse, desinfeksjon og lægebehandling, om nødvendig på sykehus, for å hindre utbredelse av smitte.

§ 14. Hus eller rum til isolasjon av sådanne syke kan sysselmannen forlange avstått mot erstatning efter skjønn, hvis ikke sådant hus eller rum ifølge gjeldende regler eller avtale pliktes stillet til rådighet.

§ 15. Utgiftene ved undersøkelse, isolasjon, behandling og desinfeksjon på Svalbard av syke som her nevnt som ikke påhviler arbeidsgiver eller nogen annen og som heller ikke på grunn av uformuenhet kan utredes av den syke selv, bæres av det offentlige av dertil bevilgede midler på Svalbardbudgettet. Det samme gjelder utgiftene ved hjemsendelse.

§ 16. Sysselmannen kan treffe de forføininger som ytterligere måtte være påkrevet for å stanse utbredelse av smitte og bestemme at smittsom syk skal sendes til sitt hjemsted. Dette gjelder også skib som kommer til Svalbard med sådan syk ombord.

15 juni.

Sinnssyke.

§ 17. Når nogen er eller antas å være blitt sinnssyk, skal hans nærmeste pårørende, husbond eller arbeidsgiver såvidt mulig foreløbig treffe de forholdsregler som skjønnes nødvendige for den sykes og hans omgivelsers sikkerhet og sørge for at den syke blir tilsett av læge så snart dertil er anledning.

§ 18. Tilfelle av sinnsykdom skal snarest meldes til sysselmannen av vedkommende som nevnt i § 17.

§ 19. Sysselmannen treffer de forføininger som ytterligere måtte anses nødvendig om lægetilsyn og den sykes behandling, og kan beslutte at den syke holdes i forvaring under forsvarlig bevoktning.

§ 20. Sinnssyke skal som regel snarest mulig sendes til sitt hjemsted. Bestemmelsen under §§ 14 og 15 om isolasjonsrum og utgifter skal også gjelde sinnssyke.

Gifter og medisiner.

§ 21. Gifter og lægemidler som efter norsk lov bare kan selges fra apotek, er det forbudt å innføre til Svalbard av andre enn dem som har tillatelse dertil av vedkommende departement.

Det er likeledes forbudt andre enn dem som har bevilling hertil av departementet eller sysselmannen, å falby, selge eller overdra på annen måte sådanne stoffer som ovenfor nevnt.

Giftige stoffer må opbevares således at uvedkommende ikke får adgang til dem.

§ 22. Sysselmannen kan inntil videre gi praktiserende læge på Svalbard tillatelse til å innføre gifter og lægemidler samt til å dispensere lægemidler i den utstrekning som er nødvendig for lægens virksomhet. Nærmere bestemmelser herom kan gis av departementet.

Straffebestemmelser m. v.

§ 23. De beslutninger som sysselmannen fatter i henhold til forskriftene, kan forandres eller opheves av vedkommende departement. De blir dog — i den utstrekning sysselmannen bestemmer — gjeldende inntil departementet har truffet annen bestemmelse.

§ 24. Overtredelse av foranstående forskrifter og de med hjemmel herav fattede beslutninger straffes efter den almindelige straffelovs § 357 forsåvidt ikke strengere straffebestemmelse kommer til anvendelse.

§ 25. Forskrifter og beslutninger kan kreves opslått i beboelsesrum og på arbeidssted. 15 juni.

§ 26. Forhold som er skadelige for sundheten eller som strider mot forskriftene kan forlanges rettet innen en av sysselmannen fastsatt frist.

§ 27. Foranstående forskrifter trer i kraft 1 januar 1929.

Kongelig resolusjon, hvorved det tillates at inntil kr. 20 000,00 av rentene for 1928 og 1929 av det i tidligere resolusjoner senest av 30 september 1927 omhandlede sikkerhetsfond ved Sulitjelma A/B's gruber i Fauske herred stilles til disposisjon for Fauske kommunes fattigvesen til dekning av ekstraordinære fattigutgifter. 15 juni.

Kongelig resolusjon *), hvorved i medhold av lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 § 117, 2. ledd, bestemmes at nevnte lov inntil utgangen av 1929 ikke kommer til anvendelse på forsikring mot regnvær og flomskade, dog således at denne dispensasjon for sistnevnte forsikringsarts vedkommende kun gjelder skade på annet enn bygninger. 15 juni.

Kongelig resolusjon *), hvorved i henhold til § 35 i lov om sjøfarten av 20 juli 1893 bestemmes: 15 juni.

1. De i kongelig resolusjon av 9 november 1923 omhandlede maskindagbøker skal være trykt av en av Sjøfartskontoret hertil godkjent boktrykker.
2. Bestemmelsen i post 1 gjøres gjeldende når maskindagbok skal autoriseres for et skib efter 1 januar 1929.

Kongelig resolusjon *), hvorved bestemmes: 15 juni.

I. Bestemmelsene i punkt II i kongelig resolusjon av 3 oktober 1924 om kringkastingen gjelder også leilighetsvis salg eller utleie av så vel ubrukte som brukte enkelte mottagerapparater eller deler av sådanne apparater for radiokringkasting.

II. For sådan avhendelse som nevnt i foranstående punkt I kreves ingen autorisasjonsavgift. Tvilstilfelle avgjøres av telegrafdirektøren.

Kongelig resolusjon **), om ny § 8 i skogvedtektene for Ogndal herred, Nord-Trøndelag fylke. 15 juni.

Kongelig resolusjon *), hvorved Finans- og Tolldepartementet bemyndiges til å nedsette tollen på katoder, støpte skinner og lignende ledningsmateriell av kobber og aluminium til industrielt bruk, når den bearbeidelse varen har undergått, er uvesentlig i forhold til dens verdi. 15 juni.

*) Bekjentgj. 18 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

**) Bekjentgj. 18 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23, hvor den nye § 8 i skogvedtektene er inntatt.

15 juni. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om forandringer i §§ 1 og 4 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Glemmen herred, Østfold fylke.

15 juni. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig motorvognkjøring i Bærum herred, Akershus fylke.

16 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Mathilde Norbyes testamente av 4 mai 1908 oprettede «Mossevig og Nordbyes legat» til kvinnelige forretningsdrivende i Oslo.

18 juni. **Rundskrivelse** fra Socialdepartementet.

I henhold til Stortingets beslutning av 18 mai 1928 [1]) er det fattet følgende bestemmelse om innlemmelse av nye stillinger og om ophevelse av tidligere innlemmelser i Statens Pensjonskasse; jfr. angående tidligere innlemmelse m. v. nærværende departements rundskrivelser av 1 august 1917, 31 august 1918, 5 august 1919, 26 juli 1920, 4 august 1921, 25 juli 1922, 10 november 1923, 30 august 1924, 27 juni 1925, 11 august 1926 og 23 juli 1927.

A.

I.

Samtlige nedenanførte stillinger — regnet fra det for deres innlemmelse nedenfor angitte tidspunkt — inngår under bestemmelsene i lov av 28 juli 1921 om Statens Pensjonskasse på betingelse av:

at stillingens inntekt (innskudds- og pensjonsgrunnlaget), regulativmessige alderstillegg medregnet, utgjør minst kr. 1000,00 årlig, og

at stillingen, dersom den ikke er embede eller bestilling, besettes med minst 3 måneders opsigelsesfrist, samt at stillingens innehaver finner sig i alle de forandringer som måtte bli foretatt i pensjonsloven.

Tjenestestillinger

under:

a. Kirke- og Undervisningsdepartementet:

Fra 1 juli 1926:

Ved Statens Tannlægeinstitutt:

1. Avdelingsbestyrere, fra den tid de får titel av professorer.
2. Lærere (dog ikke lærere i teoretiske kurser) fra den tid de får titel av docenter.
3. 1ste assistent ved proteseavdelingen.

---

*) Bekjentgj. 23 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor vedtektens §§ 1 og 4 i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 23 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor bestemmelsene er inntatt.

[1]) Se St. prp. nr. 78. Innst. S. nr. 116. St.tid. s. 1609—1611.

18 juni.

4. Tannteknikere.
5. Kvinnelige assistenter (klinikkdamer).
6. Preparant.
7. Sekretær og kasserer (økonom).
8. Kontorassistenter.
9. Vaktmester.

Fra 1 januar 1928:

10. Forvalteren ved Stamhuset Rosendal.
11. Gartner » —»—

b. Socialdepartementet:

Fra 1 januar 1927:

1. Stillingen som lærerinne ved Vensmoens barnesanatorium.

Fra 1 juli 1927:

2. Stillingen som universitetsstipendiat i farmaci til apotekereksamen.

c. Finansdepartementet:

Fra 1 januar 1928:

Stillingen som bestyrer og regnskapsfører ved Statens Bygningsinspektorat.

d. Handelsdepartementet:

Fra 1 juli 1927:

1. Stillingen som handelsråd for de østeuropeiske land.

Fra 1 oktober 1927:

2. Stillingen som bestyrer (kontrollchef) av poststyrets anvisningsrevisjon.

Fra 1 juli 1928:

3. Andre maskinister i havnevesenet enn maskinister av 1ste klasse («1ste maskinister»).
   Anm. For stillingen fastsettes en aldersgrense av 68 år.
4. Radioteknikker ved Telegrafvesenet.

e. Forsvarsdepartementet:

Armeen.

Fra 1 juli 1927:

Stillingen som direktør for Statens Gymnastikkskole.
Anm. For stillingen fastsettes en aldersgrense av 65 år.

Marinen.

Fra 1 juli 1926:

1. Stillingen som materialforvalter ved Marinens Hovedverft.

Fra 1 januar 1928:

2. Stillingen som assistent ved marinens Hygieniske Laboratorium.
   Anm. For stillingen fastsettes en aldersgrense av 60 år.

II.

Følgende tjenestemenn som innehavere av ovennevnte stillinger innlemmes i Statens Pensjonskasse med de rettigheter og forpliktelser, som pensjonsloven foreskriver:

1. Tjenestemenn, som ansettes efter det for vedkommende stillings innlemmelse ovenfor under I bestemte tidspunkt;

18 juni. 2. Tjenestemenn, som er ansatt før nevnte tidspunkt og som enten

a) er tilpliktet å innlemmes i Statens Pensjonskasse eller til å gjøre innskudd i en ved lov oprettendes pensjonsinnretning eller

b) ikke har forpliktelse som i litra a nevnt, men innen en av vedkommende fagdepartement fastsatt frist erklærer sig villige til innlemmelse i Statens Pensjonskasse på de vilkår, som omhandles i pensjonslovens § 24.

For tjenestemenn, som ved innlemmelsesbeslutningens tidspunkt er medlemmer av kommunale pensjonskasser, kan bestemmelsene ikke iverksettes, førenn vedkommende kommune har godkjent de særlige vilkår for disse tjenestemenns overgang til Statens Pensjonskasse som fastsettes av det departement, hvorunder denne kasse hører.

III.

Ved alle utbetalinger av lønn efter innlemmelsesdagen til tjenestemenn, der som følge av denne beslutning er innlemmet i Statens Pensjonskasse, blir der av vedkommende kassebetjent i lønnen å avholde et midlertidig pensjonsinnskudd til Statens Pensjonskasse på minst 10 pct. av det kontante lønnsbeløp under kr. 10 000,00.

Utredes lønnen dels av Staten og dels av andre kasser, skjer inneholdelsen av den samlede lønn.

Det overlates til kassebetjenten efter konferanse med vedkommende tjenestemenn å inneholde noget mer enn det ovenfor fastsatte beløp, såfremt der er grunn til å anta, at innskuddsgrunnlaget blir fastsatt til et høiere beløp enn den kontante lønn.

Ved utbetalingen tas der forbehold overfor tjenestemannen om nøiaktig beriktigelse av de skyldige innbetalinger, når innskuddsgrunnlaget er fastsatt og beregningene av innskuddene foreligger.

De efter denne regel tilbakeholdte innskudd beholdes hos kassebetjenten uten å innsettes i bank på tjenestemannens navn, inntil nærmere meddelelse om innskuddets størrelse for hver enkelt tjenestemann mottas fra Pensjonskassen. De beløp som Pensjonskassen har krav på, blir derefter å tilstille denne, mens det for meget innbetalte i tilfelle tilbakebetales til vedkommende tjenestemann. Er det foreløbig inneholdte beløp ikke tilstrekkelig, innholdes det manglende ved senere lønnsutbetalinger.

B.

Den tidligere innlemmelsesbeslutning opheves for nedennevnte stillinger:

Fra 1 juli 1926:

Under Kirkedepartementet:

Samtlige stillinger ved Statens Tannlægeinstitutt som er innlemmet i årene 1917, 1920, 1921 og 1924.

Fra 1 januar 1928:

Under Landbruksdepartementet:

Stillingene som statens fjellstuemenn.

Det forutsettes at vedkommende fagdepartement efter direkte samråd med Pensjonskassen treffer de videre forføininger med hensyn til gjennemførelsen av de forannevnte bestemmelser om innlemmelse av de nye stillinger og ophevelse av tidligere innlemmelser i Pensjonskassen.

Den omstendighet at entallsformen måtte være brukt ved angivelsen av, hvilken stilling der innlemmes, utelukker ikke, at flere enn én innehaver av vedkommende stilling kan innlemmes i henhold til innlemmelsesbeslutningen. 18 juni.

Som meddelt i tidligere års rundskrivelser er satsen for innskudd i Statens Pensjonskasse ved kongelig resolusjon av 27 juli 1917 i henhold til Stortingets beslutning av 18 juli s. å. satt til 10 pct. av innskudds- og pensjonsgrunnlaget.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om forandring i § 5 i vedtekten for herberger- og beverternæringen i Oslo. 19 juni.

Skrivelse **) fra Handelsdepartementet om nye vedtekter for bruken av ild og lys i Sarpsborg havn. 19 juni.

Skrivelse ***) fra Justisdepartementet om forandring av § 10 i politivedtektene for Åsnes herred, Hedmark fylke. 20 juni.

Skrivelse †) fra Justisdepartementet om politivedtekter for Nes herred, Vest-Agder fylke. 20 juni.

Brigde††) i § 8 i fyresegner av 20 desember 1926 frå Arbeidsdepartementet,

fastsett 20 juni 1928 etter lov um motorvogner frå 20 februar 1926.

§ 8, 2dre punktum skal heretter lyda so:

«Baklykti må ikkje kunna sløkkjast frå førarsessen eller innanfrå vogni minder ljosstellet er laga slik at dei lyktene som lyser upp vegen frametter vert sløkte samstundes.»

Denne fyresegni tek til å gjelda straks.

(Oversettelse).

Endring i § 8 i Arbeidsdepartementets forskrifter av 20 desember 1926, 20 juni.

fastsatt 20 juni 1928 i henhold til lov om motorvogner av 20 februar 1926.

§ 8, annet punktum skal herefter lyde således:

«Baklykten må ikke kunne slukkes fra førerens plass eller inne fra vognen med mindre lysanlegget er utført således at de lykter som belyser veien fremover samtidig slukkes.»

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

*) Bekjentgj. 23 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor vedtektens § 5 i endret lydelse er inntatt.
**) Bekjentgj. 23 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.
***) Bekjentgj. 23 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor vedtektenes § 10 i endret lydelse er inntatt.
†) Bekjentgj. 23 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor politivedtektene er inntatt.
††) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

21 juni. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om forandring i § 2 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Alta herred, Finnmark fylke.

22 juni. Nr. 1. **Lov** **)[1]) om forandringer i lov av 18 september 1909 om erhvervelse av skog.

I.

I lov av 18 september 1909 om erhvervelse av skog skal følgende paragrafer lyde:

§ 22. Forskriftene i §§ 19 og 21 gjelder tilsvarende ved overdragelse gjennem tvangsauksjon, herunder auksjon efter konkurslovens § 127, således at frist fastsettes når antagelsen av et auksjonsbud er stadfestet. Namsretten skal sende meddelelse til vedkommende departement når den stadfester et bud fra en kjøper som trenger konsesjon til erhvervelsen.

Tilfaller eiendomsrett til skog ved arv nogen som er uberettiget til å erhverve den, kommer forskriftene i §§ 19 og 21 likeledes til anvendelse, dog således at der gjennem overenskomst med fremmede makter kan vedtas lengere frist enn i § 19 bestemt til å bringe arve-erhvervelser i lovlig orden.

Tilhører sådan eiendomsrett med full rettsvirkning en kvinne, forblir den hennes særeie om hun gifter sig med nogen som er utelukket fra å erhverve eiendommen.

§ 24. Den som har panterett i eiendom som han efter denne lov enten overhodet ikke eller alene med kongelig tillatelse kan erhverve med full rettsvirkning, kan dog ta eiendommen til brukelig pant for inntil 3 år; oversittes denne frist, skal øvrigheten på panthaverens vegne og med bindende virkning for ham og den til hvem han måtte overdra sin rett, la eiendommen bortselge ved tvangsauksjon.

Frist som er fastsatt i henhold til § 19, jfr. § 22 første ledd, kan departementet under særlige omstendigheter forlenge med et passende tidsrum inntil 3 år, når en eiendom er kjøpt av panthaver på tvangsauksjon for å redde en erhververen tilhørende fordring, hvorfor has pant i eiendommen. Har panthaveren først tatt pantet til brukelighet, må fristen ikke settes så lang at hans samlede besiddelsestid blir mer enn 5 år.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

---

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor forandringen er inntatt.

**) Bekjentgj. 23 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

[1]) St.besl. 7 juni. Se Ot. prp. nr. 15. Tillegg til innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 298; i Lt. s. 54.

Lov*)[1]) om forandringer i lov av 14 desember 1917 om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom.

22 juni. Nr. 2.

I.

I lov av 14 desember 1917 om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom skal følgende paragrafer lyde:

§ 33. Forskriftene i §§ 31 og 32 gjelder tilsvarende ved overdragelse gjennem tvangsauksjon, herunder auksjon efter konkurslovens § 127, således at frist fastsettes når antagelsen av et auksjonsbud er stadfestet. Namsretten skal sende meddelelse til vedkommende departement når den stadfester et bud fra en kjøper som trenger konsesjon til erhvervelsen.

Når eiendomsrett eller bruksrett til vannfall, bergverk eller annen fast eiendom ved arv tilfaller nogen, som ikke kan erhverve den med full rettsvirkning uten konsesjon eller tillatelse, kommer forskriftene i §§ 31 og 32 likeledes til anvendelse. Gjennem overenskomst med fremmede makter kan der dog vedtas lengere frist enn i § 31 bestemt til å bringe erhvervelsen i lovlig orden.

Tilhører sådan eiendomsrett eller bruksrett med full rettsvirkning en kvinne, forblir den hennes særeie, om hun gifter sig med nogen, som ikke kan erhverve den uten konsesjon eller tillatelse og ikke har fått sådan.

§ 35. Den som har panterett i en eiendom eller bruksrett, som han efter denne lov ikke uten konsesjon eller tillatelse kan erhverve med full rettsvirkning, kan dog ta eiendommen til brukelig pant for inntil 5 år. Oversittes denne frist, skal øvrigheten på panthaverens vegne og med bindende virkning for ham og den, til hvem han måtte overdra sin rett, la eiendommen selge ved tvangsauksjon.

Frist som er fastsatt efter § 31, jfr. § 33 første ledd, kan departementet under særlige omstendigheter forlenge med et passende tidsrum inntil 3 år, når eiendommen eller rettigheten er kjøpt av panthaver på tvangsauksjon for å redde en fordring som tilhører erhververen og som denne har panterett for i eiendommen. Har panthaveren først tatt pantet til brukelighet, må fristen ikke settes så lang at den samlede besiddelsestid blir lenger enn 7 år.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

---

*) Bekjentgj. 23 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

[1]) St.besl. 7 juni. Se Ot. prp. nr. 15. Tillegg til innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 297; i Lt. s. 54.

22 juni. Nr. 3.

Lov*)[1]) om forandringer i lov av 10 desember 1920 om erhvervelse av dyrket mark.

I.

I lov av 10 desember 1920 om erhvervelse av dyrket mark skal følgende paragrafer lyde:

§ 21. Forskriftene i §§ 18 og 20 gjelder tilsvarende ved overdragelse gjennem tvangsauksjon, herunder auksjon efter konkurslovens § 127, således at frist kan fastsettes når antagelsen av et auksjonsbud er stadfestet. Namsretten skal sende meddelelse til vedkommende departement når den stadfester et bud fra en kjøper som trenger konsesjon til erhvervelsen.

Når eiendomsrett eller bruksrett til en jordeiendom ved arv tilfaller nogen som efter denne lov er uberettiget til å erhverve den, kommer forskriftene i §§ 18 og 20 likeledes til anvendelse. Gjennem overenskomst med fremmede makter kan der dog vedtas lengere frist enn i § 18 bestemt til å bringe erhvervelsen i lovlig orden.

Tilhører sådan eiendomsrett eller bruksrett med full rettsvirkning en kvinne, forblir den hennes særeie, om hun gifter sig med nogen som ikke kan erhverve den uten tillatelse og ikke har fått sådan.

§ 23. Den som har panterett i en eiendom som han efter denne lov ikke uten tillatelse kan erhverve med full rettsvirkning, kan dog ta eiendommen til brukelig pant for inntil 3 år. Oversittes denne frist, skal øvrigheten på panthaverens vegne og med bindende virkning for ham og den til hvem han måtte overdra sin rett, la eiendommen selge ved tvangsauksjon.

Frist som er fastsatt efter § 18, jfr. § 21 første ledd, kan departementet under særlige omstændigheter forlenge med et passende tidsrum inntil 3 år, når eiendommen er kjøpt av panthaver på tvangsauksjon for å redde en fordring som tilhører erhververen og som denne har panterett for i eiendommen. Har panthaveren først tatt pantet til brukelighet, må fristen ikke settes så lang at hans samlede besiddelsestid blir mer enn 5 år.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

---

*) Bekjentgj. 23 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

[1]) St.besl. 7 juni. Se Ot. prp. nr. 15. Tillegg til innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 298—299; i Lt. s. 53—54.

Lov *) [1]) **om tømmermåling.** 22 juni. Nr. 4.

§ 1. Kongen kan treffe bestemmelse om, at der skal dannes tømmermålingsforening i hvert distrikt han fastsetter. Tømmermålingsforeningen skal være en felles organisasjon for kjøpere og selgere av tømmer i distriktet med formål å tilveiebringe en for begge parter fullt betryggende og ensartet måling av alt salgstømmer. Foreningens styre skal bestå av et like antall representanter for kjøpere og selgere, og dets medlemsantall kan fastsettes for hvert distrikt av Kongen.

§ 2. Alt salgstømmer i distriktet til industrielt bruk eller foredling samt for videre salg i uforedlet stand skal med de undtagelser som følger av § 5, måles i metriske enheter overensstemmende med et av Kongen fastsatt reglement, av tømmermålere der antas og avskjediges av tømmermålingsforeningens styre. Utgiftene ved istandbringelse av tømmermålingsforening, målernes lønn og andre utgifter ved foreningens virksomhet og tømmermålingen utlignes av foreningen på det målte tømmer og utredes med en halvdel av kjøper og en halvdel av selger.

§ 3. Hvor tømmermålingsforening ikke av Kongen er bestemt oprettet, har så vel kjøper som selger krav på at målingen der må utføres overensstemmende med det av Kongen fastsatte reglement, foretas av begge parter i fellesskap eller av målere som representerer begge parter. Opnåes ikke enighet herom, kan vedkommende departement eller den det dertil bemyndiger, opnevne målere der utfører målingen for partene i fellesskap og for deres felles regning.

§ 4. I tømmermålingsforeningsdistrikt hvor der ingen tilfredsstillende tømmermålingsforening tidligere er, kan departementet gi organisasjonene for kjøpere og selgere av tømmer i distriktet skriftlig pålegg om at tømmermålingsforening skal oprettes innen en nærmere fastsatt frist, og at regler for samme vedtas. Er der i tømmermålingsforeningsdistriktet ingen organisasjoner for kjøper og selger av tømmer som kan ta initiativet til innkallelse til møte og dannelse av tømmermålingsforening, kan vedkommende departement bestemme at den av distriktets skogforvaltere som departementet bestemmer, kan innkalle til møte til dannelse av forening.

Dannelse av forening skal skje ved innkallelse av tømmerkjøpere og tømmerselgere i distriktet ved bekjentgjørelse minst 14 dager forut i 2 aviser som er almindelig lest i distriktet. Samtidig skal distriktets organisasjoner av kjøpere

*) Bekjentgj. 23 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.
[1]) St.besl. 7 juni. Se Ot. prp. nr. 40. Innst. O. XI. St.tid., forh. i Ot. s. 299—306; i Lt. s. 52—53.

22 juni. Nr. 4.

og selgere av tømmer innen distriktet så vidt mulig gis underretning. Nærmere bestemmelse angående dannelse av forening kan i hvert enkelt tilfelle gis av vedkommende departement, som skal godkjenne tømmermålingsforeningens lover.

Oprettes der til tross for opfordringen ikke tømmermålingsforening i vedkommende distrikt innen en av vedkommende departement nærmere fastsatt frist, kan departementet eller den det dertil bemyndiger, bestemme at tømmermålingen i vedkommende distrikt skal utføres av målere opnevnt av departementet, og som måler tømmeret overensstemmende med departementets instruks og de av Kongen fastsatte regler mot godtgjørelse fastsatt av departementet. Utgiftene ved målingen skal også i dette tilfelle deles likt mellem kjøper og selger.

§ 5. Denne lovs bestemmelser kommer ikke til anvendelse på spesialtømmer og heller ikke på tømmer som leveres bruksberettigede fra almenning eller som efter forholdene selges umålt såsom krabass, bunn- og spilltømmer m. v.

Kongen treffer bestemmelse om hvad der skal henregnes til spesialtømmer.

Departementet kan treffe bestemmelse om hvorvidt og i tilfelle i hvilken utstrekning tømmer der innkjøpes til mindre lokale sagbruk og lignende treforedlingsanlegg, skal være underlagt loven.

Kongen kan treffe bestemmelse om kubikktabeller, prisforholdstall eller prisforholdstabeller, om tømmerets inndeling i klasser samt fastsette nærmere regler og instruks for tømmermåling og kontroll av tømmermåling — alt efterat vedkommende tømmermålingsforening eller andre interesserte er gitt anledning til å uttale sig.

§ 6. Overtredelse av denne lov straffes med bøter.

§ 7. Denne lov trer i kraft 1 juli 1928.

22 juni. Nr. 5.

Lov *) [1]) om tollvesenet.

Kapitel 1.

Om tollvesenet og tollkontrollen i almindelighet m v.

§ 1. I denne lov forståes:

med tollinspektør: den, som for tilfellet forretter som leder av tollopsynet i vedkommende tollstedsdistrikt;

med tollkasserer: den, som for tilfellet forretter som leder av tollkassererforretningene på vedkommende tollsted;

*) Bekjentgj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 7 juni. Se Ot. prp. nr. 23 for 1927 og nr. 20 for 1928. Innst. O. XII. St.tid., forh. i Ot. s. 160—195, i Lt. s. 53.

med fartøi: skib, båt, lekter eller lignende, som kan brukes til transport på vann; 22 juni. Nr. 5.

med luftfartøi: flyvemaskin, styrbart luftskib eller lignende, som kan brukes til lufttransport;

med fartøisfører: den, som for tilfellet har kommandoen ombord i vedkommende fartøi eller luftfartøi;

med varer: enhver ting, som behandles som vare efter tolltariffen;

med vareeier: den, som har eiendomsrett til varen, eller som på dennes vegne forføier over eller drar omsorg for varen;

med varesending: overføring av vare fra et sted til et annet;

med fortolling: tollekspedisjon, hvorved vedkommende vare helt frigjøres fra tollvesenets befatning.

§ 2. Tollvesenet har å føre kontroll med vareførselen fra og til utlandet samt å dra omsorg for, at gjeldende bestemmelser om denne vareførsel blir iakttatt, og at de staten tilkommende tollavgifter blir erlagt. Tollvesenets virksomhet fordeler sig på tollkontrollen og tollekspedisjonen av varer, som besørges av tollopsynet, og på innfordringen av tollavgifter, som besørges av tollkassererne.

§ 3. Bestemmelsene i denne lov om tollkontrollen og vareførselen kommer, forsåvidt sjøverts trafikk angår, til anvendelse på trafikken på alt farvann, som ligger innenfor den almindelige territorialgrense mot havet.

Kongen kan dessuten fastsette en utenfor liggende tollgrense, innen hvilken lovens bestemmelser om tollvesenets kontroll med fartøier samt om lossing og lastning av varer fra eller til utlandet og innenriks sending av varer også kommer til anvendelse.

§ 4. Ethvert fartøi, som befinner sig innenfor tollgrensen, er underkastet tollopsynets kontroll og kan av opsynet undergis nærmere undersøkelse samt legges under dets lås eller segl eller vaktbesettes, eftersom opsynet finner det fornødent.

Finner tollopsynet det nødvendig, kan det forby uvedkommende adgang til fartøiet, inntil undersøkelsen helt eller delvis er tilendebragt.

§ 5. Når tollopsynet tilkjennegir, at det vil komme i forbindelse med fartøi under fart, er fartøisføreren forpliktet til å saktne eller stanse farten så at forbindelse kan opnåes.

Ønsker tollopsynet å komme ombord, plikter føreren å yde det fornøden hjelp så vel hertil som til å komme fra borde.

22 juni. Nr. 5.

§ 6. Vil tollopsynet foreta nærmere undersøkelse av et fartøi, plikter dettes fører på opsynets forlangende å yde det fornøden bistand til undersøkelsens fremme og å meddele oplysninger om alle rum og gjemmer, hvor varer og proviant er henlagt, samt for øvrig alle oplysninger om fartøi, ladning, besetning og passasjerer, som opsynet i stillings medfør kan forlange.

Ved undersøkelsen må forskalkede luker ikke forlanges åpnet, medmindre tollopsynet på grunn av særlige omstendigheter finner dette påkrevet, og åpningen kan skje uten fare for fartøi eller ladning.

Blir fartøiet ikke liggende til undersøkelse og eventuell forsegling eller låsning er tilendebragt, plikter fartøiet å utrede lovbestemt skyss- og kostgodtgjørelse til de tjenestemenn, som må medfølge for utførelse av de nevnte forretninger.

§ 7. I tilfelle av, at tollopsynet vil forsegle eller låse et fartøi, plikter dettes fører på forlangende å yde opsynet den dertil fornødne bistand. Han plikter derhos å påvise alle adganger til lasterummene og til ethvert annet sted, hvor varer er henlagt, samt å gjøre opmerksom på, om der ved luker, skotter, dører eller andre stengsler er nogen mangel eller innretning, som kan gjøre forsegling eller låsning uvirksom.

Når dette er gjort og forsegling eller låsning er foretatt, skal føreren avgi en skriftlig erklæring til tollopsynet om adgangen til lasterummene m. v. og om deres beskaffenhet av innhold som Tolldepartementet bestemmer. Denne erklæring gis av tollopsynet påtegning om antallet av de på hvert sted anbragte segl eller låser (lukkeattest), hvis riktighet føreren ved sin underskrift har å erkjenne.

Skal fartøiet fortsette videre, kan lukkeattesten tillikemed påbudte fortegnelser over varer (§§ 24 og 123) overleveres til føreren, som da plikter å medta disse dokumenter og igjen avgi dem til senere ombordkommende tollopsyn. Forinnen overleveringen blir dokumentene å forsegle av tollopsynet — om mulig i overvær av føreren eller en representant for denne.

§ 8. Har fartøiet ikke sine luker m. v. i den stand, at betryggende forsegling eller låsning kan finne sted innen rimelig tid, eller har fartøiet på dekk varer, som ikke tilstrekkelig kan sikres, kan det besettes med tollvakt. Det samme gjelder, såfremt forsegling eller låsning på grunn av varenes slags eller fartøiets innredning eller fartsforhold ikke kan anvendes. Likeledes kan istedenfor forsegling eller låsning alltid anvendes tollvakt, når det foretrek-

kes av fartøiets fører, og der has tilstrekkelig vaktmannskap. 22 juni. Nr. 5.

I alle disse tilfelle utredes av fartøiet lovbestemt skyss- og kostgodtgjørelse samt i tilfelle fastsatt overtidsgodtgjørelse til tollvakten.

Også i andre tilfelle kan der av tollopsynet anvendes tollvakt, men denne må da ikke komme fartøiet til utgift, medmindre tilfellet går inn under § 9, eller der ikke ydes fornøden bistand til undersøkelse og forsegling.

Til tollvakten plikter fartøiets fører å avgi passende opholdssted og køiplass ombord.

§ 9. Ethvert fartøi, som befinner sig innenfor den gjeldende tollgrense, og hvis last hovedsakelig består av brennevin, eller hvorfra der er foregått smugling av brennevin, eller hvori der finnes beholdning av brennevin, som er større enn passende til bruk ombord, og for hvis vedkommende innsmugling kan antas tilsiktet, kan alltid besettes med tollvakt på fartøiets egen bekostning.

§ 10. Et fartøis fører er på tollopsynets forlangende pliktig til på forhånd å deponere et passende beløp eller på annen måte stille godkjent sikkerhet for riktig betaling av de med tollvaktbesettelsen forbundne utgifter. Fartøiet kan tilbakeholdes, inntil sikkerhetsstillelse eller betaling finner sted.

§ 11. Kongen kan utferdige påbud om, at fartøier, som kommer fra utlandet, skal anløpe visse bestemte tollsteder eller tollstasjoner for mulig undersøkelse, forsegling, låsning eller vaktbesettelse, før de fortsetter til bestemmelsessted.

Sådant påbud kan efter omstendighetene innskrenkes til visse slags fartøier eller til fartøier i viss fart eller med viss slags ladning eller frakt, og når det er gjort almindelig kjent, eller vedkommende fartøisførere er gjort opmerksom på det, plikter de å efterkomme påbudet, medmindre de derved setter mennesker, fartøi eller ladning i fare.

§ 12. Fører av fra utlandet ankommet fartøi, som befinner sig innenfor tollgrensen, skal avgå til fartøiets bestemmelsessted så direkte og hurtig, som omstendighetene tillater.

§ 13. Såfremt der på et fra utlandet kommende fartøis bestemmelsessted ikke er ansatt tollopsyn, plikter fartøiets fører først å anløpe tollsted eller tollstasjon, medmindre fartøiet tidligere er blitt behandlet av tollopsyn eller er besatt med tollvakt, eller der fra vedkommende tollinspektør på forhånd er erhvervet tillatelse til å avgå direkte til be-

22 juni. Nr. 5.

stemmelsesstedet. Tollinspektøren skal i alle tilfelle av føreren hurtigst mulig underrettes om fartøiets ankomst.

§ 14. Fører av fra utlandet ankommet lystfartøi, som med betalende selskaper eller passasjerer eller i leiet tjeneste skal befare fjorder og leder, plikter straks ved ankomsten her til landet å anløpe tollsted for å bli klarert.

§ 15. Ethvert befordringsmiddel på vei fra eller til landegrensen er tollopsynets kontroll underkastet og kan av dette undergis nærmere undersøkelse. Det samme gjelder varetransport, som foretas av nogen uten at befordringsmiddel anvendes.

Enhver som landverts ankommer her til landet eller avreiser herfra med annet befordringsmiddel enn jernbane eller annet permanent transportanlegg, plikter uopfordret å stanse og melde sig ved nærmeste norske tollstasjon.

På tilkjennegivende av tollopsynet plikter enhver, som ferdes fra og til grensen, å stanse samt å gi opsynet alle oplysninger om medbragte varer og i tilfelle befordringsmiddel, som opsynet i stillings medfør kan forlange.

Tolldepartementet treffer nærmere bestemmelse om, innen hvilken sone forannevnte kontroll kan utøves.

Hvad der foran er bestemt om trafikk fra eller til landegrensen, kan også bringes i anvendelse på trafikk fra eller til anløpssted for fartøi.

§ 16. For å bringe på det rene, om smuglingsforseelse foreligger, kan tollopsynet foruten av fartøier og av de i § 15 omhandlede befordringsmidler og varetransporter foreta undersøkelse:

a) i jernbanetog;
b) i pakkhusrum, boder og skur samt under åpen himmel på steder, hvor lossing og lastning foregår eller er foregått;
c) overalt under åpen himmel, såfremt varer, som antas å være gjenstand for smuglingsforseelse, forfølges på frisk fot;
d) på person, som befinner sig i eller på vei fra eller til fartøi eller jernbanetog, eller som ellers befinner sig på sted og under forhold, hvor der av tollopsynet kan foretas undersøkelse.

Vegrer vedkommende sig for å gi tollopsynets tjenestemenn adgang til noget innelukket sted, hvor undersøkelse er tillatt, skal tollinspektøren tilkalles. I 2 vidners overvær er da denne berettiget til å skaffe sig adgang ved makt.

§ 17. Undersøkelse på person skal foretas av tolltjenestemann med minst tollkontrollørs grad, såfremt en sådan

er til stede eller kan tilkalles. I motsatt fall foretas under- 22 juni.
søkelsen av den øverste tilstedeværende tolltjenestemann. Nr. 5.
Personlig undersøkelse av kvinne skal, når hensyn til bluferdighet krever det, foretas av kvinne.

§ 18. De nærmere bestemmelser om anvendelse av forsegling eller låsning eller av tollvaktbesettelse av fartøier treffes av Tolldepartementet.

Likeledes treffer Tolldepartementet de nødvendige nærmere bestemmelser om, i hvilken utstrekning og på hvilken måte de i dette kapitel inneholdte kontrollbestemmelser for øvrig skal bringes i anvendelse.

Kapitel 2.

Om tollvesenets kontor- og ekspedisjonstid samt losse- og lastetid.

§ 19. Tollvesenets almindelige kontor- og ekspedisjonstid samt losse- og lastetid bestemmes av Tolldepartementet for hvert enkelt tollsted efter stedets særlige forhold.

Såfremt kontortiden slutter kl. 4 eftermiddag eller tidligere, skal Tolldepartementet for hvert tollsted fastsette en tid senere på eftermiddagen, i hvilken inn- og utklarering av fartøier kan foregå uten betaling, når forretningen er anmeldt innen kontortidens utløp. Klareringene innen denne tid foretas i den orden, hvori de er anmeldt.

§ 20. I kontor- og ekspedisjonstiden foregår tollekspedisjon av varer samt inn- og utklarering av fartøier, og i losse- og lastetiden utføres opsynsforretninger ved lossing og lastning eller annen behandling av varer, som er tollopsynets kontroll undergitt, samt vakthold over sådanne varer og ombord på fartøier.

§ 21. Med de innskrenkninger, som flyter av den almindelige lovgivning, bør, når omstendighetene for øvrig ikke derfor er til hinder, ekspedisjons-, opsyns- og klareringsforretninger tillates utført også utenfor de bestemte tider. På søn- og helligdager må sådanne forretninger dog bare tillates i nødvendighetstilfelle eller i andre tilfelle, hvor dertil finnes særlig grunn.

§ 22. For ekspedisjons-, opsyns- og klareringsforretninger utenfor de bestemte tider plikter den som foranlediger forretningen, å erlegge særskilt godtgjørelse, som tilfaller de ved forretningen anvendte tolltjenestemenn.

Sådan godtgjørelse blir dog ikke å erlegge for forretninger ved lossing i nødstilfelle, ved lossing, innlastning eller ekspedisjon av fersk fisk eller andre varer, hvis sen-

22 juni. Nr. 5.

ding på grunn av deres beskaffenhet ikke tåler opsettelse, og som ikke kunde ha vært ekspedert eller sendt før, samt ved ilandbringelse og tollbehandling av passasjergods, når godset ankommer med dampskib i fast rute eller med jernbane, eller det fra tollvesenets side fornødne kan varetas av den almindlige tollvakt.

De nærmere bestemmelser om, hvorvidt godtgjørelse kan beregnes, samt om dens beregnings- og betalingsmåte treffes av Tolldepartementet.

§ 23. Ved lossing og lastning bør opsynstjenesten, når det av vedkommende forlanges, såvidt mulig ordnes således, at den kun avbrytes i den tid, som anvendes til hvile av det ved lossingen eller lastningen benyttede mannskap.

Såfremt det som følge herav og på grunn av omstendighetene for øvrig ikke blir anledning til for de ved opsynstjenesten beskjeftigede tolltjenestemenn å innta sitt middagsmåltid til rimelig tid efter stedets sedvane og med sedvanlig tidsfrist, bør tollinspektøren hos den, som har begjært forretningen, betinge, at tolltjenestemennene erholder spisegodtgjørelse. Godtgjørelsens størrelse og de nærmere regler for dens betaling fastsettes av Tolldepartementet.

Kapitel 3.

Om innklarering av fartøier og om innførsel av varer fra utlandet.

§ 24. Når et fra utlandet kommende fartøi er bestemt til innenriksk sted, skal dets fører være forsynt med forut utferdiget og av ham underskrevet fortegnelse over samtlige medbragte varer, som er bestemt til oplossing her i landet, samt over fartøiets forsyning av proviant og andre til forbruk ombord bestemte artikler (varefortegnelse). Innehar fartøiet varer, som uten oplossing er bestemt til å følge fartøiet igjen til utlandet, skal føreren medbringe manifest eller annen særskilt fortegnelse over disse varer. Tollinspektøren kan tilstå en frist av inntil 24 timer efter fartøiets ankomst til istandbringelse av nevnte fortegnelser, såfremt han efter omstendighetene finner, at herfor foreligger rimelig grunn.

De omhandlede fortegnelser skal føreren straks avlevere til tollopsynet.

Fra forpliktelsen efter denne paragraf kan av Kongen på de nærmere vilkår, som av ham fastsettes, tilståes de fritagelser eller lempninger, som stedsforhold eller andre omstendigheter gjør nødvendige eller hensiktsmessige.

§ 25. Varefortegnelsen skal inneholde opgave over fartøiets navn, hjemsted og drektighet, det sted, hvorfra det kommer, og hvortil det er bestemt, samt over besetning og betjening og her til landet bestemte passasjerer. 22 juni. Nr. 5.

Varene skal anføres på fortegnelsen med vekt og slags for uinnpakkede varer og med vekt samt kollienes slags, antall, merker og numre for andre varer. Skal skibsavgifter beregnes efter varenes ruminnhold eller antall, blir ruminnhold eller antall å anføre istedenfor vekt. Varer, som i konnossement, manifest eller lignende dokument er anført i fremmed vekt eller i tilfelle ruminnhold, kan i fortegnelsen anføres i sådan vekt eller ruminnhold. Skibsfornødenhetenes mengde anføres på fortegnelsen enten sådan som mengden var på avgangsstedet, eller sådan som den er på den tid, da fortegnelsen avgis. For styrtegods kan tilståes en viss toleranse i vektangivelsen efter tollopsynets skjønn.

Fartøiets fører er pliktig til å bekrefte fortegnelsens opgaver over vekt og ruminnhold ved forevisning av konnossement, fraktbrev eller lignende dokument.

§ 26. Det er ikke nødvendig å anføre i varefortegnelsen ting, som av besetningen — fartøiets fører, 1ste styrmann og 1ste maskinist deri ikke innbefattet — eller av betjeningen medbringes i deres skaper, skibskister, kufferter, køisekker o. l. Det samme gjelder ting, som medbringes av reisende i de kufferter og pakninger, hvori deres tøi finnes, og hvorav særskilt frakt ikke betales. Tolldepartementet kan dog treffe bestemmelse om, at fartøiets fører ved ankomsten skal fremlegge fortegnelse over de av besetning og betjening medbragte ting, avfattet på sådan måte, som departementet bestemmer.

Medbringer nogen av besetningen eller betjeningen varer, som skal anføres i sistnevnte fortegnelse, plikter han betimelig å opgi dem for fartøiets fører.

Enhver, som medbringer varer, som ikke behøver å anføres i varefortegnelsen, plikter uopfordret å påvise dem for tollopsynet.

§ 27. Såfremt et fartøi har flere bestemmelsessteder her i landet, kan efter nærmere av Tolldepartementet utferdigede forskrifter varefortegnelsens opgave over ladningen avfattes i særskilte fortegnelser over de til hvert sted bestemte varer.

§ 28. Når et fra utlandet ankommet fartøi har ankret eller fortøiet, skal dets fører, såfremt intet tollopsyn er kommet ombord innen 1 time, uten ophold melde dets ankomst for tollopsynet.

22 juni. Nr. 5.

§ 29. Ingen må uten tollopsynets tillatelse bringe fra borde passasjergods eller andre ting, som efter § 26 ikke behøver å opføres på varefortegnelsen, forinnen de er eftersett av tollopsynet.

Heller ikke for øvrig må nogen fra fartøi, som er kommet fra utlandet, utlosse varer uten tollopsynets kontroll.

§ 30. Når et til innenriksk sted bestemt fartøi er ankommet fra utlandet, skal føreren så snart som mulig innklarere det hos tollkassereren. Er ankomststedet ikke tollsted, foregår innklareringen hos tollkassereren ved distriktets tollsted.

Føreren har ved innklareringen å fremlegge fartøiets målebrev og på forlangende nasjonalitetsbevis eller annet dokument, som godtgjør, hvor fartøiet hører hjemme, samt — om det er innenriksk — borgerbrev eller annen hjemmel til å føre det. Likeledes har føreren å fremlegge gjenpart av sin varefortegnelse eller, såfremt denne er avfattet på et fremmed sprog, en av ham eller nogen på hans vegne bekreftet oversettelse av den. Tollvesenet kan undlate å kreve oversettelse, om dette ikke anses fornødent. Gjenparten eller oversettelsen kan forlanges avgitt i to eller flere eksemplarer.

Forlanger føreren lossing, har han, forinnen lossing kan tillates, å betale pliktige avgifter av fartøiet for inngående, forsåvidt sådanne da kan beregnes. Kan avgiften ikke beregnes, utstår betalingen, inntil beregning har kunnet finne sted, idet de ubetalte avgifter hefter på fartøiet med prioritet som for skatter på fast eiendom bestemt.

Tollkassereren autoriserer i tilfelle en gjenpart eller oversettelse av varefortegnelsen som losserulle, hvorefter lossing kan foregå, såsnart føreren derom fremsetter forlangende for tollopsynet.

Varefortegnelsens original betraktes som generalangivelse.

§ 31. Er fører av fartøi ved den i § 30 omhandlede innklarering ikke forsynt med gyldig målebrev, plikter han til beregning av avgifter å erhverve sådant snarest mulig, medmindre Tolldepartementet fritar ham herfor.

Mangler føreren oversettelse eller gjenpart av varefortegnelsen, kan originalen utlånes ham på tollkassererkontoret til forfattelse av oversettelse eller gjenpart.

§ 32. For fartøier, som gjør regelmessige reiser mellem bestemte steder efter en forut offentliggjort plan, skal der ved ankomst til anløps- eller bestemmelsessted efter forlangende av føreren være adgang til straks å foreta lossing på betingelse av:

1. at fornødent tollopsyn kan tilkalles til kontroll med lossingen;
2. at fartøiet, såfremt det skal losse på flere steder, medbringer særskilt fortegnelse over de varer, som aktes losset på hvert sted;
3. at innklarering finner sted snarest mulig, dog således at den ikke behøver å finne sted utenfor den almindelige kontortid.

På betingelser som i punkt 1 og 3 nevnt skal der likeledes efter førerens forlangende være adgang til straks å foreta lossing fra fartøi i de i § 22, annet avsnitt, omhandlede tilfelle.

§ 33. Lossing av varer, som ankommer med fartøi fra utlandet, er i almindelighet bare tillatt ved tollsted. Lossing kan dog også foregå i ladested, som ikke er tollsted, når derom forut gjøres anmeldelse ved distriktets tollsted.

Utenfor de nevnte steder kan lossing finne sted:

1. i strandings- og andre nødstilfelle;
2. når fartøiet formedelst is, grunt farvann eller andre naturhindringer ikke kan komme frem til bestemmelsesstedet;
3. når tollinspektøren efter særskilt andragende finner å kunne meddele tillatelse dertil.

§ 34. Lossing av stykkgods skal i regelen foregå ved eller i nærheten av tollboden eller dens pakkhus, men kan også, når tilstrekkelig betjening has, foregå annensteds ved stedets havneplasser. Hvor det på grunn av stedsforhold eller andre særegne omstendigheter finnes fornødent, kan også andre varer av tollopsynet forlanges losset ved tollboden eller dens pakkhus.

I ladesteder, hvor der ikke er tollbod, trer i stedet herfor den losseplass, som tollopsynet anviser.

Ved lossingen har enhver vedkommende å rette sig efter de anvisninger, som tollopsynet gir til iakttagelse av orden og sikkerhet.

§ 35. Under avbrytelse av lossingen kan fartøiet låses eller forsegles eller i tilfelle besettes med tollvakt. Tollvakt, som fornødiges på grunn av, at fartøiet ikke er forsynt med til låsning eller forsegling hensiktsmessige og forsvarlige stengsler, betales av fartøiet.

§ 36. Varer, som innføres fra utlandet med posten eller jernbanen, skal være ledsaget av karter eller fortegnelser, utferdiget av henholdsvis postvesenet eller jernbanevesenet, og tillikemed kartene eller fortegnelsene eller gjenparter av disse overleveres til tollvesenet.

Tolldepartementet treffer nærmere bestemmelse om

22 juni. Nr. 5.

ordningen med hensyn til tollvesenets befatning med nevnte vareinnførsel. Det samme gjelder vareinnførsel, som skjer med andre permanente transportanlegg enn jernbane.

§ 37. Såfremt nogen medbringer varer landverts fra utlandet, uten at det skjer med jernbane eller annet permanent transportanlegg, plikter han å melde sig med varene ved første tollsted eller fortollingsstasjon, hvor dette hensiktsmessig kan skje, forat varene kan bli tollekspedert.

Forsåvidt det finnes påkrevet eller hensiktsmessig, kan Kongen treffe bestemmelse om veier, på hvilke det alene skal være tillatt å innføre eller utføre varer over grensen.

Med hensyn til vareførsel landverts fra og til Sverige gjelder for øvrig de derom til enhver tid gitte særlige bestemmelser.

§ 38. Såfremt der er tilstått hel eller delvis tollfrihet ved landverts innførsel til visse landsdeler, kommer lovens almindelige bestemmelser ikke til anvendelse på sådan innførsel i videre utstrekning, enn det av Tolldepartementet finnes påkrevet.

Kapitel 4.

Om behandling av varer som er ankommet fra utlandet.

§ 39. Efterat de med fartøi fra utlandet ankomne varer er oplosset, plikter vareeieren å besørge dem tollekspedert eller lagt inn på tollbodens pakkhus eller oplagssteder, og han er ansvarlig for tollen av varer, hvormed ikke så skjer. Tolldepartementet fastsetter den pliktige toll i tilfelle av, at der ikke kan skaffes tilstrekkelige oplysninger om mengde og slags av varer, som ikke er blitt tollekspedert eller lagt inn på tollbodens pakkhus eller oplagssteder. Den, som på eierens vegne har forføiet over eller dratt omsorg for varene, fritas for nevnte ansvar, når han godtgjør, at forføiningen over varene er overført til den egentlige eier, og opgir dennes navn og bopel.

De oplossede varer skal, såfremt de ikke direkte legges inn på frilager, transittoplag eller i frihavn eller umiddelbart gjenutføres eller sendes videre, ordinært legges inn på tollbodens pakkhus eller oplagssteder på den plass, som tollopsynet anviser.

Sådan innlegning kan dog av tollopsynet nektes for tollfrie varer, som er av den beskaffenhet, at de kan undersøkes og tollekspederes på losseplassen. Også tollplik-

tige varer, med hvilke det siste er tilfellet, kan av tollopsynet nektes lagt inn. 22 juni. Nr. 5.

På tollbodens pakkhus eller oplagssteder må dessuten i intet tilfelle legges inn eksplosivstoffer eller andre ildsfarlige saker. Det samme gjelder om varer, som på grunn av sin beskaffenhet kan innvirke skadelig på lokalene eller andre derværende varer.

For benyttelse av tollbodens pakkhus eller oplagssteder betales av vareeierne sådan avgift, som tolltariffen bestemmer.

§ 40. De varer, som blir å legge inn på tollbodens pakkhus eller oplagssteder, skal på tollopsynets forlangende innbringes efterhånden som de oplosses. Skjer ikke dette, er tollopsynet berettiget til å la varene innbringe på eierens bekostning.

§ 41. Blir varer, som efter § 39, fjerde avsnitt, er utelukket fra innlegning på tollbodens pakkhus eller oplagssteder, ikke straks spesialangitt samt behørig tollekspedert, kan de efter forutgående bekjentgjørelse av tollvesenet foranstaltes bortsolgt ved offentlig auksjon. Det samme gjelder andre varer, som kan undersøkes og tollekspederes på losseplassen, medmindre der til varene kan avses plass til innleggelse. Tillates varene å bli henliggende nogen tid, plikter vareeieren å betale utgiftene ved den tollbevoktning, som derved foranlediges.

Utbringes varene ved auksjon til mer enn fornødent til dekkelse av toll og andre avgifter samt omkostninger, står det overskytende til eierens rådighet, inntil der er forløpet 3 år efter vedkommende lossings påbegynnelse.

§ 42. Bestemmelsene i §§ 39—41 om varer, som er innført med fartøi fra utlandet, gjelder også varer, som er innført på annen måte, forsåvidt de er anvendelige derpå og Tolldepartementet ikke har gjort undtagelse fra bestemmelsene, eller de særlige regler om varer, innført med luftfartøi, kommer til anvendelse.

§ 43. Enhver, som vil forføie over innførte varer, som ikke er tollekspedert og ikke omfattes av særlige bestemmelser, truffet i henhold til § 49, eller av de om luftfart gjeldende bestemmelser, plikter å innlevere til tollkassereren spesialangivelse over varene. Disse angis til fortolling, kredittoplag, frilager, transittoplag, frihavn, gjenutførsel eller innenriksforsendelse efter de herom gjeldende regler.

Angivelsen skal, såfremt vedkommende varer er innført sjøverts, inneholde oplysning om, når og med hvilket fartøi de er innført. For innpakkede varer pliktes i angi-

22 juni. Nr. 5.

velsen anført pakningenes slags, antall, merker og numre og for uinnpakkede varer disses slags og mengde. For øvrig treffer Tolldepartementet nærmere bestemmelse om de oplysninger, som angivelsen skal inneholde, eller som skal meddeles i forbindelse med den, til fyldestgjørelse av gjeldende forskrifter om avgivelse av statistiske meddelelser og de i kapitel 13 omhandlede verdiopgaver m. v.

Samtidig med spesialangivelsen kan kreves fremlagt faktura, konnossement, fraktbrev o. lign. til legitimasjon for varenes vekt eller mengde.

§ 44. Efterat spesialangivelse er innlevert og det fornødne i den anledning iakttatt fra tollvesenets side, er eieren berettiget til å få varene tollekspedert av tollopsynet. Fremstiller flere varemottagere sig samtidig, kan varene forlanges ekspedert i den orden, hvori angivelsene er innlevert til vedkommende ekspedisjonsavdeling, forsåvidt dette hensiktsmessig lar sig gjøre.

Ved undersøkelse av varer, hvis slags ikke er anført i angivelsen, plikter vedkommende på forlangende å opgi varenes slags, såfremt dette er ham mulig.

Tollopsynet er berettiget til under ekspedisjoner uten vederlag å utta de for undersøkelsen nødvendige prøver av varene.

§ 45. Såfremt eieren ved tollbehandlingen av varer finner, at han ikke vil motta varene, kan han, uansett annen bestemmelse i den oprindelige spesialangivelse, efter ny angivelse igjen utføre dem til utlandet. Han kan også avstå varene til tollvesenet, som i så fall efter omstendighetene enten lar dem realisere til inntekt for tollkassen eller tilintetgjør dem. I sistnevnte tilfelle har vedkommende å betale tidligere pådratte samt de med tilintetgjørelsen forbundne omkostninger.

§ 46. Når varer, som er angitt til fortolling eller kredittoplag, på behørig måte er blitt tollbehandlet, kan deres utlevering til eieren foregå, efterat enten alle pliktige avgifter og omkostninger er betalt, eller varene er antatt til kredittoplag og avgifter og omkostninger, som pliktes straks erlagt, er betalt, eller der av tollkassereren er tilstått kreditt for de avgifter og omkostninger til det offentlige, som pliktes betalt straks.

Sistnevnte kreditt kan kun tilståes inntil utgangen av den måned, hvori tollbehandlingen har funnet sted. Tolldepartementet fastsetter de nærmere betingelser for øvrig for kredittens tilståelse.

De avgifter og omkostninger, hvorfor der er tilstått kreditt, skal ukrevd betales ved forfall. Skjer ikke dette,

kan beløpet inndrives ved utpantning efter begjæring av tollkassereren til vedkommende rettsbetjent. Utpantningen skal om mulig begjæres innen 8 dager efter forfall. 22 juni. Nr. 5.

Er der utlevert varer, uten at der for tollen er tilstått kreditt, eller er der for utleverte varer beregnet forlite i toll som følge av feilaktig tariffering, uriktig veining o. lign., kan det pliktige beløp inndrives ved utpantning.

§ 47. Ved angivelse til frilager, frihavn, transittoplag, utførsel eller innenriksk sending betales de inntil da pådratte avgifter eller omkostninger til det offentlige, før det tillates forføiet over varene efter angivelsen.

§ 48. Riktigheten av, hvad der på spesialangivelsen er anført av tollvesenets tjenestemenn, erkjennes efter forretningens tilendebringelse av fortolleren ved hans underskrift, i tilfelle med uttrykkelig forbehold om senere avgjørelse av punkter, hvori han er uenig.

Varemottageren plikter, om det forlanges, å kvittere for varens mottagelse.

§ 49. Tolldepartementet utferdiger de nærmere bestemmelser om angivelse, undersøkelse, ekspedisjon og utlevering av varer, som i henhold til § 26 ikke er anført på et fartøis varefortegnelse, eller som medbringes landverts som passasjergods.

Departementet kan også treffe bestemmelse om, at fortollingen av visse varer kun kan finne sted ved enkelte bestemte tollsteder eller ikke må finne sted ved enkelte tollsteder.

Likeledes kan departementet treffe bestemmelse om, at innførte varer skal være ledsaget av oprinnelsesbevis eller andre særlige legitimasjonsdokumenter.

§ 50. For de varer, som er oplagt på tollbodens pakkhus eller oplagssteder, er det offentlige ansvarlig som for betrodd gods. Tollopsynet har å påse, at de nevnte varer ikke utleveres til andre enn dem, som ved konnossement, fraktbrev eller annen hjemmel godtgjør å ha rådighet over dem. Tollopsynet kan kreve fremlagt erklæring fra vedkommende, som har besørget varenes transport til stedet, om, at intet er til hinder for varenes utlevering.

§ 51. Det beror på eieren, hvor lenge varer skal henligge på tollbodens pakkhus eller oplagssteder, når han betaler den fastsatte opleggelsesavgift, hver gang denne for et helt år er påløpet.

Innfinner ingen sig ved denne tid og betaler den påløpne avgift, har tollvesenet ved opslag på tollboden og ved bekjentgjørelse i offentlig tidende å meddele oplys-

22 juni. Nr. 5.

ning om de overliggende varer med tilføiende, at de vil bli realisert, såfremt ingen til varene berettiget melder sig og klargjør dem innen 3 måneder.

Har sådan klargjøring ikke funnet sted innen sistnevnte tidsfrist, realiseres varene ved tollvesenets foranstaltning til inntekt for tollkassen.

Tollvesenet kan når som helst, om det finnes nødvendig, foranstalte bortsolgt ved offentlig auksjon uholdbare eller bedervede varer eller, om de i det minste ikke kan gi dekning for toll, foranstalte dem tilintetgjort.

Med hensyn til eventuelt overskudd ved auksjonen forholdes i dette tilfelle som i § 41 bestemt.

§ 52. Under varenes henliggen på tollbodens pakkhus eller oplagssteder kan eieren tillates å istandsette beskadiget emballage eller foreta annen behandling av varene til deres bevarelse. Forsømmer vedkommende sådan istandbringelse m. v., kan tollopsynet foreta det fornødne på hans bekostning.

Når varer uten å overføres til frilager, frihavn eller transittoplag, ønskes tollekspedert, videresendt eller gjenutført i partier, som ikke utgjør hele pakninger, kan tollopsynet i særlige tilfelle tillate, at pakningenes deling og i tilfelle varenes ompakning finner sted på tollbodens pakkhus eller oplagssteder.

Kapitel 5.

Om kredittoplag.

§ 53. Rett til kredittoplag tilkommer:

a) enhver handelsberettiget i de kjøpstæder og ladesteder, hvor tollsted er oprettet, forsåvidt angår kredittoplagsvarer, som vedkommende har rett til å handle med;

b) enhver håndverksdrivende i de under a nevnte kjøpstæder og ladesteder, samt fabrikanter og verkseiere, også om deres anlegg er beliggende på landet, forsåvidt angår varer, som anvendes til deres håndverks-, fabrikk- eller verksdrift.

Det er Kongen overlatt å bestemme, hvorvidt og på hvilke betingelser kredittoplagsrett skal tilståes også på andre steder enn de foran nevnte, såfremt tollopsyn er stasjonert på stedet og opkrevning av kredittoplagstoll kan finne sted.

§ 54. Kredittoplagsvarer må ikke henlegges utenfor grensene av de i foregående paragraf nevnte steder, medmindre Kongen hertil gir tillatelse.

For enkelt tilfelle kan sådan tillatelse gis av tollkammeret. 22 juni. Nr. 5.

§ 55. De varesorter, for hvilke kredittoplagsrett i den til enhver tid gjeldende tariff for innførselstollen finnes fastsatt, kan — dog ikke i mindre mengde enn i tariffen anført — tas på kredittoplag, ikke alene straks ved deres innførsel fra utlandet, men også ved å overføres fra et kredittoplag til et annet eller fra tollbodens pakkhus, transittoplag, frilager eller frihavn til kredittoplag på samme eller annet sted. Kredittoplagsvarer kan også overføres til transittoplag, frilager eller frihavn, men kan da ikke pånytas på kredittoplag.

§ 56. Varer, som aktes overført fra kredittoplag til kredittoplag, transittoplag, frilager eller frihavn, kan ikke fraskrives eller tilskrives i mindre mengde enn den, hvori de, når de innføres fra utlandet, kan tas på kredittoplag. Varer, som fra kredittoplag utgår til utlandet, kan derimot fraskrives oplaget, når de utgjør minst fjerdeparten av nevnte mengde. Utføres de til skibsbruk ombord i avgående fartøier eller i norske fartøier, som ligger i utlandet, kan de fraskrives oplaget, uansett mengden.

§ 57. Når varer umiddelbart fra utlandet eller fra transittoplag, frilager eller frihavn tas på kredittoplag, forholdes med angivelse og eftersyn på samme måte, som er foreskrevet med hensyn til varer, som angis til fortolling.

Når varene i oplagsregnskapet er anført oplagshaveren til konto, kan han motta dem under egen bevaring, efterat avgifter og omkostninger, som pliktes betalt straks, er erlagt.

§ 58. Ved overførsel av kredittoplagsvarer fra oplag til oplag på samme sted skal så vel den, fra hvis oplag varene utgår, som den, på hvis oplag de inngår, forut gjøre angivelse derom til stedets tollkasserer.

Når varer overføres fra kredittoplag på et sted til lignende oplag på annet sted, skal avsenderen utferdige angivelse i to eller flere likelydende eksemplarer. Disse angivelser avgis til tollkassereren på avsendelsesstedet, hos hvem det ene eksemplar blir beroende, mens det annet eksemplar efter å være påtegnet av tollkassereren og stemplet av tollopsynet, som legitimasjon ledsager varen og avleveres til tollkassereren på mottagelsesstedet.

Varemottageren utsteder to eller flere likelydende angivelser til kredittoplag, hvilke avleveres til mottagelsesstedets tollkasserer, som forsyner dem med bevidnelse

22 juni. Nr. 5.

om, at de deri anførte varer er tilskrevet mottagerens kredittoplag.

På samme måte forholdes ved overførsel av kredittoplagsvarer til transittoplag, frilager eller frihavn. Ved sådan overførsel fraskrives i oplagskontoen bare den mengde, som finnes av tollvesenet ved fremkomsten til mottagelsesstedet.

Med iakttagelse av forannevnte regler kan kredittoplagsvarer forsendes som frigjorte fra et tollsted til et annet.

§ 59. Når en oplagshaver vil utføre varer fra sitt kredittoplag til utlandet eller til skibsbruk, har han å utstede angivelse derom i to eller flere likelydende eksemplarer. Innpakket gods forsynes med merke, som på angivelsen nøiaktig må anføres.

Efterat tollkassereren har iakttatt det fornødne med disse angivelser, avgis de til tollopsynet. Såsnart dette har anstillet fornøden undersøkelse av varene og påsett innlastningen, meddeles bevidnelse om dennes overensstemmelse med angivelsene. Et eksemplar av disse blir å benytte som bilag ved vedkommende fartøis utklarering, mens det annet tilbakeleveres oplagshaveren, som selv opbevarer det til fremleggelse ved sin fjerdingårs-avregning.

§ 60. De oplagsvarer, som oplagshaveren uttar av sitt oplag til avsetning og forbruk i landet, anmelder han kun ved hvert fjerdingårs utgang, da der fra tollvesenets side gjøres avregning med ham over de tollbeløp, han for det forløpne fjerdingår har å erlegge av sitt oplag.

§ 61. Varer, som ved fjerdingårs-avregningen befinnes å ha ligget 1 år på kredittoplag, skal derfra utgå til fortolling, og det uten hensyn til, om de har henligget på en eller flere oplagshaveres oplag på samme eller annet sted.

Likeledes bør av oplaget utgå til fortolling ved fjerdingårs-eftersynet:

a) enhver varesort, av hvilken beholdningen utgjør mindre enn halvdelen av den minste mengde, som kan tilskrives, og
b) varer, som befinnes å være bedervet eller forringet i den grad, at de ikke inneholder tilstrekkelig sikkerhet for de dem påhvilende avgifter.

§ 62. Til betryggelse for de avgifter, som betroes oplagshaveren, fastsettes:

a) Tollinspektøren kan, når og så ofte han anser det fornødent, også mellem fjerdingårs-avregningene, efterse

eller la efterse oplagsvarene. Derhos er han, når han har grunnet tvil, om toldkassens fordring hos oplagshaveren for de allerede forfalne eller forfallende avgifter kan anses betrygget, berettiget til i mangel av annen gitt sikkerhet å ta oplagsvarene eller så mange derav, som han anser tilstrekkelig til avgiftenes betaling, under lås. Disse varer foranstalter da tollkassereren straks bortsolgt ved offentlig auksjon, innkasserer beløpet og avleverer det mulige overskudd til oplagshaveren. 22 juni. Nr. 5.

Når en oplagshaver stiller antagelig sikkerhet for sine oplagsavgifters riktige erleggelse til hvert fjerdingår, skal hans oplag mellem fjerdingårs-avregningene være fritatt for annet eftersyn enn det, som tollvesenet på grunn av forandring i tollen på kredittoplagsvarene måtte foreta.

b) De avgifter, som efter anvendelsen av den under bokstav a nevnte forføining ikke av oplagsvarene blir dekket, eller som ikke til de i § 66 bestemte tider erlegges, kan inndrives ved utpantning efter begjæring av tollkassereren til vedkommende rettsbetjent.

c) Når nogen, som til kredittoplag er berettiget, dør, åpner akkordforhandling, eller får sitt bo tatt under konkursbehandling, skal skifteforvalteren straks meddele dette til vedkommende tollkasserer, som ufortøvet melder til skifteretten i dødsbo- og konkursboer, om boet skylder kredittoplagstoll og i tilfelle hvor meget.

Hvis der da ikke innen fire uker, efterat tollkassereren har inngitt sin regning, fra boets side stilles antagelig sikkerhet for, at den skyldige avgift innen fire måneder skal bli betalt, er skifteretten forpliktet til på kassererens forlangende uten ophold til tollopsynet å utlevere de i boet værende oplagsvarer eller så mange derav, som utfordres til dekkelse av tollkassens fordring, med hvilke varers salg der da forholdes, som under bokstav a er bestemt.

d) Statskassen tilkommer første prioritets panterett i samtlige varer av den i vedkommende oplagskonto betegnede art, uanbrukne eller anbrukne, og i de derav tilvirkede produkter, som finnes i oplagshaverens eller hans bos besiddelse, nogen for alle og alle for nogen.

§ 63. På en av de fire første søknedager i månedene januar, april, juli og oktober innleverer enhver oplagsha-

22 juni. Nr. 5.

ver til tollkassereren på stedet en av ham selv underskrevet generalforklaring, inneholdende:

a) artiklenes navn i bokstavorden;
b) beholdningen efter siste fjerdingårs generalforklaring;
c) de varer, som i løpet av fjerdingåret er tatt på oplag enten umiddelbart fra utlandet eller ved overførsel fra annet oplag, fra transittoplag, frilager eller frihavn;
d) summen av rubrikkene b og c;
e) de varer, som er utført til utenrikske steder, og hvis utførsel godtgjøres ved medsendelse av de hos oplagshaveren beroende, i § 59 omhandlede angivelser;
f) de varer, som er overgått til andres kredittoplag, transittoplag, frilager eller frihavn, samt de fra kredittoplaget til Finnmark utførte varer, forsåvidt som disse sammesteds er tollfrie;
g) de varer, som i fjerdingårets løp er fortollet enten ifølge den ved siste eftersyn fremlagte kontinuasjonsangivelse eller ifølge andre fortollingsangivelser;
h) de varer, han av oplaget har uttatt til avsetning, og som derfor nu blir å fortolle;
i) hvor meget han av hvert slags har i behold;
k) summen av rubrikkene e til i.

Oplagshaveren plikter til enhver tid å føre nøiaktig fortegnelse over de rum og steder, hvor kredittoplagsbeholdningene forefinnes, samt derhos anføre fortegnelsen på generalforklaringen.

Efter generalforklaringen utsteder tollkassereren for vedkommende tolltjenestemenn en fortegnelse over oplagshaverens beholdning. Dessuten meddeler han dem opgave over, hvad der er tatt på oplag, efterat generalforklaringen er innlevert, hvilket oplagshaveren under eftersynet har å påvise, forat det ikke skal henregnes til den beholdning, han har å forevise.

Derpå bør eftersynet snarest mulig påbegynnes.

§ 64. Ved det i § 63 nevnte eftersyn, som foretas på den dag og til den tid, tollopsynet tilsier, og hvorved oplagshaveren selv eller ved fullmektig om mulig skal være til stede, påligger det ham å iaktta:

a) Dersom der efter fjerdingårets slutning er avsatt noget av den angitte beholdning, avgir han derover en skriftlig forklaring til vedkommende tjenestemenn, førenn de begynner forretningen.

Vedvarer denne flere dager hos samme oplagshaver, tillates det ham ved hver følgende dags begyn-

nelse å gjøre kontinuasjonsangivelse over, hvad han den foregående dag har avsatt. 22 juni. Nr. 5.

b) Varebeholdningen må være således sortert og henlagt, at hvert vareslags for sig bekvemt kan overses og undersøkes, og i øvrig må der ydes tollopsynet all fornøden hjelp til forretningens hurtige fremme.

c) Som beholdning antas kun varer i hele fustasjer, kurver, kister, kasser, baller, matter, bunter, sekker og desslike i handelen brukelige innpakninger, hvorimot varer, hvis innpakninger er anbrukket, og hvorav noget er uttatt, forfaller til fortolling.

§ 65. I den tid, fjerdingårs-eftersynet foregår, må varer, som kan tas på kredittoplag, ikke føres fra et oplagssted til et annet på stedet, uten at sådant for tollinspektøren i forveien er anmeldt og passerseddel meddelt.

Tollinspektøren skal ved opslag på tollboden og, om det fornødiges, på annen hensiktsmessig måte gjøre vedkommende bekjent med, når fjerdingårs-eftersynet begynner, og når det er tilendebragt.

§ 66. Når eftersynsforretningen hos oplagshaveren er tilendebragt, har han senest innen otte dager uopfordret til tollkassereren mot behørig kvittering å betale avgiftene av de varer, som ved eftersynets slutning befantes å være uttatt av oplaget til avsetning eller forbruk i landet, eller som ifølge § 61 er forfalt til fortolling.

Foretas intet eftersyn, fordi samtlige varer er angitt som avsatt, eller forfaller samtlige oplagsvarer (ifølge bestemmelsene i §§ 71 og 72) til fortolling, erlegges avgiftene innen otte dager, i første tilfelle fra angivelsens datum og i siste tilfelle fra den tid, forsømmelsen er begått.

§ 67. Ved avregningen iakttas, at varer, som er avsendt til annet innenriksk sted, kun avskrives, såfremt der fremlegges behørig bevidnelse om, at de på bestemmelsesstedet er tatt på nytt oplag eller fortollet, hvilken bevidnelse det påligger oplagshaveren selv å tilveiebringe.

I motsatt fall erlegges avgiftene, som dog igjen godtgjøres ham, såfremt bevidnelsene fremskaffes til den næst påfølgende første eller annen fjerdingårs-avregning, efterat avgiftene er erlagt.

Om varer, som i Finnmark inngår tollfritt, behøver bevidnelsen kun å oplyse, at de i Finnmark er losset.

§ 68. Vil en oplagshaver erlegge tollen for oplagsvarer mellem fjerdingårs-avregningene, kan sådant ikke skje for mindre partier enn dem, hvori varene kan tilskrives oplaget, eller for den hele restbeholdning av den enkelte varesort.

22 juni. Nr. 5.

§ 69. Når tollforhøielse er besluttet for nogen kredittoplagsberettiget vare, skal tollopsynet foreta eftersyn på vedkommende oplag. På grunnlag av dette eftersyn blir med hensyn til tollens beregning å iaktta, at den forhøiede tollsats kommer til anvendelse på samtlige de på oplagene gjenværende beholdninger av kredittoplagsvarer, herunder også innbefattet varer i anbrukne pakninger. Derimot blir de varepartier, som virkelig er avsatt og utgått av oplaget før tollforhøielsens ikrafttreden, å fortolle efter den tidligere lavere tollsats. Til kredittoplagsvarer regnes i nevnte tilfelle også varer, som er tatt på kredittoplag, men angitt til fortolling siden siste fjerdingårs-eftersyn og før tollforhøielsens ikrafttreden, forsåvidt de fremdeles befinner sig i oplagshaverens eie. Er der allerede betalt toll av disse varer, blir å beregne et tillegg svarende til forskjellen mellem den betalte toll og den toll, som pliktes efter den forhøiede tollsats.

I tidsrummet mellem tollforhøielsens ikrafttreden og det ekstraordinære eftersyn må ingen varer uttas av kredittoplaget, uten at anmeldelse er skjedd til tollinspektøren; av disse varer blir den høiere tollsats å erlegge.

Ved tollnedsettelser gjelder den samme fremgangsmåte som i denne paragrafs første avsnitt omhandlet, således at den lavere tollsats kommer til anvendelse på kredittoplagsbeholdningene, mens de av oplaget før tollnedsettelsen utgåtte varer fortolles efter den tidligere høiere tollsats.

Oplagshaveren plikter på tollopsynets forlangende å forelegge dette sine bøker og forretningspapirer vedkommende oplagsvarene til kontroll av de opgitte mengder av disse.

§ 70. Ved de eftersyn, som foretas i anledning av tollforhøielser, skal oplagshaveren ved forretningens begynnelse meddele fortegnelse over, på hvilke steder og i hvilke rum vedkommende vare forefinnes, og påvise enhver beholdning av denne samt derhos avgi skriftlig erklæring om, at ingen andre eller flere varer av vedkommende slags enn de for tollvesenet omforklarte has i behold.

Over de varemengder, som med hjemmel av foregående paragraf blir å fortolle efter den tidligere lavere tollsats, innleveres derefter angivelse, hvilken tillikemed ovennevnte erklæring blir å undertegne egenhendig av oplagshaveren eller av nogen, han dertil bemyndiger.

Ved tollnedsettelser fremgåes på lignende måte, dog således, at den skriftlige erklæring i dette tilfelle skal in-

neholde forsikring om, at de påviste beholdninger virkelig henhører til oplagshaverens kredittoplag. 22 juni. Nr. 5.

Tollen av de avsatte og utgåtte varer erlegges, hvor ikke § 62 a eller b kommer til anvendelse, i forbindelse med først påfølgende ordinære eftersyn og efter de om fjerdingårs-avregninger gjeldende regler.

§ 71. Uteblir en kredittoplagshaver mot forskriftene i denne lovs § 64 fra eftersynet av hans oplagsbeholdning, erlegger han til Tolletatens Understøttelsesfond 10 kroner.

Møter han ikke efter fornyet tilsigelse, anses samtlige hans oplagsvarer forfalne til fortolling.

§ 72. Innleverer en kredittoplagshaver ikke sin generalforklaring innen utløpet av den i § 63 fastsatte tid, erlegger han til Tolletatens Understøttelsesfond 10 kroner for hver av de første syv dager, han uteblir; men efter denne tid forfaller samtlige hans oplagsvarer straks til fortolling.

§ 73. Uteblir oplagshaveren efter den i § 66 bestemte termin med de avgifter, han har å betale, erlegger han derav til Tolletatens Understøttelsesfond 1 pct. daglig, inntil betaling skjer eller den i § 62, bokstav b nevnte utpantning er avholdt, hvilken forretning tollkassereren senest innen fjorten dager forlanger.

Kapitel 6.

Om frilagre og frihavner.

§ 74. Ved frilager forståes en bygning eller et område med bygninger og oplagsplasser, som ved innhegning eller på annen måte er avsperret fra tilliggende bygninger eller områder, og hvor varer — med de innskrenkninger og på de betingelser, som denne lov eller den til enhver tid gjeldende tolltariff eller nogen i henhold til disse gitt forskrift bestemmer — uten undersøkelse eller tollbehandling kan inntas og lagres samt ompakkes, deles, sorteres, blandes og i øvrig behandles og bearbeides med samme frihet, som om de befant sig utenfor rikets tollgrense. Dog kan industriell virksomhet, forsåvidt dertil i særegne tilfelle måtte være anledning, ikke drives uten særskilt bevilling av Kongen.

Der kan av Kongen gjøres innskrenkninger i adgangen til å behandle eller bearbeide visse slags varer eller treffes særlige bestemmelser angående deres tollbehandling, når dette anses nødvendig for kontrollens skyld eller for å hindre, at frilagervarer ved fortollingen kommer i be-

22 juni. Nr. 5.

gunstiget stilling like overfor varer, som innføres på annen måte.

Hvor intet annet i loven eller tolltariffen er bestemt, betraktes frilager i tollrettslig henseende som utland.

Frilager står under tollopsynets kontroll og bevoktning, hvorfor dette til enhver tid skal ha uhindret adgang overalt i lageret.

§ 75. Frilager til almindelig avbenyttelse (almindelig frilager) kan oprettes på tollstedene. Tillatelse til deres anlegg og drift kan av Kongen meddeles kommuner, aktieselskaper og ansvarlige selskaper, hvis bestyrere eller innehavere er norske statsborgere, samt personer, som er norske statsborgere. Hvor bevilgning dertil foreligger, kan sådant frilager også oprettes for det offentliges regning.

Utgiftene til den fornødne tollbevoktning og tollbetjening på almindelig frilager bæres av staten. De kan dog efter bestemmelse av Kongen kreves helt eller delvis refundert hos lagerets eier, forsåvidt de står i misforhold til den ved tollforretningene på frilageret bevirkede lettelse i tollvesenets øvrige forretningsbyrde.

§ 76. Opførelse og innredning av almindelig frilager foregår efter forut av Kongen approberte planer. Lageret må være bekvemt beliggende for sitt øiemed, forsynt med hensiktsmessige ekspedisjonslokaler for tollbehandling og med tilstrekkelige vaktrum for tollopsynet samt for øvrig innrettet således, at den fornødne tollbevoktning kan skje på betryggende måte. De nærmere bestemmelser herom samt om lagerets utstyr for øvrig gis for hvert enkelt tilfelle av Kongen.

Forinnen lageret tas i bruk, skal det efter besiktigelse av tollinspektøren være godkjent av Tolldepartementet.

§ 77. På almindelig frilager kan innlegges alle slags utenrikske så vel ufortollede som fortollede og tollfri varer samt innenlandske produkter og tilvirkninger, som aktes benyttet på lageret til blanding eller bearbeidelse med andre varer. Med Tolldepartementets samtykke kan også dersteds innlegges innenlandske produkter og tilvirkninger, som ønskes inntatt mot godtgjørelse av den for samme eller for deri inneholdte bestanddeler erlagte toll eller tilvirkningsavgift efter de herom til enhver tid gjeldende bestemmelser.

Fra adgang til innleggelse undtas dog varer, hvis innførsel i riket er forbudt, varer, som ikke fortolles efter tolltariffens almindelige tollsats, forsåvidt der ikke herfra av Kongen gjøres undtagelse, eksplosivstoffer eller ildsfarlige saker og, forsåvidt ikke betryggende isolasjon kan

finne sted, varer, som kan innvirke skadelig på annet oplagt gods. Efter lagereierens ønske kan også utelukkes andre varer, som på grunn av sin beskaffenhet kan være skadelige eller medføre ulemper for lokalene. Likeledes kan Kongen eller den, han dertil bemyndiger, treffe bestemmelse om, at visse varer utenfor de nevnte skal være utelukket fra innleggelse. 22 juni. Nr. 5.

Opstår tvil om, hvorvidt innpakket gods er av sådan beskaffenhet, at det ikke må innlegges på frilager, har tollopsynet rett til å la pakningen åpne.

§ 78. På frilager kan utenrikske varer inngå ved innførsel fra utlandet samt ved overførsel fra kredittoplag, transittoplag, frihavn eller tollbodens pakkhus.

Fra frilager kan varer utgå til utførsel eller til skibsbruk, til fortolling eller kredittoplag samt overføres til transittoplag, frihavn eller tollbodens pakkhus.

Likeledes kan varer overføres fra ett til et annet frilager.

Ved uttagelse fra frilager av der innlagte innenrikske eller frigjorte varer kommer til anvendelse de bestemmelser, som gjelder ved gjeninnførsel av sådanne varer fra utlandet.

§ 79. Tolldepartementet bestemmer for hvert enkelt frilager de tider, hvori det skal holdes åpent til almindelig avbenyttelse og inntagning av varer, samt de tider, hvori varers uttagning, tollbehandling og ekspedisjon skal finne sted.

§ 80. Innen frilagers område må ikke drives detaljhandel. Heller ikke må dersteds oplagte varer anvendes til fortæring eller personlig bruk.

§ 81. Avgiften for benyttelse av frilager samt vilkårene for øvrig i forholdet mellem dettes eier og leierne fastsettes ved særskilte takster og regler, som approberes av Tolldepartementet. For avgiftene har lagerets eier i de oplagte varer retensjonsrett næst efter statens tilkommende for toll og mulig pådratte omkostninger til det offentlige.

§ 82. De nærmere bestemmelser om frilagerets drift og benyttelse, om forretningsordenen, om de fornødne spesialangivelser og formene for ekspedisjon for øvrig av varer til og fra lageret samt om, hvad der bør iakttas til opretholdelse av orden og sikkerhet, gis av Tolldepartementet.

§ 83. Dersom frilager ikke til enhver tid holdes i forsvarlig samt for det offentliges og leiernes interesser betryggende stand, kan Tolldepartementet på eierens be-

22 juni. Nr. 5

kostning treffe de i så henseende fornødne foranstaltninger, likesom Kongen kan tilbakekalle den lagereieren meddelte bevilling.

For sine utlegg, som inndrives ved utpantning, har det offentlige panterett i lageret som bestemt for skatter på fast eiendom, dog under betingelse av, at inndrivelsen foregår med sådan hurtighet, at innførselen tingleses senest på annet ting, efterat seks måneder er forløpet siden arbeidets tilendebringelse.

§ 84. Has der på tollbodens egne pakkhus eller oplagssteder for øiemedet tjenlige rum, kan disse av Kongen tillates anvendt som frilager mot sådan avgift, som av Tolldepartementet bestemmes. Betales avgiften ikke i rett tid, kan varene av tollinspektøren efter forutgående bekjentgjørelse foranstaltes bortsolgt ved offentlig auksjon til dekkelse av toll og avgifter på eierens gevinst eller tap.

§ 85. På samme vilkår, som i dette kapitel er bestemt, kan Kongen også tillate frilager oprettet i eller utenfor tollstedene til bruk alene for enkelte bestemte personer, forretninger eller bedrifter.

Omkostningene ved den i disse anlegg nødvendige tollbetjening og tollkontroll erstattes i alle tilfelle det offentlige av anleggets eier eller eiere, som derfor har å stille sådan sikkerhet, som av Tolldepartementet finnes betryggende. På tollsteder, hvor almindelig frilager ikke forefinnes, kan dog tollvesenets utgifter efter bestemmelse av Kongen helt eller delvis overtas av det offentlige.

§ 86. Den for bevoktning og kontroll fungerende høieste tolltjenestemann er berettiget til å la enhver, som forlater frilagerets område, underkaste undersøkelse efter de derom i § 17 gitte bestemmelser.

§ 87. Når varer, som i henhold til § 84 bortselges ved offentlig auksjon, utbringes til mer enn fornødiges til dekkelse av tollen, pådratte omkostninger og skyldige avgifter, står overskuddet til disposisjon for eieren i tre år efter auksjonens avholdelse. Efter utløpet av dette tidsrum tilfaller beløpet tollkassen.

§ 88. Dersom eier eller bestyrer av frilager kommer til kunnskap om, at overtredelser av denne lov eller nogen i henhold til loven gitt bestemmelse finner sted på lageret, bør han såvidt mulig søke å hindre dette. Han skal dessuten uten ophold anmelde forholdet for tollvesenet.

§ 89. Ved frihavn forståes et fra omliggende territorier bestemt avgrenset havneområde med tilhørende kaianlegg, oplagsplasser, bygninger og andre innretninger,

som under de innskrenkninger som Kongen eller Stortinget bestemmer, i tollrettslig henseende betraktes som utland. 22 juni. Nr. 5.

De nærmere vilkår for frihavns oprettelse samt fornødne bestemmelser om deres utstyr og benyttelse gis av Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

For øvrig kommer de om frilagre gitte forskrifter også til anvendelse på frihavner.

Kapitel 7.

Om transittoplag.

§ 90. Ved almindelige transittoplag forståes på tollstedene oprettede, for almindelig benyttelse bestemte pakkhus eller oplagsplasser, hvor utenlandske varer kan innlegges og lagres ufortollet under tollvesenets lås og/eller segl efter de nedenfor nærmere bestemte regler.

§ 91. Varer, som innlegges på de i § 90 nevnte oplag, kan før innleggelsen av tollvesenet forlanges underkastet sedvanlig tollbehandling til bestemmelse av deres tariffmessige art og mengde. De nærmere forskrifter herom gis av Tolldepartementet.

§ 92. På transittoplag henliggende varer skal i almindelighet ikke underkastes annen behandling enn den, som er nødvendig for å hindre bedervelse eller lekk eller for å vedlikeholde innpakninger og merker.

Tolldepartementet kan dog efter nærmere bestemte regler tillate, at der på oplaget under tollopsyn foretas ompakning og deling samt, hvor dertil forefinnes særlig grunn, sortering, blanding eller annen for varenes avsetning ønskelig behandling.

I ekstraordinære tilfelle, eller hvor i henhold til nærværende paragraf tillatte operasjoner med varene legger uforholdsmessig beslag på tollopsynet, kan av Tolldepartementet bestemmes en passende godtgjørelse til tollkassen for den fornødne tollbetjening.

§ 93. Ved fortolling av varer, som uttas fra oplagene, blir — forsåvidt tollbehandling har funnet sted ved innleggelsen — tollen i almindelighet å beregne efter den derunder funne art og mengde. Er mengden forminsket, og det anses utvilsomt, at dette skyldes naturlig svind eller naturlig lekk, kan dog efter anmodning av oplagshaveren den ved uttagelsen tilstedeværende mengde, efterat denne ved fornyet undersøkelse er bragt på det rene, legges til grunn for tollberegningen, forsåvidt ikke for vedkommende varesort anderledes er bestemt i tolltariffen.

Likeledes kan Tolldepartementet, hvis ingen bestem-

22 juni. Nr. 5.

melse i tolltariffen derfor er til hinder, tillate, at vekttap, som opstår ved operasjoner med varene i henhold til foregående paragraf, fritas for toll, samt tillate eller forlange, at varer, som ved den hjemlede behandling er gått over til en annen tariffsats, i oplagsregnskapet omskrives og ved uttagelsen behandles efter sin nye beskaffenhet.

I alle tilfelle kommer — på samme måte som ved fortolling av tidligere ikke undersøkte varer — den ved uttagelsen gjeldende tolltariff til anvendelse.

§ 94. Varer, som under henliggen på transittoplag går tilspille eller ødelegges ved ildebrand eller annen ulykkelig hendelse eller ved oplagshaveren utilregnelig uheld, kan efter Tolldepartementets bestemmelse fritas for toll. Samme fritagelse kan av tollinspektøren innrømmes for varer, som, uten at det kan tilskrives forsømmelse fra oplagshaverens side, er blitt bedervet eller ikke anses verd tollen, mot, at de av oplagshaveren besørges under tollopsyn tilintetgjort.

§ 95. Tolldepartementet kan bestemme minimumsgrenser for de varemengder, som kan innlegges på oplagene eller uttas derfra. Dog bør herved ikke hindres fortolling eller utførsel i mindre partier som prøver eller til skibsbruk.

§ 96. Tollopsynet har til enhver tid adgang til å foreta eftersyn av de på oplagene beroende varer og skal foreta sådant eftersyn minst én gang hvert år efter Tolldepartementets nærmere bestemmelse.

§ 97. Oplagsfristen er i almindelighet to år, regnet fra varens første innleggelse på oplag. Dog kan denne frist efter Tolldepartementets bestemmelse på ansøkning forlenges, når dertil finnes grunn. Er varene ikke uttatt innen utløpet av den bestemte tid, kan de av tollinspektøren efter forutgående bekjentgjørelse foranstaltes bortsolgt ved offentlig auksjon på eierens gevinst eller tap.

§ 98. På transittoplag innlagte varer kan erholdes overført til ny eier, når tollvesenet herom av oplagshaveren forelegges skriftlig anmodning, vedtatt av den, til hvem overdragelsen skal skje.

§ 99. Istedenfor almindelig transittoplag kan i den utstrekning og under de begrensninger og tillempninger, som Tolldepartementet bestemmer, av dette tillates anvendt transittoplag på private pakkhus, som av tollinspektøren i overensstemmelse med de bestemmelser, Tolldepartementet herom måtte utferdige, finnes betryggende og hensiktsmessig innrettet.

For tollbetjening på private transittoplag kan av Toll- 22 juni.
departementet pålegges oplagshaveren en passende godt- Nr. 5.
gjørelse til tollkassen. Dog bør sådan på mindre tollsteder, hvor almindelig transittoplag ikke has og av Tolldepartementet efter trafikken heller ikke finnes påkrevet, i almindelighet ikke forlanges, medmindre enten de i § 92, siste del, nevnte grunner foreligger, eller oplaget ved sin beliggenhet legger uforholdsmessig beslag på tilsynets tid.

Private transittoplag kan, hvor dertil finnes særegen grunn, tillates også utenfor tollstedets grenser.

§ 100. Såfremt ikke anderledes er foreskrevet, skal om transittoplag for øvrig gjelde de om frilager gitte bestemmelser, forsåvidt de derpå er anvendelige.

Kongen eller den, han dertil bemyndiger, kan treffe særlige bestemmelser om utelukkelse av varer fra innleggelse på transittoplag.

Kapitel 8.

Om utførsel av varer til utlandet og utklarering av fartøier.

§ 101. Enhver, som vil utføre varer med fartøi til utlandet, plikter med nedennevnte undtagelser å inngi angivelse derom til tollkassereren. Angivelsene skal inneholde oplysning om, med hvilket fartøi og til hvilket land varene skal utføres, samt varenes slags og mengde. Mengden anføres i overensstemmelse med, hvad der utkreves for beregning av skibsavgifter og særavgifter. For innpakkede varer pliktes dessuten i angivelsen anført pakningenes slags, antall, merker og numre. Innførte innpakkede varer, som ikke har vært undersøkt, kan gjenutføres uten opgave over slags og mengde, når dette ikke er avsenderen bekjent.

For øvrig treffer Tolldepartementet de nærmere bestemmelser om de oplysninger, som angivelsen skal inneholde, eller som skal meddeles i forbindelse med den, til fyldestgjørelse av gjeldende forskrifter om avgivelse av statistiske meddelelser.

Utførselsangivelser godtas ikke fra andre enn dem, som er berettiget til å utskibe vedkommende varer.

For proviant og andre skibsfornødenheter, som ikke overskrider sedvanlige mengder, utkreves ingen angivelse, medmindre varene er ufortollet eller er varer, hvorfor der søkes godtgjort erlagt toll eller tilvirkningsavgift, el-

22 juni. Nr. 5.

ler som tillates utført med avskrivning av toll eller tilvirkningsavgift (skattegodtgjørelsesvarer).

Heller ikke utkreves angivelse for passasjergods eller ting, som medbringes av besetning eller betjening på vedkommende fartøi, medmindre varene er av den beskaffenhet, at der sedvanlig beregnes godsfrakt av dem.

§ 102. Efterat tollkassereren har iakttatt det nødvendige med utførselsangivelsene, avleveres disse til tollopsynet, som kontrollerer om de er overensstemmende med de varer som skal utføres.

§ 103. Ingen må uten tollopsynets samtykke foreta innlastning av varer i fartøi, bestemt til utlandet. Undtatt herfra er produkter av fiske og fangst, som på fiske- og fangstfeltene er inntatt i vedkommende fartøier og med disse skal føres videre til utlandet efter utklarering ved tollsted.

I andre tilfelle enn sistnevnte pliktes utførselsangivelse vedkommende varer, hvorav der ved utførsel svares særavgifter, inngitt så betimelig, at varene kan undergis undersøkelse, forinnen deres innlastning finner sted. Det samme gjelder skattegodtgjørelsesvarer (jfr. § 101) og ufortollede varer samt varer, hvis utførsel er undergitt særlige betingelser. Under særlige omstendigheter kan tollinspektøren frita for sådan forhåndsangivelse som her nevnt. For andre varer kan tollinspektøren i alle tilfelle frita for forhåndsangivelse.

§ 104. Er varer innlastet uten foreskrevet forhåndssamtykke av tollopsynet, plikter fartøiets fører igjen å utlosse dem, såfremt tollopsynet anser dette nødvendig av hensyn til varenes undersøkelse eller beregning av pliktige avgifter.

§ 105. Ved innlastningen av skattegodtgjørelsesvarer (jfr. § 101) eller ufortollede varer plikter fartøiets fører å efterkomme tollopsynets anvisning med hensyn til varenes anbringelse i fartøiet og deres sikring for øvrig mot ulovlige forføininger. Tollopsynet kan anvende forsegling eller i fornødent fall tollvakt på fartøiets bekostning til sikring av varene.

Om de anvendte sikkerhetsforanstaltninger påføres utførselsangivelsen tollopsynets attest, likesom fartøiets fører på forlangende skal meddele erkjennelse for antallet av de anbragte segl samt forsikring om, at der til de rum eller gjemmer, hvor varene er henlagt, ikke finnes andre adganger enn de for tollopsynet påviste.

§ 106. I hvilken utstrekning undersøkelse av de til utførsel bestemte varer skal finne sted beror på tollop-

synets skjønn. Ved undersøkelse av skattegodtgjørelses- 22 juni.
varer (jfr. § 101) blir dog å bringe på det rene varenes Nr. 5.
slags og mengde samt i fornødent fall deres identitet og ved undersøkelse av varer, som ikke har vært frigjort, deres identitet.

Hvor nøiaktig undersøkelse ikke foretas, plikter avsenderen, til bekreftelse av angivelsenes riktighet, å fremlegge konnossement, fraktbrev eller annet dokument vedrørende varenes slags og mengde, såfremt han er i besiddelse av sådant dokument. Forsåvidt angår trelast plikter avsenderen å meddele de til beregning av avgiftene fornødne oplysninger om stykketall og dimensjoner i metrisk eller engelsk mål.

§ 107. Så lenge et fra utlandet ankommet fartøi henligger under lossing, kan i almindelighet ingen innlastning finne sted. Dog har tollinspektøren adgang til å gjøre undtagelse herfra, når omstendighetene tillater det.

Fraregnet de i § 103 omhandlede tilfelle plikter fartøiets fører, forinnen innlastning påbegynnes, å gjøre anmeldelse til tollopsynet med nærmere oplysninger om tid og sted samt om ladningens beskaffenhet. Skal innlastningen foregå utenfor tollsted, skjer anmeldelsen til distriktets tollsted. Er fartøiet ikke forsynt med gyldig målebrev, må ingen innlastning finne sted, før sådant er erhvervet, medmindre Tolldepartementet derfra gjør undtagelse.

§ 108. Når et fartøi skal avgå til utlandet, plikter dets fører utenfor det i § 114 nevnte tilfelle å utklarere det hos tollkassereren.

Føreren har ved utklareringen å fremlegge generalangivelse over fartøi og ladning. For ladningens vedkommende behøver generalangivelsen bare å inneholde en henvisning til de spesielle angivelser under anførsel av disses antall. Avgår fartøiet i ballast eller uten andre varer ombord enn skibsfornødenheter, anføres dette. Med hensyn til fremleggelse av målebrev, nasjonalitetsbevis og hjemmel til å føre fartøiet har føreren ved utklareringen samme forpliktelse som i § 30 for innklareringen bestemt.

Efterat generalangivelsen og de deri påberopte spesialangivelser er behandlet og funnet i orden, og avgiftene av fartøi og ladning er erlagt, utferdiger tollkassereren tollpass.

§ 109. I tollpasset skal anføres en almindelig betegnelse av ladningens slags med særskilt opgave over innlastede skattegodtgjørelsesvarer (jfr. § 101) og ufortollede varer samt deres plass i fartøiet.

22 juni. Nr. 5.

Innehar fartøiet fra utlandet medbragte varer, som uten oplossing igjen skal utføres, skal det over disse varer medbragte særlige, i § 24 omhandlede, dokument med påtegning om deres plass i fartøiet vedlegges tollpasset.

§ 110. Når fartøi har inntatt varer til utlandet eller innehar fra utlandet medbragte uoplossede varer, som er bestemt til atter å utføres, skal utklareringen foregå ved det tollsted, hvor eller i hvis distrikt innlastningen har funnet sted, eller hvor fartøiet er blitt innklarert. Ballastet fartøi skal utklareres ved det tollsted, hvorfra eller fra hvis distrikt det avgår til utlandet.

Fra disse bestemmelser kan Tolldepartementet på grunn av særlige forhold gjøre undtagelser.

§ 111. Såfremt der, efterat tollpass er meddelt, ved samme eller et annet tollsted skal innlastes varer, forholdes med innlastning og angivelse m. v. som foran bestemt. Tollpasset suppleres enten ved påtegning på dette eller ved utferdigelse av tilleggstollpass. I siste tilfelle anføres på hovedtollpasset tilleggspassenes antall.

§ 112. Innehar et fartøi skibsfornødenheter av ufortollede varer, må fartøiets fører ikke avgå med det fra det tollsted, hvor eller i hvis distrikt det befinner sig, til annet innenriksk sted, forinnen han har erhvervet tollforpasning.

§ 113. Fartøisføreren skal påse, at varer, hvis plass i fartøiet er angitt i tollpasset eller i dette ledsagende dokument, ikke flyttes uten i overvær av tolltjenestemann, som da anmerker flytningen i tollpasset eller dokumentet.

Tollopsynet kan tillate flytning uten tilstedeværelse av tolltjenestemann.

§ 114. Fartøier, som i forbifart har anløpet riket uten å innklareres, behøver heller ikke å utklareres.

For sådanne fartøier er det også tillatt uten å inn- eller utklarere i uthavn å innta kull og andre skibsfornødenheter, bestående av innenrikske, frie eller frigjorte varer, efterat tollopsynets tillatelse dertil er erhvervet.

§ 115. Tolldepartementet kan bestemme, at visse varer ved utførsel til utlandet skal være ledsaget av bevidnelser eller erklæringer, avfattet på sådan måte, som departementet foreskriver, og at der for visse varer skal tilveiebringes bevis for deres lovlige fremkomst til bestemmelsesstedet. Plikten til å sørge for, at bevidnelsene eller erklæringene tilveiebringes eller kommer vedkommende i hende, og at beviset for varenes lovlige fremkomst til-

veiebringes, kan pålegges så vel avsenderen som den, som foretar transporten av varene. 22 juni. Nr. 5.

Departementet kan også bestemme, at sending til utlandet av visse varer med enkelte slags fartøier eller andre transportmidler skal være forbudt eller avhengig av dets tillatelse.

§ 116. Ved landverts utførsel av skattegodtgjørelsesvarer (jfr. § 101), ufortollede varer samt varer, hvorav der ved utførsel svares særavgifter, eller hvis utførsel er undergitt særlige betingelser, plikter den, som skal utføre dem, i betimelig tid å inngi utførselsangivelse til tollkassereren og å sørge for å få dem undersøkt av tollopsynet. Tolldepartementet kan bestemme, at det samme skal gjelde også andre varer.

Bestemmelsene i §§ 101 og 106 kommer til anvendelse på nevnte utførsel i den utstrekning, som det passer på forholdet.

Med hensyn til vareførsel landverts til Sverige gjelder for øvrig de til enhver tid derom gitte særlige bestemmelser.

Kapitel 9.

Om innenriksk sending av varer og om kystfart.

§ 117. Sending innen landet av andre utenrikske ufortollede varer enn kredittoplagsvarer kan alene skje til bestemt tollsted eller tollstasjon, såfremt varene kan fortolles ved stasjonen.

Den, som vil foreta sending av sådanne varer, skal derom inngi angivelse til tollkassereren i så mange eksemplarer, som av denne forlanges. Det tollsted eller tollstasjon, hvortil varen aktes sendt, skal anføres i angivelsen. Denne skal dessuten for uinnpakkede varer inneholde opgave over disses slags og mengde og for innpakkede varer opgave over pakningenes antall, slags, merker og numre samt en almindelig betegnelse av varenes slags, forsåvidt den er avsenderen bekjent.

§ 118. Den i § 117 omhandlede angivelse leveres av tollkassereren, efterat det nødvendige er foretatt med den, til tollopsynet. Innen varenes overlevering til sending treffer tollopsynet i den utstrekning, det anses påkrevet, foranstaltninger til sikring av, at varene kommer riktig frem til bestemmelsesstedet, og at der blir erlagt pliktig toll av dem. Til opnåelse herav kan varene merkes som tollgods, forsynes med eller legges under tollfor-

22 juni. Nr. 5.

segling, beordres ledsaget av tollvakt eller undergitt nærmere undersøkelse med hensyn til mengde og tariffmessig slags m. v., overensstemmende med de nærmere bestemmelser, som herom måtte treffes av Tolldepartementet.

Sendes varene med fartøi, som forsegles, kan tollopsynet utferdige lukkeattest, og i så fall kommer reglene i § 7 til anvendelse.

De utgifter, som de anvendte sikringsforanstaltninger måtte medføre for tollvesenet, plikter avsenderen efter departementets bestemmelse å godtgjøre.

§ 119. Efterat der av tollopsynet er truffet foranstaltninger som i § 118 nevnt, tilbakeleveres angivelsen til tollkassereren forsynt med attest om, hvad der av tollopsynet er foretatt, og i tilfelle de resultater, hvortil dette er kommet ved undersøkelse av varenes mengde og slags m. v.

Tollkassereren utferdiger derpå tollpass for varene. Som tollpass kan tjene et eksemplar av angivelsen inneholdende den av tollopsynet avgitte attest i original eller avskrift. Tollpasset utleveres sammen med varene og avgis til tollkassereren på bestemmelsesstedet.

§ 120. Tollkassereren på bestemmelsesstedet skal senest 8 dager efter utløpet av den måned, hvori varene er ankommet, meddele den tollkasserer, som har utferdiget tollpasset, bevidnelse om, hvorvidt sendingen er fremkommet og funnet stemmende med det i tollpasset anførte.

§ 121. Såfremt sådan bevidnelse som i § 120 omhandlet ikke av avsendingsstedets tollkasserer mottas innen rimelig tid efter den der satte frist og der ikke innen utløpet av 2 måneder, efterat tollkassereren derom har underrettet avsenderen, av denne tilveiebringes fremkomstbevidnelse eller godtgjøres, at varene er forulykket, skal avsenderen straks erlegge den for varene pliktige toll med tillegg av en femtendedels procent av tollen for hver dag fra varenes utlevering til betaling skjer.

Er ved fremkomsten den i tollpasset anførte mengde funnet forminsket, plikter avsenderen å betale toll av det forlite fremkomne.

Har de fornødne opgaver til bestemmelse av tollen ikke vært tilveiebragt ved sendingen av varer, hvorfor fremkomstbevidnelse mangler, beregnes tollen efter avsenderens opgaver derom, såfremt disses riktighet av tollvesenet finnes godtgjort på en efter omstendighetene

tilfredsstillende måte. I motsatt fall fastsettes tollen av Tolldepartementet. 22 juni. Nr. 5.

Erlagt toll med tillegg kan efter bestemmelse av Tolldepartementet tilbakebetales, såfremt der efter den fastsatte frist tilveiebringes bevidnelse for varens fremkomst eller godtgjøres, at varene er forulykket.

§ 122. Tollkassereren kan forlange, at avsenderen før varenes utlevering stiller betryggende sikkerhet for de beløp, som efter § 121 kan bli å tilsvare.

§ 123. Fartøi, som ankommer fra utlandet, kan her i landet innta varer til annet innenriksk sted, forinnen samtlige fra utlandet medbragte varer er utlosset eller tollekspedert, på betingelse av, at der utferdiges fortegnelse over de inntatte varer, og at disses overensstemmelse med fortegnelsen i den utstrekning, det anses påkrevet, kontrolleres av tollopsynet. De inntatte varer skal i sådant fall også, i den utstrekning det er gjørlig og finnes hensiktsmessig, forsynes med tollvesenets stempel eller merke. Til kontroll med samme kan også anvendes låsning eller forsegling.

Den nevnte fortegnelse, som skal underskrives av fartøiets fører og for hvis riktighet han er ansvarlig, skal av tollopsynet vedlegges fartøiets varefortegnelse og lukkeattest.

§ 124. Såfremt nogen utenriksk vare, som i almindelighet er tollpliktig, ved innførsel til enkelte tollsteder skal svare en lavere toll enn den ellers gjeldende eller være tollfri, blir der med hensyn til førsel av sådanne varer mellem de nevnte og andre innenrikske steder å forholde efter de nærmere bestemmelser, som herom blir utferdiget av Kongen.

For innen- eller utenrikske varer, som ved innførsel til eller utførsel fra enkelte landsdeler, fra eller til andre landsdeler er belagt med særavgifter, kan Kongen fastsette de bestemmelser, som finnes fornødne til kontroll med avgiftenes erleggelse.

§ 125. Kongen kan bestemme, at fartøier, som går fra ett innenriksk sted til et annet, skal anmeldes til tollopsynet med oplysning om avgang, bestemmelsessted og ankomst samt om varer og passasjerer, som de medfører.

De nærmere regler herom samt om, hvilke legitimasjonspapirer nevnte fartøier skal være i besiddelse av, gis av Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

Kongen eller den, han dertil bemyndiger, treffer bestemmelse om, hvorvidt og i hvilken utstrekning de i lo-

22 juni. Nr. 5.

ven inneholdte forskrifter om trafikk fra og til utlandet skal gis anvendelse på trafikk fra og til Svalbard.

§ 126. Fremmede fartøier kan like med norske føre varer og passasjerer mellem innenrikske steder, medmindre Kongen anderledes bestemmer.

Kapitel 10.

Om enkelte særforhold ved klarering av fartøier og ekspedisjon av varer i Finnmark, Troms og Nordland fylker.

§ 127. Førere av russiske fartøier eller for russisk regning dertil leiede fartøier, som vil benytte sig av tilstått rett til å drive handel utenfor tollstedene i Finnmark, Troms eller Nordland fylker, skal forinnen anløpe, hvis de er bestemt til Finnmark fylke, et av tollstedene i dette fylke, men hvis de er bestemt til Troms eller Nordland fylke, Hammerfest, Tromsø, Harstad, Svolvær eller Bodø tollsted for der å innklarere og efter angivelse erlegge pliktige avgifter av fartøi og innehavende varer.

Fartøiets fører plikter å oplosse varene i den utstrekning, som av tollopsynet finnes fornødent til undersøkelse av ladningens innhold. Ved avgangen fra tollstedet forsynes fartøiet med fiskeværpass.

Fra tollstedet må utenfor de ved tolltariffen tillatte skibsprovisjoner av utenrikske varer kun medtas sådanne, som er fortollet eller tollfri.

§ 128. Ved innklarering av de i § 127 omhandlede fartøier erlegges også skibsavgifter for utgående, beregnet som for full-lastet fartøi. Pliktes der særavgift av de varer, som skal innlastes, kan også sådan samtidig kreves erlagt som for full-lastet fartøi og i tilfelle efter høieste avgiftssats.

§ 129. Efter å ha foretatt tillatt innlastning av varer utenfor tollstedene plikter førerne av de i § 127 omhandlede fartøier forinnen avgangen til utlandet å anløpe, såfremt de har lastet i Nordland eller Troms fylker, Bodø, Svolvær, Harstad, Tromsø eller Hammerfest tollsted, og såfremt de har lastet i Finnmark fylke, et av tollstedene i dette fylke for der å gjøre angivelse over de inntatte varer og utklarere fartøiet. I tilfelle av, at der i henhold til bestemmelsen i § 128 er erlagt for meget i skibsavgifter eller særavgifter, godtgjøres det for meget erlagte.

§ 130. Såfremt noget i § 127 omhandlet fartøi, som er bestemt til Troms eller Nordland fylke, ekspederes ved Hammerfest tollsted, erlegges uansett mulige særskilte

tollsatser for Finnmark tollavgifter efter tariffens almin- 22 juni.
delige satser. Det samme gjelder om skibsavgifter så vel Nr. 5.
for inn- som utgående.

§ 131. Såfremt det finnes ønskelig ved foranstaltninger fra tollvesenets side å støtte kontrollen med, at de i § 127 nevnte fartøisførere ikke overtrer de for de der nevnte landsdeler gjeldende særlige bestemmelser i handelslovgivningen, kan Tolldepartementet utferdige de forskrifter, som i dette øiemed finnes påkrevet.

Tolldepartementet kan likeledes utferdige nærmere forskrifter for kontrollen med, at pliktige avgifter erlegges.

Kapitel 11.

Om behandling av strandede fartøier og varer.

§ 132. Når et fartøi er strandet, eller gods er berget eller strandet, skal der herom straks, gjennem lensmannen eller i tilfelle vedkommende politimester, gjøres anmeldelse til nærmeste tollsted eller tollstasjon.

§ 133. Over alt, som berges, skal der optas nøiaktig fortegnelse. Er sådan i henhold til sjøfartslovgivningen eller lovgivningen om stranding og vrak foretatt av lensmannen, politiet eller nogen annen, skal vedkommende tolltjenestemann ha anledning til å ta en gjenpart av fortegnelsen. I motsatt fall har han selv å istandbringe denne.

§ 134. Tollopsynet skal påse de strandede eller bergede varer tatt i forvaring. Inntil tollopsyn er kommet til stede, påligger det lensmannen eller i tilfelle politimesteren å sørge for, at varene blir tatt i forvaring.

§ 135. Strandede eller bergede varer skal bringes til vedkommende tollsted; men de kan også utenfor tollstedene henlegges under tollvesenets lås eller segl, såfremt dette kan skje på betryggende måte, og varenes henbringelse til tollstedet vil være forbundet med for stor ulei-lighet.

§ 136. Såfremt der pliktes erlagt toll av varer, som i henhold til lovgivningen om stranding og vrak foranstaltes solgt ved offentlig auksjon, innbetales tollen og påløpne omkostninger av den, som har avholdt auksjonen, til vedkommende tollkasserer innen 14 dager efter den for salget satte betalingsfrist.

§ 137. Utgifter som påføres ved opfyllelsen av den i § 132 pålagte anmeldelsesplikt, godtgjøres av tollkassen med rett for denne til refusjon av de strandede eller bergede varers verdi.

22 juni. Nr. 5.

Kapitel 12.

Om lufttrafikk fra og til utlandet.

§ 138. Med de undtagelser, som blir tilstått i henhold til § 144, skal ethvert fra utlandet kommende luftfartøi lande på og ved avgang til utlandet opstige fra en av de dertil bestemte toll-landingsplasser.

§ 139. Kongen treffer bestemmelser om de steder, luftfartøi kan passere grensen, og den rute det skal følge innen landet. Kongen eller den, han bemyndiger dertil, kan også bestemme, at luftfart over visse områder skal være forbudt eller være tillatt på visse nærmere betingelser.

§ 140. Når et luftfartøi i nødstilfelle overskrider grensen på annet sted enn de fastsatte, skal det lande på den nærmeste toll-landingsplass på dets rute.

Må et luftfartøi i nødstilfelle lande, før det når en toll-landingsplass, skal føreren straks efter landingen underrette nærmeste politi- eller tollmyndighet.

Føreren må på tilfredsstillende måte godtgjøre nødvendigheten av den således foretatte innpassering eller landing.

Luftfartøiet kan ikke fortsette uten samtykke av vedkommende tjenestemann. Efterat denne har foretatt fornøden undersøkelse, skal han stemple reisedagboken og den i § 142 omhandlede ladningsfortegnelse, som gis påtegning om mulig forefunne uoverensstemmelser. Føreren skal i tilfelle underrettes om den toll-landingsplass, hvor han vil ha å henvende sig for tollekspedisjon.

§ 141. Før avreisen til og umiddelbart efter ankomsten fra utlandet skal føreren forevise sin reisedagbok for landingsplassens myndigheter og likeledes den i § 142 omhandlede ladningsfortegnelse.

§ 142. Over varer og reisefornødenheter, som skal medbringes til utlandet, utferdiger føreren en detaljert ladningsfortegnelse overensstemmende med derfor fastsatt skjema.

Vareavsender utferdiger detaljert tollangivelse over varene overensstemmende med derfor fastsatt skjema. Ladningsfortegnelsen skal stemme med tollangivelsene.

For øvrig iakttas ellers gjeldende bestemmelser om utferdigelse av tollpapirer.

§ 143. Før avreisen undersøker vedkommende tolltjenestemann ladningsfortegnelsen og tollangivelsene, foretar de foreskrevne besiktigelser samt påtegner reisedagboken og ladningsfortegnelsen. Påtegningen bekreftes med stem-

pel. Varer eller varepartier, for hvilket sådant er påkrevet, forsegles, og attest derom påføres fortegnelsen. 22 juni. Nr. 5.

De av vareavsendere utferdigede vareangivelser skal opbevares hos tollvesenet til mulig fornøden fremtidig kontroll med ladningsfortegnelsen.

Ved luftfartøiets ankomst skal vedkommende tolltjenestemann forvisse sig om, at forseglingen er ubrutt, motta de til stedet bestemte varer til tollekspedisjon og påtegne reisedagboken. Enn videre skal tolltjenestemannen, såfremt fartøiet ikke under samme reise skal fortsette til annen innenlandsk eller utenlandsk toll-landingsplass, beholde ladningsfortegnelsen, men i annet fall tilbakelevere den til fartøiets fører, efterat derpå er gjort fornøden anmerkning om de på anløpsstedet lossede eller lastede varer. Hvis forsegling er brutt, undersøkes forholdet nærmere, og antas den brutt i annet land, underrettes de derværende tollmyndigheter, om derom er truffet overenskomst med vedkommende land. Det samme gjelder, om varene ved ankomsten ikke stemmer med ladningsfortegnelsen.

Ombordværende reisefornødenheter er fritatt for toll i den utstrekning, tollvesenet anser dem nødvendige for den i reisedagboken angitte reise, og de forblir ombord i fartøiet.

Ingen vare eller gjenstand må innlastes i eller utlosses fra luftfartøiet uten tillatelse fra vedkommende tollmyndighet.

§ 144. Som undtagelse fra de almindelige regler kan visse luftfartøier, såsom postførende luftfartøier og luftfartøier, som tilhører lufttransportselskaper, samt luftfartøier, som tilhører medlemmene av en i hjemlandet anerkjent luftfartsklubb eller klubben selv og ikke deltar i almindelig person- og varetransport, av Kongen fritas for forpliktelsen til å lande ved tollandingsplasser og gis tillatelse til å begynne eller avslutte sin reise ved visse andre landingsplasser.

§ 145. Luftfartøier, som ankommer i fart fra utlandet, er tollpliktige på samme måte som luftfartøier ellers.

§ 146. Varer og reisefornødenheter, som kommer fra eller sendes til utlandet med luftfartøi, skal med hensyn til oprinnelse og de forskjellige tollforskrifter eller andre bestemmelser om inn- og utførsel være underkastet de samme regler, som gjelder for varer og reisefornødenheter, som føres på annen måte enn med luftfartøi.

§ 147. Varer og andre ting, som medbringes i luftfartøi fra eller til utlandet, må ikke uten i nødstilfelle ned-

22 juni. Nr. 5.

kastes på norsk område. Fartøiets fører er forpliktet til straks ved fremkomsten til landingsplass å gi tollopsynet meddelelse om sådan nedkastning og dra omsorg for, at det nedkastede hurtigst mulig bringes til stede, eller godtgjøre, at det er gått tapt eller ødelagt.

§ 148. Lovens bestemmelser om behandling av strandede fartøier og varer blir også å iaktta overfor nedstyrtet luftfartøi og overfor varer, som har vært ført i sådant fartøi eller er utkastet fra luftfartøi, forsåvidt de derpå er anvendelige.

§ 149. Såfremt et fra utlandet kommende luftfartøi, som for å nå sitt bestemmelsessted i annet land må flyve over norsk område, lander her, er det forpliktet til å lande ved en tollandingsplass eller annen i henhold til § 144 fastsatt landingsplass. Navnet på denne landingsplass skal innføres i reisedagboken før avreisen. For øvrig kommer til anvendelse de bestemmelser, som ellers gjelder for trafikk til og fra landet med luftfartøi.

§ 150. Når straff idømmes for overtredelser av foranstående regler, skal dette meddeles vedkommende tollmyndigheter i det land, hvor fartøiet er hjemmehørende, såfremt herom er truffet overenskomst med vedkommende land.

§ 151. Forskriftene i dette kapitel gjelder ikke for militære luftfartøier, som ankommer fra utlandet i henhold til spesiell tillatelse, og heller ikke for toll- og politiluftfartøier.

Kapitel 13.

Om mengdebestemmelse og verdsettelse av varer.

§ 152. Den for tollvesenet nødvendige veining eller måling påses og bevidnes av tollopsynets tjenestemenn. Efter tollinspektørens bestemmelse kan også godtas attesterte opgaver over vekt og mål fra kommunale veiere og målere, når veining eller måling foretatt av disse finnes å være tilstrekkelig betryggende.

§ 153. Til den veining eller måling, som foregår på eller ved tollboden, leverer tollvesenet de fornødne vekt- eller måleredskaper. Derimot tilveiebringes disse redskaper av den, for hvem der veies eller måles, når forretningen foretas annensteds under tollopsyn.

§ 154. Varens eier plikter å tilveiebringe den til tollbehandlingen eller ekspedisjonen nødvendige arbeidshjelp. Tolldepartementet kan bestemme, at arbeidet skal ut-

føres av faste, av tollinspektøren antatte arbeidere mot et av departementet fastsatt gebyr, som svarer til omkostningene ved arbeidernes avlønning og utredes av den, for hvem arbeidet utføres.

Tolldepartementet kan også i særlige tilfelle bestemme at representant for vareeier nektes adgang til å tollekspedere varer.

§ 155. Bestemmelse av varers kubikkinnhold, når avgifter efter samme skal beregnes, foretas av tollopsynet efter reglement, fastsatt av Kongen.

§ 156. Reiser der sig tvist mellem tollvesenets tjenestemenn og fortollere eller andre om vekt eller måls riktighet, avgjøres tvisten av vedkommende politimyndighet.

§ 157. Ved fortolling av varer, hvorav toll skal erlegges med visse procent av varens verdi, plikter importøren å avgi skriftlig erklæring om fortollingsverdien samt om varens pris og andre forhold, som efter tolltariffens regler derom er bestemmende for varens ansettelse til fortollingsverdi. Importøren plikter likeledes i den utstrekning, det er gjørlig, å fremlegge faktura, fraktbrev og andre dokumenter, som tollopsynet måtte forlange til kontroll med hans angivelse av varens pris m. v.

Om form og innhold av nevnte erklæring og bevisdokumenter kan Tolldepartementet treffe nærmere bestemmelse.

Tollopsynet er berettiget til så vel ved fortollingen som senere å kontrollere de meddelte opgaver vedrørende varens fortollingsverdi ved eftersyn av vedkommendes forretningsbøker og øvrige regnskapsmateriale samt hans korrespondanse m. v.

§ 158. Såfremt importøren ikke avgir den i § 157 omhandlede verdiangivelse, eller tollopsynet ikke finner, at den av ham angitte fortollingsverdi er i overensstemmelse med den verdi, som efter tolltariffens regler skal legges til grunn for tollberegningen, har tollopsynet efter beste skjønn å bestemme fortollingsverdien.

Hvis tollopsynet har vanskelig for i nevnte tilfelle å bestemme fortollingsverdien, kan det overlate bestemmelsen til den i § 159 omhandlede for tilfellet opnevnte vurderingsnevnd. Det samme kan importøren gjøre, om han ikke er tilfreds med den av tollopsynet bestemte fortollingsverdi. Han har dog adgang til å innanke saken for Tolldepartementet, som i så fall kan treffe endelig avgjørelse, om det dertil finner sig foranlediget. Det siste gjelder også, om verdien er fastsatt av den i § 159 omhandlede vurderingsnevnd.

22 juni. Nr. 5.

§ 159. Vurderingsnevnden skal bestå av 3 uvillige og med hensyn til verdsettelsen av de varer, som forelegges nevnden, særlig sakkyndige menn. Av disse velger tollopsynet én og fortolleren én, mens den tredje, som skal være nevndens formann, velges av de nevnte to i fellesskap eller, om de ikke kan bli enige om valget, av stedets byfogd eller den embedsmann, som utfører stedets byfogdforretninger. Reises der fra nogen av partene innsigelse mot nogen av de valgte menn, avgjøres innsigelsen av vedkommende embedsmann, som i tilfelle opnevner nye medlemmer i stedet for de først valgte.

Forlangende om en verdibestemmelses foreleggelse for nevnden skal skje til den annen part innen 8 dager, efterat tollopsynet har truffet avgjørelse med hensyn til verdibestemmelsen, og den, som har stillet forlangendet, har straks derefter å treffe forføining til nevndens opnevnelse. Finner nevnden, at fristen er overskredet, avviser den saken, og det har da sitt forblivende med tollopsynets avgjørelse, hvis dette har bestemt fortollingsverdien. Har tollopsynet ingen fortollingsverdi fastsatt, skal dette derpå straks fastsette sådan, hvorefter der blir anledning for importøren til overensstemmende med de nevnte regler å innbringe saken for nevnden.

Ved realitetsbehandlingen skal nevnden, efterat der er levnet partene rimelig tid til å anføre, hvad de anser påkrevet, overensstemmende med tolltariffens regler for verdifortolling bestemme den verdi, hvorefter fortollingen skal skje. Som verdi skal gjelde, hvad minst to av nevndens medlemmer blir enige om, eller om alle tre har hver sin verdsettelse, middeltallet mellem de verdier, som fremkommer som middeltall mellem de to høieste og de to laveste verdier.

§ 160. Vurderingsnevndens godtgjørelse fastsettes av Tolldepartementet efter forslag av nevnden.

Utgiftene ved nevndens behandling av en for den innbrakt sak bæres av importøren, såfremt saken avvises, fordi den av ham er forsent innbragt, eller såfremt han ikke har angitt til tollvesenet fortollingsverdien eller motvillig undlatt å avgi den i § 157 omhandlede erklæring eller fremlegge de sammesteds omhandlede bevisdokumenter, eller han har fremlagt uriktige dokumenter vedrørende fortollingsverdien. Likeledes bærer importøren de nevnte utgifter, hvis nevndens verdiansettelse med minst 10 pct. overstiger den av ham angitte fortollingsverdi. I andre tilfelle bæres utgiftene av det offentlige.

Hvis importøren motvillig har undlatt å avgi den i

§ 157 omhandlede erklæring eller fremlegge de samme- 22 juni.
steds omhandlede bevisdokumenter, eller hvis han har Nr. 5.
fremlagt uriktige dokumenter, blir tollen å beregne efter den fastsatte fortollingsverdi med et tillegg av 25 pct. Tillegget blir å beregne, uansett om fortolling finner sted efter verdiansettelse foretatt av tollopsynet eller efter verdiansettelse foretatt av vurderingsnevnden.

§ 161. Importøren kan ikke kreve varen utlevert, før fortollingsverdien er endelig bestemt. Varen kan dog, efterat fornøden besiktigelse av den har funnet sted, utleveres mot tilstrekkelig sikkerhetsstillelse for den eventuelle toll.

§ 162. Såfremt i tollovertredelsestilfelle en vares verdi skal bestemmes ved takst, foretas denne av de tolltjenestemenn, som derom i hvert enkelt tilfelle gis pålegg av tollinspektøren. Verdien ansettes efter varens en grospris ufortollet på stedet. Er den pågjeldende misfornøiet med verdsettelsen, kan han innen 4 dager, efterat han har mottatt underretning om den, forlange lovlig skjønn over verdien. Omkostningene ved dette skjønn bæres av rekvirenten, såfremt han ikke får medhold i sin påstand, men i motsatt fall av tollkassen.

Kapitel 14.

Om straff.

§ 163. De i denne lov omhandlede overtredelser anses som forseelser uansett straffens størrelse. Overtredelsene er straffbare, også om de er begått av uaktsomhet.

Forsøk på de i denne lov omhandlede overtredelser straffes som fullbyrdet overtredelse.

§ 164. Den, som inn- eller utfører varer, derunder strandet eller berget gods, uten å la dem undergi sådan tollkontroll som bestemt i denne lov eller i medhold av loven utferdigede forskrifter, eller som medvirker hertil, straffes for smugling med bøter og ved gjentagelse med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder.

Som medvirker anses også utlending, som i utlandet utruster eller deltar i utrustning av fartøi med kjennskap til, at det skal drive smugling her på landet, og sådan smugling finner sted.

Gjelder overtredelsen drikkebrennevin, er straffen bøter inntil kr. 50 000,00 eller fengsel inntil 6 måneder eller begge disse straffer, og gjelder den andre alkoholholdige drikkevarer eller varer, hvis inn- eller utførsel er forbudt eller undergitt særlige betingelser, er straffen

22 juni. Nr. 5.

bøter eller fengsel inntil 3 måneder eller begge disse straffer. I begge tilfelle er straffen ved gjentagelse under de i Almindelig borgerlig Straffelov § 61 anførte betingelser bøter inntil kr. 50 000,00 eller fengsel inntil 2 år eller begge disse straffer.

§ 165. Den som drar ut til eller søker forbindelse med fartøi, som er innenfor eller utenfor tollgrensen med brennevin, som antas bestemt til å overdras mot vederlag, eller fartøi, som brukes til hjelp ved formidling av salg eller overføring av brennevin fra annet fartøi, straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder eller med begge straffer, medmindre hans forhold gir særskilt grunn til å anta, at ulovlig innførsel av brennevin ikke er tilsiktet dermed.

§ 166. Med bøter og ved gjentagelse med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder straffes eier eller besidder av varer, som er toll- eller avgiftspliktige, eller hvis inn- eller utførsel er forbudt eller undergitt særlige betingelser, såfremt varene uten å være opgitt for tollvesenet finnes i fartøi eller annet befordringsmiddel således anbragt, at eieren eller besidderen må antas å ha tilsiktet deres smugling.

Med samme straff anses medlem av besetning eller betjening ombord i fartøi, som ikke betimelig har opgitt for fartøiets fører varer, som i henhold til § 26 er påbudt anført i den der omhandlede fortegnelse over ting, der medbringes av besetning eller betjening.

§ 167. Som i § 164 nevnt straffes den, som uten anmeldelse for tollvesenet utlosser igjen fra fartøi eller på annen måte tilbakeholder fra utførsel utekspederte skattegodtgjørelsesvarer, ufortollede varer eller varer, hvis utførsel er undergitt særlige betingelser, eller som medvirker hertil.

§ 168. Som i § 164 nevnt straffes:

1. fører av fartøi på 250 registertonn netto eller derunder, som er eller har vært innenfor den almindelige territorialgrense med mere brennevin enn til rimelig bruk ombord, heri innbefattet brennevin tilhørende besetning og betjening, medmindre det godtgjøres, at fartøiet gikk i lovlig fart og av tvingende grunner var kommet innenfor territorialgrensen;
2. fører av fartøi over 250 registertonn netto, som er eller har vært innenfor den almindelige territorialgrense med mer enn den under punkt 1 nevnte mengde brennevin ombord, når det antas, at brennevinet av føreren eller nogen annen aktedes ulovlig innført eller utlosset.

Kongen kan treffe bestemmelse om at forskriftene i denne paragraf like overfor visse nasjoners fartøier også kan gjøres gjeldende for farvann mellem den almindelige territorialgrense og den i henhold til § 3, annet avsnitt, fastsatte utenfor liggende tollgrense. 22 juni. Nr. 5.

§ 169. Fører av fartøi eller annet befordringsmiddel, i hvilket finnes alkoholholdige drikkevarer, hvormed formodes å være foretatt eller tilsiktet smugling, men hvis besidder ikke kjennes, straffes med bøter, medmindre føreren antas å ha vist tilbørlig aktsomhet.

Fører av fartøi eller annet befordringsmiddel, som ikke såvidt mulig søker å hindre ulovlig utbringelse av varer fra fartøiet eller befordringsmidlet eller ulovlig inntagelse av varer i samme, straffes med bøter.

§ 170. Med bøter straffes fartøisfører, som ikke er i besiddelse av foreskreven fortegnelse over medbragte varer eller ikke istandbringer sådan innen fastsatt tid (§ 24), eller hvis varefortegnelse ikke er avfattet på foreskreven måte (§ 25) eller er unøiaktig avfattet.

Med samme straff anses fører, som ikke fremlegger ved ankomsten den i § 26, tredje punktum, omhandlede fortegnelse, såfremt sådan fortegnelse er foreskrevet.

§ 171. Som i § 164 nevnt straffes den, som ved uriktig anførsel i tollangivelse eller uriktige oplysninger ellers eller ved å gi de til tollekspedisjon foreliggende varer et falskt utseende eller ved å forstikke enkelte varer innen i eller blandt andre varer eller på annen måte søker å vill-lede tollopsynet ved varenes tollekspedisjon.

§ 172. Med bøter eller fengsel inntil 3 måneder og ved gjentagelse med bøter eller fengsel inntil 6 måneder straffes kredittoplagshaver, som ved utførsel av andre varer enn de til utførsel angitte kredittoplagsvarer søker å skaffe sig uberettiget avskrivning av pliktig kredittoplagstoll.

§ 173. Med bøter og ved gjentagelse med bøter eller fengsel inntil 3 måneder straffes kredittoplagshaver, som i tilfelle av forhøielse eller nedsettelse av tollen på kredittoplagsvarer ved uriktige angivelser, feilaktige forklaringer eller på annen måte søker å vill-lede toll-vesenet for å få fortollet efter den lavere tollsats mere, enn han er berettiget til.

§ 174. Med bøter straffes kredittoplagshaver, som:

1. i den tid, fjerdingårseftersynet foregår, lar føre varer, som kan tas på kredittoplag, fra et oplagssted til et annet uten anmeldelse for tollopsynet og erhvervelse av passerseddel;

22 juni. Nr. 5.

2. forsømmer å føre påbudt fortegnelse over de rum og steder, hvor hans kredittoplagsbeholdninger forefinnes, eller ikke anfører fortegnelsen på sin generalforklaring;
3. angir til sin fjerdingårsavregning større beholdning av kredittoplagsvarer enn den, som ved eftersynet forefinnes hos ham.

§ 175. Befinnes det, at en kredittoplagshaver uten at han kan godtgjøre, at det er forårsaket ved ham utilregnelige ulykkestilfelle, er blitt uvederheftig, således at de krediterte tollavgifter ikke kan erholdes hos ham, straffes han med fengsel inntil 6 måneder, forsåvidt ikke strengere straff efter Almindelig borgerlig Straffelov kommer til anvendelse.

§ 176. Som i § 164 nevnt straffes den, som uten tollopsynets tillatelse utbringer varer fra tollbodens pakkhus eller oplagssteder eller fra frilager, frihavn eller transittoplag eller bortbringer uekspederte varer fra losseplass, brygge eller lignende, eller som medvirker hertil, forsåvidt strengere straff efter Almindelig borgerlig Straffelov ikke på tilfellet er anvendelig.

§ 177. Den, som ved uriktige opgaver eller erklæringer angående skattegodtgjørelsesvarer, der skal utføres eller innlegges på frilager, i frihavn eller på transittoplag, søker å tilvende sig skattegodtgjørelse for varer, for hvilke han ingen sådan tilkommer, eller et større skattegodtgjørelsesbeløp, enn han rettelig tilkommer, straffes med bøter og ved gjentagelse med bøter eller fengsel inntil 3 måneder, forsåvidt strengere straff efter Almindelig borgerlig Straffelov ikke på tilfellet er anvendelig.

§ 178. Med bøter straffes fartøisfører, som avgir uriktig erklæring om adgang til rum eller gjemmer ombord, der forsegles eller låses av tollopsynet, eller som ikke på opfordring fra tollopsynet påviser alle rum eller gjemmer, der inneholder varer, og alle adganger til disse.

Med samme straff anses den, som flytter eller lar flytte varer, som ved tollopsynets foranstaltning er henlagt på bestemt sted ombord i fartøi, medmindre tollopsynets tillatelse til flytningen er meddelt.

§ 179. Forsåvidt Kongen har truffet bestemmelse om veier, på hvilke det alene skal være tillatt å innføre eller utføre varer over grensen, straffes den, som overtrer sådan bestemmelse, med bøter.

§ 180. Med bøter straffes den, som sender innenlands andre ufortollede varer enn kredittoplagsvarer til annet sted enn det i vedkommende angivelse anførte.

§ 181. De straffer, som ellers er fastsatt for overtre- 22 juni.
delser med hensyn til varetrafikk, kommer også til an- Nr. 5.
vendelse på vareførsel med luftfartøi, forsåvidt de derpå er anvendelige.

Det samme gjelder varetrafikk fra og til Svalbard, forsåvidt lovens bestemmelser er gjort anvendelige på denne.

§ 182. Den, som ved fortolling av varer, hvorav toll skal erlegges med visse procent av varens verdi, avgir uriktig verdierklæring eller fremlegger uriktige bevisdokumenter, straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder, forsåvidt strengere straff efter Almindelig borgerlig Straffelov ikke på tilfellet er anvendelig.

§ 183. Som i § 164 nevnt straffes den, som har i sin besiddelse vare, som formodes å ha vært eller skulle være gjenstand for smugling, uten å kunne eller ville opgi, hvem der er eier eller står i eiers sted.

§ 184. Finnes tollvesenets lås eller segl brutt på annen måte enn av nogen av tollopsynets tjenestemenn, straffes den, i hvis varetekt låsen eller seglet har vært betrodd, med bøter, og med bøter eller med fengsel inntil 4 måneder, om han selv forsettlig har foretatt eller latt foreta bruddet. Godtgjør han, at bruddet er gjort av nødvendighet eller uten hans skyld, og at intet er forsømt til forebyggelse av, at noget ved leiligheten kunde komme bort eller forandres, bortfaller straff. Godtgjøres overtredelsen å være begått forsettlig av nogen annen enn den for låsen eller seglet ansvarlige og uten dennes foranledning eller vitende, straffes den skyldige med bøter eller med fengsel inntil 4 måneder, uansett om den, som har hatt låsen eller seglet i sin varetekt, blir å straffe eller ikke.

Som brudd på lås eller segl anses det også, når nogen baner sig adgang til de under tollvesenets lås eller segl beroende varer, om enn låsen eller seglet ikke derved beskadiges.

§ 185. Den, som ved brudd på tollvesenets lås eller segl ulovlig bemektiger sig tollpliktige varer, eller som medvirker hertil, straffes med fengsel inntil 4 måneder eller under særdeles formildende omstendigheter med bøter, forsåvidt ikke høiere straff efter Almindelig borgerlig Straffelov på tilfellet er anvendelig.

§ 186. Med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder straffes den, som er tilstått tollbegunstigelse ved innførsel av råmaterialer eller andre varer, men anvender varene i strid med den gitte bevilling.

22 juni. Nr. 5.

§ 187. Overtredelser av denne lov eller av forskrifter, som i medhold av loven er utferdiget, eller medvirkning dertil, blir, forsåvidt ingen særskilt straff herfor er fastsatt i denne lov eller i Almindelig borgerlig Straffelov, å straffe med bøter.

§ 188. Med straff efter denne lov kan som tilleggsstraff forbindes tap for kortere eller lengere tid av rett til å være fører av fartøi eller annet befordringsmiddel, til å være styrmann eller maskinist, til å ta vare på kredittoplag eller å innlegge varer på frilager, transittoplag eller i frihavn og til å drive eller bestyre frilager eller frihavn eller almindelig transittoplag.

§ 189. Såfremt den, som dømmes efter denne lov til fengselsstraff, antas helt eller delvis å skaffe sig midlene til sin livsførsel ved sådanne overtredelser, kan retten efter påstand av påtalemyndigheten bemyndige denne til å hensette domfelte i tvangsarbeidshus. I dette kan domfelte beholdes inntil 18 måneder, men inntil 3 år, såfremt han tidligere har vært hensatt i tvangsarbeidshus i medhold av denne lov eller av lovgivningen om innførsel og omsetning av alkoholholdige drikker eller lovgivningen om løsgjengeri, betleri og drukkenskap.

Personer under 18 år kan ikke anbringes i tvangsarbeidshus.

Blir domfelte hensatt i tvangsarbeidshus, kan fullbyrdelsen av den idømte straff efter påtalemyndighetens bestemmelse helt eller delvis falle bort. Gjelder dommen tillike en annen straffbar handling, kommer denne bestemmelse til anvendelse på den del av den idømte felles fengselstraff, som ifølge domsgrunnene faller på overtredelsen av denne lov.

Når omstendighetene taler for å stille domfelte på prøve, kan påtalemyndigheten vente med å fatte beslutning om hensettelse i tvangsarbeidshus inntil 1 år, efterat dommen er blitt fullbyrdet.

Adgangen til å sette en domfelt i tvangsarbeidshus faller bort ved foreldelse efter 3 års forløp. Bestemmelsene i Almindelig borgerlig Straffelovs § 72, siste ledd og § 73 får tilsvarende anvendelse.

§ 190. Inndragning kan finne sted:

1. av varer med tilhørende innpakning, som er eller er forsøkt gjort til gjenstand for overtredelse av denne lov eller nogen i medhold av loven utferdiget forskrift, uansett hvem der eier varen, såfremt det offentlige derved har vært utsatt for pengetap, eller

varenes inn- eller utførsel har vært forbudt eller undergitt særlige betingelser;

2. av fartøi og annet befordringsmiddel, som er benyttet ved overtredelse av denne lov eller nogen i medhold av loven utferdiget forskrift, uansett hvem der er eier av fartøiet eller befordringsmidlet, forsåvidt overtredelsen gjelder brennevin, og det antas, at hovedhensikten har vært sådan benyttelse, og at eieren har forstått eller burde ha forstått dette;
3. av andre ting, heri innbefattet våben og utstyr av enhver slags, som antas brukt som eller bestemt til hjelpemiddel ved overtredelse av denne lov eller nogen i medhold av loven utferdiget forskrift, uansett hvem der er eiere av tingene, forsåvidt overtredelsen gjelder brennevin.

Inndragning kan dog ikke skje, såfremt det godtgjøres, at den skyldige er kommet i besiddelse av vedkommende ting ved tyveri eller annen ulovlig handling.

Vil inndragningen ramme uforholdsmessig hårdt, kan den innskrenkes til en del av verdien av vedkommende ting, som i så fall kan tilbakeholdes, til inndragningsbeløpet er betalt, eller der for dette er stillet betryggende sikkerhet.

Er der ikke anledning til inndragning av vedkommende ting, kan verdien av den helt eller delvis inndras hos den, som har begått overtredelsen. Kan tingenes beskaffenhet eller mengde ikke bringes på det rene, fastsettes deres verdi, iberegnet toll, skjønsmessig av Tolldepartementet, eller vedkommende annen myndighet, som treffer avgjørelse om inndragningen.

Inndragning med hjemmel av foranstående bestemmelser er ikke straff og kan foretas, selv om straffeansvar ikke kan gjøres eller ikke gjøres gjeldende.

§ 191. Tinglig heftelse i fartøi og i annet befordringsmiddel, som inndras med hjemmel av bestemmelsen i § 190, punkt 2, kan inndras.

Er heftelsen stiftet, før der blev innledet forfølgning til straffellelse eller sak til inndragning av fartøiet eller befordringsmidlet, kan den inndras, når det antas, at hovedhensikten har vært fartøiets eller befordringsmidlets benyttelse til ulovlig innførsel eller sending av brennevin, og at rettighetshaveren forstod eller burde ha forstått dette. Er heftelsen stiftet efter nevnte tid, kan den inndras, medmindre det antas, at rettighetshaveren ikke forstod eller burde ha forstått det.

Når et befordringsmiddel er solgt på avbetaling med

22 juni. Nr. 5. forbehold av eiendomsrett, blir kjøperen å betrakte som eier og selgeren som rettighetshaver.

§ 192. Verdien av varer, som inndras i medhold av § 190, punkt 1, eller i tilfelle den tilsvarende inndratte vareverdi, tilfaller det ved lov av 12 oktober 1857, § 9, oprettede fond til understøttelse for avgåtte bestillingsmenn ved tollvesenet samt for sådanne bestillingsmenns efterlatte enker og barn, efterat avgifter og omkostninger og i tilfelle de i § 202 omhandlede belønninger er fratrukket.

Andre ting eller verdier, som inndras i medhold av § 190, tilfaller statskassen.

Ting, som i medhold av § 190 kan inndras, men hvis eier eller besidder ikke kjennes, tilfaller overensstemmende med foranstående regler enten nevnte understøttelsesfond (med nettoverdien) eller statskassen, såfremt eier eller besidder ikke har meldt sig innen 14 dager, efterat tingen kom i det offentliges besiddelse.

Kapitel 15.

Om påtale m. v.

§ 193. Når tolltjenestemann kommer til kunnskap om eller har skjellig grunn til å anta, at der er begått overtredelse av denne lov, eller i medhold av loven utferdiget forskrift, skal meddelelse herom straks avgis til tollinspektøren.

Gjelder overtredelsen ting, som kan være gjenstand for inndragning, kan tingen beslaglegges av tollopsynet.

Tollopsynet kan dessuten, såfremt politi ikke er forhånden, pågripe den, som med skjellig grunn mistenkes for overtredelsen, uansett størrelsen av den straff, som overtredelsen kan medføre.

Er overtredelsen av den slags, at den kan gi anledning til inndragning av fartøi eller i dette beroende last eller en del av lasten, plikter fartøiets fører og øvrige besetning på tollopsynets forlangende å føre fartøiet til den av opsynet bestemte havn.

§ 194. I tilfelle av pågripelse skal tollopsynet snarest mulig overlevere den pågrepne til politiet, som, forsåvidt Tolldepartementet treffer bestemmelse om påtale, har å dra omsorg for, at han holdes i fengslig forvaring, inntil Tolldepartemenets avgjørelse foreligger, medmindre den pågrepne finnes å kunne løslates av nogen i straffeprosesslovens § 238 anført grunn, eller han i tilfelle stiller sådan sikkerhet, som tollopsynet måtte bestemme.

Ved pågripelsen kommer straffeprosesslovens § 234 til anvendelse. 22 juni. Nr. 5.

§ 195. I tollovertredelsessaker treffer Tolldepartementet bestemmelse om, hvorvidt saken skal overdras den almindelige påtalemyndighet til videre forfølgning eller avgjøres ved departementets kjennelse, eller om påtale skal undlates og i tilfelle på hvilke betingelser. Sådanne bestemmelser kan være almindelige eller treffes i de enkelte forekommende tilfelle.

Tollovertredelsessakene skal forelegges departementet på sådan måte, som dette foreskriver.

§ 196. Anholdte ting, som vedkommer overtredelsessaker, der er undergitt Tolldepartementets bestemmelse, skal tas i forvaring av tollopsynet. Ved siden av tollvesenets lukkemidler blir, om så kan skje, på eierens forlangende også å anvende dennes lås eller segl.

Levende dyr og varer, som er utsatt for hurtig bedervelse, kan straks utleveres eieren mot betaling av toll samt deponering av et beløp svarende til vareverdien eller annen sikkerhetsstillelse for denne, eller såfremt eieren ikke overtar varene, bortselges ved offentlig auksjon. Innkomne beløp beror i tollkassen til sakens avgjørelse.

Tolldepartementet kan også treffe bestemmelse om, at andre varer på nevnte betingelser kan utleveres eieren.

§ 197. I tollovertredelsessaker kan departementet avsi kjennelse, når det finner, at saken kan avgjøres ved inndragning eller straff av bøter eller begge deler samt i tilfelle frakjennelse av rett til å ta varer på kredittoplag eller å innlegge varer på frilager, transittoplag eller i frihavn.

§ 198. Forinnen en sak kan avgjøres ved Tolldepartementets kjennelse, skal angjeldende av tollinspektøren skriftlig underrettes om, for hvilken overtredelse han siktes, med opfordring til innen en bestemt frist å meddele, hvad han i den anledning har å anføre, samt i tilfelle av, at en tings verdi kan bli å inndra istedenfor tingen selv, å uttale sig om, hvorvidt han er tilfreds med den på tingen satte takst. Han skal dessuten opfordres til å meddele oplysning om sin alder, sin bopel, sine økonomiske omstendigheter, og hvorvidt han tidligere har vært straffet for tollovertredelse og i tilfelle når. Forsåvidt det av tollinspektøren finnes påkrevet, skal han også opfordres til å opgi en på stedet bosatt person, som i hans fravær kan for ham motta forkynnelse av kjennelsen.

Den nevnte frist skal settes til minst 4 dager. Når fristen er utløpet, innsendes saken til avgjørelse, enten siktede har avgitt nogen erklæring eller ikke.

22 juni. Nr. 5. Til sakens oplysning kan av Tolldepartementet eller, når saken ikke tåler opsettelse, av tollinspektøren forlanges foretatt efterforskning av påtalemyndigheten efter de herom i straffeprosessloven gitte regler.

§ 199. Den av Tolldepartementet avsagte kjennelse skal snarest mulig forkynnes siktede. Er han ikke til stede og heller ingen fullmektig for ham er til stede eller opgitt, trer istedenfor forkynnelse opslag av kjennelsen på tollboden. Som bevis for opslaget trer attestasjon av tollinspektøren.

Den avsagte kjennelse kan av siktede eller den av ham ved sakens foreleggelse opgitte fullmektig innen en frist av 14 dager efter kjennelsens forkynnelse eller opslag nektes vedtatt. I så fall må saken av Tolldepartementet, såfremt det ikke frafaller påtale, overdras den almindelige påtalemyndighet til forfølgning. Påtalen er ikke bundet ved den avsagte kjennelse.

Er kjennelsen ikke nektet vedtatt innen nevnte frist, får den samme virkning som en upåankelig dom. Departementet kan dog gjenopta saken, når falske eller forfalskede dokumenter har vært benyttet, eller falske forklaringer er avgitt i den, eller der er fremkommet nye oplysninger, som enten alene eller i forbindelse med tidligere fremkomne oplysninger synes egnet til å bevirke frifinnelse eller nedsettelse av straffen.

§ 200. Ved Tolldepartementets kjennelse kan angjeldende også ilegges erstatning for ved saken forvoldte omkostninger overensstemmende med de i straffeprosesslovens kapitel 33 inneholdte bestemmelser.

§ 201. Kongen kan treffe bestemmelse om, at visse slags tollovertredelsessaker skal avgjøres av underordnede tollmyndigheter istedenfor av Tolldepartementet, og på hvilke betingelser dette kan skje. Er sådan bestemmelse truffet, får reglene i §§ 197—200 tilsvarende anvendelse.

Er angjeldende misfornøid med den avsagte kjennelse, kan han ved erklæring, avgitt innen den i § 199 fastsatte frist, forlange den forelagt Tolldepartementet til prøvelse. Er han også misfornøiet med departementets avgjørelse, kan han nekte å vedta denne, idet i så fall bestemmelsene i § 199 annet avsnitt kommer til anvendelse.

Når en kjennelse i henhold til foranstående er innbragt for Tolldepartementet, er dette ved sin avgjørelse ikke bundet ved den avsagte kjennelse.

§ 202. Tolldepartementet bestemmer, hvorledes der skal forholdes med varer eller verdi av varer, som har vært gjenstand for tollovertredelser.

Efter forslag av vedkommende tollinspektør kan departementet tilstå tolltjenestemenn eller andre, som har tatt virksom del i saken og har utvist særlig iver og dyktighet, en belønning, som utredes av det for anledningen vunne utbytte, der ellers i henhold til § 192 skal tilfalle det der nevnte understøttelsesfond. 22 juni. Nr. 5.

§ 203. Vil påtalemyndigheten i sak efter denne lov påstå fengselstraff over 3 måneder eller innsettelse i tvangsarbeidshus, skal offentlig forsvarer beskikkes i det tilfelle, da straffeprosesslovens §§ 100—102 påbyr dette for saker angående forbrytelser.

§ 204. a. Krav på inndragning efter § 190, punkt 1, kan gjøres gjeldende likeoverfor lovovertrederen, uten at eier eller besidder behøver å gjøres til part. Kjennes eller finnes ikke lovovertrederen, gjøres kravet gjeldende mot besidderen.

b. Krav på inndragning av fartøi, annet befordringsmiddel og andre ting med hjemmel av § 190, punkt 2 og 3, kan gjøres gjeldende mot eieren og krav på inndragning av tinglig heftelse med hjemmel av § 191 mot rettighetshaveren.

Kan forkynnelse av forelegg, stevning, tiltalebeslutning, dom, ankeerklæring m. v. ikke foregå på nogen i straffeprosesslovens §§ 146—153 nevnt måte (heri innbefattet at utenlandsk myndighet undlater å besørge lovlig forkynnelse for dersteds værende eier eller rettighetshaver), kan forkynnelsen foregå på den i straffeprosesslovens § 154 omhandlede måte.

Når forkynnelse har funnet sted, kan inndragningssaken under enhver omstendighet fremmes mot den uteblevne eier og rettighetshaver, såfremt han ikke har godtgjort lovlig forfall. Som sådant anses det, at han uten egen skyld så sent er kommet til kunnskap om den efter straffeprosesslovens § 154 skjedde forkynnelse, at han ikke har kunnet nå rettsstedet til tektetid. I så fall blir saken å omberamme, såfremt vedkommende samtidig opgir sitt opholdssted, således at ny stevning kan forkynnes for ham på dette.

c. Fristen for utenlandsk eiers og rettighetshavers begjæring om fornyet behandling ved lagmannsrett eller erklæring av anke er fire uker regnet fra dommens forkynnelse.

d. Ovenstående forskrifter finner tilsvarende anvendelse på tilkjennegivende i henhold til straffeprosesslovens §§ 382 og 383, i. f., jfr. § 402.

22 juni. Nr. 5.

§ 205. Til fornyet behandling ved lagmannsrett efter tiltaltes begjæring kreves samtykke av Høiesteretts kjæremålsutvalg i alle saker efter denne lov.

§ 206. Når nogen for å undgå ansvar for tollovertredelse ønsker å sikre sig et rettslig bevis angående forholdet, kan dette skje ved bevisoptagelse, som på forlangende i fornødent fall blir å avholde ved ekstrarett. Om sådan bevisoptagelse skal tollinspektøren på forhånd underrettes, for at han selv eller ved nogen annen av tollvesenets tjenestemenn kan være til stede og vareta tollvesenets tarv.

Rettsgebyrer erlegges ikke for disse tingsvidner.

Kapitel 16.

Forskjellige bestemmelser.

§ 207. Den, som har nogen forretning med tollvesenet eller er underkastet dettes kontroll, plikter å besvare spørsmål, som stilles av tollvesenets tjenestemenn i stillings medfør vedkommende sådan forretning eller kontroll, samt å forevise varer, når dette forlanges.

§ 208. Hvorvidt de i denne lov gitte forskrifter om eftersyn, forsegling, varefortegnelse, innklarering m. v. skal anvendes på orlogsfartøier, bestemmes av Kongen.

Kongen kan likeledes treffe bestemmelse om, hvorvidt der til fordel for fartøier, som gjør regelmessige reiser efter en forut offentliggjort plan, kan tilståes enkelte lempninger i de nevnte forskrifter.

Tolldepartementet bestemmer, i hvilken utstrekning andre lystfartøier enn de i § 14 omhandlede skal fritas for anvendelse av de nevnte forskrifter.

§ 209. Når nogen i henhold til denne lov tillates utenfor tollstedene å få utført forretninger, som krever tilstedeværelse av tollopsyn, betales den vedkommende tolltjenestemenn herfor tilkommende lovbestemte skyss- og kostgodtgjørelse av rekvirenten. Yder denne selv forsvarlig befordring, bortfalder skyssgodtgjørelsen.

I strandings- og andre nødstilfelle bestrides de omhandlede utgifter av tollkassen.

§ 210. De i loven påbudte angivelser, fortegnelser o. l. skal avgis efter sådant skjema, som fastsettes av Tolldepartementet.

Hvor intet annet uttrykkelig er bestemt, fastsetter departementet også det antall, hvori nevnte angivelser m. v. skal avgis.

På ethvert tollsted skal der forefinnes trykte blanketter til de i loven påbudte angivelser og fortegnelser til fri avbenyttelse på stedet for dem, som tiltrenger sådanne ved tollekspedisjoner. 22 juni. Nr. 5.

§ 211. Et eksemplar av tolloven og den til enhver tid gjeldende tolltariff skal forefinnes på alle rikets tollsteder og tollstasjoner til bruk for dem, som har forretninger med tollvesenet.

§ 212. For de av tollvesenet i henhold til denne lov utførte forretninger erlegges ingen godtgjørelse undtagen i de tilfelle, hvor sådant i loven uttrykkelig er bestemt. Er godtgjørelsens størrelse ikke angitt i loven eller ellers bestemt, fastsettes den av Tolldepartementet.

Regnskapsbetjentene ved tollvesenet plikter på anmodning uten godtgjørelse å bistå med utferdigelse av angivelser, herunder ikke innbefattet varefortegnelser og oversettelser derav.

§ 213. Tollvesenets tjenestemenn skal være forsynt med og i fornødent fall forevise et tegn, hvori står rikets våben og ordene «Norsk tolltegn».

Likeledes skal tollvesenets fartøier føre det lovbestemte tollflagg.

Når tolltegn forevises eller tollflagg heises, tjener dette som legitimasjon for vedkommende tjenestemenn.

§ 214. Tollvesenet kan nekte inn- eller utekspedisjon av varer eller utlevering av varer, inntil påbudte statistiske oplysninger eller opgaver vedkommende varene er meddelt.

§ 215. Nærmere forskrifter om tolltjenesten gis av Kongen eller den, han bemyndiger.

Likeledes treffer Kongen nærmere bestemmelse om bestyrelse og anvendelse av det i § 192 nevnte understøttelsesfonds midler.

§ 216. Politiets og havnevesenets tjenestemenn, som under sin tjeneste eller i stillings medfør kommer til kunnskap om, at tollovertredelser begåes eller tilsiktes, plikter såvidt gjørlig å hindre og i et hvert fall hurtigst mulig å anmelde dem til tollopsynet.

Politiet og militæret skal på forlangende yde tollvesenet beskyttelse og bistand under dets forretninger.

§ 217. Offentlig beskikkede loser er pliktige til på forlangende å meddele tollopsynet alle underretninger, de kan gi om fartøier under kystene og i norsk farvann, samt oplysning om, hvorvidt de fartøier, de har loset på fart

22 juni. Nr. 5. fra eller til utlandet, har stoppet underveis og i tilfelle hvor, og om der uten tollvesenets kontroll er bragt varer fra eller til dem.

§ 218. Er der avtalt salg av varer, som ved handelens avslutning ikke var fortollet, og der innen varenes levering er inntrådt forandring av tollen på dem, kan så vel selger som kjøper forlange sådant tillegg eller fradrag i kjøpesummen, som svarer til den stedfunne forandring av tollen, medmindre noget annet er avtalt.

§ 219. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Fra samme tid opheves:

lov av 9 august 1839 om handelen i Nordlandene m. v. (§ 4);

lov av 20 september 1845 om tollopsynet i Finmarken m. v. (§§ 1—9);

lov av 20 september 1845 om tollvesenet;

lov av 30 juli 1851 angående forandring i lov om tollvesenet av 20 september 1845, forsåvidt betreffer forsendelsen av utenrikske fortollede varer fra ett innenriksk sted til et annet;

lov av 12 oktober 1857 om forandringer i lov angående tollvesenet av 20 september 1845;

lov av 28 april 1866 angående forandring i lov om tollvesenet av 20 september 1845 (§ 60);

lov av 17 juni 1869 angående forandringer i tollovgivningen;

lov av 28 juni 1887 om forandringer i og tillegg til lov om tollvesenet av 20 september 1845;

lov av 7 mai 1904 om tolloplag;

lov av 29 juni 1910 om tollvesenets kontortid samt losse- og lastetid;

lov av 22 juni 1917 om tillegg til tollovgivningen;

lov av 14 juli 1922 inneholdende tillegg til og forandringer i tollovgivningen;

lov av 30 juni 1923 om forandring i og tillegg til tollovgivningen;

lov av 17 april 1925 om tillegg til tolloven av 20 september 1845, forsåvidt angår lufttrafikk til og fra utlandet.

Lov *)[1]) **om forandring i lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v. av 13 august 1915 med tilleggslover.** 22 juni. Nr. 6.

I.

Til § 1 føies som nytt ledd efter 1. ledds nr. 12 følgende:

Med ulykke likestilles visse bedriftssykdommer, hvorom Kongen fastsetter nærmere bestemmelser.

II.

Paragraf 25 skal lyde:

Når erstatningsberettiget person tar bopel utenfor riket, bortfaller enhver rett til erstatning. Tar han innen 20 år atter bopel i riket og han fremsetter krav om det, skal han dog være berettiget til å nyte årlig erstatning, såfremt han er norsk statsborger eller statsborger i land som nevnt nedenfor i 4. ledd. Erstatningen løper i så fall fra det tidspunkt da kravet fra den tilbakevendte blir fremsatt for Riksforsikringsanstalten.

Hadde den erstatningsberettigede bopel utenfor riket da ulykken hendte, blir hans invaliderente — når den er endelig fastsatt — eller mulig livrente til de efterlatte å utløse med en pengesum én gang for alle. Pengesummen skal svare til 50 pct. av rentens kapitalverdi, beregnet efter de kapitaliseringsfaktorer som til enhver tid gjelder for ulykkesforsikringen for industriarbeidere m. v.

En utlending eller hans efterlatte som ikke bodde i riket da ulykken hendte, har intet erstatningskrav.

Bestemmelsen i foregående ledd gjelder ikke for statsborgere i land, som har tiltrådt det konvensjonsutkast som blev vedtatt på Den internasjonale arbeidskonferanse i Genf i 1925 om like rett for innenlandske og utenlandske arbeidere til å få skadebot for ulykker. Heller ikke gjelder bestemmelsen for statsborgere i land, som Kongen inngår avtale om gjensidighet med. Gjensidighetsavtalers innhold er ubundet av reglene i 1. og 2. ledd i denne paragraf.

Utbetaling til renteberettiget person ophører, når og så lenge han avsoner frihetsstraff av lengre varighet enn 1 måned, eller i lengre tid enn 1 måned hensitter i nogen tvangsarbeids- eller forbedringsanstalt. Har han hustru eller barn under 15 år å forsørge, tilkommer det henne og vedkommende barn de rentebeløp som således faller bort.

---

*) Bekjentgj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

[1]) St.besl. 11 juni. Se Ot. prp. nr. 49. Innst. O. XIX. St.tid., forh. i Ot. s. 423—424; i Lt. s. 65.

22 juni. Nr. 6.

III.

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Fra samme tid opheves lovens § 5, 4. ledd, som lyder så: «En utlendings efterlatte som, da ulykken skjedde, ikke bodde i landet, har intet erstatningskrav.»

22 juni. Nr. 7.

Lov *)[1]) om innførsel av apotekvarer samt om handel med gifter, farmasøitiske spesialpreparater og en del andre varer.

§ 1. Varer som er gjenstand for apotekenes enehandel i detalj, må ikke innføres av andre enn

a. bestyrere av apotek,
b. fabrikanter og håndverkere,
c. bestyrere av videnskapelige anstalter og laboratorier,
d. handelsberettigede,
e. personer som dertil av Kongen måtte erholde særskilt tillatelse.

For de under litra b og c nevnte personers vedkommende kan innførsel kun finne sted, forsåvidt de innførte varer skal anvendes i deres bedrift eller til bruk i de av dem bestyrte anstalter. De av dem innførte varer må ikke avhendes eller på annen måte overlates andre til benyttelse.

Handelsberettigede kan kun innføre apotekvarer i den utstrekning, hvori de efter handelslovgivningen kan utselge sådanne varer.

§ 2. Kongen kan gi nærmere forskrifter med hensyn til innførselen av apotekvarer og fastsette de forsiktighetsregler som blir å iaktta, så vel ved opbevaring av gifter og lægemidler hos forhandlere og forbrukere som ved forhandling av gifter, derunder innbefattet regler om hvilke attester der ved kjøp skal fremskaffes og om hvem der skal utferdige disse.

§ 3. Overdreven eller misvisende reklame av lægemidler er forbudt. Kongen eller den han bemyndiger, kan helt forby avertering av et enkelt lægemiddel eller av grupper av lægemidler eller andre stoffer som falbys som tjenlig til å læge eller forebygge sykdom, når sådant forbud anses gagnlig av almene hensyn.

Uten spesiell tillatelse av Kongen eller den han bemyndiger, er det forbudt å avertere eller ved tekst eller billeder å gjøre reklame for bandasjer, elektriske belter eller andre apparater som tilskrives medisinske virkninger.

---

*) Bekjentgj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

[1]) St.besl. 11 juni. Se Ot. prp. nr. 51. Innst. O. XVII. St.tid., forh. i Ot. s. 424—426; i Lt. s. 65.

Det er forbudt i aviser eller tidsskrifter å innta eller på annen måte utbrede bekjentgjørelser, hvori opfordres til innførsel av apotekvarer i strid med denne lovs § 1, eller som i øvrig strider mot bestemmelsene i denne lov eller i de forskrifter som utferdiges i henhold til loven. 22 juni. Nr. 7.

§ 4. Farmasøitiske spesialpreparater kan ikke bringes i handelen eller selges uten at tillatelse dertil på forhånd er gitt for vedkommende preparat overensstemmende med forskrifter som Kongen fastsetter.

Tillatelsen gis på grunnlag av en bedømmelse av preparatets navn, art, sammensetning, innholdsstoffenes renhet og kvalitet, pris, etikett, bruksanvisning, foreslått reklame og avertering av enhver art. Det må særlig tas hensyn til preparatets medisinske berettigelse, at prisen ikke står i misforhold til verdien og til at reklame og avertering ikke skjer på en svindelaktig eller upassende måte.

Tillatelse kan i almindelighet ikke gis for preparater som med hensyn til sammensetning helt eller hovedsakelig svarer til noget preparat som er optatt i nu eller tidligere gjeldende norske farmakopøer eller i almindelig tilgjengelige farmasøitiske håndbøker.

Tillatelsen kan gis for en bestemt tid.

Tillatelsen faller bort, når nogen av de for tillatelsen opstilte krav senere ikke opfylles.

All avertering og reklame for ikke tillatte spesialpreparater er forbudt.

Utgiftene ved kontroll og undersøkelse m. v. av farmasøitiske spesialpreparater blir i almindelighet å dekke ved avgifter på vedkommende preparater overensstemmende med forskrifter som Kongen fastsetter.

§ 5. Ved et farmasøitisk spesialpreparat forståes i denne lov et lægemiddel som bringes i handelen i en for den enkelte forbruker bestemt pakning som er nærmere kjennetegnet ved sin form og innholdets mengde.

Som farmasøitisk spesialpreparat anses ikke:

1. sådant lægemiddel tilvirket ved norsk apotek, når det selges til forbrukeren bare fra tilvirkerens eget apotek,
2. sådant lægemiddel bestående av et kjemisk ensartet stoff eller av flere sådanne stoffer i doserte former, når det ikke inneholder mer enn én virksom bestanddel,
3. sera, vaksiner og andre bakteriologiske preparater som ikke er tilsatt lægemidler av annen art.

Kongen eller den han bemyndiger, avgjør i tvilstilfelle, om et lægemiddel skal betraktes som et farmasøitisk spesialpreparat efter denne lov.

22 juni. Nr. 7.

§ 6. Overtredelse av denne lov eller av de med hjemmel av samme gitte forskrifter blir, forsåvidt tilfellet ikke går inn under nogen strengere straffebestemmelse, å straffe med bøter inntil kr. 5 000,00.

Stoffer som i strid med de i loven gitte eller i medhold av samme utferdigede bestemmelser forsøkes innført eller er blitt innført, forbrytes til fordel for statskassen. Departementet bestemmer, hvorledes der skal forholdes med forbrutte stoffer.

§ 7. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Fra samme tid opheves lov nr. 1 av 16 mai 1904.

22 juni. Nr. 8.

Lov*)[1]) om utførselsavgift av fiskehermetikk til fordel for fellesreklame og laboratorium for hermetikkindustrien.

§ 1. Av all hermetisk henkokt brisling og sild (herunder også vårsild og storsild), som utføres fra riket, skal der erlegges en avgift av 15 øre for hvert antall av 100 esker eller del derav. Det, som avgiften innbringer, skal — med fradrag av utgiftene ved dens opkrevning — fordeles mellem et fond til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk hermetikk og et fond til bestridelse av utgiftene ved driften av et kjemisk-teknisk laboratorium til praktisk-videnskapelige undersøkelser og forsøk for hermetikkindustrien.

Kongen bestemmer fordelingen mellem disse to fonds.

Kongen kan treffe bestemmelse om, at avgiften helt eller delvis ikke blir å opkreve i sådant tidsrum, som han fastsetter.

§ 2. Avgiften opkreves av tollvesenet. For opkrevningen tilkommer der vedkommende tolloppebørselsbetjent en godtgjørelse, som fastsettes av Kongen.

Avsenderens angivelse til utførsel av sådanne varer som her omhandlet pliktes avgitt på tro og love, hvorefter avgiften opkreves efter denne opgave. Opgaven må, hvis tollvesenet forlanger det, støttes ved konnossement eller annen bevislighet.

Når varen aktes utført landverts, angis den til utførsel på den i toll-lovgivningen for sjøverts utførsel bestemte måte.

§ 3. Forvaltningen av de i § 1 omhandlede fonds og anvendelsen av deres midler i de angitte øiemed foreståes under vedkommende regjeringsdepartements overtilsyn av et utvalg for hvert fond. Hvert utvalg skal bestå av 5 medlemmer, som opnevnes av Kongen for et tidsrum av 2 år. Dess-

*) Bekjentgj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

[1]) St.besl. 11 juni. Se Ot. prp. nr. 43. Innst. O. 71. St.tid., forh. i Ot. s. 153—155, i Lt. s. 54.

uten er det kjemisk-tekniske laboratoriums leder selvskrevet 22 juni.
medlem av utvalget for laboratoriefondet. I hvert utvalg skal Nr. 8.
3 av medlemmene være næringsdrivende innen hermetikkbranchen. For de opnevnte medlemmer av utvalgene opnevnes der tillike på samme måte og for samme tid varamenn.

Nærmere bestemmelser om utvalgenes virksomhet fastsettes ved instruks av Kongen.

§ 4. Kongen eller den, han bemyndiger til det, gir de forskrifter, som for øvrig måtte anses nødvendige til gjennemførelse av denne lov.

§ 5. Overtredelse av de til betryggelse for avgiftens erleggelse gitte bestemmelser (jfr. den almindelige borgerlige straffelovs §§ 339 og 406) behandles på samme måte som bestemt for overtredelse av toll-lovgivningen.

§ 6. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Fra samme tid opheves lov av 27 juni 1924 om utførselsavgift til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk hermetikk.

Kongelig resolusjon, hvorved i forbindelse med sanksjon 22 juni.
av foranstående lov av 22 juni 1928 nr. 8 bestemmes:

1. .....
2. Loven settes i kraft fra og med 1 juli 1928.
3. Med hjemmel i samme lovs § 1 bestemmes at det, som utførselsavgiften innbringer — med fradrag av utgiftene ved dens opkrevning —, inntil videre skal fordeles med ⅔ på fondet til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk hermetikk og med ⅓ på fondet til bestridelse av utgiftene ved driften av et kjemisk-teknisk laboratorium til praktisk-videnskapelige undersøkelser og forsøk for hermetikkindustrien, og at Handelsdepartementet bemyndiges til å foreta fordelingen.
4. I henhold til samme lovs § 1 fastsettes inntil videre følgende godtgjørelse til vedkommende tolloppebørselsbetjenter for opkrevning av den ved loven pålagte avgift: 4 % av det opkrevede beløp til og med kr. 3000,00 årlig, 2 % av beløp over kr. 3000,00 til og med kr. 40 000,00 årlig og 1 % av det overskytende.
5. Den ved Regjeringens resolusjon av 11 desember 1924 og kongelig resolusjon av 27 mai 1927 i henhold til loven av 27 juni 1924 fastsatte instruks for utvalget for hermetikkreklamen gjøres gjeldende inntil videre som instruks for utvalget for hermetikkreklamen i henhold til den nye lovs § 3.

22 juni. 6. De i henhold til loven av 27 juni 1924 ved kongelig resolusjon av 8 oktober 1926 opnevnte medlemmer av utvalget for hermetikkreklamen og varamennene for disse bemyndiges til å forrette som medlemmer og varamenn i samme utvalg i henhold til den nye lovs § 3, inntil et nyopnevnt utvalg trer i funksjon.

22 juni. Nr. 9. **Lov** *)[1] om forandringer i lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889 med tilleggslover.

§ 40, a i lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889 med tilleggslover skal lyde:

Så mange av bystyret for 3 år valgte medlemmer som dette selv bestemmer. For medlemmene velges varamenn.

Valget foregår samme år som valget av represensanter til bystyret og foretas av det nyvalgte bystyre. Det gjelder for de 3 følgende kalenderår. For valget gjelder de samme regler som for formannskapsvalg, derunder også reglene om adgang til forholdstallsvalg. Enhver som har gjort tjeneste i 3 år, kan nekte å ta imot valg for de 3 næste.

Er antallet av varamenn eller av en gruppes varamenn blitt utilstrekkelig, kan bystyret ved flertallsvalg velge en eller flere faste eller midlertidige varamenn i tilfelle innen vedkommende gruppes midte.

22 juni. Nr. 10. **Lov** *)[2] om forandring i 1) lov om kommunestyre på landet og 2) lov om kommunestyre i byene, begge av 30 september 1921 med senere tilleggslover.

I lov om kommunestyre på landet av 30 september 1921 med tilleggslover av 12 mai 1922 og 10 juli 1925 foretas følgende forandringer:

§ 7, punkt 1, første avsnitt, skal lyde: Utelukket fra å velges til formann er lensmenn og alle som har regnskap å avlegge til kommunen.

§ 8, tredje avsnitt, skal lyde: Valget foregår som forholdsvalg, hvis noget medlem krever det. I så fall får bestemmelsene i loven om kommunevalg § 13, post I, litr. b, c og e, § 29, post 2—4, § 33, fjerde ledd samt §§ 34 og 35 tilsvarende anvendelse. Dog skal den i disse bestemmelser inneholdte begrensning av adgangen til kumulasjon ikke gjelde ved listens opstilling.

I lov om kommunestyre i byene av 30 september 1921 med tilleggslover av 2 juni 1922 og 10 juli 1925 foretas følgende forandringer:

*) Bekjentgj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

[1]) St.besl. 15 juni. Se Ot. prp. nr. 58. Innst. O. nr. 98. St.tid., forh. i Ot. s. 514—515; i Lt. s. 117.

[2]) St.besl. 15 juni. Se Ot. prp. nr. 59. Innst. O. nr. 97. St.tid., forh. i Ot. s. 512—514; i Lt. s. 116—117.

§ 6, tredje ledd, skal lyde: Valget foregår som forholds- 22 juni.
valg, hvis noget medlem krever det. I så fall får bestemmel- Nr. 10.
sene i loven om kommunevalg § 13, post I, litr. b, c og e, § 29, post 2—4, § 33, fjerde ledd, samt §§ 34 og 35 tilsvarende anvendelse. Dog skal den i disse bestemmelser inneholdte begrensning av adgangen til kumulasjon ikke gjelde ved listens opstilling.

§ 7, første avsnitt, skal lyde: Utelukket fra å velges til formann er lensmenn og alle som har regnskap å avlegge til kommunen eller som har å revidere kommunalt regnskap.

Lov*)[1]) **um brigde i lov um ulukketrygding for fiskarar frå 10 desember 1920 med tilleggslover.** 22 juni. Nr. 11.

I.

Etternemnde paragrafar i lov um ulukketrygding for fiskarar frå 10 desember 1920, jfr. tilleggslover frå 17 juli 1925 og 4 juli 1927, skal heretter lyda so:

§ 6. Når ei ulukke hev ført med seg lekamsskade, skal Rikstrygdeverket gjeva fri sjukevøling, so lenge det trengst, frå den dagen den skadde skriftleg melder frå til Rikstrygdeverket um ulukka. Rikstrygdeverket hev rett til i staden å gjeva kur og røkt på sjukehus.

Bur den skadde saman med ektemake, born eller andre skyldfolk, kann han ikkje leggjast inn på sjukehus minder han samtykkjer i det. Dette gjeld likevel ikkje dersom skaden etter sitt slag sett krav til vøling eller røkt som, etter det lækjaren skynar, ikkje kann stettast i heimen. Retten til sjukevøling eller til kur og røkt på sjukehus fell burt, um den skadde nektar å retta seg etter eit lovleg vedtak um å leggja han inn på sjukehus eller um han der gjer grovt brot på fyresegner som lækjaren hev gjeve, eller um han ber seg soleis åt at han må visast burt frå sjukehuset fyrr han er lækt.

Hev den skadde invalidrente etter denne lovi eller etter lov um ulukketrygding for sjømenner eller for industriarbeidarar, kann renta dragast inn for den tidi han ligg på sjukehus.

Gjeng den skadde inn under sjuketrygdingi, gjev sjukekassa hjelp, i samsvar med reglane i lovi um sjuketrygding.

Hev ei ulukke, når lækjingskuren er slutt, ført med seg mein som gjer at den skadde hev tapt arbeidsevna heilt ut, gjev Rikstrygdeverket ei livrente som vert rekna til 60 pst. (heilrente) av arbeidsfortenesta hans, eller ei tilsvarande lut

*) Bekjentgj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.
[1]) St.besl. 15 juni. Se Ot. med. nr. 2 og Ot. prp. nr. 50. Innst. O. XX. St.tid., forh. i Ot. s. 504—507; i Lt. s. 116.

22 juni. Nr. 11.

av heilrenta, um han berre hev mist noko av arbeidsevna. Hev han mist mindre enn $8^1/_3$ pst. av arbeidsevna hev han ingen rett til skadebot.

Er livrenta, når ho endeleg er fastsett (jfr. § 15 2dre leden), mindre enn 12 pst. av arbeidsfortenesta, skal Rikstrygdeverket ein gong for alle betala henne ut med ein sum som svarar til 3 års rente.

§ 10. For kvar kommune skal det innan 1 desember kvart år setjast upp og leggjast ut manntal yver dei folk som er nemnde i § 1 og som bur i kommunen og er yver 15 år. Kommunen syter for manntalet som gjeld for næste alnakkeåret. Manntalet frå fyrre året legg dei til grunn.

Er nokon med urette innførd i manntalet eller ikkje medteken, kann han krevja at han vert sletta eller innførd, dersom han gjer det innan 31 desember same året.

For dei som er innførde i manntalet, gjeld trygdingi for alnakkeåret.

Dessutan skal det vera høve for folk som fyller vilkåri etter § 1, til å krevja til kvar tid at dei vert upptekne i manntalet mot, at dei samstundes legg premien. I so fall vert premien rekna frå fyrst i det kvartalet då dei melder seg inn. For dei gjeld trygdingi frå innmeldingsdagen og ut alnakkeåret.

Nektar kommunen nokon som krev innføring i manntalet, å taka han upp, held han uppe den retten han måtte ha etter denne lovi, når han innan 14 dagar etter nektingi er meld, hev spursmålet inn til prøving etter reglane i § 5. Den same ankeretten hev den som ikkje vert sletta av manntalet, når han krev det.

Berre dei som er upptekne i manntalet, går inn under trygdingi etter denne lovi. Men vedkomande departement kann fastsetja etter søknad at trygdingi skal gjelda den som ikkje hev vorte innførd i manntalet av grunnar som han etter tilhøvi ikkje kann reknast for å vera skuld i sjølv. Når skadebot vert utbetala etter ei slik trygding, skal trygdepremien dragast ifrå.

I samhøve med manntalet skal skattekrevjaren i kommunen krevja inn for kvart år premiepartane (jfr. § 13) hjå dei som er plikttrygda, saman med dei kommunale skattane um dei so ynskjer. Kommunen kann driva inn desse premiane med panting. Dessutan er arbeidsherren ansvarleg for premiar som folk i hans arbeid eller teneste skal leggja, og han kann draga premiesumen ifrå i løni. Som arbeidsherre etter denne lovi vert òg rekna skiper på farty under 50

bruttoregistertonn, hovudsmann på fiskarbåt og notbas for notbruk. Kommunen er ansvarleg for at premien for alle manntalsførde kjem inn til tilsynsmannen til Rikstrygdeverket, for dei som er plikttrygda, innan 15 august, og for dei som er upptekne i manntalet friviljugt, innan året er ute. Av premie som kjem inn for seint, legg kommunen 5 pst. årleg rente frå forfallsdagen. 22 juni. Nr. 11.

At premien vert lagt for seint eller ikkje betala, hev ikkje noko å segja for den retten som den som er plikttrygda, hev etter denne lovi.

For innkrevjing av dei premiepartane, som trygdetakarene skal betala for arbeidet med manntalet og trygdingi og for tap på premien, skal kommunen ha 2 pst. av desse premipartane.

Av manntalet sender kommunen ei rettkjend avskrift til tilsynsmannen innan 15 januar det næste året. Dei som vert innførde seinare i året, skal meldast til tilsynsmannen etter kvart som dei vert manntalsførde.

§ 12. Skadebot og andre utgifter ved denne trygdingi skal svarast med premiar som vert fastsette so at kapital vert upplagd for det ansvaret som dei reknar ut at Rikstrygdeverket hev etter denne lovi.

§ 18. Jordferdskostnad skal betalast snarast råd er etter avferdi.

Invalidrentor til dei skadde eller livrentor til folket deira som lever etter, vert utbetala fyreåt for kvar månad, eller for kvart kvartal når Rikstrygdeverket synest det høver best. Dersom vedkomande døyr i den månaden eller det kvartal han hev fenge renta for, eller ho fell burt i denne tid av nokon annan grunn, er han ikkje skyldig å betala tilbake det som er motteke for mykje.

§ 22. Reise som lækjar gjer på grunn av ei ulukke som gjeng inn under denne lovi, vert rekna som reise i offentleg ærend, likevel so at ein fylgjer den instruksen som til kvar tid er fastsett etter § 16, 1, A, a i lovi um sjuketrygding når det gjeld å byta skyssgodtgjersla på fleire reiser.

II.

Denne lovi tek til å gjelda frå den tid Kongen fastset — seinast 1 november 1928. Brigdet i § 10 tek til å gjelda med ein gong.

22 juni. Nr. 12.

Lov *) [1]) om endringer i lov om sykeforsikring av 6 august 1915 med tilleggslover.

I.

Følgende bestemmelser i lov om sykeforsikring av 6 august 1915 med tilleggslover av 15 juni 1917, 23 juli 1918, 10 desember 1920, 16 februar 1923, 17 juli 1925, 1 juli 1926 og 3 juni 1927 skal lyde så:

§ 1, nr. 3. Undtatt fra forsikringsplikt er likeledes:

a) den hvis arbeids- eller tjenesteforhold ikke ifølge forholdets natur kan få en varighet av 6 dager eller derover. Arbeidstiden behøver ikke å være sammenhengende og heller ikke å utgjøre hele dagsverk for å betinge forsikringsplikt,

b) den som kun tilfeldig eller midlertidig er sysselsatt med lønnet arbeide for en annen, når vedkommende har sitt hovederhverv i selvstendig ikke forsikringspliktig virksomhet,

c) den hvis arbeids- eller tjenesteforhold alene omfatter bistilling med en inntekt som ikke overstiger kr. 300,00 om året.

§ 4. Efter forslag av Riksforsikringsanstalten eller vedkommende kretssykekassestyrer kan Kongen bestemme, at den i § 1, 3 a opstilte undtagelse fra forsikringsplikt sløifes for enkelte arbeidsarters vedkommende i visse distrikter eller hele riket.

§ 6 nr. 3 og 4.

3. Ophører forsikringsplikten på grunn av svangerskap i løpet av de siste 8 uker før nedkomsten, forblir vedkommende stående som medlem uten premie inntil utløpet av den tid, for hvilken sykepenger (barselpenger) kan oppebæres.

4. Hvis et pliktig medlem av en kretssykekasse blir arbeidsløs vedblir han dog å være medlem av kassen en uke uten premie, regnet fra den i punkt 1 nevnte sluttfrist, såfremt han umiddelbart forut har vært medlem av nogen kretssykekasse uavbrutt minst 3 måneder.

§ 9 nr. 1, 3, 4, 5 og 6.

1. Når en person ved tiltredelse av et arbeids- eller tjenesteforhold blir eller kan antas å bli forsikringspliktig (§ 1), skal arbeidsgiveren, såfremt han ikke har visshet for, at forsikringsplikten på annen måte er

*) Bekjentgj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

[1]) St.besl. 15 juni. Se Ot. prp. nr. 56. Innst. O. XVI. St.tid., forh. i Ot. s. 380—422 og s. 516—517; i Lt. s. 54—65 og s. 150.

opfylt, innmelde vedkommende i kretssykekassen for den krets, hvortil arbeidsstedet hører. 22 juni. Nr. 12.

Såfremt et pliktig medlem av en kretssykekasse for samme arbeidsgiver midlertidig utfører arbeide innen en annen kretssykekasses område, forblir han medlem av den første kasse, dog ikke over et år.

Hvis en virksomhet efter sin art utstrekker sig over steder liggende innen forskjellige kommuner, eller hvor forholdene for øvrig tilsier det, kan forsikringen efter Riksforsikringsanstaltens bestemmelse skje i en annen kretssykekasse enn arbeidsstedets.

Som arbeidssted for de efter loven forsikringspliktige, som er fast beskjeftiget ombord på skib (jfr. § 1, 2 b), anses det sted, hvor den bestyrende reder har sitt forretningskontor.

Som arbeidssted for de som lønnsarbeidere beskjeftigede fiskere anses det sted, hvor arbeidsgiveren har sitt forretningskontor, eller, såfremt han intet sådant har, hans bosted.

Undtagelse fra ovenstående bestemmelser om arbeidsstedet for forsikringspliktige, som er fast beskjeftiget ombord på skib, og fiskere, kan dog skje efter overenskomst mellem arbeidsgiveren og de pågjeldende kretssykekasser. Kan enighet ikke opnåes, avgjøres saken med endelig virkning av Riksforsikringsanstalten.

3. Kretssykekassen kan — om den dertil finner grunn — la den forsikringspliktige og hans bipersoner (§ 16) undersøke av en av kretssykekassen dertil anvist læge for å få bragt på det rene, hvorvidt vedkommende lider av en allerede bestående sykdom eller mangel, der efter § 17,1 ikke berettiger til understøttelse. Undersøkelsene må i tilfelle betales av kretssykekassen.

4. Skriftlig innmeldelse til en kretssykekasse, ledsaget av oplysninger om inntekt m. v. efter en av Riksforsikringsanstalten fastsatt eller godkjent formular samt i tilfelle av sykekassebok (jfr. § 8), blir å besørge snarest mulig, men senest innen 5 dager, efterat vedkommende har tiltrådt arbeidet eller tjenesten; dog kan der for landdistriktene i statuttene fastsettes en lengere frist.

Er innmeldelse forsømt, plikter arbeidsgiveren å dekke alle kassens utgifter efter denne lov ved den forsikringspliktiges og hans bipersoners (§ 16) sykdom opstått efter forsikringspliktens inntreden, men før innmeldelse er skjedd.

22 juni. Nr. 12.

Arbeidsgiverens ansvar skal dog i alle tilfelle være begrenset til et samlet beløp av kr. 300. Premien betales allikevel fra og med den uke i hvilken forsikringsplikten er begynt.

5. På samme måte og med samme frist har arbeidsgiveren å anmelde for vedkommende sykekasse, når en forsikret person uttrer av hans tjeneste eller når forsikringsplikten av annen grunn ophører (jfr. § 1,2).

Er sådan utmeldelse forsømt, plikter arbeidsgiveren å utrede de på medlemmet og på ham selv som arbeidsgiver fallende premieandeler for tiden fra forsikringens ophør (§ 6,1) inntil utmeldelse skjer, dog ikke lenger enn til kretssykekassen ved avregning efter § 32,1 er kommet til kunnskap om forsikringens ophør. Forpliktelsen bortfaller dog fra den tid, vedkommende bevislig er indtrådt som pliktig eller frivillig medlem av en kretssykekasse eller godkjent sykekasse.

6. Arbeidsgiveren har senest innen 1 uke å anmelde enhver forandring i et pliktig medlems inntekts- og arbeidsforhold, som han er blitt bekjent med, og som medfører den forsikredes overflytning til en annen inntekts- eller risikoklasse (jfr. § 14, 1 og 6).

Kretssykekassen kan dog — om den dertil finner grunn — til enhver tid selv innhente de for sådan mulig overflytning fornødne oplysninger.

Forsåvidt rettidig anmeldelse av sådanne forandringer undlates, og kassen som følge herav utbetaler sykepenger efter en annen inntektsklasse enn den, medlemmet skulde være overflyttet til, plikter arbeidsgiveren å erstatte kassen eller medlemmet forskjellen.

§ 10.

1. Enhver person over 15 år, som ikke inngår under undtagelsesbestemmelsene i § 1, 2 b—d, har rett til å bli forsikret efter denne lov som frivillig medlem av kretssykekassen på sitt hjemsted på følgende vilkår:
   a. Hans samlede årlige inntekt, sammenlagt med hans ektefelles, må ikke overstige en grense som Kongen fastsetter. I tilfelle av tvist om grensen er overskredet eller ikke, legges siste endelige skatteligning til grunn for avgjørelsen.
   b. Han må på forlangende ved attest fra en av kretssykekassen dertil anvist læge godtgjøre, at han og hans bipersoner (§§ 15 og 16) er ved god helbred, således at der ikke påføres kassen nogen særlig risiko. Befinnes sådan risiko å være til stede hos nogen av

bipersonene, kan vedkommende biperson undtas fra forsikringen. Undersøkelsen må i tilfelle betales av kretssykekassen. 22 juni. Nr. 12.

c. Han og hans bipersoner får ikke ydelser efter denne lov for sykdom, som inntreffer i de 6 første uker efter inntredelsen i kretssykekassen og er heller ikke berettiget til å nyte godt av den lægehjelp for medfødte misdannelser som omhandles i § 16,4 før 6 måneder efter inntredelsen i kretssykekassen.

d. Forsåvidt hans alder ved innmeldelsen overskrider 50 år, må han betale tilleggspremie for tiden tilbake til det fylte 50de år. Fra denne tid blir dog å trekke det tidsrum, hvori han kan godtgjøre å ha stått som medlem av nogen kretssykekasse eller godkjent sykekasse efter det fylte 50de år.

2. Undtagelse fra de i litra b og c fastsatte betingelser kan skje for pliktig medlem, hvis forsikringsplikt ophører efterat han har stått som medlem av en kretssykekasse (eller godkjent kasse) uavbrutt i de siste 3 måneder, såfremt andragende om forsikringens fortsettelse som frivillig efter nærværende paragraf innsendes senest en uke efter forsikringspliktens ophør.

3. Forandrer medlemmet hjemsted, overføres hans forsikring uten hensyn til betingelsene i 1ste ledd litra b., c. og d., til den nye kretssykekasse fra utløpet av den tid, for hvilken premie er betalt.

Det samme gjelder medlem av godkjent sykekasse, som forandrer hjemsted og ønsker å overføre sin forsikring til kretssykekassen på det nye hjemsted, når dertil er adgang efter reglene i § 54, 3—5.

§ 11. Andragende om optagelse som frivillig medlem i henhold til § 10 innsendes skriftlig og skal ledsages av aldersattest, oplysning om inntekt samt andre fornødne bevisligheter, efter en av Riksforsikringsanstalten fastsatt eller godkjent formular. Kassen har snarest mulig å treffe avgjørelse om andragendet og derefter uten ophold å underrette vedkommende om avgjørelsen, samt om hvilken inntekts- og risikoklasse han blir å henføre til. Innvilges andragendet, blir han medlem av kassen fra og med den dag, på hvilken den i § 12, 1 nevnte forskuddspremie samt — i tilfelle — tilleggspremien (§ 10 d) er betalt.

Innvilges andragendet ikke, men ansøkeren efter påanke (jfr. § 66, 1 c.) kjennes forsikringsberettiget, regnes han som medlem fra og med den dag, da kassen mottok innmeldelsen. Dog skal han i så fall innbetale mulig efterskuddspremie og den løpende forskuddspremie samt mulig

22 juni. Nr. 12.

tilleggspremie innen 1 uke, efterat han har mottatt meddelelse om kjennelsen.

§ 13 nr. 2 og 3.

2. Overstiger det frivillige medlems inntekt den for ham gjeldende inntektsgrense, ophører den frivillige forsikring fra et nærmere av kretssykekassen fastsatt tidspunkt.
3. Inntrer et frivillig medlem i forsikringspliktende arbeids- eller tjenesteforhold, blir den frivillige forsikring fremdeles gjeldende, så lenge forskuddspremie innbetales.

§ 14, nr. 1, 2, 3, 5 og 6.

1. Ethvert medlem blir av kretssykekassen i henhold til foreliggende opgaver og oplysninger å henføre til den inntektsklasse som hans årlige arbeidsinntekt betinger efter nedenstående tabel, samt til den risikoklasse (§ 31, 3), hvortil han hører.

Klasse:	Årlig arbeidsinntekt:
0	0—300 kr.
1	over 300 kr.— 600 »
2	» 600 » —1 000 »
3	» 1 000 » —1 500 »
4	» 1 500 » —2 100 »
5	» 2 100 » —2 800 »
6	» 2 800 »

Personer, som tilhører nogen av klassene 1—6 og som er uten forsørgelsesplikt, blir å henføre til den inntektsklasse som ligger nærmest under den som deres årlige arbeidsinntekt betinger, dog ikke lavere enn i klasse 1.

2. Til klasse 0 blir også å henregne:
   a) Personer som går inn under lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918, dersom de har sin hovedstilling i det offentliges tjeneste og for hvem loven er satt i kraft. Det samme gjelder lærere og lærerinner, som tilhører en vikarkasse eller som er sikret fri vikar efter lov om høiere almenskoler.
   b) Personer ansatt i stats-, kommunal- eller fylkeskommunal tjeneste og som ikke går inn under lov om offentlige tjenestemenn eller for hvem loven ikke er satt i kraft, når de under sykdom er sikret full lønn i minst 3 måneder. Vedkommende departement kan bestemme at det samme skal gjelde personer ansatt i andre offentlige innretninger når de er ansatt på vilkår som nevnt i foregående punktum.

3. Den del av arbeidsinntekten som består i naturalydelser omsettes efter kretssykekassens skjønn i penger efter de på stedet gjengse gjennemsnittspriser. 22 juni. Nr. 12.
5. Såfremt kretssykekassen finner at der ikke foreligger tilstrekkelige oplysninger om arbeidsinntektens størrelse fastsettes denne ved skjønn av kretssykekassen.
6. Overflytning av pliktig medlem fra en inntekts- eller risikoklasse til en annen skal — sålenge vedkommende er i tjeneste hos samme arbeidsgiver — skje straks kretssykekassen mottar oplysninger som betinger en slik overflytning (jfr. § 9, 6).

Overflytning av frivillige medlemmer skjer efter derom i statuttene fastsatte regler.

§ 15.

1. Til medlemmet selv skal kretssykekassene yde følgende understøttelser:

a) Godtgjørelse for læge- og jordmorhjelp efter tariffer (med instrukser) som fastsettes av Kongen:

Forandringer i eller tillegg til disse tariffer for enkelte kasser, kan gjøres av Kongen.

Tannutrekning regnes ikke som lægehjelp.

Skyldes sykdommen en beskadigelse ved bedriftsulykke, som ifølge loven om ulykkesforsikring for arbeidere i fabrikker m. v. berettiger til skadebot, skal kretssykekassen yde de lægemidler som lægen finner fornødne til skadens behandling (jfr. § 20).

b) Forsåvidt sykdommen medfører arbeidsudyktighet, en pengehjelp (sykepenger) pr. dag utgjørende for

1ste klasse	kr. 0,80
2nen klasse	» 1,40
3dje klasse	» 2,10
4de klasse	» 2,80
5te klasse	» 3,60
6te klasse	» 4,00

Til medlemmer av klasse 0 betales ikke sykepenger.

Arbeidsudyktig efter nærværende lov er en forsikret, når sykdommen har medført at han helt har mistet arbeidsevnen eller lægen erklærer at helbredelse gjør det nødvendig at han helt avholder sig fra arbeide.

Er den forsikrede ikke helt arbeidsudyktig efter foregående ledd, kan kretssykekassen tilstå halve sykepenger. Nærmere regler herom gis i statuttene.

Sykepengene skal sammen med betaling som vedkommende måtte oppebære for annet arbeide under sykdommen eller sammen med sykepenger, som han

22 juni. Nr. 12.

mottar fra mulig privat sykeforsikring, ikke utgjøre mer enn 90 pct. av hans virkelige arbeidsinntekt ved sykdommens begynnelse. Herunder kommer ikke i betraktning sådanne tilfelle, hvor en forsikret uten ydelse av arbeide har rett til full lønn under sykdom (jfr. § 24, 3).

c. Ved kvinnelig medlems nedkomst, foruten godtgjørelse for jordmorhjelp som nevnt i litra a, skyssutgifter heri ikke innbefattet, sykepenger (barselpenger) i 6 uker, regnet fra og med nedkomstdagen, samt de siste 2 uker før denne. Barselpengene utgjør det samme som sykepenger efter litra c, dog skal de for medlemmer av 0te klasse være kr. 30,00. Disse ydelser er betinget av, at hun i de 10 siste måneder før nedkomsten har vært medlem av en kretssykekasse. Kortere avbrytelser i de 10 måneder kommer ikke i betraktning. Herom skal i statuttene inntas nærmere bestemmelse.

Inntrer sykdom, ydes istedenfor barselpenger de samme understøttelser som under andre sykdomstilfelle, dog ikke mindre enn de i foregående ledd fastsatte ydelser.

d) Bidrag til begravelsesomkostninger kr. 75,00 dog ikke for personer, for hvem Riksforsikringsanstalten efter gjeldende lovgivning plikter å yde begravelseshjelp. Riksforsikringsanstalten kan forlange, at kretssykekassen i dette tilfelle utbetaler begravelseshjelpen mot refusjon.

2. Skyssgodtgjørelse for lægers reiser i sykdomstilfelle som kassen betaler godtgjørelse for utredes av kretssykekassen direkte til lægen, forsåvidt patienten ikke har vært istand til å innfinne sig hos ham. Nødvendig reise av forsikret til læge eller sykehus betales av kassen forsåvidt befordringen ikke med rimelighet kan skje med egne eller husbonds befordringsmidler.

De nærmere regler om skyssgodtgjørelsen — derunder om fordeling av skyssutgiftene på flere forretninger — gis av Kongen i de instrukser som blir fastsatt efter denne paragrafs 1, a.

I en kretssykekasses statutter kan inntas bestemmelse om, at skyssgodtgjørelse til jordmor skal inngå under jordmorhjelp.

3. En kretssykekasse kan med Riksforsikringsanstaltens samtykke slutte kontrakt med læger og jordmødre om ydelse av læge- og jordmorhjelp efter denne lovs paragrafer 15 og 16.

Til rettledning for kretssykekassene skal der av vedkommende departement opstilles direktiver for sådanne kontrakters innhold. 22 juni. Nr. 12.

Når der mellem en kasse og en læge eller en jordmor er sluttet kontrakt som er godkjent, har lægen eller jordmoren intet rettskrav på godtgjørelse av de forsikrede for ydet læge- eller jordmorhjelp.

§ 16. For et medlems ektefelle (hustru eller mann) og for barn og pleiebarn under 15 år, som forsørges av medlemmet, hvilke i nærværende lov benevnes bipersoner, skal kretssykekassene yde følgende understøttelser:

1. Godtgjørelse for lægehjelp som nevnt i § 15, 1 a.
2. Bidrag til begravelsesomkostninger med kr. 75 for ektefelle og kr. 50 for barn og pleiebarn.
3. Til hustru som ikke selv er medlem, ydes ved nedkomsten godtgjørelse for jordmorhjelp som nevnt i § 15, 1 a, skyssutgifter heri ikke innbefattet, samt i barselpenger kr. 30. Disse ydelser er betinget av, at hennes ektefelle før nedkomsten har vært medlem av en kretssykekasse i sådan tid som for kvinnelig medlem i § 15, 1 c bestemt.
4. For barn og pleiebarn under 7 år, som forsørges av medlemmet, kan der ydes lægehjelp for medfødte misdannelser (klumpfot, hofteleddsluksasjon, hareskår, åpen gane o. lign.), hvis helbredelse på et tidlig tidspunkt har vesentlig betydning for barnets senere liv. Behandlingen overtas av den kretssykekasse, hvori barnets forsørger ved behandlingens begynnelse står og ydes uansett begrensningen i § 17, 1.

§ 17.

1. Sykdommer, inntrådt i tidsrum, hvori vedkommende ikke har vært sykeforsikret i nogen kretssykekasse eller godkjent sykekasse, berettiger ikke til understøttelse efter nærværende lov, medmindre sykdommen kan sies å ha vært symptomfri i minst et år. I så fall blir den å betrakte som ny sykdom.

   Sykdommer som inntrer før medlemskap som pliktig forsikret har varet i 14 dager, berettiger ikke til sykepenger, medmindre det godtgjøres, at vedkommende umiddelbart forut har vært medlem av nogen annen kasse i minst tilsvarende tid.
2. Hvor et medlem under sykdom går over fra en kretssykekasse til en annen, påhviler den videre understøttelse den nye kasse, forsåvidt ikke vedkommende på nevnte tidspunkt oppebærer sykepenger eller barselpenger eller ligger på sykehus. I siste fall påhviler den videre

22 juni. Nr. 12.

understøttelse den gamle kasse så lenge sykepenger etc. fortvarende ydes.

3. Kretssykekassenes forpliktelser til å yde de i § 15, 1 a, jfr. § 16, omhandlede understøttelser, omfatter ikke de tilfelle, i hvilke behandling eller forpleining for offentlig regning finner sted i henhold til lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 eller lov angående sinnssykes behandling og forpleining av 5 juni 1925 eller lov angående særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer av 8 mai 1900 eller sjømannsloven. Når der i sådant tilfelle ydes et medlem forpleining for offentlig regning, finner reglene i § 18, 3 tilsvarende anvendelse med hensyn til sykekassens plikt til å yde familiepenger. Det offentliges utlegg til sådan behandling og forpleining kan ikke kreves erstattet av medlemmet, forsåvidt angår det tidsrum, i hvilket behandlingen og forpleiningen vilde ha påligget sykekassen, om sykdommen hadde vedkommet denne.

I de tilfelle, hvor det påligger det offentlige å overta utgiftene, skal disse overtas fra sykdommens begynnelse.

4. I kommuner med kommunale læger eller jordmødre, som har å yde fri lægehjelp eller jordmorhjelp til kommunens innvånere, bortfaller lægehjelp eller jordmorhjelp efter §§ 15 og 16 fra den tid, Riksforsikringsanstalten efter forslag fra kassens styre bestemmer.

§ 18.

1. Istedenfor de i §§ 15, 1, a—c og 16, 1, 3 og 4 fastsatte ydelser kan der ydes den forsikrede fri kur og pleie på offentlig sykehus eller dermed likestillede kuranstalter og på offentlige fødselshjem, såfremt behandling i hjemmet ikke forsvarlig kan skje. Hvis nogen innlegges på andre enn offentlige sykehus, hefter ikke kassen for de utgifter, som måtte overstige hvad behandlingen vilde ha kostet ved distriktets offentlige sykehus. Herfra undtas tilfelle, hvor øieblikkelig innleggelse var nødvendig og billigere sykehusbehandling ikke kunde skaffes. De nærmere regler herom fastsettes i statuttene.
2. Ifall den syke uten hjemmel i gjeldende lov nekter å efterkomme en kretssykekasses beslutning om innleggelse på sykehus, bortfaller enhver understøttelse for ham personlig, men sykepenger kan i tilfelle, som nedenfor under avsnitt 3 bestemt, ydes hans familie.

Nekter en barselkvinne uten rimelig grunn å efterkomme en kretssykekasses beslutning om innleggelse

på fødselshjem, kan kretssykekassen beslutte, at enhver understøttelse til henne og hennes familie bortfaller. 22 juni. Nr. 12.

3. Under ophold på sykehus bortfaller de i § 15 fastsatte sykepenger, men hvis den syke har ektefelle, eller der sammen med ham bor personer, hvis underhold medlemmet bestrider og efter loven plikter å bestride, skal der ydes disse en pengehjelp (familiepenger) beregnet av de i § 15 fastsatte sykepenger med 25 pct., hvis der er en, 50 pct. hvis der er to eller tre og 75 pct. hvis der er fire eller flere sådanne forsørgede.

§ 19.

1. Sykepenger (§ 15, 1 b) beregnes og utbetales for alle ukedager, undtagen søndag, så lenge arbeidsudyktigheten varer, dog ikke for de 3 første dager, søndag iberegnet, efter arbeidsudyktighetens inntreden, og ikke lenger for hvert enkelt sykdomstilfelle enn til utløpet av den 26de uke, men 39 uker efter lægens nærmere erklæring når det gjelder tuberkuløse sykdommer eller kreftsykdommer, regnet fra og med den første dag for hvilken sykepenger er oppebåret, eller fra og med den første dag av sykehusopholdet, om sykepenger ikke er oppebåret før innleggelsen.
2. Såfremt et medlem allerede har oppebåret sykepenger for et sykdomstilfelle og siden får et eller flere anfall av samme sykdom, regnes disse som en fortsettelse av det første, medmindre 3dje eller 4de ledd kommer til anvendelse. Sykepenger ydes i inntil 39 uker tilsammen for det første og de senere anfall, dog ikke over 26 uker (eller 39 uker, jfr. 1ste ledd) i noget enkelt år, regnet fra begynnelsen av den første understøttelse efter 1ste ledd, eller for noget enkelt anfall, forsåvidt vedkommende på angjeldende tidspunkt er medlem av nogen kretssykekasse.

   Er betalingen av sykepenger avbrutt, begynner i intet tilfelle nye sykepenger å løpe før et nytt anfall inntreffer.

   Om sykepenger oppebæres under medlemskap i en og samme kretssykekasse eller flere, er likegyldig (jfr. § 17, 2).
3. Anfall, som inntreffer et år eller mere efter ophøret av et foregående anfall av samme sykdom, og forinnen der for denne er ydet sykepenger for tilsammen 39 uker, blir å anse som ny sykdom.
4. Har et medlem i henhold til 1ste eller 2net ledd av denne paragraf for samme sykdom nydt sykepenger for tilsammen 39 uker, kan han ikke senere få understøttelse for samme sykdom, før der efter siste under-

22 juni. Nr. 12.

støttelse er hengått 2 år regnet fra ophøret av siste anfall, og han i hele denne tid har vært fri for vedkommende sykdom.

5. Kur og pleie på sykehus eller fødselshjem (§ 18,1) betales for alle ukedager fra og med innleggelsesdagen. For øvrig regnes kur og pleie på sykehus (fødselshjem) med hensyn til ydelsens varighet like med ydelse av sykepenger (barselpenger), således at sykehusdager — søndager undtatt — telles med som sykepengedager. Familiepenger (§ 18, 3) betales for alle ukedager undtagen søndag fra og med første sykehusdag.

Bipersoner tilståes kur og pleie på sykehus i inntil 26 uker, medlems hustru og kvinnelig medlem av 0te klasse kur og pleie på fødselshjem i inntil 15 dager.

Bipersoners forsørger må i denne tid stå som medlem av en kretssykekasse. Dog skal et for en kasses regning påbegynt sykehusophold fortsettes for vedkommende kasses regning inntil sykehusbehandlingen ophører eller inntil 26 uker er forløpet, selv om forsørgeren under sykehusbehandlingen uttrer som medlem.

6. Retten til lægehjelp under sykdom for medlem og bipersoner (jfr. §§ 15 og 16) inntrer ved medlemsskapets begynnelse og avbrytes ved dets ophør (jfr. §§ 6 og 12), dog med den begrensning som følger av § 17, 1. § 21.

1. Godtgjørelse til de forsikrede for lægehjelp utbetales kun efter spesifisert regning og sykepenger kun efter erklæring fra læge. Godtgjørelse for jordmorhjelp utbetales kun efter spesifisert regning og barselpenger kun efter erklæring fra jordmoren.

Sådanne regninger og erklæringer må inneholde angivelse av sykdomsdiagnosen samt for øvrig være opstilt på formularer som er godkjent av Riksforsikringsanstalten. De nærmere regler herom, derunder om i særlige tilfelle å lempe på kravene efter dette ledd, samt om kontrollen med de syke gis i statuttene.

2. Læge og jordmor som har behandlet eller undersøkt medlem av kretssykekasse, er pliktig til, når medlemmet forlanger det, uten særskilt godtgjørelse å gi sådan regning og erklæring som nevnt i 1ste ledd.

3. Vedkommende departement kan frata en læge rett til å praktisere for kretssykekasse, når han finnes uskikket hertil. Før sådan avgjørelse treffes, skal der foreligge uttalelse fra vedkommende kretssykekasse, læge, Riksforsikringsanstalten og medisinaldirektøren.

Er en læge fratatt retten til å praktisere for en kasse, er denne hverken forpliktet til å betale de forsikrede refusjon for lægehjelp ydet av nevnte læge eller understøttelser på grunnlag av erklæringer avgitt av sådan læge. 22 juni. Nr. 12.

§ 22 nr. 3.

3. De i §§ 15 og 16 omhandlede barselpenger blir i tilfelle (jfr. § 18, 1) som regel å utbetale til barselkvinnen personlig. Dog kan kretssykekassen beslutte, at pengene i fornødent fall helt eller delvis skal utbetales til nogen annen for å anvendes til beste for barselkvinnen og og barnet. Barselpengenes utbetaling skjer med samlet beløp eller porsjonsvis efter kretssykekassens nærmere bestemmelse. Hvis barselkvinnen dør, forinnen den tid er forløpet, som svarer til de henne utbetalte barselpenger, blir dog intet å tilbakebetale.

§ 23. Hvis en person under ophold i utlandet i henhold til § 3 blir berettiget til understøttelse efter denne lov, plikter hans arbeidsgiver, sålenge den forsikrede forblir i utlandet, å besørge den understøttelse, som kretssykekassen ellers skulde ha ydet. Utgiftene derved godtgjøres ham av kretssykekassen, idet utgiftene til lægehjelp m. v. efter §§ 15 og 16 dog ikke erstattes med høiere beløp enn efter den for kassen gjeldende tariff.

§ 24 nr. 3.

3. Hvis en forsikret, samtidig som han selv i henhold til § 15 eller hans ektefelle eller andre personer i henhold til § 18, 3 nyter sykepenger, fremdeles har krav på lønn hos arbeidsgiveren, er denne berettiget til å bringe sykepengene i avdrag ved utbetaling av kontant lønn for den tilsvarende tid.

§ 26 nr. 4 og 5.

4. Forsikret person kan av kretssykekassen helt eller delvis nektes understøttelse, når han under sykdom:
   a. uten gyldig grunn undlater å efterkomme det i § 29 gitte påbud om anmeldelse eller
   b. undlater å rette sig efter lægens eller kretssykekassens forskrifter eller
   c. for øvrig gjør sig skyldig i grov skjødeløshet med hensyn til sin helbred eller
   d. forlater kassedistriktet uten kretssykekassens samtykke,
   e. ikke betaler medlemspremie i henhold til § 32, 1 siste ledd.
5. Forsikret person plikter å gi kretssykekassen så vel som lægen fornødne oplysninger om sin virkelige arbeidsinntekt ved begynnelsen av den sykdom, hvorfor syke-

22 juni. Nr. 12.

penger oppebæres, om sin arbeidsinntekt under sykdommen samt om understøttelse fra mulig privat forsikring.

Undlater han dette, eller gir han uriktige meddelelser,mister han retten til sykepenger av kretssykekassen.

§ 28.

1. Hvis nogen i en kretssykekasse forsikret person (§§ 15 og 16) er eller blir syk under ophold innen en annen kretssykekasses område, skal denne kretssykekasse yde den nødvendige assistanse med hensyn til sykebehandling, utbetalinger m. v.
2. Kretssykekassene har likeledes å bistå hverandre med innfordring av premier samt erstatningsbeløp efter § 9, 4. De har også for øvrig å gå hverandre tilhånde med oplysninger m. v., som for en kasse måtte finnes å være nødvendige til gjennemførelse av denne lov.
3. Den nærmere ordning av kretssykekassenes forhold til hinannen fastsettes i statuttene.

§ 29 nr. 1.

1. Når sykdom — derunder innbefattet beskadigelse ved ulykkestilfelle — rammer nogen i en kretssykekasse forsikret person (§§ 15 og 16), har vedkommende medlem snarest og senest innen 14 dager å gi kassen meddelelse derom, ledsaget av sådan bevidnelse som i kassens statutter bestemt.

§ 31 nr. 6.

6. Har en kommune for sine innvånere helt overtatt nogen av de i § 17, 4 nevnte ydelser, erholder kommunen et årlig statsbidrag svarende til, hvad staten ved denne ordning må antas å innspare i bidrag til vedkommende sykekasse (sykekasser) samt i tilfelle skyssutgifter til fattige syke.

Statsbidraget ydes efter regler, som bestemmes av Kongen efter forslag fra Riksforsikringsanstalten. Det fastsettes av vedkommende departement efter forslag fra Riksforsikringsanstalten.

§ 32 nr. 1.

1. De premieandeler, som faller på et pliktig medlem og hans arbeidsgiver, skal i sin helhet innbetales av arbeidsgiveren den første mandag i hver måned med så mange ukepremier, som der faller på vedkommende medlem siden forrige innbetalingstermin (jfr. § 9, 4 og 5).

Kretssykekassens statutter kan dog fastsette andre innbetalingsterminer for alle eller visse arbeidsforhold.

Innbetales ikke premien ved forfall, kan kretssyke- 22 juni.
kassen beregne 6 pct. rente, inntil innbetaling skjer. Nr. 12.
Nærmere regler herom inntas i statuttene.

Hvis premien viser sig uerholdelig hos arbeidsgiveren, kan kretssykekassen forlange den på medlemmet fallende del av premien fremtidig innbetalt av den forsikrede.

§ 38 nr. 2.

2. Forretningsføreren og de øvrige faste tjenestemenns lønn bestemmes av kommunestyret efter forslag av kretssykekassens styre (§ 49). Lønningene skal godkjennes av vedkommende departement, hvis avgjørelse er bindende for kommunen.

Hvis en kommune beslutter å henlegge kretssykekassens administrasjon under et felles kommunalt kontor, eller hvis nogen av kretssykekassens tjenestemenn samtidig er pålagt lønnede kommunale gjøremål, skal kommunestyrets beslutning om fordelingen av administrasjonsutgiftene mellem kretssykekassen og kommunen godkjennes av vedkommende departement. Departementets avgjørelse er bindende for kommunen.

§ 44 nr. 4.

4. Kretssykekassens læger eller jordmødre (jfr. § 49, 3) kan ikke velges inn i styret.

§ 49 nr. 3.

3. Det tilligger styret å slutte de i § 15,3 omhandlede kontrakter med læger og jordmødre.

§ 53 nr. 2.

2. Kommunens ordfører, viceordfører eller nogen av styrets medlemmer eller nogen av kassens læger og jordmødre (jfr. § 49 nr. 3) kan ikke være lønnet tjenestemann i kretssykekassen.

§ 74 nr. 1 og 3.

Med bøter straffes:

1. Den som undlater til tid, som i denne lov fastsatt, å avgi de i loven påbudte anmeldelser eller opgaver eller oplysninger (§ 9), eller som avgir uriktige opgaver over lønnings- eller arbeidsforhold, inntreden i eller uttreden av tjenesten, eller om tiden for et arbeides påbegynnelse, forsåvidt forholdet ikke efter sin beskaffenhet inngår under strengere straffebud. Offentlig påtale finner ikke sted uten efter begjæring av vedkommende kretssykekasse eller Riksforsikringsanstalten.
3. Den læge eller jordmor som ikke efterkommer plikten

Nr. 12. til å gi sådan regning eller erklæring som § 21 nevner, eller som beregner særskilt godtgjørelse herfor.

Offentlig påtale finner ikke sted uten efter begjæring av vedkommende sykekassemedlem, sykekasse eller Riksforsikringsanstalten.

II.

Denne lov trer i kraft mandag den 7 januar 1929. Fra samme tid opheves den nugjeldende lovs § 15.

De gjeldende særtariffer avløses fra samme tid av nye efter Riksforsikringsanstaltens bestemmelse.

22 juni. Nr. 13. **Lov** *) [1]) om forandring i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover.

I.

Følgende paragrafer i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover av 9 august 1918, 25 februar 1921, 7 juli 1922 og 4 juli 1925 skal herefter lyde så:

§ 22. Mot låntagerens tinglyste pantobligasjon utbetaler banken lånet til herredets kasserer eller en annen av herredsstyret opnevnt, som så utbetaler beløpet til låntageren efter anvisning av småbruknevndens formann. Den del av beløpet som er gitt til byggearbeider, anvises og utbetales først, efterhvert som arbeidet under formannens tilsyn skrider frem overensstemmende med planen. På ansøkning kan dog forskuddsbeløp utbetales. Nye forskudd gis ikke, før tidligere forskudd er medgått til planmessig utført arbeid, og siste termin utbetales ikke, før det hele arbeid er utført. Den del av lånet, som til enhver tid er ubrukt, bør gjøres fruktbringende for låntageren ved å innsettes i godkjent sparebank.

De nærmere forskrifter om lånenes utbetaling gis av herredsstyret.

Herredet er ansvarlig for tap som opstår for banken ved pliktstridig forhold av småbruknevndens formann eller av herredets kasserer eller annen av herredsstyret efter 1. ledd opnevnt mann.

§ 51. Mot låntagerens tinglyste pantobligasjon utbetaler banken lånet til kommunekassereren i den kommune, hvor boligen er opført, fullført eller erhvervet, eller til en annen av kommunestyret opnevnt, som så utbetaler beløpet til låntageren efter anvisning av bolignevndens formann.

*) Bekjentgj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

[1]) St.besl. 15 juni. Se Ot. prp. nr. 57. Innst. O. nr. 90. St.tid., forh. i Ot. s. 503—504; i Lt. s. 116.

Den del av beløpet, som er gitt til byggearbeider, anvises og utbetales først, efterhvert som arbeidet under formannens tilsyn skrider frem overensstemmende med planen. På ansøkning kan dog forskuddsbeløp utbetales. Nye forskudd gis ikke, før tidligere forskudd er medgått til planmessig utført arbeid, og siste termin utbetales ikke, før det hele arbeid er utført. Den del av lånet som til enhver tid er ubrukt, bør gjøres fruktbringende for låntageren ved å innsettes i godkjent sparebank. 22 juni. Nr. 13.

De nærmere forskrifter om lånenes utbetaling gis av kommunestyret.

Kommunen er ansvarlig for tap som opstår for banken ved pliktstridig forhold av bolignevndens formann eller av kommunekassereren eller annen av kommunestyret efter 1. ledd opnevnt mann.

§ 78. Når det til oprettelse, erhvervelse eller bebyggelse av småbruk eller til betaling av gjeld på slike bruk, samt til opførelse, fullførelse eller erhvervelse av egne boliger eller til betaling av gjeld på slike boliger optas eller overtas lån i banken, betales det ikke sportler til statskassen for tinglysning eller andre offentlige forretninger som i den anledning må foretas. Det samme gjelder også, når det tilståes tilleggslån i banken. Overdragelsesdokumentene m. v. er fritatt for stempelavgift.

For tvangsauksjon over småbruk eller boliger betales det ikke sportler til statskassen, dersom auksjonen ikke fremmes eller ikke fører til salg, eller dersom kjøperen er banken selv, den kommune som har garantert for lånet eller en person som får overta dette. Derimot betaler vedkommende part til auksjonens bestyrer sådan godtgjørelse som loven om betaling for offentlige forretninger til enhver tid fastsetter.

Dersom banken eller den kommune som har garantert for lånet, ved tvangsauksjon eller på annen måte overtar småbruk eller boliger på grunn av at lånet er misligholdt, betales det ikke stempelavgift på overdragelsesdokumentene m. v. og heller ikke sportler for tinglysning eller andre offentlige forretninger som i den anledning foretas.

Offentlige forretninger og dokumenter i anledning av et herreds bortleie av småbruk i henhold til § 29 c, jfr. § 31, er likeledes fritatt for sportler til statskassen og stempelavgift.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

22 juni. Nr. 14. **Lov***)[1]) om forandring i lov av 10 juni 1887 om utførselsavgift av vårsild til fremme av almennyttige foranstaltninger vedkommende vårsildfiskeriet.

I.

Lov av 10 juni 1887 om utførselsavgift av vårsild til fremme av almennyttige foranstaltninger vedkommende vårsildfiskeriet skal hete lov om utførselsavgift av storsild og vårsild.

II.

Følgende paragrafer i loven skal lyde således:

§ 1. Av all sild undtagen småsild (bladsild o. l.) fisket innen Vest-Agder, Rogaland, Hordaland samt Sogn og Fjordane fylker i tiden efter 31 desember og inntil vårsildopsynet heves, erlegges ved dens utførsel til utlandet en avgift stor 6 øre pr. hektoliter. Avgiften blir å anvende til fremme av en forbedret sykepleie under dette fiske, navnlig anskaffelse og vedlikehold av sykehuser, fri kur og pleie (kosthold derunder innbefattet) i sykdomstilfelle for den almue, som er beskjeftiget med sildens fangst og tilvirkning, så lenge den opholder sig i fiskedistriktet, lønning av læger m. v. samt, forsåvidt midlene måtte tilstrekke, til andre foranstaltninger til nytte og bekvemmelighet for den fiskesøkende almue, dog undtatt herfra det anordnede opsyn.

§ 2. Når sild angis til utførsel, har utskiberen å opgi om det er avgiftspliktig sild eller ikke. Angir nogen avgiftspliktig sild som ikke avgiftspliktig, eller unddrar nogen sig for å betale avgiften, inntrer samme ansvar og behandlingsmåte, som for tollavgifter bestemt.

III.

Denne lov trer i kraft 1 januar 1929.

22 juni. Nr. 15. **Midlertidig***)[2]) **lov** om utførselsavgift på torskelevertran til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk medisintran.

§ 1. Av all torskelevertran av nedennevnte sorter, som utføres her fra riket, skal der erlegges følgende avgift:

Av damprenset medisintran kr. 1,50 pr. tønne.

Av rå medisintran og blank tran kr. 0,50 pr. tønne.

---

*) Bekjentgj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

[1]) St.besl. 15 juni. Se Ot. prp. nr. 53. Innst. O. nr. 93. St.tid., forh. i Ot. s. 507; i Lt. s. 116. Se s. 371, hvor kodifikasjon av loven er inntatt.

[2]) St.besl. 15 juni. Se Ot. prp. nr. 54. Innst. O. nr. 95. St.tid., forh. i Ot. s. 510—512; i Lt. s. 116.

De beløp, som avgiften innbringer, skal — med fradrag av utgiftene ved opkrevningen — avsettes til et fond til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame for norsk medisintran i utlandet. Av fondets midler kan en mindre del også anvendes til fortsatte videnskapelige undersøkelser på medisintranens område, forsåvidt det skulde anses nødvendig i reklameøiemed. 22 juni. Nr. 15.

§ 2. Avgiften opkreves av tollvesenet. For opkrevningen tilkommer der vedkommende tolloppebørselsbetjent en godtgjørelse, som fastsettes av Kongen.

Avsenderens angivelse til utførsel av sådanne varer som her omhandlet pliktes avgitt på tro og love, hvorefter avgiften opkreves efter denne opgave. Opgaven må, hvis tollvesenet forlanger det, støttes ved konnossement eller annen bevislighet.

Når varen aktes utført landverts, angis den til utførsel på den i toll-lovgivningen for sjøverts utførsel bestemte måte.

§ 3. Forvaltningen av det i § 1 omhandlede fond og anvendelsen av dets midler i det angitte øiemed foreståes under vedkommende regjeringsdepartements overtilsyn av et utvalg på 3 medlemmer, som opnevnes av Kongen for et tidsrum av 2 år. Av utvalgets medlemmer skal 1 være næringsdrivende innen traneksportbranchen. For utvalgets medlemmer opnevnes der tillike på samme måte og for samme tid varamenn. Nærmere bestemmelser om utvalgets virksomhet fastsettes ved instruks av Kongen.

§ 4. Kongen eller den han bemyndiger til det, gir de forskrifter, som for øvrig måtte anses nødvendige til gjennemførelse av denne lov.

§ 5. Overtredelse av de til betryggelse for avgiftens erleggelse gitte bestemmelser (jfr. den almindelige borgerlige straffelovs §§ 339 og 406) behandles på samme måte som bestemt for overtredelse av toll-lovgivningen.

§ 6. Denne lov trer i kraft den 1 januar 1929.

Midlertidig lov *) [1]) om kvalitetskontroll av medisintran. 22 juni. Nr. 16.

§ 1. Kongen kan inntil videre bestemme, at all medisintran (dampmedisintran, rå medisintran og blank tran) som tilvirkes eller koldklares her i riket efter et nærmere angitt tidspunkt skal være undergitt kvalitetskontroll i den utstrekning og efter de nærmere regler, som han i så fall fastsetter, herunder bl. a. bestemmelse om, at attest om kontrollen skal

*) Bekjentgj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

[1]) St.besl. 15 juni. Se Ot. prp. nr. 60. Innst. O. nr. 96. St.tid., forh. i Ot. s. 507—510; i Lt. s. 116.

22 juni. Nr. 16. følge tranpartiet og fremlegges for tollvesenet når varen angis til utførsel.

Kongen kan fastsette kontrollavgifter til bestridelse av de utgifter som ordningen medfører.

§ 2. Overtredelse av denne lov eller av forskrifter utferdiget i henhold til samme straffes med bøter.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

22 juni. Nr. 17. **Lov** *) [1]) **om tillegg til lovgivningen om stempelavgift av dokumenter.**

§ 1. Når dokument (eller påtegning på sådant) som utferdiges efter nærværende lovs ikrafttreden inneholder bestemmelser, som viser, at fast eiendom (herunder eiendom solgt ved approbert auksjonsbud) efter 1 juli 1915 uten særskilt utferdiget og behørig stemplet hjemmelsdokument er gått gjennem en eller flere eieres hender, før overdragelse til siste eier fant sted, pliktes ved dokumentets (påtegningens) tinglysning stempelavgift for enhver sådan eiendomsoverdragelse. Ansvaret for erleggelsen av avgift påhviler for hver enkelt eiendomsoverdragelse vedkommende kjøper og selger.

§ 2. Vedkommende regjeringsdepartement kan tillate at stempelavgift av dokumenter beriktiges på annen måte enn ved stempelpapir eller stempelmerker.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

22 juni. Nr. 18. **Midlertidig lov** *) [2]) **inneholdende særlige bestemmelser om kommuners gjeldsforpliktelser.**

Kap. 1. Innledning.

§ 1. En kommune kan ikke rettsgyldig pantsette sine eiendeler.

Dog kan en eiendom eller et anlegg som kommunen erhverver, pantsettes til sikkerhet for kjøpesummen eller for lån som anvendes til betaling av kjøpesummen. Likeså kan en eiendom eller et anlegg pantsettes til sikkerhet for lån som brukes til utvidelse eller forbedring av eller til videre utnyttelse av eiendommen eller anlegget eller til innfrielse av tidligere pantelån i disse.

Pantsettelse efter annet ledd må for å være gyldig godkjennes av vedkommende departement. Har departe-

*) Bekjentgj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

[1]) St.besl. 15 juni. Se Ot. prp. nr. 56. Innst. O. nr. 89. St.tid., forh. i Ot. s. 503; i Lt. s. 116.

[2]) St.besl. 18 juni. Se Ot. prp. nr. 16 og dok. nr. 10. Innst. O. XIII. St.tid., forh. i Ot. s. 306—379 og s. 517—542; i Lt. s. 65—115 og s. 151—162.

mentet godkjent den, kan den ikke angripes som stridende mot bestemmelsene i denne paragraf. 22 juni. Nr. 18.

§ 2. En kommunes eiendeler kan ikke være gjenstand for utlegg, avsetning eller arrest. Dog gjelder dette ikke når utlegg eller annen sikkerhet søkes i ting til fyldestgjørelse av krav på kjøpesummen for tingen eller av krav som er opstått i anledning av utvidelse eller forbedring av eller til videre utnyttelse av den ting som sikkerhet søkes i.

§ 3. Fordring på en kommune av annen art enn omhandlet i § 27 punkt 1—2 kan ikke bringes i motregning overfor kommunens skattekrav.

En kommunes skattekrav kan ikke overdras.

§ 4. En kommunes bo kan ikke tas under konkursbehandling efter loven om konkurs og konkursboers behandling av 6 juni 1863 med tilleggslover. Heller ikke får lov om offentlig akkordforhandling av 20 mai 1899 med tilleggslover anvendelse for kommuner.

§ 5. Misligholder en herreds- eller bykommune sine gjeldsforpliktelser, kan Kongen, hvis han finner det nødvendig av hensyn til kommunens økonomi eller kreditorenes fyldestgjørelse, bemyndige vedkommende departement til å pålegge herreds- eller bystyret innen en fastsatt frist:

1. å treffe visse i pålegget nærmere bestemte forholdsregler til forminskelse av kommunens utgifter eller til økning av dens inntekter, herunder også omgjørelse eller forandring av bevilgninger og andre beslutninger, som er av betydning for kommunens økonomi;
2. å beslutte utlignet tilleggsskatt på inntekt og formue til dekning av renter og avdrag på kommunens gjeld, dog således at den samlede inntektsskatt for første, annet, tredje og senere år, hvori denne paragraf gjøres gjeldende for kommunen, ikke må overstige henholdsvis 18, 17, 16 og 15 prosent med en reduksjonstabell som bevirker at den skattbare inntekt for samtlige skattepliktige personer som bor i kommunen, utgjør minst 65 prosent av den antatte inntekt for disse personer. Benyttes en reduksjonstabell som reduserer den skattbare inntekt sterkere, kan skattøret forhøies, dog således at der ikke kan utlignes et større skattebeløp enn efter foregående punktum.

Herreds- eller bystyrets beslutninger om efterkommelse av pålegget treffes med simpelt flertall.

§ 6. Blir et pålegg i henhold til § 5 ikke efterkommet eller blir den fattede beslutning ikke gjennemført, kan

22 juni. Nr. 18. Kongen bestemme at kommunen settes under administrasjon efter reglene i denne lov.

Kongen kan efter begjæring av vedkommende herreds- eller bystyre eller av en fordringshaver også i andre tilfelle bestemme at administrasjon åpnes, hvis det finnes påkrevet på grunn av kommunens økonomiske stilling eller av hensyn til fordringshaverne.

§ 7. Den som har gjeldskrav på en kommune uten å ha full pantesikkerhet for fordringen kan kreve kommunen satt under administrasjon efter reglene i denne lov, dersom

a. kravet er uimotsagt eller klarlig bevist og forfalt til betaling, og
b. gjelden ikke blir betalt innen ett år efterat opfordring om å betale er forkynt for kommunens ordfører og underretning herom er sendt i anbefalet brev til vedkommende departement.

Krav på administrasjon fremsettes for skifteretten som avgjør ved kjennelse om vilkårene er til stede. Før avgjørelse treffes, skal retten la begjæringen forkynne for kommunens ordfører med påtegning om en frist til å gi uttalelse. Fristen settes til minst to måneder fra forkynnelsen. Retten innhenter ytterligere uttalelser og oplysninger i den utstrekning den finner det nødvendig. Kjennelsen avsis og kan påkjæres efter reglene i tvistemålsloven. Fristen for kjæremål skal være to måneder.

Retten sender utskrift av kjennelsen til vedkommende departement.

Når en kjennelse som fastslår at administrasjon kan kreves, er blitt rettskraftig, treffer Kongen bestemmelse om åpning av administrasjon.

Kap. 2. Megling og akkordforhandling.

§. 8. Før der treffes bestemmelse om åpning av administrasjon kan departementet iverksette megling og akkordforhandling efter reglene i dette kapitel, medmindre administrasjon er krevet efter § 7 og kravet gjelder opfyllelse av en overenskomst inngått efter § 10 eller av en akkord stadfestet efter §§ 16 eller 29.

§ 9. Når megling iverksettes berammer vedkommende departement et møte som ledes av den som departementet bestemmer. Til møtet innkalles kommunen ved dens ordfører og den eller de fordringshavere som har krevet eller søkt om at kommunen blir satt under administrasjon. Også de andre kjente fordringshavere bør i almindelighet inn-

kalles. Er administrasjon begjært efter § 7, må innkallelsen sendes innen to måneder efterat kjennelsen er blitt rettskraftig. 22 juni. Nr. 18.

Meglingen kan fortsettes gjennem flere møter. Den må dog være avsluttet innen 6 måneder, dersom det forlanges av en fordringshaver som har krevet administrasjon i henhold til § 7. Departementet kan forlenge denne frist ytterligere inntil 6 måneder.

Over møtene føres bok som underskrives av den som leder møtene og minst en representant for kommunen og en for fordringshaverne.

Departementet kan opnevne et råd på 3 medlemmer til å undersøke kommunens økonomiske forhold og gi en beretning herom med opgave over kommunens samlede eiendeler og deres verdi og over dens forpliktelser.

§ 10. Kravet om administrasjon (jfr. § 7) faller bort såfremt kommunen og fordringshaverne kommer overens om en ordning som vedkommende departement godkjenner. Overenskomsten må være godkjent av departementet og vedtatt så vel av herreds- eller bystyret med simpelt flertall som av fordringshaverne innen to måneder efter siste meglingsmøte eller innen en frist som er satt i overenskomsten.

Departementet eller den som det bestemmer, skal isåfall underrette de fordringshavere som overenskomsten gjelder. Det samme gjelder hvis et forslag til overenskomst ikke blir vedtatt eller godkjent.

§ 11. Blir forslag til overenskomst ikke fremsatt eller blir overenskomst ikke vedtatt og godkjent, kan kommunen fremsette forslag om akkord.

Departementet kan bestemme at et forslag til overenskomst efter § 10 skal betraktes som et akkordforslag, såfremt det fyldestgjør kravene i § 12 og der ikke opnåes enighet.

Efter forlangende av en fordringshaver som har krevet administrasjon (jfr. § 7), skal administrasjonen besluttes, dersom det ikke innen en måned efterat meglingen er avsluttet — eller i tilfelle efterat fristen for vedtagelse av overenskomst er utløpet, jfr. § 10 — er fremkommet akkordforslag som departementet beslutter skal forelegges for fordringshaverne. Departementet kan forlenge fristen inntil tre måneder.

§ 12. Akkordforslaget kan ikke uten vedkommende fordringshavers samtykke gjelde fordring som er sikret ved pant, forsåvidt pantet må antas å være tilstrekkelig. Hvorvidt dette er tilfelle, kan innbringes til avgjørelse

22 juni. Nr. 18.

av en skjønnsrett på tre medlemmer som vedkommende departement opnevner. Formannen må fylle vilkårene for å være dommer. Overskjønn kan ikke kreves. For øvrig gjelder reglene i skjønnsloven av 1 juni 1917.

Akkordforslaget kan heller ikke gjelde forpliktelser som opstår efterat forslaget er fremsatt eller krav som er omhandlet i § 27 punkt 1—3. Departementet kan bestemme at også forpliktelser som skriver sig fra lån optatt direkte hos utenlandske långivere, skal holdes utenfor et akkordforslag.

For øvrig må forslaget såvidt mulig stille fordringshaverne likt. Om dette er tilfellet, avgjør departementet med endelig virkning.

Akkorden er bindende også for forlovere og andre som hefter tillikemed skyldneren, men har ingen innflydelse på fordringshavernes rettigheter overfor disse.

§ 13. Departementet avgjør om et akkordforslag som er fremsatt, skal forelegges for fordringshaverne til avstemning. Departementet tar herved hensyn til om akkorden antas å ville være så vel i fordringshavernes som i kommunens interesse, og at den ikke fører med sig ubillighet overfor enkelte fordringshavere.

Er der opnevnt råd som omhandlet i § 9, skal dette særskilt redegjøre for den gjeld, som akkordforslaget angår. Rådet uttaler sig om akkordforslaget og om det tilrår dette vedtatt.

Når departementet har bestemt, at et akkordforslag skal forelegges for fordringshaverne til avstemning, skal dette skje innen tre måneder fra fremsettelsen. Forslaget sendes til alle de fordringshavere som berøres av akkordforslaget, forsåvidt adressen kjennes. Vil krav efter ihendehaverobligasjoner bli berørt av akkordforslaget, skal forslaget med de nødvendige oplysninger om avstemningen kunngjøres på den måte som departementet bestemmer.

Den frist som er fastsatt i foregående ledd, kan av departementet forlenges når omstendighetene gjør det påkrevet, dog ikke ut over tre måneder.

§ 14. Avstemning over akkordforslag finner sted skriftlig til departementet eller til den som dette bestemmer innen en fastsatt frist.

Innehavere av ihendehaverobligasjoner må opgi obligasjonenes nummer og vedlegge erklæring fra en offentlig myndighet eller en bank om at eieren har forevist de obligasjoner som er omhandlet i erklæringen. Innehaveren må erklære at han er eier av obligasjonene og at han ikke vil avhende dem før fristen for avstemningen er utløpet

I avstemningen deltar bare de fordringshavere som berøres av akkordforslaget. 22 juni. Nr. 18.

Fordringer som er avhengige av en betingelse som ennu ikke er inntrådt, deltar ikke. Hvorvidt et omtvistet krav skal delta, avgjør departementet.

§ 15. Akkordforslaget er vedtatt, dersom stemmeberettigede fordringshavere, som representerer minst $^3/_5$ av summen av disse fordringshaveres krav stemmer for det.

Krav efter ihendehaverobligasjoner regnes bare med dersom innehaveren har avgitt stemme om akkordforslaget.

Ved optellingen legges til grunn fordringens beløp (hovedstolen) med tillegg av de renter som var forfalt da akkordforslaget blev fremsatt.

§ 16. Vedkommende departement avgjør om akkorden skal stadfestes.

Underretning om stadfestelsen kunngjøres på samme måte som omhandlet i § 13 tredje ledd.

En avgjørelse av departementet om stadfestelse av akkorden, kan av en fordringshaver som den berører innen en måned innbringes for Høiesteretts kjæremålsutvalg, som kan omgjøre departementets avgjørelse dersom de lovlige vilkår for stadfestelse ikke er til stede. Feil ved fremgangsmåten kan ikke begrunne omgjørelse, når feilen antas å ha vært uten innflydelse på vedtagelsen av akkorden. Dersom akkorden ikke stadfestes, skal administrasjon besluttes innen en måned.

§ 17. Mens akkordforhandling pågår, skal departementet — i tilfelle gjennem en eller flere opnevnte tilsynsmenn — føre særlig innseende med den kommunale forvaltning og med at det ikke blir truffet forføininger som fører til forfordeling av fordringshaverne. Departementet kan når som helst avbryte akkordforhandlingen med den følge at kommunen settes under administrasjon.

Stadfestelse av akkord kan gjøres betinget av at kommunen i den tid som akkorden omfatter, underkaster sig sådant tilsyn med sin forvaltning som departementet bestemmer. I den tid tilsynet varer kan Kongen sette kommunen under administrasjon efter reglene i denne lov, dersom kommunens forvaltning foregår på en måte som ikke finnes forsvarlig.

Kap. 3. Administrasjonen.

§ 18. Når administrasjon efter reglene i denne lov er besluttet, ledes administrasjonen av et administrasjonsstyre. Kongen fastsetter antallet av styrets medlemmer.

22 juni. Nr. 18.

Et av styrets medlemmer velges av vedkommende herreds- eller bystyre. Har ikke herreds- eller bystyret foretatt valget innen en frist som vedkommende departement har satt, kan departementet opnevne dette medlem.

Fordringshaverne gis adgang til å velge et medlem av styret. Valget foregår på et møte som departementet berammer med en måneds varsel. Til fordringshavere med kjent adresse sendes innkallelse til møtet i brev, samtidig som underretning gis om at administrasjon er åpnet. Er ikke adressen til alle fordringshavere kjent, kunngjøres innkallelsen enn videre på den måte som departementet bestemmer. Dersom fordringshavere som representerer minst halvparten av kommunegjelden, stemmer på et medlem, er dette valgt. Herved regnes ikke med fordringer som er sikret ved pant eller annen fortrinsrett, eller som er avhengige av en betingelse som ikke er inntrådt. Heller ikke krav efter ihendehaverobligasjoner regnes med ved optellingen, medmindre innehaveren har stemt. For å kunne stemme må fordringshaveren møte personlig eller ved fullmektig som har skriftlig fullmakt. Er der tvist om gyldighet av valget, avgjør departementet tvisten. Er ikke valg på denne måte kommet i stand, opnevner departementet et medlem av administrasjonsstyret som representant for fordringshaverne.

Kongen opnevner det eller de øvrige medlemmer av styret, deriblandt formannen.

Varamenn velges eller opnevnes for hvert medlem efter samme regler som vedkommende medlem.

§ 19. Medlemmene av administrasjonsstyret fungerer inntil videre. Kongen kan opnevne nye medlemmer istedenfor de medlemmer som er opnevnt av Kongen. Herreds- eller bystyret kan velge et nytt medlem istedenfor det medlem som representerer kommunen.

Fordringshaverne kan velge et nytt medlem istedenfor det medlem som representerer fordringshaverne, dersom fordringshavere som tilsammen representerer minst en fjerdedel av kommunegjelden (beregnet efter reglene i § 18), krever nytt valg. Administrasjonsstyrets formann sammenkaller i så fall et møte efter reglene i § 18, og valget foregår efter de samme regler. Kommer gyldig valg ikke i stand, kan departementet opnevne et nytt medlem som representant for fordringshaverne.

§ 20. Administrasjonsstyrets formann tar imot forkynnelser og meddelelser for kommunen i anledning av rettergang i administrasjonstiden.

Administrasjonsstyret kan bestemme at myndigheten til å underskrive på kommunens vegne — herunder anvisningsmyndigheten — helt eller delvis legges til et eller flere av administrasjonsstyrets medlemmer. 22 juni. Nr. 18.

§ 21. Administrasjonsstyret kan treffe avgjørelse i alle saker som angår den kommunale bevilgnings- og beskatningsrett eller fastsettelse av godtgjørelse for kommunale ydelser. Tidligere bevilgninger og andre beslutninger som vedrører kommunens økonomi, kan det omgjøre eller forandre.

By- eller herredsstyre, formannskap eller kommunale utvalg kan ikke uten administrasjonsstyrets samtykke treffe nogen beslutning som påfører kommunen utgift.

Administrasjonsstyret kan beslutte at kommunale foretagender skal innskrenkes eller innstilles og avvikles. Styret kan overta ledelsen eller avviklingen av foretagendet.

§ 22. Enhver kommunal tjenestemann eller ombudsmann er pliktig til å rette sig efter de bestemmelser og pålegg som administrasjonsstyret eller vedkommende departement gir. Setter han sig ut over disse bestemmelser og pålegg, eller finner administrasjonsstyret for øvrig at han ikke skjøtter sin stilling forsvarlig, kan det efter at saken har vært forelagt herreds- eller bystyret, opnevne andre til å utføre hans gjøremål.

§ 23. Ved fastsettelsen av de regler som skal følges ved skatteligningen, er administrasjonsstyret ubundet av bestemmelsene i skattelovene om begrensning av inntektsskattøret. Dog må denne for første, annet, tredje og senere år, hvori denne paragraf gjøres gjeldende for kommunen, ikke overstige henholdsvis 18, 17, 16 og 15 prosent med en reduksjonstabell som bevirker at den skattbare inntekt for samtlige skattepliktige personer som bor i kommunen, utgjør minst 65 prosent av den antatte inntekt for disse personer. Benyttes en reduksjonstabell som reduserer den skattbare inntekt sterkere, kan skattøret forhøies, dog således at der ikke kan utlignes et større skattebeløp enn efter foregående punktum.

§ 24. Før administrasjonsstyret treffer avgjørelser som omhandlet i §§ 20—23 bør det i almindelighet ha gitt vedkommende kommunale myndighet adgang til å uttale sig.

Departementet kan bestemme at bestemte avgjørelser eller beslutninger av et bestemt slags, skal treffes av departementet.

Herreds- eller bystyret eller et medlem av administrasjonsstyret kan forlange en beslutning som er truffet av

22 juni. Nr. 18.

administrasjonsstyret, forelagt for departementet, som kan omgjøre den forsåvidt nogen erhvervet rett ikke er til hinder.

§ 25. Kongen kan efter ansøkning av herreds- eller bystyret i administrasjonstiden dispensere fra bestemmelser i lover, stortingsbeslutninger eller andre forskrifter, forsåvidt bestemmelsen fører med sig utgifter som er uforholdsmessig byrdefulle for kommunen, og såfremt dispensasjonen ikke angår plikter som det vilde være ubillig å frita kommunen for. Herved berøres dog ikke gjeldsforpliktelser som allerede påhviler kommunen. Heller ikke kan på denne måte treffes bestemmelser som vilde medføre at utgifter som skal utredes av kommunen, i stedet blir å utrede av staten eller andre kommuner.

§ 26. Med de innskrenkninger som følger av denne lov, vedblir de kommunale myndigheter også under administrasjonstiden å lede kommunens daglige forvaltning.

§ 27. Under administrasjonstiden skal følgende krav fortrinsvis fyldestgjøres eftersom de forfaller:

1) Lønn til kommunale tjenestemenn og arbeidere og bidrag som påhviler kommunen til lønn for andre funksjonærer, samt de fordringer som er omhandlet i lov om fortrinsrett for visse fordringer av 31 mai 1912 § 1;
2) fylkesskatt og lovbestemte bidrag og refusjonsbeløp til staten og andre kommuner for det budgettår hvori administrasjon er besluttet, og for senere budgettår;
3) utgifter som i administrasjonstiden påløper til formål som er pålagt kommunen ved lov eller som på grunn av særegne forhold tillates opretholdt i administrasjonstiden;
4) krav som er sikret ved pant forsåvidt pantet efter reglene i § 12 annet ledd må antas å være tilstrekkelig. Bestemmelsene i konkurslovens § 101 får tilsvarende anvendelse.

De fordringer som er nevnt i punkt 1—4 har innbyrdes like rett.

Andre krav som er forfalt, betales forholdsmessig i den utstrekning kommunekassen har midler til det, efter bestemmelse av administrasjonsstyret.

§ 28. Bestemmelsene i konkurslovens §§ 42—44 og 46—49 får tilsvarende anvendelse når en kommune er satt under administrasjon efter denne lov.

De frister som er satt i konkurslovens §§ 42—44 og 46 regnes fra den dag da:

a) opfordring om betaling er forkynt eller underretning er sendt, jfr. § 7 b,

b) beslutning er truffet om megling og akkordforhandling, såfremt administrasjon besluttes efter § 6 eller § 17. Dog regnes fristen fra beslutningen om administrasjon såfremt bestemmelse herom treffes uten at megling først har vært prøvet. 22 juni. Nr. 18.

Den frist som er omhandlet i konkurslovens § 49, skal være tre måneder og regnes fra den dag da administrasjon er besluttet.

Bestemmelsene i konkurslovens § 119 får tilsvarende anvendelse, forsåvidt motregning ikke er utelukket efter denne lovs § 3. Istedenfor konkursens åpning trer det tidspunkt som er fastsatt i denne paragrafs annet ledd.

De foreldelsesfrister som er bestemt i lov om foreldelse av fordringer av 27 juli 1896 stanser sitt løp når en fordring på kommunen er skriftlig anmeldt til administrasjonsstyret. Den del av fristen som er igjen, løper fra ophevelsen av administrasjonen.

§ 29. Når administrasjonsstyret har fått oversikt over kommunens stilling, gir det beretning om den til vedkommende departement med uttalelse om hvordan det antar at kommunens forpliktelser kan bli fyldestgjort. Beretningen forelegges for herreds- eller bystyret og sendes til fordringshaverne.

Dersom herreds- eller bystyret fremsetter et akkordforslag som er overensstemmende med reglene i § 12, uttaler administrasjonsstyret sig om forslaget og om det tilrår det vedtatt. Departementet bestemmer om akkordforslaget skal forelegges for fordringshaverne. I så fall får bestemmelsene i § 13 tredje ledd og §§ 14—16 tilsvarende anvendelse.

§ 30. Administrasjonen skal opheves ved beslutning av Kongen, når kommunens forfalte forpliktelser er ordnet ved betaling, overenskomst med fordringshaverne eller akkord, medmindre det av særlige grunner antas påkrevet å fortsette administrasjonen.

Kap. 4. Forskjellige bestemmelser.

§ 31. Godtgjørelse til medlemmene av kreditorråd (jfr. § 13), administrasjonsstyre og den i § 12 omhandlede skjønnsrett fastsettes av vedkommende departement. Den utredes av vedkommende kommune, dersom ikke Kongen bestemmer at den helt eller delvis skal utredes av staten. Det samme gjelder annen godtgjørelse samt omkostninger i anledning av akkordforhandling eller administrasjon efter denne lov.

22 juni. Nr. 18.

§ 32. Medlemmene av administrasjonsstyre og råd (jfr. § 9) blir med hensyn til straffelovens bestemmelser å regne som offentlige tjenestemenn.

§ 33. Bestemmelsene i denne lov får tilsvarende anvendelse også på sognekommuner. Beslutningene treffes da av sognestyret.

§ 34. Bestemmelsene i denne lovs §§ 1—3 får tilsvarende anvendelse på fylkeskommune. Kongen kan bestemme at også de øvrige forskrifter i denne lov skal få tilsvarende anvendelse på fylkeskommune. De beslutninger som efter loven skal fattes av herreds- eller bystyret, treffes da av fylkestinget.

§ 35. Nærmere forskrifter til gjennemføring av denne lov kan gis av Kongen eller den han bemyndiger.

Kap. 5. Overgangsbestemmelser.

§ 36. Kommune som er satt under administrasjon efter lov av 7 desember 1923 om kommuner som misligholder sine gjeldsforpliktelser blir fra denne lovs ikrafttreden å anse satt under administrasjon efter reglene i denne lov, dog med følgende forandringer:

1. Tilsynsråd som er opnevnt efter reglene i lov av 7 desember 1923 § 2 fungerer inntil videre som administrasjonsstyre. Blir nytt medlem å velge som representant for fordringshaverne efter § 19, bestemmer vedkommende departement om noget av de nuværende medlemmer skal fratre og i tilfelle hvilket.
2. Bestemmelsene i § 28 får ikke anvendelse. Bestemmelsen i lov av 7 desember 1923, jfr. tilleggslov av 1 juli 1927 (nr. 2) § 4 annet punktum blir fremdeles gjeldende.

§ 37. Kommune hvis bo ved denne lovs ikrafttreden er under konkursbehandling eller er begjært tatt under konkursbehandling, kan Kongen beslutte å sette under administrasjon efter reglene i denne lov. I så fall ophører eller bortfaller konkursbehandlingen, og reglene i denne lov får anvendelse med undtagelse av bestemmelsene i § 28. I stedet blir konkurslovens §§ 42—49 fremdeles gjeldende.

§ 38. Når en kommune blir satt under administrasjon efter reglene i denne lov, skal fylkesskatt som er forfalt før denne lovs ikrafttreden og som ikke inngår under bestemmelsen i § 27 punkt 2, avdras med en tiendedel hvert år. De årlige avdrag med lovlige renter er likestillet med de fordringer som er omhandlet i § 27 første ledd.

Kap. 6. Lovens ikrafttreden og varighet. 22 juni. Nr. 18.

§ 39. Denne lov trer i kraft straks og gjelder inntil 1 juli 1933. For kommuner som 30 juni 1933 er undergitt administrasjon eller akkordforhandling efter denne lov, skal dog loven vedbli å gjelde, inntil administrasjonen er avsluttet eller den tid, som akkorden omfatter, er utløpet.

Fra lovens ikrafttreden opheves lov av 7 desember 1923 om kommuner som misligholder sine gjeldsforpliktelser med tilleggslov av 1 juli 1927 og provisorisk anordning av 26 august 1927 om enkelte bestemmelser angående kommuners gjeldsforhold.

Lov *)[1]) om forandringer i lovgivningen om Svalbard. 22 juni. Nr. 19.

I.

I lov om Svalbard av 17 juli 1925 skal følgende bestemmelser lyde således:

§ 22. All grunn, som ikke blir tilkjent nogen til eiendom efter Svalbardtraktaten, er statsgrunn og er som sådan undergitt statens eiendomsrett.

Ingen kan vinne hevd på eiendomsrett eller bruksrett til statsgrunn. Rettigheter som staten har over avhendet statsgrunn, kan ikke falle bort ved hevd.

§ 23. Over grunn som er tilkjent privat eier efter Svalbardtraktaten, kan statsborgere i de land, som er med på traktaten, erhverve så vel eiendomsrett som bruksrett uten tillatelse Det samme gjelder lovlig stiftet selskap, som har sitt styre i disse stater.

Pantebokføreren kan forlange bevis fra vedkommende myndighet i hjemlandet for at en utlending eller et utenlandsk selskap opfyller disse vilkår.

II.

Særlige tinglige rettigheter, som måtte hvile på fast eiendom på Svalbard og som er stiftet før 14 august 1925, må for å beholde rettsvern anmeldes til pantebokføreren til anmerkning på eiendommens folium innen seks måneder fra denne lovs ikrafttreden. Sådan anmeldelse er dog ikke nødvendig når rettigheten allikevel er blitt anmerket på eiendommens folium innen den nevnte frist.

III.

Denne lov trer i kraft straks.

*) Bekjentgj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

[1]) St.besl. 18 juni. Se Ot. prp. nr. 48. Innst. O. nr. 88. St.tid., forh. i Ot. s. 543; i Lt. s. 162—163.

22 juni. Nr. 20. **Lov** *) [1]) om forandringer i lov om domstolene av 13 august 1915.

I lov om domstolene av 13 august 1915 skal følgende paragraf lyde:

§ 58. Valget innberettes til fylkesmannen. Finner han valget lovlig, utferdiger han opnevnelse for de valgte, ellers påbyr han at det i fornøden utstrekning skal holdes nytt valg.

Når reglene om forholdstallsvalg ikke er brukt, skal ved opnevnelsen rekkefølgen både for forliksmennene og for varamennene bestemmes efter deres stemmetall, eller når stemmetallet er likt, ved loddtrekning.

Fylkesmannen fører tilsyn med forliksrådets virksomhet.

22 juni. Nr. 21. **Lov** *) [2]) om forandringer i lov om tvangsfullbyrdelse av 13 august 1915.

I.

I lov om tvangsfullbyrdelse av 13 august 1915 skal følgende paragrafer lyde:

§ 3, post 6. Gjeldsbrev som lyder på bestemt pengesum, kan, hvis den ikke betales til forfallstid, uten søksmål inndrives hos utstederen og enhver som ved påtegning på gjeldsbrevet har endossert det eller stillet sig som selvskyldnerkausjonist for beløpet, hvis gjeldsbrevet og i tilfelle påtegningen inneholder vedtagelse av at gjelden kan inndrives uten søksmål; er gjeldsbrevet ikke utstedt til bank eller annen innretning, hvis plan er fastsatt ved lov eller godkjent av Kongen eller det departement han bemyndiger eller til bank som er under offentlig administrasjon, må underskriften derhos være bekreftet av en norsk notarius, lensmann, namsmann, forliksmann eller sakfører. Vekselobligasjon endossert til bank eller annen innretning som foran anført for lån i samme anses som gjeldsbrev utstedt til bank.

§ 22. Om namsmenns ugildhet gjelder de samme regler, som er foreskrevet for rettsskrivere ved lov om domstolene §§ 110—113 og 118—121.

Dog blir en namsmann ikke ugild til å holde en tvangsforretning som han selv har begjært for krav som det hører til hans tjenesteplikter å innfordre.

Det samme gjelder for skattefogder som samtidig er namsdommere.

---

*) Bekjentgj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

[1]) St.besl. 18 juni. Se Ot. prp. nr. 15. Tillegg 2 til innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 543—556; i Lt. s. 163.

[2]) St.besl. 18 juni. Se Ot. prp. nr. 15. Innst. O. V. Tillegg 2 til innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 556—568; i Lt. s. 163—165.

Heller ikke blir en lensmann av den grunn at han har begjært auksjonen ugild til som namsmann å styre auksjon som han har begjært på vegne av Hypotekbanken, Den norske arbeiderbruk- og boligbank eller Den norske stats småbruk- og boligbank. 22 juni. Nr. 21.

Når namsmannen er ugild eller av andre grunner har forfall, kan namsretten opnevne stedfortreder for den enkelte sak (settenamsmann).

§ 24. Namsmyndighetene bør under fullbyrdelsens gang gi partene og andre interesserte den veiledning, som er nødvendig for å forebygge eller rette feil og forsømmelser.

Som prosessfullmektig under tvangsfullbyrdelse kan foruten sakførere også brukes personer som har autorisasjon i henhold til lov nr. 1 av 21 juni 1913.

§ 38. Under tvangsforretningen skal begjæringen med tilhørende dokumenter fremlegges og forsynes med påtegning om fremleggelsen. Er grunnlaget et gjeldsbrev eller bodmeribrev, må det fremlegges i original. Alle vedkommende gis anledning til å gjøre sig bekjent med de fremlagte dokumenter.

Når tvangsauksjon holdes i henhold til pantebrev, som tilhører en offentlig innretning eller en bank hvis plan er fastsatt ved lov er det tilstrekkelig at pantebrevet blir fremlagt før auksjonsbudet blir stadfestet.

§ 50. Skal namsretten avgjøre en tvist mellem partene eller mellem en part og tredjemann, treffer den avgjørelsen ved kjennelse.

Når namsretten har utført en forretning ved fullmektig i henhold til § 18 siste ledd kan en avgjørelse som er truffet av fullmektigen, omgjøres av namsretten, når klage over avgjørelsen er fremsatt. For sådan klage får bestemmelsene i § 49 tilsvarende anvendelse så langt de passer.

§ 70. Utlegg kan ikke tas i:

1. gangklær, urer, senger, sengklær, kjøkkentøi, symaskine eller annet innbo eller i ovner og komfyrer, som ikke er tilbehør til fast eiendom, alt forsåvidt tingene efter forholdene er nødvendige for saksøkte og hans husstand;
2. a) levnetsmidler, brensel og belysningsmidler som er nødvendige til bruk for saksøkte og hans husstand i de nærmeste 8 uker. Hvis et tilstrekkelig forråd av disse ting for denne tid ikke finnes hos saksøkte eller på annen måte er sikret, skal av rede penger undtas det beløp som trenges til innkjøp herav;
   b) penger som anses nødvendig for å dekke leie av passende husrum for saksøkte og hans husstand i de nærmeste 8 uker.

22 juni. Nr. 21.

Såfremt tilstrekkelig penger til det under a og b nevnte ikke finnes hos saksøkte, kan der undtas enkelte formuesgjenstander som saksøkte ellers ikke kan kreve undtatt, når han ønsker å tilveiebringe det omhandlede pengebeløp med deres salg;

3. efter saksøktes valg 3 kuer eller et tilsvarende antall ungfe, griser, sauer, geiter, reinsdyr eller fjærfe, således at til en ku regnes å svare 2 ungfe, 3 griser, 6 sauer eller geiter, 8 reinsdyr eller 60 fjærfe. Likeledes skal undtas før til de undtatte dyr, for kuer, ungfe, sauer og geiter til de er framfødd, for griser og fjærfe for de nærmeste 3 måneder;
4. trekkdyr, motorvogn, sykkel, båt, redskaper, materialer, varer, bøker og andre hjelpemidler som skjønnes å være nødvendige til utøvelse av den virksomhet saksøkte og hans husstand ernærer sig ved, til en verdi av inntil 1 200 kroner. Er trekkdyr undtatt, skal likeledes undtas før hertil for de nærmeste 3 måneder;
5. foreskrevet tjenesteklædning og enhver annen ting, som offentlige tjenestemenn, kirkelige tjenestemenn i anerkjente religionssamfund, militærpersoner og personale ved jernbane-, sporveis-, telegraf- og telefonanlegg som er åpent for almenheten, må ha for å kunne utføre sin tjeneste;
6. bøker til bruk for saksøkte eller hans husstand i kirke, ved husandakt, i skole eller ved annen undervisning;
7. regnskaps- og forretningsbøker, familiepapirer, familiebilleder, forlovelsesringer, ærestegn og æresgaver;
8. hjelpemidler, som er nødvendige på grunn av legemsmangler eller sykdom og bestemt til bruk for saksøkte eller nogen av hans husstand;
9. penger og andre ting som er ydet til hjelp i trangstilfelle av offentlige kasser, stiftelser eller offentlig innsamlede midler.

§ 71. Utlegg kan ikke tas i fordring på:

1. stipendium eller lignende understøttelse, som er tilstått saksøkte i et særskilt øiemed;
2. ulykkes-, sykdoms- eller uførhetserstatning, som tilkommer saksøkte i henhold til lov;
3. rett ifølge brand-, sjø- og annen skadeforsikring samt tyveriforsikring for det som det efter § 70 ikke kan tas utlegg i.

Er fordringen hevet, kan utlegg heller ikke tas i pengene.

§ 74. Hvis den samlede verdi av de formuesgjenstander, som blir undtatt fra utlegg i henhold til § 70 nr. 1—4 og § 73, utgjør mindre enn 1 200 kroner, kan en saksøkt, som

er familieforsørger, også kreve undtatt andre gjenstander, 22 juni.
når verdien av dem og de gjenstander, som er nevnt foran, Nr. 21.
tilsammen ikke overstiger 1 200 kroner.

§ 75. Uten hinder av bestemmelsene i §§ 70 og 74 kan utlegg tas, når saksøkeren har panterett eller tilbakeholdsrett i gjenstanden for det krav, som søkes fyldestgjort, eller når kravet utgjør kjøpesummen for den.

Bestemmelsen i § 71 nr. 1 gjelder ikke, når utlegg søkes for gjeld, som er pådratt i anledning av det øiemed, stipendiet eller understøttelsen er ydet til.

Bestemmelsene i § 70 nr. 2—5 og §§ 71—74 gjelder ikke, når utlegg søkes for skatter eller andre offentlige avgifter eller for privat erstatningskav på grunn av forsettlig skadegjørende handling.

Bestemmelsene i §§ 71—74 gjelder ikke, når utlegg søkes for krav, som grunner sig på lovbestemt forsørgelsesplikt, fattigvesenets erstatningskrav i sådan anledning eller fattigvesenets utlegg for saksøkte selv. I disse tilfelle kommer heller ikke § 70 nr. 2—5 til anvendelse, når saksøkte ikke er familieforsørger; siste ledd i nr. 2 heller ikke når saksøkte er familieforsørger.

§ 105. Utpantning foregår ellers på samme måte og har samme rettsvirkning som utlegg.

Bestemmelsene i § 32 om underretning til saksøkte på forhånd og bestemmelsene i § 99 får ikke anvendelse.

§ 109. Har panthaveren krav på en bestemt pengesum, kan han efter forfallstid sette eiendommen til tvangsauksjon uten først å anlegge søksmål, hvis panteretten er stiftet enten ved skifteutlegg eller ved et tinglyst pantebrev, og utstederens underskrift på pantebrevet er bekreftet av en notarius, lensmann eller forliksmann eller av to vitterlighetsvidner.

Hvis pantebrevet ikke lyder på en bestemt sum, må størrelsen av kravet være fastsatt enten i et tvangskraftig grunnlag eller ved en skriftlig erkjennelse, som er bekreftet på ovennevnte måte.

Tvangsauksjon kan dog ikke kreves før det er gått en måned efterat påkrav er forkynt for saksøkte med underretning om at tvangsauksjon vil bli begjært dersom gjelden ikke blir betalt. Offentlige myndigheter kan selv foreta forkynnelsen gjennem anbefalt brev efter reglene i § 56. Namsmannen skal på begjæring utferdige påkrav for saksøkeren og sørge for forkynnelsen.

Påkrav kan undlates dersom saksøkte ikke har kjent opholdssted i riket, og han heller ikke har nogen kjent fullmektig her, som kan ta imot forkynnelsen. Auksjon kan da begjæres en måned efter forfall.

22 juni. Nr. 21.

Disse bestemmelser gjelder også når en utsatt auksjonsforfølgning først begjæres fortsatt et år efter siste utsettelse.

§ 110. For skatter og andre offentlige avgifter av fast eiendom, som har lovbestemt panterett i eiendommen, kan stat og kommune sette eiendommen til tvangsauksjon uten først å anlegge søksmål eller holde utpantning.

Hvis ikke annet er bestemt ved lov, gjelder det samme fordringer som er stillet like med skatter i pantesikkerhet og inndrivelsesmåte.

Bestemmelsene i § 109 tredje, fjerde og femte ledd får tilsvarende anvendelse, dog således at det på landet må være gått 2 måneder før tvangsauksjon kan begjæres efterat påkrav er forkynt.

§ 116. Begjæringen om tvangsauksjon over fast eiendom fremsettes for namsretten på det sted, hvor eiendommen ligger.

Begjæringen skal tilfredsstille forskriftene i § 26, jfr. § 27, og dessuten være ledsaget av forslag til auksjonsvilkår.

Saksøkeren bør enn videre gi de oplysninger, han har om eiendoms-, heftelses- og verdiforhold, som ikke fremgår av de dokumenter, han fremlegger, eller av det som er tinglyst.

Bestemmelsen i § 27 siste ledd får dog ikke anvendelse i de tilfelle som omhandles i § 38 annet ledd.

§ 117 opheves.

§ 118. Blir auksjonsbegjæringen tatt til følge, fastsetter namsretten tid og sted for auksjonen og utferdiger kunngjørelse om den.

Tiden settes således, at auksjonen kan holdes fire uker, efterat kunngjørelsen er innrykket i Kunngjørelsestidende, eller så snart derefter, som retten finner hensiktsmessig for å opnå et heldig salg.

Auksjonen holdes som regel i det herred eller den by, hvor eiendommen ligger. Men den kan også holdes på et annet sted i domssognet eller i en tilstøtende by, når retten finner det tjenlig for et heldig salg eller for å spare omkostninger.

§ 139. Når det ikke er overdratt til namsmannen efter § 163, holder namsretten auksjonsmøtet. Det er i så fall et rettsmøte.

Møtet er offentlig, til opropet slutter.

Uteblir saksøkeren, kan auksjonen ikke fremmes. Er det oplyst eller sannsynlig, at han har gyldig forfall, skal auksjonen utsettes; i motsatt fall skal den innstilles.

Dog kan auksjon fremmes selv om saksøkeren uteblir når det gjelder tvangsauksjon som begjæres av det offentlige for skatter, eller i henhold til pantebrev, som tilhører offentlig innretning eller bank, hvis plan er fastsatt ved lov.

§ 148. Det er saksøkeren som avgjør, om noget av de bud som er avgitt, skal antas. 22 juni. Nr. 21.

Vil han anta et bud, må han gi namsretten meddelelse om det i auksjonsmøtet eller senest seks uker efter. Dersom vedkommende byder skriftlig samtykker i det, kan antagelsen av budet utsettes ytterligere i inntil seks uker.

Senest to uker efterat namsretten har fått meddelelse om at et bud er antatt, skal den avgjøre om antagelsen skal stadfestes.

§ 163. Når namsretten har tatt til følge en auksjonsbegjæring over fast eiendom på landet, skal den overdra til namsmannen å forberede og styre auksjonsmøtet, hvis ikke saksøkeren forlanger auksjonen holdt av retten eller særlige omstendigheter gjør det påkrevet. Også i ladesteder kan dette skje.

Spørsmålet om stadfestelse avgjøres i alle tilfelle av namsretten. Men ellers får det, som ovenfor i dette kapitel er foreskrevet om namsretten og dommeren, tilsvarende anvendelse på namsmannen.

§ 178. Har en panthaver i norsk registrert skib eller part i norsk registrert skib krav på en bestemt pengesum, kan han efter forfallstid søke dekning gjennem tvangssalg uten først å anlegge søksmål, hvis panteretten er stiftet ved skifteutlegg eller ved et registrert pantebrev, og utstederens underskrift på pantebrevet er bekreftet av en notarius, lensmann eller forliksmann eller to vitterlighetsvidner.

Hvis pantebrevet ikke lyder på en bestemt sum, må størrelsen av kravet være fastsatt enten i et tvangskraftig grunnlag eller ved en skriftlig erkjennelse, som er bekreftet på ovennevnte måte.

II.

For tvangsauksjon, som er begjært før denne lovs ikrafttreden skal §§ 109, 110, 117 og 118 i tvangsfullbyrdelsesloven således som disse bestemmelser nu lyder, vedbli å gjelde.

Lov*)[1] om forandringer i lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897 med tilleggslover. 22 juni. Nr. 22.

I.

I lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897 med tilleggslover skal følgende paragrafer lyde:

§ 85. For innkallelse betales..... kr. 1,00

*) Bekjentgj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

[1]) St.besl. 18 juni. Se Ot. prp. nr. 15. Innst. O. V. med tillegg. St.tid., forh. i Ot. s. 296—297; i Lt. s. 165.

22 juni. Nr. 22. For behandling av saken betales:

a. når den blir nektet fremme, avvist, hevet, utsatt, stanset eller henvist til retten ..... kr. 2,00

b. når den blir forlikt eller avgjort ved uteblivelsesdom uten domsforhandling eller i det første møte under domsforhandlingen ..... » 5,00

c. når den ellers blir avgjort ved dom eller ved voldgift ..... » 10,00

Gjelder saken en formuesverdi under kr. 100,00, betales halvparten av de under a, b og c nevnte beløp.

Hvis forliksmennene ikke har truffet annen avtale, tilfaller betalingen for innkallelse den forliksmann, som har utferdiget innkallelsen, hvorimot betalingen for behandling deles likt mellem forliksmennene.

§ 87. For utskrift av forliksrådets rettsbok med bekreftning betales for hvert ark eller del derav kr. 0,80 til den av forliksmennene, som meddeler utskriften.

Samme betaling erlegges for attester.

For å sette op en forliksklage som prosess-skrift efter en muntlig henvendelse betales kr. 2,00.

§ 96. Når rettsvidner ved sjøforklaringer tas av det særlige utvalg av domsmenn, skal de ha kr. 8,00. For særskilte reisedager skal de dessuten ha kr. 4,00 for hvert døgn eller del derav, hvilken godtgjørelse fordeles forholdsmessig på de forskjellige forretninger, hvis flere avholdes på samme reise. Reglene i § 8 om, hvad der skal anses som én forretning, gjelder også her.

Rettsvidner, som benyttes under skifte- og konkursbehandling eller akkordforhandling, tilkommer kr. 1,20. Ved rettsmøter, som bare holdes for å avsi dom, kjennelse eller skifteutlodning, får de ingen betaling. Registreringsvidner tillkommer kr. 3,00, når registreringen ikke avholdes i bo, som ifølge lovgivningen om skifte i mindre dødsboer ikke kommer inn under skifterettens behandling. I særegne tilfelle kan retten bestemme forhøiet betaling for rettsvidne ved registrering.

Vidner ved tvangsforretninger tilkommer kr. 1,20.

Den ovenfor bestemte betaling gjelder for hver forretning eller for hver dag, hvis samme forretning varer mer enn én dag. De i § 128 annet ledd (jfr. § 42) samt i § 64 første ledd og § 65 gitte regler om, hvad der skal anses som én forretning, gjelder også for vidner ved tvangsforretninger.

§ 128. For å forberede en tvangsauksjon eller annen i § 37 nevnt auksjon tilkommer namsmannen kr. 2,00 som utredes av parten. Betalingen erlegges for hver auksjon uten anvendelse av reglene i § 42.

For å holde auksjonen tilkommer namsmannen kr. 8,00

for hver dag forretningen varer, samt lovbestemt skyssgodtgjørelse. Holdes flere enn én forretning på samme dag, tilkommer han halv betaling for hver av de øvrige forretninger. Med hensyn til, hvad der skal anses som én forretning, gjelder reglene i § 42. Som én forretning anses dog i alle tilfelle de i § 47 omhandlede auksjoner, forsåvidt de er tillyst til avholdelse på samme sted og samme dag. 22 juni. Nr. 22.

Namsmannens tilkommende for å holde auksjonen utredes av statskassen eller, forsåvidt angår de i § 47 omhandlede auksjoner, av vedkommende debitorer overensstemmende med regelen i nevnte paragraf.

For å utferdige påkrav med gjenpart efter tvangsfullbyrdelseslovens §§ 109 og 110 tilkommer namsmannen kr. 2,00 som utredes av parten. Betaling erlegges ikke for å utferdige påkrav vedkommende skatter til staten eller andre krav, som det påhviler namsmannen å innfordre.

II.

For tvangsauksjon, som er begjært før denne lovs ikrafttreden, skal § 128 i sportelloven, som den nu lyder, vedbli å gjelde.

Lov*)[1]) om forandringer i lov om foreldelse av fordringer av 27 juli 1896.** 22 juni. Nr. 23.

I lov om foreldelse av fordringer av 27 juli 1896 skal følgende paragraf lyde:

§ 13, siste ledd. «Ellers finner forskriftene i samme paragrafs tredje stykke tilsvarende anvendelse.»

Midlertidig lov**)[2]) **om pensjonering av officerer og underofficerer, som frivillig fratrer sine stillinger eller stilles overtallige med full lønn som følge av den i 1927 besluttede nye forsvarsordning.** 22 juni. Nr. 24.

§ 1. Fastlønte officerer og underofficerer av hæren og flåten, som ikke har rett til straks begynnende alderdomspensjon efter § 12, 1 b i pensjonsloven av 28 juli 1921 eller samme paragraf og litra i pensjonsloven av 20 april 1917, men som efter overenskomst med Staten på grunn av overgang til den i 1927 besluttede nye forsvarsordning frivillig fratrer med lønn som av Stortinget i 1927 bestemt, skal ha adgang til å fortsette som innskytere i Statens Pensjonskasse.

---

*) Bekjentgj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

**) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

[1]) St.besl. 18 juni. Se Ot. prp. nr. 15. Innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 568; i Lt. s. 165.

[2]) St.besl. 18 juni. Se Ot. prp. nr. 45. Innst. O. XXV. St.tid., forh. i Ot. s. 568—575; i Lt. s. 165—168.

22 juni. Nr. 24.

Denne adgang er dog betinget av, at de straks ved overenskomstens avslutning avgir erklæring om, at de ønsker å benytte sig av den. Erklæringen kan ikke senere tilbakekalles.

§ 2. Som innskudds- og pensjonsgrunnlag gjelder innskudds- og pensjonsgrunnlaget til enhver tid for den stilling vedkommende innehadde ved avskjeden, beregnet på grunnlag av det antall tjenesteår (alderstillegg) vedkommende da hadde. Innskudds- og pensjonsgrunnlaget blir som for garnisonerende befal eller befal i distriktstjeneste bestemt, alt eftersom den oppebårne reduserte lønn er redusert garnisonerende lønn eller redusert distriktslønn.

Dog skal befalingsmannen ha adgang til å få sitt innskudds- og pensjonsgrunnlag fastsatt til den godtgjørelse (reduserte lønn) han efter sin avgang vedblir å oppebære av Staten til enhver tid, forsåvidt han samtidig med den i § 1, 2 ledd, omhandlede erklæring avgir ugjenkallelig erklæring om, at han ønsker dette.

§ 3. Innskudsplikten for de befalingsmenn som velger å fortsette som innskytere i Pensjonskassen efter § 1 varer til vedkommende når den for hans stilling ved avskjeden fastsatte aldersgrense, for premierløitnanter med ordinær lavere aldersgrense dog til deres fylte 52 år og pensjonen begynner først å løpe, når innskuddsplikten ophører.

§ 4. Det som i § 3 er bestemt om innskuddsplikten til Statens Pensjonskasse, skal også gjelde om premiebetalingen til Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn og Den Norske Enkekasse efter de for disse kasser hittil gjeldende regler.

Pensjon av Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn begynner ikke å løpe før fra aldersgrensen (for premierløitnanter med ordinær lavere aldersgrense ikke før de er 52 år).

§ 5. Kapteiner og premierløitnanter, som efter nuværende regler svarer innskudd av garnisonerende lønn, samt fastlønte underofficerer, som var ansatt i garnisonerende stilling da den nye forsvarsordning blev vedtatt, og som har måttet eller må gå over til stilling i distriktstjeneste som følge av denne ordning skal svare innskudd av garnisonerende lønn, så lenge de vedblir å oppebære sådan.

Videre skal disse befalingsmenn efter overgang fra garnisonerende lønn til distriktslønn ha adgang til fra dette tidspunkt å betale pensjonsinnskudd efter den til enhver tid gjeldende lønn for garnisonerende av samme grad med de fordeler som derav følger for deres pensjonering.

Erklæring om hvorvidt forannevnte adgang benyttes, må være avgitt senest 14 dager efter overgangen og kan ikke senere tilbakekalles.

§ 6. Premierløitnanter og sersjanter (underofficerer av 4. grad), som av hensyn til den forestående forsvarsordning kun er konstituert som sådanne, omfattes ikke av denne lovs bestemmelser. 22 juni. Nr. 24.

§ 7. Befalingsmenn, som ved forsvarsordningens gjennemførelse stilles endelig overtallig med bibehold av full lønn («overgangsetaten») og som senere avanserer til høiere grad, men med bibehold av sin tidligere lønn, skal vedbli å ha det innskudds- og pensjonsgrunnlag, samt den aldersgrense, som deres grad før avansementet berettiget til.

For premierløitnanter (de som innehadde denne grad ved overgangen til den nye forsvarsordning) innen denne etat med ordinær lavere aldersgrense blir aldersgrensen, om de selv ønsker det, 52 år.

Tilsvarende bestemmelse gjelder fastlønte befalingsmenn, som ved overgangen til ny forsvarsordning ansettes i vernepliktige stillinger med bibehold av sin lønn, forsåvidt de ikke opnår ansettelse i fastlønt stilling i den nye forsvarsordning.

§ 8. De nuværende lover for Statens Pensjonskasse, Den Norske Enkekasse og Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn samt den militære aldersgrenselov vedblir å gjelde for de tjenestemenn som inngår under denne lov forsåvidt de nevnte eldre lover ikke kommer i strid med foranstående bestemmelser.

Lov *)[1]) om ordning av visse jordspørsmål. 22 juni. Nr. 25.

Kapitel I. Om jordstyre m. v.

§ 1. Om oprettelse av kommunale jordstyrer.

I hvert herred skal det være et jordstyre. Jordstyret skal være på 5 medlemmer med varamenn. Efter søknad fra herredsstyret kan vedkommende departement i særlige tilfelle bestemme at det kan oprettes flere jordstyrer i herredet.

§ 2. Valg av jordstyre.

Jordstyret velges av herredsstyret. Ifall det forlanges av fire representanter skal valget skje efter forholdsvalgmåten overensstemmende med kommunestyrelovens bestemmelser om valg av formenn. Valget skal være almindelig kunngjort minst 4 uker forut. Kunngjørelsen skal inneholde opfordring til jordbrukslag, småbrukerlag og organisasjoner for jordsøkende m. v. om å innsende forslag. Blandt jordstyrets med-

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

[1]) St.besl. 20 juni. Se Ot. prp. nr. 28, jfr. de tilbakekalte Ot. prp. nr. 9 og 24 for 1928. Innst. O. XV. St.tid., forh. i Ot. s. 195—297 og 690; i Lt. s. 121—150 og 168—169.

22 juni. Nr. 25.

lemmer velger herredstyret en formann med varamann. Medlemmene bør være jordbrukskyndige og en av dem bygningskyndig. Medlemmene står i for 3 år.

Finner vedkommende departement at et jordstyre ikke er forsvarlig sammensatt eller ikke utfører sitt hverv tilfredsstillende, kan det pålegge herredsstyret å foreta nytt valg.

Enhver som er valgbar ved kommunale valg og som ikke er over 60 år gammel, er pliktig til å overta hvervet som medlem av jordstyret eller formann i dette; dog kan den som har gjort tjeneste i 3 år, undslå sig for likeså lang tid.

§ 3. Jordstyrets gjøremål.

Jordstyret utfører de gjøremål som efter denne lov uttrykkelig er tillagt det, og medvirker ved eller avgjør alle forhold for øvrig, som denne lov omhandler, hvor ikke noget motsatt er sagt eller fremgår av sammenhengen. Jordstyret kan ved lov eller annen gyldig bestemmelse også tillegges andre gjøremål.

Jordstyrets avgjørelser skal være ledsaget av grunner.

§ 4. Prøvelse av jordstyrets avgjørelser.

Jordstyrets avgjørelser efter denne lov kan, hvor intet motsatt er sagt eller fremgår av sammenhengen, innbringes for den i § 5 omhandlede ankenevnd.

Er verdien av det, som avgjørelsen gjelder, under kr. 500,oo, kan avgjørelsen ikke innbringes for ankenevnden uten samtykke av vedkommende departement.

Fristen for innbringelse av en avgjørelse for ankenevnden er 4 uker fra forkynnelsen. Hvor departementets tillatelse til påanke er nødvendig, regnes fristen fra den dag vedkommende er underrettet om tillatelsen.

Den, som vil ha prøvet lovligheten av en avgjørelse, som er truffet av jordstyret eller ankenevnden, må innen 4 uker fra forkynnelsen inngi klage til herredsretten.

Bestemmelsene i lov om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning av 1 juni 1917 § 31, tredje, femte og sjette punktum, får tilsvarende anvendelse.

§ 5. Ankenevnden.

Ankenevnden består av 5 medlemmer med varamenn. Formannen med varamann opnevnes av vedkommende departement for 3 år om gangen efter innstilling av fylkesutvalget. Han skal være en i jordbruk praktisk og i almindelighet også teoretisk utdannet mann. De øvrige medlemmer med varamenn velges av fylkestinget for 3 år om gangen. De bør i størst mulig utstrekning være jordbrukskyndige og minst en av dem bygningskyndig. § 2, siste ledd, gjelder tilsvarende.

Fylkestinget bestemmer om der skal være en eller flere ankenevnder i fylket og bestemmer i siste fall virkekretsen for hver ankenevnd. Mer enn 3 ankenevnder i noget fylke kan det dog ikke være. Fylkestinget kan også bestemme, at formannen skal være felles for flere av nevndene i fylket. 22 juni. Nr. 25.

§ 6. Nærmere regler om jordstyre og ankenevnd.

Om ugildhet for medlemmene av jordstyre og ankenevnd gjelder de samme regler som for dommere.

Departementet utferdiger nærmere forskrifter om jordstyrets og ankenevndens virksomhet, herunder om sakenes behandlingsmåte, om forkynnelser og meddelelser m. v.

Skulde jordstyre eller ankenevnd på grunn av forfall eller ugildhet blandt medlemmer og varamenn ikke bli behandlingsdyktig, opnevnes stedfortreder for det enkelte tilfelle av herredets ordfører forsåvidt jordstyret angår og for ankenevnden av fylkesmannen.

§ 7. Godtgjørelse til jordstyre og ankenevnd m. v.

Godtgjørelsen til medlemmene av jordstyret fastsettes av fylkestinget efter forslag fra herredsstyret og med departementets godkjenning.

Utgiftene ved jordstyrets virksomhet bæres med ½ av staten, ¼ av fylket og ¼ av herredet.

Godtgjørelsen til formannen og de øvrige medlemmer i ankenevnden fastsettes av departementet efter forslag fra fylkestinget.

Utgiftene ved ankenevndens virksomhet bæres med ½ av staten og ½ av fylket.

Dog kan ankenevnden, ifall den finner at en part ikke har hatt rimelig grunn til å innbringe en sak for ankenevnden, treffe bestemmelse om at vedkommende part helt eller delvis skal bære omkostningene ved overskjønnet. De utgifter, som således pålegges en part, kan inndrives ved utpantning.

Kapitel II. Om skjønn m. v. i avståelses- og forkjøpssaker.

§ 8. Om skjønn.

Skjønn, takster og kjennelser i saker om tvungen avståelse og forkjøp efter denne lov avgis av 3 mann som opnevnes av det i utskiftningslovens § 13 omhandlede utvalg og overensstemmende med de der fastsatte regler. Skjønnsmennene velger selv sin formann, som samtidig er skjønnsstyrer.

Når det gjelder større vanskelige saker kan vedkommende departement opnevne en særskilt styrer av skjønnet.

22 juni. Nr. 25.

De bestemmelser som efter skjønnsloven av 1 juni 1917 gjelder for skjønnsforretning som styres av en lensmann, får tilsvarende anvendelse.

Under skjønnet bør jordstyrets formann være til stede og bistå med fornødne oplysninger m. v.

Når det gjelder særlig vanskelige spørsmål vedkommende grenser, ordning av bruksrettigheter m. v., kan skjønnet tilkalle vedkommende utskiftningsformann til veiledning.

§ 9. Om overskjønn.

Overskjønn avgis av den i § 5 omhandlede ankenevnd. Fordrer skjønnet teknisk eller annen særlig kyndighet kan ankenevnden tilkalle sakkyndig bistand til veiledning.

Bestemmelsene i § 4, annet og tredje ledd, og § 8, annet til femte ledd, gjelder tilsvarende.

Skjønnet kan påklages til herredsretten også på grunn av feil i saksbehandlingen eller i rettsanvendelsen.

§ 10. Om skjønnsutgifter.

Utgiftene ved underskjønn fordeles overensstemmende med § 7, annet ledd.

Dog kan skjønnet, hvor det i særlige tilfelle finnes rimelig, pålegge den som krever avståelse, helt eller delvis å bære sakens omkostninger.

Utgiftene ved ankenevndens virksomhet fordeles overensstemmende med § 7, fjerde ledd, og således at paragrafens siste ledd gjelder tilsvarende.

Kapitel III. Om plikt for kommunen m. v. til å tilveiebringe jord og jordbruksherligheter.

§ 11. Kommunen.

Herredskommunen plikter, hvor det uten uforholdsmessig økonomisk risiko lar sig gjøre og så langt passende jord finnes innen herredet, ved kjøp og ved forkjøp å stille jord til rådighet for bygdefolk som mangler jord til jordbruk eller til nødvendig utvidelse av for små jordbruk.

Kan skikket jord ikke skaffes på rimelige vilkår på denne måte, blir å benytte den adgang, som denne lov gir til tvungen avståelse.

Det som her er fastsatt, gjelder tilsvarende for jordbruksherligheter.

§ 12. Jordstyret.

Jordstyret har å hjelpe kommunen med tilveiebringelse av jord og bistå den enkelte eller bureisingslag som søker jord. I det øiemed skal jordstyret blandt annet

a. søke å fremkalle rimelige salgstilbud på jord og hjelpe til med å få kjøp istand; 22 juni. Nr. 25.
b. føre fortegnelse over jord i bygden som styret vet er tilsalgs, samt over den i bygden liggende jord i offentlig eie;
c. gjøre henvendelse til herredstyret om erhvervelse av nødvendig jord;
d. gi landbruksselskapet meddelelse om overskudd av jord innen bygden.

Det som er her fastsatt, gjelder tilsvarende for jordbruksherligheter.

§ 13. Landbruksselskapets styre.

Landbruksselskapets styre har på henvendelse fra jordstyrer innen fylket eller direkte fra jordsøkende på beste måte å bistå med å gi anvisning på jord. I dette øiemed har styret å føre en fortegnelse over jord i fylket som det vet er tilsalgs, samt over den i fylket liggende jord i offentlig eie. Styret har likeledes å søke å skaffe opgaver over større dyrkbare strekninger i fylket og å hjelpe til med bureisingslag.

Styret har på den måte det finner hensiktsmessig å holde jordstyrene innen fylket til enhver tid kjent med fortegnelsen, forsåvidt de innen vedkommende bygd liggende eiendommer angår.

§ 14. Departementet.

I vedkommende departement føres en såvidt mulig fullstendig fortegnelse over jord som er i offentlig eie samt over større dyrkbare strekninger i landet. Departementet sender landbruksselskapene avskrift av denne fortegnelse forsåvidt vedkommende fylke angår.

Departementet har med de til rådighet stående midler på beste måte å fremme arbeidet med bureising på større dyrkbare strekninger og med å få avgitt på rimelige vilkår til oprettelse eller nødvendig utvidelse av jordbruk den i offentlig eie værende jord som er skikket dertil og som uten skade for viktige almene hensyn kan avgis.

Kapitel IV. Om tvungen avståelse av jord, skog og andre jordbruksherligheter.

§ 15. Avståelse av jord fra selskaper og utenbygdsboende m. v.

Til oprettelse og utvidelse av jordbruk kan herredskommunen med Kongens samtykke kreve tvungen avståelse av så vel dyrket som udyrket jord, herunder også hele jordbruk, tilhørende:

22 juni. Nr. 25.

1. Aktieselskaper og andre selskaper med begrenset ansvar, stiftelser eller korporasjoner.
2. Fremmede kommuner.
3. Utenbygdsboende. Gjelder det jordbruk hvortil eieren har odelsrett og bruket ikke er ledd i en jordopsamling, kan eieren dog kreve å beholde bruket, eller hvis han eier flere da ett av dem, med de herligheter og rettigheter som er nødvendige for driften av bruket eller som hensiktsmessig bør drives i forbindelse med det. Betingelsen herfor er dog at eieren driver jordbruket på en måte som står fullt på høide med godt drevne jordbruk i bygden eller innen en av jordstyret fastsatt frist bringer det op i forsvarlig hevd og derefter driver det som nevnt.

§ 16. Avståelse av beitestrekning, skog og andre jordbruksherligheter fra selskaper og utenbygdsboende m. v.

Efter søknad fra herredstyret kan Kongen gi kommunen tillatelse til å forlange tvungen avståelse av hei- og beitestrekning, myrstrekning, skog, plantefelt, kalkfjell og andre jordbruksherligheter, som tilhører aktieselskaper og andre selskaper med begrenset ansvar, stiftelser, korporasjoner, fremmede kommuner og, med den av § 15 følgende begrensning, utenbygdsboende.

Forsåvidt beite angår kan avståelse kreves så vel til eiendom som til bruk. I barskogtrakt kan avståelse til beite kun kreves forsåvidt angår strekninger som egner sig til kultivering til beite eller hvor skoginteressene er av underordnet betydning i forhold til beiteinteressene.

De av kommunen således erhvervede eiendommer blir fortrinsvis å utnytte til tilfredsstillelse av kommunens og dens innvåneres behov for disse herligheter. De nærmere regler for utnyttelsen blir å fastsette av herredsstyret med vedkommende departements samtykke. På samme måte blir det likeledes å treffe bestemmelse om, hvorvidt eiendommen skal tillegges jordbruk som mangler disse herligheter, eller utnyttes i fellesskap (blandt annet almenning) eller som kommunal eiendom for øvrig.

§ 17. Avståelse av jord fra innenbygdsboende.

Jordbruk som efter forholdene i bygden må henregnes til almindelige gårdsbruk og som beboes og brukes av eieren selv, er undtatt fra tvungen avståelse uten forsåvidt angår overflødig udyrket jord efter bestemmelsen nedenfor i post 1 b.

Dette gjelder under samme forutsetning også større bruk,

som på grunn av beliggenhet, avgrensning eller andre forhold best egner sig til å drives under ett. 22 juni. Nr. 25.

Ellers kan kommunen med Kongens samtykke til opprettelse og utvidelse av jordbruk kreve tvungen avståelse av:

1. Udyrket jord når det gjelder:
   a) Arealer som ikke drives i forbindelse med jordbruk.
   b) Arealer som overstiger hvad der er fullt tilstrekkelig for brukets drift og utvidelse ved nydyrkning.
2. Så vel dyrket som udyrket jord når:
   a) Eiendommen er ledd i en jordopsamling.
   Eller
   b) Eieren eier flere jordbruk i herredet, i hvilket tilfelle avståelse kan kreves av bruk som ikke skjønnes å være nødvendig for driften av det bruk eieren velger å beholde eller hensiktsmessig å burde drives i forbindelse med dette bruk eller nødvendig for å skaffe underhold og arbeide for en familie. Dog kan eieren kreve å beholde tilbake ett bruk til, såfremt han eller hans ektefelle eller barn har odelsrett til det.

Ekspropriasjonsbestemmelsen i denne paragraf kommer ikke til anvendelse i fall eieren vil dele bruket, eller hvor det gjelder flere bruk fordele disse, mellem sine barn eller barnebarn og iverksetter dette og vedkommende tar bopel på det ham tildelte bruk og overtar dette innen en av jordstyret fastsatt rimelig frist. Dog kan tvungen avståelse også gjøres gjeldende overfor således overdratte bruk, ifall betingelsene derfor efter post 1 eller 2 er til stede.

I almindelighet blir:

a) Jord som går inn under § 15 å kreve avstått før jord efter denne paragraf.
b) Udyrket jord før dyrket.
c) Vanbrukt eller mindre godt brukt jord før godt brukt.

§ 18. Avståelse av beitestrekning, skog og andre jordbruksherligheter fra innenbygdsboende.

Til tilfredsstillelse av kommunens og dens innvåneres behov kan kommunen med Kongens samtykke i rimelig utstrekning kreve tvungen avståelse av hei- og beitestrekning, myrstrekning, skog, plantefelt, kalkfjell og andre jordbruksherligheter fra innenbygdsboende som sitter med uforholdsmessig meget derav. De nærmere regler for utnyttelsen blir å fastsette av herredsstyret med departementets samtykke.

Beitestrekning kan kreves avstått til eiendom eller bruk forsåvidt angår arealer, som ikke benyttes i forbindelse med jordbruk, eller som under tilbørlig hensyntagen til senere

22 juni. Nr. 25.

utvidelse ved nydyrkning og deling skjønnes å overstige hvad der er fullt tilstrekkelig for det jordbruk de tilhører. Brukstiden skal ikke være over 40 år, men kan forlenges for inntil 40 år om gangen, hvis partene derom er enige, eller det ved skjønn godtgjøres, at betingelsene for avståelse fremdeles er til stede. I barskogtrakt kan avståelse kun kreves forsåvidt angår strekninger som egner sig til kultivering til beite eller hvor skoginteressene er av underordnet betydning i forhold til beiteinteressene.

I almindelighet blir:

a) Herligheter som går inn under § 16 å kreve avstått før herligheter efter denne paragraf.
b) Vanbrukte eller mindre godt brukte herligheter før godt brukte.
c) Eiendommer eller deler av eiendommer, som er samlet sammen ved opkjøp innen bygden, før andre eiendommer.

§ 19. Hvem der regnes som innenbygdsboende.

Som innenbygdsboende i forhold til denne lov blir å anse den som har vært bosatt i herredet i de siste 2 år, regnet fra herredstyrets vedtak om å søke tillatelse til tvungen avståelse, og fremdeles er bosatt der.

Like med innenbygdsboende regnes den som før herredstyrets vedtak om å søke tillatelse til avståelse lar tinglyse erklæring om, at han har overtatt og bosatt sig på eiendommen for selv å drive den som jordbruk på forsvarlig måte, eller at han vil gjøre dette innen ett år efter avgivelsen av erklæringen og om, at han vil vedbli å bo på eiendommen og drive den selv som foran nevnt i så lang tid, som er nødvendig til å utbringe 5 års sammenhengende fast ophold i herredet. Undlater han å opfylle avgitt erklæring, blir han å anse som utenbygdsboende.

§ 20. Avståelse hvor eiendommen skifter eier.

Når herredstyret har gjort vedtak om å søke tillatelse til avståelse eller der foreligger søknad, som i § 23 nevnt, kan avståelsen iverksettes, selv om eiendommen senere er gått over til eier, overfor hvem betingelsene for tvungen avståelse ikke foreligger.

§ 21. Hvad der kan kreves medtatt ved avståelsen.

I forbindelse med det som avståes kan også kreves avstått hus, anlegg, innretninger, grunn og annet, som naturlig hører

med, når skjønnet finner det rimelig. Efter forlangende av eieren plikter kommunen under nevnte forutsetninger å gi avståelsen dette omfang. 22 juni. Nr. 25.

I forbindelse med avståelse av jord til jordbruk kan, hvor dertil er rimelig adgang, kreves avstått herligheter og rettigheter som efter de stedlige forhold anses nødvendig eller av vesentlig betydning til husbruk og gårdsbruk, såsom skog, havn, torvmyr, jakt og fiske o. l.

Likeledes kan i fornøden utstrekning kreves avløst eller i tilfelle omordnet servitutter og andre bruksrettigheter som hviler på grunnen.

§ 22. Avståelsen må ikke medføre uforholdsmessig skade eller ulempe.

Kongen kan ikke meddele tillatelse til avståelse medmindre han finner at de fordele som opnåes skjønnes å være overveiende i forhold til de ulemper som derved forvoldes. Der bør i almindelighet først gis tillatelse til avståelse fra den eier, hvem avståelsen vil påføre minst ulempe.

Avståelse av en del av et hele kan ikke kreves, når skjønnet finner, at fraskillelsen vilde medføre uforholdsmessig skade eller ulempe for det gjenværende eller dets drift eller for en mere hensiktsmessig deling eller for annen økonomisk virksomhet som eieren driver. Det samme gjelder, hvor det som forlanges avstått er skikket til å utnyttes i et særskilt øiemed, som skjønnet finner bør gå foran den ved avståelsen tilsiktede utnyttelse.

§ 23. Søknad om tvungen avståelse.

Ved enhver søknad om tvungen avståelse skal jordstyrets uttalelse foreligge. Likeledes må eieren, hvis han har kjent bopel i riket, være gitt anledning til å uttale sig i saken. Uttalelsen må være avgitt innen en av jordstyret fastsatt rimelig frist. Erklærer eieren sig villig til å selge vedkommende eiendom til en rimelig pris, må en mindelig ordning være forsøkt før søknaden sendes departementet.

Er søknad ikke imøtekommet av herredstyret, kan søkeren forlange den forelagt for Kongen til avgjørelse. Finner Kongen at søknaden bør imøtekommes, kan rett til tvungen avståelse i sådant tilfelle gis til bureisingslag, jordbrukslag, småbrukerlag e. l., i hvilket tilfelle de bestemmelser som er gitt for avståelse til kommunen finner tilsvarende anvendelse. Hvor det gjelder søknad fra enkeltmann, gis tillatelsen til det av disse lag som vil ta sig av hans sak. For at laget skal kunne komme i betraktning, må dets vedtekter godkjennes av Kongen, som også kan opstille sådanne vilkår for tillatelsen som finnes påkrevd av almene hensyn.

22 juni. Nr. 25.

§ 24. Om erstatningen.

Erstatning i anledning av avståelsen fastsettes ved skjønn.

§ 25. Frister m. v.

Adgang til tvungen avståelse bortfaller, hvis ikke den, hvem tillatelsen er meddelt, har begjært skjønn innen 2 måneder efterat han har mottatt underretning om tillatelsen. Likeledes bortfaller adgangen, hvis avståelse ikke er forlangt innen 2 måneder efter endelig skjønn. Er det i sistnevnte tilfelle kommunen, som har mistet adgangen til avståelse, kan Kongen innen en ytterligere frist av 2 måneder gi bureisingslag eller andre i § 23 nevnte lag tillatelse til å kreve avståelse for den ved skjønnet fastsatte erstatning.

Når der, efterat skjønn er holdt, forlanges avståelse, må denne omfatte alt det, som skjønnet omfatter, medmindre skjønnet selv åpner adgang til å velge mellem flere alternativer for avståelsens omfang.

§ 26. Rett til forhåndsundersøkelse av eiendom.

Enhver plikter å finne sig i at kommunen, jordstyret og det offentlige foretar undersøkelser av eiendom som det er hensikten å foreslå eller forlange avstått.

§ 27. Ny tillatelse.

Når det er gitt tillatelse til avståelse, uten at denne er iverksatt, kan ny tillatelse til avståelse av samme grunn, i det hele eller for nogen del, i almindelighet ikke meddeles vedkommende før der er forløpet 10 år fra den forrige tillatelse.

§ 28. Forbud mot hugst.

Når et herredstyre har vedtatt å søke tillatelse til avståelse av skoggrunn, kan det forby, at der hugges i skogen mer enn til husbruk og gårdsbruk, uten efter forstmessig utblinkning. Forbudet skal skriftlig meddeles eieren og trer først i kraft fra det tidspunkt, da eieren mottar meddelelsen. Det kan når som helst tilbakekalles og ophører i ethvert fall å virke, når der foreligger endelig avslag av søknaden, eller når det er gjort vedtak om, at avståelse ikke skal finne sted eller når adgangen dertil er bortfalt i henhold til reglene i § 25.

I de tilfelle, som omhandles i § 23, kan sådant forbud også nedlegges av de der nevnte lag, når de stiller sådan sikkerhet, som jordstyret finner betryggende. Dog kan eieren i dette tilfelle innanke forbudet for departementet til prøvelse. Anken har ikke opsettende virkning.

Den, som overtrer et i henhold til denne paragraf nedlagt forbud, straffes med bøter. Derhos kan det ulovlig åvirkede eller dets verdi inndras hos den skyldige eller den, på hvis vegne han har handlet. 22 juni. Nr. 25.

§ 29. Andre innskrenkninger i bruken.

Når det anses påkrevet for å sikre avståelsens øiemed eller hensiktsmessige fremme, kan det pålegges eier, bruker og bruksberettiget også andre innskrenkninger i bruken av det, som er avståelsens gjenstand. På sådant pålegg finner bestemmelsene i foregående paragraf tilsvarende anvendelse, herunder også bestemmelsen om straff og inndragning. Pålegg i medhold av denne paragraf kan innankes til departementets prøvelse, dog uten opsettende virkning.

§ 30. Erstatning for hugstforbud og andre innskrenkninger i bruken.

Har sådant forbud som i § 28 og § 29 omhandlet vært utferdiget, blir der i tilfelle ved fastsettelsen av erstatningen å ta hensyn til det tap eieren eller annen rettighetshaver måtte ha lidt på grunn av denne innskrenkning i rådigheten.

Blir avståelsen ikke iverksatt, har vedkommende krav på særskilt erstatning for det tap forbudet har voldt ham. Erstatningen fastsettes ved skjønn overensstemmende med kapitel II.

§ 31. Opfyllelse av leveringskontrakt.

Har eieren sluttet avtale om levering av trevirke før han har mottatt skriftlig meddelelse om at herredstyret har vedtatt å søke tillatelse til avståelse av hans skoggrunn og skjønnet antar, at sådan avtale ikke uten vesentlig ulempe kan fyldestgjøres gjennem åvirke i nogen annen av hans skoger, kan eieren kreve, at avståelsen skjer med forpliktelse for erhververen til å stille det fornødne trevirke til hans rådighet.

Denne bestemmelse finner tilsvarende anvendelse på leveringskontrakter, som berøres av andre innskrenkninger i bruken.

§ 32. Opgave over hugst.

Benytter eieren sig av den adgang han efter §§ 28 og 31 har til enten selv å åvirke i skogen eller å forlange det fornødne trevirke stillet til rådighet til fyldestgjørelse av sluttede avtaler, skal det under skjønnet nøiaktig bringes på det rene, hvor meget trevirke der vil bli utdrevet av skogen.

22 juni. Nr. 25.

Sådan hugst tas i tilbørlig betraktning ved skjønnets avgivelse.

Hvad her er bestemt gjelder tilsvarende ved andre bruksinnskrenkninger.

§ 33. Avløsning av uthugstkontrakt.

Har eieren påheftet skoggrunnen nogen uthugstkontrakt, er den som har tillatelse til avståelse, berettiget til å forlange denne avløst mot erstatning efter skjønn. Bestemmelsene i §§ 31 og 32 finner tilsvarende anvendelse på den som efter uthugstkontrakten har rett til hugst i skogen.

Ved uthugstkontrakt forståes i denne lov enhver overenskomst som går ut på å innrømme eller skjønnes å tilsikte å innrømme nogen rett til annen hugst i fremmed skog enn hugst til husbruk og gårdsbruk.

§ 34. Rett for staten til tvungen avståelse.

I samme tilfelle og med samme begrensning som foran nevnt har også staten rett til å kreve tvungen avståelse og foranstående bestemmelser finner da tilsvarende anvendelse. Hjemstedskommunens rett til å kreve tvungen avståelse går dog i almindelighet foran, medmindre erhvervelsen har større interesse for staten enn for kommunen. Tvist herom avgjøres av Stortinget.

Har en kommune forlangt avståelse og avholdt skjønn men mistet adgangen til avståelse som følge av bestemmelsen i § 25, annet punktum, kan Kongen innen en ytterligere frist av 3 måneder forlange avståelse til staten for den ved skjønnet fastsatte erstatning, hvis de fornødne midler dertil er bevilget. Er Stortinget ikke samlet på det tidspunkt, da denne frist begynner sitt løp, eller opløses det innen 1 måned efter dette tidspunkt, utløper fristen dog i intet tilfelle før 1 måned efter næstkommende Stortings sammentreden.

Kapitel V. Om ordning og avvikling av eldre husmanns-, bygsel- og leilendingsforhold.

§ 35. Bestemmelsenes virkeområde.

Bestemmelsene i dette kapitel gjelder husmanns-, bygsel- og leilendingsforhold, som er eldre enn denne lov.

A. Om omordning og forlengelse.

§ 36. Om omordning av leieforholdet.

Er der som vilkår for jordleien truffet avtale om arbeidsplikt, kan leieren kreve ydelsen omgjort i en pengeavgift ved skjønn av jordstyret.

Når leieren for øvrig finner leievilkårene utilfredsstil- 22 juni.
lende, kan han søke jordstyret om omordning av leieforhol- Nr. 25.
det, når minst 10 år er gått fra kontraktens oprettelse. Jordstyret kan da, hvor det finner det rimelig, omordne leieforholdet på den måte det finner det hensiktsmessig og kan herunder i tilfelle fastsette leien til et efter forholdene i bygden passende beløp. Har jordstyret ikke funnet grunn til å omordne forholdet, eller har leieren ikke innen en frist av 3 måneder efter endelig avgjørelse av omordningen erklært overfor jordstyret, at han vil benytte sig av omordningen, kan ny søknad først fremsettes efter 10 års forløp. Jordstyrets omordning kan av begge parter forlanges gjenoptatt efter 10 års forløp.

Jordstyrets omgjørelse av arbeidsplikten i en pengeavgift, samt dets omordning av leieforholdet for øvrig, trer i tilfelle leieren benytter sig derav, i kraft fra første faredag som leien lovlig kan opsies til.

Før jordstyret treffer bestemmelse om omordning efter denne paragraf, skal det forsøke å få saken ordnet mindelig ved megling mellem partene.

§ 37. Om forlengelse av leieforholdet.

Efter søknad fra jordleieren kan jordstyret bestemme, at leieforholdet skal fortsette ut over den avtalte tid, når jordstyret i betraktning av det arbeide og den påkostning, leieren eller hans slekt har lagt ned i bruket, finner det rimelig. Betingelsen herfor er dog at leieren har sittet på bruket i minst 10 år eller han og hans ektefelle og nogen som er beslektet eller besvogret med ham i rett op- eller nedstigende linje i tilsammen minst 20 år. Forlengelsen må derhos ikke medføre sådan uforholdsmessig skade eller ulempe som omhandlet i § 22.

Blir partene ikke selv enige om leievilkårene, fastsettes disse av jordstyret således som dette finner det rimelig efter forholdene i bygden. Bestemmelsene i foregående paragraf om, at jordstyret først skal forsøke å ordne saken i mindelighet, gjelder også her, likedan adgangen til gjenoptagelse efter 10 år.

Sådan forlengelse av leieforholdet kan også fastsettes til fordel for jordleierens ektefelle, barn, herunder adoptivbarn, og barnebarn.

§ 38. Begrensning av kontraktsfriheten i jordleieforhold.

Bestemmelsene om omordning og forlengelse kan ikke fravikes til jordleierens skade.

22 juni. Nr. 25.

B. Om forkjøpsrett.

§ 39. Hovedregel for forkjøpsrett.

Når bortleiet bruk som går inn under dette kapitel overdras eller ved arv, skifte, odelsløsning eller tvangssalg går over til ny eier enten alene eller i forbindelse med annen fast eiendom, rettighet eller løsøre, har leieren forkjøpsrett til bruket. Dog kreves, at leieren selv eller medregnet hans ektefelle og deres foreldre og besteforeldre har sittet på bruket i minst 10 år.

§ 40. Forkjøp ved sameie og ansvarlige selskaper.

Hvor bruket tilhører et sameie eller ansvarlig selskap, anses bruket eller hvor dette ikke er særskilt skyldsatt da den hele eiendom for overdratt, når et av medlemmene dør eller når en andel i selskapet eller sameiet på annen måte skifter eier. Verdien av de øvrige andeler fastsettes da ved skjønn.

§ 41. Undtagelser fra forkjøpsretten.

Jordleieren har ikke forkjøpsrett, når bruket er avhendet i forbindelse med annen fast eiendom og skjønnet finner, at fraskillelsen av bruket vilde medføre sådan uforholdsmessig skade eller ulempe som i § 22 nevnt.

Heller ikke har leieren forkjøpsrett, når overdragelsen foregår til nogen som er beslektet eller besvogret med overdrageren i rett op- eller nedstigende linje eller i første sidelinje eller til ektefelle eller adoptivbarn. Undtatt er likeledes erhvervelse ved odelsløsning når odelsløseren enten er den nærmeste odelsberettigede eller står i sådant slektskapsforhold som foran nevnt til den nærmeste odelsberettigede.

Hvor der tilligger leiebruket vesentlig mere skog enn til husbruk og gårdsbruk, kan det efter begjæring fra nogen av partene ved skjønn bestemmes, at det overskytende eller en del derav skal være undtatt fra forkjøp, såfremt skjønnet finner sådan deling rimelig og uten vesentlig skade for eiendommen eller nogen av partene.

§ 42. Om brukets grenser og herligheter m. v.

Er bruk, som ikke er særskilt skyldsatt, avhendet i forbindelse med annen fast eiendom, blir dets nærmere grenser og tilliggelser i forhold til denne under iakttagelse av betingelsene i § 22, annet ledd, å fastsette på den måte, som er mest hensiktsmessig for så vel bruket som den gjenværende eiendom. Herunder kan bruket i tilfelle omordnes og, hvor det er rimelig adgang til det, utvides ved tillegg av dyrk-

ningsjord, så det blir skikket eller mere skikket enn før til dyrkning og bruk som selvstendig jordbruk. Og særlig bør det, hvor dertil er rimelig adgang, tillegges de herligheter og rettigheter, som efter de stedlige forhold anses hensiktsmessig eller av vesentlig betydning til husbruk og gårdsbruk, såsom veier, skog, havn, torvmyr, fiske o. l., alt som foran nevnt under iakttagelse av betingelsene i § 22, annet ledd. 22 juni. Nr. 25.

§ 43. Forkjøpssummen m. v.

Bruket overtas efter den kjøpesum og for øvrig på de vilkår, som det er overdradd for. Dog kan selgeren under enhver omstendighet kreve, at kjøpesummen mot kontraktsmessig skjøte betales kontant innen 6 måneder efterat der foreligger endelig avgjørelse om at bruket overtas med forkjøpsrett. De endringer, som dette måtte medføre i avtalen om overdragelsen, fastsettes i mangel av mindelig overenskomst ved skjønn. Enn videre kan leieren kreve, at den del av vederlaget, som ikke består i pengeydelse eller ydelse av føderåd, eller som er gjort avhengig av en betingelse, hvis opfyllelse ikke ligger i leierens hånd, verdsettes til et pengebeløp, som i mangel av mindelig overenskomst fastsettes av skjønnet. Kan en betinget ydelse ikke verdsettes i penger, hvilket i tvisttilfelle likeledes avgjøres av skjønnet, bortfaller ydelsen uten vederlag.

Er der i salgsvilkårene betinget rett for selgeren til gjenkjøp eller for selger eller kjøper til å fragå handelen, såfremt forkjøpsrett gjøres gjeldende, eller til for øvrig å fragå handelen under betingelser, hvis opfyllelse ikke ligger i leierens hånd, kan en sådan gjenkjøps- eller fragåelsesrett ikke gjøres gjeldende like overfor leieren.

Er der fastsatt en felles kjøpesum for bruket og annen fast eiendom, rettighet eller løsøre, som samtidig er overdradd, blir det å fastsette ved skjønn, hvor stor del av den felles kjøpesum forholdsmessig faller på bruket.

Opgis overdragelsen helt eller delvis å være en gave, blir kjøpesummen å fastsette ved skjønn.

I forkjøpssummen kommer til fradrag krav på godtgjørelse for forbedringer av bruket, som leieren måtte ha.

§ 44. Om utjevning av forkjøpssummen.

Er der i forbindelse med det bruk, som er gjenstand for forkjøp, avhendet annen fast eiendom, rettighet eller løsøre, men med særskilt kjøpesum for bruket, og den forkjøpsberettigede mener, at den pris som er satt på bruket, er uforholdsmessig høi i forhold til den som er satt på det annet, kan han kreve skjønnets avgjørelse i saken. Skjønnet fast-

22 juni. Nr. 25.

setter da, hvis det finner hans påstand riktig, hvor stor del av den samlede kjøpesum forholdsmessig faller på bruket.

§ 45. Frister for forkjøp m. v.

Ønsker leieren å gjøre forkjøpsrett gjeldende, må han innen 6 uker, efterat han har fått underretning fra selgeren eller kjøperen, og i hvert fall innen 6 uker, efterat han er blitt bekjent med salget, gi erklæring til selgeren og kjøperen om, at han vil overta bruket.

Skjønn efter § 43 må i tilfelle være begjært innen samme frist som nevnt i første ledd.

Er skjønn begjært, regnes fristen for avgivelsen av den i første ledd omhandlede erklæring fra skjønnets eller i tilfelle overskjønnets avholdelse.

§ 46. Forkjøpsrett for kommunen.

Under samme vilkår og på samme måte som foran nevnt har kommunen forkjøpsrett til bruk, som for ikke over 10 år siden har vært bortleiet som i § 35 nevnt, men nu er nedlagt som eget bruk, såfremt skjønnet finner at det igjen bør oprettes som eget bruk.

Likedan har kommunen forkjøpsrett til bortleiede bruk, som leieren ikke ønsker å overta ved forkjøp. Forkjøpsfristen er her 6 uker efter utløpet av leierens frist.

§ 47. Adgang til forhåndsavgjørelse.

Så vel eieren som den der påstår å ha forkjøpsrett, kan også før avtale om overdragelse er truffet ved skjønn få avgjort om et bruk er av den art, at det efter §§ 39 og 41, første ledd, jfr. § 42 og § 46, kan være gjenstand for forkjøp. Avgjørelsen er bindende for 10 år fremover.

§ 48. Forkjøpsretten kan ikke fraskrives.

Retten til forkjøp kan ikke fraskrives eller frafalles.

C. Om tvungen avståelse.

§ 49. Hvad der kan kreves avstått.

Foruten den adgang til tvungen avståelse som følger av de øvrige bestemmelser i denne lov, har herredskommunen når det gjelder bortleiet bruk som går inn under dette kapitel, med Kongens samtykke dessuten adgang til å kreve tvungen avståelse under nedenstående vilkår.

Innen 3 år efter lovens ikrafttreden kan herredskommunen på samme måte også kreve avståelse av jord, som for ikke over 10 år før lovens ikrafttreden har vært bortleiet,

men for tiden ikke er bortleiet på sådanne vilkår, at for- 22 juni.
holdet går inn under dette kapitel. Avståelse kan dog ikke Nr. 25.
kreves, når jorden drives som selvstendig bruk av eier, som er bosatt på bruket.

Søknad om sådan avståelse som i denne paragraf nevnt skal imøtekommes medmindre særlig sterke grunner taler mot.

§ 50. Til fordel for hvem avståelse kan kreves.

Avståelse kan bare kreves når jorden skal overdras til en leier, som har sittet på bruket i minst 30 år, heri medregnet den tid, som hans ektefelle og nogen med hvem han er beslektet eller besvogret i rett op- eller nedstigende linje har sittet på bruket.

Uansett leietidens varighet kan avståelse kreves, når leieren eller hans nevnte pårørende har ryddet eller bygget det vesentlige av bruket.

Avståelse kan i tilfelle kreves også til fordel for leierens ektefelle, barn, herunder adoptivbarn, og barnebarn.

Er der flere ansøkere, til hvis fordel jorden kan kreves avstått, skal den fortrinsvis overdras den, som må anses sterkest knyttet til bruket. Ved siden herav skal der dog tas hensyn til om vedkommende person, herunder også hans ektefelle og barn, er skikket til å eie og drive jorden som jordbruk.

§ 51. Endel nærmere bestemmelser.

Bestemmelsene i § 21 (hvad der kan kreves medtatt ved avståelsen), § 24 (om erstatningens fastsettelse), § 25 (om frister m. v.) og §§ 26 til og med 33 finner tilsvarende anvendelse. Bestemmelsene i § 22, annet ledd, gjelder likeledes, men med den forandring at avståelsen skal fremmes medmindre skjønnet finner at særlig sterke grunner taler mot. Likeledes gjelder bestemmelsene i § 23 (om søknad om tvungen avståelse) tilsvarende, med det tillegg at Kongen, hvor herredstyret ikke imøtekommer søknaden, også kan gi tillatelse til avståelse direkte til søkeren selv. Videre gjelder bestemmelsene i § 42 (om brukets grenser m. v.) tilsvarende, med det tillegg at brukets tidligere område og tilliggende herligheter, hvor skjønnet finner det rimelig, også kan innskrenkes til fordel for den gjenværende eiendom eller til fordel for annet leiebruk som kan kreves avstått.

D. Forskjellige bestemmelser.

§ 52. Rett for leieren til midlertidig å fortsette bruken av eiendommen.

Husmann, bygselmann eller leilending som innen et år efterat denne paragraf er trådt i kraft har innsendt søknad

22 juni. Nr. 25.

til herredsstyret om tvungen avståelse av jord eller til jordstyret om forlengelse av leieforholdet efter dette kapitel, skal uansett om leieforholdet ifølge opsigelse fra eierens side eller ifølge leieavtalen skulde ha ophørt før, dog ha rett til å fortsette bruken av leiebruket, inntil første faredag efterat det er endelig avgjort, om avståelsen eller forlengelsen skal innrømmes. Den samme rett har også leierens ektefelle, barn, herunder adoptivbarn, og barnebarn, hvor leieforholdet ophører ved dødsfall.

Leievilkårene skal være de samme som før, dog kan grunneieren, hvis han finner at avgiften er for lavt satt, fordre dette spørsmål avgjort ved skjønn av jordstyret.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder dog ikke, hvor det ved endelig dom er avgjort, at leieren har forbrutt sin leierett.

Derhos kan vedkommende departement, efter søknad fra eieren og efterat leieren har hatt anledning til å uttale sig, i særlige tilfelle gi tillatelse til at leieforholdet ophører uansett bestemmelsene i denne paragraf.

§ 53. Om stempelavgift m. v.

Overdragelsesdokument vedkommende erhvervelse av eiendom i medhold av dette kapitel er fritatt for stempelavgift. Heller ikke betales sportler til statskassen for tinglysing som i den anledning er nødvendig.

Kapitel VI. Om vern av dyrket mark m. v.

§ 54. Forbud mot å legge dyrket mark ut til skog m. v.

Uten jordstyrets samtykke skal det være forbudt å la dyrket mark gå over til skoggrunn, havnegang eller utslått. Heri inngår dog ikke de tilfelle, at dyrket mark legges ut til beite, når dette er ledd i en rasjonell driftsmåte.

I tilfelle av overtredelse av dette forbud skal jordstyret sette eieren en rimelig frist til enten å gjenoprette dyrkningen eller å dyrke op et tilsvarende areal. Jordstyret fastsetter samtidig en årlig løpende mulkt som påløper inntil pålegget er efterkommet. Tvangsmulkten som avsettes til et jordfond for herredet (§ 88), kan inndrives ved utpantning.

§ 55. Vanhevd av jordbruk.

Hvor jordstyret finner, at jordbruk tilhørende aktieselskaper eller annet selskap med begrenset ansvar, stiftelse, korporasjon, utenbygdsboende eller fremmed kommune,

er i vanhevd, kan det sette eieren en rimelig frist til å bringe jordbruket op i forsvarlig hevd. I fristsettelsen skal jordstyret gi eieren pålegg om de arbeider, som i det øiemed skal utføres. For overtredelse av pålegget fastsetter jordstyret en årlig løpende mulkt på hvilken bestemmelsene i § 54 kommer til anvendelse. 22 juni. Nr. 25.

Herredstyret kan ved vedtekt, godkjent av vedkommende departement, gjøre bestemmelsene i denne paragraf gjeldende også for innenbygdsboende eiere av jordbruk.

Kapitel VII. Om forholdet mellem beite og utslått.

§ 56. Om ordning og avståelse.

Når utslått (markeslått, fjelleng, fjellslått o. l.) som ligger i beitestrekning, hindrer en rasjonell utnytting av beitet, kan de beiteberettigede eller et flertall av dem søke jordstyret om ordning av forholdet mellem beite og utslått. Jordstyret kan da foreta fornøden ordning såfremt det finner at forholdet kan ordnes på en tilfredsstillende måte og med rimelige omkostninger ved inngjerding av slåtten eller på annen måte f. eks. ved at slåtten flyttes til et annet sted eller lignende. Ordnes forholdet ved inngjerding, avgir jordstyret de fornødne bestemmelser om gjerdehold. Hvorledes omkostningene med gjerdet eller annen ordning blir å bære fastsettes av jordstyret efter den nytte hver har av ordningen. Efter minst 10 års forløp kan den slåtteberettigede eller minst ⅓ av de beiteberettigede forlange den trufne ordning undergitt ny avgjørelse av jordstyret. Ordning truffen i medfør av foranstående bestemmelser kan ikke omordnes av utskiftningsretten medmindre denne finner det nødvendig av hensyn til utskiftning eller ordning av bruksforholdene i beitestrekningen eller tilstøtende strekning.

Finner jordstyret ikke å kunne foreta sådan ordning som nevnt kan de beiteberettigede eller et flertall på deres vegne med Kongens samtykke kreve avstått eiendomsrett eller bruksrett til slåtten, såfremt fordelene ved avståelsen er overveiende mot den skade og ulempe som derved voldes den slåtteberettigede. Omkostningene med avståelsen fordeles mellem de beiteberettigede innbyrdes i forhold til den nytte hver av dem har av avståelsen. Tvist om fordelingen avgjøres av skjønnet.

Den fordeling av utgifter som her er nevnt gjelder kun i den utstrekning ikke annet fordelingsgrunnlag måtte følge av lov om jords fredning av 16 mai 1860 eller av overenskomst eller annet rettsgyldig grunnlag.

22 juni. Nr. 25.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke statsalmenninger. I bygdealmenninger utøver almenningsstyret den rett som her er tillagt de beiteberettigede.

Paragrafene 21, 22, 23, første ledd, og 24 til og med 27 finner tilsvarende anvendelse.

Er der over strekningen forlangt nogen forretning efter utskiftningsloven før der foreligger endelig avgjørelse om ordning eller avståelse, henlegges ordning og avgivelse av skjønn, takster og kjennelser vedkommende avståelsen til utskiftningsretten, såfremt denne finner det nødvendig av hensyn til en hensiktsmessig fremme av utskiftningsforretningen.

Kapitel VIII. Om flertallsvedtak i visse fellesskap.

§ 57. Flertallsvedtak i sameiestrekninger.

I sameiestrekninger kan følgende spørsmål avgjøres ved flertallsvedtak av eierne:

a) Spørsmål om ordning av deres fellesbruk innen sameiestrekningen, såsom av beite, slått m. v. Undtatt fra denne bestemmelse er dog jakt og fangst (se herom § 3 i lov om jakt og fangst av 20 mai 1899).

b) Spørsmål om arbeider til jordens bedre utnytting av den enkelte eller i fellesskap, såsom ved opdyrkning eller annen kultivering, skogplantning, skogfredning o. s. v.

c) Spørsmål om å avhende til oprettelse eller utvidelse av jordbruk eller til boligtomter dertil skikket grunn som ikke kan antas å trenges til eiernes eget bruk.

d) Spørsmål om bortleie eller avhendelse av beite og andre jordbruksherligheter, som ikke kan antas å trenges til eiernes eget bruk.

Stemmene beregnes efter det forholdstall hvori eierne har del i sameiet eller, hvor bestemt forholdstall ikke er gitt, efter deres eiendommers skyld overensstemmende med utskiftningslovens § 33.

Utgifter som måtte være forbundet med vedtaket bæres av eierne i samme forhold. Gjelder det tiltak som ikke kommer alle til forholdsvis like stor nytte, kan dog enhver av eierne kreve utgiftene fordelt efter den nytte hver har av det.

§ 58. Flertallsvedtak i felles beitestrekning.

I felles beitestrekning, statsalmenning dog undtatt, kan et flertall av de beiteberettigede foreta ordning av deres innbyrdes beiteforhold innen fellesbeitet. Herunder kan

treffes bestemmelse om beitets inndeling i felter, om beitetiden, hvad slags og hvor meget fe kan beite på hvert felt m. v. Utgifter som måtte være forbundet med ordningen bæres av de beiteberettigede i forhold til den nytte de har av den. Paragraf 57, annet ledd, gjelder tilsvarende. 22 juni. Nr. 25.

§ 59. Møte av de berettigede.

Vedtak efter §§ 57 og 58 fattes på fellesmøte av de berettigede. Møtet må være begjært innkalt av minst en femtedel av de berettigede. Innkallelsen skjer med en måneds varsel, vidnefast eller gjennem anbefalt brev. Til vedtak er det tilstrekkelig at det opnåes flertall blandt de møtende. Til å forestå gjennemføringen av de vedtak som blir gjort og hvad dermed står i forbindelse kan velges et styre.

§ 60. Innbringelse for jordstyret.

Sådant vedtak som nevnt i §§ 57—59 kan innen en måned efter vedtaket innbringes for jordstyret, hvis avgjørelse er endelig.

§ 61. Når vedtaket blir endelig.

Vedtak efter dette kapitel blir endelig når 6 måneder er gått efterat det er gjort eller i tilfelle godkjent av jordstyret, såfremt ikke nogen av de berettigede innen nevnte frist har krevet utskiftning eller ordning efter utskiftningsloven. Tar rekvirenten kravet tilbake i medfør av utskiftningslovens § 17, første punktum, eller nektes utskiftning eller ordning fremmet, blir vedtaket igjen bindende.

Også efter utløpet av 6 måneders fristen kan utskiftning eller ordning kreves, men den, som ved vedtaket har fått en rett, står da i samme stilling som enhver annen rettighetshaver.

§ 62. Adgang til gjenoptagelse.

Vedtak som går ut på en ordning av forholdet mellem de berettigede innbyrdes, kan igjen prøves overensstemmende med dette kapitel når minst 10 år er gått, medmindre vedtaket selv fastsetter hvor lang tid det skal gjelde.

§ 63. Nærmere avgrensning.

Bestemmelsene i dette kapitel gjelder med de begrensninger som måtte følge av overenskomst eller annet rettsgyldig grunnlag.

§ 64. Avgjørelse av tvist.

Tvist som opstår i anledning av bestemmelsene i dette kapitel avgjøres av jordstyret.

22 juni. Nr. 25.

Kapitel IX. Om gjennemføring av enkelte sams jordbrukstiltak.

§ 65. Hvilke tiltak bestemmelsene omfatter.

Når anlegg av gårdsvei, anlegg og vedlikehold av seterveier, drifteveier, veier i dyrkningsøiemed, sams gjerdetiltak, anlegg mot sandflukt, stenskred eller jordskred eller ordning av sams sauesanking har interesse for flere men disse ikke kan bli enig om utførelsen, kan Kongen under de vilkår som nedenfor er nevnt, pålegge enhver interessert å bidra til tiltaket i forhold til den nytte han har av det.

Den som har vært uvillig til å delta, kan dog istedet velge å utrede en av jordstyret fastsatt sum svarende til den fordel tiltaket har bragt ham. Forlangende herom må han i tilfelle fremsette overfor jordstyrets formann senest 14 dager efterat han er blitt gjort kjent med Kongens avgjørelse. Jordstyret treffer sin avgjørelse så snart det antar at det er mulig å skjønne over fordelen.

§ 66. De nærmere vilkår.

For at sådan bidragsplikt skal kunne pålegges, må krav herom fremsettes av interesserte som i almindelighet utgjør enten et flertall eller en overvekt i interesser likesom Kongen må finne at tiltaket er berettiget og ikke vil påføre nogen av interessentene utgifter som står i misforhold til hans økonomiske evne.

Før Kongen treffer sin avgjørelse, blir jordstyrets uttalelse å innhente.

§ 67. Om utligning m. v.

Utligningen av bidrag og alle i forbindelse dermed stående spørsmål avgjøres av jordstyret.

De utlignede beløp kan inndrives ved utpantning.

§ 68. Møte av de interesserte.

Er bidragsplikt pålagt, innkalder jordstyrets formann de interesserte til møte til vedtak av nærmere regler for det samvirkelag som således er oprettet og til valg av styre og fastsettelse av instruks for dette. Blir det ikke enighet om reglene eller valget av styre eller om instruksen for dette, treffer jordstyret de fornødne bestemmelser.

Tvist som opstår innen samvirkelaget blir å avgjøre av jordstyret, medmindre reglene for laget anderledes bestemmer.

§ 69. Om adgang til gjenoptagelse.

Når 3 år er gått fra den dag samvirkelaget er stiftet (jfr. § 68), kan enhver av interessentene forlange spørsmålet om fremtidig bidragsplikt og hvad dermed står i forbindelse prøvet på nytt av jordstyret.

Kapitel X. Om tvungen avståelse av tomter m. v.

§ 70. Avståelse av tomter m. v.

Hvor trangen til boligtomter ikke i fornøden utstrekning og på rimelig måte kan tilfredsstilles ved frivillig overdragelse eller ved forkjøp, kan herredskommunen med Kongens samtykke kreve tvungen avståelse av grunn til utstykning i boligtomter og hvor dertil er rimelig adgang med fornøden grunn til have.

Likeledes kan kommunen med Kongens samtykke kreve tvungen avståelse av grunn til samvirketiltak og kommunale tiltak og til forsamlings- og foreningslokaler, grunn i samferdselsøiemed og grunn for å sikre eller fremme en hensiktsmessig regulering særlig av centrale strøk i herredet.

Er der på leiet (festet) grunn opført nogen sådan bebyggelse som i første og annet ledd nevnt og husene tilhører leieren, kan Kongen likeledes gi herredskommunen tillatelse til å kreve tvungen avståelse av grunnen til fordel for leieren.

Samme adgang til å kreve tvungen avståelse som kommunen har også staten.

Paragrafene 21 til og med 34 finner tilsvarende anvendelse så langt de passer.

Kapitel XI. Om grunnforholdene i fiskeridistriktene.

§ 71. Om tvungen avståelse.

Foruten i de tilfelle som følger av de øvrige bestemmelser i denne lov, kan tvungen avståelse kreves av så vel ubebygget som bebygget grunn når dette finnes påkrevd av hensyn til fiskeribedriften eller interesser som står i forbindelse med den, herunder å sikre og lette fiskerne og andre næringsdrivende på stedet uhindret adgang til å drive deres erhverv (deriblandt foredling av produktene). Avståelse kan således bl. a. kreves av grunn til våningshus, rorbuer og egnebuer, grunn til samvirketiltak, til anlegg for tilvirkning og omsetning av fisk og fiskeprodukter, til opprettelse av handelsforretninger og til håndverksdrift, grunn til tørkeplasser og til hjellbruk, salteplasser, trandamperier, båtopsett, almenninger, landingsplasser og til kaier, alt tillikemed de nødvendige adkomstveier.

I samme øiemed kan også bruksrett eller annen rettighet over grunn kreves avstått eller avløst.

Avståelse efter denne paragraf kan kreves av staten og med Kongens samtykke av vedkommende herredskommune og fylkeskommune og av samvirkelag hvis vedtekter god-

22 juni. Nr. 25.

kjennes av Kongen. Kongen kan for tillatelsen sette sådanne vilkår som finnes påkrevd av almene hensyn.

Bestemmelsene i §§ 21, 22, 23, første ledd og §§ 24 til 34 finner tilsvarende anvendelse så langt det passer.

§ 72. Om omordning og forlengelse av leieforhold i fiskevær.

I fiskevær kan jordstyret hvor det finner det rimelig, efter søknad fra leieren foreta omordning og forlengelse av kontrakt om leie av hus eller grunn selv om forholdet ikke er husmanns-, bygsel- eller leilendingsforhold og uansett om leieforholdet er eldre eller yngre enn loven. På sådan omordning og forlengelse finner bestemmelsene i §§ 36—38 tilsvarende anvendelse. Dog bortfaller betingelsen i § 36 om at det skal være gått en viss frist fra kontraktens opprettelse, likesom også betingelsene i de to første punktummer av § 37 bortfaller.

Kapitel XII. Avhendelse av jord som tilhører det offentlige og kommuner.

§ 73. Bestemmelsenes virkeområde.

Når det offentlige avhender jord som er bestemt til jordbruk, gjelder de bestemmelser som er fastsatt i dette og næste kapitel. Vedkommende departement kan fastsette sådanne supplerende bestemmelser, som det finner påkrevd.

Bestemmelsene gjelder likeledes, når en kommune vil avhende jord som er bestemt til jordbruk. Dog kan vedkommende departement i særlige tilfelle gjøre undtagelse herfra. Ved kommunale avhendelser blir uttrykket «det offentlige» og «vedkommende departement» («departementet») i dette og i næste kapitel å lese som om der stod «kommunen» og «kommunestyret».

§ 74. Brukets størrelse m. v.

Eiendommen bør, hvor dertil er rimelig adgang, være så stor, at der på den er eller kan oprettes et jordbruk, tilstrekkelig stort til å beskjeftige en families egen arbeidskraft. Hvor overdragelsen gjelder allerede bestående bruk eller hvor det er nogenlunde lett og varig adgang til annet erhverv, kan eiendommen dog være mindre.

Bruket bør, hvor dertil er rimelig adgang, tillegges de herligheter og rettigheter, som efter de stedlige forhold anses hensiktsmessig eller av vesentlig betydning til husbruk og gårdsbruk, såsom veier, skog, havn, torvmyr, fiske o. lign.

Før eiendommens størrelse fastsettes, skal jordstyrets uttalelse være innhentet.

§ 75. Kjøperen.

Eiendommen bør overdras personer, som er skikket til å eie, drive og vedlikeholde den som jordbruk. Herunder kan også tas hensyn til om ektefellen eller barnene fyller disse krav.

Har eiendommen vært bortleiet, bør den fortrinsvis overdras til brukeren eller hvis han ikke vil overta eiendommen, til den som ved slektskap, bruk eller på annen måte er sterkest knyttet til den.

§ 76. Pris.

Eiendommen skal av det offentlige overdras til en pris, som ikke overstiger hvad der kan betales for den av en jordbruker, som vil sitte med den og bruke den som jordbruk. Såfremt eiendommen selv koster det offentlige mere, kan den dog overdras efter selvkostende. Før prisen fastsettes, blir jordstyrets uttalelse å innhente.

Har eiendommen vært bortleiet og den overdras til brukeren eller hans slekt eller andre pårørende, bør der ved fastsettelsen av prisen tas rimelig hensyn til det arbeide og den påkostning, som de har nedlagt på eiendommen, forsåvidt de ikke herfor allerede kan antas å ha fått tilstrekkelig vederlag i en eller annen form.

§ 77. Erhvervsformene. Kjøp og arvefeste.

Eiendommen kan overdras enten som almindelig kjøp mot betaling av den efter § 76 fastsatte pris eller som arvefeste mot en årlig rente av den. Er eiendommen bebygget, må dog husene alltid overtas som almindelig kjøp.

Dersom arvefesteeier senere foretrekker å få eiendommen overdratt som almindelig kjøp, har han å søke vedkommende departements samtykke hertil. Sådant samtykke bør departementet gi, hvor ikke særlige hensyn taler derimot. Som kjøpesum fastsettes den vurderingssum, hvorav arvefesteren har å svare rente. Har pengeværdien i mellemtiden undergått nogen vesentlig forandring, blir dog å ta tilbørlig hensyn hertil.

Hvor dette og følgende kapitel bruker uttrykket eier, menes hermed også arvefesteeier, medmindre det motsatte fremgår av sammenhengen.

§ 78. Renteavgiften.

Den renteavgift som en arvefesteeier skal betale, skal være den samme som rentefoten til enhver tid for tilsvarende lån i Den norske stats småbruk- og boligbank. Dog

22 juni. Nr. 25.

kan den hvor det gjelder kommuner settes så høi at kommunen er skadesløs.

Er jorden helt eller delvis udyrket, kan departementet bestemme, at der for en viss tid eller inntil videre ikke skal svares nogen eller bare en lavere rente.

Kapitel XIII. Erhververens rådighet over eiendom erhvervet i medhold av denne lov.

§ 79. Erhververens rådighet over eiendommen.

Med de begrensninger som følger av dette kapitel utøver den som i medhold av denne lovs kapitel IV, V og XII erhverver en eiendom til jordbruk, en eiers fulle rådighet over eiendommen. Bestemmelsene finner tilsvarende anvendelse sålangt de passer også på den som erhverver boligtomt i medhold av kapitel X og XI.

§ 80. Forskrifter om bruk og beboelse av eiendommen m. v.

Den som til enhver tid er eier, plikter å bo på eiendommen og selv drive den som jordbruk på forsvarlig måte. I særlige tilfelle kan dog jordstyret tillate, at eieren ikke bor på eiendommen eller at han lar den drive av andre. Sådan tillatelse bør som regel kun meddeles for kortere tid om gangen. Departementet kan efter at jordstyret har uttalt sig, i særlige tilfelle gi samtykke til at eiendommen helt eller delvis brukes på annen måte enn som jordbruk, således hvor den påtenkte bruk samfundsmessig sett betegner en verdifullere utnytting av grunnen. Samtykket kan gjøres betinget av en passende forhøielse av kjøpesummen.

§ 81. Adgang til panthefte av eiendommen.

Eiendommen med tilhørende bygninger kan rettsgyldig bare pantsettes for inntil et samlet beløp av $^6/_{10}$ av det som eiendommens erhvervelse og i tilfelle dens senere bebyggelse og annen forbedring kan antas å ha kostet. Denne bestemmelse gjelder dog ikke for lån som optas i Den norske stats småbruk- og boligbank.

Beløpets størrelse fastsettes ved skjønn av jordstyret for minst 5 år om gangen. Fastsettelsen blir å tinglyse.

Utover dette beløp kan dog pantsettelse finne sted med departementets samtykke.

Utlegg, avsetning og arrest i eiendommen med tilhørende bygninger kan bare tas for

a) skatter og andre offentlige avgifter,
b) erstatningskrav på grunn av forsetlig eller uaktsom skadegjørende handling,
c) krav som grunner sig på lovbefalt forsørgelsesplikt,
d) krav ifølge forpliktelser som skyldneren har påtatt sig før han erhvervet eiendommen.

§ 82. Til hvilken pris eiendommen kan overdras.

Eiendommen kan ikke overdras til høiere pris enn hvad der i sin tid måtte være betalt det offentlige for eiendommen (eller ved arvefeste for husene), med tillegg av den verdauk, som siden den tid er tilført eiendommen gjennem eiernes arbeide eller kapitalanvendelse og med fradrag av verdmink som følge av den måte hvorpå eiendommen er drevet og vedlikeholdt m. v.

Fastsettelsen av den pris som således ikke må overskrides, skjer ved skjønn av jordstyret. I særlige tilfelle hvor jordstyret finner det rimelig, kan det fastsettes et passende tillegg, som imidlertid ikke uten departementets samtykke må overstige 25 pct. av verdauken (efterat verdminken er fratrukket).

Disse bestemmelser om prisen gjelder så vel for eiendommens overgang fra første erhverver som fra senere eiere og uten hensyn til den måte hvorpå overgangen skjer (frivillig overdragelse, skifte, tvangssalg m. v.).

§ 83. Overdragelse ved tvangsauksjon.

Uten hinder av bestemmelsene i § 82 kan eiendommen dog selges til en høiere pris ved tvangsauksjon, herunder auksjon i henhold til konkurslovens § 127, såfremt salg til en sådan pris er nødvendig for å dekke en fordring, som fordringshaveren i henhold til § 81 har rettsgyldig panterett for i eiendommen.

§ 84. Overdragelse til andre enn den nærmeste slekt.

Dersom første erhverver eller senere eiere vil overdra eiendommen til nogen, som ikke er beslektet med sig i rett op- eller nedstigende linje eller i første sidelinje eller besvogret i rett op- eller nedstigende linje, må departementets samtykke innhentes. Sådant samtykke kreves også til overgang av eiendommen til nogen sådan erhverver på annen måte, såsom ved arv, skifte eller tvangssalg.

22 juni. Nr. 25.

§ 85. Gjenkjøpsrett for det offentlige.

Til eiendom som er overdratt ved almindelig kjøp (§ 77) har det offentlige gjenkjøpsrett i følgende tilfelle:

a. Når eiendommen uten departementets samtykke overdras til nogen som ikke er så nær beslektet eller besvogret som i § 84 nevnt.
b. Når eiendommen er overdratt til høiere pris enn i § 82 fastsatt.
c. Når nogen av forskriftene i § 80 er overtrådt på en sådan måte at viktige interesser krenkes.

Eiendommen kan overtas til den i § 82 omhandlede pris. Panteheftelser, som i henhold til § 81 er rettsgyldige, må dog respekteres.

§ 86. Det offentliges rett til omvurdering og gjenkjøp ved arvefeste.

Hvor det gjelder eiendom, som er overdratt ved arvefeste (§ 77), kan det offentlige i de tilfelle som er nevnt i § 85 a til c foreta en omvurdering av eiendommen, således at renteavgiften for fremtiden blir å beregne av den nye vurderingssum. Omvurderingen foregår på følgende måte:

Jordstyret fastsetter eiendommens verdi (iberegnet huser) overensstemmende med prinsippet i § 76, første punktum. Fra denne verdi fratrekkes den i § 82 nevnte pris. Det beløp som fremkommer efter fradraget, utgjør den nye vurderingssum, hvorav renteavgiften skal svares.

Den således fastsatte vurderingssum gjelder inntil eiendommen igjen måtte bli omvurdert, når nogen av de foran nevnte tilfelle atter inntrer.

Istedenfor omvurdering kan det offentlige, om det så ønsker, også gjøre gjeldende gjenkjøpsrett overensstemmende med § 85.

§ 87. Fristen for gjenkjøp og omvurdering.

Det offentlige må, i tilfelle det vil gjøre sin rett til gjenkjøp eller omvurdering gjeldende, henvende sig herom til jordstyret senest 2 måneder efterat vedkommende departement har fått oplysning om det forhold som gir det rett til gjenkjøp eller omvurdering.

§ 88. Jordfond.

Det overskudd, som det offentlige måtte få ved avhendelse av en eiendom erhvervet ved gjenkjøp eller ved dens omvurdering, blir å avsette til et fond (jordfondet), som fortrinsvis blir å anvende i det øiemed å muliggjøre avhendelse av dyrt erhvervede eiendommer til den pris, som er

nevnt i § 76, 1ste punktum, samt til å dekke kjøpesummen ved eiendommer som avhendes som arvefeste. Til dette fond kan også overføres andre beløp, såsom fortjeneste ved avhendelse av billig innkjøpte eiendommer eller særskilte bevilgninger o. l. De nærmere regler for fondet fastsettes av Stortinget forsåvidt angår salg av det offentlige. Forsåvidt angår kommuners salg utferdiges de av kommunestyret med departementets godkjenning. 22 juni. Nr. 25.

§ 89. Rettsskriverens innberetningsplikt.

Når noget overdragelsesdokument vedkommende eiendommen forlanges tinglyst uten at der er tilveiebragt betryggende legitimasjon for at vilkårene for overdragelse i §§ 82 til 84 foreligger, skal rettsskriveren gjøre anmerkning på skjøtet og i panteregistret om at det ikke er godtgjort at erhververen kan erhverve eiendommen. Anmerkningen skal av rettsskriveren hurtigst mulig meddeles vedkommende departement som kan bestemme at den atter blir å utslette.

Det samme gjelder, såfremt der forlanges tinglyst noget dokument, som omfattes av bestemmelsene i §§ 80 eller 81.

Kapitel XIV. Forskjellige bestemmelser.

§ 90. Adgang for selger til å begrense senere eieres rådighet over eiendommen.

Enhver som avhender jord, som er bestemt til småbruk eller almindelig gårdsbruk, kan betinge sig, at første erhverver og senere eiere av eiendommen skal være underkastet bestemmelsene i §§ 80, 81, 82, 83 og 84 eller enkelte av disse. Enn videre kan han forbeholde kommunen innløsningsrett til eiendommen overensstemmende med reglene om gjenkjøpsrett i § 85. Har han kun i sin almindelighet henvist til denne lov, blir dette å forstå således, at samtlige her nevnte paragrafer kommer til anvendelse.

Hvor der i foran nevnte paragrafer er brukt uttrykkene «det offentlige» og «vedkommende departement» («departementet»), blir dette her å lese som om der stod «kommunen» og «kommunestyret».

§ 91. Lovens anvendelse i by.

Kongen kan bestemme, at denne lov helt eller delvis også skal komme til anvendelse i by.

§ 92. Utferdigelse av nærmere regler.

Vedkommende departement gir de fornødne regler til gjennemføring av denne lov.

22 juni. Nr. 25.

§ 93. Om ikrafttreden m. v.

Med undtagelse av § 52 trer denne lov i kraft den 1 januar 1929, dog således at valg av jordstyre blir å foreta innen den tid.

Lovens § 52 trer i kraft fra den tid den midlertidige lov av 25 juni 1926 om forlengelse av leietiden for husmenn, bygselmenn og leilendinger ophører, nemlig faredag 1929.

Lov av 14 desember 1917 om tvungen avståelse av grunn i fiskevær i Finnmarkens amt m. v. opheves.

22 juni. Nr. 26.

Lov*)[1]) om forandring i midlertidig lov om offentlig administrasjon av banker.

I.

Følgende paragrafer i midlertidig lov om offentlig administrasjon av banker av 17 juli 1925 skal lyde:

§ 15. Nedsettes aktiekapitalen uten tilbakebetaling til aktionærene, eller blir den helt bortskrevet, og er beslutningen godkjent av Finansdepartementet, kommer forskriftene i aktielovens § 85, 3. og 4. ledd, ikke til anvendelse. Aktiene kan nedskrives inntil en krones pålydende, uten at banken ved utstedelse av nye aktier er bundet av forskriftene i aktiebanklovens § 40.

Beslutning om å søke ny aktiekapital tegnet kan fattes av administrasjonsstyret med samtykke av Finansdepartementet.

Uten hinder av bestemmelsen i aktielovens § 41, siste ledd, kan innskudd på nye aktier avgjøres ved motregning forsåvidt angår den del av fordringen på banken som utvilsomt er i behold. Til motregning kan også anvendes fordringer som ikke er forfalne. Er en sådan fordring ikke rentebærende, reduseres den slik at motregningsbeløpet, tillagt renter efter beregning som i § 10, første ledd, bestemt, utgjør fordringen. Er fordringen rentebærende, reduseres den bare hvis rentesatsen er lavere enn Norges Banks diskonto med fradrag av 2 pct.; i så fall finner tilsvarende reduksjon sted.

Aktietegner i ny bank kan med Finansdepartementets samtykke dekke sitt aktieinnskudd ved overdragelse av dividendekrav i administrert bank som avvikler. Dog kan han ikke på den måte anvende mer enn inntil de første 50 pct. av hvad der efter administrasjonsstyrets og kontrollkomité-

*) Bekjentgj. 4 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

[1]) St.besl. 21 juni. Se Ot. prp. nr. 61. Innst. O. 113. St.tid., forh. i Ot. s. 576—577; i Lt. s. 169.

ens bedømmelse av bankens stilling antas å falle som divi- 22 juni.
dende på hans krav. Nr. 26.

Med Finansdepartementets samtykke kan forskudd på dividende betales av fordringer som er anerkjent eller som administrasjonsstyret mener utvilsomt må bli anerkjent, når forskuddet anvendes til dekning av aktieinnskudd som omhandlet i foregående ledd. § 10, næst siste og siste punktum, får i så fall tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsene i sparebanklovgivningen er ikke til hinder for at en sparebank med Finansdepartementets samtykke overtar aktier i en aktiebank i henhold til bestemmelsene i de tre foregående ledd. Hvad der er bestemt i de to foregående ledd får tilsvarende anvendelse på tilskudd til grunnfondet hvor der stiftes en ny sparebank.

§ 42, første ledd. Når en bank blir tatt under konkursbehandling, får bestemmelsene i § 22, § 25, § 36, siste ledd og § 39, annet ledd tilsvarende anvendelse.

§ 43, første ledd. Åpner en bank almindelig akkordforhandling, får § 22, § 25, og § 39, annet ledd tilsvarende anvendelse. Har banken vært under administrasjon, får også § 39, fjerde ledd tilsvarende anvendelse.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov*)[1]) om landets kornforsyning. 22 juni.
Nr. 27.

Kapitel I. Enerett for staten til innførsel av visse slag korn og mel.

§ 1. Staten har enerett (monopol) til å innføre til riket hvete, rug, bygg og havre samt ethvert formalingsprodukt derav. Eneretten omfatter også blandinger av disse vareslag og blandinger som har noget av dem til vesentlig bestanddel.

Vedkommende departement kan på nærmere fastsatte vilkår gi tillatelse til å innføre vareslag som går inn under monopolet.

§ 2. Varer som efter sin art faller inn under monopolet, må ikke utføres fra riket uten tillatelse fra vedkommende departement. Forbudet gjelder også for varepartier av norsk avl.

Dog kan skib som avgår fra norsk havn medføre slike varer som reiseproviant uten tillatelse fra departementet.

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.
[1]) St.besl. 21 juni. Se Ot. prp. nr. 52. Innst. O. XXVI. St.tid., forh. i Ot. s. 577—690; i Lt. s. 169—184.

22 juni. Nr. 27. Kongen utferdiger de nærmere regler for denne undtagelse fra forbudet.

§ 3. Bestemmelsene i de to foregående paragrafer skal ikke være til hinder for at de der omhandlede varer føres gjennem riket som transittgods.

De nærmere bestemmelser om kontrollen gis av Kongen.

§ 4. Kongen kan for grensehandel fastsette lempninger i de regler for inn- og utførsel, som er gitt i de foregående paragrafer.

§ 5. Kongen opnevner en fast skjønnsnevnd på tre medlemmer, som med endelig virkning skal avgjøre enhver tvist om nogen vare efter sin art faller inn under monopolet.

Enhver som kan påvise en økonomisk interesse i avgjørelsen kan forelegge nevnden spørsmålet om en varesort faller inn under monopolet. Finner nevnden ikke å kunne treffe avgjørelsen før et prøveparti av varen er ført hjem til riket, kan den bestemme, at der uten hinder av monopolbestemmelsene kan innføres et sådant parti av en bestemt størrelse.

Nevndens godtgjørelse fastsettes av Kongen. Utgiftene med dens virke utredes av staten. Men hvis nogen påkaller nevndens avgjørelse uten skjellig grunn, kan den pålegge ham å utrede omkostningene ved skjønnet.

§ 6. Den som overtrer eller forsøker å overtre bestemmelsene i §§ 1—4 eller nogen i medhold derav utferdiget bestemmelse, eller som medvirker dertil, straffes med bøter inntil 100 000 kroner eller med fengsel inntil 6 måneder eller med begge deler.

Varer som er blitt innført eller som forsøkes innført eller utført i strid med bestemmelsene i denne lov, eller i tilfelle varenes verdi, kan inndras hos den skyldige eller hos den på hvis vegne han har handlet. Varene kan, uansett om straffesak reises eller kan reises, straks beslaglegges og overtas av staten. I så fall skal dog eieren, hvis inndragning ikke finner sted, ydes et vederlag, som svarer til verdensmarkedets pris på varen den dag beslagleggelsen fant sted, beregnet cif. ved nærmeste mølle som staten eier eller benytter til maling.

Hvis nogen, som i kraft av bestemmelsene i denne paragraf har fått et vareparti beslaglagt, påstår at varen efter sin art faller utenfor monopolet, skal den myndighet som har foretatt beslagleggelsen straks sende skjønnsnevnden forseglede stikkprøver av varepartiet. Finner nevnden at klageren hadde skjellig grunn til å anta at varen var mo-

nopolfri må der ikke reises tiltale mot ham efter denne paragraf. 22 juni. Nr. 27.

§ 7. Staten har rett til å ekspropriere enhver norsk handelsmølle som er eller har vært i drift, med alle de tilliggende eiendommer, beholdninger, lagre og herligheter som anses nødvendige eller ønskelige for driften, samt å inntre i alle de kontrakter firmaet som mølle har løpende.

Drives en handelsmølle i forbindelse med en annen bedrift på en slig måte at det vilde påføre denne annen bedrift særdeles store ulemper om møllen blev skilt ut, kan dog eieren motsette sig ekspropriasjonen.

§ 8. Omfanget av og erstatningen ved ekspropriasjonen fatsettes av en takstkommisjon på 9 medlemmer, med fornøden sakkyndighet på de forskjellige områder. Formannen skal være en erfaren dommer med de egenskaper som er foreskrevet for høiesterettsdommere. Kommisjonen opnevnes av Kongen som også opnevner personlige varamenn for medlemmene.

Alle kommisjonens skjønn er elendige. Spørsmålet om nogen ekspropriasjon skal nektes fremme fordi eieren nedlegger påstand om det efter annet ledd i § 7, anses som en skjønnsmessig avgjørelse.

Kommisjonens kjennelser i rettsspørsmål påankes direkte til Høiesterett. Ankefristen og varselfristen er fire uker, og saken innstevnes uten hensyn til Høiesteretts sesjon og foretas efter varslets utløp utenfor ordenen.

Kapitel II. Om organisasjonen av statens kornforretning.

§ 9. Statens kornforretning ledes av en administrerende direktør og et råd.

Direktøren ansettes av Kongen med 6 måneders gjensidig opsigelse. Hans lønn fastsettes av Stortinget. Blir han opsagt, kan det bestemmes at han straks skal fratre.

Rådet består av 7 medlemmer. Det velges av Stortinget for 3 år om gangen. Rådet velger selv formann og næstformann. Medlemmene får skyss- og kostgodtgjørelse som for stortingsmenn bestemt. Deres lønn fastsettes av Stortinget.

Stortinget velger dessuten hvert tredje år 5 varamenn.

§ 10. Antallet av høiere overordnede funksjonærer fastsettes av Stortinget som også fastsetter deres lønn. De ansettes av vedkommende departement efter innstilling av direktøren med 6 måneders gjensidig opsigelse. Blir nogen av dem opsagt, plikter han på forlangende å fratre straks.

22 juni. Nr. 27.

Direktøren ansetter øvrig personale ved forretningen i fornødent antall.

Hverken direktør, overordnede funksjonærer eller øvrig personale går inn under lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918.

§ 11. Direktøren leder den daglige drift av forretningen under tilsyn av rådet.

Rådet fører i store trekk tilsyn med forretningens ledelse. Hvor det gjelder store eller prinsipielt viktige saker skal direktøren bringe dem inn for rådet, hvor dette kan skje uten skadelig forsinkelse for saken.

Efterat en sak har vært drøftet i rådet, treffes avgjørelsen av direktøren, medmindre det gjelder saker som skal forelegges departementet til avgjørelse.

Direktøren tilstiller rådet månedlige rapporter angående forretningens drift.

Rådet trer sammen minst en gang hvert fjerdingår. Det innkalles for øvrig når formannen eller direktøren eller vedkommende departement finner det ønskelig eller 2 medlemmer forlanger det. For at det skal være beslutningsdyktig må minst 5 medlemmer være tilstede. I tilfelle av stemmelighet gjør formannens stemme utslaget.

Til å føre det nærmere tilsyn med forretningens ledelse opnevner rådet innen sin midte et arbeidsutvalg på 2 medlemmer, hvorav det ene skal være formannen. Dette utvalg holder i almindelighet møte med direktøren en gang om uken og for øvrig når direktøren eller vedkommende departement eller et av medlemmene ønsker det.

Store eller prinsipielt viktige saker angående forretningens ledelse og drift blir å forelegge for vedkommende departement til endelig avgjørelse hvor dette kan skje uten skadelig forsinkelse for saken. Det samme gjelder saker som har vært forelagt rådet når dette enstemmig inntar et annet stannpunkt til saken enn direktøren. Ordinære forretningsspørsmål avgjøres dog av direktøren.

Kongen utferdiger for øvrig nærmere regler om hvilke saker skal forelegges for rådet og hvilke saker skal gå til departementet. Likeledes utferdiger Kongen nærmere instruks for direktøren og rådet.

Vedkommende departement kan la sig representere i rådets og arbeidsutvalgets møter ved en representant uten stemmerett.

§ 12. Direktøren utarbeider og forelegger for rådet regnskapsopgjør for det avsluttede driftsår. Opgjøret blir å innsende til departementet innen en av dette fastsatt frist.

Innen en av departementet fastsatt frist har direktøren

sammen med rådet å avgi til departementet de fornødne forslag vedkommende kornforretningens drift for det påfølgende driftsår samt forslag om anvendelsen av forrige driftsårs overskudd. 22 juni. Nr. 27.

Stortinget tilstilles hvert år en beretning om kornforretningens virksomhet i det forløpne driftsår.

Kapitel III. Kornforretningens virksomhet.

§ 13. Statens kornforretning kjøper norsk korn i henhold til § 17 og innfører det korn og produkter herav som er nødvendig for dekning av landets behov, jevnfør dog § 14.

Varene holdes som regel tilsalgs til samme priser for alle kjøpere.

Varene leveres som regel til ens pris ved enhver jernbanestasjon og ethvert stoppested for rutegående dampskib eller motorskib. Kongen kan fastsette nærmere undtagelse fra denne regel. For transport av varene fra nevnte steder til avsidesliggende distrikter ydes godtgjørelse efter nærmere regler fastsatt av Kongen.

Kornforretningen kan opstille både almindelige og spesielle vilkår for salget og for opnåelse av ens pris.

Utsalgsprisene fastsettes for et tidsrum som i almindelighet ikke bør være mindre enn en måned.

Utsalgsprisene blir å fastsette efter det prinsipp at forretningen skal bære sine egne omkostninger og gi en rimelig fortjeneste som kun kan anvendes til oplegning av prisreguleringsfond, driftsfond eller andre fond, til nødvendige anlegg og utvidelser eller på annen måte til fremme av kornforretningens virksomhet. Den nærmere anvendelse av overskuddet innenfor denne grense fastsettes av Stortinget.

§ 14. Kornforretningen holder videre tilsalgs de monopoliserte vareslag til teknisk bruk for industrielle bedrifter i den utstrekning bedriftenes eget behov tilsier, såfremt departementet ikke gir dem innførselstillatelse. Der avkreves bedriftene garanti for at varene utelukkende anvendes i egen bedrift og ikke bringes i handelen i en slik tilstand at kornforretningens interesser blir skadet ved det.

Prisene beregnes i alle tilfelle fob den av Kornforretningens importhavne som ligger nærmest ved bedriften, og såvidt mulig ut fra dagens cifpris til det nevnte sted.

§ 15. Kornforretningen holder tilsalgs såkorn i den utstrekning det anses påkrevet. De nærmere bestemmelser om dette salg fastsettes av departementet.

§ 16. Bygdemøllene bør i rimelig utstrekning og på nærmere fastsatte vilkår få kjøpt av kornforretningen korn

22 juni. Nr. 27.

til formaling, særlig med sikte på å kunne skaffe dem nogenlunde jevn maling året rundt. Herunder kan prisen efter nærmere bestemmelse av departementet settes noget lavere enn hvad der svarer til prisen efter § 13 hvis dette anses nødvendig for å skaffe møllene rimelige arbeidsvilkår.

§ 17. Kornforretningen skal kjøpe alt til mat brukbart norskavlet korn av rug, bygg, hvete og havre som blir tilbudt den. Førsteklasses vare betales med den pris som svarer til kornforretningens utsalgspriser på mølleprodukter (mølleproduktpris fratrukket malingsutgift og svinn under malingen). For dårligere vare skjer der prisfradrag. Varene mottas til samme priser ved alle kornforretningens mølleanlegg og lagerplasser, ved enhver jernbanestasjon og ethvert stoppested for rutegående dampskib eller motorskib. For transport til disse steder fra avsidesliggende distrikter ydes godtgjørelse efter nærmere regler fastsatt av Kongen.

Kornforretningen fastsetter kvalitetstyper og gir nærmere regler for kjøpene og prisansettelsene, herunder også for hvor lang tid en fastsatt opkjøpspris skal gjelde.

§ 18. Efterhvert som kornforretningen disponerer over de fornødne lagerrum holder den såvidt mulig så store lagre av kornvarer, at der under tilbørlig hensyntagen til forventet innenlandsk avling til enhver tid finnes tilstrekkelige mengder av kornvarer i riket til dekning av ett års behov i krigstid, med sterkt innskrenket forbruk. Størrelsen av behovet fastsettes av Stortinget. Vedkommende departement fastsetter den størrelse lagrene må ha hver måned for at dette krav skal anses som opfylt. Departementet treffer sin avgjørelse for et passende tidsrum om gangen, og så lenge i forveien at kornforretningens ledelse ikke hindres i sine nødvendige disposisjoner.

§ 19. De bestemmelser som i dette kapitel er gitt angående kornforretningens virksomhet (opkjøpsplikt og opkjøpspriser, salg og salgspriser m. v.) gir ikke nogen et rettskrav som kan gjøres gjeldende ved domstolene.

Den som mener sig forurettet, kan klage til departementet som avgjør saken med endelig virkning. Gjelder det tvist om kvalitetsbestemmelse og prisfradrag for innkjøpt norsk korn (§ 17), går dog klagen til en fast ankenevnd som opnevnes av Kongen og som med endelig virkning avgjør tvisten. Kongen bestemmer om der skal være en eller flere sådanne nevnder, og utferdiger nærmere regler om ankefrist, om nevndens eller nevndenes sammensetning, virkeområde og arbeidsordning m. v.

Kapitel IV. Ikrafttredelse m. v. 22 juni.

§ 20. Kongen eller den han bemyndiger fastsetter alle nærmere regler til gjennemføring av denne lov, herunder også de fornødne overgangsbestemmelser. Nr. 27.

Det kan herunder fastsettes, at bestemmelsene i § 17 inntil videre ikke skal tre i kraft forsåvidt havre angår. De nærmere regler for kornforretningens kjøp av norsk havre (opkjøpsmengde, pris m. v.) gis da av Kongen eller den han bemyndiger. Kornforretningen skal dog årlig kjøpe minst 15 000 tonn, hvis den får tilbudt så meget av god vare til de priser som blir fastsatt.

§ 21. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Første gang der velges medlemmer av rådet, velges de kun for tiden inntil 30 juni året efter første stortingsvalg.

Fra den tid denne lov trer i kraft, opheves lov om landets kornforsyning av 25 juni 1926, dog med den undtagelse, at lovens kap. 3 med de dertil hørende bestemmelser i kap. 8 og 9 forblir gjeldende for 1928 års avl, hvorefter også disse bestemmelser opheves. Kongen eller den han bemyndiger gir de fornødne nærmere regler for avviklingen av den ved nevnte lov fastsatte kornordning.

Kongelig kunngjørelse*)[1]) om erleggelse av formues- og inntektsskatt til Svalbard for budgett-terminen 1928—29. 22 juni.

§ 1. For budgett-terminen 1 juli 1928 til 30 juni 1929 erlegges skatt til Svalbard efter følgende regler:

I. Av personer og selskaper, som skal svare skatt til Svalbard efter ligning (lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt av 15 juli 1925 kap. I):
   a) Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1 000,oo.
   b) Inntektsskatt med 10 pct.

II. Av enhver, som skal svare skatt til Svalbard av en procentvis ansatt del av arbeidsinntekten (lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt av 15 juli 1925, kap. 2): Inntektsskatt med 4 pct. av den skattbare del av arbeidsinntekten, jfr. § 5.

§ 2. Tvist om en skattyder skal skattskrives i Norge eller Svalbard, avgjøres av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 3. Formuer under kr. 5 000,oo er skattefri. Formuen avrundes nedad til det nærmeste med 1 000 delelige antall kroner.

---

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

[1]) St.besl. 14 juni. St. prp. nr. 104. Innst. S. nr. 167. St.tid. s. 1984.

22 juni. § 4. Inntekter under kr. 2 000,oo, forsåvidt angår de i § 1, avsnitt I, omhandlede skattydere, er skattefri. For disse skattydere avrundes inntekten nedad til det nærmeste med 100 delelige antall kroner.

§ 5. Ved ansettelsen til skatt av de i lov av 15 juli 1925 kap. 2 omhandlede skattepliktige befølges reglene for klasseinndeling i skattelovene av 18 august 1911 for landet § 75, for byene § 68, idet vedkommende regjeringsdepartement fastsetter bestemmelser om hvilke personer der ved klasseansettelsen skal henregnes til forsørgede. Av inntekten er skattefritt:

i 1ste klasse	kr.	2 000,oo
- 2nen »	»	2 500,oo
- 3dje »	»	3 000,oo
- 4de »	»	3 400,oo
- 5te »	»	3 800,oo
- 6te »	»	4 200,oo
- 7de »	»	4 600,oo
- 8de »	»	5 000,oo

§ 6. Adgangen til å få skattefritt fradrag efter § 5 er betinget av at vedkommende skattyder legitimerer sin forsørgelsesbyrde.

§ 7. I øvrig blir skatten å utligne efter lov av 15 juli 1925.

22 juni. **Kongelig kunngjørelse***)[1]) om avgift til statskassen av kull, som utføres fra Svalbard.

For budgett-terminen 1 juli 1928—30 juni 1929 skal der erlegges avgift til statskassen av kull, som utføres fra Svalbard, efter en sats av 1 pct. av verdien for de første 100 000 tonn og derefter satser fallende med 0,1 pct. av verdien for hvert ytterligere 100 000 tonn.

22 juni. **Kongelig kunngjørelse** *)[2]) om tollavgifter.

Ifølge de av Stortinget den 20 juni 1928 fattede beslutninger skal de nugjeldende bestemmelser om tollavgifter fremdeles gjelde med følgende forandringer og nærmere bestemmelser:

I.

A. Innledende bestemmelser.

§ 13. fjerde avsnitt, skal lyde:

Innenlandske verksteder tilståes efter Tolldepartementets nærmere bestemmelse følgende godtgjørelse ved byg-

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

[1]) St.besl. 14 juni. Se St. prp. nr. 83. Innst. S. nr. 118. St.tid. s. 1983—1984.

[2]) St.besl. 20 juni. Se St. prp. nr. 3. Innst. S. nr. 195. St.tid. s. 2119—2182.

ning av nye skiber og reparasjoner, oppussing eller ombygning av eldre skiber eller reparasjon eller ombytning av enkelte deler i disse: 22 juni.

a. ved bygning av nye skiber 4 pct. av fartøienes salgssum for damp- og motorskiber over 150 registertonn brutto samt hvalfangstfartøier, uansett størrelse, og 2 pct. av salgssummen for damp- og motorskiber av mindre drektighet og seilskiber, forsåvidt de er minst 50 registertonn brutto, dog således, at godtgjørelsen blir å forminske med en tredjedel for dampskiber, hvis hovedmaskiner og hovedkjeler samt for motorskiber, hvis hovedmaskiner innsettes i utlandet,

b. ved reparasjoner m. v. av eldre skiber 3 pct. av reparasjonsomkostningene for skiber over 150 registertonn brutto samt hvalfangstfartøier, uansett størrelse, dog kun av det beløp, som overstiger kr. 1 000,00.

B. Tariff for innførselstollen og for tara.

Bånd og belter derav, alle slags, også med ivevd gummielastikum, guttaperka og lignende:

— — —

c. ullbånd ..... 1 kg. kr. 1,95

Celluloid:

— — —

b. i arbeide:

3. Cellophane, Sidac, Viscosepapir o. l. 1 kg. kr. 0,50
4. annet arbeide (som i det nuværende nr. 3).

Dyr og matvarer av dyr:

II. Matvarer.

B. Andre matvarer:

— — —

2. annen fisk:

a. saltet laks ..... 1 kg. kr. 0,20

Tara: Fustasjer av tre 20 pct.

Elektriske apparater og isolerte ledninger:

a. dynamoer, motorer og transformatorer, strømbrytere, motstandsrammer og sikkerhetsapparater, elektriske lampeholdere med eller uten strømbrytere:

1. lampeholdere uten strømbryter, sikringspatroner og lokk til sådanne, sikringselementer for installasjonsøiemed, bunnskruer dertil samt stikkontakter, alle slags, og støpsler (stikker) til sådanne ..... 1 kg. 0,35

22 juni. e. kabler og andre ledninger, med eller uten omfletning, omspinning eller lignende:
1. blyompressede kabler:
a. med en ytre diameter av til og med 40 mm. . . . . 1 kg. kr. 0,06
b. med en ytre diameter over 40 til og med 80 mm. . . . . 1 kg. kr. 0,04
c. med en ytre diameter over 80 mm. 1 kg. kr. 0,03

i. ovner, kaminer, komfyrer, varmeapparater og kokeapparater, som ikke er innrettet til industriell eller lignende bruk:
1. av jern eller sten . . . . . 1 kg. kr. 0,18
2. av annet materiale, hetelegemer . . . . 1 kg. kr. 0,50

Hansker samt vanter:
— — —
5. av bomull, lin eller ull:
— — —
b. utstyrt med broderi eller silke, blonder, kniplinger og lignende eller med for av silke . . . . . 1 kg. kr. 3,35
c. ellers . . . . . 1 kg. kr. 1,85

Hatter og huer:
— — —
III. hatteemner av filt (filtstumper) . . . . . 1 kg. kr. 2,35

Klær m. v.:
II. andre etc.
C. ellers etc.
b. når det består av ull med et tillegg av pr. kg. kr. 2,00
c. når det består av silke med et tillegg av pr. kg. kr. 6,00
D. Er stoffet o. s. v.
b. når hovedstoffet består av ull med et tillegg av . . . . . pr. kg. kr. 5,00
c. når hovedstoffet består av silke med et tillegg av . . . . . pr. kg. kr. 12,00

Kork:
A. uforarbeidet, hvorunder malt eller knust kork, også ekspandert, samt korkaffall . . . . . fritt.

Kurver og kurvmakerarbeide av kvister, vidjer, rottreyler og kokostrevler samt av bast, gress, rør, siv, spån eller strå:
1. vesentlig av uavbarkede kvister . . . . 1 kg. kr. 0,12

22 juni.

Metaller:

II. i arbeide:

B. av gull, sølv, platina:

— — —

3. i arbeide med hvad deri er innbefattet:
a. av gull og platina:

— — —

2. annet, hvorunder presninger, a. v. 10 pct., dog minst pr. kg. kr. 300,00.

C. av jern:

— — —

13. ovner, kaminer, komfyrer, varmeapparater og kokeapparater, som ikke inngår under «Elektriske apparater etc. i», ribberør, radiatorer, kaloriferer, kjeler av støpejern for damp- og vannopvarmningsanlegg, støpte gryter og panner, støpte vaffeljern og lignende, støpte stekejern, støpte kjeler, pressede suppekjeler av stål, som ikke er forsynt med emalje eller lignende overdrag, kopipresser, pumper for håndkraft, luftventiler og ventilasjonsvifter, gelendere og gittere, vinduer med eller uten glass, høihekker, hjul til trillebører og vogner, ikke annensteds nevnt, vognbøssinger, vognlagre (lagerbokser), almindelige vognakseltapper og vognaksler (greaseaksler), fustasjer, tønner, blokker og saksekroker, kauser og hegder, takkelkroker, sjakler, kjettinglåser, skjøteklaver, skjøteklamper, nokkeklaver, nokkeringer, taustrammere (wirestrammere) og rogafler, hydranter samt deler av disse gjenstander, forsåvidt de ikke annensteds er nevnt .. .. 1 kg. kr. 0,05

— — —

17. badekar, bindingsverk og takverk til bygninger, broverk, dører, ikke annensteds nevnt, fontener, kasser, gravminner, kjøkkenvasker og servantvasker (støpte) samt kloakksluk og kopper til samme, klæsruller, krybber, kumlokk, kverner for håndkraft, forsåvidt de ikke går inn under Metaller II. C. 23, lodder, lyktepeler og peler til elektriske lamper og ledninger, mortere, persienner, pissoarer, plater (støpte), porter, retorter, rister, spjeld, takrenner, trap-

22 juni.

per, vridemaskiner samt deler av disse gjenstander, forsåvidt de ikke annensteds er nevnt .. .. 1 kg. kr. 0,03

G. av kobber, messing, bronse, nysølv og andre kobberblandede metaller samt aluminium og nikkel:

— — —

2. a. rør og rørforbindelser (fittings), upolerte .. .. 1 kg. kr. 0,05

b. søm, spiker, stifter, møttrikker, klinknagler, klinkringer, klinkplater .. .. .. frie.

Oljer:

— — —

2. flyktige:

— — —

b. terpentin, enebær- og birkolje, hjortetagg- og ravolje, furunålsolje .. .. 1 kg. kr. 0,07

— — —

3. mineralske oljer, som ikke er anvendelige som belysningsvæsker eller som ikke inngår som oljer til brensel eller produksjon av kraft, samt petroleumsresiduum .. .. 1 kg. kr. 0,02

4. vaselin og vognsmørelse .. .. 1 kg. kr. 0,04

Kredittoplag for nr. 3 og 4: 1 800 kg.

Tara: For nr. 1 a, b, c, og d, 2 b, 3 og 4 i fat eller andre fustasjer, enkelte eller dobbelte, 18 pct.; på blikkemballasje, 8 pct.; på flasker eller glass uten annet omsvøp, 20 pct.; på flasker eller glass i en grov kurv med halm, 30 pct.; på flasker eller glass i to grove kurver med halm, 40 pct.; på flasker eller glass innpakket i sagspån eller annet sådant i kasser, 40 pct.; på lerkrukker, 30 pct.; på lerkrukker i en grov kurv med halm, 40 pct.; på lerkrukker i to grove kurver med halm, 50 pct.

Paraplyer og parasoller:

1. med overtrekk av silke eller hvori silke finnes, 1 stk. kr. 3,00

2. med overtrekk av andre tøier:

a. med spilelengde av 75 cm. og derover, 1 stk. kr. 7,00

b. andre .. .. 1 stk. kr. 0,60

Stell uten overtrekk, med eller uten stokker, samt annet tilbehør til de under 2 a nevnte varer fortolles som materialet i arbeide.

22 juni.

3. paraplyspiler, løse, se Metaller II. C. 18 2 d.
4. stell uten overtrekk, med eller uten stokker, til de under 1 og 2 b. nevnte varer . . . . . 1 kg. kr. 1,00
5. paraply- og parasolstokker — se Rør og Trevarer.
6. håndtak til paraplyer og parasoller av annet materiale enn edle metaller, ikke annensteds nevnt . . . . . 1 kg. kr. 1,00

Silke, herunder kunstig silke og arbeider derav og av andre spinnestoff eller metalltråd i forbindelse med silke, ikke nevnt annensteds:

— — —

5. vevde varer ellers; trikot- og nettstoff, trikot- og nettvarer, også med søm eller utstyr:

— — —

b. av kunstsilke, også i forbindelse med annet spinnestoff enn natursilke, uten hensyn til mengden:
1. trikot- og nettstoff samt strømper . . 1 kg. kr. 5,00
2. andre ferdige klædningsstykker av trikotasje:
a. med utstyr av broderi, blonder, kniplinger o. lign. . . . . 1 kg. kr. 11,00
b. andre . . . . . 1 kg. kr. 7,50
3. ellers . . . . . 1 kg. kr. 3,50

— — —

Anm. 2. Sydde, broderte eller med annet utstyr forsynte tøier (broderte lengder samt de under nr. 5 litr. a og b hørende trikot- og nettvarer undtatt) fortolles som klær.

Skinn og huder:

C. med hår- eller fjærbedekning for buntmakerarbeide:

— — —

3. kanin, hare, hund, katt, kalv, geit, sau og lam med undtagelse av persianer, tibet og breitschwanz:

Tre og trevarer:

11. alle andre trevarer, som ikke annensteds er opført:

— — —

f. rackets til lawntennisspill, paraply- og parasollstokker, håndtak til spaserstokker samt emner til disse stokker og håndtak, på hvilke

22 juni.

er anvendt mere arbeide enn overskjæring i bestemte lengder, forsåvidt de ikke inngår under litr. g. ..... 1 kg. kr. 1,00

Trær, busker og planter, levende:

— — —

2. azalea, rhododendron, kamelia, palmer, laurbærtrær, dracena, erica, eucuba, araucaria.

Ull og ullvarer:

1. ull og shoddy samt avfall av ull ..... 1 kg. kr. 0,25

Tollen beregnes efter varens vekt i vasket tilstand, dog tas svinn utgjørende 5 pct. eller mindre ikke i betraktning.

De nærmere regler om tollbehandlingen gis av Tolldepartementet.

Hvis ovennevnte varer innføres i uvasket tilstand o: at svinnet overstiger 5 pct., blir vekten å beregne efter en av Tolldepartementet fastsatt skala.

2. vatt ..... 1 kg. kr. 0,30
3. ullgarn:
   a. ufarvet ..... 1 kg. kr. 0,48
   b. farvet og melert; likeledes alt garn blandet med metalltråd ..... 1 kg. kr. 0,55

   Tara for a og b: På ruller eller sneller av tre, tremasse, papir, papp eller metall 40 pct. For innlegg av papir beregnes ikke toll.
4. filt og presseduk til teknisk bruk; klær til papirmaskiner, klæslister ..... fri

   Kjelefilt, som kjelefilt av hår.

   — annen filt ..... 1 kg. kr. 1,35
5. gulvtepper, gulvteppetøi:
   a. knyttede, også sammensydde og forsynt med frynser:
      1. med høist 250 knuter på en lengde av 1 meter ..... 1 kg. kr. 2,00
      2. med mer enn 250 knuter på en lengde av 1 meter ..... 1 kg. kr. 3,50
   b. plysjartede, ikke knyttede, skårne:
      1. metervare ..... 1 kg. kr. 1,00
      2. avpassede, også sammensydde og forsynt med frynser ..... 1 kg. kr. 1,20
   c. andre slags:
      1. metervare ..... 1 kg. kr. 0,30
      2. avpassede, også sammensydde og forsynt med frynser ..... 1 kg. kr. 0,60

6. sale- og bukgjordvev .. .. 1 kg. kr. 0,85 22 juni.
7. hatter, se bokstav H.
8. trikotasje, strikket, heklet, filert eller vevd, farvet og ufarvet, også ferdige klædningsstykker, om de enn er forsynt med knapper, linning, kantning, stropper og desslike av et høiere beskattet materiale enn klædningsstykket:
   a. strømper, trøier, vester og vanter, grove 1 kg. kr. 0,90
   b. utstyrt med broderi eller silke, blonder, kniplinger og lignende eller med for av silke, 1 kg. kr. 3,35
   c. andre, hvorunder alle slags ullskjerf .. 1 kg. kr. 1,80

   Anm. Til grove strømper henregnes kun de, der av 60 cm.s lengde fra og med hælen veier 200 gr. eller mere pr. par, og av annen lengde i samme forhold; til grove vanter kun de, der alene har 1 eller 2 fingre og veier minst 100 gr. pr. par, og til grove trøier og vester kun de, der veier 450 gr. eller mere pr. stk. av 60 cm.s lengde og av annen lengde i samme forhold.
9. possementmakerarbeide, se bokstav P.
10. tøier med ivevd gummielastikum, guttaperka og desslike .. .. 1 kg. kr. 2,15
11. blonder, kniplinger, broderte lengder, mellemverk og lignende samt bobinett og tyll .. .. 1 kg. kr. 4,35
12. andre klare eller åpne varer, når de enten er brodert eller av mønstret, figurert, stripet eller rutet vevning (herunder ikke broderi på stramei), 1 kg. kr. 2,35

    Anm. Varer anses som klare eller åpne, når der mellem de enkelte tråder utenfor broderiet eller de ivevde tettere figurer, striper og desslike kan skjelnes mellemrum av minst 1 tråds tykkelse, eller hvis dette ikke kan avgjøres, når en halv meter i kvadrat kun veier 20 gr. eller derunder.
13. andre ullvarer:
   a. 1. varer, hvis vekt er 55 gr. eller derunder pr. halv meter i kvadrat, bordtepper og desslike, enn videre møbel- og gardinstoffer, som damask, rips, plysj og lignende samt tørklær ikke annensteds nevnt, 1 kg. kr. 2,05
      2. tørklær med silkefrynser .. .. .. 1 kg. kr. 4,10
   b. ellers, — også om varen inneholder tråd helt eller delvis av silke, såfremt vekten av silken

22 juni.

ikke utgjør mer enn 3 pct. av varens hele vekt .. .. 1 kg. kr. 1,55

Anm. 1. Ullvarer i forbindelse med silke i øvrig, se silkevarer; ullvarer i forbindelse med hår (forsåvidt de ikke under Hår er ansatt til toll) eller andre spinnestoffer fortolles som ullvarer.

Anm. 2. Sydde, broderte eller med annet utstyr forsynte tøier av ull — trikotasjevarer, broderte lengder samt broderte klare eller åpne varer, der inngår under nr. 12, og som ikke er av mønstret, figurert, stripet eller rutet vevning, undtatt — fortolles som Klær.

Vogner, kjerrer og sleder:

1. a. personautomobiler samt karosserier og understell til disse; motorvelosipeder og sidevogner til disse; hjul og vindskjermer til personautomobiler; motorvelosipeder og sidevogner til disse; signalhorn og retningsanvisere til alle slags motorvogner, ... a. v. 25 pct.

b. andre motorvogner samt karosserier og understell til disse; flyvemaskiner; motorer til automobiler, motorvelosipeder og flyvemaskiner; hjul til nevnte motorvogner og flyvemaskiner, videre vogner til jernbaner og sporveier samt dresiner .. .. a. v. 12 pct.

c. aksler og andre deler til automobiler, flyvemaskiner, motorvelosipeder og sidevogner til disse ikke annensteds nevnt samt deler til motorer til automobiler, motorvelosipeder og flyvemaskiner .. .. a. v. 18 pct.

d. som nuværende c.

e. ytterdekker til gummiringer, felgbånd og massivringer for motorvogner .. .. 1 kg. kr. 0,30

— — —

Anm. 3. De nærmere betingelser for at understell til de under 1. b. omhandlede motorvogner kan inngå mot den for andre motorvogner m. v. bestemte lavere toll fastsettes av Tolldepartementet.

C. Midlertidig tolltillegg.

Som tillegg til den til enhver tid pliktige toll opkreves midlertidig 50 pct. av det beregnede tollbeløp av alle varer undtagen følgende:

22 juni.

Frukter 1. a.
—»— 1. b.
—»— 1. c.
—»— 2. c.
—»— 2 d. rosiner
—»— 2. f.
—»— 2 g. mandler
Grønnsaker 1. b.
—»— 3. a.
Kork B. a. 1.
— B. a. 2.
Nøtter a.
Ris, uavskallet, løs.
» —»— i emb.
» avskallet.
Vin 1. a.
» 1. b.
» 2. a. samt

Bensin-, petroleums- og råoljemotorer, elektromotorer og generatorer, treskemaskiner for motordrift og andre landbruksmaskiner, ikke særskilt nevnt, samt deler til forannevnte gjenstander.

II.

Kornvarer:

1. uformalte:

— — —

g. hvete ..... fri.

— — —

2. formalte:

a. gryn:

— — —

av hvete, hvorunder semuljegryn og kabankogryn, likeledes eier-, hirse- og mannagryn, 100 kg. kr. 0,70

b. mel:

— — —

av hvete ..... 100 kg. kr. 0,70

— — —

Anm. 3. Kongen bemyndiges til å opheve tollen for de under «Kornvarer» nevnte varer med undtagelse av malt og havre samt av sekker, hvor disse innføres, så snart den nye kornordning settes i kraft.

22 juni.

III.

Stortinget bemyndiger Tolldepartementet til å tilstå tilbakebetaling av erlagt toll for lagerbeholdninger av 5000 kg. korn og 2000 kg. mel og gryn av hvete og tilsvarende kvanta blanding.

IV.

Satsene for «Kornvarer» l.nr. 351, 358, 359, 362, 363 og 364 skal ikke settes i kraft før efter Stortingets nærmere bestemmelse.

V.

Finans- og Tolldepartementet bemyndiges til å foreta de nødvendige endringer i tariffens løpenumre.

VI.

De av Stortinget vedtatte tollsatser settes i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Disse Stortingets beslutninger settes straks i kraft undtagen forsåvidt angår tollen av hvete og formalingsprodukter derav og det midlertidige tillegg for kaffe og sukker, som trer i kraft fra 1 juli d. å.

22 juni. **Kongelig resolusjon** *) om fredning av en bjerk på eiendommen Riishagen, gr.nr. 41, br.nr. 232, i Vestre Aker.

22 juni. **Kongelig resolusjon,** hvorved bl. a. kongelig resolusjon av 30 mai 1913, punkt 2, om oprettelse av et embede som fast formann i Oslo vergeråd opheves.

22 juni. **Kongelig resolusjon** *). Sak til erhvervelse av fullbyrdelsesdom for saksomkostninger, som er ilagt saksøker eller intervenient ved en utenlandsk dom eller en annen rettsavgjørelse, samt rettsanmodninger fra utenlandske myndigheter behandles under forutsetning av gjensidighet uten betaling ved herreds- eller byrett.

22 juni. **Kongelig resolusjon,** hvorved der meddeles approbasjon på Justisdepartementets kjøp av eiendommen Vesterngaten 4 i Hønefoss til embedsbolig for politimesteren i Ringerike.

22 juni. **Kongelig resolusjon,** hvorved der opnevnes en komite som skal underkaste forholdene ved A/S Vinmonopolet fra det begynte sin virksomhet og inntil nu en kritisk undersøkelse, særlig med sikte på å bringe klarhet over de frem-

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

førte klager angående monopolets innkjøpsvirksomhet og i forbindelse hermed fremkomme med forslag til sådan omordning ved monopolet som den på grunnlag av de innvunne erfaringer anser nødvendig. 22 juni.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes, at statsadvokatene i Oslo, statsadvokaten i Østfold og Hedmark og statsadvokaten i Buskerud og Opland skal være forpliktet til uten særskilt godtgjørelse å utføre aktorater i Høiesterett i saker som overlates dem av riksadvokaten i henhold til straffeprosesslovens § 77, også når sakene ikke hører hjemme i deres eget distrikt. 22 juni.

Kongelig resolusjon. 1. Fra den tid som av fylkesmannen i Nordland bestemmes, deles Værøy herred i to nye herreder, Værøy og Røst, svarende til de nuværende sogner av samme navn, på de av herredsstyret i møter den 11 januar 1926 og 15 oktober 1927 vedtatte vilkår. 2. — — — — —. 22 juni.

Kongelig resolusjon *), hvorved bestemmes, at nedennevnte paragrafer i reglement for hermetisk nedlegning av fiskevarer av 16 juli 1926 herefter skal lyde således: 22 juni.

«§ 4, 2. Produsentens fulle navn og hjemsted. Hvor dessuten forhandlers, eksportørs eller utenlandsk importørs navn er angitt, må deres navn ikke være angitt med større bokstaver enn produsentens.

§ 6. Dersom forhandlers, eksportørs eller utenlandsk importørs navn anbringes på kassene, skal disse også bære angivelse av varens oprinnelsesland samt produsents eller den eksporterende fabrikks navn.»

Kongelig resolusjon *), hvorved i henhold til § 36 i lov om maskinister på motorfartøier av handelsmarinen av 9 februar 1923 bestemmes, at den senest ved kongelig resolusjon av 16 desember 1927 fastsatte utsettelse med lovens ikrafttreden forlenges til 1 januar 1929. 22 juni.

Rundskrivelse fra Socialdepartementet til fylkesmennene. 22 juni.

Man henleder opmerksomheten på lov nr. 1 av 8 juni iår om kommunal renholdsavgift. Loven er inntatt i Lovtidende 1ste avdeling nr. 22.

Ved Kronprinsregentens resolusjon av 8 juni sistleden er loven satt i kraft fra 1 juli i år.

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

22 juni. Forskrift i henhold til § 1 må først behandles av helserådet og derefter av herredstyret eller bystyret, se sundhetslovens §§ 4 og 11. Dette må gjøres selv om alle herredstyrets medlemmer er medlemmer av helserådet.

Efterat kommunestyret har behandlet saken skal forskriften gjennem vedkommende fylke sendes Socialdepartementet for å opnå approbasjon av Kongen.

I flere helseforskrifter er nu inntatt bestemmelse om at gårdeierne skal være pliktige til å benytte kommunens renholdsverk og herfor betale en avgift som kommunestyret bestemmer. Også i disse kommuner må det imidlertid, hvis kommunestyret ønsker at avgiften skal kunne inndrives ved utpantning og ha pantesikkerhet overensstemmende med lovens § 2, vedtas ny forskrift herom i henhold til den nye lov. Samtidig bør det uttrykkelig bestemmes at den tidligere forskrift opheves.

Som det vil ses av lovens § 1 må avgiften approberes av vedkommende departement. Forutsetningen er at den ikke settes høiere enn at den dekker kommunens nødvendige utgifter. Kommunen må derfor innsende driftsbudgett for dens renholdsverk, der inntekter og utgifter er spesifisert. Det må også gjøres rede for på hvilket grunnlag avgiften beregnes. Videre må medsendes spesifisert regnskap for siste driftsår med oplysning om hvor stor avgiften da har vært.

Man skal anmode hr. fylkesmannen om å underrette de kommunale myndigheter i Deres embedsdistrikt, som måtte ha interesse av loven.

22 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved statsråd Johan Magnus Halvorsen og hustru Hansine Amalie, f. Smiths testamente av 26 august 1920, jfr. fru Halvorsens skrivelse til Trondhjems magistrat og formannskap åv 3 november 1927 oprettede «Magnus Halvorsen og hustrus legat» til trengende familier i Trondhjem.

22 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet, hvorved i henhold til bemyndigelse, gitt ved Regjeringens resolusjon av 11 desember 1924, kfr. brandloven av 15 august 1908 §§ 65 og 66 bestemmes, at brandloven skal være gjeldende for det bygningsloven underlagte strøk ved Årnes jernbanestasjon i Nes herred, Akershus fylke, og at strøket overgår til særskilt kommune i brandvesenets anliggender.

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig motorvognkjøring på veien Gudvangen—Stalheim, forsåvidt angår strekningen innen Sogn og Fjordane fylke. 22 juni.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Nordreisa herred, Troms fylke 23 juni.

Skrivelse fra Justisdepartementet til en sorenskriver, hvori meddeles at efter sportellovens § 80, jfr. § 166, antas kun én attest om at et dokument er innlevert til tinglysning, å skulle leveres uten betaling. 25 juni.

Rundskrivelse fra Socialdepartementet til fylkesmennene vedrørende lægenes skyssregninger. 25 juni.

I skrivelse til fylkesmannen i Hedmark av 22 april 1920, inntatt i Lovtidendes 2nen avdeling, har departementet nærmere gjort rede for hvorledes utgifter ved hygienisk tilsyn med og behandling av epidemiske og smittsomme sykdommer i henhold til sundhetsloven av 16 mai 1860 utredes.

Departementet har der bl. a. uttalt, at såfremt det gjelder bemidlede kan skyssgodtgjørelse av statskassen og kostgodtgjørelse av fylkeskassen til lægen bare kreves for reiser for å hindre smitte, mens utgiftene ved den kurative behandling må utredes av den syke selv. Det offentliges interesser vil ifølge Indredepartementets skrivelse av 27 januar 1877 som regel være tilstrekkelig varetatt, når avsondring og desinfeksjon påses.

Når det gjelder ubemidlede, utredes derimot skyss- og kostgodtgjørelse av det offentlige også for reiser i kurativt øiemed.

Statsrevisjonen har nu gjort opmerksom på, at lægenes skyssregninger for reiser vedkommende epidemiske sykdommer i almindelighet bare angir sykdommens navn uten oplysning om reisen er foretatt i profylaktisk eller i kurativt øiemed og i sistnevnte fall uten oplysning om patientens evne til å betale.

Man skal derfor be Dem underrette distriktslægene og de læger som i henhold til § 5 i lov 26 juli 1912 av Dem måtte være overdratt tilsynet med epidemiske og smittsomme syk-

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor bestemmelsene er inntatt.

**) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor vedtekten er inntatt.

25 juni. dommer, om at de i sine regninger for hver reise må oplyse om reisen er foretatt 1) ifølge melding efter sundhetslovens § 14, 2) eller for å hindre utbredelse av smitte (profylaktisk foranstaltning, desinfeksjon), 3) eller om reisens vesentlige øiemed har vært kurativt tilsyn med en ubemidlet som lægen ikke har mottatt honorar for. Er reisen foretatt på 4) mistanke om smittsom sykdom, må nærmere forklaring tilføies.

Mulig mottatte rekvisisjoner bør vedlegges regningen, likeså attester og andre oplysninger av betydning.

Det er som bekjent herr fylkesmannen som på landet avgjør om en person i henhold til sundhetsloven anses å ha evne til selv å kunne betale. (Det legges her som regel en rummeligere målestokk til grunn enn ved avgjørelsen av om en person er fattig).

Man skal efter forslag fra Statsrevisjonen henstille at det ved den foreløbige revisjon blir forholdt overenstemmende hermed, og at det påses at det av regningene med tydelighet fremgår hvilke reiser er foretatt i kurativt øiemed, og at regningene også for øvrig blir påført nødvendige oplysninger eller foranlediget rettet.

For å undgå misforståelse gjør man opmerksom på, at for tuberkuløse er det bare for reiser for å hindre utbredelse av smitte at staten gir skyss- og fylket kostgodtgjørelse. For reiser i kurativt øiemed til fattige tuberkuløse gjelder samme regler som for tilsyn med andre fattige syke.

For reiser til sinnssyke må såfremt det ikke foreligger vanlig rekvisisjon fra fattigvesenet attesteres, at reisen gjaldt tilsyn med sinnssyk som forpleies med bidrag av fylke og stat (Socialdepartementets rundskrivelse av 16 september 1925) eller annen sinnssyk som holdes innesperret eller under bevoktning, jfr. lov 17 august 1848 § 15 og distriktslægeinstruksens punkt 4. Gjelder sistnevnte tilsyn bemidlet, må nærmere oplysninger anføres.

Statsrevisjonen har uttalt, at når reiseutgiftene i anledning lægebesøk hos tuberkuløse eller sinnssyke føres til utgift for det offentlige uten å være legitimert ved rekvisisjon fra fattigvesenet eller dettes godkjennelse, bør beregningens tekst redigeres således, at hjemmelen for beregningens berettigelse i henhold til foranstående kan ses (hygienisk tilsyn i anledning av tuberkulose (desinfeksjon), undersøkelse av om en ubemidlet sinnssyk trenger særegen behandling, tilsyn med stats- og fylkesforpleiet sinnssyk, tilsyn med sinnssyk som holdes innesperret eller under bevoktning).

Statsrevisjonen har for kontrollens skyld anmodet om, at lægene i skyssregningene herefter oplyser om hvor meget

de tilkommer i kostgodtgjørelse av herred og fylke og atte- 25 juni.
sterer at regning på disse beløp er sendt eller samtidig sendes vedkommende kommunale myndigheter. Man skal be hr. fylkesmannen ved den foreløbige revisjon å påse at også dette er iakttatt, jfr. rundskrivelse 20 januar 1925.

Lægene må være opmerksom på at skyssgodtgjørelsen til enhver tid beregnes overensstemmende med gjeldende regulativ. Statsrevisjonen har oplyst at dette nu i stor utstrekning ikke gjøres, visstnok delvis av den grunn at der brukes foreldede regningsskjemaer. Regulativene inntas i Lovtidendes 1ste avdeling, som distriktslægene får tilsendt. Nugjeldende regulativ er fastsatt ved kongelig resolusjon av 8 juli 1927, jfr. resolusjon 23 juli 1926.

Statsrevisjonen har samtidig fremholdt ønskeligheten av, at lægene bruker skjemaer for sine regninger.

Man skal be Dem underrette distriktslægene og de læger som i henhold til § 5 i lov av 26 juli 1912 måtte være overdratt tilsynet med fattige syke eller med epidemiske syke.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til 26 juni.
fylkesmennene.

Ifølge lov nr. 2 av 31 mai 1918 § 57 kan det, når et ekteskap opløses, under nærmere angitte betingelser i bevillingen eller dommen bestemmes at den ene ektefelle efter skilsmissen skal ha plikt til å utrede underholdsbidrag til den annen, såfremt denne ikke selv kan skaffe sig tilstrekkelig underhold. Bestemmelsen skal — som nevnt — treffes i bevillingen eller dommen, og det antas at der utenom det i paragrafens 2net ledd omhandlede tilfelle ikke er adgang til å treffe bestemmelsen senere.

Departementet er gjort opmerksom på flere tilfelle hvor en hustru, som har begjært ekteskapet opløst ved dom, i ubekjentskap med loven har undlatt samtidig å fremsette begjæring om, at mannen må bli pålagt bidragsplikt, hvorved hun er blitt avskåret adgangen til å gjøre krav herom gjeldende.

Man skal i anledning herav be henstillet til samtlige dommere innen Deres embedsdistrikt at de i saker angående opløsning av ekteskap påser, at det blir uttrykkelig oplyst, om nogen av ektefellene ønsker den annen ektefelle pålagt bidragsplikt efter ekteskapets opløsning. I forbindelse hermed bes dommernes opmerksomhet også henledet på bestemmelsene i lovens § 54, fjerde og femte ledd — jfr. § 37 —, og § 55.

26 juni. **Rundskrivelse** fra Socialdepartementet til fylkesmennene om godtgjørelse for bestyrelse av lægedistrikt under ferie og forfall.

Distriktslæger og stadslæger plikter efter sine instrukser å overta bestyrelse av nabodistrikt (distrikts- eller stadslægedistrikt) under forfall og tjenestefrihet i henhold til tjenestemannsloven av 15 februar 1918 på vilkår som bestemmes av departementet.

Skjønt de således plikter å overta sådan bestyrelse uten særskilt godtgjørelse, tilstod departementet dem i rundskrivelse av 20 april 1923 inntil videre en godtgjørelse som for distriktslægene blev fastsatt til halvparten av nabodistriktets grunnlønn, når det gjaldt bestyrelse av distriktslægedistrikt, og til stadslægestillingens grunnlønn, når det gjaldt bestyrelse av stadslægedistrikt (⅔ av byen og ⅓ av staten). I særlige tilfelle kan departementet sette godtgjørelsen for bestyrelse av distriktslægedistrikt lavere eller høiere; når bestyrelsen av ledig distrikt deles mellem to (eller flere) nabolæger, fastsettes godtgjørelsen av departementet efter forholdene i det enkelte tilfelle.

For stadslægene blev godtgjørelsen satt til nabodistriktets grunnlønn, når departementet ikke bestemmer anderledes for det enkelte tilfelle.

Overensstemmende med uttalelse i budgett-forelegget i år har departementet nu bestemt, at der fremtidig ikke tilståes godtgjørelse for de første 14 dagers bestyrelse av nabodistrikt under forfall og tjenestefrihet i henhold til tjenestemannsloven. Da distriktslægene i fylkene Østfold, Akershus, Hedmark, Opland, Buskerud, Vestfold, Telemark og Aust-Agder, jfr. rundskrivelse av 17 januar 1920, har 14 dagers ferie, vil der således ikke tilkomme dem nogen vikargodtgjørelse for å bestyre nabodistrikt under vedkommende distriktlæges ferie. Distriktslægene i de øvrige fylker kan som vanlig sende regning gjennem fylket for tiden utover de første 14 dager.

Når en distriktslæge må overta bestyrelsen av flere distrikter samtidig og i andre særlige tilfelle kan departementet treffe en annen ordning.

Den nye ordning gjelder for tjenestefrihet som begynner 1 juli i år eller senere.

Såfremt egen læge med bopel i distriktet skaffes, vil han som hittil som regel bli tilstått stillingens grunnlønn.

Stadslæger bør ikke uten nødvendighet konstitueres i nabodistrikt.

Man skal anmode hr. fylkesmannen om å underrette de innen Deres embedsdistrikt ansatte distrikts- og stadslæger.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 27 juni.

Departementet har jevnlig fått henvendelser fra forskjellige tjenestemannsorganisasjoner om å foranledige lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn satt i kraft for kommunale funksjonærer, jfr. kongelig resolusjon av 13 juni 1919, hvorved loven blev satt i kraft for statens tjenestemenn.

Av de bestemmelser i loven som kan få økonomisk betydning for kommunene, skal departementet særlig henlede opmerksomheten på følgende paragrafer i 2net kapitel:

Efter § 5 skal offentlige tjenestemenn med plikt til stadig tjeneste og med over 1 års tjenestetid i almindelighet hvert år gis en sammenhengende ferietid på minst 14 dager.

Efter § 6 har en offentlig tjenestemann rett til tjenestefrihet med full lønn i inntil 3 måneder, hvis han blir syk og for en tid ufør til tjeneste.

Når en offentlig tjenestemann rammes av en ulykke i tjenesten eller som følge av tjenesten, skal det offentlige efter lovens § 7 bære utgiftene ved sykebehandling og helbredelse. Er han som følge av ulykken for en tid blitt ufør til tjeneste, kan han kreve full lønn i inntil 6 måneder. Den der som følge av ulykken er blitt ufør til arbeide skal ha skadebot som skal være en årlig livrente på inntil 60/100 av lønnen.

Efter § 8 kan enke, barn og slektninger i rett ned- eller opstigende linje kreve skadebot på de vilkår som er fastsatt i ulykkesforsikringsloven når en tjenesteulykke har hatt døden til følge.

Lovens § 12 bestemmer at når en offentlig tjenestemann dør, skal hans lønn, ventepenger eller pensjon utbetales hans efterlatte for en måned efter dødsfaldet.

Departementet skal videre fremheve betydningen av følgende bestemmelser om o p s i g e l s e o g a v s k j e d i 4de kapitel:

Efter lovens §§ 19 og 20 kan en offentlig tjenestemann med under 3 års tjeneste i vedkommende tjenestegren sies op med 3 måneders varsel hvis ikke annet er bestemt ved lov.

E f t e r 3 års tjenestetid kan en offentlig tjenestemann bare sies op om hans stilling blir overflødig eller nedlegges. Dette gjelder dog ikke tjenestemenn i ledende stillinger i anlegg eller virksomhet av forretningsmessig eller erhvervsmessig art. En opsagt tjenestemann med minst 15 års tjenestetid kan for inntil 2 år kreve som ventepenger 60/100 av sin lønn.

§ 22 fastsetter betingelsene for å kunne meddele en tjenestemann avskjed. Efter denne lovbestemmelse kan en tjenestemann bare avskjediges når han viser sig å være varig uskikket til forsvarlig å utføre sitt arbeide eller han ikke

27 juni. lenger har de nødvendige eller gyldig foreskrevne betingelser for å sitte i stillingen. Videre når han gjør sig skyldig i grov uforstand i tjenesten, med vilje krenker sin tjenesteplikt, tross tidligere skriftlig advarsel eller irettesettelse fra nærmest foresatte tjenestemyndighet viser forsømmelighet eller slurv i tjenesten, har vært beruset i tjenesten eller når han ved drikkfeldighet eller ved usømmelig adferd i eller utenfor tjenesten viser sig uverdig til sin stilling eller nedbryter den aktelse eller tillid som stillingen krever. Dessuten kan en tjenestemann avskjediges, når han har nådd den alder eller tjenestetid som er eller blir fastsatt for hans pensjonsrett av offentlig kasse.

Før departementet tar endelig standpunkt til spørsmålet om loven nu bør settes i kraft for de kommunale tjenestemenn, skal man be innhentet en uttalelse om dette spørsmål fra samtlige by- og herredsstyrer i herr fylkesmannens distrikt. Man forutsetter at De avgir Deres erklæring ved innsendelsen av de innkomne uttalelser.

27 juni. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Hegra herred, Nord-Trøndelag fylke, som skal tre istedenfor de ved kongelig resolusjon av 9 desember 1893 fastsatte politivedtekter.

28 juni. **Skrivelse****) fra Handelsdepartementet, hvori meddeles, at departementet med hjemmel i §§ 16 og 17 i lov om metrisk mål og vekt av 14 juli 1922 med senere forandringer har bestemt, at følgende paragrafer i reglementet for justervesenet av 15 desember 1922 fra og med 1 juli 1928 inntil videre skal lyde som følger:

§ 26.

Målebånd.

a. Målebånd skal være av metall og av sådan styrke, at de ikke strekker sig merkbart under en stramning av 10 kg.

For 20 meters lengde må bredden dog ikke være mindre enn 12 mm. og for 10 m. og 5 m. ikke mindre enn 10 mm.

b. De kan være forsynt med håndtak eller hempe, men disse må ikke utgjøre nogen del av målets lengde.

---

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor politivedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

c. Målets nullpunkt eller begge endepunkter kan ligge i centret av et hull, hvis centrum markeres med delstreker til begge sider. 28 juni.

d. Inndelingen kan være utført helt i decimeter, centimeter eller millimeter, og når inddelingen er i dm. eller cm., kan første eller siste decimeter være inndelt i cm. eller mm.

e. Inndelingen skal være utført med innrissede eller innetsede streker av høist 0,4 mm. bredde, og benevnelse minst ved hver 5 dm. De kan ha inndeling på begge sider, men kun i metriske enheter.

§ 93.

Presisjonsmål

av 1 meters lengde	0,3	millimeter
» 5,2 og 1 decimeter	0,2	»

Almindelige lengdemål av et stykke

inndelt helt eller delvis i millimeter:		
for 2 meter stang	1,5	»
» 1 meter stang	1,0	»
» 5, 2 og 1 decimeter	0,5	»
inndelt helt eller delvis i centimeter, men ikke lavere:		
for 5 meter stang	5	»
» 2 meter stang	3,0	»
» 1 meter og 5 decimeter	2,0	»
inndelt helt eller delvis i decimeter, men ikke lavere:		
for 5 meter stang	6	»
» 2 meter stang	4,0	»

Lengdemål til å slå sammen:

for 2 og 1,5 meter	2,5	»
» 1 meter	2,0	»
» 5 decimeter	1,5	»
» 2 »	1,0	»
» 1 »	0,5	»

Målebånd:

Når målebåndets totale lengde er: 30 m. — 25 m. — 20 m. — 15 m. — 10 m. — 5 m. så er justertoleransen: 8 mm. — 7 mm. — 6 mm. — 5 mm. — 4 mm. — 2 mm. for den totale lengde.

Når inndelingen er i millimeter, skal feilen mellem to delstreker ikke overstige 0,1 mm., og når inndelingen er i cm. eller dm. ikke overstige 0,5 mm.

28 juni. Målekjeder: for hver 5 meters lengde 1 centimeter.
Hummermål: 1 millimeter.
Metergraf: 4 millimeter for hver meter.

Samtidig har departementet bestemt, at bestemmelsene i samme reglements §§ 28 og 31 opheves fra og med samme dag.

29 juni. **Kongelig kunngjørelse***)[1]) om fraktutjevningsavgift av kornvarer innført fra utlandet.

Fra 1 juli 1928 erlegges fraktutjevningsavgift av korn og malingsprodukter derav som innføres fra utlandet, efter følgende satser:

For korn av hvete, rug og bygg ..... kr. 1,00 pr. 100 kg.
» malingsprodukter av hvete skikket til menneskeføde ..... » 1,50 —»—
» malingsprodukter av rug og bygg skikket til menneskeføde ..... » 1,70 —»—

Av andre kornslag eller malingsprodukter enn de nevnte erlegges ingen avgift.

Avgiften innbetales av importøren til tollvesenet ved innførselen.

Kongen eller den han bemyndiger treffer nærmere bestemmelse om opkrevning og regnskapshold og om godtgjørelse til vedkommende tolloppebørselsbetjent, og kan dessuten fastsette:

a. nærmere regler om hvilke vareslag blir å anse som avgiftspliktige;

b. at avgift ikke blir å opkreve av varepartier som godtgjøres ikke å skulle brukes til mat, eller i tilfelle at erlagt avgift av slike partier skal tilbakebetales;

c. at avgift på nærmere opstillede vilkår blir å tilbakebetale for varer som gjenutføres til utlandet.

29 juni. **Kongelig resolusjon,***) hvorved Landbruksdepartementet bemyndiges til å treffe de nærmere bestemmelser som det i foranstående kunngjørelse er tillagt Kongen å utferdige.

---

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.
[1]) St.besl. 14 juni. Se St. prp. nr. 1, kap. 2053. Tillegg 2 til budgett-innst. S. nr. 89a. St.tid. s. 2004.

Kongelig kunngjørelse*) [1]) **om formues- og inntekts-skatt til statskassen for budgetterminen 1 juli 1928 til 30 juni 1929.** 29 juni.

§ 1. For budgett-terminen fra 1 juli 1928 til 30 juni 1929 erlegges skatt til staten efter følgende regler:

I. Av innenlandske aktieselskaper og dermed likestilte innenlandske selskaper (lov av 13 juli 1921 § 8):

a. Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1000,00.

b. Inntektsskatt med 6 pct. av selskapets hele inntekt i tilfelle med sådant fradrag som bestemt i lov av 13 juli 1921 § 7.

c. Fondsskatt med 10 pct. av den del av selskapets inntekt som ikke tildeles aktionærene (parthaverne) som utbytte.

II. Av sparebanker samt forbruks- og innkjøpsforeninger (landskattelovens § 52, byskattelovens § 42):

a. Formuesskatt, idet formuen ansettes overensstemmende med lov av 13 juli 1921 § 2:

Av formuens første kr.	10 000,00	kr.	0,30	av hvert tusen kroner
— næste »	40 000,00	»	0,50	—»—
— — »	50 000,00	»	1,00	—»—
— — »	50 000,00	»	1,50	—»—
— — »	50 000,00	»	2,00	—»—
— — »	100 000,00	»	2,50	—»—
— — »	200 000,00	»	3,00	—»—
— — »	500 000,00	»	3,50	—»—
— — »	1 000 000,00	»	4,00	—»—
— — »	2 000 000,00	»	5,00	—»—
— overskytende beløp		»	6,00	—»—

b. Inntektsskatt, idet inntekten ansettes overensstemmende med lov av 13 juli 1921 § 3 og skatten beregnes av inntektens antatte beløp:

av de første kr.	4 000,00	2	pct.
av de næste »	4 000,00	4	»
—»— »	4 000,00	6	»
—»— »	6 000,00	8	»
—»— »	7 000,00	10	»
—»— »	10 000,00	12	»
—»— »	15 000,00	14	»
—»— »	20 000,00	16	»
—»— »	20 000,00	18	»
—»— »	20 000,00	20	»
—»— »	30 000,00	22	»

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

[1]) St.besl. 22 juni. Se St. prp. nr 10, 44 og 54. St.med. nr. 17 og 24. Innst. S. nr. 185. St.tid. s. 2238—2241.

29 juni.

av de næste kr.	30 000,00	24	pct.
—»— »	30 000,00	26	»
—»— »	50 000,00	28	»
av det overskytende beløp		30	»

III. Av gjensidige livsforsikringsselskaper:

a. Formuesskatt som efter II a.

b. Inntektsskatt med 15 pct. av inntektens antatte beløp.

IV. Av i utlandet hjemmehørende aktieselskaper og dermed likestilte selskaper undtagen forsikringsselskaper:

a. Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1000,00.

b. Inntektsskatt med 25 pct. av inntektens antatte beløp.

V. Av i utlandet bosatte aktionærer (parthavere) i aktieselskap og dermed likestilt selskap (med undtagelse av diplomatiske og konsulære tjenestemenn, som er norske statsborgere, forsåvidt de i henhold til lov av 13 juli 1921 § 5, jfr. tilleggslov av 14 juli 1922, lignes særskilt):

Inntektsskatt med 20 pct. av inntektens antatte beløp.

VI. Av andre skattepliktige:

a. Formuesskatt: som efter II a.

b. Inntektsskatt: Av inntektens skattbare beløp bestemt efter reglene i § 6 erlegges:

av de første kr.	4 000,00	1,8	pct.
av de næste »	3 000,00	3,6	»
—»— »	3 000,00	5,4	»
—»— »	5 000,00	7,2	»
—»— »	5 000,00	9,0	»
—»— »	8 000,00	10,8	»
—»— »	10 000,00	12,6	»
—»— »	12 000,00	14,4	»
—»— »	15 000,00	16,2	»
—»— »	20 000,00	18,0	»
—»— »	30 000,00	19,8	»
—»— »	30 000,00	21,6	»
—»— »	30 000,00	23,4	»
—»— »	50 000,00	25,2	»
—»— »	50 000,00	27,0	»
—»— »	50 000,00	28,8	»
—»— »	50 000,00	30,6	»
—»— »	50 000,00	32,4	»
—»— »	50 000,00	34,2	»
—»— »	50 000,00	36,0	»
—»— »	50 000,00	37,8	»
—»— »	100 000,00	39,6	»
—»— »	100 000,00	41,4	»
—»— »	100 000,00	43,2	»
av det overskytende beløp		45,0	»

§ 2. Enhver, som efter de almindelige skattelover for landet og for byene av 18 august 1911 plikter å svare kommuneskatt, er med de undtagelser, som følger av nedenstående regler, pliktig til å svare skatt til staten av sin formue og inntekt. Dog skal kirker og milde stiftelser samt fylkes-, herreds- og bykommuner helt være fritatt for sådan skatt til staten; herredskommuner imidlertid med den undtagelse, som følger av lov av 22 februar 1921 § 27, jfr. §§ 36, 45 og 48. Når familiestiftelser og andre formuesmasser efter landskattelovens § 27, byskattelovens § 22, ilignes formuesskatt til kommunen, blir de også å iligne formuesskatt til staten. 29 juni.

Likeledes er den, som ikke har bopel i riket, men nyter lønn eller pensjon av den norske stat, skattepliktig av den inntekt, han således oppebærer. Av diplomatiske og konsulære embedsmenns lønninger blir skatt dog kun å erlegge i den utstrekning, som av Kongen med Stortingets samtykke bestemmes.

Selskap eller samlag for omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød eller øl ilignes skatt til staten av formue og inntekt.

§ 3. Med hensyn til stedet for skattskrivningen gjelder følgende bestemmelser:

a. Enhver skattepliktig skattlegges i det distrikt, hvor vedkommende efter bestemmelsene i landskattelovens §§ 20, 21, 23 og 24, byskattelovens §§ 15, 16, 18 og 19 blir å iligne kommuneskatt. I dette distrikt medtas ved statsskattskrivningen formue og inntekt, som skattlegges efter bestemmelsene i landskattelovens §§ 18 og 19, byskattelovens §§ 13 og 14 (jfr. de nevnte lovers §§ 82 og 75, begges tredje ledd). Selskap eller samlag for omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød eller øl skattlegges i det distrikt, hvor kontoret (hovedkontoret) er, eller hvor bestyrelsen foregår.

b. Har nogen, som av den norske stat oppebærer lønn eller pensjon, hvorav han er skattepliktig, tatt ophold i utlandet, skattskrives han i Oslo skattedistrikt. Ved ligningen i dette distrikt medtas for diplomatiske og konsulære tjenestemenn, som er norske statsborgere, ogsaa formue i og inntekt av aktier, hvorfor vedkommende lignes særskilt.

c. Opstår der tvist om, i hvilket distrikt en person skal skattskrives, avgjøres saken av vedkommende regjeringsdepartement.

d. Når nogen er ilignet statsskatt i et annet distrikt enn det, hvor skattskrivningen efter foranstående regler rettelig

29 juni. skulde skje, kan han ikke forlange sig fritatt for skattens erleggelse, medmindre den pågjeldende formue eller inntekt tillike er ilignet statsskatt i det rette distrikt. Derimot kan han i sådant tilfelle ved henvendelse til vedkommende regjeringsdepartement kreve skatten omberegnet, hvis den godtgjøres å være fremkommet ved feilaktige ligningsansettelser eller å være uriktig av andre grunner.

§ 4. Formuer under kr. 5000,00 er skattefri. Formuer på kr. 5000,00 og derover, men under kr. 20 000,00, tilhørende skattepliktige som efter § 6 tilkommer skattefritt fradrag ved inntektsansettelsen, blir blott å skattlegge, forsåvidt skattyderens inntekt ifølge bestemmelsene i §§ 5 og 6 er stor nok til, at han derav skal svare skatt. Formuer på kr. 20 000,00 og derover blir alltid å skattlegge. Formuen avrundes nedad til det nærmeste med 1000 delelige antall kroner.

§ 5. Inntekter under kr. 2000,00 er skattefri. Skattepliktige, som efter § 6 intet skattefritt fradrag gis, blir dog å iligne skatt, når inntekten utgjør minst kr. 1000,00.

I utlandet bosatte aktionærer (parthavere) i aktieselskap og dermed likestilt selskap (§ 1 V) ilignes skatt, når inntekten — ansatt underett for samtlige aktionærer eller i tilfelle ved særskilt ligning — utgjør minst kr. 100,00.

Inntekten avrundes nedad til det nærmeste med 100 delelige antall kroner.

§ 6. Ved ansettelsen til skatt av de i § 1 VI omhandlede skattepliktige befølges reglene for klasseinndeling i skattelovene av 18 august 1911 for landet § 75, for byene § 68 dog således, at hustru alltid henregnes til forsørgede. Av inntekten er skattefritt i 1ste klasse kr. 1000,00, i 2nen klasse kr. 1500,00, i 3dje klasse kr. 2000,00, i 4de klasse kr. 2400,00, i 5te klasse kr. 2800,00, i 6te klasse kr. 3200,00, i 7de klasse kr. 3600,00 og i 8de klasse kr. 4000,00.

Har nogen større forsørgelsesbyrde enn det utkreves for å bringe ham op i 8de klasse, forhøies det til hans inntekt svarende beløp i 8de klasse med kr. 400,00 for hver overskytende forsørget person.

Skattepliktige selskaper og innretninger, skattepliktige utlendinger (landskattelovens § 15, byskattelovens § 10, bokstav b og c og lov av 13 juli 1921 § 5) samt personer, som av den norske stat oppebærer lønn eller pensjon, men som ikke har fast bopel her i riket, gis intet skattefritt fradrag. Har de sistnevnte personer måttet ta ophold i utlandet som følge av sin stilling i den norske stats tjeneste, blir de dog å henregne til en av klassene 1—8 efter det antall personer, som de har å forsørge.

Dødsboer henføres til den avdødes skatteklasse.

§ 7. I øvrig blir skatten å utligne efter de gjeldende skatte- 29 juni.
lover, derunder lov av 13 juli 1921, inneholdende midlertidige bestemmelser om utligning av skatt til staten på inntekt og formue med senere tilleggslover.

§ 8. Denne skattebeslutning trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon *) om fredning av en «krull- 29 juni.
tall» på gården Aasen vestre, gr.nr. 151, br.nr. 6 i Romedal.

Kongelig resolusjon *), hvorved kongelig resolusjon av 29 juni.
11 november 1910 om etablering av ekstraordinært opsyn i Sklinna og Horta fiskevær opheves.

Kongelig resolusjon *). 29 juni.

I. I medhold av lov om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. av 8 april 1905 § 39 c bestemmes, at den ukentlige fredningstid for alle andre redskaper enn lakseverp og krokredskaper inntil videre skal være fra torsdag aften kl. 6 (kl. 18) til mandag aften kl. 6 (kl. 18) i Stjørdalselven i Nord-Trøndelag fylke.

II. Overtredelse av denne bestemmelse er belagt med straff.

Kongelig resolusjon *). 29 juni.

I. I medhold av lov om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. av 8 april 1905 § 30 b bestemmes, at det ved bruk av kastenot i Namsen og Bjøra elver i Nord-Trøndelag fylke skal hengå minst en time mellem hver gang redskapet passerer et og samme sted.

II. Overtredelse av denne bestemmelse er belagt med straff.

Kongelig resolusjon *), hvorved i medhold av lov nr. 2 29 juni.
av 20 mai 1899 § 44, bestemmes, at hare i Vestfold fylke skal være fredet i tiden fra og med 1 januar til og med 14 september.

Denne bestemmelse gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til 30 juni 1930.

Kongelig resolusjon *), hvorved i medhold av §§ 44 i 29 juni.
lov nr. 2 av 20 mai 1899 angående jakt og fangst bestemmes, at ekorn skal være fredet i Aust-Agder og Telemark fylker det hele år og i Vestfold fylke i tiden fra og med 1 februar til og med 30 november.

Disse bestemmelser gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til og med 30 juni 1931.

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

29 juni. **Kongelig resolusjon** *) om forandringer i og tillegg til de gjeldende regler om kjørehastighet m. v. på bruksbanen Askim—Solbergfoss og om sikkerhetsforanstaltninger vedkommende ferdslen på jernbanen nærliggende veier.

29 juni. **Kongelig resolusjon,** hvorved avgiften av «Koksgrus» ved Norsjø-Skienskanalen fra 1 juli 1928 og inntil videre fastsettes til samme sats som for kalksten, nemlig 3 øre pr. tonn ved Skien sluse og 6 øre pr. tonn ved Løveid + det for takstene gjeldende tillegg på 30 %.

29 juni. **Rundskrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmennene om renter av offentlige midler.

Efter henstilling fra Stortinget har departementet bestemt, at renter, som lensmenn og skatteopkrevere måtte innvinne av de offentlige midler, der vedkommer mellemregnskapet med skattefogdene, fra 1 juli 1928 skal tilfalle statskassen.

Disse renter vil således for fremtiden ikke lenger tilfalle lensmennene og skatteopkreverne.

Departementet vil dog ikke ha noget å bemerke ved, at de renter som måtte være innvunnet pr. 30 juni 1928 oppebæres av nevnte tjenestemenn, men finner av hensyn hertil å burde be henstillet til disse å foranledige alle hittil benyttede bankbøker vedkommende innskudd av denne art helt opgjort pr. 30 juni 1928, således at der i tilfelle oprettes nye kontrabøker for innskudd foretatt efter 1 juli 1928. Disse kontrabøker blir da å gi sådan betegnelse som i departementets rundskrivelse av 13 juni 1928, punkt 1 bestemt.

De efter 1 juli 1928 innvunne renter blir ledsaget av særskilt remisseinnberetning av lensmennene og skatteopkreverne å innsende til vedkommende skattefoged i forbindelse med månedsopgjøret for januar måned hvert år. Remisseinnberetningen blir efter anmodning fra Statsrevisjonen å bilegge med attest fra vedkommende banker for riktigheten av de pr. 31 desember hvert år opførte renter. Forsåvidt ingen renter måtte være innvunnet, blir attest herom å utferdige av nevnte tjenestemann og å innsende til vedkommende skattefoged sammen med månedsopgjøret for januar.

De omhandlede renter blir av skattefogdene å ta til inntekt i regnskapet over Ordinære inntrader og i ekstrakten for 2net halvår av samme som et særskilt litra under posten: «Ren-

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor de omhandlede forandringer og tillegg er inntatt.

ter av kontantbeholdningen», mens rentene i vedkommende kassarapport uten spesifikasjon blir å opføre under kap. 2811. 29 juni.

Over de således inntektsførte renter blir der av skattefogdene å utferdige særskilt beregning som bilagt med lensmennenes og skatteopkrevernes remisseinnberetninger og de ovennevnte attester blir å vedlegge regnskapet over: «Ordinære intrader» ved dets innsendelse til Statsrevisjonen.

Det forutsettes, at skattefogden ved sine kasseundersøkelser hos nevnte tjenestemenn fører innseende med at ovenomhandlede bestemmelser overholdes.

Med foranstående bes den innen hr. fylkesmannens distrikt ansatte landsskattefoged samt samtlige lensmenn og skatteopkrevere gjort bekjent.

Lov av 10 juni 1887 om utførselsavgift av storsild og vårsild.

(Således som den lyder efter lov av 22 juni 1928 nr. 14, hvorved lovens titel samt §§ 1 og 2 er endret. Tidligere titel: lov om utførselsavgift av vårsild til fremme av almennyttige foranstaltninger vedkommende vårsildfiskeriet).

§ 1. Av all sild undtagen småsild (bladsild o. l.) fisket innen Vest-Agder, Rogaland, Hordaland samt Sogn og Fjordane fylker i tiden efter 31 desember og inntil vårsildopsynet heves, erlegges ved dens utførsel til utlandet en avgift stor 6 øre pr. hektoliter. Avgiften blir å anvende til fremme av en forbedret sykepleie under dette fiske, navnlig anskaffelse og vedlikehold av sykehuser, fri kur og pleie (kosthold derunder innbefattet) i sykdomstilfelle for den almue, som er beskjeftiget med sildens fangst og tilvirkning, sålenge den opholder sig i fiskedistriktet, lønning av læger m. v. samt forsåvidt midlene måtte tilstrekke, til andre foranstaltninger til nytte og bekvemmelighet for den fiskesøkende almue, dog undtatt herfra det anordnede opsyn.

§ 2. Når sild angis til utførsel, har utskiberen å opgi om det er avgiftspliktig sild eller ikke. Angir nogen avgiftspliktig sild som ikke avgiftspliktig eller unddrar nogen sig for å betale avgiften, inntrer samme ansvar og behandlingsmåte som for tollavgifter bestemt.

§ 3. Avgiften opkreves av vedkommende tolloppebørselsbetjenter der som godtgjørelse nyder 1 procent av de inkasserte beløp.

§ 4. Kongen eller den han dertil bemyndiger avgir bestemmelse om midlenes anvendelse samt anordner det for-

nødne angående deres bestyrelse så vel som angående regnskapsavlegg, revisjon og desisjon.

§ 5. (Om ophevelse av eldre lover.)

Lov av 22 juni 1928 nr. 14 har følgende bestemmelse om ikrafttreden:

Denne lov trer i kraft 1 januar 1929.

2 juli. **Rundskrivelse** fra Socialdepartementet til fylkesmennene.

Ifølge § 12 i lov nr. 1 av 29 april 1927 om lægers rettigheter og plikter er enhver læge pliktig til å gjøre ordnede optegnelser over sin lægevirksomhet i den utstrekning at han kan gi innberetninger efter samme lovs §§ 11 og 12. I § 12 er videre bestemt at Kongen gir nærmere regler om på hvilken måte optegnelsene skal gjøres, deres opbevaring og videre behandling.

I henhold hertil er det ved Kronprinsregentens resolusjon av 1 juni i år herom gitt følgende regler:

1. Enhver læge skal gjøre ordnede optegnelser over sin lægevirksomhet som nedenfor anført av hensyn til de til enhver tid gitte bestemmelser om innberetning til offentlig myndighet. Optegnelsene skal enten føres i en protokoll eller efter kartoteksystem med kort og skjemaer for hver enkelt patient.
2. Optegnelsene om den enkelte patient skal inneholde:
   1. Den sykes navn, alder og adresse.
   2. En kort sykehistorie.
   3. Den stillede diagnose.
   4. Den iverksatte behandling.
   5. Når undersøkelser — konsultasjoner, besøk etc. har funnet sted.
3. Optegnelsene skal opbevares nedlåst.
4. Efter lægens død skal optegnelsene — såfremt de ikke blir overtatt av annen læge — av boets vedkommende enten sendes medisinaldirektøren eller straks opbrennes, hvorom medisinaldirektøren skal underrettes.
5. Ved avkall og fradømmelse av autorisasjon bestemmer Socialdepartementet hvad der skal gjøres med optegnelsene under hensyntagen til det som er bestemt i punkt 4.

Med hensyn til reglene bemerkes:

Til 1. Nogen autorisert protokoll er ikke utferdiget. Lægen kan anskaffe sig protokoll som er innrettet således som han selv finner best, når optegnelsene bare gjøres ordentlig og oversiktlig. Det finnes protokoller med trykte skjemaer av flere forskjellige typer.

Til 2. Nogen plikt til å anstille identitetsundersøkelse pålegges ikke. 2 juli.

Til 2,2. Lægen må notere i den utstrekning han anser det nødvendig, herunder om de subjektive symptomer og de objektive fund.

Til 2,3. Da en sikker diagnose ikke alltid kan stilles særlig ved første gangs undersøkelse, bør i sådanne tilfelle en sannsynlighetsdiagnose anføres, idet en sådan som regel vil kunne stilles.

Til 2,4. Her anføres foreskrevet medisin, utførte operasjoner eller annen utført behandling.

Til 3. Optegnelsene skal opbevares nedlåst, så de ikke er tilgjengelige for uvedkommende.

Til 4. Når det er bestemt at optegnelsene efter en læges død kan overtas av en annen læge, er det fordi det kan være av interesse for efterfølgeren i den avdødes praksis eller offentlige lægestilling å ha optegnelsene. Selvsagt må denne annen følge de vanlige regler om taushetsplikt med hensyn til disse optegnelser.

Særskilt bestemmelse for sykehus er ikke gitt, idet man har gått ut fra, at det alltid ved sykehus føres ordnede optegnelser om patienter som innlegges der. Sykejournaler (optegnelser) ved et sykehus forutsettes, hvis sykehuset nedlegges, opbevart på betryggende måte efter medisinaldirektørens nærmere bestemmelse i hvert enkelt tilfelle.

Man skal anmode Dem om å underrette lægene — både privatpraktiserende og offentlige — innen herr fylkesmannens embedsdistrikt.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at den midlertidige mestbegunstigelsesavtale mellem Norge og Grekenland ved telegramveksling av 19 og 23 f. m. mellem Norges sendemann i Aten og den greske utenriksminister er blitt forlenget inntil handels- og sjøfartskonvensjonen trer i kraft. 2 juli.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved advokat Per Rygh og hustrus gavebrev av 24 juni 1927 oprettede «Marthine og Per Rygh's legat for trengende unge blinde». 3 juli.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved oberst Herman Wessels testament av 10 mars 1920, jfr. sammes erklæring av 3 juni 1922 og frøknene Johanne og Louise Hoffs erklæring av 30 juli 1922, oprettede «Oberst Herman Wessels legat til Oslo bys forskjønnelse». 3 juli.

4 juli. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Tessevatn med os og elver i Lom herred, Opland fylke.

4 juli. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en privatbank angående spørsmålet om beskatning på bankens hånd av aktier i Norges Bank og utbytter av disse. Det uttales, at sådan formue og inntekt ved bankens ligning i statsskatt (selskapsskatt) ikke kommer til fradrag, men blir å medta på samme måte som skjedd ved kommuneskattligningen. Jfr. lov av 13 juli 1921 (tilleggslov av 1 juni 1928 nr. 9) § 7.

5 juli. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes at den kirke, som ved kongelig resolusjon av 28 oktober 1927 er tillatt opført på gården Storetveit i Birkeland sogn av Fana prestegjeld, blir å benevne Storetveit.

5 juli. **Kongelig resolusjon,** hvorved der i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 fastsettes reglementariske bestemmelser for de tjenestemenn ved døve-, blinde- og åndssvakeskolene og pleiehjemmene for ikke dannelsesdyktige åndssvake som går inn under nevnte lov.

Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til å foreta de forandringer eller tilføielser i reglementet som i fremtiden måtte finnes påkrevet.

Reglementet er sålydende:

§ 1. De stillinger ved døve-, blinde- og åndssvakeskolene og ved pleiehjemmene for ikke dannelsesdyktige åndssvake, som omfattes av tjenestemannsloven, besettes som regel efter almindelig konkurranse. Stillingene kunngjøres av ansettelsesmyndigheten på den måte som finnes hensiktsmessigst, med opgave over lønnsvilkår og med en ansøkningsfrist av minst 14 dager.

Kirke- og Undervisningsdepartementet kan i særlige tilfelle frita for disse regler.

§ 2. Stillingene besettes av et ansettelsesråd, som for skolene skal bestå av direktøren for disse skoler og vedkommende skoles bestyrer, og for pleiehjemmene av vedkommende pleiehjems kontrollkomité og forstander.

§ 3. I ansettelsesbrevet skal stå, at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i dette reglement, med de forandringer, som senere måtte bli fastsatt, samt med de forpliktelser som fremgår av lov nr. 3 om pensjonsordning for statens tjenestemenn av 28 juli 1921 og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn med mulige senere forandringer. I øvrig fastsetter Kirke- og Undervisningsdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor fiskerireglene er inntatt.

§ 4. Forsåvidt der overensstemmende med tjenestemannslovens § 16 av Kirke- og Undervisningsdepartementet treffes bestemmelse om oprettelse av tjenestemannsutvalg ved døve-, blinde- og åndssvakeskolene og pleiehjemmene for ikke dannelsesdyktige åndssvake, gis de i lovens § 18, 2 og 3 omhandlede bestemmelser om tjenestemannsutvalgets sammentreden med representanter for tjenestegiveren likeledes av departementet. 5 juli.

§ 5. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid i vedkommende stilling. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen tidligere tjeneste ved samme eller andre døve-, blinde- og åndssvakeskoler og pleiehjem eller til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 kommer all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann i betraktning.

§ 6. Opsies en tjenestemann efter tjenestemannslovens § 19 kan han innanke opsigelsen for Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet som har opsagt ham.

Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil anken er avgjort.

§ 7. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i dette reglements § 6.

Anken må fremsettes innen 14 dager efter at ordensstraffen eller avskjeden er meddelt tjenestemannen.

§ 8. Ved anke over pålegg som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i dette reglements § 6.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen en måned efter ankens fremsettelse.

Kongelig resolusjon *), hvorved bestemmes: 5 juli.

1. Med hjemmel i §§ 31 og 32 i bergverksordningen for Spitsbergen (Svalbard) av 7 august 1925 fastsettes regler for arbeidsgiveres plikt til å yde sykepleie m. v. og for arbeidsgiveres ansvar ved ulykker på Svalbard.
2. Disse regler trer i kraft fra den tid Socialdepartementet bestemmer.

De i post 1 omhandlede regler m. v. er sålydende:

§ 1. Arbeidsgiveren er pliktig til under sykdom — herunder innbefattet epidemiske og smittsomme sykdommer som efter norsk lovgivning er gjenstand for det offentliges særlige forsorg, tuberkulose og sinnssykdom — å yde arbeiderne fri læge, medisin og forbindingssaker.

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

5 juli. § 2. Fri lægehjelp blir å yde så lenge sykdommen varer forsåvidt ikke § 6 kommer til anvendelse.

§ 3. Medfører sykdommen hel arbeidsudyktighet, plikter arbeidsgiveren derhos å yde dagpenger med kr. 3,00 pr. virkedag samt fri kost og fritt losji.

§ 4. Arbeidsgiverens plikter efter foranstående paragrafer inntrer først fra den tid arbeideren har meldt sin sykdom, og av lægen er sykmeldt. Dagpenger utbetales ikke for de 3 første dager regnet fra den dag vedkommende blev sykmeldt.

§ 5. Nødvendiggjør sykdommen kur og pleie på sykehus, isolasjon, desinfeksjon eller forvaring under bevoktning skal arbeidsgiveren også yde dette.

§ 6. Arbeidsgiverens forpliktelser i henhold til foranstående paragrafer bortfaller såfremt den syke efter lægens bestemmelser kan bli sendt til sin bopel i hjemlandet eller hvis han ingen fast bopel har, til sin hjemstavnskommune. Arbeidsgiveren skal i så fall sørge for og bekoste hjemsendelse helt frem. Arbeidsgiveren kan i følgende tilfelle søke sine utgifter refundert hos den syke:

A. Såfremt denne var lidende av sykdommen allerede ved avreisen til Svalbard.

B. Hvis den syke ikke retter sig efter lægens bestemmelser eller utviser grov skjødesløshet med hensyn til sin helbred.

C. Hvis sykdommen er pådratt med forsett, ved beruselse eller ved forsettlig overtredelse av arbeidsreglement o. lign.

§ 7. De ovenfor under §§ 1—6 nevnte bestemmelser gjelder også ved sykdom forårsaket ved ulykke.

§ 8. Ved ulykke med varig invaliditet tilfølge plikter arbeidsgiveren med en sum en gang for alle å betale tilskadekomne, ved hel invaliditet kr. 10 000,00 forsåvidt han er gift eller har forsørgelsesbyrde, men kr. 7 500,00 forsåvidt han er ugift. Ved lavere invaliditet betales et forholdsmessig mindre beløp. Hvor invaliditetsgraden er under 20 %, er den arbeidsgiveren uvedkommende.

Invaliditetsgraden blir å fastsette efter endt sykebehandling. Er denne ikke avsluttet ett år efter ulykkens inntreff, blir invaliditetsgraden å fastsette på basis av tilstanden på årsdagen efter ulykken.

§ 9. Arbeidsgiveren er ved dødsfall, når dette er en følge av ulykken og senest er inntrådt innen ett år regnet fra den dag ulykken inntraff, forpliktet til en gang for alle å betale

avdødes efterlatte kr. 7 500,00. Fra denne sum blir dog å trekke hvad avdøde i årets løp måtte være utbetalt i invalideerstatning. Erstatning tilkommer kun avdødes hustru, barn eller pleiebarn under 15 år, når avdøde på ulykkestiden var deres forsørger. 5 juli.

§ 10. Avgjørelsen av i hvilken utstrekning sykdom eller ulykke medfører arbeidsudyktighet og invaliditet, avgjøres av vedkommende bedrifts- eller selskaps-læge, og for invaliditetens vedkommende eventuelt av den behandlende læge på den skadedes hjemsted.

Lægens avgjørelse forsåvidt angår invaliditet kan i tilfelle innbringes til nærmere prøvelse av Socialdepartementet som treffer sin avgjørelse efter innhentet uttalelse fra R. F. A.

§ 11. Arbeideren er med den i § 6 nevnte begrensning erstatningsberettiget ved alle ulykker som rammer ham under hans virksomhet i vedkommende bedrift, herunder innbefattet ulykker som inntreffer under overfarten fra og til hjemlandet så vel på selskapets egne båter som på båter leiet av selskapet.

§ 12. Kongen kan foreta tilføielser og endringer i disse regler. Hvor forholdene gjør det påkrevet kan departementet derhos dispensere fra ovenstående bestemmelser i §§ 1—5.

Kongelig resolusjon *), hvorved i medhold av § 44 i lov av 20 mai 1899 angående jakt og fangst bestemmes at ekorn skal være fredet i Hedmark fylke. Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til 1 juli 1930. 5 juli.

Kongelig resolusjon *), hvorved i medhold av lov nr. 2 av 20 mai 1899, § 44, bestemmes, at spilljakttiden i Østfold fylke for tiur og århane i året 1929 skal være fra og med 5 til og med 14 mai, at elgokse og elgkolle skal være fredet i året 1928 samt at årskalv av elg skal være fredet inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1932. 5 juli.

Kongelig resolusjon **) om godkjennelse av Egersund slaktehus's beliggenhet og plan samt om innførelse av slaktetvang i Egersund bykommune og fastsettelse av avgifter for benyttelse av Egersund slaktehus. 5 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved de i Arbeidsdepartementets foredrag av 5 juli 1928 foreslåtte kjøretakster på sporveien til Ullevål Haveby approberes som gjeldende inntil videre. 5 juli.

---

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

**) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor avgiftene er inntatt.

5 juli. **Kongelig resolusjon** *) om en midlertidig nedsettelse av takstene for benyttelse av Fredrikshaldskanalens anlegg med 10 % fra 1928 års begynnelse.

5 juli. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Øyer herred, Opland fylke.

5 juli. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Stordal herred, Møre fylke.

5 juli. **Skrivelse** †) fra Landbruksdepartementet om tillegg til fiskerireglene for Vågå herred, Opland fylke.

5 juli. **Skrivelse** ††) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Lesja herred, Opland fylke.

6 juli. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge offisiell meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær av 9 f. m. har Finnland ratifisert den internasjonale overenskomst om forenkling av tollformaliteter av 3 november 1923 med tilhørende protokoll.

Ratifikasjonsdokumentet blev deponert i Folkeforbundets sekretariat 23 mai 1928.

6 juli. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori anføres, at ifølge offisiell meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær av 9 juni 1928 har Ungarn tiltrådt følgende overenskomster, undertegnet i Barcelona 20 april 1921:

1. Konvensjon om transittfrihet med tilhørende vedtekter.
2. Konvensjon og vedtekter angående ordningen av de seilbare vannveier av internasjonal betydning med dertil hørende tilleggsprotokoll (alternativ «a»).
3. Deklarasjon om flaggrett for stater som ikke har nogen kyststrekning.

Tiltredelsen får virkning fra 18 mai 1928.

6 juli. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Aker herred, Akershus fylke.

---

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.
**) Bekjentgj. 16 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.
***) Bekjentgj. 16 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor vedtektens § 1 i endret lydelse er inntatt.
†) Bekjentgj. 16 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor tillegget er inntatt.
††) Bekjentgj. 16 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor fiskerireglene er inntatt.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om herberger- og bevertlovens anvendelse i Tresfjord herred, Møre fylke, og om vedtekt for herberger- og bevertnæringen i dette herred. 6 juli.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Marie Lædels testament av 25 april 1900 med tilleggstestamenter av 22 desember 1913, 22 oktober 1918, 29 april 1919, 28 februar 1922 og 18 juni 1924 oprettede «Frøken Marie Lædels legat» til verdige, eldre, dannede damer i Oslo. 6 juli.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved bidrag fra interesserte personer oprettede «Nationalfondet til fremme av socialøkonomisk oplysningsarbeide». 6 juli.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet angående bestemmelse om fangst, salg m. v. av kreps innen Nittedal, Aurskog og Nordre Høland herreder, Akershus fylke. 7 juli.

Skrivelse fra Justisdepartementet. Under henvisning til rundskrivelse herfra av 23 desember 1927 (rundskrivelse nr. 2 vedkommende politiloven) meddeles at man har besluttet at underdommeren i straffesaker skal inntre som medlem av ansettelsesrådet for politiet i Mandal i stedet for politifullmektigen i Vest-Agder, slik at ansettelsesrådet fremtidig kommer til å bestå av politimesteren, underdommeren i straffesaker og et kommunevalgt medlem. 9 juli.

Skrivelse ***) fra Justisdepartementet om torvvedtekter for Hønefoss. 10 juli.

Skrivelse †) fra Justisdepartementet om endring i politivedtektene for Larvik. 10 juli.

Skrivelse ††) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelse til bygningslovens § 16,6 for Drammen. 10 juli.

---

*) Bekjentgj. 16 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 16 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor bestemmelsen er inntatt.

***) Bekjentgj. 16 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor torvvedtektene er inntatt.

†) Bekjentgj. 16 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor vedtektenes § 12 i endret lydelse er inntatt.

††) Bekjentgj. 16 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor tilleggsbestemmelsen er inntatt.

11 juli. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om et tillegg til politivedtektene for Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke.

11 juli. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av den kongelige resolusjon av 21 september 1917 post 1 om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Bergen.

11 juli. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av den ved kongelig resolusjon av 7 juli 1923 fastsatte bestemmelse om maksimalhastighet for motorvognkjøring i Trondhjem.

12 juli. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

Den nye rettergangsordning.

Rundskrivelse nr. 22.

Forliksrådenes virksomhet.

I. *Lovforandringer.*

1. Ved lov nr. 1 av 29 mai 1928 er *tvistemålslovens § 295* gitt følgende ordlyd:

«I rettsboken innføres bare det, som er bestemt i § 125 annet ledd og § 126. Dog skal partserklæringer, som inneholder erkjennelser av motpartens anførsler, føres inn, når han forlanger det, eller forliksrådet finner særlig grunn til det.

Bestemmelsen i § 154 første ledd gjelder ikke for forliksrådet. Klageren sørger selv for å få dommen forkynt for innklagede, medmindre forliksrådet har besørget det. Forliksrådets formann gir klageren meddelelse om dommen, dersom klagerens påstand ikke er tatt tilfølge. Meddelelsen kan rettes til den som har møtt for klageren i forliksrådet.»

Forandringen består i at forliksrådet nu kan overlate til klageren selv å sørge for å få dommen forkynt.

Dersom klagerens påstand ikke blir tatt til følge, må imidlertid forliksrådet sørge for å gi klageren meddelelse om dommen. Er klageren selv eller hans fullmektig til stede i forliksrådet, kan meddelelsen gis muntlig. Dette tilføres da i rettsboken. Ellers må underretningen skje ved brev eller ved forkynnelse.

---

*) Bekjentgj. 16 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor tillegget er inntatt.

**) Bekjentgj. 31 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.

2. Ved lov nr. 22 av 22 juni 1928 er *sportellovens §§ 85* 12 juli.
og 87 forandret således at de nu lyder:

§ 85.

For innkallelse betales ..... kr. 1,00
For behandling av saken betales:
a. når den blir nektet fremme, avvist, hevet, utsatt, stanset eller henvist til retten ..... » 2,00
b. når den blir forlikt eller avgjort ved uteblivelsesdom uten domsforhandling eller i det første møte under domsforhandlingen ..... kr. 5,00
c. når den ellers blir avgjort ved dom eller ved voldgift ..... » 10,00

Gjelder saken en formuesverdi under kr. 100,00, betales halvparten av de under a, b og c nevnte beløp.

Hvis forliksmennene ikke har truffet annen avtale, tilfaller betalingen for innkallelse den forliksmann, som har utferdiget innkallelsen, hvorimot betalingen for behandling deles likt mellem forliksmennene.

§ 87.

For utskrift av forliksrådets rettsbok med bekreftning betales for hvert ark eller del derav kr. 0,80 til den av forliksmennene, som meddeler utskriften.

Samme betaling erlegges for attester.

For å sette op en forliksklage som prosess-skrift efter en muntlig henvendelse betales kr. 2,00.

De nye sportelsatser trer i kraft den 1 august 1928.

II. *Format for forliksklager.*

Departementet skal henlede opmerksomheten på, at en forliksklage, efter de bestemmelser som er truffet om formatet for rettsbøker og prosess-skrifter, *skal utferdiges på papir som har format Standard A 4 (210 × 297 mm.)*. Forat denne bestemmelse skal bli gjennemført, bør forliksrådene *tilbakevise* forliksklager som ikke har det foreskrevne format. Denne regel vil dog undtagelsesvis kunne fravikes, f. eks. dersom en tilbakevisning av forliksklagen kan medføre fare for at kravet blir foreldet.

Avtrykk av denne rundskrivelse bedes sendt til alle forliksråd, dommere og lensmenn i hr. fylkesmannens distrikt.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om herberger- og 12 juli.
beverterlovens anvendelse i Hemne herred, Sør-Trøndelag fylke.

*) Bekjentgj. 31 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.

12 juli. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Sogn og Fjordane fylke, hvori uttales, at der ikke antas å være adgang for et herredsstyre til å frafalle de forhøielser av herredsskatter, som er følge av en av fylkesskattestyret pålagt omligning. Landskattelovens § 117, som gir kommunestyrene adgang til eftergivelse og nedsettelse av skatt, har kun anvendelse på bestemte, navngivne skattydere, og betingelsen for nedsettelsen eller eftergivelsen er at der i de enkelte foreliggende tilfelle kan påvises særegne omstendigheter som vilde gjøre utredelsen av den fulle skatt særdeles ubillig eller uforholdsmessig trykkende for vedkommende skattyder.

13 juli. **Kongelig resolusjon,** hvorved nedenstående formular for vigsel i «Menigheten i Evangeliehuset» godkjennes i henhold til lov om inngåelse og opløsning av ekteskap av 31 mai 1918 § 27:

1. Orgelmusikk (om mulig) ved brudeparrets inntreden.
2. Fellessang og bønn.
3. Et passende Guds ord leses, hvorpå talen til brudeparret holdes.
4. Fellessang.
5. Brudeparret reiser sig, mannen på den høire og kvinnen på den venstre side.

Den som forretter vigslen, henvender sig til brudeparret med følgende ord:

Kjære venner!

Vi er samlet for Guds åsyn og i disse vidners nærvær, for å forene denne mann og denne kvinne i det hellige ekteskap, hvilket er en hederlig stand, innstiftet av Gud i Edens have, idet han skapte mennesket i sitt billede, mann og kvinne skapte han dem, og gav dem makt til å herske over havets fisker og over himmelens fugler og over kveget og over alt krypet som rører sig på jorden (1. Mos. 1, 26—29).

Jesus har prydet standen ved sin nærværelse i Kana i Galilea og ved sitt første mirakel der (Johs. 2, 1—11).

Paulus lærte at ekteskapet betegner for oss den hemmelige forening som råder mellem Jesus og hans menighet på jorden, idet han sier: «I menn! elsk eders hustruer, likesom Kristus elsket menigheten og gav sig selv for den, for å hellige den, idet han renset den ved vannbadet i ordet, forat han selv kunde fremstille menigheten for sig i herlighet, uten plett eller rynke eller noget sådant, men at den kunde være hellig og ulastelig. Så er mennene skyldige å elske sine hustruer som sine egne legemer. Den som elsker sin hustru, elsker sig selv; ingen har jo nogensinne hatet sitt eget kjød, men han føder og varmer det, likesom Kristus gjør med menigheten, ti vi er hans legemes lemmer. Derfor skal mannen forlate far og mor og holde sig til sin hustru, og de to skal være ett kjød. Denne hemmelighet er stor, men jeg tenker dermed på Kristus og menigheten. Dog, også I skal elske enhver sin hustru som sig selv, og hustruen skal ha ærefrykt for sin mann!» (Efes. 5, 25—33.) «I hustruer! underordne eder under eders menn, som det sømmer sig i Herren! I menn! elsk eders hustruer og vær ikke bitre mot dem!» (Kol. 3, 8. 9.)

Ingen bør derfor inntre i denne stand i en lettsindig ånd, men 13 juli.
med hellig alvor og sann gudsfrykt!

6. Så tilspør jeg dig ....., vil du ha denne kvinne som hos dig står, til din ektehustru? Vil du love for Guds åsyn og i disse vidners nærvær, å elske, ære, trøste og beskytte henne i medgang og motgang, i sykdom og sundhet, og i alt som den almektige Gud måtte tilskikke eder, og være henne en kjærlig og trofast ektemann, inntil døden skiller eder ad?

Svar: Ja, jeg vil.

7. Så tilspør jeg dig ....., vil du ha denne mann som hos dig står, til din ektemann? Vil du love for Guds åsyn og i disse vidners nærvær, å elske, ære, trøste og beskytte ham i medgang og motgang, i sykdom og sundhet, og i alt som den allmektige Gud måtte tilskikke eder, og være ham en trofast ektehustru inntil døden skiller eder ad?

Svar: Ja, jeg vil.

8. Efterat svaret er gitt, sier den forrettende: Gi hverandre hånden derpå. Mens brudeparret står hånd i hånd (høire hånd) legger den forrettende sin hånd i deres og uttaler følgende:

Da dere nu for Herrens åsyn og i disse vidners nærvær har avlagt det hellige ekteskaps løfte, og bekreftet samme ved å gi hinannen deres hånd, så forkynner jeg dere rette ektefolk å være, i Faderens, Sønnens og Den Helligånds navn.

«Det som Gud har sammenføiet, det skal et menneske ikke adskille» (Matt. 19, 6). Enn videre sier Herrens ord:

«Ikled eder da, som Guds utvalgte, hellige og elskede, inderlig barmhjertighet, godhet, ydmyghet, sagtmodighet, langmodighet, så I tåler hverandre og tilgir hverandre, om nogen har klagemål imot nogen, som Kristus har tilgitt eder, således også I! Men over alt dette ikled eder kjærligheten, som er fullkommenhetens sambånd. Og Kristi fred råde i eders hjerter, den hvortil I og blev kalte i ett legeme, og vær takknemmelige! La Kristi ord bo rikelig hos eder, så I lærer og formaner hverandre i all visdom med salmer og lovsanger og åndelige viser, og synger yndig i eders hjerter for Gud. Og alt hvad I gjør i ord eller gjerning, gjør det alt i den Herre Jesu navn, takkende Gud Fader ved Ham!» (Kol. 3, 12—17).

La oss nedbede Herrens velsignelse:

(Brudeparret bøier sig, forsamlingen reiser sig).

Bønn for brudeparret.

9. Fellessang, hvorefter brudeparret gratuleres og lykkønskes.

10. Orgelmusikk (om mulig) idet brudeparret drager bort.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 13 juli.

1. De av Det Norske Missionsselskaps misjonærer, som er ordinert i den norske statskirke, gis rett til å stifte ekteskap mellem norske borgere i Kina.

2. Som vigselformular benyttes den norske statskirkes ritual.

3. Istedenfor lysning minst 14 dager før vigselen sendes inn meddelelse til det norske generalkonsulat i Shanghai om at ekteskap aktes inngått.

4. Melding om ekteskapets inngåelse skjer ved innsendelse av vigselattest til nevnte generalkonsulat, ledsaget av innberetning overensstemmende med anordnet skjema.

13 juli. **Kongelig resolusjon** *), hvorved i de bestemmelser som ved kongelig resolusjon av 6 mai 1927 er truffet om organisasjonen av namsmyndighetene, tilføies som et nytt ledd i avsnitt II nr. 1:

«Dog skal de forretninger som er omhandlet i tvangsfullbyrdeseslovens § 106, fremdeles utføres av de samme tjenestemenn som namsmenn, som har utført de tilsvarende forretninger under den tidligere rettergangsordning.»

Denne resolusjon trer i kraft straks.

13 juli. **Kongelig resolusjon** *) om nedsettelse til kr. 4,00 av forkynnelsesgebyret efter sportellovens § 114 i Fillan og Sandstad lensmannsdistrikt i Sør-Trøndelag fylke.

13 juli. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

1. Et fremlagt utkast approberes som regulativ for Sanderud sykehus (Hedmark fylkes sinnssykeasyl) istedenfor det ved kongelig resolusjon av 12 november 1907 fastsatte regulativ.

2. Det departement hvorunder det civile medisinalvesen er henlagt, bemyndiges til å treffe mindre endringer i regulativet.

Det nye regulativ er sålydende:

I. Almindelige bestemmelser.

1. Sanderud sykehus (Hedmark fylkes sinnssykeasyl) i Stange er bestemt til å opta sinnssyke fra Hedmark fylke, og fra byene Hamar og Kongsvinger. Når plassen tillater det, kan der med fylkesmannens samtykke optas syke også fra andre fylker og byer.

2. En av fylkestinget valgt tilsynsnevnd på 3 medlemmer fører den nærmeste økonomiske kontroll. Fylkesmannen skal i betimelig tid underrettes om nevndens møter.

3. Sykehuset er autorisert som asyl for 319 syke: 176 menn og 143 kvinner. Med kontrollkommisjonens samtykke kan dog dette antall midlertidig økes, hvis det er påkrevet.

4. Sykehuset bestyres av en direktør, der som overlæge forestår de sykes behandling. Ved sykebehandlingen biståes han av underordnede læger i det antall som er påkrevet (reserve- og assistentlæge); ved bestyrelsen for øvrig av en forvalter, bokholder eller kontorassistent, en kasserer og ellers den kontorhjelp som direktøren med den økonomiske tilsynsnevnds samtykke, finner påkrevet.

Direktøren ansettes av fylkesmannen i forening med den økonomiske tilsynsnevnd, blandt 3 av medisinaldirektøren innstilte ansøkere, hvorefter der søkes kongelig autorisasjon i henhold til lov av 17 august 1848, § 3. Mellem sykehuset og direktøren gjelder en gjensidig opsigelsesfrist av 6 måneder.

Direktøren ansetter alle underordnede funksjonærer undtagen reservelæge, forvalter, gårdsfullmektig og kasserer, som ansettes av tilsynsnevnden i forening med fylkesmannen, for reservelægens ved-

*) Bekjentgj. 16 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.

kommende efter innstilling av medisinaldirektøren, og av direktøren 13 juli.
for de øvriges vedkommende.

5. Pleien av de syke utføres av pleiere og pleiersker, der i alt hvad der henhører til den egentlige sykepleie, står direkte under direktøren. Pleierne og pleierskenes antall i forhold til de syke bør være ikke over 1—5 og ikke under 1—10. Så vel for kvinne- som for mannsavdelingens vedkommende kan direktøren, i den utstrekning han finner fornødent, overdra en av pleierskene — respektive pleierne — overopsynet med avdelingens indre anliggender, så som den daglige tjenestes ordning og fordeling, mottagelse og utlevering av det til avdelingen utleverte tøi etc. efter nærmere fastsatt instruks.

6. Sykehuset er utelukkende bestemt for syke på almindelig forpleining. Betalingen fastsettes (til enhver tid) av fylkestinget under forutsetning av godkjennelse av Socialdepartementet. Patienter som ikke er hjemmehørende i Hedmark fylke, Hamar eller Kongsvinger, betaler ⅓ mere. For den fastsatte betaling erholdes alt det nødvendige undtagen beklædning, for hvilken der erlegges betaling som til enhver tid fastsettes av fylkestinget med Socialdepartementets godkjennelse. Ved innleggelsen skal de syke medbringe et bestemt antall beklædningsgjenstander, efter fortegnelse gitt av sykehuset. Det manglende anskaffes for rekvirentens regning. Har den syke ekstrafornødenheter der tillates av direktøren, anskaffes det på vedkommendes egen regning, når rekvirenten dertil har gitt sitt samtykke.

7. Når en syk ønskes innlagt, skal det skriftlige andragende derom fremsendes fra den der nærmest har å vareta den sykes tarv. Dette forlangende skal være ledsaget av fornøden sikkerhet for betalingen, samt av en særskilt lægeattest for at den syke er sinnssyk og tiltrenger behandling i sinnssykeasyl og av en efter nærmere fastsatt skjema, avfattet beskrivelse av en læge om sykdommens symptomer m. v., overensstemmende med de til enhver tid gjeldende bestemmelser herom. Hvis innleggelsen haster, kan nevnte papirers innhold opleses pr. telefon eller sendes telegrafisk. Papirene må derpå hurtigst mulig innsendes til sykehuset. Direktøren avgjør derefter hvorvidt den syke kan optas.

8. Personer som efter rettens eller påtalemyndighetens beslutning forlanges innlagt til observasjon, kan forsåvidt de er hjemmehørende i Hedmark fylke, Hamar eller Kongsvinger, mottas når direktøren finner det hensiktsmessig.

9. Når en innlagt syk er helbredet, skal han straks utskrives som ikke sinnssyk. Utskrivningen foregår for øvrig efter de til enhver tid gjeldende bestemmelser.

Finner direktøren for øvrig at et fortsatt ophold ikke er hensiktsmessig for en syk, underretter han den som har å iaktta den sykes tarv herom, og anmoder om hans medvirken til at den syke tas ut av sykehuset og anbringes i betryggende pleie. Efterkommes ikke en sådan anmodning, kan direktøren, hvis kontrollkommisjonen er enig i at utskrivning bør finne sted, henstille til politiet å overta omsorgen for den syke og få dettes hjelp til å ordne det fornødne.

Dødsfall meddeles snarest mulig rekvirenten, og begravelsen foranstaltes av sykehuset, medmindre de pårørende i betimelig tid og på foreskreven måte selv besørger den. Omkostningene bæres av vedkommende rekvirent.

Anser direktøren obduksjon fornødent eller ønskelig, kan denne ikke nektes av de pårørende.

10. De syke fordeles efter kjønnet i to hovedavdelinger, og innen disse i to underavdelinger, centralavlingene, hvor en hensikts-

13 juli. messig klassifikasjon av de syke søkes opnådd, samt i koloniavdelingene.

11. De syke får den frihet og nyter de adspredelser som hensynet til dem selv og andre tillater. De deltar i de ved sykehuset forefallende arbeider i den utstrekning som direktøren bestemmer. Foruten ved ekstraforpleining o. s. v. kan flittige syke opmuntres med en liten pengegodtgjørelse, som efter direktørens bestemmelse anvendes til deres eget beste.

12. De syke må under opholdet i sykehuset ikke uten direktørens tillatelse motta besøk eller avsende og motta bud, brever eller pakker. Brever til eller fra de syke sendes gjennem direktøren, som kan åpne og lese dem, og tilbakeholde dem hvis han finner det tjenlig. Om de syke og deres familieforhold er personalet forpliktet til å iaktta strengeste diskresjon.

II. Husorden.

1. Alle som er knyttet til sykehuset, er forpliktet til å bidra til husordenens overholdelse, samt til, når avvikelse bemerkes, å melde dette til direktøren eller til forvalteren, som snarest forelegger saken for direktøren.

2. Om de syke eller like overfor de syke er ingen annen betegnelse enn «patient» eller «syk» tillatt. Så vel pleie- som tjenestepersonalet må alltid vise en høflig og rolig optreden og fremfor alt undgå å såre og ophisse de syke ved overlegen eller bydende tiltale. Enhver strid med de syke skal undgåes, og ethvert rimelig ønske — så vidt mulig — opfylles. Ingen er berettiget til å øve tvang mot de syke, men har i tilfelle å henvende sig til sin nærmeste overordnede. Hård tiltale til de syke er forbudt. Legemlig mishandling medfører øieblikkelig avskjedigelse. Sykehusets funksjonærer må ikke til uvedkommende meddele noget om de syke, ikke engang deres navn, og heller ikke fra sykehuset eller utenfra fortelle disse noget som kan sette dem i sinnsbevegelse. De må ikke besørge brever fra eller til de syke uten at disse har passert direktøren.

3. Ingen av sykehusets funksjonærer må av dettes leverandører motta procenter, gaver eller andre begunstigelser. Heller ikke uten direktørens tillatelse motta nogen gave av en syk eller dennes pårørende, og heller ikke som lån selv bruke eller la andre benytte noget som tilhører de syke.

4. Besøk i sykeavdelingen til de syke eller til pleierpersonalet må kun finne sted efter tillatelse av direktøren eller i hans fravær av den dertil bemyndigede. Besøk til tjenerpersonalet kan tillates av forvalteren. Pleierpersonalet har strengt å påse at de besøkende ikke medbringer berusende drikke, fyrstikker, kniver eller andre farlige gjenstander til de syke. Medbragte pakker o. l. skal undersøkes før de overlates til den syke. Berusende drikke må heller ikke av pleier- og tjenerpersonalet innbringes i sykehuset.

5. Sykepleierne står i sommerhalvåret op kl. 6, i vinterhalvåret kl. 6½. De påser at daglig- og spiseværelser, som skal være rengjort den foregående aften, er utluftet og i orden. De påser likeledes at de syke står op, vasker sig og rer sitt hår, ifører sig sine klær og ikke til sin beklædning anvender noget urent eller istykkerrevet klædningsstykke. De syke som trenger det, hjelpes av pleierne. For øvrig må enhver syk hjelpe sig selv så vidt mulig, så vel med påklædning som ved den påfølgende sengeredning og rengjøring. Klær som tiltrenger istandsettelse, fjernes om aftenen og istandsettes eller ombyttes straks, for at alt kan være i orden og på sin plass om morgenen. Pleierpersonalet har å påse at alt skittent fjernes

fra sengene og ombyttes, at sengklær for øvrig utluftes og at sengene opredes ordentlig og ensartet. Likeledes må de sørge for at de sykes gangklær og skotøi er rent og helt før det tas på om morgenen. Rengjøring og utluftning av daglig- og soverummene foreståes og utføres av pleierpersonalet, med bistand av de syke efter nærmere bestemmelse. Soverummene holdes — såfremt de ikke benyttes av sengeliggende syke — avlåst om dagen. De øverste vinduer holdes åpne når været tillater det. Nattpotter rengjøres hver dag. Syke i centralavdelingenes sove-, syke- og dagligrum må om dagen aldri være uten tilsyn. Pleierpersonalet må i tjenestetiden være til stede efter nærmere bestemmelse i daglig- og sykerummene eller i sykehushavene. 13 juli.

6. Pleierpersonalet påser at der hersker renslighet, ro og orden under spisningen, at de syke ikke medtar mat eller spiseredskaper og at matrester ikke opbevares i sykeavdelingene. Efter endt måltid skal spiseredskapene nøiaktig eftertelles, rengjøres og innlåses. Alle levninger bringes tilbake til kjøkkenet efter hvert måltid. Ved avhentning og servering av maten kan pleierpersonalet biståes av dertil skikkede syke. Pleierpersonalet hjelper de syke som har vanskelig for å greie sig selv under spisningen, efter nærmere av direktøren gitte regler. Spisetidene varsles ved klokkeringning.

7. Tiden for de sykes opståen, for måltidene og når de syke skal gå til sengs, bestemmes av direktøren. Foruten de ordinære måltider frokost, middag, eftermiddagsmat og kveldsmat, kan direktøren tilstå en ekstraforpleining til arbeidende og andre syke som måtte trenge det. Direktøren kan foranstalte spesielle festligheter, dels for patientene ved sykehuset og de til sykehuset knyttede private forpleiningssteder med betjening, dels for personalet, og kan dertil innby interesserte fremmede og assisterende for underholdning. På årets almindelige festdager skal de syke og personalet gis ekstraforpleining, og der arrangeres tilstelninger som synes passende til opmuntring og hygge.

8. De forskjellige sykeavdelinger besøkes som regel minst to ganger daglig av direktøren eller av en av de andre læger.

9. Tvangsmidler må ikke anvendes mot nogen syk uten efter direktørens ordre i hvert enkelt tilfelle. Når avsondring i eneværelse foretas som uopsettelig nødvendig, anmeldes dette straks til vakthavende læge.

10. Arbeidstiden og arbeidets art bestemmes av direktøren, uten hvis ordre ingen syk må settes i arbeide. Pleierpersonalet skal, så vidt det lar sig forene med den nødvendige opsikt, selv delta i, og ved et godt eksempel opmuntre de syke til arbeide.

11. Utenfor arbeidstiden skal pleierpersonalet så vidt mulig bidra til de sykes adspredelse og underholdning, ved opmuntring til lesning eller ved benyttelse av de adspredelsesmidler som måtte forefinnes, så vidt mulig også sørge for de sykes mosjon, så vel inne på dagligstuene som ute i avdelingshavene. Til spaserturer og lignende kan tillatelse kun gis av direktøren.

12. Gudstjeneste som avholdes til nærmere av direktøren fastsatte tider, overværes av de dertil skikkede syke under fornødent tilsyn.

13. Enhver nyankommen syk får, når ikke anderledes bestemmes, et bad før han bringes i den for ham bestemte avdeling. De syke bader og får rent linnet minst en gang ukentlig; sengelinnet byttes som regel hver annen uke. De syke tilholdes daglig selv å rense sine klær og skotøi. Særlig påses dette overfor de syke som deltar i gårdsarbeide, og i fornødent fall skifter disse klær og skotøi i de dertil bestemte rum.

13 juli. 14. Betjeningen har å påse at der blir overholdt den største orden og renslighet i avdelingene. Der skal overalt daglig luftes og gulvene overvaskes. En gang ukentlig skal omhyggelig rengjøring finne sted. Spytting på gulv og vegger tillates ikke. Spyttebakkene renses daglig. Ventilasjons- og varmeapparater passes nøie efter de for de forskjellige årstider gitte regler.

15. I omgang med ild og lys iakttas den størst mulige forsiktighet. Ingen må gå omkring med bart lys. Ingen syk må under nogen som helst omstendighet overlates fyrstikker. Skulde ildløs merkes, signaliseres det øieblikkelig på den måte hvorom hver funksjonær ved sin tiltredelse er blitt underrettet.

16. Ved mottagelsen av enhver syk optar den av pleierpersonalet, hvem dette er pålagt, en fortegnelse over det tøi og de gjenstander som medbringes. Avskrift av fortegnelsen med overpleierskens og vedkommende pleiers underskrift leveres ledsageren, likesom et eksemplar av samme opbevares av overpleiersken og forvalteren. Fortegnelsen påføres senere de gjenstander den syke får. Penger eller andre gjenstander som den syke ikke får beholde, leveres forvalteren til opbevaring.

17. Skittentøi avleveres en gang hver uke av vedkommende avdelingspleierske til oldfruen, som gir rent tøi i steden. Beskadiget tøi må da forevises.

18. Maten tillages under kjøkkenchefens opsikt ved hjelp av det kvinnelige tjenerpersonale efter et godkjent spiseregulativ. Direktøren utpeker de syke som kan gå til hånde i kjøkkenet, hvortil for øvrig ingen uvedkommende har adgang. Kjøkkenchefen mottar hver dag en av direktøren undertegnet spiseliste, med opgave over de porsjoner, samt den ekstraforpleining, som behøves for dagen. Disse lister tjener som regnskapsbilag.

Foruten til kjøkkenet har ingen uvedkommende adgang til bakeri, vaskeri med tilstøtende rum eller fyrhus uten spesiell tillatelse.

III. Spesielle instrukser.

Direktøren.

1. Direktøren har som sykehusets bestyrer og overlæge å gi bestemmelse om alt vedkommende de sykes behandling og forpleining, og om sykehusets huslige og økonomiske anliggender.

2. Alle sykehusets tjenestemenn er ham underordnet, og har med hensyn til sine forretninger i sykehusets tjeneste å rette sig efter hans ordre, og må ikke overta annet lønnet hverv uten hans samtykke. Han ansetter alle tjenestemenn forsåvidt ikke anderledes er bestemt i deres spesielle instrukser. Han autoriserer vedkommende funksjonærers regnskapsprotokoller forinnen de tas i bruk, lar sig dem av og til forelegge for å kontrollere at de føres med orden og holdes å jour, samt meddeler for hver gang attest herom i protokollene.

3. Han har enten selv, eller ved den han dertil bemyndiger, å avgi alle begjærte oplysninger og attestasjoner angående alle innlagte syke. Han besørger selv, eller gjennem den han dertil bemyndiger, all brevveksling angående sykehuset og de syke. Likeså fører han eller lar føre de i sinnssykelovgivningen påbudte protokoller, samt avgir de i samme lov bestemte innberetninger.

4. Han tilser i regelen de syke en gang om dagen, og ellers så ofte han finner det fornødent, samt sørger for at det fastsatte lægetilsyn i avdelingene finner sted.

5. Ved kontrollkommisjonens og tilsynsnevndens møter er han til stede når han dertil har anledning, og avgir de oplysninger som måtte forlanges. 13 juli.

Han har rett til en årlig ferie på 4 uker, efter nærmere avtale med kontrollkommisjonen. Av kontrollkommisjonen kan han for øvrig tilståes permisjon i inntil 1 uke. I sykdomstilfelle kan denne tid utstrekkes til 3 måneder. Om lengere permisjon må han gjennem fylkesmannen og kontrollkommisjonen henvende sig til departementet.

6. Han sender til fylkesmannen innen 1 april budgettforslag for den kommende termin, efterat dette har vært behandlet i møte av tilsynsnevnden.

Opstår der spørsmål om overskridelse av nogen budgettert utgiftspost, eller om utgifter som ikke er særskilt opført i det gjeldende overslag, har han gjennem tilsynsnevnden å innhente fylkesmannens bestemmelse. For ganske ubetydelige beløps vedkommende er dog tilsynsnevndens samtykke tilstrekkelig. Den av fylkesmannen eller nevnden trufne bestemmelse bør i tilfelle medfølge sykehusets regnskaper som bilag, enten i original eller i en av direktøren bekreftet gjenpart.

7. Han anviser alle utgifter til utbetaling og beordrer til inntekt sykehusets tilgodehavende. De innkomne regninger skal før de anvises, være attestert av forvalteren. Alle inntektsordre angående penger innfører han i en særskilt protokoll, og i en annen alle anvisninger til utgifter. Direktøren påser at kassererens kausjonsdokumenter til enhver tid er i orden. Han fastsetter til enhver tid hvor stort beløp kassereren i det høieste kan ha i kassebeholdning. Foruten ved hvert regnskapsårs avslutning foretar han sammen med revisor nogen ganger årlig til ubestemte tider kasseundersøkelser hos kassereren, om hvis utfall der gjøres tilførsel i kassaboken. Han påser at der er gjort den tilbørlige fortgang med inndrivelsen av sykehusets tilgodehavender og at alt hvad der herpå efter kassererens sykeprotokoll er innbetalt, også er ført til inntekt i kassaboken.

8. Han påser at beholdningen av proviant, materialer og øvrige forbruksgjenstander optas ved hvert regnskapsårs utgang, og at der over samme til avbenyttelse som regnskapsbilag av forvalteren utferdiges fortegnelse, forsynt med beregninger over beholdningenes verdi, forvisser sig om disse fortegnelsers pålitelighet og forsyner dem med sin attest herom. Finner han at de virkelige og regnskapsmessige beholdninger ikke stemmer, har han å uttale sig herom. Likeså har han å uttale sig om hvorvidt han finner forbruket rimelig.

9. Direktøren påser at forvalteren en gang månedlig foreviser hvad der av inventaret i den forløpne måned måtte være blitt ubrukbart eller utjenlig, samt at han fremlegger fortegnelse over hvad der i samme tid er bortkommet, og at forvalteren herover fører protokoll, hvori direktøren for hver gang uttrykkelig uttaler sig om hvorvidt de foreviste gjenstander av ham er kassert, og om der antas å være grunn til å gjøre ansvar gjeldende mot nogen av sykehusets tjenestemenn for det kasserte eller bortkomne. Direktøren påser likeledes at forvalteren i forening med de underordnede tjenestemenn, under hvis tilsyn vedkommende gjenstand er stillet, av og til foretar delvise optellinger av inventaret. Han lar sig meddele resultatet av disse fortegnelser, undertegnet av vedkommende underordnede betjenter, og forsyner fortegnelsen med sin erklæring om hvorvidt han har noget å bemerke ved den. På lignende måte går han frem med hensyn til forvalterens hvert 3. år avgitte inventarregnskap.

13 juli. 10. Hvert år avgir og fremsender han gjennem kontrollkommisjonen innen april måneds utgang til medisinaldirektøren en beretning om sykehusets medisinske virksomhet i det forløpne år, samt påser at alle sykehusets regnskaper med en beretning om dets virksomhet i det forløpne år innsendes til fylkesmannen innen 3 måneder efter regnskapsårets utgang.

Reservelægen.

1. Reservelægen bistår direktøren ved sykebehandlingen og kontorarbeidet på den måte som denne nærmere bestemmer. Likeledes med kontrollen i privatpleien. Han har å påse at de for dagen gitte forskrifter for sykebehandlingen nøiaktig følges, og at pleierpersonalet opfyller sine plikter med omhu. Han skal derfor også utenfor de regulære visitter avlegge besøk i sykeavdelingene for å kontrollere pleierpersonalet.

2. Under direktørens forfall er reservelægen pliktig til å utføre hans forretninger, og må derfor alltid bestrebe sig for å ha overblikk over den hele bestyrelse.

3. Nyankomne og de fra de private forpleiningssteder tilbakesendte syke mottas og undersøkes i regelen av reservelægen, som påser at de påbudte papirer er i orden. Av dem som følger de syke innhenter han oplysninger om den sykes tilstand i den siste tid, særlig under reisen, og gir overpleiersken de nødvendige oplysninger om den syke, bestemmer foreløbig til hvilken avdeling den syke skal bringes, og hvad der skal foretas innen direktøren, som alltid skal underrettes, kan få gitt de nærmere forskrifter.

Han påser at der ved de sykes avreise, hvorom han alltid skal underrettes, er iakttatt det nødvendige. Døde undersøker han før de fjernes fra sykeværelset.

Reservelægen utfører avvekslende med assistentlægen lægevakt i sykehuset.

4. Reservelægen har som plikt på den måte som direktøren bestemmer, å undervise pleierpersonalet om alt hvad der vedkommer sykepleien, og å overta undervisningen av elevene i den utstrekning direktøren bestemmer.

5. Han har under sin varetekt husapoteket, sørger for at dette til enhver tid inneholder de mest påkrevede og jevnlig brukte medikamenter, og påser at de i avdelingene beroende medikamenter opbevares på en forsvarlig måte.

Videre har han under opsikt de medisinske og kirurgiske instrumenter m. v., og fører herover en bok som viser beholdningen til enhver tid. Ved regnskapsårets utgang utarbeider han en liste over tilgang og avgang under henvisning til regnskapsbilagene. Denne liste med direktørens attestasjon, om at de til avgang opførte er kassert av ham, vedlegges regnskapet.

6. Han har under tilsyn og forvaring biblioteket og fungerer som bibliotekar. Over bøkene føres katalog.

7. Reservelægen ansettes av fylkesmannen i forening med den økonomiske tilsynsnevnd, efterat innstilling fra medisinaldirektøren er innhentet, og efterat direktøren har avgitt forslag. Funksjonstiden er 3 år, med adgang til efter ansøkning å fortsette 3 ganger i 3 år ad gangen. Den gjensidige opsigelsesfrist mellem reservelægen og sykehuset er 3 måneder.

Han har efter et års tjeneste rett til en årlig ferie på 3 uker. Tiden for denne fastsettes av direktøren. Om lengere permisjon må han, gjennem direktøren, henvende sig til kontrollkommisjonen og fylkesmannen. Permisjon av inntil 1 ukes varighet kan meddeles ham av direktøren.

Assistentlægen. 13 juli.

1. Assistentlægen ansettes for et år ad gangen. Han ledsager som regel direktøren eller reservelægen på de daglige besøk i sykeavdelingene og bistår for øvrig med behandlingen og kontrollen av de syke i sykehuset og de private forpleiningssteder, i den utstrekning som direktøren bestemmer. Han utfører vakttjeneste i sykehuset avvekslende med reservelægen.

2. Det påligger ham å hjelpe til med de forefallende kontorarbeider, å tilberede medikamenter, samt bistå ved obduksjoner efter pålegg av direktøren eller reservelægen. Under reservelægens forfall fungerer assistentlægen for denne.

3. Assistentlægen ansettes av direktøren, som også meddeler ham permisjon. Efter et års tjeneste er han berettiget til 3 ukers ferie. Tiden for denne bestemmes av direktøren.

Presten.

1. Presten ansettes efter direktørens forslag av fylkesmannen i forening med tilsynsnevnden. For stillingen gjelder en gjensidig opsigelsesfrist av 3 måneder.

2. Han holder gudstjeneste i sykehuset i regelen hver 3. uke. Angående sin gjerning i sykehuset, konfererer han med direktøren, og må rette sig efter dennes bestemmelse. Ukonfirmerte syke forbereder han så vidt mulig til konfirmasjon. Han innfinner sig i sykehuset så ofte som det anses nødvendig.

Forvalteren.

1. Forvalteren ansettes av fylkesmannen i forening med tilsynsnevnden, efterat direktøren har avgitt sin innstilling. Han forestår sykehusets økonomi og indre tilsyn utenom selve sykeavdelingene. Han er kun underordnet direktøren, og henvender sig til ham i alt hvad der angår hans forretninger.

2. Han har under sin opsikt sykehusets bygninger med det teknisk-mekaniske utstyr og inventaret. Han påser vedlikeholdelse av alle sykehusets eiendeler og besørger alle beskadigelser og mangler snarest mulig utbedret eller erstattet. Til foretagender som medfører ekstraordinære utgifter, skal han i forveien innhente direktørens samtykke.

3. Han sørger for at alt det sykehuset trenger anskaffes på beste og billigste måte, og iakttar herunder de gjeldende bestemmelser om anbud, og konfererer ved alle viktigere anskaffelser med direktøren.

Han har under sin bestyrelse og sitt ansvar alle magasiner og forråd, og utleverer derav til de underordnede funksjonærer hvad der tiltrenges til sykehusets behov av proviant, materialer og øvrige forbruksgjenstander, i regelen ikke mer enn for en uke om gangen, av inventargjenstander og hvad dermed kan settes i klasse, efterhånden som de behøves. Han kan la maskinisten, gårdsfullmektigen og gartneren selv besørge de mindre anskaffelser av hvad der behøves, respektive til tekniske anlegg, gårdsbruket og gartneriet, likesom han også kan la gartneriets og gårdsbrukets bedrifter stå under gårdsfullmektigens eller gartnerens varetekt. Han påser at alle regninger innkommer i rett tid og blir behørig kontrollert og attestert.

4. Forvalteren har å føre følgende bøker:

For inventarets vedkommende:

1. En av direktøren autorisert inventarprotokoll, som til enhver tid viser tilgang og avgang av de forskjellige inventarsaker.

13 juli.

2. En protokoll som på forskjellige konti viser hvad hver funksjonær har ansvaret for.
3. Særskilte bøker for funksjonærene, av hvilke kan ses hvad den enkelte innestår for.

For proviantens vedkommende:

1. En av direktøren autorisert proviantprotokoll, som viser tilgang og avgang.
2. En kvitteringsprotokoll, hvor han erholder kjøkkenchefens kvittering for hvad hun mottar av proviant, og som tjener til legitimasjon for avgang i proviantprotokollen.

1. Videre en protokoll over materialer og andre forbruksgjenstander, der viser avgang og tilgang, og hvori han hver gang noget utleveres til funksjonærene, mottar deres kvittering.
2. Videre fører han en protokoll hvori han under datum og med angivelse av leverandørens navn innfører alt hvad der innkjøpes, og ved mottagelsen noterer datum når han attesterer regninger og leverandørens tilgodehavende.
3. Videre en anbudsprotokoll, hvori innføres samtlige innkomne anbud, anbyderens navn og de forlangte priser.
4. Endelig fører han en protokoll hvori han under datum opfører de inntekter som tilfaller sykehuset ved salg eller utførte arbeider for fremmede, samt alt hvad der frembringes eller forarbeides ved sykehuset til dets eget bruk, og som er gjenstand for optagelse i hans inventar-, proviant- og materialprotokoller, eller for hvilke gårdsbruket, gartneriet eller arbeidsvirksomheten bør godskrives, hvilken protokoll ved regnskapsårets slutning avsluttes til bedømmelse av disses utbytte.

5. Efter sistnevnte protokoll utferdiger forvalteren månedslister, hvorefter kassereren vil ha å innfordre sykehusets tilkommende hos fremmede, samt gjøre de av hensyn til regnskapet fornødne posteringer i sine regnskapsprotokoller efterat listene av direktøren er påført inntekt og utgiftsordre.

6. Forvalteren påser at de underordnede funksjonærer, hvem dette er pålagt, fører de bøker og avleverer de lister over hvad der overlates hver især av dem av inventaret til de øvrige funksjonærers verge.

7. For hver uke forfatter han en spiseliste, som han torsdagen før forelegger direktøren til vedtagelse. I overensstemmelse med spiselistene utleverer han til kjøkkenchefen mot kvittering, den proviant som efter en skjønnsmessig beregning vil medgå. De daglige spiselister og provianteringsberegninger fremlegges som regnskapsbilag.

8. Ved hvert regnskapsårs slutning optar han alle beholdninger av proviant, materialer og øvrige forbruksgjenstander, og avslutter proviant- og materialprotokollen samt protokollen over gårdsfullmektigens og gartnerens regnskaper og påtegner disse siste sin attest om at de er gjennemgått av ham og hvorvidt han ved samme har noget å bemerke. For inventarets vedkommende avlegger han hvert 3. år regnskap.

En gang månedlig forelegger han for direktøren hvad der i den forløpne måned er blitt ubrukbart eller bortkommet av inventaret eller forbruksgjenstander, og fører dette til avgang i vedkommende protokoll. Denne liste tjener som regnskapsmessig bilag til forvalterens antegnelse om avgang.

9. I en særskilt bok optegner forvalteren de klær eller andre gjenstander som de syke medbringer, og som av overpleiersken leveres ham til forvaring.

10. Forvalteren påser at orden, sparsomhet og renslighet over- 13 juli.
holdes, og melder uregelmessigheter til direktøren. Finner han mangel på pliktmessig iver og dyktighet hos nogen funksjonær, anmeldes også dette for direktøren. Han har å sørge for at avfall og levninger fra husholdningen anvendes på hensiktsmessigste måte.

Spesielt skal han våke over at der iakttas forsiktighet med ild og lys, og at alle slukningsredskaper er i orden. Opstår brand, leder han slukningen.

Han organiserer betjeningens hjelp for eventuell brand og instruerer nøie hvad hver enkelt i tilfelle har å gjøre. Han gjør flere ganger om året brandallarm for å forvisse sig om at alt er i orden. Hver ny ansatt blir nøie satt inn i denne sin tjeneste.

11. Han må ikke forlate sykehusets område uten at han har underrettet direktøren derom, og uten at nogen annen har påtatt sig hans forretninger.

Direktøren kan meddele ham inntil 1 ukes permisjon. Om lengere permisjon må han gjennem direktøren henvende sig til fylkesmannen. Han har rett til en årlig ferie på 3 uker efter direktørens nærmere bestemmelse.

12. Mellem sykehuset og forvalteren gjelder en gjensidig opsigelse av 3 måneder.

13. Forvalteren kan tilpliktes å overta bestyrelsen av sykehusets gårdsbruk og gartneri, i hvilket tilfelle han har å rette sig efter de instrukser som gjelder for gårdsfullmektigen og gartneren.

Kassereren.

1. Kassereren ansettes av fylkesmannen i forening med den økonomiske tilsynsnevnd, efterat direktøren har avgitt forslag. Han utfører foruten de egentlige kassererforretninger også en bokholders funksjoner. Kassereren må stille garanti for kr. 5000,00.

2. Han har å innfordre og oppebære alle sykehusets inntekter, og sørge for at de nødvendige beløp til bestridelse av sykehusets utgifter forefinnes i kassen. Av kassebeholdningen må han ikke sitte inne med større kontant beløp enn av direktøren til hver tid fastsatt. Det overskytende skal innsettes som sykehuset tilhørende midler i et av fylkesmannen bestemt offentlig pengeinstitutt, hvor intet må uttas uten efter direktørens anvisning. Regninger over forpleiningspenger ustedes til private minst ved hverannen, og til kommuner minst ved hver 3. måneds utgang.

Ved utgangen av hvert kvartal avgir han til direktøren restanseliste med forklaring om hvad der er foretatt til restansenes inndrivelse.

3. Av sykehusets inntekter har han med direktørens utbetalingsordre og mot vedkommendes kvittering å utrede sykehusets samtlige utgifter. Før utbetalingen skjer, skal han være forpliktet til å undersøke om regningene er riktig utregnet og forsynt med behørige legitimasjoner, og i tilfelle av feil og mangler, foranledige disse rettet.

4. Kassereren fører følgende av direktøren autoriserte bøker:

1. Kassabok, i hvilken alle inn- og utbetalinger efterhånden som de forekommer, straks innføres under datum, således at man til enhver tid kan erfare kassens status. Alle inntekts- og utgiftsposter gis fortløpende nummere, hvilke også påføres vedkommende bilag.
2. Memorial, hvori likeledes under datum straks innføres alle for regnskapene nødvendige posteringer, som ikke er forbundet med inn- eller utbetalinger av kassen.

13 juli. 3. Hovedbok, hvori under behørige konti, ved hvis oprettelse navnlig tas hensyn til de spesielle poster i budgettet, inntas samtlige inn- og utbetalinger efter kassaboken, tillike med de i memorialen posterte, og som ved regnskapsårets slutning avsluttes med et hovedopgjør, hvorunder inntektene og utgiftene også sammenstilles med budgettet.

4. Sykekontoprotokoll, hvori han efter direktørens innleggelses- og utsettelsesordre i privatpleien og utskrivningsordre gir enhver syk særskilt konto — med anførsel av navn, forsørgelseshjem, innleggelsesdatum, datum for utsettelse i privatpleien og utskrivningsdatum.

Hver konto debiteres for forfalne forpleiningspenger og kurpenger, og hvad den syke for øvrig måtte ha erholdt av sykehuset, og krediteres for de skjedde innbetalinger, således at den til enhver tid viser de sykes mellemværende med sykehuset. Innleggelses- og utgangsordre opbevares som bilag.

For øvrig fører kassereren de protokoller som direktøren bestemmer.

5. Kassereren har å avslutte sine regnskapsprotokoller, således at de viser regnskapsforholdet ved hvert regnskapsårs slutning, og senest innen 3 måneder derefter som regnskap å innsende til fylkesmannen kassaboken, memorialen, sykekontoprotokollen og hovedboken, forsynt med de behørige bilag og legitimasjoner.

Ved utløpet av hvert kvartal og ellers så ofte direktøren eller tilsynsnevnden måtte fordre det, har kassereren å avgi ekstrakter av sine protokoller og øvrige fornødne regnskapsoplysninger.

6. Som bokholder fører kassereren de protokoller som nærmere bestemmes.

7. Hans kontortid fastsettes efter direktørens nærmere bestemmelse.

Direktøren kan meddele ham en ukes permisjon. Om lengere permisjon må han gjennem direktøren henvende sig til fylkesmannen. Han har rett til en årlig ferie på 3 uker efter direktørens nærmere bestemmelse.

8. Mellem kassereren og sykehuset gjelder en gjensidig opsigelse av 3 måneder. Han er undergitt ansvar og bestemmelse som for offentlige kassebetjente bestemt.

Kontorassistenten.

1. Han har å bistå direktøren, forvalteren og kassereren med den nødvendige sekretærhjelp, og ellers bistå forvalteren med alt hans arbeide. Han er under forvalterens forfall pliktig til å utføre hans forretninger. For kontorassistenten gjelder samme ansettelsesmåte, opsigelsestid og ferie som bestemt for forvalteren, (jfr. § 4 i forvalterens instruks).

2. Han må ikke uten direktørens eller forvalterens samtykke være fraværende fra sykehuset. Direktøren kan meddele ham inntil 1 ukes permisjon. Om lengere permisjon må han gjennem direktøren henvende sig til fylkesmannen.

Overpleiersken (overpleieren).

1. Hun (han) ansettes av direktøren med 3 måneders gjensidig opsigelse. Finner direktøren at sykehusets tarv krever hennes (hans) avskjedigelse straks, kan han suspendere henne (ham), hvorefter spørsmålet om hennes (hans) avskjedigelse avgjøres i forening med kontrollkommisjonen.

2. Hun (han) påser at der overholdes orden og renslighet i alle rum, og har ansvaret for enhver forsømmelse herav. Hun (han) fører tilsyn og kontroll med pleierpersonalets arbeide i de dem tildelte avdelinger av sykehuset. 13 juli.

3. Hun (han) ledsager lægene på de regelmessige sykevisitter og ellers så ofte det ønskes på deres besøk i avdelingene, mottar deres ordre om sykepleien, og instruerer det underordnede personale herom. Dessuten har hun (han) på ubestemte tider om dagen, og undertiden om natten, å besøke sykeværelsene for å påse at pleierpersonalet opfyller sine plikter og at husordenen strengt overholdes. Hun (han) har opsyn med at de syke kommer op i rett tid om morgenen, hvorunder hun (han) avgjør om nogen skal forbli i sin seng til lægevisitten, at de blir ordentlig vasket, kjemmet og påklædd, at ro og orden råder ved måltidene, samt at de syke som ikke kan hjelpe sig selv, blir matet. Hun (han) har å melde til direktøren hver mangel ved maten. Ved sengetid passer hun (han) at de syke går ordentlig til sengs, samt at deres klær blir eftersett, undersøkt og ordentlig henlagt. Hun (han) må til enhver tid kunne angi hvor og under hvis tilsyn de syke opholder sig.

4. Hun (han) fører opsikt med de sykes arbeidsvirksomhet i avdelingene og påser at pleierne så vidt mulig deltar i arbeidet. Hun (han) sørger for at lægenes forskrifter omhyggelig blir utført, forhører sig jevnlig om forandringene i de sykes tilstand og opførsel, og avgir rapport derom hver morgen før lægevisittene. Inntrer plutselig forandring i en syks tilstand, underrettes straks en av lægene.

5. Hun (han) påser at ingen uten tillatelse fra en av lægene får adgang til sykeavdelingene, og at der ikke uten tillatelse bringes brever eller andre saker til de syke. Selv iakttar hun (han) og påser at pleierpersonalet iakttar taushet om de sykes ideer og handlinger.

6. Hun (han) har under sitt tilsyn og kontroll det til sykeavdelingene hørende inventar, deri også innbefattet klær, linnet, sengklær o. l., dessuten alle arbeidsmaterialer og forbruksgjenstander, påser at avdelingene til enhver tid er forsynt med det nødvendige derav og at det manglende blir erstattet ved henvendelse til forvalteren eller oldfruen, hvilket i regelen bør skje en gang om uken på en dertil bestemt dag. Hvad ombytte av skittentøi med rent angår (jfr. instruks for avdelingspleiersker), skjer dette en gang ukentlig.

Hun (han) leverer til forvalteren på en dertil bestemt dag, hvad der av det mottatte inventar blir utjenlig, og opgir for ham hvad der kommer bort.

Hun (han) fører liste over patientenes daglige arbeidsvirksomhet, hvilke patienter som deltar i de forskjellige arbeidsgrener, og fører videre liste over bruk av tvangsmidler.

7. Hun (han) mottar efter direktørens eller reservelægens bestemmelse den ukentlige så vel som daglige spiseliste og overbringer disse til kjøkkenchefen.

Likeledes fører hun (han) vektbok, hvori noteres de sykes vekt minst en gang om måneden efter direktørens nærmere bestemmelse.

8. Hun (han) får av lægene — om mulig på forhånd — meddelelse om de sykes ankomst, og sørger for at alt er ferdig til deres mottagelse. Ved de sykes ankomst underrettes hun (han) av portneren, er til stede ved mottagelsen og optar de i husordenen nevnte fortegnelser.

9. Hun (han) har rett til 4 ukers årlig ferie. Tiden for denne fastsettes av direktøren, som også kan meddele henne (ham)

13 juli. tjenestefrihet for kortere tid. Om lengere permisjon må hun (han) gjennem direktøren henvende sig til kontrollkommisjonen. Hun (han) må ikke uten spesiell tillatelse av direktøren eller reservelægen være fraværende fra sykehuset. Hun (han) er pleierpersonalets nærmeste foresatte og er kun lægene underordnet.

10. Hun (han) har å overta den kontroll og utføre det tilsyn som er henne (ham) tillagt i henhold til regulativet for privatpleien.

Avdelingspleiersker.

1. Disse har foruten å utføre en pleierskes almindelige tjeneste (nattvakt dog som regel undtatt), å føre tilsyn og kontroll med sykepleien i vedkommende avdeling. De skal påse at det øvrige pleierpersonale i avdelingen utfører sin tjeneste med orden og nøiaktighet og anmelder mangler til overpleiersken (overpleieren).

2. De har under sitt tilsyn og ansvar det til avdelingene hørende inventar, tøi og forbruksgjenstander, samt medisinbeholdningen i avdelingen.

De sørger ved henvendelse til overpleiersken (overpleieren) for at ubrukelige gjenstander blir utbyttet eller reparert, utleverer skittentøi til vask og mottar rent tøi istedet av oldfruen — på dertil bestemte dager.

Hvis nogen inventargjenstand er kommet bort, meldes dette til overpleiersken (overpleieren), som får den erstattet.

3. De mottar meldingene fra nattevakten, fremlegger i betimelig tid morgenrapport for overpleiersken (overpleieren) og ledsager lægene på sykebesøkene i avdelingene.

4. De forestår matporsjoneringene i avdelingene, sørger for at de syke får den for dem bestemte mat, og påser at ingen mat bringes ut av avdelingene uten overordnedes ordre, samt at orden og renslighet hersker i avdelingens anretnings- og opvaskrum.

5. De fører tilsyn med arbeidsvirksomheten i vedkommende avdeling, og avgir daglig til overpleiersken (overpleieren) opgaver over de arbeidendes antall og arbeidets art. Gjenstander som forarbeides av de syke, leverer de til overpleiersken (overpleieren).

6. De er til stede når de syke står op om morgenen og når de går til sengs om aftenen. De passer videre på at patientene er ute i friluft og får sine spaserturer efter nærmere ordre.

De påser også at ingen uvedkommende besøker avdelingene.

De har samme ansettelsesvilkår, ferie m. v. som pleiersker.

Sykepleierne og sykepleierskene.

1. Sykepleiernes nærmeste opgave er efter direktørens forskrifter å pleie og hjelpe de syke, for hvis sikkerhet og velvære de står til ansvar, så vidt deres evne rekker.

I hver av sykeavdelingene er en sykepleier betrodd overopsynet. Denne har tilsynet med opvarmningen, ventilasjonen, belysningen og badningen. Han påser at ingen uvedkommende betrer sykebygningens grunn uten direktørens tillatelse. Han påser at der hersker ro og orden i sykehuset efter sengetid, og efterser ild og lys.

2. Forat den ansvarsfulle og ofte byrdefulle sykepleie forsvarlig skal kunne utføres og så vidt mulig lettes, er en usvekket tålmodighet og kjærlighet i omgangen med de syke den første betingelse, og sykepleierne må ha for øie at sinnssykdom som andre sykdommer, kan ramme hvem som helst, og at det gjelder: å gjøre mot andre som man vil at andre skal handle mot en selv. For dem som vinner de sykes aktelse og tillit, går arbeidet dobbelt lett, Den besværlige syke blir mindre brysom, den urenslige mindre

uvorren, og den pirrelige og voldsomme kan bli medgjørlig og hjelpsom når han behandles med fasthet, rimelighet og vennlighet. 13 juli.

Heftighet og vrede, som kun egger den syke til motstand, til skade for pleieren selv, viser dennes ubrukbarhet i tjenesten.

De må under alle omstendigheter være vennlige og hjelpsomme mot de syke, men undgå all ufornøden fortrolighet. Alt i de sykes tale og opførsel som kan vekke deres uvilje, såsom ubeføiede klager, skjellen, trusler, endog personlige angrep må de betrakte som noget som den syke drives til av sykdommen uten å være sig hensikt eller følge fullt bevisst, selv om det synes fremført av ondskap eller med overlegg. Uhøflig og hård tiltale og opførsel mot de syke vil alltid bli ansett som en stor forseelse. Virkelig håndgripelig mishandling, støt, slag o. l. vil alltid bli straffet med øieblikkelig avskjedigelse og — i tilfelle — med rettslig tiltale. Enhver som hører eller ser slikt iverksatt, er strengt forpliktet til å melde dette til direktøren. Kun i sjeldnere tilfelle vil det ikke lykkes et aktpågivende og velvillig pleierpersonale å avlede den sykes opmerksomhet og berolige ham uten at det kommer til voldsomheter. Men er nødverge uundgåelig, da må det innskrenke sig til, under tilkallelse av den fornødne hjelp, på lempeligste måte å sette den syke ute av stand til å skade, hvorefter den nærmeste overordnede straks tilkalles for å ordne det videre fornødne.

I omsorg for sin person og klædedrakt skal sykepleierne likesom ved sin hele opførsel, foregå de syke med et godt eksempel på orden, velanstendighet, ærbarhet og forlikelighet. Aldri må de i omgangen med eller om de syke bruke ord som «gal», «tulling», «forrykt» e. l. De skal tiltale enhver syk, selv under de voldsomste anfall, på samme måte som de vilde tiltale en frisk person. Anmodninger til de syke må stilles på en høflig og vennlig måte, ikke som befalinger. De må ikke på egen hånd tvinge de syke til noget: stå op eller legge sig, ta medisin, spise eller arbeide o. s. v., men henvende sig til sine overordnede. Når de syke ikke foretar sig noget egentlig skadelig, lar de ham så meget som mulig i ro, da intet er mere eggende for de syke enn en stadig direkte innblanding. Pleieren skal helst undgå å samtale med de syke om deres uriktige ideer, og dersom den syke selv begynner med det, søke å lede talen hen på noget annet og i et hvert fall ikke gå inn på dem. Aller minst må de spotte dem for det eller rippe op i hvad ufornuftig de syke kan ha sagt eller gjort. Til alle uvedkommende skal de overholde ubrødelig taushet angående de sykes uriktige tale og handlinger. På de sykes begjæringer må de heller tie enn love noget som muligens ikke kan bli holdt, og når de ikke kan få tanken herom bortledet, henvise til den overordnede.

3. Ved tilsynet med de syke må pleierne stadig være aktpågivende og natt som dag søke å ha så god opsikt med dem at de ikke tilføier sig, andre mennesker eller sykehusets eiendom nogen skade. Uten herunder for meget å besvære, må de iaktta de dem betrodde syke, så de til enhver tid kan gi beskjed om hver enkelt syks tilstand og forhold.

Ved lægevisitten må de spesielt henlede opmerksomheten på enhver syk som har klaget over noget, eller som synes dem forandret i nogen henseende, eller som holder sengen. I tilfelle av plutselig sykdom, beskadigelse, ulykkestilfelle eller andre uformodede hendelser, må de straks henvende sig til deres nærmeste overordnede — en av lægene.

4. Sykepleierne ledsager de dem anviste syke under arbeidet, hvorunder de så vidt det kan forenes med den fornødne opsikt, selv med flid og nøiaktighet i arbeidets utførelse gir de syke et op-

13 juli. muntrende eksempel. Kan nogen syk ikke tilfredsstillende utføre det pålagte arbeide, må de melde dette til deres overordnede. De må ikke uten direktørens tillatelse sette de syke til noget arbeide for sig eller for andre, likesom de selv i arbeidstiden må holde sig til sitt eget arbeide for sykehuset.

De har så vel under arbeidet som ellers nøie å påse at ingen syk undviker, foretar sig gale handlinger eller utviser voldsomhet. I siste tilfelle må de fjerne de syke med så liten støi som mulig og straks gjøre anmeldelse om det til den overordnede. I tilfelle av undvikelse melder de også dette straks for den overordnede, og tar forresten de forholdsregler som i øieblikket kan være nødvendige.

5. De har under sin forvaring og sitt ansvar det dem overleverte tøi, husgeråd, de i sykeavdelingen utlagte bøker o. s. v., hvis pyntelige behandling de har å påse, likesom det er deres plikt straks å gjøre anmeldelse om når nogen beskadigelse herav eller av bygningene eller nogen uorden finner sted, enten fra de sykes eller fra de andres side.

6. Til deres arbeide hører også å overholde størst mulig orden og renslighet så vel i alle de rum og lokaler som vedkommer dem, som med hensyn til de sykes person, deres beklædning, senger, spise- og drikkekar. De er ansvarlig for at kniver, sakser og lignende gjenstander straks de er benyttet, nøie optelles og henlegges i de for dem bestemte rum. Videre har de å sørge for at snorer, tau o. l. ikke er tilgjengelig for de syke. Spisse og skarpe gjenstander som tilhører pleierne, har disse omhyggelig å holde innelåst.

Hvad de urenslige, urolige og sønderrivende syke angår, må de aldri bli trette av å stelle med dem på beste måte, å rengjøre dem, bringe deres klær i orden o. s. v. og derved vesentlig bidra til å bedre deres tilstand. Så vel i disse henseender, som i alt annet som vedkommer dem, har de med nøiaktighet å overholde husordenen.

7. De skal forhindre alt samkvem mellem de syke og deres pårørende eller fremmede, medmindre uttrykkelig tillatelse fra direktøren eller deres nærmeste foresatte forevises. De må heller ikke selv motta og besørge brever eller kommisjoner og heller ikke tåle at sådant skjer ved andre, uten at spesiell tillatelse er gitt. De må ikke uten direktørens tillatelse motta foræring, kjøpe eller låne noget av de syke, hverken for sig eller andre, og heller ikke motta drikkepenger av de sykes pårørende.

8. De har efter tur å gjøre nattevakt for det tilfelle en sådan skulde bli påkrevet, og i den utstrekning og på den måte som direktøren måtte bestemme. Deles nattevakten mellem to sykepleiere, må den første under ingen omstendighet forlate sin post, før den annen har overtatt denne.

9. Pleierne er overpleiersken (overpleieren) underordnet og har å henvende sig til henne (ham) med sine ønsker og andragender. I saker av mindre betydning og med hensyn til ordningen av den daglige tjeneste og dennes fordeling, er de dog forpliktet til å underordne sig og adlyde den av pleierne som direktøren måtte bemyndige dertil.

Samtlige pleiere er utenfor den egentlige sykepleie forpliktet til å overta hvilket som helst arbeide i sykehusets tjeneste som av direktøren pålegges dem. Den dem anviste avdeling må de i tjenestetiden uten spesiell tillatelse ikke forlate uten i reglementerte ærender og efterat en annen har overtatt deres post. Sykehuset må de ikke forlate uten efter tillatelse av overpleiersken (overpleieren). Deres nøkler må de ikke uten spesiell tillatelse overdra til nogen annen.

10. Alle sykehusets sykepleiere antas av direktøren. Mellem dem og sykehuset gjelder 3 måneders opsigelse, men de kan hvis direktøren finner det nødvendig, avskjediges straks. 13 juli.

11. De har rett til 3 ukers årlig ferie efter direktørens bestemmelse. Om annen tjenestefrihet må de søke direktøren.

Elevene.

De har å underkaste sig de regler og plikter som ovenfor er nevnt for pleiere og pleiersker, og tillike de spesielle regler for arbeidstid og undervisning som direktøren har anordnet for deres vedkommende.

Avdelingspikene.

De har å rette sig efter de regler som overpleiersken (overpleieren) gir for deres arbeidsvirksomhet og arbeidstid.

Kjøkkenchefen.

1. Kjøkkenchefen har å forestå kjøkkenet, besørge matens tilberedning, og har under sin opsikt og ansvar kjøkkeninventaret, bordserviset og den utleverte proviant. Hun mottar kjøtt og flesk i fersk tilstand, besørger nedsaltning av det som dertil er bestemt, og har senere tilsyn med de saltede forråd. Hun fører også tilsyn og kontroll med bakeriet.

2. Hun mottar hver dag opgave over de porsjoner kost som tiltrenges, og har å skaffe disse ferdig til en bestemt tid. De dertil fornødne levnetsmidler erholder hun mot kvittering utlevert av forvalteren, eller hvad gården eller gartneriets produkter angår av gårdsfullmektigen, resp. gartneren. Hvis det er noget å utsette på de mottatte varer, melder hun straks dette til forvalteren, om fornøden til direktøren.

Hun fører en protokoll over mottatte levnetsmidler og utleverte matporsjoner og over beholdninger.

3. Hun må sørge for at der iakttas all den sparsommelighet som er forenlig med spisereglementet, at maten anrettes ordentlig og smakfullt, samt at alle redskaper behandles med forsiktighet.

4. Hun har strengt å overholde ro, orden og renslighet i alle under hennes opsikt stående rum, hvilke skal holdes avlåst når de ikke er i bruk, og påse at ingen uvedkommende tilstedes adgang. Hun må ikke uten direktørens vidende og samtykke forlate sykehuset.

5. Hun har rett til 3 ukers ferie hvert år. Tiden fastsettes av direktøren, som også kan meddele henne tjenestefrihet for kortere tid. Mellem henne og sykehuset gjelder 3 måneders opsigelse. Finner direktøren at sykehusets tarv krever hennes avskjedigelse straks, kan dette skje med tilsynsnevndens og fylkesmannens samtykke.

Oldfruen.

1. Oldfruen forestår vaskeriet med tilliggende rum, og har under sin opsikt og ansvar sykehusets beholdninger av dekke- og sengetøi o. l., utenom hvad der er utlevert til avdelingene.

2. Hun sørger for tøiets hensiktsmessige opbevaring og reparasjon, og melder til forvalteren til bestemte tider, hvad hun finner kassabelt.

Hun påser at det til vask innkomne tøi er ordentlig merket, anmelder til direktøren når tøiet kan ses behandlet med likegyldighet, og påser at alt tøi behandles lempelig og ordentlig, samt at all mulig sparsommelighet blir iakttatt. Såpe og andre vaskemidler utleveres til vask efter vekt og mål.

13 juli. 3. Mot kvitterte lister utleverer hun til avdelingspleierskene det fornødne rene tøi og mottar det skitne. Personalets tøi mottar og utleverer hun til nærmere fastsatt tid efter lister, som sammen med de øvrige sammendras månedsvis i en særskilt protokoll.

4. Foruten ovennevnte vaskeriet tilhørende rum, henhører under oldfruens tilsyn og kontroll: kirke- og festsalen, tjenerboligen, kontorene og gjesteværelsene. Hun har strengt å overholde ro, orden og renslighet i samtlige henne betrodde rum, som skal holdes avlåst når de ikke benyttes, samt påse at uvedkommende ikke får adgang til disse.

5. Hun må ikke forlate sykehuset uten forvalterens vitende og samtykke. Hun har rett til en årlig ferie på 3 uker, som bestemmes av direktøren. Mellem henne og sykehuset gjelder 3 måneders opsigelse. Finner direktøren at sykehusets tarv krever hennes avskjedigelse straks, kan dette skje med fylkesmannens og tilsynsnevndens samtykke.

Maskinisten.

1. Maskinisten har overopsynet med alt det tekniske og mekaniske utstyr, og det faglige ansvar for at alt hertil hørende til enhver tid er i full orden samt renslig og pyntelig holdt. Han veileder fyrbøteren i behandling av varmeapparatene og de elektriske innretninger.

2. Han har å påse at vanninntaket er i orden, rense sileinnretningene, filtreringsanordningene og vannreservoarene i den utstrekning det efter erfaring viser sig nødvendig.

3. Han har tilsyn med alle rørledninger, og må til passende tider rense vannledningen ved å la vannet strømme ut gjennem brandstendene eller gjennem tømmeledningen. På lignende måte må han så ofte det finnes påkrevet, efterse og rense kloakkledningene og de til samme hørende kummer.

4. Han påser at sykehusets dampkjeler behandles forsiktig, og at der alltid er passende damp oppe til behovet, og videre at der iakttas den største sparsommelighet med brensel. Han påser at centralopvarmningen reguleres efter årstidens og temperaturens krav, og veileder sykepleierne i behandling av varmeapparatene.

5. Han skal sørge for at brandsignal- og ildslukningsapparatene til enhver tid er i orden, og skal nogen ganger om året prøve de siste efter konferanse med direktøren. En gang om uken prøver han til en av direktøren fastsatt tid brandsignalapparatene. Likeledes må han undersøke om lynavlederne til enhver tid er i orden, og stadig ha øie med at jordledningene er under grunnvann.

6. Hver sommer leder han en grundig rengjøring av alle luftekanaler.

I tilfelle av ildløs assisterer han forvalteren under ledelsen av slukningsarbeidet.

7. Han må ikke forlate sykehuset uten efter konferanse med forvalteren, og sørger da for at hans forretninger i hans fravær overtas av en underordnet. Han har også å henvende sig til forvalteren — hvem han nærmest er underordnet — såsnart han merker mangler ved de ham underlagte apparater. Såfremt manglenes art ikke nødvendiggjør arbeide som alene kan utføres ved verksted, og som heller ikke krever at spesialkyndige arbeidere fra et sådant må tilkalles, skal maskinisten enten selv utføre eller delta i reparasjonsarbeidet, samt til enhver tid lede og ha oversikt med de funksjonærer eller andre som måtte stilles til hans rådighet. Han har rett til 3 ukers ferie efter nærmere bestemmelse av direktøren.

8. Han ansettes av direktøren. Mellem ham og sykehuset gjelder 3 måneders opsigelse. Dog kan han om det finnes fornødent, med fylkesmannens og tilsynsnevndens samtykke avskjediges uten opsigelse. 13 juli.

Arbeidsformannen, fyrbøteren, bakersken, syersken, kjøkken- og vaskeripiker, samt andre til sykehuset eller gårdsbruket knyttede personer, utfører de forretninger som av deres foresatte pålegges dem. De antas av direktøren efter samråd med deres respektive foresatte. Mellem dem og sykehuset gjelder 3 måneders opsigelse, men finner direktøren det nødvendig, kan de avskjediges uten opsigelse.

Gårdsfullmektigen.

1. Han forestår driften av sykehusets jordbruk, og som gartner — i tilfelle der ingen særskilt sådan er ansatt — sykehusets haver og plantninger. Selv deltar han i arbeidet hermed. Han er direktøren underordnet og konfererer med denne om gårdens og i tilfelle havenes og gartneriets drift. Når det gjelder disposisjoner som medfører utgifter av større betydning og som ikke går inn under årets budgettramme, samråder direktøren sig med den økonomiske tilsynsnevnd, som da må godkjenne forholdet.

2. Han planlegger så vidt mulig de forskjellige arbeider, forbedringer og nødvendige nyanskaffelser vedrørende gårdsbruket (eventuelt haver og gartneriet), så disse kommer med i budgettforslaget for næste termin.

3. Over drift og utbytte fører han nøiaktig regnskap, særskilt for gårdsbruk (og i tilfelle for gartneri).

De viktigste bøker han har å føre er: kontobok, materialbok, inventarbok, bok over fjøs og grisehus, lønningslister og kvitteringsbøker for salg.

Dessuten matbok med kjøkkenchefen og andre på sykehuset, hvem han overlater noget av gårdens (eller i tilfelle gartneriets) produkter, og melkebok. Disse siste bøker har han hver uke å forelegge forvalter og kasserer, for å sammenholde disse sistes noteringer herom med sine egne bøker. Der gjøres anmerkninger i bøkene for hver gangs gjennemgåelse.

En gang i kvartalet fremlegges for forvalter og direktør til kassasjon det av inventaret som måtte være ubrukelig, og notat gjøres herom i inventarboken av direktøren.

Senest 2 måneder efter budgettårets slutt leveres direktøren gjennem forvalter og kasserer en ekstrakt av årets regnskap, hvori er spesifisert de spesielle driftskonti, likeså en oversikt over material- og inventarbeholdning. Der utarbeides en spesiell oversikt over hvad der i årets løp er levert sykehuset av gårdsbrukets (eventuelt gartneriets) produkter, med angivelse av priser for hver sort. Dernæst fremsettes forslag til budgett for kommende termin.

4. Han har så vel i gårdsbrukets bygninger som for øvrig på eiendommen å påse streng orden, renslighet og ro. Han søker å sette sig inn i de på gårdsbruk, haver eller gartneri arbeidende sykes tilstand, veilede dem i deres arbeide, i forståelse med vedkommende sykepleiere, og er ansvarlig for deres sømmelige behandling under arbeidet.

Han påser at forsiktighet iakttas med ild og lys, og at gårdsbrukets slukningsredskaper er i orden og anbragt på rette sted. Opstår ildebrand, deltar han i slukningen.

13 juli. Han har under sitt tilsyn og ansvar gårdens besetning og de til hans arbeidsområde hørende maskiner, redskaper, verktøi, materialer og avling. Han søker vedlikeholdt de gårdsbruket tilhørende bygninger, dels ved egen arbeidshjelp, dels ved sykehusets tekniske assistanse. Herom skjer der henvendelse til forvalteren.

Opstår der uoverensstemmelse mellem gårdsbestyreren og nogen av sykehusets andre underordnede funksjonærer, avgjøres saken av direktøren.

5. Gårdsfullmektigen ansettes av fylkesmannen i forening med den økonomiske tilsynsnevnd, efterat direktøren har samrådet sig med forvalteren og avgitt forslag. Han har rett til 3 ukers ferie. Tiden bestemmes av direktøren, som også kan meddele permisjon for kortere tid. Han kan ikke være fraværende utover et døgn uten at han derom har innhentet direktørens tillatelse.

Mellem ham og sykehuset gjelder 3 måneders opsigelse. Finner direktøren det påkrevet, kan han også med fylkesmannens og tilsynsnevndens samtykke gis øieblikkelig avskjedigelse.

Gartneren.

1. Gartneren har efter samråd med direktøren å vareta alle sykehusets haver, parkanlegg og gartneri.

2. Han må til enhver tid ha på det rene hvad der kreves til disses drift og forbedring, og konferere med direktøren derom.

Om drift og utbytte fører han nøiaktig regnskap, påser at det i hans verge værende inventar behandles og opbevares ordentlig, og fører kontrabok med kjøkkenchefen og andre hvem han måtte overlevere noget av havens eller gartneriets produkter.

3. Han har å veilede de syke som blir anvist ham, og å anmelde til forvalteren beskadigelser som av de syke eller andre gjøres på anleggene.

4. Han ansettes av direktøren. Han har rett til 3 ukers ferie. Tiden bestemmes av direktøren, som også kan meddele ham permisjon for kortere tid. Mellem ham og sykehuset gjelder 3 måneders opsigelse, men han kan av direktøren, med tilsynsnevndens samtykke, avskjediges uten opsigelse.

13 juli. **Kongelig resolusjon** *), hvorved der fastsettes et Drammen tømmermålingsdistrikt m. v.

13 juli. **Kongelig resolusjon** **) om regler for trafikering av Riste bro i Vestre Slidre herred, Opland fylke.

13 juli. **Kongelig resolusjon** ***) om konsesjon for Norske Luftruter A/S, Oslo, til å drive erhvervsmessig luftfartsvirksomhet i form av leilighetsflyvning samt ruteflyvning på strekningene Oslo—Flekkefjord og Oslo—Lillehammer.

---

*) Bekjentgj. 16 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor distriktets grenser m. v. er inntatt.

**) Bekjentgj. 16 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor reglene er inntatt.

***) Bekjentgj. 16 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor konsesjonsbetingelsene er inntatt.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 13 juli.

Den nye rettergangsordning.
Rundskrivelse nr. 23.

I.

Forandringer i rettergangslovene m. v.

Man henleder herved opmerksomheten på at en del bestemmelser i rettergangslovene og en del rettergangsregler i enkelte andre lover er blitt forandret ved lover nr. 1—6 av 29 mai 1928 (trådte i kraft 28 juni 1928) og lover nr. 1—3 og nr. 20—23 av 22 juni 1928, som trer i kraft henholdsvis 21 juli og 1 august 1928.

Med hensyn til forandringer i tvistemållovens § 295 og domstollovens § 58 (om forliksrådenes virksomhet og organisasjon) henvises til særskilte rundskrivelser.

1. Forandringer i tvangsfullbyrdelsesloven.

Ved lov nr. 21 av 22 juni 1928 er en del bestemmelser i tvangsfullbyrdelsesloven forandret. Man skal her gi en oversikt over de viktigste av forandringene. Med undtagelse av bestemmelsene i §§ 109, 110, 117 og 118 (se herom nedenfor) får de nye bestemmelser anvendelse efter den nye lovs ikrafttreden (1 august 1928), selv om forretningen er begjært eller påbegynt tidligere.

I *§ 22* er gitt nye regler angående ugildhet hos namsmenn og namsdommere.

I *§ 24* er bestemt at personer som har autorisasjon efter lov nr. 1 av 21 juni 1913 kan være prosessfullmektiger under tvangsfullbyrdelse.

§ 50, annet ledd. En avgjørelse som er truffet av en namsmann kan påklages til namsretten efter reglene i § 49, så lenge tvangsfullbyrdelsen ikke er avsluttet. Nogen tilsvarende adgang til klage har man hittil ikke hatt i de tilfelle hvor namsmannsforretningene i byene er lagt til namsretten, og utføres ved namsdommerens fullmektig. Man har da vært henvist til kjæremål (medmindre avgjørelsen er av den art at namsretten selv kan omgjøre den).

Som annet ledd i § 50 er nu gitt en bestemmelse om at fullmektigens avgjørelser kan påklages til namsdommeren i samme utstrekning hvori klage kan fremsettes efter § 49.

§§ 70, 71, 74 og 75. Reglene om hvad der kan undtas fra utlegg for gjeld er forandret. Man henviser herom til de nevnte bestemmelser.

§ 105. Foreldelsesreglen i § 99 skal ikke gjelde for utpantninger.

13 juli. *§§ 109, 110 og 117. Tvangsauksjon over fast eiendom.* Bestemmelsen i § 117 om at auksjonsbegjæringen skal forkynnes for saksøkte med underretning om at auksjon ikke vil bli berammet dersom gjelden betales innen 1 måned (efter § 110 2 måneder), er ophevet. Tvangsauksjon kan således nu berammes straks begjæringen er antatt. Fremdeles gjelder imidlertid forskriften i § 122 om at saksøkte og saksøkeren skal underrettes i anbefalt brev.

Istedenfor de tidligere regler i § 117 er i §§ 109 og 110 gitt regler om at tvangsauksjon ikke kan begjæres før 1 måned (efter § 110 2 måneder) efterat der for saksøkte har vært forkynt påkrav med underretning som omhandlet i de nevnte bestemmelser. Bestemmelsene om forkynnelse av påkrav gjelder dog ikke når tvangsauksjon begjæres i henhold til utleggsforretning (tvangsfullbyrdelseslovens § 108).

Påkrav efter § 109 kan utferdiges av saksøkeren selv eller av hans prosessfullmektig, men må i så fall forkynnes ved stevnevidne. Når namsmannen eller en annen offentlig myndighet utferdiger påkravet, kan forkynnelsen skje efter reglene i tvangsfullbyrdelseslovens § 56, jfr. domstollovens § 178.

Hvad særlig angår tvangsauksjoner i henhold til legalpanterett (for skatter og andre avgifter) henleder man opmerksomheten på at begjæring må være innkommet innen 2 år fra forfallsdag (lov nr. 3 av 3 juli 1914 § 1). I disse tilfelle må derfor påkrav som omhandlet i tvangsfullbyrdelseslovens § 110 forkynnes minst 2 måneder før 2-årsfristen for begjæring av tvangsauksjon utløper.

Forandringene i §§ 109, 110, 117 og 118 får anvendelse på tvangsauksjoner som begjæres efter den nye lovs ikrafttreden (1 august 1928).

I *§§ 38 og 139* er gitt enkelte nye bestemmelser for å lette fremgangsmåten ved tvangsauksjoner, som begjæres enten av det offentlige for skatter, eller i henhold til pantebrev som tilhører en offentlig innretning eller en bank hvis plan er fastsatt ved lov. Pantebrevet behøver i disse tilfelle ikke å fremlegges før i forbindelse med stadfestelsen av auksjonsbudet. Videre behøver ikke saksøkeren å møte ved auksjonen.

Med «bank hvis plan er fastsatt ved lov» menes Norges Bank, Hypotek-, Boligbanken m. fl., som der er gitt særskilte lovforskrifter om; derimot ikke aktiebanker eller sparebanker, som får sin plan godkjent av Kongen.

§ 148. Antagelse og stadfestelse av auksjonsbud. Fristen for antagelse av budet er forlenget til 6 uker.

Angående stadfestelse gjør man i denne forbindelse op- 13 juli.
merksom på at *konsesjonslovene* er forandret ved lover nr. 1—3 av 22 juni 1928, således at et auksjonsbud fra en konsesjonspliktig kjøper kan stadfestes, selv om konsesjon ikke er erhvervet. Men namsretten skal i så fall straks sende meddelelse til vedkommende departement om stadfestelsen.

§ 163. Tvangsauksjoner på landet og i ladesteder. Bestemmelsen om at namsretten i almindelighet skal overdra til namsmannen å holde tvangsauksjon over fast eiendom, er utvidet til også å gjelde i ladesteder. Dog er det den forskjell, at for ladesteder er det overlatt til namsrettens skjønn å avgjøre om det er det mest hensiktsmessige å la namsmannen holde auksjonen, mens det på landet skal overlates til namsmannen, medmindre saksøkeren uttrykkelig har forlangt at namsretten skal holde auksjonen, eller særlige omstendigheter gjør dette påkrevet.

Det er innberettet til departementet at namsrettene i enkelte distrikter selv holder tvangsauksjoner over fast eiendom på landet, istedenfor å overdra dem til lensmannen. Man skal herved innskjerpe, at det i almindelighet skal overdras til lensmannen å holde auksjonen. Det er (bortsett fra de tilfelle hvor saksøkeren forlanger det) bare i undtagelsestilfelle — f. eks. når der foreligger særlig vanskelige juridiske spørsmål til avgjørelse — at namsretten selv kan holde auksjonen.

2. Forandringer i sportelloven.

For *tvangsauksjoner* betales i almindelighet efter sportellovens § 37, men efter § 43 dersom auksjonsforfølgningen ikke leder til at noget bud stadfestes. Denne betaling tilfaller statskassen.

Ved tilleggslov av 22 juni 1928 (nr. 22) er *sportellovens § 128* forandret således at den som begjærer en tvangsauksjon, må betale — foruten gebyr efter §§ 37 eller 43 — også et gebyr av kr. 2,00 til namsmannen for å forberede auksjonen. For beregningen av dette gebyr gjelder ikke reglen i § 42 om at flere auksjoner som er tillyst til samme dag og på samme sted, anses som een forretning. Derimot kan bare ett gebyr beregnes når auksjon begjæres samtidig over flere faste eiendommer som tilhører den samme saksøkte.

Om betaling for påkrav efter tvangsfullbyrdelseslovens §§ 109 og 110 henviser man til det nye siste ledd i sportellovens § 128.

I denne forbindelse henleder man også opmerksomheten på at ved lov nr. 13 av 22 juni 1928 er boligbanklovens

13 juli. § 78 om gebyrfritagelse utvidet til også å gjelde tvangsauksjoner.

De øvrige forandringer i sportelloven gjelder §§ 85 og 87 (om betaling til forliksråd) og § 96 (om betaling til rettsvidner ved sjøforklaringer).

Man gjør samtidig opmerksom på at saker om fortolkninger av sportelloven er overført fra Finansdepartementet til Justisdepartementet efter at de nye rettergangslover er trådt i kraft.

3. Forandringer i skjønnsloven.

I §§ 11 og 34 er inntatt bestemmelse om at ved skjønn som omhandlet i sjøfartslovens § 319 skal det bare være 2 skjønnsmenn — ved overskjønn 4.

I §§ 31 og 53 er foretatt mindre forandringer.

4. Kunngjøring av mortifikasjonsstevninger.

Det har vist sig at omkostningene ved kunngjøring av mortifikasjonsstevninger er blitt uforholdsmessig store efter de regler som er gitt ved § 7 i loven av 6 mars 1869, jfr. ikrl. av 14 august 1918 § 22. Den nevnte bestemmelse er derfor ved lov nr. 4 av 29 mai 1928 forandret således at stevningen bare behøver å innrykkes i 1 avis (foruten Kunngjørelsestidende), medmindre det i bevillingen er bestemt at kunngjøring skal skje i flere aviser.

Dessuten er det bestemt at det istedenfor stevningen med innkallelse til hovedforhandling er tilstrekkelig bare å kunngjøre innkallelsen, såfremt det av denne fremgår hvilke dokumenter saken gjelder og hvad bevillingen går ut på. Retten bør utferdige innkallelsen på denne måte når saksøkeren ønsker det. For å spare arbeide for retten vil det antagelig være praktisk å la saksøkeren gi utkast til innkallelsen. Dersom dette ikke er gjort, overlater loven til retten å avgjøre om den vil utferdige innkallelsen på den ene eller den annen måte. For en saksøker som ikke er bistått av sakfører, bør dog retten redigere innkallelsen på den måte som her er nevnt.

Den nye bestemmelse om kunngjøringsmåten får tilsvarende anvendelse i saker til erhvervelse av eiendomshevdsdom efter loven av 6 mars 1869 § 12.

5. Lov om kjøp på avbetaling.

Ved ikrl. av 14 august 1918 § 2 blev §§ 10—15 og 18 i lov om kjøp på avbetaling av 21 juli 1916 ophevet.

Ved tilleggslov nr. 5 av 29 mai 1928 er den tidligere ord-

ning gjeninnført, hvorefter selgeren kan forlange utleverings- 13 juli.
forretning holdt uten søksmål. Lovens §§ 10—15 og 18 er for øvrig bragt i overensstemmelse med de nye rettergangslover. De nye bestemmelser får også anvendelse på avbetalingskontrakter som er avsluttet før lovens ikrafttreden.

Videre er lovens § 16 forandret således at kjøperen ikke før tvist er opstått kan vedta annet verneting enn det lovbestemte, og at voldgift ikke kan avtales samtidig med at kontrakten blir inngått.

Om de lovforandringer som ikke er særskilt omhandlet i det foregående henviser man til lover nr. 3 og 6 av 29 mai 1928 og nr. 23 av 22 juni 1928.

II.

Departementet skal samtidig nevne enkelte spørsmål som har meldt sig i forbindelse med den nye rettergangsordning.

1. Faste tingdager ved herreds- og byrettene.

Ved kongelig resolusjon av 11 februar 1927 avsnitt III blev det bestemt at herreds- og byrettene inntil videre skulde ha faste tingdager for hvert tinglag, jfr. rundskrivelse nr. 1 av 22 februar 1927.

Under hensyn til at behandlingen av saker efter den eldre rettergangsordning muligens vil være helt avsluttet i enkelte domssogn innen utgangen av 1927, har departementet hatt under overveielse å utvirke en forandring i den helt almindelige bestemmelse om tingordningen som er truffet ved den nevnte resolusjon. Imidlertid er man blitt stående ved at ordningen med berammelse av faste tingdager for hvert tinglag fremdeles bør opretholdes. Departementet har herved bl. a. lagt vekt på at den faste tingordning kan bidra til å begrense det offentliges utgifter ved rettergangen under den nye ordning, særlig i distrikter hvor avstandene er store, jfr. hvad departementet har fremhevet herom i rundskrivelse nr. 1 avsnitt III. På den annen side er ordningen med faste tingdager forsåvidt elastisk, som dommeren ikke behøver å reise til tinget når der ikke er nogen sak berammet til foretagelse på den faste tingdag.

2. Varselsfrister.

Rettergangslovene forutsetter som almindelig regel at dommeren i hvert enkelt tilfelle fastsetter den varselsfrist som skal gis ved innkallelser til rettsmøter, pålegg om til-

13 juli. svar og lign. Herunder er han bundet av de minstefrister som i visse tilfelle er bestemt, samt til regelen i domstollovens § 145. Det er dog ikke gitt nogen forskrift om at han i innkallelsen skal tilkjennegi hvor langt varsel den skal forkynnes med (således som bestemt for forliksklager, jfr. tvistemållovens § 277). Det følger imidlertid av domstollovens § 147 at fristen regnes fra forkynnelsen. Ved berammelsen må derfor dommeren ta i betraktning hvor lang tid det vil gå før innkallelsen blir forkynt.

Departementet antar at dommeren i almindelighet ved oversendelsen til stevnevidnet i hvert enkelt tilfelle uttrykkelig bør gjøre opmerksom på hvor lang varselsfrist må beregnes fra forkynnelsen til rettsmøtet (eventuelt avgivelsen av tilsvar eller lign.).

3. Utbetaling av reiseutgifter av sportelkassen.

Skyss- og kostgodtgjørelse til dommeren og eventuelt til domsmennene i civile saker skal føres i sportelregnskapet, jfr. nærmere rundskrivelse nr. 16 avsnitt II. Derimot skal reisegodtgjørelse vedkommende straffesaker anvises av fylkesmannen til utgift for delinkventfondet.

Det vil imidlertid ofte forekomme at en dommer på samme reise holder rettsmøter både i straffesaker og civile saker, og at en domsmann gjør tjeneste i begge slags saker. For å undgå merarbeide behøver dommeren (domsmannen) i så fall ikke å utferdige regning særskilt for straffesakene og særskilt for de civile saker. Regningen kan utferdiges og utbetales under ett, idet beløpet utredes i sin helhet av sportelkassen når reisen vesentlig er foranlediget av civile saker, men i sin helhet av delinkventfondet, når den vesentlig er foranlediget av straffesaker. Når det gjelder reise til de faste tingdager kan reisegodtgjørelsen alltid utredes i sin helhet av sportelkassen, medmindre det utelukkende skyldes straffesaker at reise er foretatt.

4. Utleggsforretninger efter tvangsfullbyrdelseslovens § 106.

Ved kongelig resolusjon av 13 juli 1928 er det bestemt:

I de bestemmelser som ved kongelig resolusjon av 6 mai 1927 er truffet om organisasjonen av namsmyndighetene, tilføies som et nytt ledd i avsnitt II nr. 1:

«Dog skal de forretninger som er omhandlet i tvangsfullbyrdelseslovens § 106 fremdeles utføres av de samme tjenestemenn som namsmenn, som har utført de tilsvarende forretninger under den tidligere rettergangsordning.

Denne resolusjon trer i kraft straks.»

Den nevnte resolusjon av 6 mai 1927 er inntatt i rundskrivelse nr. 7 av 11 mai 1927. Til nærmere forklaring av den nye tilføielse bemerkes: 13 juli.

De forretninger som omhandles i tvangsfullbyrdelseslovens § 106 om inndrivelse av bøter og saksomkostninger tilkjent det offentlige i straffesaker m. v., blev efter den gamle rettergangsordning holdt som utpantningsforretninger. Efter tvangsfullbyrdelseslovens § 106 skal de imidlertid holdes som utleggsforretninger. I de kjøpstæder som er nevnt i kongelig resolusjon av 6 mai 1927 avsnitt II nr. 1 skulde disse forretninger derfor, når særskilt bestemmelse ikke er truffet, utføres av namsretten. Efter resolusjonen av 13 juli 1928 skal de imidlertid utføres av namsmannen. Som namsmann forsåvidt angår disse forretninger tjenstegjør de samme tjenestemenn som har utført de tilsvarende forretninger under den gamle rettergangsordning.

Betalingen for utleggsforretninger til inndrivelse av bøter og saksomkostninger tilkjent det offentlige i straffesaker er den samme som for utpantninger, se sportellovens §§ 151—152, jfr. § 123 fjerde ledd.

Avtrykk av denne rundskrivelse bedes sendt til alle dommere, skattefogder, lensmenn og til namsmenn i byene i hr. fylkesmannens distrikt.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av departementets bestemmelse av 2 september 1925 angående forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Kongsvinger. 16 juli.

Skrivelse fra Finansdepartementet til et ligningskontor angående formuesbeskatning av et selskap som har regnskapsår avvikende fra kalenderåret, forsåvidt angår den del av overskuddet som utdeles til aktionærene. Departementet uttaler at dette overskudd ved årets ligning vil bli å formuesbeskatte først på selskapets hånd og derpå på mottagerens hånd forsåvidt mottagerne har beløpene i behold pr. 31 desember. Dette er ingen dobbeltbeskatning men en direkte følge av, at de tidspunkter, hvortil formuesbeskatningen knytter sig, på grunn av det av selskapet valgte regnskapsår ikke faller sammen. 16 juli.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Vik herred, Nordland fylke. 19 juli.

*) Bekjentgj. 31 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.
**) Bekjentgj. 31 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30, hvor vedtekten er inntatt.

19 juli. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Skånland herred, Troms fylke.

19 juli. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Skånland herred, Troms fylke.

21 juli. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet.

I medhold av VI i kongelig plakat av 29 juni 1922, jfr. plakat av 1 oktober 1926, har Landbruksdepartementet under 21 juli 1928 bestemt, at de ifølge nevnte plakat og Landbruksdepartementets skrivelser av 26 oktober 1926, 17 november 1926 og 20 juli 1927 gjeldende bestemmelser om innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk samt usmeltet talg fra Sverige opheves undtagen forsåvidt angår Malmøhus — Kristianstad — Hallands — Kronobergs og Blekinge län.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

21 juli. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet, hvorved i medhold av kongelig plakat av 13 mars 1925 angående forbud mot utførsel av visse slags husdyr bestemmes, at det ifølge nevnte plakat bestående forbud mot å utføre fra riket hest, storfé, sau, geit og gris opheves.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

23 juli. **Skrivelse** fra Poststyret. I henhold til skrivelse fra Utenriksdepartementet av 16 ds. har republikken Honduras tiltrådt følgende overenskomster, avsluttet i Stockholm 28 august 1924:

1. Verdenspostkonvensjonen.
2. Overenskomsten om brev og esker med angitt verdi.
3. Overenskomsten om postpakker.
4. Overenskomsten om postanvisninger.
5. Overenskomsten om postgiro.
6. Overenskomsten om postinkassasjoner.
7. Overenskomsten om abonnement på blad og tidskrifter.

Tiltredelsen har fått virkning fra 1 oktober 1925.

25 juli. **Skrivelse*****) fra Arbeidsdepartementet om opphevelse av de ved kongelige resolusjoner av henholdsvis 16 november 1917, 6 februar 1920 og 21 januar 1921 fastsatte bestemmelser om forhøielse av maksimalhastigheten for motor-

*) Bekjentgj. 31 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.
**) Bekjentgj. 31 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30, hvor vedtekten er inntatt.
***) Bekjentgj. 6 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.

vognkjøring i byene Fredrikstad og Sarpsborg og i de tett bebyggede strøk i Glemmen herred, Østfold fylke. 25 juli.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet angående opphevelse av departementets bestemmelse av 25 mars 1925 om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Arendal. 25 juli.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Notodden. 26 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved den Kongen ved Stortingsbeslutning av 12 juni 1917 hjemlede myndighet til å eftergi erstatning til det offentlige for omkostninger i straffesaker og i benefiserte saker samt inndragning til statskassen av en straffbar handlings utbytte overføres til Justisdepartementet. 27 juli.

Kongelig resolusjon ***) om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Eiker herred, Buskerud fylke. 27 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved Skiensfjordens Kreditbank midlertidig, dog ikke utover 1 juni 1929, tillates å la driften hvile i Aamdals Kobberverks gruber i Mo herred, Telemark fylke. Hermed bortfaller ikke nødvendigheten av frist efter bergverksloven. 27 juli.

Tillatelsen er gitt med forbehold om at den intet foregriper med hensyn til nødvendigheten av ny konsesjon overensstemmende med lov nr. 16 av 14 desember 1917 § 13, punkt 15 eller med hensyn til adgangen til å fastsette frist overensstemmende med samme lovs § 31.

Kongeleg resolusjon †) um reglar for reinhald i skogshyttor i Mykland herad, Aust-Agder fylke. 27 juli.

Kongelig resolusjon ††) om endrede avgifter for benyttelse av Trondhjem kommunale slaktehus. 27 juli.

---

*) Bekjentgj. 6 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.
**) Bekjentgj. 31 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30, hvor vedtektens § 1 i endret lydelse er inntatt.
***) Bekjentgj. 31 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.
†) Kunngj. 31 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30, der reglane er inntekne.
††) Bekjentgj. 31 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30, hvor avgiftene er inntatt.

27 juli. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

1. Det anses ved de i Arbeidsdepartementets foredrag av 27 juli 1928 inneholdte oplysninger godtgjort at A/S Bærumsbanen råder over tilstrekkelig kapital til fullførelse av Bærumsbanens forlengelse fra Haslum til Løken i Vestre Bærum, — kfr. den ved kongelig resolusjon av 4 juli 1925 meddelte konsesjon litr. D. post 3.

2. Nevnte konsesjon litr. D. post 4 forandres derhen at banen skal være ferdig til å åpnes for almindelig trafikk til Løken senest 1 januar 1932.

27 juli. **Kongelig resolusjon,** hvorved der fastsettes nedenstående manøvreringsreglement for Istadvassdraget som gjeldende inntil videre:

1. Reguleringsgrensene er følgende:

Istadvassdraget:		
Trollvatn:		
øvre	kote	442,5 m.o.h.
nedre	»	438,0 »
Reguleringshøide		4,5 m.
Oltervatn:		
øvre	kote	304,65 m.o.h.
nedre	»	299,50 »
Reguleringshøide		5,15 m.
Høljene:		
øvre	kote	170,50 m.o.h.
Skaldlielv:		
Silsetvatn:		
øvre	kote	288,0 m.o.h.
nedre	»	282,0 »
Reguleringshøide		6,0 m.

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2. Det skal ved manøvreringen has for øie at vassdragenes tidligere flomvannføringer ikke forøkes. Heller ikke må Istadvassdragets tidligere lavvannføring forminskes til skade for andres rettigheter. For øvrig foregår vannslipningen efter Istad kraftanleggs behov.

Øvre reguleringsgrense ved Høljene må ikke overskrides uten at også det manøvrerbare flomløp er helt åpnet.

3. Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende regjeringsdepartement.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokterne skal bo og om de skal ha telefon i sine boliger.

4. Det skal påses at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand og at flomløpene såvidt mulig ikke hindres av is eller lignende.

Der føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges regnmengder, temperatur m. v. Av denne protokoll sendes ved hver måneds utgang avskrift til vassdragsdirektøren.

5. Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement. 27 juli.

6. Forandringer i dette reglement kan foretas av Kongen efter at de interesserte har hatt anledning til å uttale sig.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 27 juli.

Forhørsrettssaker.

I forbindelse med rundskrivelse av 19 juli 1927 om dommerfullmektiger (rundskrivelse nr. 17 om den nye rettergangsordning), jfr. departementets cirkulære av 15 januar 1896 i Lovtidende), skal departementet be straffedommerne i herr fylkesmannens distrikt innskjerpet, at de ikke overlater behandlingen av viktige og vanskelige forhørsrettssaker til unge eller mindre erfarne dommerfullmektiger. Bl. a. i saker som berører et motsetningsforhold mellem samfundsklassene, er det av fremtredende betydning at rettsadministrator er i besiddelse av den fornødne modenhet og autoritet og har inngående kjennskap til strafferettspleien.

Meddelelse fra Forsvarsdepartementet. 27 juli.

Om adgang for statspensjonist til å ha lønnet arbeide for det offentlige.

Departementet er forelagt spørsmålet om, hvorvidt en arbeider, som er pensjonist i henhold til det av Stortinget under 25 juni 1926 fastsatte «Pensjonsreglement for faste arbeidere med 3 måneders opsigelse» har adgang til efter pensjonsrettens inntreden å utføre lønnet arbeide for det offentlige.

Statens Pensjonskasse har under 21 juli d. å. på foranledning meddelt følgende angående de regler som i denne henseende gjelder for kassens pensjonister:

«Pensjonskassens medlemmer er som bekjent innlemmet for bestemte stillinger, og hvis de fortsetter i disse utover den dag der opgis som fratredelsesdato, hevder man her, at de ikke kan begynne å oppebære pensjon før de endelig fratrer vedkommende stilling, likesom man krever innskudd erlagt til dette tidspunkt. Man henviser herom til cirkulærskrivelse av 29 februar 1924 (inntatt i «Meddelelser til hæren», avd. I nr. 5 — 1924 s. 42 flg.).

Forutsetningen for den i cirkulæret hevdede opfatning er, at vedkommende tjenestemann umiddelbart fortsetter i stillingen utover den offisielle fratredelsesdag og tjenstgjør i ledig stilling på eget ansvar, altså at der ingen reel fratredelse har funnet sted.

Derimot har det selvsagt ikke vært meningen å legge hindringer i veien for at pensjonister skaffer sig inntekter

27 juli. utenom pensjonen ved eget arbeide, selv om dette omfatter innlemmet stilling (forutsatt at vedkommende ikke får fast ansettelse i sådan; smlg. for dette tilfelle pensjonslovens § 15. 2. a.). Midlertidig ansettelse i annen innlemmet stilling øver således ingen innflydelse på løpende pensjon, heller ikke konstitusjon i vedkommendes egen tidligere stilling, når denne atter er blitt ledig. Og heller ikke blir der spørsmål om å nekte utbetaling av pensjon, når vedkommendes stilling er besatt før han skulde fratre og han fortsetter umiddelbart i stillingen utover fratredelsesdagen som konstituert for sin efterfølger og på dennes ansvar.»

Departementet bestemmer at samme regler blir å befølge med hensyn til adgangen til å utføre lønnet arbeide for det offentlige også forsåvidt angår andre pensjonister enn dem, som oppebærer sin pensjon av Pensjonskassen.

28 juli. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Aumavassdraget i Alvdal herred, Hedmark fylke.

28 juli. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet um fiskereglar for Dovre herad, Opland fylke.

29 juli. **Noteveksling** **) angående midlertidig handelsavtale mellem Norge og Tyrkiet.

30 juli. **Skrivelse** ***) fra Handelsdepartementet om nye vedtekter for bruken av ild og lys i Mo havn, Nordland fylke.

31 juli. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge offisiell meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær av 18 juli 1928 har Estland erklært at det fornyer sin tilslutning til den fakultative bestemmelse knyttet til protokollen av 16 desember 1920 om oprettelse av den faste domstol for mellemfolkelig rettspleie for et ytterligere tidsrum av 10 år fra 2 mai 1928 å regne.

31 juli. **Skrivelse** †) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Fredrikstad.

31 juli. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Norges Rederforbund oprettede «Norges Rederforbunds Fond» til fordel for skibsavdelingen ved Norges Tekniske Høiskole.

*) Bekjentgj. 6 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31, hvor fiskerireglene er inntatt.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1928 s. 144 flg.
***) Bekjentgj. 6 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.
†) Bekjentgj. 6 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31, hvor politivedtektene er inntatt.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at hund skal holdes bundet eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter i Tranøy herred, Troms fylke. 31 juli.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet angående opphevelse av departementets bestemmelse av 5 juli 1926 om forhøiet maksimalhastighet for motorvognkjøring i Lillehammer. 31 juli.

Skrivelse**) fra Landbruksdepartementet angående bestemmelse om maskevidden for fangst av rør i Soløyvatnet i Bodin herred, Nordland fylke. 2 aug.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 3 aug.

1. Namdal politimesterembedes distrikt — forsåvidt angår ledelsen av rusdrikk-kontrollen og påtale og forfølgning av overtredelser av rusdrikklovgivningen og toll-lovgivningen, samt sådanne andre straffbare handlinger som i henhold til straffeprosesslovens § 133 blir å forfølge i forening med overtredelser av rusdrikk- og toll-lovgivningen —, utvides til inntil videre å omfatte også Bjørnør prestegjeld, bestående av Stoksund, Roan og Osen herreder i Uttrøndelag.

2. Justisdepartementet utferdiger nærmere forskrifter om den nye ordnings gjennemførelse.

3. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon***) om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Å herred, Sør-Trøndelag fylke. 3 aug.

Kongelig resolusjon*), hvorved i medhold av § 44 i lov nr. 2 av 20 mai 1899 bestemmes, at i Akershus fylke skal elgku og årskalv av elg være fredet det hele år og at jakttiden for elgokse innskrenkes til tiden fra og med 26 til og med 30 september. 3 aug.

Denne bestemmelse gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1932.

Kongelig resolusjon *), hvorved i medhold av § 44 i lov nr. 2 av 20 mai 1899 bestemmes, at elg skal være fredet det hele år innen Aust-Agder fylke. 3 aug.

Denne bestemmelse gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1932.

---

*) Bekjentgj. 6 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.

**) Bekjentgj. 6 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31, hvor bestemmelsen er inntatt.

***) Bekjentgj. 6 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.

3 aug. **Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av § 44 i lov nr. 2 av 20 mai 1899 bestemmes, at ærfugl og ender i Vest-Agder fylke skal være fredet inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1930.

3 aug. **Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av § 44 i lov nr. 2 av 20 mai 1899 bestemmes, at jakttiden for hjort i Sogn og Fjordane fylke innskrenkes til tiden fra og med 16 til og med 25 september.

Denne bestemmelse trer i kraft 1 januar 1929 og gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1932.

3 aug. **Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av § 44 i lov nr. 2 av 20 mai 1899 bestemmes at jakttiden for elg i Nord-Trøndelag fylke i året 1929 innskrenkes til tiden fra og med 15 til og med 24 september.

3 aug. **Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av § 44 i lov angående jakt og fangst av 20 mai 1899 bestemmes at jerpe skal være fredet det hele år innen Hattfjelldal, Vefsn, Hemnes, Korgen og Nord-Rana herreder i Nordland fylke.

Denne resolusjon trer i kraft 1 september 1928 og gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1932.

3 aug. **Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av § 44 i lov nr. 2 av 20 mai 1899 bestemmes at hare skal være fredet det hele år i Værøy, Buksnes, Hol, Borge, Gimsøy og Vågan herreder og for Hadsel herreds vedkommende i den del av herredet som ligger på Østvågøy og Hadseløy, samt på Tjeldøya i Lødingen og Tjeldsund herreder, samtlige i Nordland fylke.

Denne resolusjon trer i kraft 1 september 1928 og gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1932.

3 aug. **Kongelig resolusjon****), hvorved der fastsettes et Namdal tømmermålingsdistrikt m. v.

3 aug. **Kongelig resolusjon****), hvorved der fastsettes et Vefsnfjord tømmermålingsdistrikt m. v.

3 aug. **Kongelig resolusjon****), hvorved der fastsettes et Rana tømmermålingsdistrikt m. v.

*) Bekjentgj. 6 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.

**) Bekjentgj. 6 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31, hvor distriktets grenser m. v. er inntatt.

Kongelig resolusjon, hvorved der fastsettes nedenstående manøvreringsreglementer for regulering av Hamlagrøvatn samt for regulering og overføring av Torfinnsvassdraget som gjeldende inntil videre: 3 aug.

Manøvreringsreglement for regulering av Hamlagrøvatn.

1. Reguleringsgrensene er følgende:

Øvre	888,035	m.o.h.
Nedre	570,215	»
Reguleringshøide	17,82	m.

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2. Det skal ved manøvreringen has for øie at vassdragets tidligere flomvannføring så vidt mulig ikke forøkes. Heller ikke må dets tidligere lavvannføring forminskes til skade for andres rettigheter. For øvrig kan vannslipningen foregå efter Bergenshalvøens kommunale kraftselskaps behov.

3. Til å forestå manøvreringen antas norsk statsborger, som godtas av vedkommende departement.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokteren skal bo og om han skal ha telefon i sin bolig.

4. Det skal påses at flomavløpet ikke hindres av is eller lignende samt at dammen til enhver tid er i god stand.

Der føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges regnmengder, temperatur m. v. Av denne protokoll sendes ved hver måneds utgang avskrift til vassdragsdirektøren.

5. Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement.

6. Forandringer i dette reglement kan foretas av Kongen efter at de interesserte har hatt anledning til å uttale sig.

Manøvreringsreglement for regulering og overføring av Torfinnsvassdraget.

1. Reguleringsgrensene er følgende:

Torfinnsvatn:		
Øvre	892,750	m.o.h.
Nedre	857,750	»
Reguleringshøide	35,0	m.
Torfinnstjørn:		
Øvre	693,800	m.o.h.
Nedre	690,800	»
Reguleringshøide	3,0	m.

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker, som det offentlige godkjenner.

2. Det skal ved manøvreringen has for øie at den tidligere flomvannføring i Torfinnsvassdraget og Bergsdalsvassdraget så vidt mulig ikke forøkes. For øvrig kan vannslipningen foregå efter Bergenshalvøens kommunale kraftselskaps og Hodnaberg kraftanleggs behov.

3 aug. 3. Til å forestå manøvreringen antas norske statsborgere som godtas av vedkommende departement.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokterne skal bo og om de skal ha telefon i sine boliger.

4. Det skal påses at flomavløpene ikke hindres av is eller lignende samt at dammen til enhver tid er i god stand.

Der skal føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges regnmengder, temperatur m. v. Av denne protokoll sendes ved hver måneds utgang avskrift til vassdragsdirektøren.

5. Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement.

6. Forandringer i dette reglement kan foretas av Kongen efter at de interesserte har hatt anledning til å uttale sig.

3 aug. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet om regulativ for opkrevning av vare- og oplagsavgifter ved de offentlige brygger i Moss.

3 aug. **Skrivelse** **) fra Handelsdepartementet om forandring i vedtektene for bruk av ild og lys i Trondhjem havn.

3 aug. **Skrivelse*****) fra Arbeidsdepartementet om forskrifter for Gresvik—Hauge brandkommunes brandvern.

3 aug. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet til overlosen i det vestenfjelske distrikt, hvori anføres at lospengene både for det slepende og det slepte skib kan utbetales vedkommende benyttede los i et tilfelle, hvor fartøiene ikke har vært praiet av annen fortrinsberettiget los. (Jfr. Lovtid. 2nen avd., 1906, side 826 og flg. og 1920 side 260).

6 aug. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet angående ophevelse av de kongelige resolusjoner av 5 november 1921 og 18 november 1921 samt av Arbeidsdepartementets bestemmelser av 2 mai 1925 og 18 mai 1926 om forhøiet maksimalhastighet for motorvognkjøring i Rjukan og i byene Skien, Notodden og Porsgrund.

7 aug. **Skrivelse** †) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten for herberger- og beverternæringen i Harstad.

---

*) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.

**) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 32, hvor vedtektenes § 6, litr. c i endret lydelse er inntatt.

***) Bekjentgj. 6 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31, hvor forskriftene er inntatt.

†) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 32, hvor vedtektens § 3, 1ste ledd i endret lydelse er inntatt.

Provisorisk anordning *) om fredning av pelssel. 10 aug.

I medhold av grunnlovens § 17 bestemmes:

§ 1. Det er forbudt å fange, jage, anskyte eller drepe pelssel eller medvirke dertil, enten det skjer på norsk område eller ikke.

§ 2. Overtredelse av dette forbud straffes med bøter eller fengsel i inntil seks måneder.

Derhos kan fangsten eller dens verdi ved dom besluttes helt eller delvis inndratt til fordel for statskassen. Det samme gjelder fartøiet eller dets verdi, helt eller delvis.

§ 3. Denne anordning trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon **) om nye helse- og tuberkulose- 10 aug.
forskrifter for Ankenes herred, Nordland fylke.

Kongelig resolusjon *). I medhold av lov om innskrenk- 10 aug.
ning i bruken av redskaper til saltvannsfiskeri m. v. av 31 juli 1914 skal det inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av 1930, være forbudt i tiden fra 1 juni til årets utgang å bruke seigarn på følgende fiskegrunner på østsiden av Askøya i Askøy herred, Hordaland fylke: Hopsfluen, Øigjordskallen (også kalt Erdalskallen) Olavikskallen, Djupaseten (Djupagrunnen) og Florvågsgrunnen — samtlige beliggende fra Askenes i nord til Florvågodden i syd.

Overtredelse av dette forbud straffes med bøter. I tilfelle av overtredelse kan redskap og fangst —eller verdien derav — ved dom besluttes inndratt hos den skyldige til fordel for statskassen.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon ***), hvorved der fastsettes et 10 aug
Lågen tømmermålingsdistrikt m. v.

Kongelig resolusjon ***), hvorved der fastsettes et Sør- 10 aug.
Trøndelag tømmermålingsdistrikt m. v.

Kongelig resolusjon ***), hvorved der fastsettes et Inn- 10 aug.
Trøndelag tømmermålingsdistrikt m. v.

Skrivelse fra Poststyret, hvori meddeles at i henhold til 13 aug.
skrivelse fra Utenriksdepartementet av 25 juli d. å. har statene Johore og Trengganu tiltrådt Verdenspostkonvensjonen.

Tiltredelsen har fått virkning fra 1 juli 1928.

Statene inngår i gruppen «Storbritannia og forskjellige britiske kolonier og protektorater».

*) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.
**) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 32, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.
***) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 32, hvor distriktets grenser m. v. er inntatt.

13 aug. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om at hund skal holdes bundet eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter i Hole herred, Buskerud fylke.

15 aug. **Rundskrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmennene.

Under henvisning til rundskrivelse herfra senest av 10 februar 1928 angående fastsettelse av kurser for beregning av stempelavgiften av veksler som lyder på utenlandsk myntsort meddeles, at der fra 1 september d. å. er fastsatt følgende kurser for omberegning av sådanne vekslers pålydende til norsk mynt.

		Norsk krone
Frankrike	1 franc	= 0,15
Belgien	1 belga	= 0,53
Danmark	1 krone	= 1,00
Finnland	1 mark	= 0,10
Italia	1 lire	= 0,20
Nederland	1 gylden	= 1,51
Schweitz	1 franc	= 0,73
Spania	1 peseta	= 0,64
Storbritannia	1 pund	= 18,19
Tyskland	1 gullmark	= 0,90
Sverige	1 krone	= 1,00
Tsjekkoslovaki (Cz. kr.)	1 krone	= 0,11
Amerikas forente Stater	1 dollar	= 3,75
Østerrike	1 schilling	= 0,53

Forekommer veksler lydende på annen myntsort enn nevnt ovenfor, blir stempelverdien i norske kroner å beregne efter vedkommende myntsorts verdi i norske kroner på stemplingstiden.

Ovenstående kurser blir å anvende ved stempling av veksler, hvis stempelplikt her i landet inntrer 1 september d. å. eller senere, og blir gjeldende foreløbig i 6 måneder, idet departementet senere vil bestemme, hvilke kurser derefter skal gjelde.

Man skal anmode hr. fylkesmannen om å meddele dette til børser, banker og bankfirmaer samt dommere, notarii publici og lensmenn i Deres embedsdistrikt.

15 aug. **Skrivelse** fra Justisdepartementet. Foranlediget ved en forespørsel fra en politimester uttaler departementet følgende:

Kommunelønnete polititjenestemens ferie.

Tjenestemannsloven av 15 februar 1918 § 5 bestemmer, at offentlige tjenestemenn med plikt til stadig tjeneste og

*) Bekjentgj. 1 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

med over et års tjenestetid, hvert år skal gis en «en sammen- 15 aug.
hengende fritid på minst 14 dager, såfremt ikke ansettelses-
myndigheten finner, at særlige forhold er til hinder for det,
i hvilket tilfelle fritiden kan gis det næste år».

I den utstrekning politimesteren er ubundet av denne lovbestemmelse, der som bekjent ved politilovens ikrafttreden nu også gjelder for polititjenestemennene, er det h a m som treffer de nærmere bestemmelser om ferie og fastsetter ferieordningen som en del av tjenesteordningen. Herunder vil han, hvor han anser det nødvendig eller ønskelig av tjenstlige hensyn, kunne fastsette en noget lengere ferie enn lovens 14 dager, der som det vil ses er en minimumsbestemmelse. (Det mest almindelige er dog så vidt vites, at polititjenestemennenes ferie er på 14 dager).

Hvor en forlengelse av de kommunelønnete polititjenestemenns ferie i k k e vil medføre økete utgifter for kommunen, antas bestemmelse om sådan forlengelse å kunne foretas av politimesteren uten nogen medvirkning fra de kommunale myndigheters side. Er disse misfornøiet med den trufne avgjørelse, har de adgang til gjennem det kommunale faste politiutvalg å gjøre henstillinger til politimesteren om forandringer i ordningen, overensstemmende med politilovens § 17, 2. ledd. Dog anbefaler det sig alltid i et sådant spørsmål å konferere med de kommunale myndigheter på forhånd, selv om forføiningen ikke direkte berører kommunens budgett.

Medfører en forlengelse av ferien økete vikarbidrag eller andre ø k e t e u t g i f t e r for kommunen, stiller forholdet sig således: Nekter kommunen å bevilge de hertil fornødne merutgifter men politimesteren finner, at en forlengelse av ferien er n ø d v e n d i g av tjenstlige hensyn, blir spørsmålet å undergi behandling overensstemmende med politilovens § 16. I andre tilfelle er der opfordring for politimesteren til så vidt mulig å rette sig efter de kommunale myndigheters ønske, og det kan herunder også være grunn til å ta i betraktning hvorledes der i kommunen forholdes med ferie for de øvrige kommunale funksjonærer.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet om nye v e d- 15 aug.
t e k t e r for bruken av i l d o g l y s i V a r d ø h a v n.

Kongelig resolusjon. 1. Det tillates at en kombinert 17 aug.
k a p e l l- o g b e d e h u s b y g n i n g, som er opført på en tomt av gården J ø r s t a d i S j e r n a r ø y s o g n av Ned-

*) Bekjentgj. 1 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33, hvor vedtektene er inntatt.

17 aug. strand prestegjeld i Stavanger bispedømme efter en fremlagt, av arkitekt G. Helland utarbeidet plan, innvies til kirkelig bruk for — så lenge den forsvarlig vedlikeholdes — å benyttes til avholdelse av gudstjenester og kirkelige forretninger for Jørstad og Eidssund kretser av Sjernarøy og de tilstøtende deler av Jelsa prestegjeld.

2. I kapell-bedehuset blir der inntil videre å avholde 5 gudstjenester årlig, hvorav 2 tas fra Nedstrand kirke, og 3 fra Sjernarøy kirke, og som fordeles utover året efter Stavanger biskops nærmere bestemmelse.

3. Den av Sjernarøy herredsstyre i møte den 12 desember 1927 vedtatte beslutning om å garantere for kapellbygningens fremtidige vedlikehold og for utgiftene ved dens opvarmning og rengjøring m. v. og om bevilgning av skyss- og kostgodtgjørelse til sognepresten for 5 årlige reiser til gudstjenester i kapellbygningen — approberes i henhold til lov om kommunestyre på landet av 30 september 1921 § 46 nr. 4.

17 aug. **Kongelig resolusjon.** Det sognepresten i Notodden prestegjeld i Agder bispedømme ved kongelig resolusjon av 19 desember 1913 angående prestegjeldets og embedets oprettelse inntil videre tillagte lønnsbidrag av Præstegaardsfondet stort kr. 400,00 årlig skal fra 1 oktober 1928 falle bort.

17 aug. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

1. Moss politimesterembedes distrikt, forsåvidt angår ledelsen av rusdrikk-kontrollen og påtale og forfølgning av overtredelse av rusdrikklovgivningen og tolllovgivningen samt sådanne andre straffbare handlinger som i henhold til straffeprosesslovens § 133 blir å forfølge i forening med overtredelse av rusdrikklovgivningen og tolllovgivningen, utvides til inntil videre å omfatte også Vestby herred i Follo politimesterdistrikt.

2. Justisdepartementet bemyndiges til å utferdige nærmere forskrifter om den nye ordnings gjennemførelse.

3. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

17 aug. **Kongelig resolusjon,** hvorved i henhold til lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 §§ 29 og 31 bestemmes, at det i kongelig resolusjon senest av 28 mai 1926 omhandlede sikkerhetsfond ved A/S Syd-Varanger bergverksanlegg i Sør-Varanger herred skal økes til kr. 250 000,00 ved like store bidrag fra arbeidere og betjenter på den ene side og bedriften på den annen side, samt ved oplegg av rentene.

Kongelig resolusjon *). Den i §§ 1 nr. 2 a og 10 nr. 1 a i lov om sykeforsikring omhandlede inntektsgrense for henholdsvis pliktig og frivillig forsikring fastsettes inntil videre til kr. 5 400,00. 17 aug.

Denne bestemmelse trer i kraft 1 oktober 1928.

Kongelig resolusjon, hvorved der meddeles approbasjon på de i generalforsamling den 29 mai 1928 i «Kvinherad Gjensidige Hestetrygding» (tidligere «Kvinherads gjensidige husdyrforsikring») vedtatte forandringer i de ved kongelig resolusjon av 19 oktober 1917 approberte vedtekter for laget. 17 aug.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 17 aug.

Ifølge offisiell meddelelse fra det franske utenriksministerium har Frankrike ratifisert internasjonal overenskomst, undertegnet i Sèvres 6 oktober 1921, om endring i overenskomsten om det metriske system av 20 mai 1875.

Ratifikasjonsdokumentene blev deponert i Paris 1 august 1928.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om ophevelse av vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Naustdal herred, Sogn og Fjordane fylke. 18 aug.

Skrivelse fra Finansdepartementet til et herreds formannskap, hvori uttales, at forfallsdag for skatt ilignet ved omligning i henhold til Riksskattestyrets kjennelse antas å være 4 uker efter utleggelse av omligningen, medmindre senere forfallstid er fastsatt av herredsstyret, jfr. landskattelovens § 108 annet ledd. 18 aug.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ifølge advokat Andreas Støylens skrivelse av 25 mai 1928 av en anonym giver oprettede legat «Mali Tolaas's julegave» til ensomme verdige trengende i Bolsøy kommune, som ikke får tilskudd av forsorgsvesenet. 20 aug.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Hurdal menighetsråd i møte 29 oktober 1926 oprettede «Hurdal menighetsfond av 1927». 20 aug.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av arvingene efter direktør I. Chr. Smedsruds og hustru oprettede «Direktør I. Chr. Smedsruds og hustrus legat til landophold i ferietiden for trengende foreldres barn av Larvik». 21 aug.

*) Bekjentgj. 1 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

21 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av ingeniør Tinius Olsen, Philadelphia, P. A., U. S. A., oprettede legat «Ingeniør Tinius Olsens gave som bidrag til skolebygning for Kongsberg tekniske aftenskole».

21 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved John K. Tellebonds gavebrev av 26 mars 1928 oprettede «John K. Tellebonds Legat for pleiehjem i Tolga herred».

22 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Ole O. Wåldahl og hustru Berit Lusia Wåldahls gavebrev av 14 mars 1927 oprettede «Berit Lusia og Ole Wåldahl sen. & jun.'s legat» til Brekken herred.

23 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved kjøbmann Conrad Kroepeliens testament av 23 april 1924 oprettede «C. Kroepeliens legat til musikklivets fremme», Bergen.

23 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på følgende legater til Voss barnehjem:

1. «Opsynsmann Odd Erikson Kløves legat».
2. «Kårenke Brita Larsdatter Leidalslegat».
3. «Fru apoteker Udbyes legat».
4. «Gåva frå Klas Gjelland».
5. «Gullak Thompson Saue og hustrus faste fond».
6. «Mrs. Synva Rekves legat».
7. «Mrs. Christie Tillersons legat».
8. «Gåva frå Voss sparebank».
9. «Gåva frå ein fest på Skulestad den 9 juni 1906».
10. «Nils K. Sætres fond» til klær åt fatige born i Voss, overdradd til barnehjemmet.
11. «Andrew A. Quale og hustru Martha K. Quales legat».
12. «Kristi Dales minde».

23 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frøken Emilie Schultz's testament av 16 mars 1926 oprettede «Skattefoged Schultz og hustrus legat» til gamle trengende damer i Oslo.

23 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved enkefru Maren Elisabeth Halvorsens testament av 1 mars 1924 oprettede «Olavus von Ely og hans

søster Maren Halvorsens legat» til bolig for enslige damer av god familie i Bergen. 23 aug.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved fru Anna E. Simonsens testament av 20 oktober 1916 og kodisill av 3 mars 1922 oprettede «Jonas Rein Simonsen og hustrus legat» til eldre trengende og veltjente personer i Laksevåg, fortrinsvis av sjømannsstanden og for gamle i gamlehjemmet på Laksevåg. 24 aug.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Hans Thomas Thomsens testament av 14 mai 1921 oprettede «Skibsfører Thomas Thomsen og hustru Oline Margarethe f. Gjerdings legat» til trengende sjømenn eller deres efterlatte. 24 aug.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved kjøbmann Conrad Kroepeliens testament av 23 april 1924 oprettede «C. Kroepeliens legat til handelsstanden», Bergen. 24 aug.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om forbud mot å anvende piggtråd i gjerde mot offentlig vei i Tjeldsund herred, Nordland fylke. 24 aug.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om politivedtekter for Sørreisa herred, Troms fylke. 25 aug.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 fastsettes reglementariske bestemmelser for de ved Norges lærerhøiskole ansatte statstjenestemenn som går inn under nevnte lov. 27 aug.

Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til å foreta de forandringer i eller tilføielser til reglementet som i fremtiden måtte vise sig påkrevet.

Reglementet er sålydende:

§ 1. Stillinger ved Norges lærerhøiskole besettes, forsåvidt som de omfattes av tjenestemannsloven, som regel efter almindelig konkurranse. Stillingene kunngjøres av vedkommende ansettelsesmyndighet på den måte som finnes hensiktsmessig, med opgave over lønnsvilkår og med en ansøkningsfrist av minst 14 dager.

Kirke- og Undervisningsdepartementet kan i særlige tilfelle frita for disse regler.

§ 2. Dosentstillinger besettes av Kongen.

§ 3. I ansettelsesbrevet skal stå at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende reglement —, med de

*) Bekjentgj. 1 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.
**) Bekjentgj. 1 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33, hvor politivedtektene er inntatt.

27 aug. forandringer som senere måtte bli fastsatt, samt med de forpliktelser som fremgår av lov om pensjonsordning for offentlige tjenestemenn av 20 april 1917 og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn —, med mulige senere forandringer. I øvrig fastsetter Kirke- og Undervisningsdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 4. Forsåvidt der overensstemmende med tjenestemannslovens § 16 av Kirke- og Undervisningsdepartementet treffes bestemmelse om oprettelse av tjenestemannsutvalg for tjenestemenn ved lærerhøiskolen, gis de i lovens § 18, 2 og 3 omhandlede bestemmelser om tjenesteutvalgets sammentreden med representanter for tjenestegiveren likeledes av departementet.

§ 5. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid i vedkommende stilling. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen tidligere tjeneste i samme eller andre tilsvarende undervisningsanstalter eller til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 kommer all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann i betraktning.

27 aug. **Kongelig resolusjon,** hvorved der i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 fastsettes reglementariske bestemmelser for de under de offentlige lærerskoler hørende statstjenestemenn som går inn under den nevnte lov.

Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til å foreta de forandringer i eller tilføielser til reglementet som i fremtiden måtte vise sig påkrevet.

Reglementet er sålydende:

§ 1. Stillinger ved de offentlige lærerskoler besettes, forsåvidt som de omfattes av tjenestemannsloven, som regel efter almindelig konkurranse. Stillingene kunngjøres av vedkommende ansettelsesmyndighet på den måte som finnes hensiktsmessig, med opgave over lønnsvilkår og med en ansøkningsfrist av minst 14 dager.

Kirke- og Undervisningsdepartementet kan i særlige tilfelle frita for disse regler.

§ 2. De herhen hørende stillinger (f. t. som husmor, vaktmester og gårdsbestyrer) besettes av Kirke- og Undervisningsdepartementet.

§ 3. I ansettelsesbrevet skal stå at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlge tjenestemenn og i nærværende reglement —, med de forandringer som senere måtte bli fastsatt, samt med de forpliktelser som fremgår av lov om pensjonsordning for statens tjenestemenn av 20 april 1917 og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn —, med mulige senere forandringer. I øvrig fastsetter Kirke- og Undervisningsdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 4. Forsåvidt der overensstemmende med tjenestemannslovens § 16 av Kirke- og Undervisningsdepartementet treffes bestemmelse om oprettelse av tjenestemannsutvalg for tjenestemenn ved de offentlige lærerskoler, gis de i lovens § 18, 2 og 3 omhandlede bestem-

melser om tjenesteutvalgets sammentreden med representanter for tjenestegiveren likeledes av departementet. 27 aug.

§ 5. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid i vedkommende stilling. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen tidligere tjeneste ved samme eller andre tilsvarende undervisningsanstalter eller til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 kommer all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann i betraktning.

§ 7. Opsigelse efter tjenestemannslovens § 19 kan innankes for Kongen. Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for rektor, som sender saken med sin uttalelse uten ophold til departementet. Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil saken er avgjort.

§ 8. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i § 7. Anken må fremsettes innen 14 dager efter at ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 9. Ved anke over pålegg som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i § 7. Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen en måned efter ankens fremsettelse.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 fastsettes reglementariske bestemmelser for de under Den kvinnelige Industriskole i Oslo, Statens husflidsskole og Statens husindustriskole hørende statstjenestemenn som går inn under nevnte lov samt for stillingen som inspektør og sekretær for Husflidsrådet. 27 aug.

Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til å foreta de forandringer i eller tilføielser til reglementet som i fremtiden måtte vise sig påkrevet.

Reglementet er sålydende:

§ 1. De stillinger ved ovennevnte institusjoner som omfattes av tjenestemannsloven, besettes som regel efter almindelig konkurranse. Stillingene kunngjøres av departementet eller for de stillingers vedkommende som besettes av skolens styre, av dette — på den måte som finnes hensiktsmessig, med opgave over lønnsvilkår m. v. og med en ansøkningsfrist av minst 14 dager.

Kirke- og Undervisningsdepartementet kan i særlige tilfelle frita for disse regler.

§ 2. Bestyrerstillinger, lærerstillinger, materialforvalterstillinger samt stillingen som inspektør og sekretær for Husflidsrådet besettes av Kirke- og Undervisningsdepartementet. Vaktmesterstillinger og husmorstillinger besettes av vedkommende skoles styre efter innstilling av den nærmest foresatte tjenestemyndighet.

27 aug. § 3. Hvis styret vil ansette nogen som ikke er innstillet og innstillingsmyndigheten fastholder sin innstilling (lovens § 2, 3), forelegges saken for Kirke- og Undervisningsdepartementet.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende reglement —, med de forandringer som senere måtte bli fastsatt, samt med de forpliktelser som fremgår av lov om pensjonsordning for statens tjenestemenn av 20 april 1917 og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn —, med mulige senere forandringer. I øvrig fastsetter Kirke- og Undervisningsdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. Forsåvidt der overensstemmende med tjenestemannslovens § 16 av Kirke- og Undervisningsdepartementet treffes bestemmelse om oprettelse av tjenestemannsutvalg for tjenestemenn ved de her omhandlede skoler, gis de i lovens § 18, 2 og 3 omhandlede bestemmelser om tjenesteutvalgets sammentreden med representanter for tjenestegiveren likeledes av departementet.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid i vedkommende stiling. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen tidligere tjeneste ved samme eller andre tilsvarende undervisningsanstalter eller til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

§ 7. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 kommer all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann i betraktning.

§ 8. Opsigelse efter tjenestemannslovens § 19 kan innankes for Kongen hvis opsigelsen er meddelt av Kirke- og Undervisningsdepartementet, og for nevnte departement hvis opsigelsen er meddelt av styret.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet som har opsagt ham. Er denne myndighet styret, sender dette saken med sin uttalelse uten ophold til Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil anken er avgjort.

§ 9. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i § 8. Anken må fremsettes innen 14 dager efter at ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 10. Ved anke over pålegg som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i § 8. Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen en måned efter ankens fremsettelse.

27 aug. **Kongelig resolusjon,** hvorved der i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 fastsettes reglementariske bestemmelser for de ved kommunale kvinnelige industriskoler ansatte statstjenestemenn som går inn under nevnte lov.

Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til å foreta de forandringer i eller tilføielser til reglementet som i fremtiden måtte vise sig påkrevet. 27 aug.

Reglementet er sålydende:

§ 1. Stillinger ved kommunale kvinnelige industriskoler besettes, forsåvidt som de omfattes av tjenestemannsloven, som regel efter almindelig konkurranse. Stillingene kunngjøres av vedkommende ansettelsesmyndighet på den måte som finnes hensiktsmessig, med opgave over lønnsvilkår og med en ansøkningsfrist av minst 14 dager.

Kirke- og Undervisningsdepartementet kan i særlige tilfelle frita for disse regler.

§ 2. De herhen hørende stillinger, bestyrere og lærere (i hovedstillinger) besettes av skolens styre med godkjennelse av Kirke- og Undervisningsdepartementet.

§ 3. I ansettelsesbrevet skal stå at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende reglement —, med de forandringer som senere måtte bli fastsatt, samt med de forpliktelser som fremgår av lov om pensjonsordning for statens tjenestemenn av 20 april 1917 og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn —, med mulige senere forandringer. I øvrig fastsetter Kirke- og Undervisningsdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 4. Forsåvidt der overensstemmende med tjenestemannslovens § 16 av Kirke- og Undervisningsdepartementet treffes bestemmelse om oprettelse av tjenestemannsutvalg for tjenestemenn ved de kommunale kvinnelige industriskoler, gis de i lovens § 18, 2 og 3 omhandlede bestemmelser om tjenesteutvalgets sammentreden med representanter for tjenestegiveren likeledes av departementet.

§ 5. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid i vedkommende stilling. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen tidligere tjeneste ved samme eller andre tilsvarende undervisningsanstalter eller til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 kommer all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann i betraktning.

§ 7. Opsigelse efter tjenestemannslovens § 19 kan innankes for Kirke- og Undervisningsdepartementet. Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for styret, som sender saken med sin uttalelse uten ophold til departementet. Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil saken er avgjort.

§ 8. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i § 7. Anken må fremsettes innen 14 dager efter at ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 9. Ved anke over pålegg som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i § 7. Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse.

27 aug. **Kongelig resolusjon,** hvorved der i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 fastsettes reglementariske bestemmelser for de ved Granhaug offentlige skole for barn og ungdom med talefeil ansatte statstjenestemenn som går inn under nevnte lov.

Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til å foreta de forandringer i eller tilføielser til reglementet som i fremtiden måtte vise sig påkrevet.

Reglementet er sålydende:

§ 1. Stillinger ved Granhaug offentlige skole for barn og ungdom med talefeil besettes, forsåvidt som de omfattes av tjenestemannsloven, som regel efter almindelig konkurranse. Stillingene kunngjøres av vedkommende ansettelsesmyndighet på den måte som finnes hensiktsmessig, med opgave over lønnsvilkår og med en ansøkningsfrist av minst 14 dager.

Kirke- og Undervisningsdepartementet kan i særlige tilfelle frita for disse regler.

§ 2. Disse stillinger besettes av Kirke- og Undervisningsdepartementet.

§ 3. I ansettelsesbrevet skal stå at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende reglement —, med de forandringer som senere måtte bli fastsatt, samt med de forpliktelser som fremgår av lov om pensjonsordning for statens tjenestemenn av 20 april 1917 og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn —, med mulige senere forandringer. I øvrig fastsetter Kirke- og Undervisningsdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 4. Forsåvidt der overensstemmende med tjenestemannslovens § 16 av Kirke- og Undervisningsdepartementet treffes bestemmelse om oprettelse av tjenestemannsutvalg for tjenestemenn ved Granhaug skole, gis de i lovens § 18, 2 og 3 omhandlede bestemmelser om tjenesteutvalgets sammentreden med representanter for tjenestegiveren likeledes av departementet.

§ 5. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid i vedkommende stilling. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen tidligere tjeneste ved samme eller andre tilsvarende undervisningsanstalter eller til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 kommer all sammenhengende tjenestetid som tjenestemann i betraktning.

§ 7. Opsigelse efter tjenestemannslovens § 19 kan innankes for Kongen.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for styreren, som sender saken med sin uttalelse uten ophold til departementet. Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil saken er avgjort.

§ 8. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i

§ 7. Anken må fremsettes innen 14 dager efterat ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt. 27 aug.

§ 9. Ved anke over pålegg som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i § 7. Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen en måned efter ankens fremsettelse.

Kongelig resolusjon *). 27 aug.

1. I henhold til lov om domstolene av 13 august 1915 § 72, jfr. lov nr. 6 av 17 juli 1925, bestemmes at der i Oslo fra 1 januar 1929 skal være følgende særskilte utvalg av domsmenn med særlig kyndighet:
   i handel: 190, hvorav 18 som er bosatt i Aker herred, men har sin virksomhet i Oslo.
   i sjøvesen: 30, hvorav 3 fra Aker.
   i industri: 50, hvorav 6 fra Aker.
   i håndverk: 120, hvorav 2 fra Aker.
   i bygningsvesen: 30.
2. Kongelig resolusjon av 25 mars 1927 opheves fra utgangen av 1928.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 27 aug.

1. I henhold til lov om domstolene av 13 august 1915 § 67 nr. 3 bestemmes at de tjenestemenn ved toll-, fyr-, post-, telegraf-, telefon- og jernbanevesenet som er nevnt i et fremlagt utkast, skal inntil videre ha rett til å kreve sig fritatt for å velges til lagrettemenn og domsmenn.
2. Kongelig resolusjon av 25 februar 1927 opheves.

   Det i resolusjonens post 1 nevnte utkast omfatter følgende tjenestemenn:

   a. Alle de tjenestemenn som er ansatt ved tollvesenet og fyrvesenet.
   b. Postmestre på steder hvor der ikke er nogen fast ansatt kontorfunksjonær; postmester og kontorfunksjonær på steder hvor der ved siden av postmesteren ikke er ansatt mer enn én kontorfunksjonær; landpostbud.
   c. Telegrafbestyrere ved stasjoner uten andre teknisk fullt kyndige funksjonærer; bestyrerinner av telegraf- og rikstelefonstasjoner med mindre enn 3 funksjonærer (bestyrerinnen medregnet); fullmektiger og ekspeditører som har teknisk tilsyn; kabelmestre, arbeidsbestyrere, maskinister ved radiostasjoner og 1. mekanikere.

*) Bekjentgj. 1 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

27 aug. d. Følgende tjenestemenn ved statsbanene: Generaldirektør, jernbanedirektører, stedfortredere for generaldirektør og jernbanedirektører, distriktschefer, overingeniører ved anlegg, lokomotivførere, lokomotivfyrbøtere, fyrbøteraspiranter, overkonduktører, underkonduktører, bremsere og annet kjørende personale; stasjonsmestre ved landstasjoner og deres nærmeste mann.

e. De tjenestemenn ved privatbanene som svarer til de under d nevnte.

27 aug. **Kongelig resolusjon** *) om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Hitra og Kvenvær herreder, Sør-Trøndelag fylke.

27 aug. **Kongeleg resolusjon** **). Kongeleg resolusjon av 7 april 1923 um skogkonsesjonsgrensone for Malm herad, Nord-Trøndelag fylke, vert brigda soleis at resolusjonen heretter ikkje skal gjelda for den konsesjonsgrensa som er nemnd i § 3 andre leden i skogkonsesjonslova av 18 september 1909, jfr. lov av 13 august 1915.

Denne avgjerda tek til å gjelda straks.

27 aug. **Kongelig resolusjon** ***), hvorved der fastsettes et Telemark tømmermålingsdistrikt m. v.

27 aug. **Kongelig resolusjon,** hvorved der fastsettes nedenstående manøvreringsreglement for den ved kongelig resolusjon av 5 juli 1928 tillatte regulering av Bygdin:

1. For regulering av Bygdin gjelder følgende reguleringsgrenser (i hovedmagasinet vestenfor sundet ved Bygdinheim):

Øvre reguleringsgrense	.....	kote 1057,40
Nedre —»—	.....	» 1048,25
Reguleringshøide		9,15 m.

Høidene refererer sig til fastmerkebolt i fjell ved statens kai ca. 150 m. ovenfor utløpet av Bygdin. Boltens høide er 1057,952 m.o.h.

2. Tapningen av vann fra magasinet i lavvannsperioden skal skje så jevnt som mulig av hensyn til isforholdene i vassdraget. Tapningen påbegynnes før Vinstervatnet (Strømsvatnet) har islagt sig, dog ikke før 1 november, medmindre behovet for driftsvann nødvendiggjør en tidligere påbegynnelse av tapningen. Når kraftanlegget i Kamsfoss vil ta reguleringen i bruk, er det berettiget til så vidt mulig å få vann efter behovet, inntil 15 sm³. Såsnart der iverksettes ytterligere utbygning av fall i Vinstra eller Lågen ovenfor

*) Bekjentgj. 1 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.

**) Kunngj. 1 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

***) Bekjentgj. 1 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33, hvor distriktets grenser m. v. er inntatt.

Mjøsen, skal tapningen fra magasinet kunne fortsettes også efterat brukene i nedre Glomma ikke lenger trenger tilskudd, for så vidt mulig å skaffe kraftanleggene ovenfor Mjøsen driftsvann, inntil vårflommen inntrer. Av disse grunner må magasinet ikke være tappet lavere ned enn til kote 1049 den 1 april. 27 aug.

3. Når kraftanleggene, der står tilsluttet Brukseierforeningen, ved vårflommens inntreden ikke lenger behøver tilskudd, stenges dammen helt.

Alle dammens flomløp skal være åpne når vannstanden i Bygdin vil overstige øvre reguleringsgrense. Dog kan vannet heves til kote 1057,70 ved plutselige flommer forårsaket ved utbrudd av øvre Melkedalsvatn.

4. Til å forestå manøvreringen antas norsk statsborger som godtas av Arbeidsdepartementet. Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokteren skal bo samt at han skal ha telefon i sin bolig.

Der skal føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres, om det forlanges, regnmengder, temperatur m. v. Av denne protokoll sendes ved hver måneds utgang avskrift til vassdragsdirektøren.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 27 aug.

Den nye rettergangsordning.
Rundskrivelse nr. 24.

Valg av forliksmenn, lagrettemenn, domsmenn, skjønnsmenn og rettsvidner høsten 1928.

I rundskrivelse av 11 juli 1928 (rundskrivelse nr. 21 om den nye rettergangsordning) har departementet foreløbig gjort opmerksom på at de valg av forliksmenn, lagrettemenn, domsmenn, skjønnsmenn og rettsvidner som blev foretatt våren 1927, bare gjelder for tiden inntil utgangen av 1928. Nye valg — gjeldende for årene 1929—31 — skal derfor holdes høsten 1928.

Så vel valget av forliksmenn som valget av lagrettemenn og domsmenn m. v. *skal foretas av de herreds- og bystyrer som er i funksjon til utgangen av 1928*, altså *ikke* av de herreds- og bystyrer som blir valgt ved kommunevalgene iår.

Departementet skal i det følgende, på samme måte som skjedd før valgene i 1927, gi en oversikt over de lovbestemmelser som gjelder for valgene.

A. Forliksmenn.

I. Forliksrådenes sammensetning og vilkårene for å kunne velges til forliksmann.

Om organisasjonen av forliksrådene bestemmer lov om domstolene av 13 august 1915 § 27:

I hver kommune skal der være et forliksråd. Med godkjennelse av fylkesmannen kan kommunestyret dele en kommune i flere forliksrådskretser.

27 aug. *Forliksrådet skal ha tre forliksmenn og likeså mange varamenn. Varamennene tilkalles i den rekkefølge, opnevnelsen viser. Kommunestyret velger en av forliksmennene til formann. Har han forfall, trer den av de andre, som er nevnt først i opnevnelsen, og som kan gjøre tjeneste, i hans sted.*

I anledning av bestemmelsen i paragrafens annet ledd om at varamennene skal tilkalles i den rekkefølge opnevnelsen viser, henviser man til bemerkningene nedenfor under II (til §§ 57—59) om hvordan rekkefølgen blir å avgjøre ved fylkesmannens opnevnelse av forliksmenn og varamenn.

Om vilkårene for å kunne velges til forliksmann bestemmer domstolslovens § 56:

Forliksmenn må ha fylt 25 år.

Fylkesmenn, embedsmenn ved påtalemyndigheten og praktiserende sakførere kan ikke være forliksmenn. Embedsmenn i dømmende stilling kan ikke være forliksmenn i sin egen embedskrets.

Folk, som ikke bor i kommunen, eller som har fylt 65 år eller har vært forliksmenn i de siste seks år, kan nekte å ta imot valg.

Man henleder opmerksomheten på at påtalemyndighetens embedsmenn ikke kan velges til forliksmenn (derimot vil en lensmann kunne velges). For sakførere er det avgjørende om de faktisk praktiserer, ikke om de har rett til å praktisere. Folk som bor utenfor kommunen er efter den nye lov valgbare til forliksmenn, men de har rett til å undslå sig for valg.

Med hensyn til valgbarheten skal departementet for øvrig gjøre opmerksom på at forliksmenn under den nye rettergangsordning er dommere og at domstolslovens § 53 derfor gjelder også for dem: de må være norske statsborgere — menn eller kvinner — som er vederheftige og som ikke er fradømt stemmerett i offentlige anliggender.

II. Fremgangsmåten ved valget. Fylkesmannens opnevnelse av de valgte forliksmenn og varamenn.

Herom gir domstolsloven følgende bestemmelser:

§ 57.

Forliksmenn med varamenn velges for 3 år av kommunestyret.[1])

Valget foregår samme år som valget av representanter til kommunestyret og så vidt mulig innen utgangen av oktober måned. Det gjelder for de 3 følgende kalenderår. For valget gjelder de samme regler som for formannskapsvalg, derunder også reglene

om adgang til forholdstallsvalg. Anvendes forholdstallsvalg, kan det stemmes på det dobbelte antall. Kongen kan gi nærmere forskrifter om fremgangsmåten. 27 aug.

[1]) Som nevnt i innledningen til denne rundskrivelse er det det gamle kommunestyre som foretar valget, ikke det kommunestyre som blir valgt høsten 1928.

§ 58

(således som denne § lyder efter lov nr. 20 av 22 juni 1928).

Valget innberettes til fylkesmannen. Finner han valget lovlig, utferdiger han opnevnelse for de valgte, ellers påbyr han at det i fornøden utstrekning skal holdes nytt valg.

Når reglene om forholdstallsvalg ikke er brukt, skal ved opnevnelsen rekkefølgen både for forliksmennene og for varamennene bestemmes efter deres stemmetall, eller når stemmetallet er likt, ved loddtrekning.

Fylkesmannen fører tilsyn med forliksrådets virksomhet.

Til nærmere forklaring av disse bestemmelser skal departementet bemerke:

1. Fremgangsmåten ved valget.

Om fremgangsmåten ved selve valget bestemmer domstolsloven, som det ses, at de samme regler som for formannskapsvalg skal gjelde, derunder også reglene om adgang til forholdstallsvalg. På ett punkt avviker dog reglene om valg av forliksmenn fra de bestemmelser som gjelder om formannskapsvalg. Domstolsloven bestemmer nemlig, at dersom forholdstallsvalg anvendes, kan der stemmes på det dobbelte antall. Da valget gjelder 3 forliksmenn, er der altså adgang til å føre op inntil 6 navn på valglister og stemmesedler, mens bestemmelsen i kommunevalgloven av 10 juli 1925 § 13, 1, c, 2net punktum og § 29, 3 om adgangen til å føre op inntil 10 overskytende navn ikke kommer til anvendelse.

Bortsett herfra kommer reglene om formannskapsvalg helt ut til anvendelse ved valget på forliksmenn — se om disse regler lovene av 30 september 1921 (jfr. lover av 10 juli 1925 og lov nr. 10 av 22 juni 1928) om kommunestyre på landet og i byene, henholdsvis § 8 og § 6, og de bestemmelser i kommunevalgloven som disse paragrafer henviser til. Ved lov nr. 10 av 22 juni 1928 er kommunestyrelovenes bestemmelser om formannskapsvalg forandret således at der er ubegrenset adgang til kumulasjon ved opstilling av valgliste (landslovens § 8, bylovens § 6 — se rundskrivelse fra Justisdepartementet av

27 aug. 15 august d. å. om kommunevalgene i 1928, side 9), og denne nye bestemmelse vil altså også gjelde ved valg av forliksmenn.

Departementet henleder opmerksomheten på at dersom valget foregår som flertallsvalg, skal der stemmes ved samme seddel på forliksmenn og på varamenn, se de ovenfor nevnte bestemmelser i kommunestyrelovene og kommunevalglovens § 38, 2.

Om valg av formann i forliksrådet bestemmer domstolslovens § 27 — bestemmelsen er inntatt ovenfor under I — at kommunestyret velger en av forliksmennene til formann. Denne bestemmelse er slik å forstå, at herreds- eller bystyret først velger 3 forliksmenn med varamenn, uten at det ved dette valg avgjøres noget om hvem der skal være formann. Derefter foretas særskilt valg på formann blandt de 3 forliksmenn som er valgt. Ved dette valg blir der å gå frem efter de almindelige regler i kommunestyrelovene av 1921 om valg som foretas av kommunestyret, se landslovens § 17 og bylovens § 16.

Når valget på forliksmenn med varamenn er holdt, sendes innberetning om valget til fylkesmannen.

2. Fylkesmannens opnevnelse av de valgte forliksmenn og varamenn.

Når fylkesmannen har mottatt innberetning om valget, utferdiger han opnevnelse for dem som er valgt. Den rekkefølge som skal iakttas ved fylkesmannens opnevnelse blir efter forskriftene i domstolsloven å bestemme på følgende måte:

Den forliksmann som er valgt til formann i forliksrådet settes alltid først i opnevnelsen.

Med hensyn til rekkefølgen for de to øvrige forliksmenn og for varamennene blir reglene forskjellige, eftersom valget er foretatt som flertallsvalg eller som forholdstallsvalg.

Er flertallsvalg brukt, skal rekkefølgen både for forliksmennene og for varamennene bestemmes efter stemmetallet, eller når stemmetallet er likt, ved loddtrekning (domstolslovens § 58).

Er valget holdt som forholdstallsvalg, vil listestemmetallet være avgjørende for rekkefølgen av forliksmennene. Skulde listestemmetallet være likt, vil rekkefølgen måtte avgjøres ved loddtrekning. Opnevnelsen av varamenn foregår efter de almindelige regler om forholdstallsvalg særskilt for hver liste, og således at kandidatstemmetallene blir avgjørende for rekkefølgen av hver listes varamenn.

III. Suppleringsvalg på forliksmenn. 27 aug.

I sammenheng med redegjørelsen for de almindelige regler om forliksrådsvalg skal departementet gjøre opmerksom på bestemmelsen i *domstolslovens § 59* om suppleringsvalg m. v. Denne bestemmelse er sålydende:

[*§ 59.*]

Når en forliksmann dør eller flytter fra kommunen, eller når det oplyses, at han mangler nogen av de betingelser, som er nevnt i § 53, eller når han kommer i en stilling, som efter § 56 er uforenlig med hvervet, foretar kommunestyret nytt valg for den tid, som er igjen.

Kommunestyret kan tillate en forliksmann å fratre sin stilling før tiden og foretar i så fall nytt valg for den tid, som er igjen.

Kommer en forliksmann i noget tilfelle, som medfører suspensjon av stemmerett, avgjør fylkesmannen, om han kan vedbli å gjøre tjeneste.

Har nogen forfall så forliksrådet ikke kan holde beslutningsdyktig møte, kan fylkesmannen efter nærmere bestemmelse av Kongen opnevne stedfortredere for kortere tid eller for den enkelte sak. Er der ikke tid til å innhente fylkesmannens bestemmelse, kan to forrettende forliksmenn midlertidig tilkalle en stedfortreder, når partene samtykker.

Den, som opnevnes til forliksmann eller varamann efter denne paragraf, kommer i rekkefølgen efter dem, som er opnevnt tidligere.

I den rundskrivelse som departementet sendte ut før forliksrådsvalgene i 1927 gjorde man særskilt opmerksom på, at de nye rettergangslover har gjennemført en fullstendig omlegning av de tidligere forlikskommisjoners virksomhet, og at hvervet som medlem av forliksrådet under den nye ordning stiller store krav til hver enkelt forliksmanns skjønnsomhet og innsikt. Departementet må på ny fremheve nødvendigheten av at dette hensyn has for øie når medlemmene av forliksrådet skal velges. Skal forliksrådene kunne få den betydningsfulle plass i rettergangsordningen som de nye lover har tiltenkt dem, er det maktpåliggende at der til forliksmenn blir valgt folk som i enhver henseende tilfredsstiller de krav forliksmannshvervet stiller.

Efter bestemmelsen i domstolslovens § 57 (inntatt ovenfor) skal forliksrådsvalgene så vidt mulig holdes innen utgangen av oktober måned. Man skal anmode hr. fylkesmannen om å ha Deres opmerksomhet henvendt på at denne frist ikke blir oversittet.

27 aug. **B. Lagrettemenn, domsmenn, skjønnsmenn og rettsvidner.**

I. Bestemmelsene i domstolsloven om utvalg av lagrettemenn, domsmenn, skjønnsmenn og rettsvidner.

Loven om domstolene gir i §§ 64—83 følgende bestemmelser:

§ 64.

Lagrettemenn og domsmenn velges hvert tredje år. Valget foregår i de samme år som kommunevalgene og gjelder for de tre følgende kalenderår.

Anm. Det er herreds- og bystyrene som velger lagrette- og domsmenn, og fremgangsmåten ved valget er den samme som tidligere. Som nevnt i innledningen til denne rundskrivelse er det det gamle kommunestyre som skal foreta valget, ikke det kommunestyre som blir valgt høsten 1928.

§ 65.

Valgbare er menn og kvinner, som har fylt 25 år, og som er vederheftige og valgbare ved kommunale valg.

§ 66.

Utelukket fra valg er:

1. *statsrådets medlemmer;*
2. *øvrighetspersoner;*
3. *embedsmenn i dømmende stilling og rettsskrivere;*
4. *tjenestemenn ved påtalemyndigheten, politiet og fengslene;*
5. *prester i statskirken og andre anerkjente trossamfund;*
6. *praktiserende sakførere.*

§ 67.

Rett til å kreve sig fritatt for valg har:[1])

1. *praktiserende læger og jordmødre;*
2. *faste loser;*
3. *de tjenestemenn ved toll-, fyr-, post-, telegraf-, telefon- og jernbanevesenet, som Kongen bestemmer,*[2])
4. *de, som tilveiebringer antagelig oplysning om, at de ikke kan gjøre tjeneste uten fare for helbreden eller uten å forsømme viktige private eller offentlige forretninger, eller som gjør det sannsynlig, at de ikke uten vanskelighet kan bære det tap av arbeidsfortjeneste, som hvervet fører med sig;*
5. *de, som har fylt 65 år.*

Begjæring om fritagelse efter nr. 1—4 gjelder bare for det enkelte valg.

[1]) Efter lov nr. 13 av 17 juli 1925 § 5 kan også domsmenn ved overrettene kreve sig fritatt for å velges til

lagrettemenn, domsmenn ved herreds- og byretter, skjønnsmenn og rettsvidner. 27 aug.

[2]) Ved kongelig resolusjon av 27 august 1928 er det bestemt, at følgende tjenestemenn inntil videre skal ha rett til å kreve sig fritatt:

a. Alle de tjenestemenn som er ansatt ved tollvesenet og fyrvesenet.

b. Postmestre på steder hvor der ikke er nogen fast ansatt kontorfunksjonær; postmester og kontorfunksjonær på steder hvor der ved siden av postmesteren ikke er ansatt mer enn èn kontorfunksjonær; landpostbud.

c. Telegrafbestyrere ved stasjoner uten andre teknisk fullt kyndige funksjonærer; bestyrerinner av telegraf- og rikstelefonstasjoner med mindre enn 3 funksjonærer (bestyrerinnen medregnet); fullmektiger og ekspeditører som har teknisk tilsyn; kabelmestre, arbeidsbestyrere, maskinister ved radiostasjoner og 1. mekanikere.

d. Følgende tjenestemenn ved statsbanene: Generaldirektør, jernbanedirektører, stedfortredere for generaldirektør og jernbanedirektører, distriktschefer, overingeniører ved anlegg, lokomotivførere, lokomotivfyrbøtere, fyrbøteraspiranter, overkonduktører, underkonduktører, bremsere og annet kjørende personale; stasjonsmestre ved landstasjoner og deres nærmeste mann.

e. De tjenestemenn ved privatbanene som svarer til de under d nevnte.

§ 68.

Har nogen efter siste valg gjort tjeneste som lagrettemann tre ganger eller som lagrettemann eller domsmann mere enn tyve dager, reisedager iberegnet, kan han kreve sig fritatt.

Som tjenstgjøring regnes det også, at en lagrettemann har møtt frem til tjeneste på rettsstedet og har opholdt sig der til den siste uttrekning av lagrette for den enkelte sak, eller inntil han har fått samtykke av retten til å forlate rettsstedet.

Denne fritagelsesgrunn gjelder ikke ved valg til det særlige utvalg efter § 72.

§ 69.

De fritagelser for å overta ombud, som er gitt ved andre lover, gjelder ikke for hvervet som lagrettemann eller domsmann.

§ 70, 2net og tredje ledd.[1])

I ethvert lagsogn for straffesaker skal der være et utvalg av lagrettemenn.[2]) *Til dette velges i regelen femti ganger så mange lagrettemenn, som der er fastsatt lagmannsting for straffesaker*

27 aug. *for året, med tillegg av de ting, som antas å ville bli holdt på særskilte rettssteder. Omfatter et lagsogn bare én kjøpstad, skal det ha seks ganger så mange lagrettemenn, som det antas, at der vil bli behandlet lagmannsrettssaker i løpet av et år.*

Efter disse regler bestemmer lagmannen antallet; derefter fordeler han tallet mellem lagsognets kommuner efter folkemengden ved siste almindelige folketelling. Hver kommune skal dog ha minst én domsmann og én lagrettemann. Før utgangen av august måned underretter lagmannen kommunestyrene om fordelingen.

[1]) Efter lov nr. 13 av 17 juli 1925 kommer 1ste ledd av denne § inntil videre ikke til anvendelse. Dette ledd er derfor ikke tatt med her.

[2]) Av lagrettemenn skal der aldri være mer enn ett utvalg. De nye lover har ikke opretholdt den tidligere bestemmelse i straffeprosessloven om særskilte utvalg av sjøkyndige lagrettemenn.

§ 71.]

I ethvert domssogn skal der være et almindelig utvalg av domsmenn for herreds- og byrettssaker. Til dette velges fire ganger så mange domsmenn, som det antas, at der i løpet av et år vil falle rettsdager i tvistemål og straffesaker med domsmenn fra dette utvalg.

Efter disse regler bestemmer dommeren antallet av domsmenn; derefter fordeler han tallet mellem domssognets kommuner efter folkemengden ved siste almindelige folketelling. Hver kommune skal dog, hvis det er mulig, ha minst fire domsmenn. Før utgangen av august måned underretter dommeren kommunestyrene om fordelingen

§ 72.

I de kommuner, som Kongen bestemmer, skal der være et særskilt utvalg av domsmenn, som har særlig kyndighet i handel, sjøvesen, industri, håndverk og bygningsvesen. Hvilke av disse bedrifter utvalget skal omfatte, og antallet av domsmenn for hver bedrift, bestemmer likeledes Kongen.

Hvor særlige forhold gjør det påkrevet, kan Kongen bestemme, at der i utvalget skal optas et bestemt antall domsmenn som er bosatt i en tilstøtende kommune, men har sin virksomhet i den kommune som utvalget oprettes for. Valget foretas i bostedskommunen efter reglene i §§ 74 og 75.

Før Kongen treffer nogen bestemmelse efter denne paragraf, skal uttalelse innhentes fra kommunestyret eller kommunestyrene.

Anm. Man gjør opmerksom på at særskilte domsmannsutvalg ikke kan oprettes uten efter bestemmelse av Kongen.

Ved kongelig resolusjon av 5 april 1927, jfr. resolusjon av 27 aug. 27 august 1928, er det bestemt hvilke kommuner inntil videre skal ha særskilt utvalg av domsmenn. Som bilag til denne rundskrivelse er trykt en fortegnelse over de kommuner som skal ha særskilt domsmannsutvalg, med opgave over de grupper av fagkyndige domsmenn som hver kommune skal ha, og antallet av domsmenn i hver gruppe.

Man henleder opmerksomheten på bestemmelsen om at valget skal foretas av kommunestyret i bostedskommunen i de tilfelle hvor det — undtagelsesvis — er bestemt der i det særskilte utvalg for en kommune skal optas domsmenn som har sin virksomhet i denne kommune, men er bosatt i en tilstøtende.

§ 73.

Til grunn for valget av lagrettemenn og domsmenn legges det mantall, som samme år er satt op over dem, som har stemmerett ved kommunale valg.

Anm. Også til de særskilte domsmannsutvalg (se foregående §) kan bare velges folk som er innført i det kommunale manntall.

§ 74.

Senest 15 november holder formannskapet og manntallsføreren[1]) *eller mantallsførerne et forberedende møte, som ordføreren berammer. I dette møte avgjøres alle begjæringer om fritagelse for valg, og forslag avgis til valg av lagrettemenn og av domsmenn* [så vel] *ved herreds- eller byretten* [som ved lagmannsretten].[2]) *For at beslutning skal kunne fattes, må minst to tredjedeler av formennene, deriblandt ordføreren eller viceordføreren, og manntallsføreren eller manntallsførerne være til stede. Står stemmene likt, gjør ordførerens stemme utslaget. Møtets beslutninger legges ut til almindelig eftersyn i to uker. I kunngjørelsen herom opfordres enhver, som har noget å innvende, til å komme med det til formannskapet innen en frist, som dette har satt.*

I kjøpstædene kan kommunestyret med samtykke av vedkommende regjeringsdepartement bestemme[3]), *at de beslutninger, som første ledd handler om, skal fattes av en nevnd bestående av manntallsføreren og minst fire medlemmer av formannskapet, som dette velger. Manntallsføreren sammenkaller nevnden. Den velger selv sin formann. For at beslutning skal kunne fattes, må manntallsføreren og minst to tredjedeler av de andre medlemmer være til stede. Står stemmene likt, gjør formannens stemme utslaget. Nevndens beslutninger legges ut til almindelig eftersyn i*

27 aug. *to uker. I kunngjørelsen herom opfordres enhver, som har noget å innvende, til å komme med det til formannskapet innen en frist, som nevnden har satt.*

[1]) Manntallsføreren er efter denne § den som fører det kommunale manntall. — Manntallsføreren har stemmerett i møtet.

[2]) Til lagmannsrettene skal inntil videre ikke velges domsmenn, se anm. 3 ved § 75.

[3]) Om et kommunestyre ved valget i 1927 har bestemt at valget skulde foretas av en særskilt nevnd, vil denne beslutning ikke uten videre gjelde for det valg som skal holdes iår. Der må i tilfelle fattes ny beslutning, og denne beslutning må godkjennes av departementet.

§ 75.

Senest 15 desember holder kommunestyret og manntallsføreren[1]*) eller manntallsførerne et valgmøte, som ordføreren berammer. Møtet kan holdes, selv om manntallsførerne er fraværende. I dette møte avgjøres de forlangender og besværinger, som er kommet inn, og derefter velges lagrettemenn og domsmenn. Valget foregår på den måte, at der først gruppevis velges domsmenn til det særlige utvalg, hvis kommunen skal ha et særlig utvalg; derefter velges* [domsmenn ved lagmannsretten[2]) så] *lagrettemenn og tilsist domsmenn ved herreds- eller byretten. Ingen kan velges til mer enn ett av de sistnevnte tre*[3]*) utvalg.*

I de kjøpstæder, hvor en særskilt nevnd har truffet de avgjørelser, som § 74 handler om, holdes valgmøtet av formannskapet og manntallsføreren. Om dette møte gjelder det samme, som er bestemt i § 74 tredje og fjerde punktum.

[1]) Manntallsføreren er den som fører det kommunale manntall. — Manntallsføreren har stemmerett i valgmøtet.

[2]) Bestemmelsen om valg av domsmenn til lagmannsretten forutsetter at lagmannsrettene også dømmer i tvistemål (civile saker), således som det var bestemt i rettergangslovene av 1915. Dette er forandret ved den midlertidige lov nr. 13 av 17 juli 1925. Efter denne lov skal lagmannsrettene inntil videre bare dømme i straffesaker som hittil, og der blir derfor inntil videre *ikke* å velge *domsmenn* til lagmannsrettene, *men bare lagrettemenn.*

[3]) Når loven sier tre utvalg, er medregnet utvalg av domsmenn ved lagmannsretten. Se foregående anm. om at dette utvalg inntil videre ikke skal oprettes.

§ 76. 27 aug.

Til lagrettemenn og domsmenn bør bare velges folk, som på grunn av sin rettsindighet, dyktighet og selvstendighet anses for særlig skikket til hvervet, og som ikke på grunn av utilstrekkelig kjennskap til det norske sprog eller av andre årsaker vil ha vanskelig for å opfylle de plikter, som hvervet fører med sig.

Til det særlige utvalg bør bare velges folk, som dessuten gjennem sin virksomhet er blitt særlig kyndig i en eller flere av de bedrifter, som utvalget omfatter, eller som har godtgjort sin kyndighet gjennem en avlagt prøve. Så vidt mulig påses, at kyndighet i de forskjellige grener innenfor hver bedrift kommer med. For hver, som velges, skal det anføres, hvilken eller hvilke bedriftsgrener han er særlig kyndig i.

§ 77.

Rettsvidner velges blandt dem, som er opført i det kommunale manntall, og hvis stemmerett ikke er suspendert. Valget foregår i det møte, som § 75 handler om. Står stemmene likt, gjør ordførerens stemme utslaget.

I utvalget må ikke optas mindre enn en ottendedel av tallet på dem, som kan velges til rettsvidner.

Fra valg undtas de, som er valgt til lagrettemenn og domsmenn, eller som er utelukket fra valg eller fritatt for valg efter §§ 66—68, jfr. § 69. Skulde denne regel i nogen kommune føre til, at der ikke blir rettsvidner nok, kan fylkesmannen bestemme, at rettsvidner for kommunen også skal kunne velges blandt lagrettemenn og domsmenn.

På valget av rettsvidner får § 76 første ledd tilsvarende anvendelse.

Hvor det efter forholdene er hensiktsmessig, kan kommunestyret bestemme, at der ikke skal velges rettsvidner, men at alle, som efter foranstående bestemmelser er valgbare, skal forrette som rettsvidner.

§ 78.

Skulde det i Finnmark fylke vise sig, at der i nogen kommune ikke blir rettsvidner nok med kjennskap til det norske sprog, kan fylkesmannen bestemme, at der skal velges et særskilt utvalg av rettsvidner, som er utelukket fra det almindelige utvalg, fordi de ikke har tilstrekkelig kjennskap til landets sprog.

§ 79.

Når ikke annet er bestemt ved lov, skal alle lagrettemenn og domsmenn i kommunen tilsammen utgjøre det utvalg, hvorav skjønnsmenn skal opnevnes til å foreta takster og skjønn utenfor

27 aug. *tvistemål samt utskiftninger, skyldsetninger og lignende forretninger.*

Hvor forholdene gjør det ønskelig, kan kommunestyret beslutte å øke utvalget med så mange skjønnsmenn, som det selv bestemmer. Valget foregår derefter i det møte, som § 75 handler om, blandt dem, som kan velges til rettsvidner efter § 77.

I Finnmark får § 78 tilsvarende anvendelse.

Anm. Lovens almindelige regel er altså, at lagrettemennene og domsmennene i kommunen tilsammen utgjør utvalget av skjønnsmenn til de forretninger som er nevnt i 1ste ledd (om utskiftninger se dog nedenfor). Men der er adgang for kommunestyret til å beslutte, at utvalget av lagrettemenn og domsmenn skal økes med så mange skjønnsmenn som kommunestyret selv bestemmer. Departementet skal her gjøre opmerksom på, at mens domsmenn til en sak trekkes fra utvalget for hele domssognet (eller loddtrekningsdistriktet), skal skjønnsmenn efter den almindelige regel i skjønnsloven tas fra utvalget i den enkelte kommune. Såfremt antallet av lagrettemenn og domsmenn i en kommune er forholdsvis begrenset, kan det derfor være grunn til å øke utvalget av lagrettemenn og domsmenn med flere eller færre skjønnsmenn, for at ikke utvalget av skjønnsmenn i kommunen skal bli for lite.

I den tid som er gått siden den nye rettergangsordning trådte i kraft har det i mange av de mindre kommuner vist sig at mennsopnevnelsene, særlig til overskjønn, har støtt på vanskeligheter fordi skjønnsmannsutvalget ikke har vært stort nok. Departementet skal derfor henstille til dommerne å sende særskilt underretning til kommunestyrene i de kommuner hvor utvalget antas å burde økes, med forslag om hvor mange skjønnsmenn bør velges utenom utvalget av lagrettemenn og domsmenn.

Når et herredsstyre (bystyre) har besluttet å øke utvalget, foregår valget av skjønnsmenn i det møte som er omhandlet i § 75 efterat domsmennene er valgt og før der velges rettsvidner.

Om menn til utskiftningsforretninger bestemmer utskiftningsloven av 13 mars 1882 § 13, 1ste ledd (som bestemmelsen lyder efter lov av 25 februar 1927):

«I hvert herred hvor offentlig utskiftning foregår eller er forlangt, skal der innrettes et særskilt utvalg av menn for utskiftningsforretninger; i dette utvalg, der for øvrig kommer istand på samme måte som det almindelige utvalg av skjønnsmenn, kan optas menn som ikke besidder de for manntallsførte retts-

vidner foreskrevne egenskaper. Er ikke sådant særskilt utvalg istandbragt, tas mennene av det sedvanlige utvalg.» 27 aug.

Regelen er altså, at der skal oprettes et særskilt utvalg av menn til utskiftninger når der i et herred foregår eller er forlangt offentlig utskiftning, men ellers ikke. Skal særskilte utskiftningsmenn velges, foregår valget i det møte som er omhandlet i domstolslovens § 75. Om valget av utskiftningsmenn skal foretas før eller efter valget av lagrettemenn og domsmenn (skjønnsmenn) er ikke sagt i loven, og herredsstyret antas derfor i så henseende å stå fritt. Men det naturlige er at utskiftningsmennene blir valgt, efter at det almindelige utvalg av skjønnsmenn er istandbragt. — Der er efter loven ikke noget til hinder for, at den som er valgt til lagrettemann eller til domsmann (skjønnsmann) tillike kan velges til utskiftningsmann.

§ 80.

Fortegnelse over de valgte lagrettemenn og domsmenn og over dem, som er særskilt valgt til skjønnsmenn efter § 79, føres av vedkommende manntallsfører[1] *og kunngjøres ved opslag eller utlegning på rettsstedene. Til herreds- eller byretten sender manntallsføreren gjenpart av alle fortegnelsene. Til lagmannsretten sender han gjenpart av fortegnelsene over lagrettemenn* [og domsmenn ved lagmannsretten og over domsmenn i det særlige utvalg].[2])

Fortegnelse over rettsvidner føres av vedkommende manntallsfører, hvis ikke Kongen bestemmer noget annet. Fortegnelsene skal ligge til eftersyn hos mantallsførerne.

[1]) På landet er det lensmannen som fører fortegnelsene (og utfører de gjøremål som er nevnt i §§ 81 og 83). For byene er der — på samme måte som efter den tidligere lovgivning — adgang for Kongen til å bestemme, at de omhandlede forretninger utføres av en annen tjenestemann istedenfor manntallsføreren (lov av 25 februar 1927). Da der ikke er gjort nogen forandring i de bestemmelser som tidligere er truffet herom (kongelige resolusjoner av 22 juni og 6 oktober 1922) vil disse gjøremål også i byene høre under de samme tjenestemenn som hittil.

[2]) Da der inntil videre ikke skal velges domsmenn til lagmannsretten (se anm. 3 ved § 75), er det bare fortegnelsen over lagrettemenn som skal sendes til lagmannsretten.

[*§ 81.*

Når nogen, som er innført i fortegnelsene, dør eller flytter fra kretsen eller på grunn av åndelige eller legemlige mangler

27 aug. *varig er blitt ute av stand til å gjøre tjeneste, skal manntallsføreren*[1]) *slette ham.*

Hvis det oplyses, at nogen, som er innført i fortegnelsene, mangler nogen av valgbarhetsbetingelsene efter § 65 eller § 77, eller at han er i en stilling, som er uforenlig med hvervet, skal han likeledes slettes.

Er nogen kommet i en stilling, som fritar for valg efter § 67 nr. 1—4, jfr. § 77, kan han kreve å bli slettet av fortegnelsen.

En lagrettemann eller domsmann, som har flyttet til en annen kommune i kretsen, overføres til fortegnelsen for denne kommune.

[1]) Se anm. 1 ved § 80.

§ 82.

Når nogen mener, at han urettelig er innført eller ikke innført i fortegnelsene eller urettelig slettet eller nektet å bli slettet eller urettelig valgt, kan han klage til lagmannsretten, hvis det gjelder dens [almindelige] *utvalg av* [domsmenn[1]) og] *lagrettemenn, men ellers til den herreds- eller byrett, fortegnelsen gjelder. Avgjørelsen treffes ved kjennelse.*

Når retten finner, at nogen er urettelig innført eller valgt eller ikke slettet i de tilfelle, som § 81 første, annet og tredje ledd nevner, skal den også av eget tiltak avsi kjennelse om å slette ham.

[1]) Se anm. 3 ved § 75.

§ 83.

Alle endringer i fortegnelsene over lagrettemenn, domsmenn og særskilt valgte skjønnsmenn, som foregår i tiden mellem valgene, skal manntallsførerne[1]) *uten ophold innberette til vedkommende dommere.*

Likeledes gjør manntallsførerne innberetning når nogen, som står i disse fortegnelser, blir siktet for en straffbar handling, som kan antas å medføre tap av stemmerett i offentlige anliggender.

[1]) Se anm. 1 ved § 80.

II. Oversikt over fremgangsmåten ved valget.

Til lettelse for de myndigheter som har med valgene å gjøre skal departementet gi en oversikt over rekkefølgen i de forføininger som skal treffes:

1. Lagmennene sender — som allerede meddelt i rundskrivelse nr. 21 av 11 juli d. å. — innen utgangen av august måned underretning til kommunestyrene om fordelingen av lagrettemenn (domstolslovens § 70).

2. Herreds- og bydommerne sender innen samme tid — jfr. likeledes rundskrivelse av 11 juli d. å. — underretning til kommunestyrene om fordelingen av domsmenn for herreds- og byrettssaker (§ 71).

Man henleder også dommernes opmerksomhet på det som er uttalt ovenfor i anmerkningen til § 79 om underretning til kommunestyrene om valg av særskilte skjønnsmenn. Underretningen sendes i tilfelle snarest mulig. 27 aug.

3. Det forberedende valgmøte som er omhandlet i domstolslovens § 74 holdes senest 15 november 1928. Møtets beslutninger legges ut til almindelig eftersyn i 2 uker. Der utferdiges kunngjøring om at beslutningene er utlagt, se § 74, 1ste ledd i slutningen.

4. Det endelige valgmøte (§ 75) holdes senest 15 desember 1928. Rekkefølgen i valgene er, at først velges domsmenn til det særlige utvalg (§ 72), såfremt kommunen skal ha et slikt utvalg. Derefter velges lagrettemenn og så domsmenn ved herreds- eller byretten. Til slutt velges rettsvidner (§ 77), medmindre herreds- eller bystyret har bestemt at der ikke skal velges rettsvidner, men at alle som er valgbare til rettsvidner skal forrette som sådanne (§ 77, siste ledd).

Såfremt skjønnsmenn skal velges i henhold til § 79, 2net ledd, foretas dette valg efterat domsmennene er valgt og før valget på rettsvidner. Skal der oprettes særskilt utvalg av menn til utskiftningsforretninger, bør dette valg foretas efter at det almindelige skjønnsmannsutvalg er istandbragt (se ovenfor under I, anm. til § 79).

5. De kommunale myndigheter sender uten ophold meddelelse om utfallet av valgene til den tjenestemann som fører fortegnelsene over lagrettemenn, domsmenn (skjønnsmenn) og rettsvidner (om hvem der fører fortegnelsene, se ovenfor under I, anm. 1 ved § 80). Denne tjenestemann sørger for at fortegnelsene over lagrettemenn og domsmenn (og i tilfelle skjønnsmenn) blir slått op eller utlagt på rettsstedene, likesom han sender gjenpart av alle disse fortegnelser til herreds- eller byretten. Til lagmannsretten sender han gjenpart av fortegnelsen over lagrettemenn.

I anledning av de valg på forliksmenn, lagrettemenn og domsmenn som nu forestår vil departementet til slutt fremheve nødvendigheten av at valgene blir foretatt helt ut i overensstemmelse med de hensyn som ligger til grunn for rettergangslovenes bestemmelser om lægmenns deltagelse i rettspleien. Som innskjerpet i domstolslovens § 76 er det maktpåliggende at der bare blir valgt innsiktsfulle, rettsindige og uavhengige folk til de offentlige hverv

27 aug. det her gjelder, og at de som deltar i valgene ikke har for øie noget annet hensyn enn dette.

Denne rundskrivelse bedes sendt til samtlige herreds- og bydommere, manntallsførere og kommunestyrer i herr fylkesmannens distrikt.

29 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved sogneprest Hoffs testament av 14 februar 1922 og gavebrev av s. d. oprettede «Sogneprest Hans Hoffs og hustru Anna Hoffs legat til beste for verdige trengende i Sunnylven prestegjeld».

31 aug. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

I. Det ved kongelig resolusjon av 15 mars 1912 med senere forandringer godkjente reglement for teologisk embedseksamen endres således:

I § 4 utgår i punkt 1 ordet «detalj».

I § 4 siste passus siste punktum utgår ordene «det gamle og» og «et hebraisk leksikon og». Som nytt punktum tilføies:

«Ved prøven i Det gamle testamente tillates Gecenius-Buhls hebraiske leksikon brukt som konkordans ved besvarelsen av de bibel-teologiske (ikke-eksegetiske) opgaver».

I § 6 utgår ordet «4».

II. Disse bestemmelser trer i kraft fra 1 januar 1929.

De som har avlagt forberedende prøve i hebraisk innen utgangen av annet semester 1929 og efter det til da tillatte gamle pensum for nevnte prøve, kan ta teologisk embedseksamen efter det hittil gjeldende reglement, dog må vedkommende ha tatt embedseksamens 1ste avdeling innen utgangen av 1932.

31 aug. **Kongeleg resolusjon** *) um nye helse- og tuberkulosefyresegner for Høle herad, Rogaland fylke.

31 aug. **Kongelig resolusjon,** hvorved Poststyret får fullmakt til å treffe avtale med det islandske poststyre om endring i den norsk-islandske postavtale av 1—17 august 1922 og til å fastsette tidspunktet for endringens ikrafttreden.

---

*) Kunngj. 1 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33, der helsefyresegnene m. v. er inntekne.

Kongelig resolusjon *), hvorved bestemmes at lov av 1 juli 1926 nr. 1 om befordring av personer og gods på jernbaner i henhold til de internasjonale overenskomster av 23 oktober 1924 trer i kraft fra 1 oktober 1928. 31 aug.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 31 aug.

I de i henhold til Stortingets beslutning av 4 juli 1927 utferdigede forskrifter for bortsettelse av leveranser og arbeider for statens regning inntas i § 17 bestemmelse om at anbudene skal inneholde erklæring om der foreligger avtale angående konkurranseregulering, overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 31 august 1928.

Forskriftenes § 17 vil efter denne forandring i sin helhet lyde således:

§ 17. Ethvert anbud skal være underskrevet av anbyderen og innlagt i forseglet konvolutt merket som forlangt i bekjentgjørelsen om anbudet. Forsåvidt anbud fremsendes telegrafisk, må telegrammet være forsynt med samme merke.

Anbudene skal inneholde:

a. nøiaktig opgave over arten og omfanget av den leveranse eller det arbeide, hvorpå anbud gjøres, herunder sådanne angivelser at kvaliteten av det tilbudte med sikkerhet kan bedømmes;
b. opgave over de forlangte priser, der skal angis i norsk mynt, hvis administrasjonen i betingelsene stiller forlangende herom. Der skal ved arbeider opgis så vel enhetspriser som det samlede forlangende; stemmer dette ikke med enhetsprisene, anses disse som de avgjørende. Anbyderne har rett til å kontrollere den foretatte efterregning;
c. fortegnelse over prøver, modeller, tegninger og andre bilag, der vedrører anbudene, og oplysning om, hvorledes de er merket. De skal være merket således, at det tydelig kan ses, til hvilket anbud de hører, likesom tegninger, beskrivelser og andre dokumenter skal være forsynt med anbyderens underskrift;
d. når anbud avgis av flere i forening, at de er solidarisk ansvarlige, hvorhos det skal angis, hvilken av anbyderne skal anses som forretningsfører og som sådan være berettiget til på de øvriges vegne og med bindende virkning for dem å forhandle med administrasjonen i alt vedkommende kontraktsforholdet og særlig til å vedta opgjøret og motta betalingen;

*) Bekjentgj. 1 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

31 aug. e. oplysning om fabrikantens navn, når det er forlangt i betingelsene;
f. anbyderens nøiaktige adresse;
g. for hvem varsel i tvisttilfelle skal meddeles (§ 51);
h. erklæring om og i tilfelle hvorledes pris eller vilkår i anbudet er fastsatt eller regulert ved avtale, stiltiende forståelse eller annen ordning med andre erhvervsdrivende;
i. de øvrige opgaver, som måtte være forlangt i anbudsinnbydelsen.

Vil anbyderen forbeholde sig å være bundet ved sitt anbud i en kortere frist, enn den i anbudsinnbydelsen bestemte, må det angis (jfr. § 23, e).

31 aug. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

Istedenfor de ved kongelig resolusjon av 17 september 1920 approberte takster for befordring av tropper samt levende dyr, materiell og øvrige fornødenheter tilhørende militæretaten bemyndiges Arbeidsdepartementet til å fastsette nye takster for militære transporter med jernbane.

1 septbr. **Skriv** *) frå Justisdepartementet um vedtekt for framsyningar m. v. innan Mo herad, Telemark fylke.

1 septbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved malerinne Kitty Lange Kiellands testament av 17 august 1908 oprettede «Kitty L. Kiellands legat» til innkjøp av malerier til Kunstmuseet (Nasjonalgalleriet).

4 septbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge offisiell meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Kanada ratifisert overenskomst om slaveri av 25 september 1926.

Ratifikasjonsdokumentet blev deponert i Genf den 6 august 1928.

5 septbr. **Rundskrivelse** **) fra Socialdepartementet til fylkesmennene.

I medhold av lov om innførsel av apotekvarer samt om handel med gifter og arkana av 16 mai 1904 § 3, jfr. kongelig resolusjon av 16 juli samme år post II, forbyr departementet herved handel med lægemidlet «Lukutate» samt «Dr. Hillers medisinske urter».

Hermed skal man be samtlige læger og apotekere innen hr. fylkesmannens embedsdistrikt gjort bekjent.

*) Kunngj. 8 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34, der vedtekti er innteki.

**) Bekjentgj. 15 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Tromsø. 5 septbr.

Skrivelse) fra Arbeidsdepartementet angående byggeforskrifter for Berlevåg, Finnmark fylke. 5 septbr.

Kongelig resolusjon ***)hvorved bestemmes at lov nr. 11 av 22 juni 1928 um brigde i lov um ulukketrygding for fiskarar frå 10 desember 1920 med tilleggslover skal tre i kraft fra og med 1 november 1928. 7 septbr.

Kongelig resolusjon ***), hvorved bestemmes: 7 septbr.

I. §§ 18 og 19 i plakat av 4 juni 1904, jfr. kongelig resolusjon av 21 juni 1912 angående utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek endres således:

I § 18 innskytes som nytt 3dje ledd:

«Enn videre kan på samme måte utleveres Germisan, Uspulun, Tillantin og lignende preparater til beisning av såkorn og andre frøvarer.»

I § 19, 2net ledd, innskytes efter ordet blyarsenatpasta:

«— samt av Germisan, Uspulun, Tillantin og lignende preparater til beisning av såkorn og andre frøvarer.»

II. De nye bestemmelser trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon ***), hvorved i henhold til lov om statskontroll med skibes sjødyktighet av 9 juni 1903, § 42 annet ledd bestemmes, at § 6 i de ved kongelig resolusjon av 22 mai 1906 fastsatte forskrifter for anordninger på og under dekk forandres overensstemmende med et fremlagt utkast, sålydende: 7 septbr.

§ 6.

a. Skibskraner, wincher, kranmaster, bommer, kjettinger, sjakler, blokker, kroker, taugverk, ståltrådtaug og stropper som herefter anskaffes til bruk under laste- og lossearbeide skal ha forsvarlige dimensjoner og være forsvarlig forarbeidet så styrken er fullt tilfredsstillende. Sådant materiell skal være beregnet med minst de sikkerhetsfaktorer som almindelig god beregningspraksis tilsier. Det skal også være undersøkt og prøvebelastet. Kjettinger, ståltrådtaug og lignende skal prøvebelastes med

*) Bekjentgj. 8 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34, hvor vedtektens § 3 i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 8 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34, hvor byggeforskriftene er inntatt.

***) Bekjentgj. 8 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

7 septbr. en vekt som er minst 100 procent større enn den tillatte arbeidsbelastning, når denne er under 10 tonn og minst 50 procent større enn arbeidsbelastningen når denne er 10 tonn og derover.

b. Det under a. nevnte materiell skal være merket ved innhugning med den største tillatte arbeidsbelastning. Herfra undtas dog taugverk, ståltrådtaug og stropper samt annet materiell som det er vanskelig å merke på denne måte. For stålbommer, kjettinger og ståltrådtaug skal der ombord finnes attest for materialets art, dets største tillatte arbeidsbelastning samt den prøvebelastning det har vært underkastet.

c. Skibsføreren skal jevnlig la foreta undersøkelser av skibets laste- og losseredskaper for å forvisse sig om at disse er i fullt forsvarlig og brukbar stand.

d. Minst hvert 4de år skal losse- og lasteredskaper demonteres og efterses samt i tilfelle istandsettes. Samtidig skal der foretas prøvebelastning. Kjettinger og annet lignende materiell skal med passende mellemrum utglødes.

e. Oplysninger om når og hvorledes de i foranstående punkter c og d omhandlede undersøkelser og prøver er utført samt om resultatet derav skal innføres i dagboken eller efter Sjøfartskontorets bestemmelse i en særskilt bok. Foruten føreren skal den eller de som har foretatt undersøkelsen m. v. ved sin underskrift bevidne riktigheten av det innførte.

f. Sjøfartskontoret kan utferdige nærmere bestemmelser om foran omhandlede undersøkelser, prøvebelastninger og merkninger samt om av hvem disse kan utføres. Enn videre om den under pkt. b omhandlede attest og av hvem den kan utstedes.

7 septbr. **Kongelig resolusjon** *) angående bestemmelser om laks-, sjøørret- og sjørøiefisket i Elvegårdselven og utenfor elvens munning i Ankenes herred, Nordland fylke.

7 septbr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet angående forhøielse inntil videre av den største tillatte hastighet for kjøring med personbiler og motorsykler på riksveien i Surnadal og Rindal fra Ytreseter (dyrlægeboligen) i Surnadal til Sør-Trøndelag grense i Rindal fra 35 km. til 45 km. i timen.

---

*) Bekjentgj. 8 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34, hvor bestemmelsene er inntatt.

**) Bekjentgj. 15 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.

Skrivelse fra Landbruksdepartementet, hvorved i med- 10 septbr.
hold av § 4 i lov av 4 juli 1927 nr. 7 om visse personers adgang til fjøs og stall m. v. bestemmes følgende:

1. Forbudet i den ovennevnte lovs § 1 og § 2 skal inntil videre ikke gjelde for personer som kommer til riket fra Danmark, Sverige, Finnland eller Island.
2. Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Fra samme tidspunkt opheves den i skrivelse av 28 oktober 1926 i henhold til provisorisk anordning av samme dag trufne bestemmelse, ifølge hvilken forbudet i § 1 i den provisoriske anordning (nu § 2 i den ovennevnte lov) skal omfatte herredene Idd, Berg, Aremark, Skjeberg, Glemmen, Torsnes, Borge, Kråkerøy og Hvaler i Østfold fylke.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet. 11 septbr.

Til lettelse ved innkrevningen av det offentliges refusjonskrav bes samtlige skifteforvaltere innen hr. fylkesmannens distrikt anmodet om å gi melding til fylket i tilfelle hvor en avdød, hvis bo tas under offentlig skiftebehandling, har vært forpleiet som sinnssyk med stats- og fylkesbidrag. Det tilsvarende gjelder også hvor arv tilfaller en sådan sinnssyk.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 11 septbr.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær av 22 august d. å. har Chile 20 juli 1928 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende protokollen av 16 desember 1920 angående vedtektene for den faste domstol for mellemfolkelig rettspleie.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om politivedtekter for Vemundvik herred, Nord-Trøndelag fylke. 11 septbr.

Kongelig resolusjon, hvorved i henhold til lov om tvangsfullbyrdelse av 13 august 1915 § 18, jfr. lov av 25 februar 1927 III, bestemmes at lensmannen i Sørøysund og Kvalsund skal tjenstgjøre som namsmann i Hammerfest kjøbstad inntil videre fra den tid Justisdepartementet bestemmer. 14 septbr.

Kongelig resolusjon**), hvorved i medhold av § 44 i lov nr. 2 av 20 mai 1899 bestemmes, at hare skal være fredet det hele år på Dyrøy i Dyrøy herred, Troms fylke, i 4 år 14 septbr.

*) Bekjentgj. 15 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35, hvor politivedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 15 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.

14 septbr. regnet fra 1 oktober 1928, og at fangst av hare på Arnøy i Skjervøy herred, samme fylke, skal være forbudt i 5 år regnet fra 1 januar 1929.

14 septbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved der fastsettes nedenstående manøvreringsreglement for den ved kongelig resolusjon av 5 juli 1928 tillatte regulering av Osensjø:

1. For Osensjø gjelder følgende reguleringsgrenser i sjøen østenfor «Valmen»:

Øvre reguleringsgrense	kote	437,50
Nedre —»—	»	430,90
Reguleringshøide		6,60 m.

Høidene refererer sig til fastmerkebolt 8 like ved fløtningsdammen, på søndre side av Valmen. Fastmerket har høiden 437,594.

Når hensynet til kraftverket i Osa gjør det nødvendig, må Osensjø ikke være tappet lavere enn til kote 431,20 den 10 april.

2. Alle flomløp skal være åpne når vannstanden i sjøen vil overstige øvre reguleringsgrense.

3. Fra det tidspunkt da brukene i Glomma ikke lenger behøver tilskudd av vann eller senest fra 10 april, tappes magasinet således at Osa kraftanlegg får vann efter behovet inntil 15 sm^3 i tiden utover til lavvannsperioden inntrer nedenfor i Glomma, dog ikke utover 1 november. Fra dette tidspunkt tappes med henblikk på å holde jevn vannføring ved Osa kraftanlegg, så lenge lavvannsperioden varer nedenfor i Glomma dog ikke utover 10 april.

Tapningen i vintertiden må skje så jevnt som mulig av hensyn til isforholdene i Glomma nedenfor Rena.

Med hensyn til avgivelse av det fornødne vann til den almindelige fløtning forholdes overensstemmende med hvad der måtte være bestemt i overenskomst eller i medhold av reguleringslovens § 19.

5. I år med så store snemengder at der er grunn til å befrykte større flom, tappes magasinet så vidt mulig ned til kote 431,20 den 10 april. Efter denne tid slippes i sådanne år mest mulig, dog må det påses at vannstanden i rimelig tid kommer op i den høide ved hvilken fløtning kan foregå fra Osensjø og videre at magasinet blir fylt. For øvrig skal tapningen søkes avpasset således at der i år med stor flom i størst mulig utstrekning kan tilbakeholdes vann i Osensjø i tiden like før flommens kulminasjon i Øyeren.

6. Til å forestå manøvreringen antas norsk statsborger som godtas av Arbeidsdepartementet. Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokteren skal bo. Han skal ha telefon i sin bolig.

Der skal føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres, om det forlanges, regnmengder, temperatur m. v. Av denne protokoll sendes ved hver måneds utgang avskrift til vassdragsdirektøren.

15 septbr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet angående lukningsvedtekt for utsalgssteder i Ankenesstrand skolekrets i Ankenes herred, Nordland fylke.

---

*) Bekjentgj. 22 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor vedtekten er inntatt.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet angående inn- 15 septbr.
skrenkende bestemmelser for erhvervsmessig p e r s o n b e f o r d r i n g m e d m o t o r v o g n på v e i s t r e k n i n g e n e Dalen—Haukeliseter, Dalen—Rauland, Kragerø—Drangedal og Kragerø—Gjerstad i Telemark fylke.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 18 septbr.
det ved Olaf Schous testament av 13 juni 1918 oprettede «O l a f S c h o u s l e g a t» til innkjøp av kunst til Nasjonalgalleriet og til stipendier for forfattere og musikere.

Telegram fra Finansdepartementet til fylkesmannen i 18 septbr.
Aust-Agder fylke, hvori uttales, at landskattelovens § 93 annet ledd (tilleggslov av 7 juli 1927) antas å måtte forståes således, at innenbygdsboende skogeier hvis selvangivelse mangler verdiangivelse av skogen, ikke har krav på å få en klage over sin ligning behandlet av s æ r s k i l t k l a g e n e v n d uten fylkesskattestyrets samtykke.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 19 septbr.
det ved Oscar Spurchelands testament av 5 februar 1928 oprettede «O s c a r S p u r c h e l a n d s l e g a t t i l Ø s t l a n d s k e B l i n d e f o r b u n d».

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 19 septbr.
«D e n n o r s k e t a n d l æ g e f o r e n i n g s f o n d t i l o d o n t o l o g i e n s f r e m m e».

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 20 septbr.
det ved ingeniør Jens Skougaard og hustru Lydia, født Lund's gavebrev av 5 september 1928 oprettede «A l f r e d S e v e r i n C l a r k S k o u g a a r d s l e g a t» til verdige og ubemidlede studerende ved Norges Tekniske Høiskole.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 20 septbr.
det ved J. C. Isdahl og hustrus gavebrev av 15 september 1907 oprettede «J. C. I s d a h l o g H u s t r u H i l d u r I s d a h l f ø d t B u s c h ' s L e g a t» til fordel for Bergens nationale Scene.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 21 septbr.

1. Det i kongelig resolusjon av 11 juli 1924 omhandlede p å l e g g t i l f y l k e s m e n n e n e f o r a n d r e s derhen, at fylkesmennene fra og med 1 oktober 1928 og inntil videre pålegges å innsamle og innsende til Det Statistiske Centralbyrå opgaver over avholdte eksekusjoner, utpantninger og tvangsauksjoner for hvert kvartal med spesifikasjon for hver måned og fra og med 1 januar 1928 å regne opgaver over

*) Bekjentgj. 22 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor bestemmelsene er inntatt.

21 septbr. tingleste og avleste panteheftelser i fast eiendom og skib ved utgangen av hvert år for hele året under ett.

2. Det pålegges fylkesmennene innen utgangen av 1928 å innsende til Det Statistiske Centralbyrå opgaver over eksekusjoner, utpantninger og tvangsauksjoner med spesifikasjon for hver måned for tidsrummet 1 januar 1926 til 30 september 1928 og over tingleste og avleste panteheftelser i fast eiendom og skib for årene 1926 og 1927 særskilt for hvert år.

21 septbr. **Kongelig resolusjon** *) om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Tolga herred, Hedmark fylke.

21 septbr. **Kongelig resolusjon** **), hvorved der fastsettes et Halden tømmermålingsdistrikt m. v.

21 septbr. **Kongelig resolusjon** **), hvorved der fastsettes et Glomma tømmermålingsdistrikt m. v.

22 septbr. **Skrivelse** ***) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Kvæfjord herred, Troms fylke.

22 septbr. **Skrivelse** †) fra Arbeidsdepartementet angående bestemmelser om motorvognkjøring på hovedveien Saudasjøen—Storskjær i Sauda herred, Rogaland fylke.

24 septbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av lærerinne Marit Stensgård oprettede «Marit Stensgårds legat» til innkjøp av salmebøker til konfirmanter i Meilo krets i Skjåk sogn.

24 septbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved fru Johanne Pedersens gavebrev av 12 desember 1927 oprettede «Tobaksfabrikant P. Pedersen & hustru Johanne, født Jakobsens legat» til fordel for verdige trengende i Stavanger by.

25 septbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved enkefru Maren Elisabeth Halvorsens testament av 1 mars 1924 oprettede «Olaf Halvorsens legat» til fordel for enslige eldre kvinner bosatt i Oslo.

25 septbr. **Skrivelse** ††) fra Arbeidsdepartemetet om ophevelse av den ved kongelig resolusjon av 4 februar 1916 fastsatte bestemmelse om en maksimalhastighet av 24 km. i timen for

*) Bekjentgj. 22 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.

**) Bekjentgj. 22 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor distriktets grenser m. v. er inntatt.

***) Bekjentgj. 29 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 37, hvor fiskerireglene er inntatt.

†) Bekjentgj. 29 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 37, hvor bestemmelsene er inntatt.

††) Bekjentgj. 29 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.

motorvognkjøring i Stavanger by med undta- 25 septbr.
gelse av Kirkegaten.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 26 septbr.

Ifølge offisiell meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Italia ratifisert overenskomst om slaveri av 25 september 1926.

Ratifikasjonsdokumentet blev deponert i Genf den 25 august 1928.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet angående nedset- 26 septbr.
telse av den største tillatte hastighet for motorvognkjøring i Mandal.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til § 3 i lov 28 septbr.
av 22 juni 1928 om utførselsavgift av fiskehermetikk m. v. fastsettes nedenstående instruks for det opnevnte utvalg for hermetikklaboratoriets fond:

§ 1. Utvalget forvalter under Handelsdepartementets overtilsyn de midler, som er stillet til disposisjon for hermetikkindustriens laboratorium ved Stortingets beslutning av 24 mai 1928, ved privat innsamling, ved kongelig resolusjon av 29 juni 1928 og ved den pålagte utførselsavgift av norsk fiskehermetikk ifølge lov av 22 juni 1928, jfr. kongelig resolusjon av samme dag.

Utvalget anvender disse midler til anlegg av laboratoriet og til dettes drift overensstemmende med den av Stortinget vedtatte plan og de til grunn for nevnte bevilgninger og lov liggende forutsetninger.

§ 2. De innkomne midler gjøres rentebærende på fordelaktigste måte ved innsettelse i en eller flere banker, eller på annen betryggende vis. Anbringelsen er undergitt Handelsdepartementets approbasjon som også omfatter valg av banker og de betingelser som avtales med disse.

§ 3. Utvalget påser at laboratoriets drift foregår overensstemmende med planen og fatter i samlet møte beslutning om:

1. Alt vedkommende opførelse og innredning av laboratoriet samt om eventuelle større utvidelser herav.
2. Ansettelse av bestyrer og funksjonærer samt om ansettelsesvilkår, lønn og instruks for disse.
3. Hvad der omhandles i planens § 2 nr. 6—10.
4. Bevilgninger til større forsøk og betydeligere nyanskaffelser.
5. Andre saker av større viktighet.

Andre saker enn de ovenfor nevnte avgjøres av utvalgets formann i samråd med bestyreren — og eventuelt med ett av utvalgets øvrige medlemmer.

Hvis beslutninger som omhandles under nr. 1 ovenfor ikke er enstemmige, kan minoriteten innanke saken for departementet, og beslutningen blir da ikke gyldig medmindre den approberes av departementet.

§ 4. Utvalget velger selv formann og viceformann.

Formannen leder utvalgets virksomhet. Han har å sørge for iverksettelsen av de av utvalget fattede beslutninger. Han besørger utvalgets korrespondanse, anviser regninger til utbetaling og sam-

*) Bekjentgj. 29 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 37, hvor bestemmelsen er inntatt.

28 septbr. menkaller utvalgets medlemmer til møte. Han har å sørge for at der føres ordentlig og nøiaktig regnskap over de innkomne midler og deres anvendelse.

Når formannen har forfall, overtas hans funksjon av viceformannen.

§ 5. Møter i utvalget avholdes så ofte som der er behov herfor, dog minst 2 ganger årlig. Møtene berammes med betimelig varsel. Møtet er beslutningsdyktig når minst 4 av utvalgets medlemmer er til stede.

I tilfelle av stemmelikhet gjør formannens stemme utslaget. Over møtets forhandlinger føres protokoll.

§ 6. Utvalget avlegger en gang om året regnskap for anvendelsen av laboratoriets midler.

Regnskapet foranlediges revidert ved Statsrevisjonen, og forelegges i revidert stand Handelsdepartementet til godkjennelse.

§ 7. Hvervet som medlem av utvalget er ulønnet. Dog kan Handelsdepartementet tilstå formannen en godtgjørelse for hans arbeide som sådan.

Utvalgets medlemmer tilståes en godtgjørelse av kr. 25,00 pr. møtedag samt på reiser foretatt i utvalgets anliggender skyss- og kostgodtgjørelse som for medlemmer av offentlige kommisjoner bestemt.

Forårsaker møtet fravær fra hjemmet, regnes som møtedager de dager som medgår fra avreisen til hjemkomsten.

Disse utgifter utredes av laboratoriets midler.

28 septbr. **Kongelig resolusjon** *) om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen i Skedsmo herred, Akershus fylke, til 50 dekar for utenbygdsboende og 100 dekar for innenbygdsboende.

28 septbr. **Kongelig resolusjon****) angående bestemmelser om innskrenkning i bruken av visse fiskeredskaper ved Granvinelvens utløp og ved Granvinvatnet i Granvin herred, Hordaland fylke.

28 septbr. **Kongelig resolusjon** ***) om skogvedtekter for Ulvik herred, Hordaland fylke.

28 septbr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Sjøfartskontoret, hvori meddeles at Sjøfartskontoret med hjemmel av § 6, punktene e og f i «Forskrifter for anordninger på og under dekk» av 22 mai 1906, jfr. kongelig resolusjon av 7 september 1928, den 28 september 1928 har utferdiget følgende bestemmelser og veiledning med hensyn til anvendelsen av de regler som inneholdes i nevnte paragraf:

På skib med maskindrevne heiseinnretninger skal der, hvis der ombord ikke føres skibsdagbok, være en særskilt

*) Bekjentgj. 29 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.

**) Bekjentgj. 29 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 37, hvor bestemmelsene er inntatt.

***) Bekjentgj. 29 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 37, hvor skogvedtektene er inntatt.

bok i hvilken de innførsler om undersøkelser m. v. skal gjøres, som foreskrives i reglene. 28 septbr.

Ad § 6 punkt a.

Alt det heisemateriell som opregnes i dette punkt og som anskaffes herefter, skal som det vil ses, være undersøkt og prøvebelastet.

Det fordres dog ikke spesiell attest herfor uten for stålbommer, kjettinger og ståltrådtaug (se pkt. b).

Hvis der ved anskaffelsen av annet heisemateriell ikke medfølger attest for at det er undersøkt og prøvet, må skibsføreren la foreta undersøkelsen og prøven. Også om resultatet av sådanne undersøkelser og prøver skal der gjøres innførsel i skibsdagboken eller i den spesielle undersøkelsesbok.

Ad § 6 pkt. b.

Den her foreskrevne merkning av heisemateriell er kun foreskrevet for materiell som anskaffes herefter. Hvis imidlertid en del av en eksisterende heiseanordning erstattes med en del som er merket med en høiere arbeidsbelastning enn den hele anordning er beregnet for, må også de eldre deler av anordningen merkes med sin største belastning. Hvis således lossebommen til en winch som er beregnet på 2 tonns løft, utbyttes med en bom med f. eks. 3 tonns bæreevne, må winchen straks merkes med den belastning den er beregnet til, nemlig 2 tonn. Ellers vil man risikere at merket 3 tonn på lossebommen blir opfattet som gjeldende hele anordningen.

Den attest som skal finnes ombord vedkommende stålbommer, kjettinger og ståltrådtaug, som anskaffes herefter, forutsettes utstedt av vedkommende fabrikant, leverandør eller av en av Kongen anerkjent besiktelsesinstitusjon eller av et firma eller en person som er godtatt hertil av en sådan institusjon eller godtatt av det offentlige. Det må påses at attesten inneholder angivelse av materialets art, den tillatte arbeidsbelastning og prøvebelastningen. Er omstendighetene sådanne at det er forbundet med uforholdsmessige vanskeligheter å få sådan attest fra fabrikant, leverandør eller klassifikasjonsselskap m. v., må materiellet underkastes prøve av 2 av skibets kyndige folk. Disse må efter prøven utstede attest herfor og attesten må ha det foreskrevne innhold og nødvendig identifiseringsangivelse av vedkommende materiell. I dagboken — eller undersøkelsesboken — må skibsføreren redegjøre for grunnen til at materiellet er blitt prø-

28 septbr. vet av skibets folk. Alle attester vedrørende heisemateriell må opbevares samlet som bilag til dagboken eller undersøkelsesboken.

Ad § 6 pkt. c og d.

Skibets fører har ansvaret for at skibets losse- og lastemateriell er i forsvarlig og brukbar stand. Han er derfor pålagt jevnlig å la foreta undersøkelser av det. Hvor lang tid der skal gå mellem hver undersøkelse, kan der ikke gis almindelige regler for. Det må overlates til skibsførerens skjønn efter den bruk der har vært gjort av redskapene. Ved undersøkelsen må det has for øie, at kjettinger, sjakler, kroker og annet smijernsmateriell ofte kan være svekket uten å vise synlige feil. Av denne grunn er det foreskrevet at sådant materiell med visse mellemrum skal utglødes. Heller ikke for hvor lange disse mellemrum skal være kan der gis almindelige regler. Det retter sig også efter hvor sterkt materiellet har vært i bruk. Tiden kan variere fra 6 måneder til et par år. Utglødningen må utføres av kyndige folk.

Det foreskrevne jevnlige eftersyn er forutsatt utført med heiseanordningene i oprigget og sammensatt stand. Da det ved en sådan undersøkelse kun er mulig å konstatere større feil og mangler som kan medføre umiddelbare ulykker, må anordningene av og til nedrigges og demonteres for at de kan bli underkastet et fullstendig eftersyn. Det lengste tillatte tidsrum mellem to sådanne fullstendige eftersyn er 4 år. Er materiellet hyppig i bruk eller har det oftere vært utsatt for sterke påkjenninger, må det dog demonteres for eftersyn med kortere mellemrum.

I det jevnlige eftersyn skal delta en av de mest erfarne av dekksmannskapet. Ved hovedeftersynet skal også en av skibets teknisk kyndige folk benyttes.

Ad § 6 pkt. e.

Innførsel skal gjøres i skibsdagboken, eller i undersøkelsesboken, hver gang eftersyn eller prøve har vært foretatt. Denne innførsel skal underskrives av skibsføreren, selv om han ikke selv har foretatt undersøkelsen. Er det en eller flere andre enn skibsføreren som har foretatt eller deltatt i undersøkelsen, må også disse underskrive. Det er gjennem disse innførsler at skibsføreren vil kunne fri sig for ansvar i tilfelle av ulykke. Forutsetningen er dog at innførslen er så utførlig at den gir et riktig billede av undersøkelsens forløp og resultat. Det er således ikke tilstrekkelig å anføre at undersøkelse er foretatt. Der må angis hvilke deler er

undersøkt, om og i tilfelle hvilke feil eller hvilken slitage der er funnet og om hvorledes feilene er utbedret. 28 septbr.

På skib på hvilket dagbok føres, kan skibsføreren, — om han ønsker det — gjøre innførsel om undersøkelse av heiseinnretninger i en særskilt, hertil bestemt bok. Gjøres dette, kan innførslen i skibsdagboken begrenses til en blott og bar omtale av at undersøkelse er foretatt, med en henvisning til den spesielle undersøkelsesbok.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frk. Alette Birgitte Johnsruds testament av 20 april 1923 oprettede «Frk. Alette Johnsruds legat for tuberkulosetruede fra Kristiania by». 29 septbr.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet til overlosen i Tromsø distrikt om at et fartøi på vei fra utlandet til utlandet, som anløp norsk havn for å bunkre, men som under bunkringsanløpet hadde uhell med dekkslasten, således at en del av denne måtte losses og derefter igjen blev innlastet, måtte bli å betrakte som lospliktig, idet anløp, når der under dette foretas arbeider, som her omhandlet, ikke er fritatt for losplikt i loslovens § 2, (jfr. Lovtid. 2nen avd. 1926, side 221). 29 septbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Øgestenius Kjos's testament av 4 desember 1914 med tillegg av 24 januar 1922 og 5 september 1925 oprettede «Øgestenius Kjos's legat til beste for pensjonering av musiklærerinner». 1 oktbr.

Skrivelse*) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av den ved kongelig resolusjon av 3 juni 1921 fastsatte bestemmelse om forhøiet maksimalhastighet for motorvognkjøring i Gjøvik. 1 oktbr.

Skrivelse*) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av den ved kongelig resolusjon av 21 januar 1921 fastsatte bestemmelse om forhøiet maksimalhastighet for motorvognkjøring i Horten. 1 oktbr.

Skrivelse**) fra Arbeidsdepartementet om bygnings-vedtekter for Oslo. 1 oktbr.

Skrivelse**) fra Arbeidsdepartementet om bygnings-vedtekter for Bergen. 1 oktbr.

---

*) Bekjentgj. 6 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.

**) Bekjentgj. 6 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 38, hvor bygningsvedtektene er inntatt.

2 oktbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til en byskriver, hvori meddeles at mann og hustru, som lever i formuesfellesskap, heller ikke efterat loven av 20 mai 1927 er trådt i kraft, kan anses som 2 aktieeiere. Skal ektefolk kunne regnes som 2 aktionærer, antas de å måtte ha minst én aktie hver som særeie.

2 oktbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Nordland fylke, hvori uttales, at der under nuværende lovregler ikke kan gis et administrasjonsstyre for en kommune adgang til å gjennemgå ligningen i kommunen bortsett fra hvad der utlegges offentlig, jfr. landskattelovens § 129, byskattelovens § 121.

3 oktbr. **Skrivelse***) fra Arbeidsdepartementet om bygningsvedtekter for det bygningsloven underlagte strøk av Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke.

5 oktbr. **Kongelig resolusjon.****)

1. I medhold av § 3 i lov nr. 5 av 3 juli 1914 og § 42 i lov nr. 16 av 14 desember 1917 bestemmes, at reglene i lov nr. 16 av 14 desember 1917, kapitel V, finner anvendelse, forsåvidt dertil er anledning, for de i lov nr. 5 av 3 juli 1914 omhandlede erhvervelser samt at denne bestemmelse trer i kraft straks.

2. Kongelig resolusjon av 3 juli 1914 opheves.

5 oktbr. **Kongelig resolusjon,****) hvorved bestemmes:

I. § 10 i de ved kongelige resolusjoner av 13 februar og 20 mars 1925 og 13 januar 1928 utferdigede regler for innførsel av poteter fra utlandet opheves.

II. Denne resolusjon trer i kraft straks.

5 oktbr. **Kongelig resolusjon****) hvorved det i medhold av lov av 27 juni 1924 om handel med kraftfôr, kunstgjødsel og såvarer bestemmes at § 5 under romertall II litra C i de ved kongelige resolusjoner av 4 og 25 mars 1927 utferdigede forskrifter forandres således:

§ 5. Det skal være forbudt å avhende eller selge til forbrukere:

Timotei som inneholder over 2000 stk. ondartet ugressfrø pr. kg. av varen og over 1 % ugressfrø ialt.

Rødkløver som inneholder over 800 stk. ondartet ugressfrø pr. kg. av varen og 0,5 % ugressfrø ialt.

---

*) Bekjentgj. 6 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 38, hvor bygningsvedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 6 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.

Alsikekløver som inneholder over 600 stk. ondartet ugressfrø pr. kg. av varen og over 0,75 % ugressfrø ialt. 5 oktbr.

Blandfrø som inneholder over 2000 stk. ondartet ugressfrø pr. kg. av varen og over 1 % ugressfrø ialt.

Korn og belgfrukter som inneholder over 100 stk. ondartet ugressfrø pr. kg. av varen og over 0,15 % ugressfrø ialt.

Til ondartet ugressfrø regnes de frøslag som til enhver tid står opført som sådan på Statens Frøkontrollanstalters liste.

Kongelig resolusjon, hvorved der uten at gebyr erlegges meddeles konfirmasjon på et fremlagt utkast til statutter for «Det nasjonale gamlehjem for sjømenn i Fredriksvern» med dertil knyttede legater og fond. 5 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved handlende Dina Bybergs testament av 28 august 1915 oprettede «Dina Bybergs legat til gamle verdige trengende i Stjørdal». 5 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved handlende Dina Bybergs testament av 28 august 1915 oprettede «Dina Bybergs legat til fattige barns beklædning på Stjørdalshalsen». 5 oktbr.

Skrivelse*) fra Landbruksdepartementet om ophevelse av de ved kongelig resolusjon av 19 juli 1912 stadfestede regler for piggtråds anvendelse til gjerde i Åsnes herred, Hedmark fylke. 5 oktbr.

Skrivelse*) fra Arbeidsdedartementet om ophevelse av den ved kongelig resolusjon av 9 september 1921 fastsatte bestemmelse om forhøiet maksimalhastighet for motorvognkjøring i Larvik. 5 oktbr.

Skrivelse**) fra Arbeidsdepartementet angående ophevelse av departementets bestemmelser av 16 september 1925 og 16 juni 1926 om forhøiet maksimalhastighet for motorvognkjøring i Kristiansand og på den bymessig bebyggede strekning Lunden — Vennesla kirke i Vennesla herred samt angående fastsettelse av innskrenket hastighet for motorvognkjøring på visse gater m. v. i Kristiansand. 5 oktbr.

*) Bekjentgj. 13 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.
**) Bekjentgj. 13 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 39, hvor vedkommende nye bestemmelser er inntatt.

6 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet, hvori meddeles at departementet s. d. i henhold til § 6 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 har utferdiget følgende forskrifter til supplering av nevnte lov:

A.

Forskrifter om materialer og konstruksjoner m. m.

Kap. I. *Grunnmur.*

§ 1. Grunnmur opføres av materialer og med dimensjoner som bygningsrådet finner forsvarlig i hvert enkelt tilfelle. Såfremt grunnmuren opføres av betong, må de i kap. VI gitte forskrifter om betongens beskaffenhet iakttas, jfr. i øvrig § 26.

Kap. II. *Vegger av natursten.*

§ 2. Vegger av natursten skal opføres av materialer og med dimensjoner som bygningsrådet finner forsvarlig i hvert enkelt tilfelle.

Gjennemgående sten må ikke anvendes i yttervegger i bygninger bestemt til varig ophold for mennesker.

Kap. III. *Vegger av teglsten.*

§ 3.

1. I bygninger som er bestemt til beboelse (bygningslovens § 104), skal yttervegger av teglsten ha minst følgende murtykkelse, heri ikke medregnet pussen:
   a. I bygninger på inntil 2 etasjer med en vegghøide av inntil 6,5 m. fra grunnmurens overkant til gesimsens overkant, minst 30 cm.
   b. I høiere bygninger på inntil 3 etasjer med en samlet høide av inntil 11 m. fra grunnmurens overkant til gesimsens overkant, minst 35 cm. ($1^1/_2$ sten).
   c. I bygninger med flere etasjer skal de 3 øverste etasjer ha minst 35 cm. ($1^1/_2$ sten) tykkelse og de underliggende etasjer minst 47 cm. (2 sten) tykkelse.
   d. Har bygningens 3 øverste etasjer regnet fra overkant av underste bjelkelag i disse etasjer til gesimsens overkant tilsammen en større høide enn 11 m., kan kun de to øverste etasjer utføres av 35 cm. tykk mur.
   e. Bygningsrådet kan, når det av stabilitetshensyn finnes ubetenkelig, tillate at gavlspisser og opbygg over gesimsen opføres til større høide enn ovenfor fastsatt uten forøkelse av veggtykkelsen i de underliggende etasjer.

*) Bekjentgj. 13 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.

2. De under punkt 1 a nevnte vegger skal utføres som hul- 6 oktbr.
mur av hårdbrent sten (jfr § 14) i cement eller kalkcementmørtel med minst 11 cm. (½ sten) tykke vanger innbyrdes forbundet med sten eller med galvanisert jern av minst 5 mm. tykkelse (engelsk hulmur). Binderne anbringes således at den innbyrdes avstand hverken i vertikal eller horisontal retning blir over 0,5 m.

Jernbindernes ender skal være bøiet så de får godt feste i murverket.

3. Murer med en foreskreven tykkelse av 35 cm. eller derover kan utføres som hulmur således at der utspares vertikale kanaler av ikke over 12 × 24 cm. tverrsnitt innbyrdes adskilt med minst 11 cm. tykke skillevegger (Bergenshulmur).
4. De kan også utføres med helt adskilte vanger som innbyrdes kun er forbundet med enkelte bindere av sten eller jern som ovenfor nevnt, men i så fall medregnes luftmellemrummet mellem vangene ikke i murtykkelsen.
5. I alle vegger av hulmur hvor den indre vange er under 23 cm. tykk, skal de 3 skifter nærmest under bjelkelagene utføres som kompakt mur, eller på annen av bygningsrådet godkjent måte gis en tilsvarende forsterkning. Dog kan der mellem bjelkene være en gjennemgående hulpipe av ikke over 12 × 24 cm. tverrsnitt. Hvor muren utføres kompakt, kan bygningsrådet, hvor det finnes påkrevet, påby fornøden isolasjon.

§ 4. For arbeidsrum (bygningslovens § 105) gjelder samme bestemmelser om ytterveggenes tykkelse og konstruksjon som ovenfor bestemt for beboelseshus.

Bygningsrådet kan dog med helserådets samtykke tillate at veggene for sådanne rum opføres overensstemmende med de nedenstående regler for bygninger som ikke er bestemt for varig ophold for mennesker, når veggene under hensyn til virksomhetens art antas å by tilstrekkelig beskyttelse mot kulde og fuktighet.

§ 5. I bygninger som ikke er bestemt til varig ophold for mennesker, skal de øverste 6 m. av ytterveggene regnet fra øverste veggspiss opføres av minst 23 cm. (1 sten) tykk mur, men veggene nedenfor må forsterkes med 11 cm. (½ sten) for hver 6 m. Forsterkningen må foretas ved bjelkelagene.

Bygningsrådet kan tillate at gavlspisser på bygninger som ikke har større høide enn 6 m. fra grunnmurens overkant til gesimsens overkant, opføres med inntil 9 m. høide uten at muren forsterkes.

§ 6. Bjelkebærende mellemvegger av teglsten skal ha minst 23 cm. (1 sten) tykkelse.

6 oktbr. Vegger av denne tykkelse kan anvendes i bygninger på inntil 2 etasjer. I høiere bygninger kan denne murtykkelse anvendes i de øverste 2 etasjer, såfremt den fri bjelkelengde ikke er over 5½ m. Er bjelkelengden større, kan kun veggene i den øverste etasje utføres av 1 stens mur.

I de underliggende etasjer skal veggene ha minst 35 cm. (1½ sten) tykkelse, og kan da utføres som hulmur som for yttervegger med minst 35 cm. tykkelse bestemt.

§ 7. Bjelkebærende mellemvegger og trapperumsvegger av utmuret bindingsverk av tre i murbygning skal utføres av minst 12,5 × 12,5 cm. (5″ × 5″ box) bindingsverk med 11 cm. (½ sten) tykk utmuring.

§ 8. Indre portrumsvegger av kompakt mur i bygninger som er bestemt til beboelse (bygningslovens § 104), skal ha minst 35 cm. tykkelse, og av hulmur minst 30 cm. tykkelse utført som for yttermurer bestemt.

§ 9. Hvor de bærende og avstivende konstruksjoner i en bygning utføres av jernbetong eller lignende, kan de utfyllende murvegger av teglsten utføres med de for yttervegger ovenfor fastsatte minimumsdimensjoner uansett etasjenes antall og veggenes høide.

§ 10. Hvor bygningsloven påbyr at trapperumsvegger skal utføres av mur, skal de ha minst 23 cm. (1 sten) tykkelse.

§ 11. Murverk av teglsten skal utføres i et av bygningsrådet godkjent forband. Hulmur med mindre vangetykkelse enn 11 cm. (½ sten) må ikke anvendes.

§ 12. De foranstående bestemmelser om murtykkelser gjelder kun for bygninger som har almindelig forekommende dimensjoner i rummene, og hvor veggene ikke i større utstrekning enn ved almindelig forekommende beboelseshus er gjennembrutt av vindus- og døråpninger.

I andre tilfelle samt hvor det i øvrig av stabilitetshensyn finnes påkrevet, kan bygningsrådet påby større murtykkelser enn foran bestemt. Bygningsrådet kan også, hvor det av hensyn til de klimatiske forhold måtte anses påkrevet, påby at ytterveggene skal utføres som hulmur, og at den ytre vange utføres av klinker, samt enn videre at den ene av hulmurens vanger skal ha en tykkelse av minst 23 cm. (1 sten), (Trondhjems hulmur).

§ 13. Hvor hulmur er påbudt i forskriftene eller av bygningsrådet, må luftkanalene renses for det murbruk som under opførelsen faller ned i dem.

§ 14. Yttervegger av teglsten skal på alle tilgjengelige flater være rappet, pusset eller spekket. Dette gjelder også innersiden av den ytre vange i hulmur av under 35 cm. tykkelse.

§ 15. De foreskrevne murtykkelser må ikke innskrenkes 6 oktbr.
ved fortløpende spikerlekter og lignende.

Til befestigelse av innvendig panel må kun anvendes korte klosser eller kiler.

Blenninger kan ikke anbringes uten bygningsrådets tillatelse.

§ 16. Alle yttervegger må være forsvarlig forankret til bjelkelagene. Ankrenes innbyrdes avstand må ikke overstige 3 m. Dette skal også iakttas ved endegavlers forankring til takverket. Langanker skal anbringes i sådan utstrekning som bygningsrådet finner påkrevet.

Kap. IV. *Vegger av kalksandsten, kompakt betongsten eller andre kunststener.*

§ 17. Til vegger av kalksandsten eller kompakt betongsten må kun benyttes sten og forband som er godkjent av bygningsrådet. For sådanne vegger gjelder de for teglstensvegger fastsatte minste tykkelser.

Andre kunststener tillates ikke anvendt uten tillatelse av bygningsrådet, som i så fall ikke er bundet ved foranstående bestemmelse om teglstensveggers tykkelse. Før tillatelse gis, skal der foreligge uttalelse fra en anerkjent norsk materialprøveanstalt om stenens fasthet, isolasjonsevne og motstandsevne mot ild.

I beboelseshus må yttervegger av kompakt betongsten og andre stener hvis isolasjonsevne er dårligere enn almindelig teglsten, kun opføres som hulmur.

Kap. V. *Vegger av betonghulsten og hulmurdannende betongformsten.*

§ 18. I bygninger som opføres av betonghulsten eller hulmurdannende betongformsten må kun benyttes stentyper og forband som er godkjent av bygningsrådet.

§ 19. Yttervegger av betonghulsten eller betongformsten skal ha en tykkelse av minst 25 cm., og hulrummene skal i bygninger som er bestemt til beboelse (bygningslovens § 104), være således anordnet at veggen gir minst samme beskyttelse mot kulde og fuktighet som $1^1/_2$ stens kompakt teglstensmur, jfr. for arbeidsrum forskriftenes § 4.

Vegger av denne tykkelse kan anvendes i bygninger på inntil 2 etasjer med en vegghøide av inntil 6,5 m. fra grunnmurens overkant til gesimsens overkant.

For små bygninger kan bygningsrådet tillate at gavlspisser opføres til større høide.

6 oktbr. Små uthusbygninger og lignende kan med bygningsrådets samtykke opføres med 15 cm. tykke yttervegger til en høide av inntil 5 m.

§ 20. I bygninger på over 2 etasjer eller med større vegghøide enn foran nevnt, kan betonghulsten eller betongformsten ikke anvendes til yttervegger hverken i beboelseshus eller i andre bygninger uten bygningsrådets tillatelse, og veggene skal i tilfelle ha samme tykkelse som for yttervegger av teglsten bestemt.

§ 21. Hvor de bærende og avstivende konstruksjoner i en bygning utføres av jernbetong eller lignende, kan dog de utfyllende vegger utføres av betonghulsten eller betongformsten med 25 cm. tykkelse.

§ 22. Bjelkebærende mellemvegger av betonghulsten eller betongformsten skal ha samme tykkelse som for yttervegger bestemt.

§ 23. De foranstående bestemmelser om veggtykkelser gjelder kun for bygninger som har almindelig forekommende dimensjoner i rummene, og hvor veggene ikke i større utstrekning enn ved almindelig forekommende beboelseshus er gjennembrutt av vindus- og døråpninger.

I andre tilfelle, samt hvor det i øvrig av stabilitetshensyn finnes påkrevet, kan bygningsrådet påby større veggtykkelser enn foran bestemt.

§ 24. Ved beregning av veggtykkelsen medregnes ikke pussen.

§ 25. Under bjelkelag og takstoler og langs gavlskråninger må der anordnes en kompakt fortløpende betongbærer av minst 15 cm. høide og armeret med minst 2 stk. 10 mm. rundjern i over- og underkant. Sådanne bærere må betryggende isoleres mot kulde og fuktighet, og bjelkelag og takstoler må solid forankres til dem. Bygningsrådet kan tilstede undtagelse fra bestemmelsen i denne paragraf hvor stenens indre vange har en større godstykkelse enn 5 cm.

Hvor de ovennevnte bærere anordnes, må veggens hulrum ved bjelkelaget fylles med ren koksslagg eller et annet isolerende, kornet, ikke vannopsugende materiale for å hindre kondensering av luftens fuktighet ved gulvlistene.

§ 26. Betonghulsten tillates ikke anvendt til utvendige murer lavere ned enn til 30 cm. over terreng eller over bunnen av lysgrav. Terrenget må senere ikke påfylles langs sådan vegg, medmindre lysgrav anordnes. Fra bestemmelsen i denne paragraf kan bygningsrådet tilstede avvikelse hvor forholdene måtte gjøre det ubetenkelig.

§ 27. Yttervegger av betonghulsten og betongformsten i beboelseshus og arbeidslokaler skal utvendig forsynes med

tett, værbestandig puss, og deres indre veggflate skal pusses 6 oktbr.
eller cementslemmes, selv om de paneles.

§ 28. Befestigelsen av panel til veggen må foregå på en av bygningsrådet godkjent måte, således at veggen ikke beskadiges.

§ 29. Til vegger av betonghulsten eller betongformsten må der kun anvendes sten av god Portlandcement og skarp, ren sand. Cementen må opfylle de almindelige betingelser for leveranse og prøvning av Portlandcement til Norges jernbane-, vei-, havne-, vassdrags- og fyrvesen. Stenen skal være forarbeidet således at den 4 uker efter fremstillingen har en minste trykkfasthet av 70 kg. pr. cm.^{2} netto trykkflate.

Blandingsforholdet må ikke være magrere enn 1 : 4, medmindre der fra anerkjent norsk materialprøveanstalt tilveiebringes prøvecertifikat som viser at stenen har den ovennevnte trykkfasthet. I byggverket må påkjenningen på netto trykkflaten ikke overskride $^1/_{15}$ av den midlere bruddfasthet.

Kun ubeskadiget sten må benyttes, og tilhugning på byggestedet må mest mulig undgåes. Stenen må ikke anvendes før 4 uker efter fremstillingen. Opmuringen må skje i cementmørtel som er fri for småsten, og det må påses at mørtel ikke faller ned i hulrummene og tilstopper disse. Opmuring eller pussing må ikke foretas i frostvær eller med frosne materialer. Stenen må være fuktig under opmuringen.

Kap. VI. *Støpte betongvegger (uten jernarmering).*

§ 30. Støpte vegger av betong uten jernarmering kan med bygningsrådets samtykke anvendes i samme utstrekning og med samme veggtykkelser som for vegger av betonghulsten og hulmurdannende betongformsten bestemt.

§ 31. I bygninger som er bestemt til beboelse, skal ytterveggene være isolert eller utført med hulrum på en av bygningsrådet godkjent måte. Veggene skal gi minst samme beskyttelse mot kulde og fuktighet som 35 cm. tykk ($1^1/_2$ sten) kompakt teglstensmur.

§ 32. Til støpning av betong må der kun anvendes Portlandcement som opfyller de almindelige betingelser for leveranse og prøvning av Portlandcement til Norges jernbane-, vei-, havne-, vassdrags- og fyrvesen, skarp, ren sand av hensiktsmessig kornstørrelse, og singel eller pukksten av uforvitret, værfast materiale hvis fasthet er større enn den anvendte mørtelblanding. Bygningsrådet kan forlange at materialene prøves ved en anerkjent materialprøveanstalt.

Størrelsen av den anvendte pukksten eller singel må stå i forhold til veggens tykkelse, varierende fra ertestørrelse til

6 oktbr. stener som kan passere gjennem en ring med 60 mm. diameter. Kornstørrelser under 7 mm. henregnes til sand.

Der må ikke anvendes betong hvis blandingsforhold mellem cement og sand er magrere enn 1 : 5, og til vegger hvis godstykkelse (vangetykkelse) er mindre enn 5 cm., må blandingsforholdet ikke være magrere enn 1 : 4.

Blandingsforholdet mellem sand og sten må avpasses efter konstruksjonens art og den anvendte stens størrelse, således at tynne vegger og liten stenstørrelse betinger en liten stenmengde i forhold til sandmengden.

Magrere blandingsforhold enn 1 del cement : 5 deler sand : 7 deler pukksten må ikke anvendes.

I vegger hvis godstykkelse er minst 40 cm., kan der med bygningsrådets samtykke innlegges inntil 20 % «sparesten». Avstanden mellem stenene innbyrdes og mellem stenene og forskallingen må være så stor at en fullstendig innstøpning av stenene finner sted, som regel ikke under 10 cm.

§ 33. Støpte yttervegger av betong skal i beboelseshus og arbeidslokaler utvendig forsynes med tett og værbestandig puss. Bygningsrådet kan dog tilstede undtagelse herfra for «forsatsbetong» eller lignende som anvendes til fasadeutstyr når denne betongs blandingsforhold ikke er magrere enn 1 del cement : 3 deler sand.

§ 34. Den såkalte «Ålesundsmur» (kompakt murvegg hvis ene side er opført av natursten (bruddsten) i cementmørtel, og hvis annen side dannes av en mot forskalling utført støpning), kan kun anvendes med bygningsrådets samtykke og med samme veggtykkelser som for teglstensvegger bestemt. Der må kun anvendes bruddsten av faste bergarter som lett kan bearbeides med hammer, og som har gode naturlige liggeflater. Der må ikke anvendes magrere mørtel enn 1 del cement : 4 deler sand (uten pukksten eller singel). Mørtelen kan tilsettes litt kalk.

Anvendes «Ålesundsmur» som yttervegg i bygning som er bestemt til beboelse, må veggen isoleres på en av bygningsrådet godkjent måte. Veggen skal gi minst samme beskyttelse mot kulde og fuktighet som $1^1/_2$ stens kompakt teglstensmur.

Yttervegger av «Ålesundsmur» skal i beboelseshus og arbeidslokaler utvendig forsynes med tett og værbestandig puss. Dette gjelder ikke støpte vegger som utvendig er forsynt med eller beklædd med huggen natursten (råkop). Denne må fuges med fet cementmørtel.

Kap. VII. *Jernbetongkonstruksjoner.*

§ 35. Til konstruksjoner av jernbetong må der kun anvendes materialer som tilfredsstiller følgende fordringer:

6 oktbr.

A. Jern.

Jernets strekkgrense skal være minst 2400 kg. pr. cm.^{2}, og dets bruddstyrke minst 3700 kg. pr. cm.^{2} Bruddforlengelsen skal være minst 20 % målt på et stykke lik 10 ganger jernets minste tverrmål. Jernet må i kold tilstand kunne bøies 180 grader om en tapp hvis diameter er lik det dobbelte av stangens minste tverrmål, uten å vise spor av risser på strekksiden.

B. Betong.

1. De materialer hvorav betongen fremstilles, skal tilfredsstille følgende fordringer:
   a. Cement. Som bindemiddel må kun anvendes ren Portlandcement som opfyller de «Almindelige betingelser for leveranse og prøvning av Portlandcement til Norges jernbane-, vei-, havne-, vassdrags- og fyrvesen».
   b. Sand. Denne kan være naturlig sand eller fremstillet ved knusning av sten. Sandkornene bør ha forskjellig størrelse, varierende fra ganske fine til 7 mm. Ikke mer enn 30 % av sanden bør kunne passere en sikt med 324 masker pr. cm.^{2} (fri maskevidde = 0,3 mm.). Sandkornene må være av hårdt, værfast materiale.

      For å fastslå om en sand er brukbar til betongstøpning, skal der, forsåvidt bygningsrådet finner det påkrevet, på anerkjent prøveanstalt foretas prøver med cement og sand i form av prøveterninger av blanding 1 : 3 og med 7 cm. sidekant. Disse bør efter 28 døgn vise minst 20 % større styrke enn like store terninger av normalsand med samme cement i samme blandingsforhold efter volum. Sand som viser mindre styrke enn foran angitt, kan i nødsfall brukes under følgende forutsetninger: Cementmengden for sandprøven økes inntil prøveterningene viser 20 % større styrke enn normalsand. Den i vedkommende betongblanding foreskrevne cementmengde må da økes i samme forhold som cementmengden må økes i sandprøven. Sand som viser mindre styrke enn 80 % av normalsand, må overhodet ikke brukes. Ubrukbar til betongstøpning er sand som i merkbar grad inneholder forurensninger av bløte korn, lerklumper, jord, plantestoffer eller bestanddeler av annen art som nedsetter cementens bindekraft.
   c. Sten (pukksten eller singel). Denne må være fri for forurensninger, og må bestå av uforvitret, værfast materiale hvis fasthet er større enn den anvendte mørtelblanding. Kornstørrelsen fra 7 mm. og opover må stå i passe forhold til mellemrummet mellem jernstengene og konstruksjonens tykkelse. De største stener må

6 oktbr.

kunne passere gjennem en ring med 30 mm. diameter. Ved fundamenter og andre grove konstruksjoner kan der anvendes større sten. Utpreget skiferformet pukksten må ikke anvendes, da den vanskeliggjør blandingen og danner hulrum i betongen.

d. Vann. Der må kun brukes ferskvann, fritt for olje eller andre forurensninger som kan angripe cementen eller jernet.

2. Der må anvendes sådant blandingsforhold som bygningsrådet finner forsvarlig under hensyntagen til konstruksjonens art.

Til jernbetongkonstruksjoner i sin almindelighet skal ikke anvendes en magrere blanding enn 1 del cement + 3 deler sand + fra 0 til $4^1/_2$ del sten, regnet i volumdeler. Mer enn 3 deler sten bør kun anvendes i fundamenter og grovere konstruksjoner. Under ugunstige belastnings- eller luftforhold bør anvendes fetere blanding.

Til jernbetongkonstruksjoner i ferskvann skal anvendes 1 del cement + 2 deler sand + fra 0 til 3 deler sten, hvis støpningen foregår under vann. Utføres støpningen i tørr byggegrube, kan anvendes 1 del cement + $2^1/_2$ del sand + fra 0 til $3^1/_2$ del sten.

I sjøvann eller vann som inneholder svake syrer o. l., må kun anvendes en absolutt tett betong. Blandingen bør derfor ikke være magrere enn 1 : 2 : 3. I nærheten av vannets overflate, hvor betongen også angripes av frost og slitasje fra bølgeslag, bør blandingen ikke være magrere enn 1 : $1^1/_2$: $2^1/_2$. Stenmengden bør også stå i forhold til den anvendte maksimale stenstørrelse, idet en mindre stenstørrelse betinger en mindre stenmengde.

Det er ikke ubetinget nødvendig at sand og sten tilveiebringes helt adskilt. Sanden kan inneholde sten, likesom stenen kan inneholde knust eller naturlig sand. Benyttes sådan blanding, f. eks. sams grus, må det tilfeldige blandingsforhold bestemmes ved siktning. Viser dette sig å være forskjellig fra det foreskrevne, må det rettes ved tilsetning enten av sten eller sand.

Bestemmes cementmengden til den foreskrevne blanding efter vekt, skal 1 l. cement regnes lik 1,3 kg.

3. Betongen skal efter 28 døgn ha en bruddstyrke på minst 180 kg. pr. cm.^{2}, når prøveterninger støpes med 20 cm. sidekant av den på byggeplassen anvendte betong.

§ 36. I bygninger som er bestemt til varig ophold for mennesker, skal yttervegger av jernbetong ha en tykkelse av minst 15 cm. og være isolert på en av bygningsrådet godkjent måte, således at de under hensyntagen til rummenes benyttelse

antas å yde fornøden beskyttelse mot kulde og fuktighet. An- 6 oktbr.
vendes korkisolasjon, skal denne ha en minstetykkelse av 3 cm. Veggene skal utvendig forsynes med tett, værbestandig puss. Bygningsrådet kan dog tilstede undtagelse herfra.

Bjelkebærende mellemvegger samt yttervegger i bygninger som ikke er bestemt til varig ophold for mennesker, skal ha en tykkelse av minst 10 cm.

Kap. VIII. *Vegger av tre.*

§ 37. I bygninger som er bestemt til varig ophold for mennesker, skal yttervegger av tre utføres således:

1. Hvor de opføres av laftverk, skal dette ha en tykkelse av minst 7 cm. (3″ planker).

   Forsynes veggene med papp og panel eller annen av bygningsrådet godkjent beklædning, kan tykkelsen innskrenkes til 6 cm. (2½″ planker) i 1 etasjes bygninger.
2. Når de opføres av selvbærende planker som reisverk, skal vegger i 1 etasjes bygninger ha minst 6 cm. og i 2 etasjers bygninger minst 7 cm. tykkelse.

   Med bygningsrådets samtykke kan tykkelsen innskrenkes til 6 cm. for mindre 2 etasjers bygninger.

   Rammene under og over bjelkelagene skal være minst 10 × 12,5 cm. i tverrsnitt eller med bygningsrådets samtykke 10 × 10 cm. Enn videre kan bygningsrådet for små 1 etasjes bygninger tillate at rammene gjøres av samme dimensjoner som veggplankene.

   Alle reisverksbygninger skal utvendig forsynes med impregnert papp og panel eller annen av bygningsrådet godkjent beklædning. Bygningsrådet kan også påby at veggene innvendig forsynes med papp og panel.

   Reisverket må avstives mot sideforskyvning på en av bygningsrådet godkjent måte.
3. Når de opføres som bindingsverk, skal dette være minst 12,5 cm., målt tvers på veggen, med rammer og hjørnestendere av minst 12,5 × 12,5 cm. i tverrsnitt. Dog kan bygningsrådet ved mindre 1 og 2 etasjers bygninger tillate at dimensjonene innskrenkes til 10 cm.

   Bindingsverket skal avstives mot sideforskyvning på en av bygningsrådet godkjent måte.

   Det skal utfylles eller beklædes med minst 6 cm. tykke planker utvendig forsynt med impregnert papp og panel eller annen av bygningsrådet godkjent beklædning. Bygningsrådet kan også påby at veggene innvendig forsynes med papp og panel.

   Istedenfor planker kan anvendes umiddelbart på hin-

6 oktbr. annen kryssvis liggende paneler som tilsammen har samme tykkelse.

4. Bindingsverket kan også utfylles eller beklædes med paneler med luftmellemlag, når følgende regler iakttas:
   a. Veggene utføres med minst 4 lag paneler og 4 lag papp. Det ytterste panel skal ha en tykkelse av minst 1,8 cm. ($^7/_8$″ bord) og de 3 øvrige minst 1,5 cm. ($^3/_4$″ bord). De 2 inderste paneler skal være krysslagt og ligge tett på hinannen med pappmellemlag. Istedenfor det ene lag innvendig panel kan anvendes celotex av minst 1 cm. tykkelse, og i så fall kan det ene lag papp sløifes. De 2 ytterste paneler kan enten legges tett på hinannen, krysslagt med pappmellemlag, eller med luftmellemrum som avdeles overensstemmende med bestemmelsen i litra c. Pappen skal være god bygningspapp. Det ytterste lag skal være impregnert. Pappmellemlagene kan erstattes med tangmatter, og i så fall kan der mellem mattene og panelet anvendes spikerslag, når der sørges for at feltene avdeles med spikerslag av passende dimensjoner i ikke over 1 m. høide. Tangen må anbringes mellem impregnert papp- eller papiromslag, når tangmattene innlegges mellem 2 ytre panel.
   b. Alle stendere, skråbånd og losholter så vel i ytre som i indre vegger skal ha samme bredde og avplaneres på de mot panelingene vendende flater.
   c. Feltene i bindingsverket må ikke gjøres over 1,5 m. brede, eller 2 m. hvis der er skråbånd i feltet, og i vertikal retning deles i felter på ikke over 1 m. høide med losholter av forsvarlig tykkelse.
   d. Brandmur må ikke opføres langs hule vegger eller med hulrum mellem brandmur og panel.
   e. Bygningen må ha en avstand fra nabogrunn av minst 5 m., medmindre de adskilles ved brandvegg.
5. Bygningsrådet kan med helserådets samtykke tillate at bindingsverket utfylles med ½ stens mur eller beklædes utvendig og innvendig med pusslag på strekkmetall, netting, trådtegl eller lignende eller med komposisjonsplater, når veggene isoleres eller utføres således at de under hensyntagen til rummenes benyttelse antas å by fornøden beskyttelse mot kulde og fuktighet.

   Når veggene beklædes med dobbelt pusslag, må luftmellemrummet i veggene avbrytes på en av bygningsrådet godkjent måte, således at der ikke blir gjennemgående luftkanaler fra etasje til etasje.
6. Mellemrummene mellem bjelkehodene skal i ytterveggene i reisverks- og bindingsverksbygninger utfylles med planker.

7. All paneling på den indre side av kompakte yttervegger skal pålegges veggen uten mellemlag. Dog kan der mellem veggen og panelet anbringes lekter til avretning efter bygningsrådets nærmere bestemmelse. 6 oktbr.

§ 38. Bjelkebærende mellemvegger av planker skal med undtagelse av bestemmelsen om ytre panel tilfredsstille de ovenstående bestemmelser om yttervegger.

Bjelkebærende mellemvegger av bindingsverk med paneler med luftmellemrum skal på begge sider av bindingsverket ha 2 på hinannen liggende krysslagte paneler, hver med en minste tykkelse av 1,5 cm.

§ 39. Hvor skillevegger som ikke er bjelkebærende, utføres med hulrum, må hulrummet avbrytes av horisontale lekter med ikke over 1 m. avstand.

§ 40. Anbringes rum til varig ophold for mennesker på loft, skal skråtak og vegger som ikke støter til andre sådanne rum, forsåvidt de gjøres av tre, utfylles med planker av minst 6 cm. tykkelse eller med paneler overensstemmende med det som ovenfor er bestemt for yttervegger, dog således at det ene av de ytre paneler og papplag bortfaller.

Det samme gjelder bjelkelaget over rummet, når bygningsrådet tillater at det utføres uten stubbeloft.

§ 41. De ovenstående bestemmelser om utførelsen av yttervegger og vegger mot loft kommer også til anvendelse ved innredning av rum til varig ophold for mennesker i uthusbygning.

§ 42. Mellem bygning eller rum bestemt til varig ophold for mennesker og bygning hvis vegger ikke tilfredsstiller bestemmelsene for de førstnevnte bygninger, må der ikke åpnes direkte dørforbindelse uten bygningsrådets tillatelse.

§ 43. For vegger i bygninger som ikke er bestemt til varig ophold for mennesker, kan der foruten de ovenfor foreskrevne konstruksjoner og dimensjoner anvendes andre byggemåter, som er tilstrekkelig stabile og godkjennes av bygningsrådet. Utføres veggene med hulrum, må hulrummet avbrytes av horisontale lekter med ikke over 1 m. avstand.

Kap. IX. *Brandvegg.*

§ 44. Brandvegg i trebygninger skal opføres av teglsten, betong eller kalksandsten med en minste godstykkelse av 23 cm.

I bygninger, bestemt til varig ophold for mennesker, må sådan vegg isoleres mot kulde og fuktighet på en av bygningsrådet godkjent måte, såfremt den ikke er felles med nabobygning.

§ 45. Brandvegg av betonghulsten eller hulmurdannende betongformsten kan kun anvendes når bygningens yttervegger er opført av samme materiale, og skal da ha samme tykkelse som for yttervegger bestemt. Dette gjelder også felles brandvegg.

6 oktbr. Bjelkelag tillates ikke lagt i brandvegger av betonghulsten eller i hulmurdannende betongformsten.

§ 46. Brandvegg i murbygninger og bygninger av betong eller jernbetong skal ha samme tykkelse som for yttervegger bestemt, dog således at forsterkninger utover 35 cm. ikke kreves, medmindre bygningsrådet av stabilitetshensyn finner det nødvendig.

Med hensyn til felles brandvegg henvises til bygningslovens § 84.

Kap. X. *Konstruksjoner av jern.*

§ 47. Alle bærende jernkonstruksjoner i en bygning skal ved påstrykning av dertil egnet stoff beskyttes mot rustdannelse.

§ 48. Søiler og dragere av jern som bærer vegg, bjelkelag, trekonstruksjon eller trapper, skal isoleres mot påvirkning av varme i ildebrandstilfelle på en av bygningsrådet godkjent måte.

Isolasjonen må foruten å ha ringe varmeledningsevne også være motstandsdyktig mot støt og mot skade ved påsprøitning av vann i brandtilfelle.

Til isolasjon kan anvendes murverk, betong, puss på netting, kiselgühr, asbest m. v.

For å sikre isolasjonen mot å ødelegges, kan anbringes beskyttelseskasser av metall eller tre.

Påbudet om isolasjon gjelder ikke søiler som bærer takkonstruksjoner i enetasjes haller, når disse ikke tjener som lagerrum for brennbare saker.

Isolasjon av søiler anbragt i en bygnings fasader, kan undlates med bygningsrådets samtykke. Bygningsrådet kan også frita for isolasjonsbestemmelsene, hvor det gjelder almindelige våningshus av mur som opføres uten innvendige trevegger og uten panel, og hvor der ikke er større butikker eller lagres brennbare saker.

Kap. XI. *Taktekning.*

§ 49. Til ildfast taktekning henregnes:

1. Metallplater.
2. Skifersten.
3. Flat taksten av tegl eller cement, som skal være formet og pålagt bordtak på en av bygningsrådet godkjent måte således at der ikke i annen retning enn den horisontale blir gjennemgående fra sten til sten løpende kanaler, dog kan der under lektene anvendes sløifer. Derhos kan bygningsrådet påby at stenen, hvor det av hensyn til værforholdene anses påkrevet, festes til taket på en av bygningsrådet godkjent måte. Materialet må dekke tett i omleggene.

Omlegg må ikke være under 5 cm. Hvis stenen falses

sammen med dype rifler således at enhver sideforskyvning er utelukket, kan dog omlegget være mindre. 6 oktbr.

4. Krum taksten tillates anvendt på de i lovens § 87,2 omhandlede bygninger når tretaket tekkes med en av bygningsrådet godkjent tjærefri asfaltpapp av minst $1^1/_2$ mm. tykkelse. Trelektning kan anvendes over asfaltpappen. Bygningsrådet kan påby at stenen, hvor det av hensyn til værforholdene anses påkrevet, festes til taket på en av bygningsrådet godkjent måte.
5. Torv i landdistrikt på steder hvor bygningsrådet tillater det.
6. Tjærefri asfaltpapp av minst 2 mm. tykkelse. Pappen må godkjennes av bygningsrådet. Tykkelsen kan med bygningsrådets samtykke innskrenkes til $1^1/_4$ mm. for de under 7 omhandlede bygninger.
7. Sandet tjærepapp av $1^1/_4$ mm. tykkelse, dog kun med bygningsrådets samtykke, for mindre skurbygninger og bygninger av provisorisk art.
8. Asfaltskifer.
9. Cementasbestplater og flat taksten av sådant materiale.

§ 50. Ved anvendelse av bølgeformede plater på bordtak skal kanalene mellem platene og bordtaket nedentil tettes på en av bygningsrådet godkjent måte.

§ 51. Bordtak under ildfast tekning skal være flatt; dog kan bygningsrådet tillate at bordene legges på hinannen i horisontal retning.

Kap. XII. *Røkpiper.*

§ 52.

1. Enhver pipe skal være opført med vanger av minst 11 cm. tykkelse (½ sten) av velbrent teglsten i godt forband, innvendig muret nøiaktig glatt, stenskuret og kostet samt utvendig pusset eller fuget.
2. Piper kan også opføres av betong, jernbetong, betongsten og kalksandsten med den ovennevnte godstykkelse i bygninger som bygges av samme materiale eller hvor pipen opføres utenfor bygningen.
3. Pipens indre flate må ikke komme treverk nærmere enn 23 cm. Dette gjelder dog ikke smale gulvlister og taklister av tre, når der mellem pipen og listen anbringes et minst 2 mm. tykt asbestlag.
4. De fritt liggende ytterflater av pipen må ikke belemres således at eftersynet vanskeliggjøres. Fører pipe gjennem eller støter inn til rum som er bestemt til oplag av lett antendelige gjenstander, herunder innbefattet klæskammer, skal pipen isoleres fra rummet på en av bygningsrådet godkjent måte.

6 oktbr.

5. I bygning kan frittstående pipe opføres i 8 ganger så stor høide som pipens minste utvendige bredde.
6. Enhver pipes munning skal ligge minst 80 cm. høiere enn mønet eller takryggen, eller således at dens horisontale avstand til takflaten blir minst 3 m. Dette siste gjelder også når pipen kommer nærmere annen bygnings tak, trevegg eller åpning i murvegg.
7. Hvor ikke pipens munning over taket er avdekket ved helle eller pipehatt, skal murte piper oventil beskyttes ved støpejerns kraver eller på annen av bygningsrådet godkjent måte.

§ 53. For loddpipe, hvorved forståes pipe med mindre tverrmål innvendig enn 47 cm., gjelder følgende regler:

1. Dens innvendige form og størrelse skal være uforandret i dens hele lengde, og dens minste side eller diameter ikke være under 15 cm. Dog tillates det å gi den et mindre tverrmål inntil 12 cm., forsåvidt den opføres av formsten og spekkes, eller av innmurte rør av ildfast sten.

   Pipe med mindre tverrmål enn 24 cm. skal være kvadratisk eller cirkelformet.
2. Hvis pipen avviker fra loddlinjen så meget at den ikke kan stå fritt uten understøttelse, skal den overalt understøttes av ildfaste konstruksjoner fra grunnen av. Den må ikke trekkes med større helling enn 45° fra den loddrette linje.

   Hjørner som opstår ved en forandret retning, skal avrundes efter et cirkelstykke av minst 1 m. radius.
3. Hvor den begynner og over det øverste bjelkelag samt i regelen ved enhver forandret retning, skal den forsynes med feiedør. Bygningsrådet kan tillate at feiedør sløifes over øverste bjelkelag, når der treffes passende foranstaltninger til at feiningen kan foregå fra taket. I så fall kan bygningsrådet påby at pipen skal forsynes med feiedør over taket, eller tilbørlig avstives og forsynes med utenpå anbragte stigetrin.
4. I loddpiper kan innledes røk fra 1 almindelig ovn eller komfyr for hver 75 cm.^{2} tverrsnitt. For andre ildsteder kan bygningsrådet påby et større tverrsnitt pr. ildsted. I loddpiper må ikke innledes røk fra fabrikk, bakeri eller andre anlegg hvor der foregår større varmeutvikling.

§ 54.

1. Større piper skal forsynes med feiedør hvor de begynner, når der på dette sted ikke er anbragt åpent ildsted, samt også på loftet, forsåvidt bygningsrådet finner det påkrevet.
2. Avviker de fra loddlinjen så meget at de ikke kan stå fritt uten understøttelse, skal de overalt understøttes av ildfaste konstruksjoner fra grunnen av.

3. De skal i hele sin lengde være rettvinklet og av nøiaktig samme størrelse samt uten avsatser. Cirkelformet tverrsnitt kan dog anvendes med bygningsrådets tillatelse. Bygningsrådet kan også tillate at en firkantet pipe fortsetter med cirkelformet tverrsnitt, når dettes flateinnhold blir uforandret. 6 oktbr.

4. Piper med større tverrsnitt enn 60 cm. skal innvendig være forsynt med stigetrin av jern. Bygningsrådet kan også påby at piper med mindre tverrsnitt forsynes med støttetrin, belter eller lignende.

§ 55. For frittstående piper skal dimensjoner m. v. godkjennes av bygningsrådet i hvert enkelt tilfelle.

§ 56. Pipe for fabrikk, bakeri og andre anlegg hvor der foregår større varmeutvikling enn ved almindelige ildsteder, skal ha vanger av minst 23 cm. (1 sten) tykkelse.

§ 57.

1. Pipene må ikke benyttes som feste for radioantenner eller andre anordninger som kan skade murverket eller hindre pipenes feining.
2. Ved anlegg hvor det anses fornødent, kan bygningsrådet påby anbringelse av gnistkammer eller annet hensiktsmessig apparat til opfangelse av gnister.

§ 58.

1. Feiedør i pipe skal bestå av 2 plater med minst 2,5 cm. innbyrdes mellemrum. Den skal være av støpejern, tettsluttende, hvile på hengsler, samt være forsynt med betryggende fals på alle sider efter en av bygningsrådet godkjent modell, og være minst så stor i firkant som pipens innvendige gjennemsnitt eller lengste tverrmål.
2. Hvor bygningsrådet tillater anvendelse av ventilasjonsåpninger i røkpipe, skal åpningen være forsynt med en av bygningsrådet godkjent støpejerns luke med tettsluttende fals.
3. Døren eller luken må intetsteds komme treverk som ikke er beklædd med ildfast materiale, nærmere enn 50 cm. Står feiedør i mindre avstand fra gulvet enn 1,5 m., skal dette, såfremt det er av tre, være beklædd med ildfast materiale i pipens bredde og med et fremspring av minst 40 cm. Bygningsrådet kan også gi pålegg om sådan beklædning i andre tilfelle hvor dette måtte finnes påkrevet.
4. Feiedør skal alltid være lett tilgjengelig, og må ikke anbringes i rum som er bestemt til oplag av lett antendelige gjenstander, herunder innbefattet klæskammer.

6 oktbr.

Kap. XIII. *Ildsteder og røkrør.*

§ 59. Ildsted må kun anbringes i rum med tette vegger av ildfast materiale eller utført overensstemmende med bestemmelsene om vegger i rum, bestemt til varig ophold for mennesker. Dør fra sådant rum til bygning som ikke tilfredsstiller disse betingelser, må ikke anbringes uten bygningsrådets tillatelse.

§ 60.

1. Når almindelige ovner, kaminer, komfyrer o. l. av jern opsettes i mindre avstand enn 60 cm. fra vegg hvori der finnes treverk, skal veggen avbrytes av eller forsynes med teglstens brandmur av minst 11 cm. tykkelse (½ sten) og med så stor utstrekning at ildstedets ytterflater ikke kommer brandmurlist eller annet treverk nærmere enn 30 cm.
2. Ildstedet må ikke komme sådan brandmur nærmere enn 10 cm.
3. Heller ikke må ildstedet komme nærmere tretak enn 50 cm., medmindre dette beklædes med et mot hete og ild isolerende materiale efter bygningsrådets nærmere bestemmelse.
4. Ildstedets askekasse skal være innesluttet i hel jernkapsel, som skal være fjernet minst 10 cm. fra gulvet. Er der ingen askekasse, skal ildstedets bunn være fjernet minst 24 cm. fra gulvet.
5. Gulvet under ildstedet skal være belagt med jernplate eller annet likeså ildsikkert materiale, som ved almindelige ovner skal springe frem minst 30 cm. foran ilegget og ved andre ildsteder minst 40 cm. foran ilegget og minst 30 cm. til siden. Over dette ildfaste belegg kan foran ovnen anbringes linoleum.
6. Ildstedet skal være anbragt på fot av sten eller jern, og hvor foten er uten åpning således at luften ikke kan cirkulere fritt, må den utmures mellem bunnen og gulvet.

§ 61.

1. For jernovner med større ildrum gjelder, foruten hvad der i foregående paragraf er anført, at bygningsrådet kan påby sådanne ytterligere sikkerhetsforanstaltninger som i hvert enkelt tilfelle må anses påkrevet av hensyn til ildsikkerhet f. eks. utforing av ildrummet med ildfast sten, større avstand fra treverk og større utstrekning av det ildfaste gulvbelegg enn ovenfor fastsatt, samt i tilfelle påby at gulv, vegger og tak gjøres av ildfast materiale.
2. Gulvet under ovnen skal være av helt ildfast materiale. Herfra kan dog bygningsrådet tilstå undtagelse hvor dette efter omstendighetene finnes ubetenkelig.

§ 62.

1. For almindelige ovner, kaminer og peiser av sten gjelder de samme regler som i § 60 for jernovner bestemt,

dog kan de opføres umiddelbart inn til brandmur når av- 6 oktbr.
standen fra ildrummets innvendige side til treverk blir minst 47 cm. (2 sten).

2. Hvor ildstedet ikke hviler på sådan fot av ildfast materiale at luften fritt kan cirkulere, skal gulvet under ildstedet være av helt ildfast materiale. Bygningsrådet kan dog tilstå undtagelse herfra når der under ildstedet utmures i 47 cm. tykkelse. Utmuringen skal enten være avbrutt av eller hvile på en jernplate. Bygningsrådet kan enn videre tillate at utmuringens tykkelse innskrenkes til 35 cm. når jernplaten forsynes med asbestunderlag av minst 4 mm. tykkelse. Bygningsrådet kan påby at der foran åpne kaminer anbringes en av rådet godkjent frontrist.

§ 63.

1. I åpent ildsted for kjøkken og bryggerhus, innemurte komfyrer og bryggepanner o. l. skal murverket ha en tykkelse av minst 23 cm., og forsåvidt de støter til treverk, skal avstanden fra ildrummets indre side være minst 35 cm.
2. Ildstedene skal opføres på ildfaste konstruksjoner fra grunnen av. Dog kan bygningsrådet tillate at de opføres på ildfast gulv som ikke bæres av ildfaste konstruksjoner.
3. Gulvet omkring ildstedet skal være ildfast eller beklædd med et av bygningsrådet godkjent ildfast materiale i 1 m. utstrekning.

§ 64.

1. Større murte ildsteder, såsom bakerovner o. l., må ikke mures i forband med tilstøtende vegg, og deres ytterflate må ikke komme treverk nærmere enn 60 cm.
2. De skal fundamenteres på ildfaste konstruksjoner fra grunnen, og skal bestå av minst 23 cm. tykk mur (1 sten) som så langt luen spiller skal forsterkes med 11 cm. (½ sten). Ildrummet skal ytterligere utfores med ildfast sten av minst 10 cm. tykkelse.
3. I rum hvor sådant ildsted er anbragt, skal gulvet også utenfor ildstedet bestå av, eller forsåvidt bygningsrådet tillater det, være beklædd med ildfast materiale.
4. For heromhandlede ildsteder eller for de rum hvori de anbringes, kan bygningsrådet påby ytterligere sikkerhetsforanstaltninger hvor dette måtte finnes påkrevet.

§ 65.

1. Ildsteder i de i lovens § 123,3 omhandlede anlegg skal være anbragt i eget rum med ildfaste vegger og gulv samt ildfast eller med ildfast materiale beklædd tak.
2. Ilegg til ildsteder i rum hvori kjeler til kokning av olje, ferniss, tjære, bek og fett, eller til behandling av lignende

6 oktbr. særdeles brennbare stoffer er innmurt, skal anordnes således at fyringen skjer i tilstøtende rum.

§ 66. I verksted hvor der arbeides med lettfengelige materialer eller med tre, må kun anbringes lukkede ildsteder uten løse plater.

Ildstedet anbringes på murt fundament av minst 35 cm. høide over gulvet.

Rundt ildstedet skal anbringes en jernkasse med minst 20 cm. høie sider. Kassen skal foran ilegget gå minst 50 cm. og på de øvrige sider minst 30 cm. utenfor ildstedets vegger. Anbringes kassen ovenpå det murte fundament, kan disse tall innskrenkes til henholdsvis 30 og 20.

§ 67. Røkkammere skal utføres av mur av minst 23 cm. (1 sten) tykkelse og forsynes med ildfaste dører. De skal hvile på ildfaste konstruksjoner fra grunnen. Støter røkkammeret til treverk, skal murverket gjøres 11 cm. (½ sten) tykkere så langt luen spiller. Foregår røkutvekslingen utenfor røkkammeret, kan dette dog utføres av 11 cm. tykk mur, og dørene av tre når de beklædes med jernplater på asbestunderlag. Røken må avledes gjennem pipe.

§ 68. Rum bestemt til tørkning av brennbare saker ved hjelp av ovn, skal være opført av helt ildfaste materialer med vegger av minst 23 cm. tykkelse (1 sten).

Ilegget til ildstedet skal anbringes utenfor rummet. Rum til tørring av flyktige og lett antendelige stoffer må kun opvarmes ved damp, varmt vann, varm luft eller godkjent elektrisk opvarmning.

Fra bestemmelsene i denne paragraf kan bygningsrådet efterat brandstyrets erklæring er innhentet, tilstede undtagelse hvor ingen fare er å befrykte.

§ 69. I smier skal gulvet og vegger i 1 m. høide fra gulvet bestå av, eller forsåvidt bygningsrådet ved frittliggende mindre bygninger tillater det, være beklædd med ildfast materiale.

§ 70. Koke- og varmeapparater for gass og olje henregnes til ildsted og må kun anbringes i rum hvor ildsted kan anbringes, men er i øvrig undtatt fra foranstående bestemmelser.

Varmeapparater og komfyrer for olje må anmeldes for bygningsrådet og kun anbringes efter bygningsrådets nærmere bestemmelse.

§ 71. Stasjonære elektriske anlegg bestemt til å avgi varme, såsom bakerovner, tørkeanlegg, kjelanlegg o. l., henregnes til ildsted når de forbruker minst 5 kw. De er ikke underlagt bestemmelsene i foranstående forskrifter, men må anmeldes for bygningsrådet og godkjennes av dette efterat erklæring er innhentet fra vedkommende elektriske tilsyn og brandstyret. For dampkjelanlegg av det i § 74 omhandlede slags kommer dog

bestemmelsen i nevnte paragraf til anvendelse uansett strøm- 6 oktbr.
forbrukets størrelse.

§ 72.

1. Intet røkrør må trekkes fra et rum gjennem et annet uten bygningsrådets samtykke og aldri i større lengde enn 5 m., regnet fra ovn til pipe. Røret skal på den strekning hvor det trekkes, være av støpejern, og i øvrig skal de betingelser som bygningsrådet finner påkrevet iakttas.
2. Trekning av rør på loft tillates ikke.
3. Røkrør skal være fjernet minst 30 cm. fra tre eller brennbart materiale, eller skilt derfra ved mur av minst 11 cm. (½ sten) tykkelse, eller isolert fra treet på en likeså betryggende måte efter bygningsrådets nærmere bestemmelse. Føres det gjennem bjelkelag eller skillevegg eller innbygges i denne, skal der mures omkring det således at rørets ytre flate ikke på noget sted kommer tre nærmere enn 23 cm. Hvor røret støter umiddelbart til mur, skal det, når det ikke er av støpejern, være innlagt i jernhylse.
4. Når der på røkrør anvendes kne, skal dette forsynes med feieluke og innrettes til å tas av.
5. Anbringes inne i skorstenspipe kne på et røkrør, skal der være en feiedør ved kneet, som skal være således innrettet at det med letthet kan tas av.

Kap. XIV. *Kjelanlegg, centralvarmeanlegg, ledninger for varmt vann, luft og damp samt ventilasjonsledninger.*

§ 73. Varmtvannskjeler og dampkjeler med et overtrykk av til og med 2 kg. pr. cm.^{2} samt kjeler med et overtrykk av over 2 kg. pr. cm.^{2}, ved hvilke produktet av kubikkinnholdet i m.^{3} og arbeidstrykket i kg. pr. cm.^{2} ikke overstiger tallet 6, skal, forsåvidt de er frittstående, anbringes overensstemmende med forskriftene om større jernovner, og forsåvidt de er innmurt, overensstemmende med bestemmelsene om større murte ildsteder.

Det samme gjelder når 2 eller flere kjeler med større overtrykk enn 2 kg. pr. cm.^{2} står i forbindelse med hinannen eller i samme rum, og summen av deres kubikkinnhold multiplisert med arbeidstrykket ikke overstiger tallet 6.

Kjeler som under askerummet har en vannfylt kapsel, kan anbringes på tregulv når dette er beslått med 4 mm. asbest og 3 mm. tykk jernplate i en lengde foran kjelens forkant som minst tilsvarer kjelens egen lengde, utvendig målt, og minst 30 cm. til siden.

§ 74. Større dampkjeler eller dampkjeler med høiere overtrykk som ikke inngår under § 73, kan alene anbringes med

6 oktbr. bygningsrådets tillatelse og kun i særskilt ildfast bygning eller tilbygning med ildfast tak og uten loft, medmindre kjelinspektøren tillater en annen opstillingsmåte, og bygningsrådet samtykker heri.

Damp- og varmtvanns-akkumulatorer skal med hensyn til opstilling betraktes som dampkjeler; dog skal for disse ikke utkreves ildfast bygning.

§ 75. Ethvert kjelerum skal skaffes effektiv lufttilførsel. Åpningene anbringes fortrinsvis under taket. Lufttilførslen bestemmes efter kjelanleggets størrelse. Under særegne forhold kan dessuten forlanges særskilt avtrekkspipe.

§ 76. Oljefyringsanlegg ved kjeler skal anmeldes for bygningsrådet og tilfredsstille nedenstående regler. Bygningsrådet kan dog efter brandstyrets anbefaling treffe bestemmelse om avvikelse fra reglene.

1. Den anvendte oljes flampunkt må ikke ligge under + 65° C., og oljen må ikke opbevares på noget annet sted i bygningen enn i fødebeholder og forrådstank. Disse må anbringes således at oljens temperatur holdes godt under flampunktet. Så vel fyrhus som rum for forrådstank skal være godt ventilert.

   Hvor forrådstank ikke finnes, kan olje på jernfat, dog ikke over 6 fat ad gangen, tillates opbevart utenfor fyrhuset når det dertil anvendte rum er ildfast og godt ventilert.
2. I kjelrummet, som skal være ildfast, opstilles fødebeholder. Denne må ikke rumme mer enn det daglige oljebehov; dog kan fødebeholder for inntil 600 liter tillates, selv om det daglige forbruk er mindre.

   Avstanden mellem kjelen og beholderen må ikke være mindre enn 1 m., målt horisontalt fra deres yttersider, og mellem beholderen og varmeførende rør ikke mindre enn 0,5 m.
3. Hvor forrådstank anordnes, må denne anbringes i et særskilt ildfast rum. Gulvet må være så meget forsenket at eventuelt spill av olje hindres fra å trenge inn i andre rum. Tanken må ikke rumme olje for mer enn 10 dagers forbruk. Den må alltid plaseres lavere enn fødebeholderen.
4. Tank og beholder skal være solid forarbeidet av jern eller stål, helt tette, lukket og forsynt med luftrør til det fri. Enn videre skal de være forsynt med flottør eller glass som tydelig viser oljens høide.

   Glasset skal kunne stenges med kraner.

   En kran med lås for utrensning og avtapning av vann skal være anbragt i bunn eller på siden så lavt som mulig.

   På fyllingsrørene skal være anbragt oljefilter av tilstrekkelig størrelse.

5. Rørene skal være av en solid kvalitet forarbeidet av kobber, jern eller stål; de må kunne bevege sig uhindret ved temperaturvekslinger og ha forsvarlige og tette forbindelser. Alle rør som fører ut til det fri, skal utenfor bygningen være bøiet nedad så at vann utenfra ikke kan komme ned i oljen. 6 oktbr.
6. Fylling fra oljefat i fyrhus eller fra forrådstank til fødebeholder skal skje ved håndpumpe anbragt således, at fyllingen til enhver tid kan følges. For større anlegg hvor kyndig betjening has, kan dog maskindreven pumpe tillates når beholderen er forsynt med tilstrekkelig stort avløpsrør som fører oljen tilbake til forrådstanken eller utenfor bygningen. Fyllingsrøret skal anbringes på beholderens høieste punkt.

   Fylling av forrådstank må kun skje gjennem rørledning utenfra.

   Så vel fyllingsrør som uttaksrør skal føres inn i tanken fra toppen.
7. Uttagning av olje fra fødebeholder må ikke kunne skje uten når viften for pressluften er i gang.

   På selve beholderen skal være anbragt en sikker kran for avstengning av oljen til brenneren.

   Pressluftledningen må tilkuples brenneren høiere enn reguleringen av oljetilførslen, så at oljeansamling i luftledningen undgåes.
8. Før et nytt anlegg tas i bruk, skal vedkommende installasjonsfirma melde det for bygningsrådet.

   Det samme gjelder efter større reparasjoner, flytning og forandringer av gamle anlegg.
9. Slukningsapparater anskaffes efter brandchefens nærmere bestemmelse.

   En kasse med sagmugg og en spade skal dog alltid være til stede.

   I forrådsrum må ikke brukes åpen ild eller bart lys og ikke røkes tobakk. Til belysning i sådant rum tillates elektriske glødelamper og sikkerhetslamper som er godkjent av vedkommende departement.

§ 77.

1. Ved centralopvarmningsanlegg for varm luft skal varmekammerne være helt ildfast utført av mur eller betong. Kammerne skal være lett tilgjengelige og beskyttet mot forurensning av luften.
2. Alle åpninger i et varmekammers vegger med undtagelse av luftkanalene skal være forsynt med ildfaste, tettsluttende dører.
3. Feiedører må ikke forefinnes i varmekammeret.

6 oktbr.

4. Skjer opvarmning av kammeret ved ovn, må murverket ha minst 23 cm. tykkelse, og der må være minst 75 cm. avstand fra kammerets innvendige side til treverk.
5. Skjer opvarmning ved damp eller varmt vann, er en avstand av 23 cm. tilstrekkelig.

§ 78.

1. Angående ledninger for varm luft gjelder med hensyn til avstand fra treverk de om piper gitte forskrifter, medmindre de består av innmurte eller omstøpte glaserte lerrør eller cementpiper anbragt på samme måte, eller er utført som støpte cementkanaler, i hvilket tilfelle det er tilstrekkelig at ledningens indre side får en avstand fra treverk av minst 15 cm.
2. Undtatt fra foranstående bestemmelser er ledninger for luft som opvarmes ved lavtrykks damp (under 0,5 atmosfærers trykk) eller varmt vann. Sådanne ledninger skal utføres av et av bygningsrådet godkjent ildfast materiale og må ikke anbringes umiddelbart mot treverk uten en av bygningsrådet godkjent isolasjon.
3. For avtrekksledninger fra hetter over komfyrer gjelder samme bestemmelser som under post 2 fastsatt.

   Hvor avtrekksledningen med bygningsrådets tillatelse fører til røkpipe, må den ha samme avstand fra treverk som for røkpipe bestemt, medmindre ledningen eller treverket er isolert på en av bygningsrådet godkjent måte.

   Bygningsrådet kan påby at avtrekksledninger der er murt i forband med røkpiper, forsynes med feieluker som for røkpiper bestemt, forsåvidt de anbringes i bygninger med mer enn 3 etasjer, samt at der i lavere bygninger anbringes feieluke hvor avtrekksledningen begynner.
4. Bygningsrådet kan påby at ledninger og kanaler for varm luft skal anlegges således at de kan renses, og at de for dette øiemed forsynes med renseluker efter bygningsrådets nærmere bestemmelse.

§ 79. Ventilasjonsledninger for kold luft skal, hvor bygningsrådet finner det påkrevet, utføres av et av bygningsrådet godkjent ildfast materiale og ellers beklædes innvendig med sådant materiale. Derhos kan bygningsrådet, hvor ventilasjonsledninger er murt i forband med røkpipe, gi det samme påbud som omhandlet under § 78,3.

§ 80.

1. Ledninger og beholdere for høitrykksdamp (over 0,5 atmosfærers trykk) må ikke anbringes nærmere treverk enn 5 cm.
2. Ledninger og beholdere for lavtrykksdamp (under 0,5

atmosfærers trykk) må ikke anbringes nærmere treverk enn 1 cm. 6 oktbr.

3. Isoleres treverket med et av bygningsrådet godkjent ildfast materiale, kan de ovennevnte avstander innskrenkes til det halve.
4. De i denne paragraf fastsatte avstander fra treverk måles fra ytterkant av beholder eller rørledning eller i tilfelle de på beholderen eller ledningen anbragte flenser, ventiler eller lignende uten hensyn til mulig isolasjon.

Beholdernes ben samt fester for ledningene kan anbringes umiddelbart på tre.

§ 81. Ledninger og beholdere for varmtvannsanlegg må ikke anbringes direkte på treverk uten at dette er isolert på en av bygningsrådet godkjent måte.

§ 82. Hvor de foran omhandlede varmeførende ledninger isoleres mot varmetap, skal der nærmest røret pålegges et minst 2 mm. tykt ildfast isolasjonsmateriale.

Rørkasser og tildekkede slisser må kun gjenfylles med ildfast materiale.

Kap. XV. *Eksplosjonsmotorer.*

§ 83. Motorer for bensin eller andre ildsfarlige væsker av lste faregrad (flampunkt under 21 °C.).

1. Motoren må opstilles i eget motorrum. Gulv, vegger og tak i sådant rum skal beklædes med et av bygningsrådet godkjent ildfast materiale, forsåvidt de ikke i sin helhet er utført av sådant materiale. Hvor bygningsrådet finner det påkrevet, kan dette påbys.
2. Vinduer i motorrummet skal være fastsittende og dekkes med trådglass i jernrammer.
3. Dørene bør slå ut og innvendig forsynes med ildfast beklædning. Motorrummet må ikke uten bygningsrådets samtykke ha døråpning til andre rum. Akselgjennemgang fra motorrum til andre rum skal være tett omsluttet på en av bygningsrådet godkjent måte.
4. Motoren må plaseres på solid ildsikkert fundament. Der må anordnes ildsikkert avtrekksrør for forbrenningsgassene med avstand fra treverk som bestemt for røkrør.

Avtrekksrøret må utmunne direkte i det fri minst 60 cm. fra vegg eller takflate. Bygningsrådet kan dog ved mindre motorer tillate at røret føres til røkpipe.

5. Motorrummet må være godt ventilert så vel ved gulv som ved tak. Ventilasjonen må ikke finne sted gjennem avtrekksledninger til kanaler som ventilerer andre rum i bygningen,

6 oktbr. eller til piper med avtrekk fra ildsteder. Fører sådan pipe gjennem motorrummet, må den ikke ha feiedør mot dette. Foran ventilasjonsåpningene anbringes tettmasket metalltrådnett, forsåvidt bygningsrådet ikke finner dette upåkrevet.

6. Til belysning anvendes elektriske glødelamper med beskyttelsesglass. Hvor elektrisk lys ikke er å erholde, må der anvendes sikkerhetslamper som er godkjent av vedkommende departement.
7. Til opvarmning av motorrummet må der kun benyttes damp, varmt vann, varm luft eller godkjent elektrisk varmeapparat.
8. Motorrummet skal hvor brandstyret finner det påkrevet, være utstyrt med godkjente slukningsmidler.
9. I motorrummet må der ikke opbevares bensin utenfor fødebeholderen, som må være fullstendig tillukket. Der må heller ikke opbevares annet lettfengelig stoff. Brukt pussegarn og lignende avfall må straks bringes bort.
10. Enhver bruk av ild eller bart lys samt tobakksrøkning er forbudt i motorrummet. Herom skal der anbringes opslag.
11. Brytere, stikkontakter og sikringer for elektriske lys- eller varmeanlegg, må anbringes utenfor motorrummet, medmindre der anvendes gnistfrie konstruksjoner som er godkjent av tilsynet for elektriske anlegg, og disse anbringes i minst 1,5 m. høide over gulvet. Bevegelige ledninger må være armert.
12. Motoren må ikke tas i bruk før dens opstilling er godkjent av bygningsrådet.

§ 84. Motorer for petroleum eller andre ildsfarlige væsker av 2nen faregrad (flampunkt over 21° C.).

1. Motoren må opstilles i eget motorrum, hvis gulv, vegger og tak består av eller er beklædd med et av bygningsrådet godkjent ildfast materiale.
2. Motoren skal plaseres på solid, ildsikkert fundament. Den må ikke komme ubeskyttet tretak nærmere enn 1,5 m. og ubeskyttet trevegg ikke nærmere enn 30 cm. Hvor gulvet ikke er ildfast, må det gis en ildfast beklædning som på alle kanter rekker minst 1 m. utenfor maskinen.

   Der må anordnes ildsikkert avtrekksrør for forbrenningsgassene med avstand fra treverk som bestemt for røkrør.

   Avtrekksrøret må utmunne direkte i det fri minst 60 cm. fra vegg eller takflate. Bygningsrådet kan dog ved mindre motorer tillate at røret føres til røkpipe.
3. I motorrummet må der ikke opbevares over 550 liter petroleum. Rummet må være godt ventilert. Det skal

hvor brandstyret finner det påkrevet være utstyrt med godkjente slukningsmidler. 6 oktbr.

4. Brytere, stikkontakter og sikringer for elektriske lys- eller varmeanlegg, må anbringes utenfor motorrummet, medmindre der anvendes gnistfrie konstruksjoner som er godkjent av tilsynet for elektriske anlegg, og disse anbringes i minst 1,5 m. høide over gulvet. Bevegelige ledninger må være armert.
5. Motoren må ikke tas i bruk før dens opstilling er godkjent av bygningsrådet.

Kap. XVI. *Forsamlingslokaler.*

§ 85.

1. Ethvert forsamlingslokale bør være forsynt med hovedutgangsdører av minst 1,3 m. bredde. Dørene skal ha 2 fløier, og deres sammenlagte bredde må minst utgjøre 1 m. for hver 150 mennesker som lokalet er beregnet til å rumme.
2. Foranstående bestemmelser gjelder også alle hovedutgangsdører som fører fra forsamlingslokaler videre ut i det fri.
3. Alle utgangsdører i forsamlingslokaler bør slå ut. De bør derhos i almindelighet være uten ophøiet terskel og forsynt med en av bygningsrådet godkjent lukkemekanisme således anordnet at døren lett kan åpnes ved trykk innenfra eller ved svakt drag i en hevarm, anbragt i passende høide.

§ 86.

1. Korridorer og ganger til forsamlingslokaler samt trapper bør på ethvert punkt ha en bredde av minst 2 m., og deres sammenlagte bredde må minst utgjøre 1 m. for hver 150 mennesker som passerer dem når lokalet rømmes.
2. Trapper fra forsamlingslokaler eller dertil hørende gallerier bør ha en minste fri bredde av 1,25 m., målt i rekkverkets høide.
3. Alle trapper bør gis sådanne stigningsforhold at inntrinnet (fremspringende profil ikke medregnet) sammenlagt med det dobbelte av optrinnet utgjør 62 cm. Der tillates ikke større optrin enn 18 cm.
4. Trappene bør ikke gis skarpere sving enn at inntrinnet på det smaleste blir 20 cm., fremspringende profil ikke medregnet. Intet trappeløp bør ha mer enn 15 trin uten at repos anlegges.
5. Hvor trapp fra galleri fører til gang som tillike tjener som utgang fra salen, bør trappen anlegges således at de galleribesøkende, når lokalene rømmes, føres i samme retning som det publikum der forlater salen, og gangen bør ha en til den samlede menneskemengde svarende bredde.

6 oktbr.

6. Hvor trappen er over 2,5 m. bred, bør der påbys anbragt rekkverk midt i trappeløpet.
7. Innvendige vinduer mot trapper og korridorer må gjøres av ildsikkert glass.

§ 87. Bygningsrådet skal i hvert enkelt tilfelle overveie hvilke krav der ytterligere bør stilles for å sikre at de besøkende kan komme lett og sikkert ut av lokalet i tilfelle av ildebrand eller panikk. Hvor der ikke er anordnet 2 av hinannen uavhengige ordinære utganger, og likeledes hvor lokalet er i en trebygning, eller hvor der ikke er særlig lett adgang til å komme ut i det fri enten direkte eller gjennem forgang (vestibyle) med murte vegger uten trepanel, bør der således foruten de i § 85,1 omhandlede dører kreves nødutganger som er således anlagt at forsamlingen lett ad den vei kan slippe ut i det fri, hvis de andre utganger er utilgjengelige eller blokert.

Det samme gjelder gallerier. For lokaler som rummer mer enn 500 personer, bør sådanne nødutganger alltid anordnes Disse må ha en bredde av minst 1 m.

§ 88. For forsamlingsrum hvor der gis forestillinger på scene med kulisser, eller hvor der fremvises kinomatografiske billeder, bør følgende iakttas:

1. Sitteplasser bør være faste og ha en bredde av minst 0,5 m. med en dybde av 1 m., som dog ved anvendelse av klappseter kan innskrenkes til 0,8 m. Gangene i salen eller på galleriet bør ha en bredde av 1 m. for hver 150 personer som skal passere dem, dog minst 1,2 m.
2. Er plassene anordnet amfiteatralsk, bør gulvet i lokalet i almindelighet legges med jevnt fall uten anvendelse av trin.
3. Lokalene bør alltid være forsynt med nødutganger, som omhandlet i foregående paragraf. Nødutgangsdørene bør ved tydelig påskrift være markert som sådanne.
4. Alle dører bør være uten ophøiet terskel og bør være forsynt med en av bygningsrådet godkjent lukkemekanisme således anordnet at døren lett kan åpnes ved trykk innenfra eller ved svakt drag i en hevarm anbragt i passende høide.
5. Matter og tepper bør være fastgjort til gulvet.
6. Over alle utgangsdører fra sal og galleri bør anbringes lamper med rødt lys, enten fetoljelamper eller elektriske lamper med kraftkilder uavhengig av det øvrige belysningsnett.
7. Så lenge salen benyttes, bør vestibyle, korridorer og trapper holdes oplyst. Salens belysning bør anordnes således at den i tilfelle av brand eller panikk øieblikkelig kan tendes så vel fra vestibylen som fra salen og i tilfelle fra scene eller apparatrum.

§ 89. Bestemmelsene i foregående paragraf bortsett fra post 1, bør også iakttas for andre forsamlingslokaler når de rummer mer enn 500 mennesker. 6 oktbr.

Hvor der er faste sitteplasser, bør disse anordnes overensstemmende med bestemmelsene i post 1. Provisorisk opstilling av sitteplasser bør finne sted efter samme regler, idet plassene festes eller forbindes innbyrdes så de ikke kan forskyves.

§ 90. Til kinematografiokaler bør dessuten stilles følgende krav:

1. Apparatrummets gulv, vegger og tak skal være utført av eller innvendig beklædd med godkjent ildfast materiale.
2. Apparatrummet bør ha et gulvareal av minst 6 m.^{2} og en høide av minst 2,5 m. og helst ha vindu mot det fri, dekket med ildsikkert glass i faste jernrammer. Der må sørges for en kraftig ventilasjon ved gulv og tak.
3. Apparatrummets utgang må ikke stå i direkte forbindelse med publikumssalen eller dennes utgang, men bør om mulig føre direkte til det fri. Døren må være ildsikker, selvlukkende og røktett. Projeksjonsapparatene må kunne opstilles således at betjeningen skjer fra den mot utgangen vendende side.
4. Mot salen eller dennes utganger må kun uttas de fornødne projeksjons- og observasjonsåpninger av ikke over 100 cm.^{2} størrelse. Disse beskyttes ved ildsikre fall-lemmer der automatisk lukkes ved brand i projeksjonsapparatet. Observasjonsåpninger dekkes dessuten med et innmurt eller i jernramme festet glass av minst 5 mm. tykkelse.
5. Projeksjonsapparatet må være godkjent av departementet.
6. Godkjente slukningsapparater samt opslag med henvisning til nærmeste brandtelegraf anbringes så vel i vestibyle som apparatrum.
7. Kinematografens drift må foregå efter et av brandstyret godkjent reglement.

Kap. XVII. *Automobilgarasjer.*

§ 91. Automobilgarasjers gulv, vegger og tak skal hvor det ikke er bestemt anderledes, bestå av eller være beklædd med et av bygningsrådet godkjent ildfast materiale. Til beskyttelse av overliggende vinduer eller åpninger til annet rum skal der anbringes skjermer av ildfast materiale over utkjørselsporten med 1 m. fremspring og 30 cm. utspring til siden fra portåpningen.

§ 92. I strøk hvor der er åpen bebyggelse, kan bygningsrådet, såfremt der ikke er murtvang, tillate at automobilgarasjer opføres av tre uten ildfast beklædning når de ligger i minst 10 m. avstand fra våningshus eller større uthus. Tregulv tillates

6 oktbr. dog ikke anvendt uten et av bygningsrådet godkjent vanntett, ildfast belegg.

§ 93. I tettere bebyggede strøk kan bygningsrådet, selv hvor der ikke er murtvang, forlange at garasjer kun innredes i bygning av mur eller av dermed jevngodt ildfast materiale. Det samme gjelder garasjer for flere automobiler, selv om disse opføres i strøk hvor der er åpen bebyggelse.

§ 94. Innredes automobilgarasje under eller ved siden av beboelsesrum, skal garasjens vegger, gulv og tak bestå av ildfast materiale og utføres på en måte som godkjennes av bygningsrådet efterat helserådets uttalelse er innhentet. Innredning av garasje for mer enn 2 automobiler under beboelsesrum tillates ikke uten bygningsrådets samtykke.

§ 95. Innredes der automobilgarasje i bygning hvor der er ildsted, eller hvor der opbevares lettfengelige saker, skal garasjen være adskilt fra ildstedsrum eller sådant opbevaringsrum ved vegger (eventuelt tak) av mur eller annet av bygningsrådet godkjent ildfast materiale.

§ 96. Vinduer i garasjer skal være fastsittende og dekkes med trådglass i jernrammer. Dette gjelder dog ikke garasjer som tillates opført av tre uten ildfast beklædning.

§ 97. Minst 1 dør i garasjen skal slå ut. Hvor bygningsrådet finner det påkrevet, skal døren innvendig forsynes med ildfast beklædning.

Garasjen skal ikke uten bygningsrådets samtykke ha nogen døråpning til andre rum. Døråpning til bensinlager, reparasjonsverksted eller trapperum tillates ikke.

§ 98. Garasjer skal være godt ventilert så vel ved gulv som ved tak. Ventilasjonsåpningen ved gulvet må ikke være stengbar. Ventilasjonen må ikke finne sted gjennem avtrekksledninger til kanaler som ventilerer andre rum i bygningen, eller piper med avtrekk fra ildsteder. Fører sådan pipe gjennem garasjen, må den ikke ha feiedør mot garasjen. Foran ventilasjonsåpningene anbringes tettmasket metalltrådnett, forsåvidt bygningsrådet ikke finner dette upåkrevet.

§ 99. Til belysning anvendes elektriske glødelamper med beskyttelsesglass. Hvor elektrisk lys ikke er å erholde, må der anvendes sikkerhetslamper som er godkjent av vedkommende departement.

§ 100. Til opvarmning av garasje må der kun benyttes damp, varmt vann, varm luft eller elektriske varmeapparater hvis overflatetemperatur ikke er over 150° C., og som er således konstruert at ingen del av den strømførende og varmegivende ledning kommer i direkte forbindelse med rummets luft. Derhos kan der til opvarmning av automobilenes radiatorer anvendes apparater som er godkjent av vedkommende departement.

§ 101. Brytere, stikkontakter og sikringer for elektriske lys- eller varmeanlegg, må anbringes utenfor garasjen, medmindre der anvendes gnistfrie konstruksjoner som er godkjent av tilsynet for elektriske anlegg, og disse anbringes i minst 1,5 m. høide over gulvet. Bevegelige ledninger må være armert. 6 oktbr.

§ 102. Avløp for spillvann fra garasjer må ikke føres til septiktank. Det må heller ikke føres direkte til offentlig kloakk, medmindre det er forsynt med godkjent sikkerhetssluk.

§ 103. Der må ikke uten bygningsrådets samtykke anbringes grube i gulvet for eftersyn og reparasjon av automobiler, og gruben må i tilfelle være særskilt ventilert.

§ 104. Garasjen må være så stor at man uten vanskelighet kan komme til hver enkelt automobil på alle sider for å utføre det nødvendige arbeide.

§ 105. Hvor bygningsrådet efterat brandstyrets erklæring er innhentet finner det påkrevet, skal garasjer som er bestemt til å opta et større antall automobiler, avdeles ved ildfaste skjermer eller skillevegger.

§ 106. Hvor brandstyret finner det påkrevet, skal garasje være utstyrt med godkjente slukningsmidler avpasset efter garasjens størrelse.

§ 107. I garasje må der ikke opbevares bensin utenfor automobilens beholder, som må være fullstendig tillukket. Dog kan der med brandstyrets tillatelse i garasje som er opført av eller innvendig beklædd med ildfast materiale, opbevares inntil 45 liter bensin på reglementerte forseglede kanner av ikke over 15 liters ruminnhold. Der må ikke opbevares annet lettfengelig stoff. Brukt pussegarn og lignende avfall må straks bringes bort.

§ 108. Enhver bruk av ild eller bart lys samt tobaksrøkning er forbudt i garasjen. Herom skal der anbringes opslag i garasjen.

§ 109. Ved garasje for en enkelt automobil kan bygningsrådet med brandstyrets og i tilfelle helserådets samtykke dispensere fra foranstående bestemmelser om garasjens opførelse og innredning.

§ 110. Ingen garasje må tas i bruk før den er godkjent av bygningsrådet.

§ 111. Foranstående bestemmelser kan av bygningsrådet også gis anvendelse på garasjer bestemt til opbevaring av motorsykler hvis bensinbeholdere tilsammen rummer mer enn 25 liter.

Enn videre kan bygningsrådet efterat brandstyrets erklæring er innhentet, bestemme at foranstående bestemmelser helt eller delvis skal anvendes på verksteder for reparasjon av automobiler. Ingen automobil må innbringes på sådant verksted uten at beholderen er tømt. Heller ikke må der på sådant verksted opbevares bensin.

6 oktbr.

Kap. XVIII. *Stillaser.*

§ 112. Stillaser skal opføres av gode materialer. Deres enkelte deler skal dimensjoneres og befestes på sådan måte som finnes påkrevet i forhold til stillasets høide og hensikt.

§ 113. Ethvert byggearbeide skal mot utlagt gate, offentlig plass eller passasje være forsynt med forsvarlig og tett innhegning av minst 2 m. høide, målt fra fortågets eller gatens nivå. Hvor innhegningen står nærmere stillaset enn 1,5 m., skal strekningen langs dette i en horisontal bredde av 1,5 m., målt fra stillaset og utover, som regel overdekkes med solid skråskjerm med en hellingsvinkel av 45°. For å hindre nedfallende gjenstander fra å tilbakekastes fra skråskjermen inn i stillasene, skal der langs stillasets utside anbringes en loddrett, solid skjerm fra skråskjermens bunn til en høide av 1,3 m.

I innhegningen anbringes en eller flere porter eftersom det anses nødvendig. Hvor bygningsrådet finner det påkrevet, skal der fra disse innganger og inn til bygningen anordnes overdekkede passasjer.

Bygningsrådet kan hvor det finnes forsvarlig, frita for bestemmelsene i denne paragraf.

§ 114. Alle leidere skal være solid og godt utført og anbragt således at glidning ikke kan opstå. I 1ste etasje skal der fra hovedgangen være en utplattet passasje til leideren, likeledes fra leiderens endepunkt til stillasgulvet. Disse plattinger skal ikke være under 0,6 m. brede. For innvendige leidere skal der på det underliggende bjelkelag utplattes så meget at nedfallende gjenstander så vidt mulig kun kan falle én etasje.

Leidere som benyttes til transport av murmaterialer til stillas, skal være forsynt med forsvarlig beskyttelsesrekkverk og i regelen ikke være smalere enn 0,6 m.

§ 115. Alle stillasgulv skal gjøres så tette at materialer eller redskaper ikke kan falle ned mellem bordene. Det må påses at bordene ikke kan vippe eller forskyve sig.

Alle stillasgulv for murarbeider skal forsynes med skvettbord (minst 3 bordhøider). Over 2nen etasjes høide skal utvendige stillaser forsynes med solid rekkverk i ca. 1 m. høide over gulvet.

§ 116. Når takverket reises, bør loftsbjelkelaget i hele sin utstrekning være forsynt med stubbeloft, eller bjelkelaget for den vesentligste del være dekket med stillasgulv.

§ 117. Belastning på stillaser skal alltid være jevnt fordelt og kun bestå av det materiale som til enhver tid er fornødent til arbeidets drift. På almindelige stillaser må der ikke anbringes heiseinnretninger, uten at de blir ekstra forsterket.

§ 118. Bygningsrådet kan vedta skjerpelser og lempninger i disse forskrifter.

Kap. XIX. 6 oktbr.

§ 119. På steder hvor brandloven ikke er gjeldende, treffer bygningsrådet på egen hånd bestemmelse i de tilfelle hvor nærværende forskrifter påbyr at brandstyrets erklæring eller samtykke skal innhentes.

B.

Forskrifter og opgaver som skal legges til grunn ved beregning av bygningskonstruksjoner, medmindre der i bygningsanmeldelsen er gitt oplysninger om spesielle forhold som medfører at bygningsrådet finner det forsvarlig å tilstede lempninger, eller der er forhold til stede som efter rådets skjønn nødvendiggjør skjerpelse av kravene.

Kap. XX. *Egenvekter.*

§ 120. Egenvekt av bygningsmaterialer.

Asfalt	1500	kg. pr. m.³
Betong, almindelig stampet	2200	» » »
» i plater og fliser	2400	» » »
» med jerninnlegg (jernbetong)	2400	» » »
» av cement og slagg (kjeleslagg)	1200	» » »
Bølgeblikkplater, galvaniserte, flate, 76 mm. (3″) bølgebredde (uten overdekning)		
B. W. G. 20 (0,99 mm. tykkelse)	10	» » m.²
22 (0,76 » »)	8	» » »
24 (0,61 » »)	6,5	» » »
Cocolithplater (2,5 cm. tykkelse)	15	» » »
Gipsstøpning	1000	» » m.³
Glass pr. mm. tykkelse	2,6	» » m.²
» med trådinnlegg, tillegg for trådinnlegget	5	» » »
Grus og sand i tørr tilstand	1600	» » m.³
—»— i våt tilstand	1900	» » »
Jern: Flussjern og stål	7850	» » »
Smijern	7800	» » »
Støpejern	7250	» » »
Jord og lere, i tørr tilstand	1600	» » »
—»— i våt tilstand	1900	» » »
Korkplater pr. cm. tykkelse	2,5	» » m.²
Lerfliser » » »	20	» » »
Linoleum » mm. »	1,3	» » »
Murverk av:		
Gråstensmur (granitt, gneis o. l.), tørrmur	2400	» » m.³
—»— i cementmørtel	2700	» » »
Almindelig teglsten og kalksandsten	1800	» » »
—»— for hver ½ sten av murens tykkelse	230	» » m.²

6 oktbr.

Klinker	1900	kg.	pr.	m.³
Lettbrent sten	1600	»	»	»
Utmurt bindingsverk ½ sten	200	»	»	m.²
Molersten, massiv	1000	»	»	m.³
Betongsten, massiv	2100	»	»	»
Puss av:				
Kalkmørtel pr. cm. tykkelse	17	»	»	m.²
Cementmørtel » » »	21	»	»	»
Cementmørtel på netting, strekkmetall o. l.	24	»	»	»
Gipskalkmørtel (Rabitz) med trådduk	15	»	»	»
Stenarter i kvadere og blokker:				
Granitt	2800	»	»	m.³
Kalksten	2500	»	»	»
Klebersten	2800	»	»	»
Marmor	2700	»	»	»
Sandsten	2400	»	»	»
Skifer	2200	»	»	»
Slagg (kjeleslagg)	800	»	»	»
Trematerialer, lufttørre:				
Gran	600	»	»	»
Furu	700	»	»	»
Ek, bøk, pitchpine	900	»	»	»
Torvstrø	200	»	»	»

§ 121. Egenvekt av etasjeadskillelser.

Trebjelker:				
17,8×22,8 cm. (7″×9″) i 1. m. avstand	28	kg.	pr.	m.²
15,2×20,3 » (6″×8″) i 70 cm. —	32	»	»	»
7,6×22,8 » (3″×9″) i 50 » —	25	»	»	»
7,6×20,3 » (3″×8″) i 40 » —	28	»	»	»
Plankegulv 35 mm. (1½″) tykt	25	»	»	»
48 » (2″) »	34	»	»	»
Underloft (himling) 16 mm. (¾″) tykt	11	»	»	»
Stubbeloftsgulv, 19 mm. (¾″) over- og underliggere	20	»	»	»
Stubbeloftsfylling, 10 cm. tykt lerlag	140	»	»	»
Loftspuss på rørvev	25	»	»	»
For almindelig våningshus regnes:				
Trebjelkelag med enkelt plankegulv	70	»	»	»
—»— med plankegulv, stubbeloft og underloft	230	»	»	»
—»— med plankegulv, stubbeloft og loftspuss på rørvev	250	»	»	»
Ildfaste etasjeadskillelser:				
Kappehvelv ½ sten tykt, uten gulvkonstruksjon	250	»	»	»
—»— med påfylling, spikerslag og plankedekke	370	»	»	»

Hvor jernbjelker kommer til anvendelse, må disses egenvekt tillegges. 6 oktbr.

For gulv av jernbetong eller andre spesialkonstruksjoner må egenvekten beregnes for hvert enkelt tilfelle.

§ 122. Egenvekt av tak pr. m.² skråttliggende takflate.

I opgavene er innbefattet vekten av tresperrer, men ikke takbindere eller andre bærende konstruksjoner.

Taksten (teglsten) på lekter	80	kg.	pr.	m.²
—»— » bordtak	95	»	»	»
Cementtaksten på lekter	85	»	»	»
—»— » bordtak	100	»	»	»
Skifer, tynn, på lekter	65	»	»	»
— » bordtak	80	»	»	»
— tykk, » lekter	85	»	»	»
— » » bordtak	100	»	»	»
Bølgeblikk » lekter eller vinkeljern	30	»	»	»
—»— » bordtak	45	»	»	»
Kobber-, zink- eller jernplater på bordtak	40	»	»	»
Papptak, enkelt, på bordtak	40	»	»	»
— dobbelt	50	»	»	»
Glass, 5 mm. tykt, på jernsprosser, ekskl. bærende underlag	25	»	»	»
» 6 » » på jernsprosser, ekskl. bærende underlag	30	»	»	»
Trådglass, mervekt for trådinnlegget	5	»	»	»
Undervinduer i overlys	15	»	»	»

I foranstående opgaver er der regnet:

For sperrer og lekter	20	»	»	»
» bordtak	15	»	»	»

Andre takers egenvekt må beregnes for hvert enkelt tilfelle.

Kap. XXI. *Belastninger.*

§ 123. Nyttelast på etasjeadskillelser.

I beboelsesrum	200	kg.	pr.	m.²
I loftrum som ikke benyttes til beboelse	150	»	»	»
I mindre forretningslokaler	250	»	»	»
I klasseværelser i skoler	300	»	»	»
I almindelige forretningslokaler, restauranter, kirker, teatre, konsertsaler og andre forsamlingslokaler med faste sitteplasser	400	»	»	»
I store forretningslokaler, turnhaller, dansesaler, foyerer og forsamlingssaler uten faste sitteplasser	500	»	»	»
I fabrikker, verksteder og garasjer	500	»	»	»

6 oktbr. Hvor sterkt rystende eller tunge maskiner eller apparater kommer til anvendelse, gjøres tillegg for disse beregnet for hvert enkelt tilfelle.

I fjøs og stall	350	kg.	pr.	m.²
På trapper (målt i horisontalprojeksjon) og trappeganger i almindelige boliger og mindre forretningslokaler samt balkonger og altaner	400	»	»	»
På trapper og trappeganger for øvrig	500	»	»	»
På gjennemkjørsler forsåvidt ikke spesiell beregning av hjultrykket fører til et høiere tall	800	»	»	»
Horisontaltrykk mot rekkverk:				
For trapper og balkonger i almindelige beboelseshus	100	kg.	pr.	løp. m.
For trapper og balkonger i forsamlingslokaler	200	»	»	» »

I lagerbygninger:

Belastningen beregnes i hvert enkelt tilfelle efter de stoffer som skal lagres. Ved beregningen gåes ut fra følgende egenvekter:

Cellulose i baller	900	kg.	pr.	m.³
Cement	1400	»	»	»
Hermetikk i kasser	850	»	»	»
Høi og halm, løst	100	»	»	»
—»— presset	300	»	»	»
Is	900	»	»	»
Kaffe i sekker	470	»	»	»
Kalk	1200	»	»	»
Koks	500	»	»	»
Korn, mel, erter og gryn	750	»	»	»
Kull	800	»	»	»
Malt	550	»	»	»
Olje og tran	900	»	»	»
Papir i ruller	900	»	»	»
Poteter og rotfrukter	800	»	»	»
Salt, almindelig koksalt	800	»	»	»
» stensalt, malt	1000	»	»	»
Salpeter	1300	»	»	»
Sand og singel, tørr	1600	»	»	»
Sild, saltet	120	»	»	tønne
Sukker	800	»	»	m.³
Superfosfatmel	1000	»	»	»
Thomasfosfatmel	2000	»	»	»

6 oktbr.

Trematerialer (tørre):			
Rundtømmer og brenneved (inkl. hulrum)	500	kg. pr.	m.³
Bjelker og bord	600	» »	»
Efter almindelig brukelig lagringshøide kan der for følgende varer regnes med følgende belastning pr. m.² gulvflate:			
Korn og mel (6 liggende sekker)	1500	» »	m.²
Tørrfisk (2,5 m. høide)	700	» »	»
Tørr klippfisk (2,5 m. høide)	1700	» »	»
Rå saltfisk (utørket klippfisk), (1,4 m. høide)	2000	» »	»
Sild og tran i tønner (3 liggende tønner i høiden)	1000	» »	»
I biblioteker, arkiver o. s. v.:			
Hyller og skaper inkl. hulrum	500	» »	m.³
For mellemrum mellem hyllene regnes:			
Når adgang kun for personalet	150	» »	»
Når fri adgang for publikum	300	» »	»

§ 124. For bygninger hvor der ikke kan antas å bli maksimalbelastning samtidig i alle etasjer f. eks. beboelseshus, skoler og kontorer, kan der ved beregning av dimensjonene for sådanne konstruksjonsdeler som er bestemt til å opta belastning fra mer enn 2 etasjer, som f. eks. søiler, pilarer, grunnmurer og fundamenter regnes med en redusert nyttelast efter følgende regel:

For det direkte understøttede gulv regnes nyttelasten med sin fulle verdi. For de ovenforliggende gulv kan der regnes med en reduksjon av 10 % for det første gulv (regnet nedenfra), 20 % for det annet, 30 % for det tredje og 40 % for de følgende.

For lagerbygninger samt verksteder og fabrikkbygninger o. l. må der regnes med den fulle nyttelast på alle gulv.

§ 125. Snebelastning og vindtrykk.

Snebelastning på en horisontal flate	100	kg. pr.	m.²
Ved hellende takflater kan der hvor ikke takformen bevirker sneansamlinger, regnes med en lavere snebelastning avhengig av hellingsvinkelen, som angitt i nedenstående tabell.			
Ved beregning av takkonstruksjoner må der tas hensyn til ensidig snebelastning.			
Vindtrykk på en flate som står loddrett på vindretningen:			
Ved almindelige bygninger under normale forhold	150	» »	»
Ved høie, frittliggende bygninger på værhårde steder, inntil	250	» »	»

6 oktbr. Vindretningen antas i almindelighet horisontal. Danner flaten en vinkel α med vindretningen, beregnes det loddrette trykk på flaten efter formelen

$$p_1 = p \cdot \sin^2 \alpha,$$

hvori p er vindtrykket på flaten når denne står loddrett på vindretningen.

Det loddrette vindtrykk pr. m.² av et taks horisontalprojeksjon og det vannrette vindtrykk pr. m.² av dets vertikalprojeksjon regnes likt vindtrykket pr. m.² loddrett på den skrå takflate og varierer med takets hellingsvinkel som angitt i nedenstående tabell.

Åpne haller beregnes for et vindtrykk innenfra av 60 kg. pr. m.² loddrett på de innvendige flater.

Skorstenene beregnes i almindelighet for et vindtrykk av 150 kg. pr. m.²

Den av vinden trufne flate F_1 regnes:

Ved runde skorstener $F_1 = 0{,}67\ F$
» 8-kantede » $F_1 = 0{,}71\ F$
» 6-kantede » $F_1 = 0{,}75\ F$

hvor F er flateinnholdet av skorstenens minste vertikalprojeksjon.

På værhårdè steder må der regnes med et høiere vindtrykk, inntil 250 kg. pr. m.²

Tabell over snebelastning og vindtrykk på tak
i kg. pr. m.² ved forskjellige takhellinger.

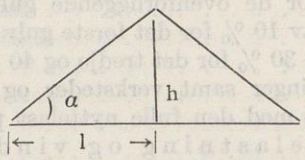

Hellingsvinkel α°	5°	10°	15°	20°	25°	30°	35°	40°	45°	50°	60°	70°
$\frac{h}{l}$ = ...	0,09	0,18	0,27	0,36	0,47	0,58	0,70	0,84	1,00	1,19	1,73	2,75
Vertikal snebelastning:												
På takflaten	100	100	100	90	80	70	60	50	50	20	—	—
På horisontalprojeksjonen	100	100	100	95	90	80	75	65	55	30	—	—
Vindtrykk loddrett på takflaten eller dens horisontal- eller vertikalprojeksjon	0	5	10	20	30	40	50	60	75	90	110	130
Snebelastning og vindtrykk pr. m.² av takets horisontalprojeksjon	100	105	110	115	120	120	125	125	130	120	110	130

På steder hvor der er særlig sterkt snefall, eller hvor der er særlig værhårdt, kan bygningsrådet forlange at der regnes med større snebelastning og vindtrykk avhengig av de stedlige forhold. 6 oktbr.

Kap. XXII. *Tillatelig påkjenning.*

§ 126. Byggegrunn. Den tillatelige påkjenning på byggegrunn fastsettes for hvert enkelt tilfelle. Hvor bygningsrådet finner det påkrevet, kan det forlange at grunnens bæreevne undersøkes ved prøvebelastning eller prøvepeling. Som en veiledning ved fastsettelsen kan man gå ut fra følgende påkjenninger, som ikke bør overskrides:

For tørr, fast lagret grus eller grov sand . .	3—5 kg. pr. cm.²
» tørr, fast lagret fin sand	2—3 » » »
» tørr, fast lere som ikke er utsatt for å utbløtes	
» våt grus eller grov sand	
» våt, fin sand	1—2 » » »
» bløt lere eller sterkt lerblandet sand. .	0,2—1 » » »

§ 127. Bygningsmaterialer.

1. Natursten og murverk av natursten.

Når stenens bruddfasthet er bestemt ved prøvning, kan der regnes med en tillatelig trykkspenning som motsvarer:

For kvaderer (oplagerstener) samt for pilarer og hvelv av kvader i cementmørtel	15 dobbelt sikkerhet
For murverk av huggen sten i cementmørtel	20 » »

Er stenen ikke prøvet, må trykkspenningen ikke overstige følgende verdier:

Kvaderer (oplagerstener) samt pilarer og hvelv av kvader i cementmørtel:	
Granitt, gneis og syenitt samt klebersten .	50 kg. pr. cm.²
For oplagerstener som kun er belastet på en mindre del av sin flate, kan bygningsrådet tillate en høiere spenning.	
Marmor og god kalksten samt fast sandsten	30 » » »
Murverk av huggen sten i cementmørtel:	
Granitt, gneis og syenitt	40 » » »
Marmor og god kalksten samt fast sandsten	25 » » »
Bruddstensmurverk (tuktet) i cementmørtel 1 : 3:	
Granitt, gneis og syenitt	25 » » »
Marmor, kalksten og sandsten	15 » » »

6 oktbr.

«Ålesundsmur» (bruddsten i cementmørtel 1 : 4 murt mot forskalling på den ene side) . . . . . 12 kg. pr. cm.²

Tørrmur:

Av tuktet granitt eller gneis . . . . 10 » » »

Almindelig bruddstensmur av «gråsten» i godt forband . . . . . 5 » » »

Når natursten anvendes til forblenning med bakmur av mursten eller betong, må spenningen ikke overstige den for bakmuren tillatte.

2. Teglstensmurverk.

Tillatelig trykkspenning:

Lettbrent sten i kalkmørtel 1:3 . . . 4 kg. pr. cm.²

Almindelig sten —»— . . . . 7 » » »

—»— i kalkcementmørtel 1:2:6 10 » » »

Hårdbrent sten (klinker) i cementmørtel 1 : 3 . . . . . 15 » » »

Beste klinker i cementmørtel 1 : 3 . 20 » » »

3. Kalksandstensmurverk.

Tillatelig trykkspenning:

I kalkmørtel 1 : 3 . . . . . 7 » » »

I kalkcementmørtel 1 : 2 : 6 . . . . 10 » » »

4. Murverk av betongsten og betonghulsten (1 : 4).

Trykkspenningen må ikke overstige $^1/_{15}$ av stenens midlere bruddfasthet. Der må ikke anvendes sten som 4 uker efter fremstillingen har en mindre bruddfasthet enn 70 kg. pr. cm.² netto trykkflate.

5. Betong i fundamenter og vegger.

Trykkspenningen for maskinblandet betong av cement, sand og pukksten eller grov singel må ikke overstige følgende verdier:

For blandingsforhold 1 : 5 : 7 . . . . . 12 kg. pr. cm.²

» —»— 1 : 4 : 6 . . . . . 15 » » »

» —»— 1 : 3 : 5 . . . . . 20 » » »

» —»— 1 : 2 : 4 . . . . . 25 » » »

» —»— 1 : 1½ : 2½ . . . 30 » » »

De anførte verdier for den tillatelige trykkspenning gjelder for centrisk belastning. Ved excentrisk belastning kan den største kantspenning overstige disse verdier med inntil en tredjedel.

For konstruksjoner som er utført med sparesten, reduseres de anførte tillatelige påkjenninger med 1 prosent for hver prosent tilsatt sparesten.

6. De foran i denne paragraf anførte verdier for den tillatelige trykkspenning gjelder ikke for søiler, pilarer og murer

hvis minste tverrmål er mindre enn $^1/_8$ av den fri høide. I så fall må spenningen reduseres således at der for pilarer og søiler hvis minste tverrmål er $^1/_{12}$ av den fri høide, og for vegger hvis tykkelse er $^1/_{15}$ av den fri høide, kun må regnes med halvparten av de foran anførte tillatelige trykkspenninger. For mellemliggende verdier regnes en tilsvarende reduksjon. Slankere konstruksjoner tillates ikke anvendt uten bygningsrådets samtykke. For pilarer med korsformet, T-formet eller vinkelformet tverrsnitt, regnes minste tverrmål lik minste side i det omskrevne rektangel. 6 oktbr.

Slanke søiler og pilarer forutsettes murt i cementmørtel eller kalkcementmørtel.

7. Tre.

a. For rettvokste, feilfrie materialer i tørr tilstand er følgende spenninger i kg. pr. cm.² tillatt:

Tresort	Strekk	Trykk		Bøining	Avskjæring	
		Parallell med fibrene	Loddrett på fibrene		Parallell med fibrene	Loddrett på fibrene
Ek	100	80	35	100	15	80
Furu og gran..	90	60	20	90	10	60

b. Søiler må, beregnet efter Eulers formel med E = 100000, ha 10 dobbelt knekksikkerhet ($I_{min} = 100\ P_t\ l^2_m$).

c. Ved byggverker av rent forbigående art (f. eks. stillaser, utstillingsbygninger o. l.) kan spenningene forhøies med 25 %, og der forlanges kun 7 dobbelt knekksikkerhet ($I_{min} = 70\ P_t \cdot l^2_m$).

d. Ved fastsettelse av gulvbjelkers dimensjoner kan benyttes følgende tabeller, der er utregnet for en bøiningsspenning av 90 kg. pr. cm.² og nedennevnte nyttelaster og egenvekter.

Nyttelast 200 kg. pr. m.² Egenvekt 230 kg. pr. m.²

Bjelkedimensjoner		Bjelkeavstand fra midte til midte i cm. ved en fri lengde (lysvidde) i m. av:								
Tommer	mm.	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	6,5	7,0
7″ × 9″	178 × 229	—	—	—	—	100	83	70	60	52
6″ × 8″	152 × 203	—	—	(100)	84	68	56	48	41	35
5″ × 7″	127 × 178	(100)	87	67	53	43	36	—	—	—
3″ × 9″	76 × 229	(100)	86	66	53	43	36	—	—	—
3″ × 8″	76 × 203	91	67	52	41	34	—	—	—	—
3″ × 7″	76 × 178	70	52	40	32	—	—	—	—	—

6 oktbr. **Nyttelast 250 kg. pr. m.² egenvekt 250 kg. pr. m.²**

Bjelkedimensjoner		Bjelkeavstand fra midte til midte i cm. ved en fri lengde (lysvidde) i m. av:								
Tommer	mm.	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	6,5	7,0
7″ × 9″	178 × 229	—	—	—	(100)	86	71	60	51	44
6″ × 8″	152 × 203	—	(100)	91	72	59	49	41	35	—
5″ × 7″	127 × 178	100	75	58	46	37	—	—	—	—
3″ × 9″	76 × 229	99	74	57	45	37	—	—	—	—
3″ × 8″	76 × 203	78	58	45	36	—	—	—	—	—
3″ × 7″	76 × 178	60	45	34	—	—	—	—	—	—

Hvor der anvendes høie og smale bjelker, kan bygningsrådet forlange at bjelkene blir avstivet innbyrdes på en av bygningsrådet godkjent måte.

8. Jern og stål.

a. Flussjern.

For almindelig i handelen forekommende flussjern for hvis kvalitet der ikke foreligger prøvecertifikat eller betryggende garanti, må strekk-, trykk- og bøinings-spenningen ikke overstige 1000 kg. pr. cm.²

For flussjern som tilfredsstiller Norges Statsbaners leveransebetingelser for jern til broer m. v., er følgende spenninger tillatt for strekk, trykk og bøining:

Bjelker for gulv, trapper og vegger . . . . . 1200 kg. pr. cm.²
Spennvidden regnes fra midte til midte av oplagene.
Nedbøiningen må ikke overstige $^1/_{500}$ av spennvidden.

Søiler . . . . . 1200 » » »

Søiler ved nøiaktig beregning av den under de ugunstigste forutsetninger ved excentrisk belastning optredende kantspenning . 1400 » » »

Der forlanges for søiler 5 dobbelt sikkerhet mot knekning, beregnet efter Eulers formel ($I_{min} = 2{,}5\, P_t l^2_m$).

Fagverks- og takkonstruksjoner som kun beregnes for egenvekt, nyttelast og snebelastning . . . . . 1200 » » »

Når spenningen beregnes for samtidig ugunstigste virkning av de nevnte belastninger og vindtrykk med minst 150 kg. pr. m.² . . . 1400 » » »

6 oktbr.

Ved takkonstruksjoner hvis beregning og utførelse gjennemføres efter de strengeste fordringer, og hvor materialene ved prøvning ved en anerkjent materialprøveanstalt er befunnet å være av beste kvalitet, kan bygningsrådet undtagelsesvis tillate . . . . . 1600 kg. pr. cm.²

For trykkede ledd i fagverks- og takkonstruksjoner forlanges der 4 dobbelt sikkerhet mot knekning beregnet efter Eulers formel ($I_{min} = 2{,}0\ P_t\ l^2_m$).

Anker, strekkspenning	800	»	»	»
Almindelige skruebolter (udreiede), skjærspenning	750	»	»	»
do. overflatetrykk (trykk mot hulkanten)	1500	»	»	»
Nagler og dreiede skruebolter, skjærspenning	1000	»	»	»
do. overflatetrykk (trykk mot hulkanten)	2000	»	»	»

b. Smijern eller sveisjern.

For jern som tilfredsstiller Norges Statsbaners leveransebetingelser, tillates inntil 90 % av de foran anførte spenninger for flussjern.

c. Støpejern.

I lagerdeler o. l., trykk . . . . . 1000 kg. pr. cm.²

I søiler og andre konstruksjoner:

Trykk	500	»	»	»
Bøining	250	»	»	»
Avskjæring	200	»	»	»

Støpejernssøiler beregnes på knekning efter Eulers formel med 8 dobbelt sikkerhet ($I_{min} = 8\ P_t\ l^2_m$).

d. Støpestål og smidd stål.

Strekk, trykk og bøining . . . . 1200 » » »

9. Ved beregning av knekksikkerheten for søiler og trykkede ledd i fagverks- og takkonstruksjoner av tre eller jern, settes knekningslengden lik den fulle matematiske systemlengde, og der tas ikke hensyn til en mulig innspenning.

Eulers formel taper sin gyldighet, når forholdet mellem knekningslengden, l, og treghetsradien, i, $\left(= \sqrt{\frac{J}{F}}\right)$, underskrider:

6 oktbr.

for tre 100
» flussjern 105
» støpejern 80

Knekksikkerheten må da beregnes efter Tetmajers formel eller annen av bygningsrådet godkjent formel.

10. Jernbetong.

For beregning av jernbetongkonstruksjoner gjelder de av Den Norske Ingeniørforenings hovedstyre i møte i oktober 1925 vedtatte forskrifter, avsnitt V.

Ovenstående forskrifter trer i kraft fra samme tid som lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924.

11 oktbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartemetntet.

Ifølge offisiell meddelelse fra det franske utenriksministerium har Jersey, Guernsey og Man i 1921 tiltrådt konvensjon av 4 mai 1910 om undertrykkelse av hvit slavehandel, og den nederlandske regjering likeledes samme år tiltrådt konvensjonen for de vestindiske kolonier Surinam og Curaçao.

Rettsanmodninger bestemt for øene Jersey, Guernsey og Man og mandatområdet Irak ønskes ifølge meddelelse fra den britiske regjering oversendt ad diplomatisk vei, mens oversendelse av rettsanmodninger bestemt for Surinam og Curaçao ifølge den nederlandske regjerings meddelelse kan skje direkte rettsmyndighetene imellem.

11 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet angående ophevelse av den ved kongelig resolusjon av 25 november 1922 fastsatte bestemmelse og av Arbeidsdepartementets bestemmelse av 20 mars 1925 om forhøiet maksimalhastighet for motorvognkjøring henholdsvis på Lierstranden i Lier herred og i Kongsberg.

12 oktbr. **Kongelig resolusjon** **) om plikt for gårdeiere på Kirkelandet, Gomalandet og Indlandet i Kristiansund til å la tømning av privet og søppelbeholdere besørge av kommunens renholdsverk og om forandring i byens helseforskrifter.

12 oktbr. **Kongelig resolusjon** ***) om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Nord-Frøya herred, Sør-Trøndelag fylke.

---

*) Bekjentgj. 13 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.
**) Bekjentgj. 13 oktbr. i Lovtid. 1ste avd. nr. 39, hvor helseforskriftenes § 13 punkt 3 i endret lydelse er inntatt.
***) Bekjentgj. 13 oktbr. i Lovtid. 1ste avd. nr. 39, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.

Kongelig resolusjon, hvorved det i medhold av lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 §§ 29 og 31 bestemmes at det i kongelig resolusjon senest av 16 januar 1925 omhandlede sikkerhetsfond ved Nes jernverk i Holt herred inntil videre økes på den måte at rentene tillegges kapitalen samt at det tillates Holt fattigvesen inntil videre, dog foreløbig kun for årene 1927—1929, å anvende kr. 1000,00 årlig av fondets renter til dekning av fattigutgifter vedkommende personer som har tilhørt Nes jernverks særskilte fattigvesen. 12 oktbr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 12 oktbr.

I. §§ 2—4 og 8 i det ved kongelig resolusjon av 3 juli 1909 fastsatte reglement om dispachøreksamen og eksamenskommisjonens sammensetning samt eksamensavgiftens størrelse skal herefter lyde således:

§ 2. Eksamen holdes en gang årlig, regelmessig i mars måned efter eksamenskommisjonens nærmere bestemmelse.

For tilfelle av forfall hos nogen av eksamenskommisjonens medlemmer kan Departementet for Handel, Sjøfart, Industri, Håndverk og Fiskeri fastsette en annen tid.

§ 3 utgår.

§ 4. Der gis efter eksamenskommisjonens nærmere bestemmelse for hver gang kandidatene 2 eller 3 havari-grossetilfelle til dispachering, i tilslutning dertil eller uavhengig av disse tilfelle nogen (3—5) erstatningsberegninger samt en eller flere oversettelser fra engelsk, tysk eller fransk.

Til løsning av hver av de 2 havari-grosse-opgaver innrømmes der kandidatene en tid av 10 timer, og til løsningen av de øvrige opgaver en viss, kortere, tid efter eksamenskommisjonens bestemmelse i det enkelte tilfelle.

Litteratur kan benyttes ved opgavenes løsning.

Efterat kommisjonen har gjennemgått de innkomne besvarelser, innkaller den de enkelte kandidater til muntlig prøve, forsåvidt de har bestått den skriftlige del av eksamen.

Blir en kandidat syk under eksamen, avgjør eksamenskommisjonen for hvert enkelt tilfelle hvordan der skal forholdes.

§ 8. Eksamensavgiften kr. 150,00 innbetales ved anmeldelsen til Departementet for Handel, Sjøfart, Industri, Håndverk og Fiskeri.

II. Foran omhandlede bestemmelser finner første gang anvendelse ved dispachøreksamen 1930.

12 oktbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved der fastsettes statutter for Fiskeribedriftens forskningsfond overensstemmende med et av Departementet for Handel, Sjøfart, Industri, Håndverk og Fiskeri fremlagt utkast, sålydende:

§ 1. Fondets grunnkapital utgjør 3 millioner kroner. Av den årlige renteavkastning skal 1/10 legges til grunnkapitalen inntil denne er steget til 10 mill. kroner. Grunnkapitalen kan også økes ved offentlige tilskudd, private gaver og de rentemidler som enkelte år ikke måtte bli disponert. Grunnkapitalen må ikke angripes.

§ 2. Fondets midler, som forvaltes av Handelsdepartementet, gjøres fruktbringende overensstemmende med de for offentlige stiftelsers midler gjeldende regler.

§ 3. Fondets avkastning, med fradrag av nødvendige administrasjonsutgifter, anvendes til fremme av saltvannsfiskeriene ved bidrag til:

1. Havundersøkelser av praktisk eller videnskapelig art av betydning for fiskeriene.
2. Videnskapelige undersøkelser av fisk og fiske- og fangstprodukter.
3. Praktiske og videnskapelige forsøk på foredling eller utnyttelse av fisk og fiske- og fangstprodukter.

§ 4. Andragende om bidrag stiles til Handelsdepartementet og innsendes til Fiskeridirektøren innen utgangen av november måned. De forelegges for en komité, bestående av Fiskeridirektøren som formann og 3 representanter, opnevnt av Handelsdepartementet for tre år ad gangen, den ene fortrinsvis en videnskapsmann.

Komiteens godtgjørelse fastsettes av Handelsdepartementet.

§ 5. Utdeling av fondets midler foretas av Handelsdepartementet en gang hvert år innen utgangen av februar måned.

§ 6. Bidrag kan også ydes i form av lån eller på betingelser som Handelsdepartementet måtte stille, f. eks. i tilfelle hvor resultatet kan tenkes å bli en økonomisk affære for vedkommende.

§ 7. Det årlige regnskap blir å innta i «Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier». Revisjonen skjer ved Statsrevisjonen. Innberetning om fondets virksomhet avgis til Stortinget.

§ 8. Handelsdepartementet treffer de videre avgjørelser som måtte vise sig nødvendige til sakens gjennemførelse

Kongelig resolusjon *) om fredning av ekorn det hele år i Drevja, Vefsn, Grane, Hattfjelldal, Korgen, Hemnes og Nord-Rana herreder i Nordland fylke. 12 oktbr.

Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til 1 oktober 1930.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om endring i politivedtektene for Tønsberg. 12 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Legatet for trengende av kontoristklassen eller deres efterlatte» oprettet av «Kontoristenes Pensjons- og Understøttelses-Indretnings» midler ifølge denne innretnings love, § 44, 2net ledd. 13 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved kjøbmann Johan Pettersen og hustru Anna Christine født von Erpecoms gjensidige testatment av 4 april 1924 oprettede «Kjøbmann Johan Pettersen og hustru Anna Christine født von Erpecoms tuberkuloselegat». 13 oktbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 15 oktbr.

Ifølge meddelelse fra den franske sendemann av 3 oktober 1928 har de franske mandatstater i Levanten den 13 juli 1928 tiltrådt den internasjonale automobilkonvensjon av 11 oktober 1909.

Tiltredelsen får virkning fra 1 mai 1929.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet til overlosen i det sønnenfjelske distrikt, hvori uttales, at skoleskib ikke er nevnt blandt de fartøier, som er fritatt for losplikt i henhold til loslovens § 2. Forsåvidt los benyttes, eller vedkommende skoleskib ved innseiling fra utlandet blir gitt lostilbud av fortrinsberettiget los, må således lospenger bli å betale overensstemmende med de for sådan losning fastsatte takster. Hvis los ikke benyttes, og fartøiet heller ikke har vært praiet av fortrinsberettiget los, således at lospengene skal tilfalle Losunderstøttelseskassen, vil imidlertid departementet som regel kunne frafalle nevnte kasses krav på losbetalingen. 15 oktbr.

Skrivelse ***) fra Handelsdepartementet om nytt regulativ for opkrevning av avgift av varer som befordres over kommunens offentlige kaier i Tromsø. 17 oktbr.

*) Bekjentgj. 13 oktbr. i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.
**) Bekjentgj. 29 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, hvor politivedtektenes §§ 55 og 87, c, 2, 3 og 4 i endret lydelse er inntatt.
***) Bekjentgj. 29 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

17 oktbr. **Skrivelse** *) fra Poststyret, hvori meddeles at der er truffet avtale mellem det norske og det islandske poststyre om følgende endringer i den norsk-islandske postoverenskomst av 1/17 august 1922:

1ste avsnitt gis følgende ordlyd:

«Poststyrene i Norge og Island har i henhold til fullmakt, som er meddelt dem, truffet avtale om følgende særlige bestemmelser angående postutvekslingen mellem Norge og Island».

Som nytt punkt 6 tilføies:

«Hvert av landene har adgang til å kreve op deres internasjonale takster for brev og brevkort, dersom befordringen foregår over et land i forbindelse med hvilket landene anvender internasjonal porto for brevpostforsendelser».

Endringene er vedtatt fra norsk side i henhold til fullmakt, meddelt ved kongelig resolusjon av 31 august d. å. og trer i kraft fra 1 november d. å.

18 oktbr. **Kongelig resolusjon** **) om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å vedta almindelige tilleggsbestemmelser til 1) Internasjonal overenskomst om befordring av gods på jernbanene og 2) Internasjonal overenskomst om befordring av reisende og reisegods på jernbanene, begge av 23 oktober 1924.

18 oktbr. **Kongelig resolusjon** ***) om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å vedta Reglement for privatvogner i internasjonal trafikk.

18 oktbr. **Kongelig resolusjon** †) om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å utferdige nye bestemmelser om kjørehastighet m. v. vedkommende Bergens Sporveier.

18 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved kjøbmann N. E. Nilsens gavebrev av 14 august 1928 oprettede «Kjøbmann N. E. Nilsen og Hustrus legat» til innkjøp av bibler for konfirmanter i Kristiansands by.

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1928, s. 295.

**) Bekjentgj. 29 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, jfr. «Overenskomster» nr. 6 for 1928, s. 296 og 303, hvor tilleggsbestemmelsene er inntatt.

***) Bekjentgj. 29 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, jfr. «Overenskomster» nr. 6 for 1928 s. 306, hvor reglementet er inntatt.

†) Bekjentgj. 29 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40. De utferdigede nye bestemmelser er inntatt i Lovtid. 1ste avd. nr. 41 s. 666.

Brigde*) i §§ 65 og 66 i fyresegnene åt Arbeidsdepartementet av 20 desember 1926, fastsett 18 oktober 1928 etter lov um motorvogner av 20 februar 1926.

§ 65 skal heretter lyda:

«Den årlege avgifti for registrering og kontroll av motorvogner som er umhandla i § 34 i lovi vert fastsett soleis til so lenge:

a) For motorvogn med akseltrykk over 2000 kg. (lasta), som det er gjeve serskilt løyve til offentleg skyssing for .... kr. 30,00

b) For same slag motorvogn som under a), men med akseltrykk som ikkje er over 2000 kg. (lasta) kr. 20,00

c) For andre motorvogner med akseltrykk over 2000 kg. (lasta) ..... kr. 15,00

d) For same slag motorvogn som under c), men med akseltrykk som ikkje er over 2000 kg. (lasta) og for prøvenummer kr. 10,00

(Oversettelse).

Endring*) av §§ 65 og 66 i Arbeidsdepartementets forskrifter av 20 desember 1926, fastsatt 18 oktober 1928 i henhold til lov om motorvogner av 20 februar 1926. 18 oktbr.

§ 65 skal herefter lyde:

«Den i lovens § 34 omhandlede årlige avgift for registrering og kontroll av motorvogner fastsettes inntil videre således:

a) For motorvogn med akseltrykk over 2000 kg. (lastet), for hvilken der er gitt særskilt tillatelse til offentlig personbefordring ..... kr. 30,00

b) For samme slags motorvogn som under a), men med akseltrykk som ikke overstiger 2000 kg. (lastet) ..... kr. 20,00

c) For andre motorvogner med akseltrykk over 2000 kg. (lastet) ..... kr. 15,00

d) For samme slags motorvogn som under c), men med akseltrykk som ikke overstiger 2000 kg. (lastet) og for prøvenummer ..... kr. 10,00

*) Bekjentgj. 5 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.

18 oktbr.

e) For motorvogn som veg upptil 350 kg., for motorsykkel med eller utan sidevogn og for tilhengjar til automobil ..... kr. 5,00

For sidevogn og tilhengjar til motorsykkel er det ikkje kontrollavgift.

Desse avgiftene vert uppkravde og betala saman med vegavgifti.»

§ 66 skal heretter lyda:

«Avgift for førarprøve og førarkort skal leggjast soleis:

a) Prøving til førarkort for motorvogn.. kr. 15,00

b) Prøving til førarkort for motorsykkel med eller utan sidevogn kr. 7,50

c) Prøving til førarkort i ny klasse eller til offentleg skyssing kr. 15,00

d) Uppattnying av førarkort (etter 5 år), det same um det vert halde prøve eller ikkje ..... kr. 5,00
Står ein ikkje prøva, legg ein same avgifti for ny prøve.

Dei avgifter som er nemnde i denne paragrafen betalar ein til politiet fyrr prøva vert haldi.»

Desse fyresegnene tek til å gjelda frå 1 januar 1929.

e) For motorvogn som veier inntil 350 kg. og for motorsykkel med eller uten sidevogn samt for tilhenger til automobil kr. 5,00

For sidevogn og tilhenger til motorsykkel betales ikke kontrollavgift.

Disse avgifter opkreves og betales sammen med veiavgiften.»

§ 66 skal herefter lyde:

«Avgift for førerprøve og førerkort erlegges således:

a) Prøvning til førerkort for motorvogn kr. 15,00

b) Prøvning til førerkort for motorsykkel med eller uten sidevogn ..... kr. 7,50

c) Prøvning til førerkort i ny klasse eller til offentlig personbefordring ..... kr. 15,00

d) Fornyelse av førerkort (efter 5 år) uansett om der avlegges prøve eller ikke ..... kr. 5,00
Beståes ikke prøven, erlegges samme avgift for ny prøve.

De i nærværende paragraf omhandlede avgifter betales til politiet før prøve foretas.»

Ovennevnte bestemmelser trer i kraft fra 1 januar 1929.

Endringer*) i Arbeidsdepartementets cirkulære av 20 desember 1926 til politimestre, skattefogder, bilsakkyndige m. fl., fastsatt 18 oktober 1928. 18 oktbr.

Post 11 skal herefter lyde:

«De bilsakkyndiges vederlag utredes av de årlige kontrollavgifter for motorvogner og av gebyrene for førerkort og beregnes inntil videre av antall «kontrollenheter» i vedkommende kontrolldistrikt efter følgende skala:

for de første	200	kontrollenheter	kr. 15,00	pr. stk.
— næste	400	—»—	» 5,00	—
— —	700	—»—	» 2,00	—
for resten av		—»—	» 1,50	—

Ved en kontrollenhet forståes kontroll av 1 automobil, av 2 motorsykler eller av 3 tilhengere for automobil eller 1 førerprøve for automobil, 2 førerprøver for motorsykkel eller 3 førerprøver til fornyelse av førerkort (like med sådan prøve til fornyelse regnes også godkjennelse uten prøve).

Kontrollenhetene beregnes av antall registrerte motorkjøretøier i distriktet ved årets utgang og av de i årets løp foretatte førerprøver.

I distrikter hvor der er opnevnt 2 eller flere bilsakkyndige med felles kontor, skal vederlaget for hver enkelt sakkyndig beregnes på samme måte, men bare av det antall kontrollenheter som fremkommer ved å dele disse med antallet av bilsakkyndige.

For hver måned får de bilsakkyndige adgang til å heve et av departementet nærmere fastsatt forskudd — med opgjør efter årets utgang.»

Post 12 utgår.

Post 13 skal herefter lyde:

«Til fornødent kontorhold, kontorinventar, protokoller, skjemaer m. v. får de bilsakkyndige en godtgjørelse som inntil videre beregnes med kr. 2,00 pr. registrert motorkjøretøi i kontrolldistriktet ved årets utgang, dog således at den samlede kontorholdsgodtgjørelse ikke overstiger et av departementet fastsatt maksimumsbeløp.

I distrikter hvor kontorholdsgodtgjørelsen beregnet på denne måten overstiger 3000 kroner forutsettes engasjert fast kontorhjelp. For øvrig kan de sakkyndige ordne sig med tilfeldig hjelp på kontoret og i distrikter med lite antall kjøretøier eventuelt selv utføre kontorarbeidet. Der kreves i almindelighet at den sakkyndige sørger for at der kan mottas og

*) Bekjentgj. 5 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.

18 oktbr. gis nødvendig beskjed når han er ute eller fraværende på reiser. Hvor ikke særskilt undtagelse gjøres, må enhver sakkyndig selv holde telefon, men får godtgjort utgifter til rikstelefon, telegrammer og porto som vedkommer tjenesten.

I kontrolldistrikter med 2 eller flere bilsakkyndige med felles kontor dekkes utgiftene til kontorhold efter regnskap, dog ikke utover et av departementet fastsatt maksimumsbeløp.

De ved de bilsakkyndiges kontorer til enhver tid beroende arkiver (registre, protokoller, skjemaer m. v.) blir bilkontrollens eiendom. Likeså apparater, inventar m. v. som efter Veidirektørens bemyndigelse anskaffes for bilkontrollens midler.»

Foran nevnte bestemmelser trer i kraft fra 1 januar 1929.

18 oktbr. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet om endring i bestemmelsene om opkrevning av vareavgift i Kristiansand.

18 oktbr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Buksnes herred, Nordland fylke.

19 oktbr. **Skrivelse** ***) fra Justisdepartementet om forskrifter angående orden m. v. for kinematografforestillinger i Voss herred, Hordaland fylke.

19 oktbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet, hvori er antatt at betalingen til domsmenn efter sportellovens § 92, jfr. tvistemålslovens § 169, blir å refundere av den part som har reist saken, altså i almindelighet saksøkeren, men av begge parter når motsøksmål foreligger. Dette gjelder uansett om det er efter begjæring av saksøkte at domsmenn er tilkalt.

19 oktbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til en sorenskriver, hvori er antatt at betalingen til domsmenn i farskapssaker blir å utrede til endelig utgift for statskassen. Utgiftene føres i sportelregnskapet på samme måte som for andre utgifter i farskapssaker.

19 oktbr. **Skrivelse** †) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hurum, Buskerud fylke.

---

*) Bekjentgj. 29 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.
**) Bekjentgj. 29 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, hvor fiskerireglene er inntatt.
***) Bekjentgj. 29 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, hvor forskriftene er inntatt.
†) Bekjentgj. 29 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, hvor vedtekten er inntatt.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om bygningsvedtekter for Trondhjem by og bymark. 20 oktbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 22 oktbr.

Ifølge offisiell meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær av 4 oktober 1928 har Spania 21 september 1928 undertegnet den fakultative bestemmelse knyttet til protokollen av 16 desember 1920 angående vedtektene for den faste domstol for mellemfolkelig rettspleie og avgitt erklæring om, at den spanske regjering anerkjenner som obligatorisk, uten videre og uten særskilt overenskomst, overfor ethvert annet medlem av Folkeforbundet eller enhver annen stat som påtar sig samme forpliktelse, d. v. s. på betingelse av gjensidighet, domstolens myndighet for et tidsrum av 10 år i alle tvister som måtte opstå efter avgivelsen av erklæringen og angår forhold eller kjennsgjerninger inntrådt efter avgivelsen, undtagen de tilfelle, hvor partene er blitt eller måtte bli enige om en annen form for fredelig bileggelse.

Tilleggsbestemmelser **) til Den Internasjonale Overenskomst om befordring av gods på jernbanene. Fastsatt av Arbeidsdepartementet i henhold til bemyndigelse i kongelig resolusjon av 18 oktober 1928. 22 oktbr.

Tilleggsbestemmelser ***) til Den internasjonale Overenskomst om befordring av reisende og reisegods på jernbanene. Fastsatt av Arbeidsdepartementet i henhold til bemyndigelse i kongelig resolusjon av 18 oktober 1928. 22 oktbr.

Reglement †) for privatvogner i internasjonal trafikk, fastsatt av Arbeidsdepartementet i henhold til bemyndigelse i kongelig resolusjon av 18 oktober 1928. 22 oktbr.

Skrivelse ††) fra Arbeidsdepartementet om bygningsvedtekter for Stavanger. 22 oktbr.

*) Bekjentgj. 29 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, hvor bygningsvedtektene er inntatt.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1928 s. 296 flg., jfr. s. 149 flg.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1928 s. 303 flg., jfr. s. 241 flg.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1928 s. 306.
††) Bekjentgj. 29 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, hvor bygningsvedtektene er inntatt, jfr. rettelse i Lovtid. 1ste avd. nr. 43 s. 705.

23 oktbr. **Overenskomst** *) mellem Norge og Finnland om gjensidig anerkjennelse av norske og finske fartøiers målebrev.

23 oktbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til en sorenskriver, hvori meddeles at der antas å skulle beregnes gebyr til statskassen efter sportellovens § 7 for rettsmøter som holdes (utenfor de faste retts-steder eller embedskontoret) til befaringer og rådslagninger under et ekspropriasjonsskjønn, selv om der vedkommende dager ikke protokolleres noget i rettsboken.

23 oktbr. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Moss.

24 oktbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær av 9 oktober 1928 har Ethiopia tiltrådt overenskomst om den internasjonale jernveisordning, Genf 9 desember 1923, med vedtekter og undertegningsprotokoll.

Tiltredelsesdokumentet er deponert i Folkeforbundets sekretariat 20 september 1928.

24 oktbr. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Halden.

25 oktbr. **Konvensjon** †) mellem Norge, Danmark, Finnland og Sverige om gjensidig understøttelse av trengende, undertegnet i Stockholm 25 oktober 1928.

26 oktbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

I. Fra 1 januar 1929 å regne skal de til Hjørundfjord sogn i Hjørundfjord prestegjeld i Bjørgvin bispedømme hørende eiendommer gnr. 20—32, begge inklusive, fraskilles sognet og overgå til et eget Storfjorden sogn med Bjørke kapell som sognekirke.

II. Kirkedepartementet bemyndiges til å treffe de forføininger med hensyn til omberegning av de geistlige tjenestemenns lønninger som sognedelingen måtte nødvendiggjøre.

26 oktbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes at reglement for medisinsk embedseksamen av 30 mai

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1928 s. 344 flg.
**) Bekjentgj. 29 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, hvor vedtekten er inntatt.
***) Bekjentgj. 29 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, hvor vedtektens § 1, 2net avsnitt i endret lydelse er inntatt.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1928 s. 356 flg.

1914 med senere forandringer § 11, punkt 4 og i punkt 5 ordene «og bakteriologi» trer først i kraft fra og med 1ste semester 1931. 26 oktbr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes at den klage som er omhandlet i § 3 punkt 5 i lov av 5 april 1927 om innførsel og omsetning av brennevin m. m. skal innsendes til fylkesmannen. 26 oktbr.

Kongelig resolusjon, hvorved der i medhold av § 16 i vedtektene for A/S Vinmonopolet meddeles godkjennelse på de forandringer i vedtektene som er vedtatt av selskapets generalforsamling 18 oktober 1928, nemlig: 26 oktbr.

§ 5 skal herefter lyde således:

«Styret ansetter en forretningskyndig mann som administrerende direktør og bestemmer hans lønn».

§ 9, første avsnitt, skal lyde:

«Ordentlig generalforsamling holdes hvert år innen utgangen av mai måned til behandling av .....».

Kongelig resolusjon *) om nye skogvedtekter for Hurum herred, Buskerud fylke. 26 oktbr.

Kongelig resolusjon *) om nye skogvedtekter for Tynset herred, Hedmark fylke. 26 oktbr.

Kongelig resolusjon.**) I. I henhold til § 155 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 bestemmes, at nevnte lov skal tre i kraft fra 1 januar 1929. 26 oktbr.

II. I henhold til § 8 i lov om bygningskommuner av 22 februar 1924 bestemmes, at nevnte lov skal tre i kraft fra 1 januar 1929.

Kongelig resolusjon.**) Den i intimasjonen til de ved Kronprinsregentens resolusjon av 17 desember 1926 utferdigede trafikkregler inntatte bestemmelse om at trafikkbestemmelser i stedlige politivedtekter skal gjelde ved siden av de almindelige trafikkregler, forsåvidt de ikke strider mot disse, utgår. 26 oktbr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes at personalet ved Statens Bygningsinspektorat ansettes av Finans- og Tolldepartementet efter innstilling fra bygningsinspektøren. 26 oktbr.

---

*) Bekjentgj. 29 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, hvor skogvedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 29 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

26 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Gjøvik gamlehjems forening oprettede «De 20 Gjøvikdamers legat» til fordel for gamle i Gjøvik.

26 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ifølge E. C. Dahls testament av 30 januar 1878 oprettede «E. C. Dahls legat» til fordel for Stuedal skole, Tydal.

26 oktbr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om ophevelse av §§ 5, 6 og 7 i politivedtektene for Nordreisa herred, Troms fylke.

26 oktbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til en byfogd om regnskapsføring av innbetalte saksomkostninger i benefiserte saker.

Betaling til domsmenn, vidnegodtgjørelse, betaling for forkynnelser o. s. v. som i benefiserte saker skal utredes til endelig utgift for statskassen, føres i sporteljournalen, uansett om en part blir dømt til å betale statskassen erstatning for saksomkostninger.

De saksomkostninger som blir tilkjent statskassen blir efter de vanlige regler å innkreve og regnskapsføre av skattefogden. Beløpet blir således ikke å refundere byfogdens sportelkasse.

26 oktbr. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet, hvori fastsettes følgende:

1. I henhold til lov om havne- og ringevesenet av 10 juli 1894 § 57 bestemmes herved at maskindrevne fartøier under gang i Oslofjorden på strekningen Filtvet fyr — Oslo havnedistrikt skal avpasse sin fart således at der ikke som følge av denne forårsakes skade ved bølgeslag m. v. De skal i dette øiemed holde sig mest mulig midtfjords og iaktta særlig forsiktighet ved passasje av bebyggede steder og smale løp.

   Overtredelse av denne bestemmelse straffes med bøter, og fartøiene vil kunne bli gjort ansvarlig for enhver skade som måtte være forårsaket ved for stor fart.
2. Handelsdepartementets bestemmelse av 8 juli 1927 om fartsinnskrenkning på strekningene Filtvet fyr — Spro og Ildjernsflu — Oslo havnedistrikt opheves.

27 oktbr. **Rundskrivelse** fra Socialdepartementet.

Forandringer i vårsildavgiftsloven av 10 juni 1887.

Departementet skal herved henlede opmerksomheten på

*) Bekjentgj. 29 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

lov nr. 14 av 22 juni 1928, som trer i kraft 1 januar 1929 og gjør enkelte forandringer i forannevnte lov. 27 oktbr.

Man vedlegger nogen avtrykk av denne således som den lyder efter de forandringer som er gjort.

Forandringene er:

1. Lovens navn er forandret til: lov om utførselsavgift av storsild og vårsild.
2. Avgift svares av all sild, undtagen småsild, fisket innen de i loven nevnte fire fylker i tiden efter 31 desember og inntil vårsildopsynet heves. Avgiften svares både av storsild og vårsild som er fisket i nevnte tidsrum. Den tidligere regel, at avgift ikke opkreves før opsynet er trådt i kraft, bortfaller. Sild som er stengt før 1 januar, men optatt efter, betraktes som fisket før 1 januar. Sild som er stengt før opsynet heves, men optatt efter, blir som hittil å behandle som avgiftspliktig sild.
3. Avgift til Vårsildavgiftsfondet blir ikke å opkreve av sild fisket innen Møre fylke.
4. Fri kur og pleie i sykdomstilfelle for Vårsildavgiftsfondets regning ydes fiskere m. fl. av avgiftspliktig storsild og vårsild. Retten til disse ydelser inntrer således fra 1 januar og ophører i almindelighet når opsynet heves. Deltagere i sildefiske utenfor de i lovens § 1 nevnte fire fylker har ikke rett til disse ydelser.

I lovens § 2 om utskiberens plikt til å opgi avgiftspliktig sild ved utførsel er betegnelsen «vårsild» forandret til «avgiftspliktig sild».

Bestemmelser *) om kjørehastighet m. v. vedkommende Bergens Sporveier, fastsatt av Arbeidsdepartementet som gjeldende inntil videre i henhold til kongelig resolusjon av 18 oktober 1928. 27 oktbr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet angående bygningsvedtekter for Aker samt bestemmelse om at bygningsloven av 22 februar 1924 og de nevnte bygningsvedtekter skal være gjeldende for hele Aker herred, dog herfra undtatt de øer som tilhører Staten, så lenge de er i Statens besiddelse. 27 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ifølge adjunkt Johan Hansens testament av 29 mars 1864 30 oktbr.

*) Bekjentgj. 5 novbr. i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor bestemmelsene er inntatt.

**) Bekjentgj. 5 novbr. i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor bygningsvedtektene er inntatt.

30 oktbr. oprettede «Adjunkt Johan Hansens legat for husarme i Skiens by».

30 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved kjøbmann Conrad Kroepelins testament av 23 april 1924 oprettede «C. Kroepelins legat til Bergens forskjønnelse».

30 oktbr. **Skriv** *) frå Socialdepartementet um bruk av herbyrge- og verthuslovi i Vefsn herad, Nordland fylke.

30 oktbr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet til Kirkedepartementet, hvorved i henhold til kongelig resolusjon av 30 mars 1928, punkt 2, bestemmes at overbibliotekar, førstebibliotekar og bibliotekar ved Universitetsbiblioteket henføres til 1ste kostgodtgjørelsesklasse i regulativet, for reiser som der tilkommer dem skyss- og kostgodtgjørelse for.

30 oktbr. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet til Statsrevisjonen, hvori uttales at kjentmenn og for de enkelte tilfelle konstituerte loser alltid blir å utbetale lospengene med det høieste for loser bestemte procenttillegg, for tiden 50 %.

30 oktbr. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet til overlosen i det sønnenfjelske distrikt, hvori uttales, at forhenværende loser ikke har adgang til å benytte den for loser tillatte uniform.

31 oktbr. **Skrivelse** **) fra Hovedstyret for Statsbanene om forandring i statsbanenes driftsreglement.

1 novbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved i henhold til lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 § 29 bestemmes, at størrelsen av det i kongelig resolusjon av 13 juli 1917 omhandlede sikkerhetsfond ved A. Pictons Kieselguhrverk i Årdal herred, Rogaland fylke, inntil videre fastsettes til kr. 1800,00 istedenfor til kr. 5000,00, mens de øvrige bestemmelser i fondet inntil videre blir gjeldende uforandret.

1 novbr. **Kongelig resolusjon** ***) om tømmermålingsreglement m. v. for Lågen tømmermålingsdistrikt.

---

*) Kunngj. 5 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.
**) Bekjentgj. 10 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 42, hvor driftsreglementets punkt 21 i endret lydelse er inntatt.
***) Bekjentgj. 5 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor tømmermålingsreglementet er inntatt.

Kongelig resolusjon*) om et midlertidig tømmermålingsreglement for Glomma tømmermålingsdistrikt. 1 novbr.

Kongelig resolusjon,**) hvorved der fastsettes et Østre Nedenes tømmermålingsdistrikt m. v. 1 novbr.

Kongelig resolusjon,**) hvorved der fastsettes et Arendal tømmermålingsdistrikt m. v. 1 novbr.

Kongelig resolusjon,**) hvorved der fastsettes et Tovdal tømmermålingsdistrikt m. v. 1 novbr.

Kongelig resolusjon,**) hvorved der fastsettes et Otra tømmermålingsdistrikt m. v. 1 novbr.

Kapiteltakster for året 1928.

1 novbr.
20 novbr.

(i overensstemmelse med N. L.'s 3—14—15 og lov av 17 august 1848).

Oslo bispedømme:
(satt 17 november).

Landskyld og leding:

100	kilogram	rugmel	kr. 32,68
100	—	byggmel eller malt	» 32,05
100	—	havremel eller malt	» 28,90
100	—	blandmel eller malt	» 30,48
1	hektoliter	landskylds bygg eller korn, hvor samme ei ydes efter tyngde eller vekt	» 15,58
1	hektoliter	landskylds eller ledings havre	» 12,96

Tiende:

1	hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter	kr. 18,81
1	—	bygg	» 14,77
1	—	blandkorn	» 12,62
1	—	havre	» 11,09
1	—	lettbygg	» 7,68
1	—	letthavre	» 6,67

Landskyld og leding efter middelprisen av de 10 siste års kapiteltakster:

100	kilogram	rugmel	kr. 54,69
100	—	byggmel eller malt	» 51,82
100	—	havremel eller malt	» 48,37
100	—	blandmel eller malt	» 49,56

*) Bekjentgj. 5 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor tømmermålingsreglementet er inntatt.
**) Bekjentgj. 5 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor distriktets grenser er inntatt.

1 novbr. 1 hektoliter landskylds bygg . . . . . kr. 25,17
20 novbr. 1 — — havre . . . . . » 21,69

Tiendekorn efter middelprisen av de 20 siste års kapiteltakster:

1 hektoliter hvete, rug, torekorn eller erter . . . . kr. 24,03
1 — bygg . . . . . » 18,29
1 — blandkorn . . . . . » 16,22
1 — havre . . . . . » 14,40
1 — lettbygg . . . . . » 11,17
1 — letthavre . . . . . » 9,53

Hamar bispedømme:
(satt 12 november).

Landskyld og leding:

100 kilogram rugmel . . . . . kr. 31,05
100 — byggmel . . . . . » 33,86
100 — havremel . . . . . » 32,31
100 — blandmel . . . . . » 33,09
1 hektoliter landskyldsbygg eller korn, hvor samme ikke ydes efter tyngde eller vekt . . » 16,44
1 — landskylds- eller ledingshavre . . . . » 14,50
100 kilogram byggmalt . . . . . » 25,73
100 — havremalt . . . . . » 24,56
100 — blandkornmalt . . . . . » 25,15

Tiende:

1 hektoliter hvete, rug, torekorn eller erter . . . . kr. 17,87
1 — bygg . . . . . » 15,59
1 — blandkorn . . . . . » 13,19
1 — havre . . . . . » 12,42
1 — lettbygg . . . . . » 8,87
1 — letthavre . . . . . » 7,97

Landskyld og leding efter middelprisen av de 10 siste års kapiteltakster:

100 kilogram rugmel . . . . . kr. 53,17
100 — byggmel . . . . . » 52,64
100 — havremel . . . . . » 49,94
100 — blandmel . . . . . » 51,30
1 hektoliter landskyldsbygg . . . . . » 25,56
1 — landskyldshavre . . . . . » 22,38
100 kilogram byggmalt . . . . . » 40,01
100 — havremalt . . . . . » 37,95
100 — blandkornmalt . . . . . » 38,98

Tiendekorn efter middelprisen av de 20 siste års kapiteltakster: 1 novbr. 20 novbr.

1	hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter	kr. 23,93
1	—	bygg	» 18,91
1	—	blandkorn	» 15,86
1	—	havre	» 15,19
1	—	lettbygg	» 11,31
1	—	letthavre	» 9,84

Agder bispedømme:

(satt 12 november).

1	hektoliter	bygg	kr. 15,55
1	—	havre	» 11,05
1	—	havremel	» 12,27
100	kilogram	bygg	» 23,92
100	—	havre	» 22,10
100	—	havremel	» 24,54

Middeltallet av kapiteltakstene for de siste 10 år fra 1919 til 1928, begge år iberegnet, blir:

1	hektoliter	bygg	kr. 24,18
100	kilogram	bygg	» 37,20
100	—	havre	» 34,43

Stavanger bispedømme:

(satt 20 november).

100	kilogram	bygg	kr. 22,68
100	—	havre	» 19,70
100	—	havremel	» 27,88

Middeltall av de 10 siste års kapiteltakster:

100	kilogram	bygg	kr. 36,02
100	—	havre	» 32,59

Bjørgvin bispedømme:

(satt 20 november).

Hvete	kr. 21,24
Rug	» 18,32
Bygg	» 14,85
Havre	» 10,75
Blandkorn	» 13,31
Malt	» 24,44

alt pr. hektoliter.

1 novbr. 20 novbr. Hvad kongens tiende i Nordhordland angår, da skal der efter den derom gjeldende bestemmelse kun gis for en hektoliter kr. 3,45 (kr. 4,80 pr. tønne).

Middeltallet av de siste 20 års kapiteltakster blir:

For hvete kr. 25,46, for rug kr. 22,23, for bygg kr. 17,80, for havre kr. 13,07, for blandkorn kr. 15,08 og for malt kr. 39,29, alt pr. hektoliter.

Middeltallet av de siste 10 års kapiteltakster blir:

For hvete kr. 31,46, for rug kr. 27,82, for bygg kr. 21,75, for havre kr. 16,04, for blandkorn kr. 18,61 og for malt kr. 36,03, alt pr. hektoliter.

Nidaros bispedømme:

(satt 5 november).

1	spann	tillands	kr.	9,60
1	—	tilsjøs, som er 2 våger eller 36 kilogram	»	6,40
1	hektoliter	beste rug	»	18,49
1	—	ringere rug	»	14,76
1	—	sædebygg	»	15,77
1	—	ringere bygg	»	11,91
1	—	beste blandkorn	»	13,34
1	—	ringere blandkorn	»	11,50
1	—	sædehavre	»	11,74
1	—	ringere havre	»	8,82
1	kilogram	beste rugmel	»	0,30
1	—	ringere rugmel	»	0,25
1	—	beste byggmel	»	0,28
1	—	ringere byggmel	»	0,22
1	—	beste havremel	»	0,27
1	—	ringere havremel	»	0,21
Middeltall av de 10 siste års kapiteltakster for sædebygg for 1 hektoliter			»	23,65
Middeltall av de 10 siste års kapiteltakster for sædehavre for 1 hektoliter			»	18,01

Hålogaland bispedømme:

(satt 1 november).

1	hektoliter	beste rug	kr.	19,76
1	—	ringere rug	»	17,07
1	—	sædebygg	»	16,97
1	—	ringere bygg	»	13,81
1	—	beste blandkorn	»	17,59
1	—	ringere blandkorn	»	12,61

1	hektoliter	sædehavre	kr. 17,98	1 novbr.
1	—	ringere havre	» 13,92	20 novbr.
1	—	byggmalt	» 26,09	
10	kilogram	rugmel	» 3,17	
10	—	byggmel	» 2,86	
10	—	ringere byggmel	» 2,34	
10	—	havremel	» 3,52	
10	—	ringere havremel	» 2,70	
10	—	hvite erter	» 7,52	
10	—	ringere erter	» 6,02	

Middeltall av de siste 10 års kapiteltakster på 1 hektoliter sædebygg kr. 28,57.

Kirkenes landskyld:

10	kilogram	lange	kr. 10,00	
10	—	rundfisk	» 6,00	
10	—	titling	» 6,00	
10	—	stor rotskjær	» 6,00	
10	—	små —	» 8,00	
10	—	stor sei	» 6,00	
10	—	middels sei	» 5,50	
10	—	små sei	» 6,00	
10	—	ost i Salten	» 4,89	

Skrivelse fra Handelsdepartementet til Landbruksdepartementet hvorved i henhold til bemyndigelse, gitt ved kongelig resolusjon av 30 mars 1928, bestemmes at assistenter og kasserer ved Norges Landbrukshøiskole med hensyn til kostgodtgjørelse for reiser innen riket henføres til regulativets 1ste klasse. 1 novbr.

Noteveksling *) angående avtale mellem Norge og Finnland om ophevelse av passviseringsplikten. 3 novbr. 24 novbr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Hordaland fylke, hvori uttales at et mottatt tilskudd fra apotekavgiftsfondet antas å være skattepliktig inntekt på vedkommende apotekers hånd. 3 novbr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en sorenskriver, hvori angående forståelsen av lov nr. 17 av 22 juni 1928 meddeles, at hovedreglen nu som tidligere — med de i lov av 24 juni 1915 § 8 gjorte undtagelser — er at stempelavgift av stempelpliktige dokumenter skal betales senest 1 måned efter vedkommende dokumenters ut- 3 novbr.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1928 s. 384 flg.

3 novbr. ferdigelse. Det samme gjelder også ved utferdigelsen av et dokument, hvorav fremgår at en eiendom efter 1 juli 1915 er gått gjennem en eller flere eieres hender før overdragelsen til siste eier fant sted, uten at særskilt behørig stemplet hjemmels dokument er utferdiget. Når tinglysning av dette dokument finner sted, inntrer dessuten efter forannevnte lov av 22 juni 1928 den virkning at de forutgående salg under de anførte forutsetninger blir stempelpliktige. Forsåvidt tinglysningsbetjenten ikke uten uforholdsmessige vanskeligheter kan skaffe manglende nødvendige oplysninger om de forutgående salg, bør saken innsendes til departementet til videre behandling. Av de forutgående salg blir kun enkelt stempelavgift å opkreve.

5 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved godseier O. O. Håve og hustru Ingebjørg Håves gavebrev av 6 juli 1918 oprettede «O. O. Håves og hustrus legat til ophjelp av kirkesangen i Lilleherred annekskirke».

5 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det godseier O. O. Håve og hustru Ingebjørg Håves gavebrev av 6 juli 1918 oprettede «O. O. Håves og hustrus legat til ophjelp av kirkesangen i Heddals hovedkirke».

5 novbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartemetntet.

Ifølge meddelelse fra den sveitsiske sendemann av 19 oktober 1928 har den Syd-Afrikanske Union erklært at den tiltrer den reviderte Bernkonvensjon av 13 november 1908 om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett.

Tiltredelsen medfører en forandring i den Syd-Afrikanske Unions stilling i den internasjonale union, idet den fra 3 oktober 1928 er blitt kontraherende part, mens den tidligere, fra 1 mai 1920, har vært tilsluttet unionen som ikke-autonom britisk koloni.

5 novbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Buskerud fylke, foranlediget ved en forespørsel fra en borgermester, om der var adgang for et bystyre til å vedta en beslutning, hvorefter for inntekter inntil kr. 2000,00 og hvor byskattelovens § 109 antoges å kunne gjøres gjeldende, skattebeløpene skulde nedsettes med kr. 38,00 i klasse 1, kr. 31,00 i klasse 2 og kr. 17,00 i klasse 3.

Departementet uttaler at byskattelovens § 109 (land-

skattelovens § 117) kun har anvendelse på bestemte navn- 5 novbr.
gitte personer, og at betingelsen for nedsettelse eller eftergivelse efter paragrafens ordlyd er, at der i de enkelte foreliggende tilfelle kan påvises særegne omstendigheter, som vilde gjøre utredelsen av den fulle skatt særdeles ubillig eller uforholdsmessig trykkende for vedkommende skattyder. Hvor disse betingelser finnes å foreligge, antas der ikke å være noget til hinder for, at en nedsettelse finner sted for flere skattydere under ett, men de må i så fall være navngitte og forholdene må være særskilt undersøkt for hver enkelt. Det omhandlede forslag i den form hvori det nu foreligger, antas ikke å være i overensstemmelse med skattelovens bestemmelser.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet til et dampskibs- 8 novbr.
rederi, hvori uttales, at et dampskib, som på reise fra England til Archangel grunnstøtte ved Honningsvåg, hvor det blev midlertidig tettet og derefter gikk til Trondhjem for å reparere, var lospliktig. Anløpet av Honningsvåg (Trondhjem) måtte nemlig anses som anløp av «nødhavn», og sådant anløp er ikke fritagelsesgrunn for losplikt efter loslovens § 2. I henhold til loslovens § 3 inntrådte losplikten i Vestfjorden, hvor fartøiet første gang overskred grensen mellem utenskjærs- og innenskjærs farvann, og vedvarte 15 mil (60 n. mil).

Kongelig resolusjon *) om forandring i og tillegg 9 novbr.
til helseforskriftene for Oslo.

Kongeleg resolusjon **) um nye helse- og tuberku- 9 novbr.
losefyresegner for Innvik, Stryn og Hornindal herad, Sogn- og Fjordane fylke.

Kongeleg resolusjon ***) um nye helse- og tuberku- 9 novbr.
losefyresegner for Vik herad, Sogn og Fjordane fylke.

Kongelig resolusjon, hvorved de ved kongelig resolusjon 9 novbr.
av 21 mai 1920 fastsatte avgifter for tilsyn med ildsfarlige gjenstander nedsettes med 10 % fra og med budgetterminen 1928/29 å regne.

---

*) Bekjentgj. 10 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 42, hvor omhandlede forandring og tillegg er inntatt.

**) Kunngj. 10 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 42, der helsefyresegnene m. m. er inntekne.

***) Kunngj. 10 novembgr i Lovtid. 1ste avd. nr. 42, der helsefyresegnene m. m. er inntekne, jfr. retting innteki i Lovtid. 1ste avd. s. 748.

9 novbr. **Kongelig resolusjon,***) hvorved i henhold til §§ 1 og 41 i lov om statskontroll med skibes sjødyktighet av 9 juni 1903 med tilleggslover bestemmes:

1) at lov om statskontroll med skibes sjødyktighet av 9 juni 1903 med tilleggslover i den utstrekning som finnes nødvendig også skal gjelde fartøi under 50 register tonn brutto som anvendes til fangst i isfarvann,
2) at et fremlagt utkast til forskrifter for kontroll med fangstfartøier i isfarvann bifalles.
3) Nærværende resolusjon trer i kraft straks.

De i post 2 omhandlede forskrifter er sålydende:

§ 1. Alle fartøier uansett størrelse som anvendes til fangst i isfarvann skal være underkastet nedenstående bestemmelser.

§ 2. For fartøier som herefter bygges, skal skrogtegninger visende isforsterkninger innsendes til Sjøfartskontoret til approbasjon.

For fartøier som innkjøpes fra utlandet og for eksisterende fartøier skal der også innsendes til approbasjon tegninger eller skisser visende hvilke isforsterkninger der er anbragt i fartøiet og hvilke ytterligere forsterkninger der aktes innlagt.

§ 3. A. Trefartøier som herefter bygges skal utover de for sådanne fartøier gjeldende bygningsregler være underkastet følgende bestemmelser med hensyn til isforsterkninger og utstyr:

1. De i bygningsreglene foreskrevne dimensjoner av spantetømmer i slaget bibeholdes helt op til dekk. Over dekk avtar stønnerne i tykkelse mot rekken.

   Toptømmernes skjøtning må gis godt forløp og ikke falde i samme høide medmindre der er to mellemliggende spanter. Spantene kantboltes (sideveis) forsvarlig.
2. Garneringen fra livholtet op til veierne skal ha samme tykkelse og samme boltning som livholtet.
3. En skjærgang (et slagbånd) som følger vannlinjen innlegges innvendig på garneringen mellem lett- og dyplastet vannlinje fra for til akter med boltning som for skjærganger foreskrevet. Skjærgangenes tykkelse og bredde gjøres henholdsvis 1,5 og 3 ganger den foreskrevne tykkelse av indre livholt.

---

*) Bekjentgj. 10 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.

Skjærgangen kan i lasterummet erstattes med å for- 9 novbr.
øke livholtet og garneringen i tykkelse så materialmengden blir den samme.

4. Rumsbjelker anbringes på skjærgangen forut og akter. I fartøier med en dybde i risset av 2,5 m. og derover skal rumsbjelker hvor praktikabelt innlegges i lasterummet. Som rumsbjelker i lasterum kan transportable bjelker godtas når betryggende festighet til skibssiden anordnes. Likeledes kan godtas som erstatning for disse betryggende avstivning av spektankenes endevegger og en effektiv avstempling av tankene mot skibssidene og av tankene innbyrdes.
5. Dekksbjelkenes dimensjoner efter bygningsreglene økes med 1,5 cm. hver vei for ¾ av fartøiets lengde midtskibs. Bjelkeendene må støte an mot spantetømmerne. En knereider anbringes på hver bjelkeende på annen hver bjelke og jernkne på de mellemliggende bjelkeender. Reiderne må føres over foran omtalte skjærgang og skal ha minst en gjennemgående bolt i bunnstokken. Revisé (veier) skal anvendes.
6. Hudens tykkelse efter bygningsreglene økes med 1½ cm. fra slaget til dekket.
7. Ek-ishud eller ishud av annen anvendelig hård tresort anbringes fra kjøl til dekk 1,5 cm. mindre tykk enn reglene foreskriver for dekket. Ishuden bør dog ikke være over 7,5 cm. Ishuden kan reduseres noget i tykkelse i akterskibet. Ishuden anbefales gjort av greenhart fra baugen og akterover i vannlinjen mellem lett lastelinje (ballast) og minst 30 cm. over dyplastelinje. Greenhartishud kan gjøres tyndere enn annen ishud når der sørges for jevnt forløp av omskjøtene og jevn overgang til den øvrige ishud.
8. Akterstevn og propellstevn økes til samme dimensjon som kjølen. Forstevnens tykkelse økes for innhugning av spunning for ishuden.
9. På bjelker hvor skott ikke er anbragt, anbringes hvor mulig rumsstøtter forsvarlig festet oppe og nede. Støttene kan om nødvendig gjøres transportable.
10. Treskotter festes med vinkler og avstives med labanker.
11. I for- og akterskib må der innlegges solide tilstrekkelig lange baugbånd (brøker). Avstanden mellem disse må ikke være over 60 cm. Solid jernskinne eller list legges i forkant av forstevn. Dessuten skal der anbringes solide jernklaver forut over stevnen i et passende antall og av rikelig lengde. Fra disse og akterover bør der

9 novbr. påsettes kjølsko i optil 2,5 m.s lengde. Solide jernskinner eller beslag anbringes ved kjølhælen rundt rorrammen og hylsen.

12. Formen av fartøiet forut og akter gjøres mest mulig hensiktsmessig for gang i is og for å motstå isskruningen samt for å beskytte roret og propellen.
13. I tillegg til det forskriftsmessige utstyr med lensepumper skal der ombord finnes en lenseejector eller en ekstra lensepumpe.
14. Utstyret med ankere, kjettinger og fortøiningsgods gis en passende forøkelse.
15. Sjøfartskontoret kan istedenfor de foran nevnte anordninger godta andre som finnes å gi fartøiet tilsvarende styrke og skikkethet.

B. For trefartøier, som herefter innkjøpes fra utlandet, og for eksisterende trefartøier avgjør Sjøfartskontoret i hvert enkelt tilfelle under hensyntagen til farvannet og fartøiets anvendelse, i hvilken utstrekning de i foranstående punkt A gitte bestemmelser skal befølges eller andre anordninger som vil gi fartøiet en tilsvarende styrke og skikkethet skal godtas.

§ 4. For andre fartøier enn trefartøier avgjør Sjøfartskontoret i hvert enkelt tilfelle under hensyntagen til farvannet og fartøiets anvendelse hvilke isforsterkninger m. v. fartøiet skal være forsynt med.

§ 5. Fremdriftsmaskinen må være særlig kraftig og alt maskineri solid bygget.

§ 6. Alle fartøier skal en gang årlig før avgang til fangstfeltet bunnbesiktes og for øvrig besiktes i den utstrekning skibskontrollen måtte finne nødvendig.

Har fartøiet lidt skade må skibskontrollen tilkalles ved reparasjonen.

De forskrifter som i henhold til sjødyktighetsloven er fastsatt angående besiktelse og utstyr m. v. av fartøier, kommer også til anvendelse ved besiktelser av de i nærværende forskrifter omhandlede fartøier under 50 register tonn brutto i den utstrekning som Sjøfartskontoret bestemmer.

§ 7. Sjøfartskontoret kan for enkelte tilfelle, hvor foranstående bestemmelser antas å ville lede til ubillighet, innrømme fritagelse for bestemmelsenes befølgelse eller lempninger i deres fordringer.

Forandringer i disse forskrifter innen lovens ramme bemyndiges departementet til å foreta, idet dog de interesserte, som dermed måtte være misfornøid, har adgang til å kreve forandringene forelagt Kongen til stadfestelse.

§ 8. Overtredelse av disse bestemmelser straffes med bøter i henhold til den almindelige borgerlige straffelov av 22 mai 1902 § 339 forsåvidt ikke strengere straff i henhold til annen lovbestemmelse kommer til anvendelse. 9 novbr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes at medisinpakker fra læge, dyrlæge eller apotek alltid sendes som ilpakker for de takster som gjelder for almindelige pakker. 9 novbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Anders Olsen Bræks testament av 8 mars 1927 oprettede «Anders Bræks legat» til fordel for verdige trengende i Sokndal. 9 novbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Ole Olsen Bræks testament av 4 mars 1927 oprettede «Ole Bræks legat» til fordel for verdige trengende i Sokndal. 9 novbr.

Rundskrivelse fra Arbeidsdepartementet til fylkesmennene. I anledning av den ved kongelig resolusjon av 26 oktober 1928 trufne bestemmelse om ikrafttredelse av lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 har departementet vedkommende lovens § 142 bemerket følgende: 9 novbr.

«Uttrykket «gammelt byggearbeide» i paragrafens post 1 er kommet inn i lovteksten ved en inkurie istedenfor «anmeldt byggearbeide».»

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Nord-Frøya herred, Sør-Trøndelag fylke. 13 novbr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til Statsrevisjonen hvori meddeles, at departementet antar, at arveavgift av arv som omhandles i arveavgiftskunngjørelsens § 2 e må bli å beregne som for arv efter testament også i de tilfelle, hvor det i testament er bestemt, at arven skal gå til testators arvinger efter loven. 13 novbr.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet til overlosen i det sønnenfjelske distrikt, hvorefter et fartøi på vei fra Island til Stockholm, som anløp Kristiansand på grunn av ugunstige værforhold, ansåes lospliktig, idet sådant anløp ikke inngår under fritagelsesgrunnene i loslovens § 2. 13 novbr.

*) Bekjentgj. 17 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.

14 novbr. **Rundskrivelse***) fra Finans- og Tolldepartementet til fylkesmennene.

Ifølge punkt 8 i departementets bestemmelser av 12 september 1908 med senere forandringer angående fritagelse for avgift eller toll av brennevin som ikke skal anvendes til drikk, skal der ved sending av sådant brennevin til sted utenfor det, hvorfra brennevinet leveres, avgis underretning til vedkommende politimyndighet på mottagelsesstedet. Er brennevinet denaturert med terpentinolje eller råpetroleumsdestillat, skal mottageren tilkalle politiet, som efter å ha undersøkt og brutt forseglingen plikter å avgi bevidnelse derom til kontrollvesenet (eller tollvesenet). Sådan bevidnelse om mottagelsen skal, såfremt brennevinet er almindelig denaturert, avgis av kjøperen selv.

Departementet har i rundskrivelse av idag til overkontrollørene ved brennevins-, etyleter- og øltilvirkningen meddelt, at bestemmelsen i nevnte punkt om politiets mellemkomst ved mottagelse av brennevin, denaturert med terpentinolje eller råpetroleumsdestillat, inntil videre kan settes ut av kraft, hvorav følger, at der heller ikke fra politiet vil bli gitt meddelelse med henhold til ankomne partier denaturert, skattefritt brennevin.

Såfremt et sådant brennevinsparti måtte komme frem til mottageren med beskadiget segl eller plombering eller med et mindre innhold enn angitt, vil han ha å meddele underretning derom til vedkommende politimyndighet.

Ved eftersyn efter de citerte bestemmelsers punkt 11 vil bevillingshaverne på politiets forlangende ha å tilrettelegge fakturaer vedkommende de mottatte partier brennevin, som for øvrig overensstemmende med bestemmelsenes punkt 7 blir å tilgangsføre i kontrollboken umiddelbart efter mottagelsen.

Med ovenstående bes politimyndighetene i hr. fylkesmannens distrikt gjort bekjent, likesom underretning i størst mulig utstrekning forutsettes gitt de interesserte detaljforhandlere og andre næringsdrivende som anvender denaturert, skattefritt brennevin.

14 novbr. **Rundskrivelse***) fra Finans- og Tolldepartementet til overkontrollørene ved brennevins-, etyleter- og øltilvirkningen.

Ved departementets rundskrivelse til overkontrollørene av 10 mars 1909 er brennevinsdestillatører og andre leverandører av brennevin, som ikke skal anvendes til drikk, åpnet adgang til med avgiftsbefriende virkning

*) Bekjentgj. 17 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.

å utta til denaturering større mengder brennevin til sukces- 14 novbr.
siv levering eftersom der melder sig kjøpere.

Denne ordning, som gjelder brennevin, denaturert så vel med metylalkohol og pyridinbaser som med terpentinolje og bensol, er betinget av, at vedkommende partier brennevin efter foretatt denaturering forblir under offentlig lås, og kun leveres ut ved kontrollvesenets (eller tollvesenets) mellemkomst til berettigede kjøpere.

Efter omstendighetene finner imidlertid departementet inntil videre å kunne samtykke i, at brennevinspartier som overensstemmende med nevnte rundskrivelse er uttatt og denaturert ved oplag tilhørende A/S Vinmonopolet overlates dette til rådighet således, at brennevinet uten kontrollvesenets medvirken kan avhendes av monopolet til vedkommende legitimerte kjøpere.

Forutsetningen for dette samtykke er, at brennevinet efter den ved kontrollvesenet foretatte denaturering holdes opbevart av monopolet i eget lagerlokale på solide beholdere således at uvedkommende ikke får adgang til samme, samt at bestyreren av vedkommende monopolavdeling fører innseende med og påtar sig ansvar for at brennevinet kun avhendes til sådanne kjøpere, som ved forevisning av spesielle bevillinger fra departementet eller fylkesmenn legitimerer sig berettiget til å erholde det pågjeldende kvantum brennevin utlevert uten avgiftserleggelse.

Ved utlevering av almindelig denaturert brennevin (denaturert med metylalkohol og pyridinbaser), som av vedkommende kjøper skal videreselges i ublandet stand, vil den av fylkesmannen efter brennevinstilvirkningslovens § 37 meddelte salgsrett tre istedenfor spesiell avgiftsfrihetsbevilling, jfr. departementets rundskrivelse til fylkesmennene av 10 mars 1909.

Bestyreren vil likeledes ha å dra omsorg for, at kjøperne overensstemmende med pkt. 6 i departementets fritagelsesbestemmelser av 12 september 1908 med senere endringer avgir skriftlig forsikring om, at brennevinet utelukkende skal bli anvendt som betinget i bevillingen, samt besørge bevillingsdokumentene påført notering om den skjedde utlevering med angivelse av dato og mengde.

Ved oplaget for det denaturerte brennevin blir fremdeles å føre en av overkontrolløren autorisert lagerbok, hvori enhver tilgang og avgang straks innføres med datoangivelse. Lagerboken, som ved uttak alene underskrives av avdelingsbestyreren eller den han på sitt ansvar bemyndiger dertil, skal vedlegges vedkommende disposisjonsforsikringer og bevillinger.

14 novbr. Kontrollvesenet vil minst en gang hvert halvår ha å inspisere oplaget, hvorunder påses, at avgang og beholdning under hensyn til rimelig svinn stemmer med mengden av det brennevin selskapet har hatt til disposisjon, samt at enhver avhendelse er behørig legitimert. Vedkommende kontrollbetjent noterer i lagerboken, hver gang sådant eftersyn er foretatt, og forsåvidt det derunder finnes noget å bemerke, inngir han snarest mulig rapport gjennem overkontrolløren til departementet.

For eftersynsforretningen tilkommer kontrollbetjenten vanlig betaling, og utgiftene hermed bæres som ellers av oplagseieren.

Ifølge departementets forannevnte fritagelsesbestemmelser av 12 september 1908, pkt. 8, må denaturert brennevin som avhendes til kjøpere, bosatt utenfor leveringsstedet, sendes i kar, forsynt med kontrollvesenets plombering eller segl.

Som følge av den foran omhandlede nyordning samtykker departementet i, at denaturert brennevin, som sendes fra A/S Vinmonopolets oplag, plomberes eller forsegles av dette istedenfor av kontrollvesenet samt i, at den foreskrevne underretning til vedkommende politimyndigheter om brennevinets forsendelse avgis av monopolet istedenfor av kontrollvesenet.

Ved rundskrivelse av idag til fylkesmennene har departementet meddelt, at det inntil videre har satt ut av kraft den i samme punkt omhandlede bestemmelse, som foreskriver politiets mellemkomst ved mottagelse av brennevin, denaturert med terpentinolje eller råpetroleumsdestillat, og der vil derfor fremtidig heller ikke bli avgitt nogen bevidnelse fra politiet til kontrollvesenet om ankomne partier av således svakere denaturert brennevin.

Med foranstående bes kontrollbetjeningen samt vedkommende eiere eller bestyrere av oplag for denaturert, skattefritt brennnevin innen Deres distrikt gjort bekjent.

14 novbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet.

I medhold av VI i kongelig plakat av 29 juni 1922, jfr. plakat av 1 oktober 1926, har Landbruksdepartementet under 14 november 1928 bestemt, at de ifølge nevnte plakat og Landbruksdepartementets skrivelser av 26 oktober 1926, 17 november 1926, 20 juli 1927 og 21 juli 1928 gjeldende bestemmelser om innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk samt usmeltet

---

*) Bekjentgj. 17 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.

talg fra Sverige opheves, således at innførsel hertil landet av nevnte varer nu er tillatt fra hele Sverige efter de av Landbruksdepartementet under 28 februar 1923 opstilte regler. 14 novbr.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av departementets bestemmelse av 17 juli 1925 om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Hamar. 14 novbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet til Socialdepartementet angående bruk av Riksvåbenet. 15 novbr.

Utenriksdepartementet bemerker at der visstnok intet forbud er mot at tjenestemennene ved Statens fabrikktilsyn benytter Riksvåbenet på brevark, erklæringer, pålegg og andre skrivelser, som utferdiges i tjenestens medfør, men at en sådan almindelig bruk Riksvåbenet ikke kan anbefales og visstnok ikke er sedvanlig i de norske embedsverk bortsett fra tilfelle hvor det er nødvendig for å gi skrivelsen eller erklæringen den fornødne beviskraft.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet, hvorved den største tillatte hastighet for motorvognkjøring på hovedveistrekningen Helgheim—Danielsens hotell i Sogndalsfjøra, Sogndal herred, Sogn og Fjordane fylke, nedsettes til 20 km. i timen. 15 novbr.

Kongelig resolusjon, hvorved i henhold til lov om domstolene av 13 august 1915 § 72, jfr. lov nr. 6 av 17 juli 1925, bestemmes at det fra 1 januar 1929 i hvert av herredene Tune og Borge av Tune domssogn i Østfold fylke, skal være et særskilt utvalg på 6 domsmenn som har særlig kyndighet i sjøvesen. 16 novbr.

Kongelig resolusjon **) angående bestemmelse om plikt for gårdeiere i Trondhjem til å la tømning av privet og søppelbeholdere besørge av kommunens renholdsverk. 16 novbr.

Brev fra Fengselsstyret, Justisdepartementet, til riksadvokaten. 16 novbr.

Sem tvangsarbeidshus og pleieanstalt.

Efter Regjeringens bestemmelse vil det tidligere Sem hjelpefengsel i Vestfold bli tatt i bruk som tvangsarbeidshus

*) Bekjentgj. 17 novemher i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.
**) Bekjentgj. 17 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 43, hvor bestemmelsen er inntatt.

16 novbr. og pleieanstalt, såsnart en nyopført internatbygning er ferdig, antagelig omkring 1 desember d. å. Den nye anstalt vil med fullt belegg kunne opta omkring 60 mann og er fortrinsvis beregnet på tvangsarbeidere som på grunn av sykdom eller invaliditet ikke passer i Opstad tvangsarbeidshus. Samtidig vil dog også endel landsfengselsfanger som av samme grunn ikke er skikket for behandling i landsfengsel, bli overført dit.

Det vil således for fremtiden bli 2 tvangsarbeidshus for menn, Opstad og Sem.

Med hensyn til tvangsarbeidernes fordeling mellem disse bemerkes at anbringelse i Sem tvangsarbeidshus i hvert enkelt tilfelle vil bli besluttet av Fengselsstyret. Man skal derfor anmode om at spørsmaalet om hvor innsettelsen skal skje, for fremtiden må bli forelagt Fengselsstyret for følgende mannlige tvangsarbeidere:

1. Alle som ved innsettelsen er over 65 år.
2. Alle som lider av kronisk sykelighet, herunder dog ikke personer som trenger behandling i sykehus eller som på grunn av sykdom ikke kan føres til anstalten på vanlig vis. Disse siste vil fremdeles ikke, likeså litt som personer der lider av akutt smittsom sykdom, kunne mottas i tvangsarbeidshus, jfr. reglementets kap. 17 § 3, inntatt i brev til hr. riksadvokaten av 31 oktober 1922 (i lovtidenden).
3. Alle som på grunn av vannførhet eller legemlig svekkelse ikke er arbeidsdyktige.

Ved forespørselen bør regelmessig aktene sendes med. I alle tilfelle må dessuten medfølge erklæring fra vedkommende embedslæge.

Menn som ikke omfattes av foranstående og som er besluttet anbragt i tvangsarbeidshus i henhold til løsgjengerloven, rusdrikkloven eller straffelovens § 39, blir som før å sende til Opstad tvangsarbeidshus, uten at saken på forhånd forelegges Fengselsstyret.

I forbindelse hermed gjør man opmerksom på at menn som skal anbringes i tvangsarbeide i henhold til barnelovene av 10 april 1915 eller lov om vernepliktige civilarbeidere av 24 mars 1922, jfr. lov av 10 juli 1925, ikke for tiden kan mottas i tvangsarbeidshus, men i stedet må besluttes anbragt i vedkommende krets- eller hjelpefengsel som er godkjent i det øiemed, jfr. Fengselsstyrets brev til hr. riksadvokaten av 29 desember 1915, 16 mai 1916 og 31 juli 1923 samt kongelig resolusjon av 28 mai 1926.

I de gjeldende innsettelsesregler for fanger vil åp-

ningen av den nye anstalt ikke medføre nogen forandring, da de fanger som vil bli anbragt der, i alle tilfelle vil bli overført fra vedkommende landsfengsel. 16 novbr.

Hermed bes påtalemyndighetens og politiets embedsmenn gjort begjent.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om tillegg til politivedtektene for Fredriksvern herred, Vestfold fylke. 20 novbr.

Skrivelse fra Justisdepartementet til riksadvokaten. 20 novbr.

Målformen i politirapporter.

Fra Noregs Mållag har departementet mottatt en forestilling angående spørsmålet om den målform (riksmål eller landsmål) som polititjenestemenn bør bruke når de gjengir forklaringer under efterforskninger.

Overensstemmende med herr riksadvokatens uttalelse i skrivelse av 6 november d. å. finner departementet at en forklaring for politiet i almindelighet bør gjengis i den målform hvori forklaringen er avgitt og som den avhørte ønsker brukt, forutsatt at vedkommende politimann behersker denne målform.

Herom bes statsadvokatene, politiembedsmennene, de underordnede polititjenestemenn og lensmennene underrettet.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet til Statsrevisjonen, hvori uttales, at der i henhold til loslovens § 28 kun er adgang til å konstituere loser for utlosning og ikke for innlosning. Det antas derfor heller ikke å være adgang til å konstituere en kjentmann som utlosningslos og la ham utføre innlosning således at han med hensyn til betalingen blir å betrakte som los. (Jfr. Lovtid. 2nen avd. for 1917 s. 544). 21 novbr.

Kongelig resolusjon,**) hvorved bestemmes: 23 novbr.

I. Enebakk-nesset o: den del av Enebakk herred i Akershus fylke som ligger på østre side av Øieren, erklæres i medhold av § 6 i lov av 21 juli 1916 om foranstaltninger mot bipest m. v. for smittet av bipest.

I dette område skal der ved siden av de bestemmelser som gjelder efter lovens § 6, være forbudt å bruke felles honningslynger for flere bigårder eller å la honningslynger gå på lån fra en bigård til en annen.

*) Bekjentgj. 26 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 44, hvor vedtektenes nye §§ 33 og 34 er inntatt.

**) Bekjentgj. 26 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

23 novbr. II. Kongelig resolusjon av 6 mai 1927, hvorved Bærum med flere herreder i Akershus fylke erklærtes smittet av bipest, opheves forsåvidt Bærum herred angår.

III. Denne resolusjon trer i kraft straks.

26 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om bygningsvedtekter for Hønefoss.

26 novbr. **Skrivelse** **) fra Finans- og Tolldepartementet til inspektøren for tobakkbeskatningen m. m.

I henhold til § 6, 3dje ledd, i lov nr. 5 av 6 juli 1923 om omsetningsavgift av sjokolade- og sukkervarer skal av sådanne varer, som avgiftsberiktiges ved tollbehandlingen, svares avgift efter varenes innførselsverdi med tillegg av toll og med et ytterligere tillegg av 25 pct. av det derved utkomne beløp. Departementet er i samme paragraf bemyndiget til å fastsette en annen tilleggsprocent enn den nevnte, når denne ikke finnes å svare til almindelig grossistavanse for innførte sjokolade- og sukkervarer.

I medhold av denne bemyndigelse og efter anstilte undersøkelser bestemmer departementet herved, at det omhandlede tillegg fra og med 1 desember 1928 og inntil videre skal forhøies til

a) 140 pct. for pastiller, som ved innførselen foreligger i løs vekt og altså ikke i emballasje, som skal følge varen til forbrukerne,
b) 40 pct. for andre varer.

27 novbr. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Nesodden, Akershus fylke.

27 novbr. **Skrivelse** †) fra Arbeidsdepartementet om regler for brandvernets ordning i Årnes, Akershus fylke.

28 novbr. **Rundskrivelse** fra Socialdepartementet til stiftsdirektsjonene og fattigstyrene.

Den 25 oktober 1928 er det inngått en ny konvensjon mellem Norge, Danmark, Finnland og Sverige om gjensidig understøttelse av trengende. Den er for Norges vedkommende ratifisert

---

*) Bekjentgj. 30 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, hvor bygningsvedtektene er inntatt.
**) Bekjentgj. 30 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 45.
***) Bekjentgj. 30 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, hvor vedtekten er inntatt.
†) Bekjentgj. 30 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, hvor reglene er inntatt.

ved kongelig resolusjon av 26 s. m. og trer i kraft en måned 28 novbr.
efter den 22 november 1928, da ratifikasjonsdokumentene blev utvekslet. Samtidig ophører den mellem de nevnte land i 1914 og 1923 avsluttede fattigkonvensjon å gjelde. Imidlertid skal spørsmål om erstatning for fattighjelp, ydet fra og med 1 januar 1928, i hvert fall avgjøres efter den nye konvensjon.

Idet man vedlegger avtrykk av denne, skal man hitsette en oversikt over hvilke nye bestemmelser den inneholder.

Reglene i den forrige konvensjon om adgang til hjemsendelse er i det vesentlige bibeholdt. Det er fremdeles alene vedvarende fattighjelp som gir rett til å kreve den trengende mottatt i hjemlandet. Er fattighjelpen bare midlertidig, kan hjemsendelse ikke skje, medmindre den trengende selv fremsetter ønske derom.

Hvad der skal regnes som vedvarende eller som midlertidig fattighjelp er fastsatt i art. 3. Av denne artikkel fremgår at opholdslandets myndigheter, når de må anta at fattighjelp vil bli nødvendig i minst et helt år, regnet fra dens begynnelse, straks bør henvende sig til hjemlandet.

Under hvilke forhold adgang til hjemsendelse ophører vil ses av art. 4 og 6.

Reglene om erstatning fra hjemlandet er vesentlig forskjellige fra de hittil gjeldende.

Så vel midlertidig som vedvarende fattighjelp er gjenstand for erstatning.

Har den trengende bodd i opholdslandet 10 år under forhold som i art. 4, jfr. art. 6 nevnt, kan det ikke kreves erstatning for midlertidig hjelp han derefter får. Og har han bodd i opholdslandet 20 år under lignende forhold, kan det heller ikke kreves erstatning for senere vedvarende fattighjelp.

Hjemsendes den trengende, skal det gis erstatning efter konvensjonens almindelige regler for den fattighjelp som er ydet før hjemsendelsen.

Disse almindelige regler er:

Forsåvidt angår v e d v a r e n d e fattighjelp inntrer hjemlandets erstatningsplikt 30 dager efter hjelpens begynnelse.

For m i d l e r t i d i g fattighjelp gjelder andre regler om begrensning av erstatningsplikten, som vil ses av art. 12, annet ledd.

Visse utgifter er for øvrig undtatt fra erstatning; se art. 11, annet ledd.

Endelig er spesielt å merke at det ikke kan kreves erstatning for fattighjelp, som er ydet lenger enn ett år før

28 novbr. henvendelsen fra vedkommende myndighet i opholdslandet til den tilsvarende myndighet i hjemlandet.

Av hvad det så blir å erstatte, skal hjemlandet tilsvare fire femtedeler, og det hvad enten utgiftene efter lovgivningen påhviler staten eller en kommune, det vil si hvad enten kommunen efter fattigloven får sine utgifter refundert av statskassen eller ikke. Det siste kan for Norges vedkommende inntreffe når f. eks. en norskfødt kvinne gjennem giftermål har fått statsborgerrett i ett av de andre land og har tapt sin norske statsborgerrett, men fremdeles har hjemstavn i norsk fattigkommune, og hun understøttes som hovedperson

Man gjør opmerksom på at konvensjonen selvsagt ikke gjør nogen forandring i fattiglovens refusjonsregler, hvad enten disse angår stat, kommune, den trengende selv eller forsørgelsespliktige.

Kan det bli spørsmål om hjemsendelse til eller erstatning fra hjemlandet (for vedvarende eller midlertidig fattighjelp), blir å forholde overensstemmende med art. 13. Det vil bl. a. ses at det — som ovenfor bemerket — er forbundet med tap for opholdslandet å vente ett år med den henvendelse til vedkommende myndighet i hjemlandet som artikkelen handler om.

Enhver henvendelse fra opholdslandet skal ifølge art. 14 besvares. Det medfører ansvar for hjemlandet om svaret ikke kommer vedkommende myndighet i opholdslandet i hende innen en i samme artikkel fastsatt frist. Denne er som det ses noget lenger enn den tilsvarende i den forrige konvensjons art. 11.

Hvad de øvrige bestemmelser angår innskrenker man sig til å henvise til konvensjonens tekst. Man bemerker alene at siste punktum i art. 1 støtter sig til loven om norsk statsborgerrett av 8 august 1924 § 8.

Hvad der efter konvensjonen blir å iaktta for fattigstyrer og stiftsdireksjoner er følgende:

Har et fattigstyre efter 1927 understøttet en trengende som er eller senest har vært dansk, finsk eller svensk statsborger, må det snarest mulig opta hjemstavnsforklaring overensstemmende med fattigloven av 19 mai 1900 § 18 og innen 14 dager derefter gjøre anmeldelse til vedkommende stiftsdireksjon.

Anmeldelsen må være ledsaget av hjemstavnsforklaringen. Denne må være fullstendig utfylt efter det av departementet utferdigede skjema og dessuten inneholde oplysninger

om vedkommendes foreldres fødested og mulige ophold i Norge, samt om trangen er midlertidig eller antas å bli vedvarende, og om hjemsendelse bør skje. Det bør i så henseende oplyses om vedkommendes helbred tillater hjemsendelse, og om denne vil medføre at nære pårørende adskilles. Tillike må det meddeles hvad der for øvrig er av betydning efter konvensjonen. Bl. a. må det nødvendige oplyses om karakteren av vedkommendes mulige fravær fra Norge i de år som kommer i betraktning efter art. 4 og 5. Derhos må det vedlegges bekreftet avskrift av dokumenter, som kan tjene til fastsettelse av den trengendes statsborgerrettslige forhold, eller i mangel derav meddeles andre oplysninger i så henseende. Hvis understøttelsen er foranlediget ved sykdom, må det vedlegges lægeerklæring om sykdommens art og sannsynlige varighet. 28 novbr.

Så vel hjemstavnsforklaringen som andre bilag må sendes i 3 eksemplarer. Alle avskrifter må være bekreftet.

Forlanger stiftsdireksjonen ytterligere oplysninger, må fattigstyret snarest mulig meddele disse.

Likeledes må fattigstyret uopfordret meddele stiftsdireksjonen, hvad det senere inntreffer av betydning for spørsmålet om hjemsendelse til eller refusjon fra hjemlandet. Spesielt må det, når midliertidig fattighjelp i løpet av et år, regnet fra hjelpens begynnelse, overstiger kr. 100,00, straks underrette stiftsdireksjonen derom.

Ved tilregnelig forsømmelighet med sakens behandling utsetter fattigstyret sig for tap (jfr. fattiglovens § 18 og § 16, siste ledd).

Hjemsendelse må ikke foranstaltes førenn fattigstyret får melding fra stiftsdireksjonen om at det kan skje. Dette gjelder også når den trengende efter midlertidig fattighjelp selv fremsetter ønske om å bli hjemsendt; i så fall kan det dog bli å forholde efter en av stiftsdireksjonen gitt almindelig regel.

Hjemsendelsen har fattigstyret å besørge på den måte og til det sted ved grensen i vedkommendes hjemland, som det får opgitt. Bistand av politiet kan bare fordres når det er fornødent (fattiglovens § 14). Om hjemsendelsesmåten og tidspunktet for ankomsten til hjemlandet må fattigstyret minst 5 dager — eller, hvis hjemlandet er Finnland, minst 8 dager — før hjemsendelsen direkte underrette den myndighet til hvem den trengende skal avleveres. Hjemsendelsen må i tilfelle utsettes, inntil den kan foregå uten fare for den trengendes eller andres helse og sikkerhet.

For å opnå refusjon for sine utgifter av statskassen i

28 novbr. henhold til fattigloven må fattigstyret snarest mulig sende Socialdepartementet særskilt begjæring derom gjennem vedkommende stiftsdireksjon. Denne begjæring må være ledsaget av spesifiserte og postvis daterte regninger in duplo.

For å opnå erstatning fra den trengendes hjemland for utgifter som fattigkommunen ikke kan få refundert av statskassen, må lignende begjæring med bilag sendes Socialdepartementet gjennem vedkommende stiftsdireksjon.

Har dansk, finsk eller svensk fattigvesen understøttet norsk trengende, og vedkommende norske fattigstyre av stiftsdireksjonen avkreves erklæring eller oplysninger i den anledning (jfr. konvensjonens art. 13 og 14), må det uten ophold foreta de nødvendige undersøkelser og meddele det fornødne. Forsømmelse i så henseende vil kunne medføre erstatningsansvar.

Så snart anmeldelse fra et norsk fattigstyre om understøttelse av dansk, finsk eller svensk trengende er innkommet til stiftsdireksjonen, har denne — efter i tilfelle å ha innhentet ytterligere oplysninger — å avgjøre om vedkommende kan og bør hjemsendes, eller om det kan og bør søkes refusjon fra hjemlandet. I bekreftende fall så vel som når senere meddelelser fra fattigstyret viser at dertil er blitt adgang, henvender den sig til vedkommende myndighet i hjemlandet overensstemmende med konvensjonens art. 13. Avtrykk av henvendelsen med bilag sendes Socialdepartementet.

Om utfallet av henvendelsen må stiftsdireksjonen underrette vedkommende fattigstyre og Socialdepartementet. De datoer som kommer i betraktning ved beregningen av erstatningsbeløpet må noteres og opgis.

Viser det sig ønskelig å henskyte saken til behandling ad diplomatisk vei, må henvendelse derom skje til Socialdepartementet, kun i påtrengende tilfelle direkte til Utenriksdepartementet. Når saken er avgjort, blir det fornødne å meddele vedkommende myndigheter.

Fattigstyrets refusjonskrav med bilag må snarest mulig gjennemgåes og videresendes til Socialdepartementet.

Når henvendelse innløper fra Danmark, Finnland eller Sverige overensstemmende med konvensjonens art. 13, må saken uten ophold sendes vedkommende norske fattigstyre til oplysning og erklæring.

Stiftsdireksjonen iakttar at svar avgis til vedkommende danske, finske eller svenske myndighet innen den i konvensjonens art. 14 fastsatte frist. Dette må ikke uten tvingende grunner fravikes.

Har stiftsdireksjonen vedtatt refusjon til Danmark, Finn-

land eller Sverige, må innberetning derom med fornødne bi- 28 novbr.
lag snarest sendes Socialdepartementet.

Norsk trengende som hjemsendes fra Danmark, Finnland eller Sverige, bør regelmessig avleveres til politimyndighet ved grensen, som igjen overgir vedkommende til fattigstyret på stedet til forsørgelse eller videre befordring. Stiftsdireksjonen må samtidig med at den underretter vedkommende danske, finske eller svenske myndighet om stedet for mottagelsen, gi politiet og fattigstyret fornøden underretning herom.

Vedkommer saken en annen stiftsdireksjon enn den som har mottatt henvendelsen fra Danmark, Finnland eller Sverige, blir den å videresende; herom underrettes vedkommende fremmede myndighet.

Da spørsmål om erstatning fra hjemlandet for all fattighjelp som er ydet fra og med 1 januar d. å. skal behandles og avgjøres efter den nye konvensjon, bør stiftsdireksjonen nu på ny gjennemgå alle saker hvori det handles om fattighjelp fra nevnte tid av, til undersøkelse om de krever nærmere behandling, f. eks. anmeldelse efter de nye bestemmelser.

Spørsmål som angår fattighjelp ydet før 1928 blir selvsagt å behandle efter tidligere bestemmelser; se rundskrivelse av 7 desember 1914.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om herberger- og 28 novbr.
beverterlovens anvendelse i Kvalsund herred, Finnmark fylke, og om vedtekt for herberger- og beverternæringen i dette herred.

Skrivelse fra Socialdepartementet, hvorved i henhold til 28 novbr.
den ved kongelig resolusjon av 19 september 1913 gitte bemyndigelse bestemmes at § 9 i instruks for stadsfysikus i Fredrikstad av 16 februar 1914 herefter skal lyde:

«Han fører tilsyn med de hygienisike forhold i byens skoler samt har å undersøke og avgi erklæring om elever ved byens skoler, når dette måtte forlanges, og i det hele fungere som skolelæge ved byens offentlige skoler.

Som skolelæge har han således:

a. å være vedkommende kommunale myndigheters rådgiver i alt, hvad der vedrører skolens, skolebygningenes, skolemateriellets, lærerpersonalets og skolebarnas sundhet, forsåvidt denne kan tenkes å avhenge av forhold innen skolen eller øve innflydelse på skolens gjerning;

*) Bekjentgj. 8 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor ved tekten er inntatt.

28 novbr. b. når det forlanges, å bistå med gjennemgåelse av skolens samtlige lokaler og for øvrig efter eget initiativ til ubestemte tider å påse, at fornødent renhold i skolens rum, priveter, gårdsplasser o. s. v. iakttas, samt at der for øvrig ikke forefinnes noget, som kan skade skolens sundhetspleie, og at der er tatt best mulig hensyn til barna ved deres anbringelse i klassene, og herom å gjøre forestilling til inspektøren;

c. hvor et sykt eller lidende barn finnes således stillet, at skolen finner sig forpliktet til å optre til dets forsorg, å bistå inspektøren så vel med anvisning på som med henvisning til de instanser, hvis medvirken utfordres, forat barnet kan komme under kur og pleie;

d. av og til å være til stede ved gymnastikk-, skrive- og tegneundervisningen, ved undervisningen i sløid eller annen håndgjerning, samt ved guttenes badning på skolen for på grunnlag av den derved erhvervede kunnskap å gi de vink, som han måtte finne nødvendig;

e. når det er ham mulig, å yde den påkrevede første lægehjelp ved plutselige sykdomstilfelle, som måtte inntreffe på skolen;

f. å avgi de attester, uttalelser eller erklæringer, som vedkommende kommunale myndigheter måtte kreve med hensyn til sundhetstilstanden ved skolen;

g. på anmodning av skolestyret eller inspektøren å foreta en spesiell undersøkelse av enkelte barns sundhetstilstand, når det gjelder:

1. fritagelse for skoleundervisningen (i sin helhet eller enkelte fag);
2. tvil om hvorvidt skoleforsømmelse er begrunnet i sykdom;
3. konstatering av sådanne åndelige eller legemlige svakheter hos elevene, som kan betinge utelukkelse fra skolen og eventuelt anbringelse i andre dertil skikkede anstalter;
4. skjønn angående stedfunne avstraffelser.»

30 novbr. **Deklarasjon** *) mellem Norge og Island om optagelse av sjøforklaringer.

1 desbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Notifikasjon om norsk suverenitet over Bouvet-øya.

Utenriksdepartementet har den 27 november 1928 anmodet de norske legasjoner om i noter til vedkommende lands

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1928 s. 387.

utenriksdepartementer å meddele at Bouvet-øya, beliggende i det sydlige Atlanterhav på 54° 26′ sydlig bredde og 3° 24′ østlig lengde, den 1 desember 1927 blev tatt i besiddelse på den norske stats vegne i henhold til bemyndigelse gitt føreren for D/S «Norvegia», kaptein Horntvedt. Ved kongelig resolusjon av 23 januar 1928 blev øya lagt inn under norsk statshøihet, idet Justisdepartementet samtidig blev bemyndiget til å treffe bestemmelse om utøvelse av politimyndighet på øya. 1 desbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelse til brandlovens § 15 for det brandloven underlagte strøk av Borgund herred, Møre fylke. 1 desbr.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i ladestedet Son, Akershus fylke. 3 desbr.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet, hvori meddeles, at det ikke antas å være adgang til å kreve at forfallen bygningsskatt avholdes i vedkommende huseieres arbeidslønn efterhvert som denne optjenes. 3 desbr.

Inndrivelse av bygningsskatt antas å måtte foregå enten overensstemmende med reglene i lov om pantesikkerhet for og inndrivelse av skatter og andre offentlige avgifter av fast eiendom av 3 juli 1914 eller ved utpantning i løsøre og fordringer, herunder også innbefattet optjent lønn.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Sofie Wedel Jarlsbergs testament av 9 juni 1914 oprettede «Gustav og Sofie Wedel Jarlsbergs legat» til hjelp for syke og gamle fortrinsvis på Jarlsberg gods. 4 desbr.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 4 desbr.

Utskrifter av skattedommer.

Ligningsutvalget har rettet en henstilling til departementet om å få etablert en ordning hvorved utvalget mot vanlig betaling kan få utskrifter av alle dommer i skattesaker fra samtlige herreds- og byretter. En slik ordning er allerede gjennemført for Høiesterett, overrettene og de kollegiale byretter.

Av hensyn til ligningsarbeidet omkring i landet er det av betydelig offentlig interesse at utvalget til enhver tid er å jour med de dommer som avsies i skattetvister. Departe-

*) Bekjentgj. 8 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor tilleggsbestemmelsen er inntatt.

**) Bekjentgj. 8 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 46.

4 desbr. mentet har derfor funnet å burde imøtekomme utvalgets henstilling.

Overensstemmende hermed skal man be underdommerne i herr fylkesmannens distrikt anmodet om, når dom blir avsagt i en skattesak, å ta et ekstra gjennemslag av dommen. Gjennemslaget skal derefter som en vanlig domsutskrift straks sendes til Ligningsutvalget (adr. Bergen) med opgave over hvad utskriften koster.

4 desbr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Hadsel herred, Nordland fylke.

4 desbr. **Skrivelse** **) fra Handelsdepartementet om:

1. Nedsettelse med 12 % av de gjeldende senest ved kongelig resolusjon av 8 august 1919 stadfestede takster for benyttelse av havnelos i Sarpsborg havn.
2. Nedsettelse med 15 % av de gjeldende senest ved kongelig resolusjon av 10 oktober 1919 stadfestede takster og regler for benyttelse av Sarpsborgs kommunale brygger.

Denne nedsettelse gjøres tillike gjeldende for tollvesenets brygge i Sannesund, forsåvidt denne av tollvesenet stilles til avbenyttelse også for fartøier som ifølge toll-loven ikke er pliktige til å henligge ved samme, dog således at militære hospitalsfartøier i krigstid fritas for avgift.

4 desbr. **Skriv** ***) frå Arbeidsdepartementet um fyresegner for ordningi av brandvernet og fyresegner for brandvernet, brandchefen, avløysaren til brandchefen og brandmeisteren i Ørstavik brand- og bygningskommune, Møre fylke.

6 desbr. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet til en skibsreder om at et fartøi på vei fra utlandet til utlandet, som anløp norsk havn for å mønstre mannskap, proviantere og sette i land rederiets inspektør og tekniske konsulent, hvilke 2 sistnevnte hadde medfulgt fra Danmark, ansåes lospliktig, da ilandsetning eller ombordtagen av passasjerer eller andre personer enn mønstrede mannskaper (eller syke) ikke er

*) Bekjentgj. 8 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor vedtekten er inntatt.
**) Bekjentgj. 8 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 46.
***) Kunngj. 8 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, der fyresegnene for ordningi av brandvernet er inntekne.

nevnt som fritagelsesgrunn for losplikt i los- 6 desbr.
lovens § 2.

Plakat*) angående endring av kongelig 7 desbr.
plakat av 4 juni 1904 om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek.

Følgende bestemmelser i kongelig plakat av 4 juni 1904, jfr. kongelig plakat av 20 februar 1914, om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek skal lyde således:

§ 13, annet ledd:

I håndkjøp kan enn videre utleveres:

Astmasigarer — — —

7 desbr. **Grunnsatser for den årlige kontingent**

5 klasser efter bygningsmåte og beskaffenhet.	1ste avdeling. Almindelig beboelse og dermed likeartet bruk. Herunder også industriell virksomhet, som ikke medfører forøket ildsfare.							
	Risiko I Forsikringssum til og med kr. 100 000,00		Risiko II Forsikringssum mellem kr. 100 000,00 og kr. 200 000,00		Risiko III Forsikringssum mellem kr. 200 000,00 og kr. 300 000,00		Risiko IV Forsikringssum på over kr. 300 000,00	
	A. Enkeltbebyggelse.	B. Gruppe.	A. Enkeltbebyggelse.	B. Gruppe.	A. Enkeltbebyggelse.	B. Gruppe.	A. Enkeltbebyggelse.	B. Gruppe.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1ste klasse. Solid mur m. m. og ildfast taktekning.	0,90	1,00	1,00	1,10	1,10	1,20	1,20	1,40
2nen klasse. Andre murbygninger, ildfast taktekning.	1,00	1,20	1,20	1,50	1,50	1,80	1,80	2,00
3dje klasse. Utmuret bindingsverk og murklædd treverk, ildfast taktekning.	1,10	1,50	1,50	2,00	2,00	3,00	3.00	3,80
4de klasse. Trebygninger med ildfast taktekning.	1,25	1,80	1,80	2,70	2,70	4,00	4,00	5,40
5te klasse. Alle bygninger med ikke ildfast taktekning.	1,50	2,20	2,20	4,40	4,40	6,60	6,60	8,00

pr. 1000 kroners forsikringssum. 7 desbr.

2nen avdeling. Bygninger med noget ildsfarlig bedrift.				3dje avdeling. Bygninger med mere ildsfarlig bedrift.				4de avdeling. Bygninger med meget ildsfarlig bedrift.				Anm.
Risiko I til og med kr. 100 000,00	Risiko II mellem kr. 100 000,00 og kr. 200 000,00	Risiko III mellem kr. 200 000,00 og kr. 300 000,00	Risiko IV over kr. 300 000,00	Risiko I til og med kr. 100 000,00	Risiko II mellem kr. 100 000,00 og kr. 200 000,00	Risiko III mellem kr. 200 000,00 og kr. 300 000,00	Risiko IV over kr. 300 000,00	Risiko I til og med kr. 100 000,00	Risiko II mellem kr. 100 000,00 og kr. 200 000,00	Risiko III mellem kr. 200 000,00 og kr. 300 000,00	Risiko IV over kr. 300 000,00	Ved kontingentens beregning omgjøres enhver brøk av øre til hel øre. Det samlede kontingentbeløp avrundes opad til nærmeste 10 øre.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
1,60	2,20	2,70	3,30	3,30	4,40	5,50	6,50	10,00	11,00	12,00	13,00	
2,20	3,30	4,00	4,40	4,40	5,50	6,50	7,50	12,00	13,00	14,00	15,00	
3,30	4,40	5,50	6,50	5,50	7,50	9,00	10,00	14,00	15,00	16,00	17,00	
4,00	5,00	6,00	7,00	7,00	9,00	10,00	11,00	17,00	18,00	19,00	20,00	
5,50	7,50	9,00	11,00	9,00	11,00	13,00	15,00	20,00	21,00	22,00	24,00	

7 desbr. 4 avdelinger efter den med bruk og bestemmelse forbundne egenfare;

5 klasser efter bygningsmåte og beskaffenhet.

Til tariffen føies følgende nærmere forklaringer og bestemmelser:

A. Bygningene inndeles i følgende 4 risikoer:

Risiko I omfatter bebyggelser med forsikringsbeløp til og med kr. 100 000,00.

Risiko II bebyggelser med forsikringsbeløp over kr. 100 000,00 til og med kr. 200 000,00.

Risiko III bebyggelser med forsikringsbeløp over kr. 200 000,00 til og med kr. 300 000,00.

Risiko IV bebyggelser med forsikringsbeløp over kr. 300 000,00.

Som én risiko anses bebyggelser, som kan befryktes under almindelige omstendigheter å kunne gå med ved én brand, idet risikobedømmelsen avhenger av bebyggelsenes og de enkelte bygningers størrelse, benyttelse og innbyrdes avstand og av samtlige andre tilstedeværende forhold, om der finnes naturlige skiller, som beplantninger med løvtrær, om der finnes betryggende slukningsmidler m. v.

En bebyggelse anses i almindelighet ikke som gruppe, medmindre den består av mer enn 5 eiendommer således beliggende, at flere av dem kan befryktes under almindelige omstendigheter å kunne gå med ved én brand.

Risikobestemmelsen avhenger ved enkelt bebyggelse av forsikringssum i Brandkassen, mens ved grupper det avgjørende skal være kompleksets verdi, uansett hvor stor del derav er forsikret i Brandkassen.

B. Bygningene inndeles i 4 avdelinger efter den med deres bruk og bestemmelse forbundne brandfare.

Til 1ste avdeling henføres almindelige våningshus og andre bygninger som ikke medfører større brandfare enn sådanne.

Bygninger som benyttes til virksomheter, der medfører en større brandfare, henføres til 2nen, 3dje eller 4de avdeling efter brandfarens grad. Avdelingen bestemmes av Brandkassen på grunnlag av statistikkens resultater angående brandtapet for de forskjellige bedrifter. Som hovedregel gjelder, at bedrifter av samme art henføres til samme avdeling. Men hvis et anlegg antas å medføre vesentlig større eller mindre brandfare enn lignende bedrifter i gjennemsnitt, kan en annen avdeling anvendes.

C. I enhver av forannevnte risikoer og avdelinger inndeles bygningene i følgende 5 klasser.

1ste klasse: Bygninger, hvis utvendige vegger og gavler er opført av solid mur uten vindu eller annen åpning vendende mot nabos hus eller grunn i mindre avstand enn 3,75 meter, og hvis gavler i mindre avstand er ført minst 30 cm. over taket, hvis taktekning er ildfast, og som ikke har gesimser eller takrenner av brennbart materiale. Ved solid mur forståes mur av tegl eller sten av minst 1½ murstens eller 35 cm. tykkelse. Når murbygning vender mot murbygning, og der ikke som følge av naboeiendommens benyttelse foreligger øket smittefare, kan kravet om avstand lempes således, at bygningen henføres til 1ste klasse, selv om dens avstand til nabogrensen kun er 2,50 meter, såfremt bygningene innbyrdes ikke har åpning mot åpning i under 5 meters avstand. 7 desbr

2nen klasse: Bygninger, hvis utvendige vegger og gavler er av mur, uten at de kan henregnes til 1ste klasse, eller av bindingsverk utfylt med mur og til alle sider beklædd med minst ½ stens mur, og hvis tak er tekket med ildfast materiale.

Herunder hører murbygning med schweizertak og bygning av bølgeblikk på jernkonstruksjon.

3dje klasse:

a) Bygninger av bindingsverk utfylt med mur, som ikke på nogen kant er beklædd med brennbart materiale, og som ikke kan komme inn under 2nen klasse.
b) Bygninger av ler, likeledes uten brennbar beklædning.
c) Trebygninger, hvis ytre vegger helt er beklædd med solid rabbits eller dermed likeartet, godkjent ildfast belegg.
d) Trebygninger, som har en beklædning av minst 11 cm. tykt murverk samt gesimser og takrenner av ildfast materiale både på den eller de sider, som vender mot offentlig plass eller gate og tillike, inntil 12½ meter derfra, på de sider som vender mot nabohus uten å støte umiddelbart til disse.
e) Bygninger av bølgeblikk på trekonstruksjon.

Samtlige med taktekning av ildfast materiale.

4de klasse: Alle bygninger, som ikke kan henføres til nogen av foranførte klasser, og hvis tak er tekket med ildfast materiale.

5te klasse: Bygninger av hvilken som helst art, når deres taktekning ikke er ildfast.

Hvad der skal anses som ildfast taktekning bestemmes av vedkommende departement.

Når en bygning står i indre forbindelse med en annen

7 desbr. til en lavere klasse hørende, uten at forbindelsen er så fullstendig, at de kan betraktes som én bygning, kan den henføres til en lavere klasse enn den, hvortil den efter sin beskaffenhet i øvrig hører. Er murbygning opført trebygning på samme eiendom nærmere enn 5 meter uten mot trebygningen å dekkes av brandvegg, kan murbygningen henføres til en lavere klasse enn den, hvortil den henhører. Likeledes kan, når større deler av en bygning undtas fra forsikringen, det øvrige henføres til en annen klasse enn den, hvortil bygningen i sin helhet vilde henhøre.

Er en bygning opført på annen måte eller av andre materialer enn foran nevnt, avgjør Brandkassen, til hvilken klasse den skal henføres.

D. I den ved tariffen bestemte kontingent kan gis 1ste avdelings bygninger hørende til littera B under risiko II, III eller IV avstandsnedsettelse efter følgende regler:

1) For enhver bygning, som på alle kanter ved et ubebygget og ubelastet rum av minst 30 meter er adskilt fra enhver med ildsted forsynt bygning, nedsettes kontingenten med 25 pct.
2) Er det ubebyggede rum ikke 30, men minst 10 meter, nedsettes kontingenten med 10 pct.

Avstandsnedsettelse gis dog ikke, dersom brandfaren anses øket ved nærliggende ildsfarlig anlegg.

E. Når det oplyses, at der ved nogen av en bygnings ildsteder eller piper er sådanne mangler eller vesentlige avvikelser fra Brandkassens ildstedsregler, at bruken derav kan befryktes å være ildsfarlig, kan Brandkassen bestemme, at der så lenge forholdet vedvarer, på grunn av ildstedsmangler erlegges inntil tredobbelt kontingent.

F. Når forsikringssummen for enkelt bygning overstiger kr. 200 000,00, kan der av det overskytende beregnes en stigende kontingent, således at der gis et tillegg til den for de første kr. 200 000,00 fastsatte kontingent av 10 pct. for hvert overskytende kr. 100 000,00 eller del derav. Like med enkelt bygning anses flere bygninger, som står i sådan forbindelse, at de danner én risiko.

G. For nedsettelser på grunn av vannverk og slukningsvesen samt organisasjon av brandvesen m. v. og for forhøielse på grunn av utilstrekkelige slukningsselskaper henvises til bestemmelsene i lovens §§ 56 og 57.

H. Enn videre skal der være følgende adgang til forhøielser og nedsettelser i den ved tariffen fastsatte kontingent:

1. Når nogen bygning eller samling av bygninger på grunn av byggemåte, innretning eller benyttelse finnes i vesent-

lig grad mere ildsfarlig enn lignende bygninger i almin- 7 desbr.
delighet, kan den pålegges høiere kontingent enn ellers bestemt.

2. Likeledes kan der innrømmes nedsettelse i kontingenten for bygning eller gruppe, for hvilke der er truffet særegne foranstaltninger til forebyggelse av brandfare eller forminskelse av mulig brandskade.
3. For hussamlinger skal der også av hensyn til særlig spredt bebyggelse (villabebyggelse) være adgang til å innrømme nedsettelse i den ellers bestemte kontingent.
4. Brandkassen kan bestemme en almindelig forhøielse for til 1ste avdeling henførte enkeltbebyggelser i distrikter, hvis gjennemsnittlige brandtap på sådan bebyggelse gjennem lengere tidsrum har vist et meget dårlig resultat.
5. Brandkassen kan innrømme en almindelig nedsettelse for til 1ste avdeling henførte enkeltbebyggelser i distrikter, hvis gjennemsnittlige brandtap på sådan bebyggelse gjennem lengere tid har vist et gunstig resultat.

Beslutninger i henhold til punkt 4 og 5 gjøres gjeldende distriktsvis, alene med de undtagelser, hvortil der måtte finnes grunn.

6. Der kan bestemmes en almindelig forhøielse for bymessig bebyggelse, hvor smittefaren under brand er særlig stor.
7. Når det godtgjøres, at den sikrede undlater å opfylle de i vedtekten kapitel 4 §§ 1, 2 og 4 omhandlede plikter, kan kontingenten forhøies.

I. Ildsfarlig anlegg, hvor bedriften er endelig nedlagt, kan overføres til en lavere avdeling eller tilståes en nedsettelse i kontingenten, når minst et år er hengått siden bedriftens nedleggelse.

K. Smittebestemmelser.

Med undtagelse av hvad der under littera A er fastsatt om risikostigningen og under littera B og C er bestemt om den ene bygnings innvirkning på den annens klassifikasjon samt av den under littera H 1 gitte adgang til forhøielse for samling av bygninger, virker smittefare som regel ikke ut over eiendomsgrensen.

Når bygninger ligger på samme eiendom eller på sammenstøtende eiendommer, tilhørende samme eier, eller som brukes under ett, kan der derimot ilegges forhøielse i kontingenten eller anvendes skjerpet klassifikasjon av hensyn til smittefare.

Landhandleriers bygninger, hvori has krambod og vareoplag, føres uansett forsikringssum i 1ste avdeling risiko IV,

7 desbr. henholdsvis littera A eller B. De bygninger, som dermed er sammenstøtende — eller for murbygninger i indre forbindelse —, henføres til samme risiko. Landhandleriers øvrige bygninger kan gis et tillegg til kontingenten.

Beliggenhet nær daglig trafikert jernbanelinje med dampdrift medfører på grunn av smittefare tillegg i kontingenten efter følgende regel:

1. Bygning hørende til 5te klasse gis, når den ligger under 10 meter fra nærmeste skinne, et tillegg av 40 pct., og når avstanden er fra 10 til 20 meter, 20 pct. Bygning hørende til 4de klasse gis et tillegg av 20 pct., når den ligger under 10 meter fra nærmeste skinne og ikke er forsynt med hel brandvegg mot jernbanen.
2. Dessuten gis yderligere enhver bygning, hvori opbevares lett antendelige stoffer, og som har udekket åpning mot jernbanelinjen, et tillegg av 40 pct., hvis den ligger under 10 meter, og 20 pct. hvis den ligger fra 10 til 20 meter fra nærmeste skinne.

L. I. For forsikring mot sådan sprengningsskade forårsaket ved eksplosjon, som ifølge lovens § 22 punkt III 2 ikke inngår under den almindelige brandforsikring, beregnes en tilleggskontingent av 20 pct. for de bygninger eller gjenstander, for hvilke denne yderligere forsikring begjæres. Denne kan begrenses til hvilken som helst del av bygning, for hvilken der er satt særskilt takst. Selve kjelene kan dog ifølge nevnte lovbestemmelse ikke forsikres mot sådan sprengningsskade, som skriver sig fra dem selv.

II. Kontingenten for bygninger under opførelse beregnes efter de for stedets risiko gjeldende sedvanlige tariffsatser og, forsåvidt bygningens benyttelse ikke medfører en annen klassifikasjon, efter 1ste avdeling med et tillegg av 1 pro mille årlig for trebygning og ½ pro mille for murbygning til den kontingent, bygningen antas å ville få efter sin klasse i ferdig stand. Der beregnes ikke mindre kontingent enn kr. 1,00.

M. Direksjonen skal forelegge representantskapet alle siden dettes siste møte fattede beslutninger om nedsettelser efter foranstående littera G.

Minst hvert 9de år skal der forelegges representantskapet en oversikt over, hvorledes de statistiske resultater har stillet sig i forhold til den efter de stedfundne klassifikasjoner og avgjørelser erlagte kontingent, ledsaget av fornøden uttalelse fra direksjonen og i tilfelle forslag til endringer i tariffen.

Det bør alltid has for øie, at de forskjellige risikoer, av-

delinger og klasser så vidt mulig skal dekke de på samme fallende utgifter. 7 desbr.

N. For forsikringer på Svalbard fastsettes kontingenten av Brandkassen efter nærmere undersøkelse av forholdene.

Kongelig resolusjon, hvorved den ved kongelig resolusjon av 19 juli 1912, jfr. kongelig resolusjon av 9 juli 1926 fastsatte gebyrtariff for konsulardommere og konsularretter endres overensstemmende med et fremlagt utkast, sålydende: 7 desbr.

I. I gebyrtariffen for konsulardommere og konsularretter skal følgende bestemmelser lyde:

§ 2.

A. Gebyrer for ekspedisjoner.

1.	Avskrift med bekreftelse:	
	inntil 4 sider	kr. 16,00
	hver følgende påbegynt side	» 4,00
2.	Attest om anmeldelse av fordring i konkurs- eller dødsboer eller om avleggelse av fordringshavers ed i konkurs	» 5,00
	Attest om innleverelse av dokument	» 5,00
	annen attest, påtegnet forevist dokument eller særskilt utferdiget	» 10,00
3.	Bekreftelse av avskrift:	
	inntil 4 sider	» 10,00
	hver følgende påbegynt side	» 2,50
4.	Dom:	
	inntil 4 sider	» 20,00
	hver følgende påbegynt side	» 4,00
	Gjelder saken en formuesverdi over kr. 2000,00, er gebyret det dobbelte, over kr. 10 000,00 det tredobbelte og over kr. 50 000,00 det firedobbelte.	
5.	Nedtegning av muntlig erklæring av anke eller kjæremål	» 20,00
6.	Opnevnelse av sakkyndige	» 14,00
7.	Protokoll over avsetning, arrest eller annen eksekutiv forretning:	
	inntil 4 sider	» 6,00
	hver følgende påbegynt side	» 1,50
	Annen protokoll:	
	inntil 4 sider	» 14,00
	hver følgende påbegynt side	» 3,50
8.	Stevning i sak som behandles for konsulardommeren eller konsularretten, undtagen vidnestevning	» 20,00
	Vidnestevning	» 10,00

7 desbr. B. Godtgjørelse for andre forretninger.

1. Når en privat part begjærer en embedsforretning utført av konsulardommeren, konsularretten eller nogen av dennes tjenestemenn utenfor den på stedet sedvanlige forretningstid eller utenfor embedslokalet, men innen stedets område erlegges:
   Til konsulardommeren:
   for første time eller del derav ..... kr. 10,00
   for hver følgende påbegynt time ..... » 5,00
   dog for hver dag ikke mere enn ..... » 40,00
   Til sekretæren eller andre konsulattjenestemenn:
   for første time ..... » 8,00
   for hver følgende påbegynt time ..... » 4,00
   dog for hver dag ikke mer enn ..... » 30,00
2. Ved embedsforretninger utenfor konsularrettens stasjon erlegges istedenfor den i nr. 1 bestemte godtgjørelse dels erstatning for reiseutgifter, dels diettgodtgjørelse beregnet:
   for konsulardommeren efter ..... » 50,00
   og for sekretæren eller andre konsulattjenestemenn efter ..... » 30,00
   for hver hel eller påbegynt dag som medgår til forretningen samt til reisen til og fra stedet hvor forretningen utføres.
4. Rettsvidner erholder i godtgjørelse for første time ..... » 6,00
   for hver følgende påbegynt time ..... » 4,00
   dog for hver dag ikke mere enn ..... » 30,00
8. For forkynnelse av stevning, dom eller annen dermed likeartet forretning erlegges for hver person for hvem dokumentet forkynnes ..... » 14,00
   Hvor reiser er nødvendige, betales derhos passende reise- og diettgodtgjørelse efter konsulardommerens bestemmelse. For meddelelse som efter jurisdiksjonsforskriftenes § 11 nr. 6 trer i stedet for forkynnelse, betales intet.
9. Til vidne ved forkynnelse av stevning erlegges for hver forkynnelse ..... » 3,00
   samt i tilfelle av reisegodtgjørelse for reise- og diettutgifter efter konsulardommerens bestemmelse.

II. De ovennevnte forandringer trer i kraft 1 januar 1929.

Kongelig resolusjon *), hvorved bestemmes: 7 desbr.

I. Lov av 22 juni 1928 nr. 6 om forandring i lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v. av 13 august 1915 med tilleggslover settes, forsåvidt avsnitt I angår, i kraft fra 1 januar 1929.

II. Med hjemmel i samme lov bestemmes at følgende bedriftssykdommer likestilles med ulykker i lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v. av 13 august 1915 med tilleggslover:

1. Forgiftning ved bly, dets legeringer og forbindelser.
2. Forgiftning ved kviksølv, dets amalgamer og forbindelser.
3. Forgiftning ved fosfor og dets forbindelser.
4. Miltbrandsmitte.

Kongelig resolusjon **) om et tillegg til helseforskriftene for Kragerø. 7 desbr.

Kongelig resolusjon **) om et tillegg til helseforskriftene for Eigersund herred, Rogaland fylke. 7 desbr.

Kongelig resolusjon, hvorved der i medhold av post 8 i de ved kongelig resolusjon av 11 desember 1925 fastsatte konsesjonsbetingelser og i henhold til fattiglovens §§ 28 og 33 meddeles stadfestelse på plan for sikkerhetsfond ved A/S Odda Smelteverks kalkstensbrudd i Moster herred, Hordaland fylke. 7 desbr.

Kongelig resolusjon, hvorved godkjennes et av Handelsdepartementet fremlagt utkast til statutter for Norges Vitamininstitutt, sålydende: 7 desbr.

§ 1. Norges Vitamininstitutt oprettes og drives for midler, stillet til forføining til dette øiemed av «Fondet til felles reklame for norsk medisintran i utlandet» («Tranreklamefondet» — lov 17 juli 1925) og av «Fiskeribedriftens forskningsfond» samt eventuelt av andre bidragsydere.

Instituttets statutter skal være godkjent av Kongen.

§ 2. Instituttet har til opgave å foreta videnskabelige vitaminundersøkelser og bestemme vitamininnholdet i innsendte prøver av torskelevertran eller beslektede produkter i den utstrekning det anses å være av betydning for fiskeribedriften, samt eventuelt å foreta kjemiske analyser av sådanne produkter. Undersøkelser efter opdrag av Tranreklamefondet skal utføres fortrinsvis.

Instituttet plikter å bistå Tranreklamefondet med råd

*) Bekjentgj. 8 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 46.
**) Bekjentgj. 8 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor tillegget er inntatt.

7 desbr. og veiledning i dets virksomhet og for øvrig bistå det offentlige i saker hvortil utkreves kunnskap av den art som instituttet er i besiddelse av.

§ 3. Instituttets styre består av Fiskeridirektøren og 2 medlemmer med 2 varamenn som opnevnes av Handelsdepartementet for et tidsrum av 3 år. Av disse skal 1 medlem med varamann opnevnes blandt «Tranreklamefondet»s styremedlemmer. Som varamann for Fiskeridirektøren fungerer kontorchefen ved fiskeridirektoratet.

Styrets formann opnevnes av Handelsdepartementet.

§ 4. Styret plikter:

1. Å føre innseende med at instituttet drives overensstemmende med forutsetningene.
2. Å ansette bestyrer og andre nødvendige funksjonærer samt bestemme deres lønn.
3. Å vedta forslag til årlig budgett for instituttet til foreleggelse for de to fond.
4. Å innsende beretning og regnskap om instituttets virksomhet til de to fond og til Handelsdepartementet.
5. Å fastsette de gebyrer som private skal betale for undersøkelser av de innsendte prøver. Gebyrene skal dekke en vesentlig del av de med prøvningen forbundne utgifter.

Styremøte holdes minst en gang årlig.

§ 5. Bestyreren er leder av instituttet og forestår den daglige virksomhet.

Bestyreren drar omsorg for at instituttet følger med på vitaminforskningens område og avgir innberetninger til de to fond om forsøksresultater, så vel egne som andres i innland og utland.

Bestyreren plikter for øvrig:

1. Å føre instituttets regnskaper (inkl. inventarfortegnelse) som avlegges for styret ved hvert kalenderårs utgang, for derefter å revideres av Statsrevisjonen.
2. Å avgi ved hvert års utgang skriftlig beretning til styret om instituttets virksomhet.
3. Å fremkomme med forslag om ansettelse eller avskjedigelse av funksjonærer.
4. Å fremlegge budgettforslag for styret.

§ 6. Alle funksjonærer ved instituttet ansettes med 3 måneders gjensidig opsigelsesfrist. De inngår ikke under tjenestemannsloven eller pensjonsloven.

§ 7. Hvervet som medlem av styret er ulønnet.

For reiser og møter erholder medlemmene den godtgjørelse som til enhver tid er bestemt for styremedlemmene i

Tranreklamefondet. Godtgjørelsen utredes av instituttets midler. 7 desbr.

§ 8. Instituttets virksomhet ophører når Kongen efter Handelsdepartementets innstilling måtte bestemme det.

Kongelig resolusjon, hvorved der fastsettes nedenstående manøvreringsreglement for regulering av Samnangervassdraget som gjeldende inntil videre: 7 desbr.

1. Magasinenes reguleringsgrenser er følgende:

Svartevatn:

Øvre 620,0 m.o.h.
Nedre 580,0 »

Reguleringshøide 40,0 m.

Øvre Dukevatn:

Øvre 799,0 m.o.h.
Nedre 795,0 »

Nuv. reguleringshøide 4,0 m.

Kvittingvatn:

Øvre 368,87 m.o.h.
Nedre 332,87 »

Reguleringshøide 36,0 m.

Grøndalsvatn:

Øvre 200,87 m.o.h.
Nedre 178,87 »

Reguleringshøide 22,0 m.

Fiskevatn:
(inntaksdam)

Øvre 178,05 m.o.h.
Nedre 163,20 »

Reguleringshøide 14,85 m.

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2. Det skal ved manøvreringen has for øie at vassdragets tidligere flomvannføring såvidt mulig ikke forøkes. Heller ikke må den tidligere lavvannføring forminskes til skade for andres rettigheter.

For øvrig kan vannslipningen foregå efter Bergens elektrisitetsverks behov, dog således at der aldri slippes mindre vann nedenfor Frøland kraftstasjon enn den minimumsvannføring som i rettsavgjørelsen av 15 november 1919 på Midthordland sorenskriverkontor er bestemt nemlig 1,0 m^3 pr. sek. til døgndrift av Samnanger Ullvarefabrikk eller 1,6 m^3 pr. sek. til dagdrift av samme fabrikk.

3. Til å forestå manøvreringen antas norske statsborgere, som godtas av vedkommende departement.

Damvokterne bor ved Kvittingvatn og ved Fiskevatn og har telefon i sin bolig.

4. Det skal påses at flomløpene ikke hindres av is eller lignende samt at dammene til enhver tid er i god stand.

7 desbr. Der føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges regnmengder, temperatur m. v.

Av denne protokoll sendes ved hver måneds utgang avskrift til vassdragsdirektøren.

5. Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement.

6. Forandringer i dette reglement kan foretas av Kongen efter at de interesserte har hatt anledning til å uttale sig.

7 desbr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved den gjeldende tollsats for korinter nedsettes fra kr. 0,15 til kr. 0,08 pr. kg., idet varen overflyttes fra lnr. 183 til lnr. 186 og fortolles på samme måte som rosiner.

7 desbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet, hvori uttales at den ordinære dommer i almindelighet ikke kan antas inhabil til å ta imot, forberede og ekspedere en ankeerklæring over en dom i sak hvori der har vært beskikket settedommer. Skulde det derimot under ankeerklæringens behandling bli spørsmål om å treffe sådanne avgjørelser at dommeren fremdeles mener sig inhabil, bør han vike sete og sørge for at settedommer opnevnes.

Blir partsavhøring eller bevisoptagelse besluttet i henhold til tvistemålslovens § 375, antas han også å burde vike sete og sørge for opnevnelse av settedommer i tilfelle av at inhabilitetsgrunnen fremdeles er til stede. Blir det i slike tilfelle nødvendig å beskikke settedommer, finner man det naturlig at den settedommer som først var beskikket blir beskikket på nytt, såfremt dertil er anledning.

8 desbr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Hamar.

8 desbr. **Skrivelse** ***) fra Arbeidsdepartementet om bygningslovens anvendelse i Oddernes skolekrets, Oddernes herred, Vest-Agder fylke.

8 desbr. **Skrivelse** †) fra Arbeidsdepartementet om regler for brandvernets ordning, forskrifter for brandvernet, brandchefen, brandchefens stedfortreder og brandmesteren i Vikesund, Buskerud fylke.

10 desbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Bernt Thorvald Aarstads testament av 2 september

---

*) Bekjentgj. 8 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 46.
**) Bekjentgj. 15 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 47, hvor tilleggsbestemmelsene er inntatt.
***) Bekjentgj. 15 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.
†) Bekjentgj. 15 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 47, hvor reglene for brandvernets ordning er inntatt.

1912 med kodicil av 17 april 1915 oprettede «Bernt Aar- 10 desbr.
stads Legat» til Sør-Odal herred.

Instruks *) for hærens radioråd, fastsatt av 10 desbr.
Forsvarsdepartementet.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet angående be- 10 desbr.
stemmelse om at det bygningsloven underlagte strøk i Oppegård, Akershus fylke, skal omfatte hele Oppegård herred, dog således at nødvendig bebyggelse for gårdsbruk i hele herredet skal være undtatt fra bygningslovens bestemmelser om bygningers opførelse når bygningene er fjernet minst 10 m. fra midte av vei og fra naboeiendom.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet, hvorved i henhold 10 desbr.
til § 19 i bygningsloven av 22 februar 1924 bestemmes at byggebeltet omkring Haugesund by (i Skaare herred) fra nevnte lovs ikrafttreden inntil videre skal være underlagt byens bygningsmyndigheter og bystyre i bygningsvesenets anliggender, dog saaledes at ordføreren i Skaare herreds helseråd eller et annet av herredstyret valgt medlem tiltrer Haugesunds bygningsråd i saker som angår byggebeltet.

Skrivelse ***) fra Socialdepartementet om ny luk- 12 desbr.
ningsvedtekt for utsalgssteder i Asker, Akershus fylke.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 13 desbr.
«Roald Amundsens fond» til fremme av norsk geografisk forskning.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 13 desbr.
det ved grosserer J. L. Nerliens gave av 15 desember 1928 oprettede «J. L. Nerliens fond» til fremme av norsk fysisk forskning.

Skrivelse †) fra Arbeidsdepartementet om regler 13 desbr.
for brandvernets ordning, forskrifter for brandvernet, brandchefen, brandchefens stedfortreder og brandmesteren i Kråkerøy brand- og bygningskommune, Østfold fylke.

---

*) Inntatt i Meddelelser til hæren, avd. I nr. 21.
**) Bekjentgj. 15 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.
***) Bekjentgj. 15 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 47, hvor vedtekten er inntatt.
†) Bekjentgj. 15 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 47, hvor reglene for brandvernets ordning er inntatt.

14 desbr. **Kongeleg resolusjon**, som fastset fylgjande:

1. Når centraladministrasjonen lyser ut ledige embete eller tenestepostar, skal lysingane sendas ut i den målforma — nynorsk eller riksmål — som etter målavrøystingane i heradsstyrer og skulekrinsar har fleirtal i vedkomande embets- eller tenesteområde.

Dersom målstoda i vedkomande embets- eller tenestedistrikt er uklår, nyttast den målforma som har fleirtal i fylket (landsluten).

2. Embete og tenestepostar som etter sitt fyremål og si verksemd er serleg nær knytt til samfundslag som til vanleg brukar folkemålet, bør utlysast på nynorsk.

3. Embete og tenestepostar som legg serleg plikt på innehavaren med umsyn til bruk av nynorsk i tenesta, skal utlysast på nynorsk.

4. Justis- og Politidepartementet skal syrgja for at dei ymse riksstyrekontor alltid er vitande um dei krav som frå tid til tid vert reist av heradsstyrer og fylkesting um bruk av nynorsk eller riksmål i offentleg teneste.

Likeins skal Kyrkje- og Undervisningsdepartementet gjeva dei andre departement meldingar um målstoda i skulekrinsane.

14 desbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

Justisdepartementet ansetter redaktør og har overtilsyn med redaksjon og utgivelse av Statskalenderen.

14 desbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved i medhold av lov av 9 juni 1922 om forandringer i og ikrafttreden av lov om ophevelse av magistratsembedene m. v. av 9 mars 1917 bestemmes at politimesteren i Fredrikstad inntil videre inntrer som medlem av helserådet i Fredrikstad istedenfor borgermesteren (jfr. kongelig resolusjon av 13 oktober 1922).

14 desbr. **Kongelig resolusjon** *).

1. Med hjemmel i sykeforsikringsloven av 6 august 1915, jfr. tilleggslov av 15 juni 1917 § 4 bestemmes at den i samme lovs § 1 nr. 3 opstilte undtagelse fra forsikringsplikt sløifes for løsarbeidere ved fiskebrukene i Berlevåg.

2. Denne bestemmelse trer i kraft straks.

14 desbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved i medhold av § 4, 3. ledd, i lov om utnyttelse av rettigheter til beite, fiske, jakt og fangst m. v. i statens almenninger av 12 mars 1920 bestemmes,

*) Bekjentgj. 15 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.

at fjellstyret for Fron statsalmenning i Sør-Fron herred, Opland fylke, skal bestå av 6 medlemmer, og at den myndighet som efter denne lov er tillagt herredstyret, skal utøves av et fellesstyre bestående av Sør- og Nord-Fron herredstyrers medlemmer i et like antall. 14 desbr.

Kongelig resolusjon, hvorved i medhold av § 4, 3. ledd i lov om utnyttelse av rettigheter til beite, fiske, jakt og fangst m. v. i statens almenninger bestemmes at fjellstyret for Bruås statsskog i Hegra herred, Nord-Trøndelag fylke, skal bestå av 6 medlemmer, og at den myndighet som efter denne lov er tillagt herredstyret skal utøves av et fellesstyre bestående av Hegra, Skatval og Stjørdal herredstyrers medlemmer i et like antall. 14 desbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regler for brandvernets ordning, forskrifter for brandvernet, brandchefen, brandchefens stedfortreder og brandmesteren i Selbak—Kjølberg brand- og byggningskommune, Østfold fylke. 14 desbr.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet til overlosen i det sønnenfjelske distrikt, hvori et skib som ikke hadde fått lostilbud på sjøen og som grunnstøtte under innseilingen, blev fritatt for å betale lospenger, idet pengene ikke tilkom nogen los, men Losunderstøttelseskassen. 15 desbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved grosserer J. L. Nerliens gavebrev av 1 oktober 1928 oprettede «J. L. Nerlien og hustrus legat til Oslo bys forskjønnelse». 17 desbr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet. 18 desbr.

I henhold til lov om motorvogner av 20 februar 1926 har Arbeidsdepartementet fastsatt nærmere regler for opkrevning og regnskapsførsel m. v. vedkommende veiavgift og kontrollavgift av motorvogner (jfr. motorvognlovens §§ 22—26 og 34, Stortingsbeslutning av 19 april 1926, Arbeidsdepartementets forskrifter av 20 desember 1926 §§ 51—53, 65 og 66, og cirkulære av s. d., post 21—27 og 33).

Disse nærmere regler blir straks gjeldende.

Reglene er sålydende:

---

*) Bekjentgj. 15 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 47, hvor reglene for brandvernets ordning er inntatt.

**) Bekjentgj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

18 desbr.

Avgiftenes opkrevning.

1. Veiavgift og kontrollavgift for motorvogner m. v. som anmeldes og registreres i årets løp, innbetales til statens oppebørselsbetjenter (skattefoged, byfoged, skifteforvalter) i forbindelse med registreringen overensstemmende med bestemmelsene i Arbeidsdepartementets cirkulære av 20 desember 1926 post 21—24.

   De avgifter, som av praktiske grunner måtte bli mottatt av vedkommende politimester under registreringen, sendes oppebørselsbetjenten senest innen hver måneds utgang.

2. Senere opkreves årlig avgift hos den person som den 1 januar i avgiftsåret (kalenderåret) står opført i politiets register som vedkommende motorvogns eier (innehaver av prøvenummer) og innbetales i det distrikt hvor vognen (prøvenummeret) er opført.

   Avgiften opkreves efter fortegnelser som av politiet hvert år sendes oppebørselsbetjenten senest innen 31 januar i avgiftsåret. Særskilt fortegnelse avgis for prøvenummer tildelt for lengere tid.

   Til oppebørselsbetjent i by avgir politiet fortegnelser i et eksemplar. For landdistriktenes vedkommende avgis derimot fortegnelsene in duplo avfattet særskilt for hvert lensmanns- resp. skatteopkreverdistrikt. I fortegnelsene medtas ikke motorvogner for hvilke kjennemerkene før avgiftsårets begynnelse er innlevert (jfr. forskriftenes § 53) eller inndratt.

   Pr. 30 juni og 31 desember avgir politiet til oppebørselsbetjenten tilleggsfortegnelse i et eksemplar over de i halvårets løp registrerte motorkjøretøier og tildelte prøvenummer.

3. Så snart oppebørselsbetjenten mottar årsfortegnelsen (hovedfortegnelsen) fra politiet, innrykker han i de for øiemedet hensiktsmessige aviser en kort bekjentgjørelse om avgiftens innbetaling omkostningsfritt innen utgangen av februar måned.

   For landdistriktenes vedkommende skal bekjentgjørelsen tillike inneholde, at avgiften betales til lensmennene (skatteopkreverne), som derfor også — senest samtidig med bekjentgjørelsen — tilstilles sitt eksemplar av årsfortegnelsen.

   Omkostningene ved bekjentgjørelsen bæres av veiavgiftene og anføres som en utgiftspost i oppebørselsbetjentenes regnskaper under vedleggelse av kvitteringer.

4. Når betalingsfristen er utløpet, varsler opkreverne (skjema 231) de vogneiere som ikke har betalt avgiften om at kjøretillatelsen for vedkommende vogn (prøvenummer) er bortfalt, og pålegger dem innen en bestemt kort frist å innlevere vognkortet og kjennemerkene til politiet. 18 desbr.

I byene tilstiller oppebørselsbetjenten samtidig politiet opgave over restansene med underretning om fristen for innlevering av vognkort og kjennemerker likesom han senere underretter politiet om stedfunne innbetalinger på restansene. Efter fristens utløp inndrar politiet vognkort og kjennemerker for de vogner (prøvenummer) for hvilke avgiftene fremdeles ikke er betalt.

I landdistriktene gir lensmennene rapport til overordnet politimyndighet, når der er foretatt inndragning av kjennemerker, likesom disse merker samtidig innsendes.

Lensmennene tilkommer for reiser til sådan inndragning skyss- og kostgodtgjørelse som for sine øvrige offentlige reiser bestemt. Disse utgifter bæres av veiavgiftene efter attesterte regninger som anvises av Veidirektøren på vedkommende oppebørselsbetjent.

5. Utpantning for resterende avgifter bør i almindelighet være avholdt innen utgangen av mai måned i avgiftsåret.

Regnskapsførsel.

6. Politiet fører regnskap (kassabok skjema 244) over innkomne avgifter:
   a) for prøvenummer utlånt for kort tid (veiavgift); jfr. post 25, 2net ledd i cirkulære av 20 desember 1926,
   b) for motorvogner hjemmehørende i utlandet (veiavgift); jfr. post 28—31 i nevnte cirkulære,
   c) for prøvning av førere og utferdigelse av førerkort (kontrollavgift); jfr. forskriftene § 66.
7. Oppebørselsbetjentene fører regnskap over:
   a) avgifter av motorvogner (veiavgift),
   b) kontrollavgifter vedkommende motorvogner.
8. Tollvesenet fører regnskap over innkomne gummiavgifter.
9. Den avgift som opkreves av oppebørselsbetjentene går i forholdet mellem landskattefogdene og lensmennene (skatteopkreverne) inn i mellemregnskapet som en særskilt post, der med hensyn til optagelse i kontoballanser, månedlige remisser, avgivelse av restanselister m. v. i enhver henseende er underkastet reglene for regnskapsførselen vedkommende skatter til staten (skjema til restanseliste, 245).

18 desbr. 10. Innbetaling til Norges Bank.

De innkomne avgifter innbetales på Veidirektørens konto i Norges Bank så ofte det finnes hensiktsmessig og minst en gang hvert kvartal. Forsåvidt ikke annen særskilt bestemmelse treffes, skal innbetaling i alle tilfelle skje når beholdningen har nådd kr. 20 000,00. Samtidig med innbetalingen avgis innberetning til Veidirektøren.

11. Kassarapport.

Ved hvert kvartals utgang innsendes kassarapport til Veidirektøren. Kassarapporten utferdiges overensstemmende med Finansdepartementets rundskrivelse av 20 mars 1926.

Under konto A. Inntekt opføres de innkomne bruttoavgifter således:

Kap. 2061 Veiavgifter.
1. Vektavgift.
2. Prøvenummer.
3. Gummiavgift.
4. Utenlandske motorvogner.

» 2161 Bilkontrollgebyrer (kontrollavgift).
1. Motorvogner.
2. Førerprøver.

Som egen inntektspost uten kapitelangivelse føres gebyrer som opkreves til dekning av utgifter til garantiforsikring og anskaffelse og vedlikehold av prøvenummerskilter til utlån for kort tid.

12. Innbetalte veiavgiftsrestanser vedkommende 1926 og tidligere år inngår ikke i kap. 2061 og må føres som egen post i kassarapporten. Det samme gjelder også restanser vedkommende året 1927.

13. Under konto A. Utgift opføres følgende poster:

Oppebørselsbetjentene:

1. Utgifter til bekjentgjørelser, porto, skjemaer.
2. Utgifter vedkommende reisegodtgjørelse til lensmenn.

Politiet:

1. Utgifter til garantiforsikring for prøvenummer til utlån for kort tid.
2. Utgifter til anskaffelse og vedlikehold av skilter for prøvenummer til utlån for kort tid.

Tollkamrene:

Godtgjørelse for opkrevning av gummiavgift.

14. Konto B utfylles med kassabeholdning fra forrige rapport og de samlede inntekter på den ene side, de sam-

lede utgifter, remisser samt kassabeholdning ved termi- 18 desbr.
nens utgang på den annen side.

15. Regnskap.

Ved hvert budgettårs utgang innsendes regnskap til Veidirektøren. Regnskapene bilegges med inntekts- og utgiftsspesifikasjoner, originalbilag for alle inntekts- og utgiftsposter samt restanselister.

Som inntektsbilag benyttes: Av politiet kvitteringstallongene, av oppebørselsbetjentene politiets års- og tilleggsfortegnelser over registrerte motorvogner (bilagt skjema nr. 223) og av tollvesenet avgiftsangivelsene.

16. Regnskapene sendes Veidirektøren senest innen utgangen av september måned for senere å tilstilles Statsrevisjonen.

Post 33 i Arbeidsdepartementets cirkulære av 20 desember 1926 om politiets avleggelse av regnskap bortfaller.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet. 19 desbr.

I medhold av § 4 i lov av 4 juli 1927 nr. 7 om visse personers adgang til fjøs og stall m. v. har Landbruksdepartementet under 10 september 1928 bestemt:

«1. Forbudet i den ovennevnte lovs § 1 og § 2 skal inntil videre ikke gjelde for personer som kommer til riket fra Danmark, Sverige, Finnland eller Island.

2. Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Fra samme tidspunkt opheves den i skrivelse av 28 oktober 1926 i henhold til provisorisk anordning av samme dag trufne bestemmelse, ifølge hvilken forbudet i § 1 i den provisoriske anordning (nu § 2 i den ovennevnte lov) skal omfatte herredene Idd, Berg, Aremark, Skjeberg, Torsnes, Glemmen, Borge, Kråkerøy og Hvaler i Østfold fylke.»

Som følge av, at der i Danmark på ny er utbrutt munn- og klovsyke, har Landbruksdepartementet idag ophevet den i ovennevnte punkt 1 gitte almindelige dispensasjon for personer, som kommer til riket fra Danmark. Disse skal således herefter være undergitt forbudet i nevnte lovs § 1 og § 2.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet angående inn- 19 desbr.
skrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn i Asker herred, Akershus fylke.

---

*) Bekjentgj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

**) Bekjentgj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48, hvor bestemmelsene er inntatt.

19 desbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regler for brandvernets ordning, forskrifter for brandvernet, brandchefen, brandchefens stedfortreder og brandmesteren i Skarnes brand- og bygningskommune, Hedmark fylke.

20 desbr. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

Den 22 juni 1928 er der utferdiget en midlertidig lov «inneholdende særlige bestemmelser om kommuners gjeldsforpliktelser». Denne lov, som trådte i kraft straks og gjelder til 1 juli 1933, avløser og ophever lov av 7 desember 1923 om kommuner, som misligholder sine gjeldsforpliktelser, med tilleggslov av 1 juli 1927 og provisorisk anordning av 26 august 1927 om enkelte bestemmelser angående kommuners gjeldsforhold.

I §§ 1—3 inneholder loven bestemmelser, som finner anvendelse på alle kommuner, uansett deres økonomiske stilling, mens lovens øvrige bestemmelser alene vedkommer kommuner, som befinner sig i økonomiske vanskeligheter.

Departementet skal i det følgende gjøre nærmere rede for den nye lov.

Lovens kap. 1.

§ 1. I § 1 inneholder loven den helt nye og meget viktige bestemmelse, at en kommune ikke rettsgyldig kan pantsette sine eiendeler. Bestemmelsen gjelder så vel fast eiendom som løsøre, derunder verdipapirer. Paragrafen gjør dog betydningsfulle undtagelser fra hovedregelen, idet den bestemmer, at en eiendom eller et anlegg, som kommunen erhverver, kan pantsettes til sikkerhet for kjøpesummen eller for lån, som anvendes til betaling av kjøpesummen, og videre at en eiendom eller et anlegg kan pantsettes til sikkerhet for lån, som brukes til utvidelse eller forbedring eller videre utnyttelse av eiendommen eller anlegget eller til innfrielse av tidligere pantelån i disse.

Kjøper en kommune et grunnareal, vil der således være anledning til å pantsette det for lån, som brukes til betaling av kjøpesummen, likeledes for lån, som brukes f. eks. til bygging av hus til skole på det innkjøpte areal, men derimot ikke for lån til bygging av skole et annet sted i kommunen.

Videre vil der være adgang til å pantsette f. eks. et elektrisitetsverk for lån til utvidelse av verket.

Likeledes er der som det vil ses adgang til å pantsette en eiendom eller et anlegg til sikkerhet for lån, som brukes

*) Bekjentgj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48, hvor reglene for brandvernets ordning er inntatt.

til innfrielse av tidligere pantelån i vedkommende eiendom eller anlegg. Derimot er der ikke adgang til å gi pant for konverteringslån, når dette brukes til innfrielse av lån, som der ikke er stillet pant for. Skal et konverteringslån tjene til innfrielse så vel av et pantelån som av et lån, der ikke er sikret ved pant, kan det pant som er gitt for pantelånet, bare stilles til sikkerhet for en tilsvarende del av konverteringslånet. 20 desbr.

I de tilfelle, hvor der efter loven er adgang til pantsettelse, må denne for å være gyldig godkjennes av nærværende departement. Når departementet har godkjent pantsettelsen, kan den ikke angripes gjennom søksmål ved domstolene som stridende mot loven.

§ 2. I konsekvens av bestemmelsene i § 1 innfører loven i § 2 den likeledes meget viktige bestemmelse, at en kommunes eiendeler heller ikke kan være gjenstand for utlegg, avsetning eller arrest, dog således, at dette ikke gjelder, når utlegg eller annen sikkerhet søkes i ting til fyldestgjørelse av krav på kjøpesummen for tingen eller av krav, som er opstått i anledning av utvidelse eller forbedring av eller videre utnyttelse av den ting, som sikkerhet søkes i.

Skulde nogen kreditor kreve utlegg, avsetning eller arrest i strid med denne bestemmelse, må kommunen motsette sig et slikt krav. Og skulde til tross herfor utlegg m. v. bli gitt, må forholdet straks gjennem fylkesmannen innberettes til dette departement.

§ 3. Lovens § 3 inneholder bestemmelse om, at fordring på en kommune ikke kan bringes i motregning overfor kommunens skattekrav, dog således, at dette ikke gjelder lønn til kommunale tjenestemenn og arbeidere, bidrag som påhviler kommunen til lønn for andre funksjonærer, fordringer, som har fortrinsrett i konkursbo (jfr. lov av 31 mai 1912, § 1), fylkesskatt og lovbestemte bidrag og refusjonsbeløp til staten og andre kommuner. En innehaver av en ihendehaverobligasjon av et lån til kommunen, kan således ikke bringe sitt krav på renter og avdrag efter denne obligasjon eller i tilfelle på hovedstolen i motregning overfor kommunens krav på skatt av ham. Han må tiltross for sitt krav på kommunen betale sin skatt fullt ut, og kan kommunen ikke opfylle sine gjeldsforpliktelser, lider han — om han ikke er sikret ved pant — tap som enhver annen uprioritert kreditor. Det samme gjelder den, som f. eks. har krav på kommunen i henhold til almindelig gjeldsbrev eller for leverte varer. Derimot kan, som det vil ses, en kommunal funksjo-

20 desbr. nær, f. eks. en herredskasserer, eller en kommunal arbeider bringe sitt krav på forfalden lønn i motregning overfor kommunens krav på skatt av ham, og likeledes må en kommune finne sig i, at f. eks. refusjonskrav fra en annen kommune i anledning av fattigutgifter bringes i motregning overfor skattekrav på den sistnevnte kommune i anledning av en denne tilhørende i førstnevnte kommune beliggende eiendom.

Lovens § 3 inneholder derhos en uttrykkelig bestemmelse om, at en kommunes skattekrav ikke kan overdras.

§ 4. Som bekjent blev det ved høiesterettsdom av 19 august 1927 avgjort, at en kommunes bo kunde tas under konkursbehandling efter vår gjeldende konkurslovgivning. Den nye lov inneholder i § 4 bestemmelse om, at der ikke skal være adgang hertil, således at åpning av konkurs over en kommune nu er utelukket. Loven bestemmer samtidig, at heller ikke vår vanlige akkordlovgivning får anvendelse for kommuner.

En kreditor kan således nu hverken begjære utlegg i en kommunes eiendeler (med visse undtagelser, jfr. § 2) eller forlange kommunen tatt under konkursbehandling (§ 4). Til gjengjeld har § 7 gitt ham rett til å kreve kommunen satt under administrasjon efter reglene i denne lov, se nærmere nedenfor.

§ 5. I § 5 inneholder loven lignende bestemmelse som i § 1 i den foran nevnte nu ophevede lov av 7 desember 1923, idet § 5 bestemmer, at Kongen, hvor en kommune misligholder sine gjeldsforpliktelser, kan, hvis han finner det nødvendig av hensyn til kommunens økonomi eller kreditorenes fyldestgjørelse, bemyndige departementet til å pålegge herreds- eller bystyret innen en fastsatt frist å treffe visse nærmere forholdsregler til forminskelse av kommunens utgifter eller til økning av dens inntekter, herunder omgjørelse eller forandringer av beslutninger av betydning for kommunens økonomi, og videre til å beslutte utlignet tilleggsskatt på inntekt og formue til dekning av renter og avdrag på kommunens gjeld. Mens den tidligere lov bestemte, at den samlede inntektsskatt i så fall ikke måtte overstige 20 pct., inneholder den nye lov bestemmelse om, at den for første, annet, tredje og senere år, hvori denne paragraf gjøres gjeldende for kommunen, ikke må overstige henholdsvis 18, 17, 16 og 15 pct. med en reduksjonstabell, som bevirker, at den skattbare inntekt for samtlige skattepliktige personer, som bor i kommunen, utgjør minst 65 pct. av den antatte inntekt for disse personer. Benyttes en reduksjons-

tabell, som reduserer den skattbare inntekt sterkere, kan skattøren forhøies, dog således at der ikke kan utlignes et større skattebeløp enn efter det foregående. Det bemerkes, at der her alene er tale om den ordinære inntektsskatt og ikke om den ekstraordinære inntektsskatt på de større inntekter. Denne siste skatt faller utenfor og kommer i tilfelle som tillegg for vedkommende skattyder til den ordinære inntektsskatt bestemt innenfor forannevnte grenser. 20 desbr.

Herreds- eller bystyrets beslutninger om å efterkomme pålegget treffes med simpelt flertall. Der blir således ikke plass for 2nen gangs behandling efter kommunelovenes bestemmelser, om beslutningen ikke er fattet med ⅔ flertall.

Blir pålegget ikke efterkommet eller den fattede beslutning ikke gjennemført, kan Kongen efter § 6 — likesom efter den tidligere lov — bestemme, at kommunen settes under administrasjon.

Videre bestemmer § 6, at Kongen også i andre tilfelle enn det forannevnte kan bestemme, at administrasjon åpnes, når herreds- eller bystyret eller en fordringshaver begjærer det og det finnes påkrevet på grunn av kommunens økonomiske stilling eller av hensyn til fordringshaverne. Mens Kongen efter den tidligere lov hadde sådan adgang alene efter ansøkning fra herreds- eller bystyret, kan han således nu beslutte administrasjon åpnet også efter begjæring av hvilken som helst fordringshaver.

§ 7. Til gjengjeld for, at loven betar fordringshaverne retten til å begjære en kommune tatt under konkursbehandling, gir den dem — som allerede nevnt — i § 7 rett til å kreve kommunen satt under administrasjon efter lovens regler herom, såfremt

a. kravet er uimotsagt eller klarlig bevist og forfalt til betaling, og
b. gjelden ikke blir betalt innen ett år efterat opfordring om å betale er forkynt for kommunens ordfører og underretning herom er sendt i anbefalt brev til vedkommende departement (ɔ: Justisdepartementet).

Denne betalingsfrist er satt for at kommunen skal ha anledning å skaffe fordringshaveren dekning på budgettet for et nytt år, hvis dette er mulig.

Krav på administrasjon fremsettes for skifteretten som avgjør ved kjennelse om vilkårene er til stede. Før avgjørelse treffes, skal retten la begjæringen forkynne for kommunens ordfører med påtegning om en frist til å gi uttalelse. Fristen settes til minst to måneder fra forkynnelsen. Retten

20 desbr. innhenter ytterligere uttalelser og oplysninger i den utstrekning den finner det nødvendig. Kjennelsen avsies og kan påkjæres efter reglene i tvistemålsloven. Fristen for kjæremål er to måneder.

Retten skal sende utskrift av kjennelsen til departementet.

Når en kjennelse, som fastslår, at administrasjon kan kreves, er blitt rettskraftig, d. v. s. ikke påkjært innen den fastsatte frist eller stadfestet av kjæremålsretten (overretten), treffer Kongen bestemmelse om åpning av administrasjon.

Retten til å kreve en kommune satt under administrasjon er begrenset til de fordringshavere, som ikke har full pantesikkerhet for sin fordring. En fordringshaver, som er helt sikret ved pant, kan således ikke kreve administrasjon. Dette kan derimot en fordringshaver, som alene delvis er sikret ved pant gjøre. Hvorvidt pantet yder full sikkerhet for fordringen, avgjøres av skifteretten, som efter loven i det hele skal bedømme, om vilkårene for rett til å kreve administrasjon er til stede.

Lovens kap. 2. Megling og akkordforhandling.

§ 8. Før der treffes bestemmelse om åpning av administrasjon, kan departementet imidlertid efter § 8 iverksette megling og akkordforhandling efter lovens regler herom. Dog har departementet ikke adgang hertil, såfremt administrasjon er krevet av en fordringshaver i henhold til § 7 (jfr. foran) og kravet dessuten gjelder opfyllelse av en overenskomst efter § 10 mellem kommune og fordringshaverne angående en ordning av kommunens gjeldsforhold eller av en akkord for kommunen, stadfestet efter lovens §§ 16 eller 29 (jfr. nedenfor). I sådanne tilfelle — altså hvor administrasjon er krevet av en fordringshaver og kravet er av den nevnte art og der foreligger en rettskraftig kjennelse for, at administrasjon kan kreves — plikter Kongen efter loven å treffe bestemmelse om, at vedkommende kommune settes under administrasjon, uten at departementet først kan iverksette megling og akkordforhandling. I alle andre tilfelle, således hvor administrasjon er begjært av vedkommende kommune eller av en fordringshaver efter § 6, eller hvor en fordringshaver har krevet administrasjon efter § 7 uten at tilfellet er av den art, at det går inn under det foregående, kan departementet før Kongen treffer bestemmelse om administrasjon, iverksette megling og akkordforhandling. Det normale vil være, at departementet benytter

denne adgang for derigjennem å søke undgått, at kommunen kommer under administrasjon. 20 desbr.

Megling og akkordforhandling efter lovens regler og med de rettsvirkninger, som der efter loven knytter sig hertil, kan ikke iverksettes, uten at der foreligger en situasjon, som gir adgang til å sette kommunen under administrasjon. Det er således ikke nok, at kommunen er i økonomiske vanskeligheter og ikke kan opfylle sine forpliktelser. Men selvfølgelig kan en kommune, som er i denne stilling uten at nogen begjæring eller noget krav om administrasjon foreligger, søke en helt frivillig ordning med sine kreditorer utenfor lovens bestemmelser.

§ 9. Når megling iverksettes, berammer departementet efter § 9 et møte, som ledes av den som departementet bestemmer. Til møtet innkalles kommunen ved dens ordfører og den eller de fordringshavere som har krevet eller søkt om at kommunen blir satt under administrasjon. Også de andre kjente fordringshavere bør i almindelighet innkalles. Er administrasjon begjært efter § 7, må innkallelsen sendes innen to måneder efterat kjennelsen er blitt rettskraftig.

Meglingen kan fortsettes gjennem flere møter. Den må dog være avsluttet innen 6 måneder, dersom det forlanges av en fordringshaver som har krevet administrasjon i henhold til § 7. Departementet kan forlenge denne frist ytterligere inntil 6 måneder.

Over møtene føres bok som underskrives av den som leder møtene og minst en representant for kommunen og en for fordringshaverne.

I siste avsnitt bestemmer § 9, at departementet kan opnevne et råd på 3 medlemmer til å undersøke kommunens økonomiske forhold og gi en beretning herom med opgave over kommunens samlede eiendeler og deres verdi og over dens forpliktelser. Det vil i høi grad kunne lette forhandlingene om en ordning, at kommunens økonomiske stilling granskes nærmere på denne måte, og det må forutsettes å ville bli det almindelige, at departementet opnevner et sådant råd. Loven bestemmer ikke nærmere, hvordan rådet skal sammensettes, således at departementet i denne henseende ikke er bundet av loven.

§ 10. Har en fordringshaver krevet administrasjon efter § 7, faller dette krav efter § 10 bort, såfremt kommunen og fordringshaverne kommer overens om en ordning, som departementet godkjenner. Overenskomsten må være godkjent av departementet og vedtatt så vel av her-

20 desbr. reds- eller bystyret med simpelt flertall som av fordringshaverne innen to måneder efter siste meglingsmøte eller innen en frist som er satt i overenskomsten.

Departementet eller den som det bestemmer, skal i så fall underrette de fordringshavere som overenskomsten gjelder. Det samme gjelder hvis et forslag til overenskomst ikke blir vedtatt eller godkjent.

Et forslag til overenskomst av denne art må — som det vil forståes — bifalles av alle vedkommende fordringshavere for å kunne anses vedtatt.

Misligholder en kommune en sådan overenskomst, må også den fordringshaver, hvis før efter § 7 fremsatte krav om administrasjon har ledet til overenskomsten, pånytt fremsette krav om administrasjon efter § 7, hvis han vil gjøre sin rett efter loven gjeldende mot kommunen, men — som før nevnt — har departementet, når sådant krav foreligger og der er falt rettskraftig kjennelse for, at administrasjon kan kreves, ikke adgang til pånytt å iverksette megling, men Kongen må straks treffe bestemmelse om, at kommunen settes under administrasjon.

§ 11. Blir et forslag til overenskomst ikke fremsatt eller ikke vedtatt og godkjent, kan kommunen efter § 11 fremsette forslag om akkord. Departementet kan dessuten bestemme, at et forslag til overenskomst efter § 10 som der ikke opnåes enighet om skal betraktes som et akkordforslag, såfremt det fyldestgjør kravene til et sådant efter § 12 (jfr. nedenfor).

Er meglingen sluttet uten resultat eller er et fremsatt forslag til overenskomst ikke vedtatt, skal administrasjon besluttes av Kongen, såfremt det forlanges av en fordringshaver, som har krevet administrasjon efter § 7, og såfremt der ikke innen en måned efter meglingens avslutning eller utløpet av fristen for overenskomstens vedtagelse er fremkommet et akkordforslag fra kommunen, som departementet beslutter skal forelegges fordringshaverne. Den nevnte frist på en måned kan departementet forlenge til tre måneder.

§ 12. Akkordforslaget kan efter § 12 ikke uten vedkommende fordringshavers samtykke gjelde fordring som er sikret ved pant, forsåvidt pantet må antas å være tilstrekkelig. Hvorvidt dette er tilfelle, kan innbringes til avgjørelse av en skjønnsrett på tre medlemmer som departementet opnevner. Formannen må fylle vilkårene for å være dommer. Overskjønn kan ikke kreves. For øvrig gjelder reglene i skjønnsloven av 1 juni 1917.

Akkordforslaget kan heller ikke gjelde forpliktelser som

opstår efterat forslaget er fremsatt eller krav som er om- 20 desbr.
handlet i § 27 punkt 1—3, jfr. angående denne paragraf nedenfor. Man skal her for øvrig bemerke vedkommende § 27 punkt 2, at hvor et akkordforslag fremsettes, før administrasjon er besluttet, antas tidspunktet for forslagets fremsettelse å måtte tre istedenfor tiden for beslutningen om administrasjon. I tilfelle som nevnt antas videre paragrafens punkt 3 ikke å få nogen anvendelse.

Departementet kan bestemme at også forpliktelser som skriver sig fra lån optatt direkte hos utenlandske långivere, skal holdes utenfor et akkordforslag.

For øvrig må forslaget så vidt mulig stille fordringshaverne likt. Om dette er tilfellet, avgjør departementet med endelig virkning.

Akkorden er bindende også for forlovere og andre som hefter tillikemed kommunen, men har ingen innflytelse på fordringshavernes rettigheter overfor disse. Fordringshaverne kan således kreve disse for det som kommunen eftergis ved akkorden, mens forloverne m. v. ikke har nogen regressrett til kommunen herfor.

§ 13. Efter § 13 avgjør departementet om et akkordforslag som er fremsatt, skal forelegges fordringshaverne til avstemning. Departementet tar herved hensyn til om akkorden antas å ville være så vel i fordringshavernes som i kommunens interesse, og at den ikke fører med sig ubillighet overfor enkelte fordringshavere. Finner departementet, at de her nevnte hensyn ikke er behørig tilgodesett, vil departementets bestemmelse måtte gå ut på, at forslaget ikke forelegges fordringshaverne. Fremsetter kommunen da ikke nytt, tilfredsstillende akkordforslag, vil stillingen være den samme, som om akkordforslag overhodet ikke er blitt fremsatt, og kommunen vil normalt bli satt under administrasjon.

Er der opnevnt råd som omhandlet i § 9, skal dette særskilt redegjøre for den gjeld, som akkordforslaget angår. Rådet uttaler sig om akkordforslaget og om det tilrår dette vedtatt. Rådets uttalelse herom vil selvsagt være av stor betydning for forslagets skjebne.

Når departementet har bestemt, at et akkordforslag skal forelegges for fordringshaverne til avstemning, skal dette skje innen tre måneder fra fremsettelsen. Forslaget sendes til alle de fordringshavere som berøres av akkordforslaget, forsåvidt adressen kjennes. Vil krav efter ihendehaverobligasjoner bli berørt av akkordforslaget, skal forslaget med de nødvendige oplysninger om avstemningen kunngjøres på den måte som departementet bestemmer i det enkelte tilfelle.

20 desbr. Den frist som er fastsatt i foregående ledd, kan av departementet forlenges når omstendighetene gjør det påkrevet, dog ikke ut over tre måneder. Fristen kan således ikke under nogen omstendighet være lenger enn seks måneder.

§ 14. Avstemning over akkordforslag finner efter § 14 sted skriftlig til departementet eller til den som dette bestemmer innen en fastsatt frist.

Innehavere av ihendehaverobligasjoner må opgi obligasjonenes nummer og vedlegge erklæring fra en offentlig myndighet eller en bank om at eieren har forevist de obligasjoner som er omhandlet i erklæringen. Innehaveren må erklære at han er eier av obligasjonene og at han ikke vil avhende dem før fristen for avstemningen er utløpet.

I avstemningen deltar bare de fordringshavere som berøres av akkordforslaget.

Fordringer som er avhengige av en betingelse som ennu ikke er inntrådt, deltar ikke. Hvorvidt et omtvistet krav skal delta, avgjør departementet.

§ 15. Akkordforslaget er efter § 15 vedtatt, dersom stemmeberettigede fordringshavere, som representerer minst 3/5 av summen av disse fordringshaveres krav stemmer for det.

Krav efter ihendehaverobligasjoner regnes bare med dersom innehaveren har avgitt stemme om akkordforslaget. Blir akkordforslaget vedtatt er imidlertid vedtagelsen bindende også for innehaverne av ihendehaverobligasjoner hvad enten de har tatt del i avstemningen eller ikke, såfremt vedkommende ihendehaverobligasjonslån overhodet omfattes av akkordforslaget.

Ved optellingen legges til grunn fordringens beløp (hovedstolen) med tillegg av de renter som var forfalt da akkordforslaget blev fremsatt. Senere forfalne renter tas ikke i betraktning.

§ 16. Efter § 16 avgjør departementet om akkorden skal stadfestes.

En avgjørelse av departementet om stadfestelse av akkorden, kan av en fordringshaver som den berører innen en måned innbringes for Høiesteretts kjæremålsutvalg, som kan omgjøre departementets avgjørelse dersom de lovlige vilkår for stadfestelse ikke er til stede. Feil ved fremgangsmåten kan ikke begrunne omgjørelse, når feilen antas å ha vært uten innflytelse på vedtagelsen av akkorden.

Dersom akkorden ikke stadfestes, skal administrasjon besluttes innen en måned.

§ 17. Mens akkordforhandling pågår, skal departementet efter § 17 — i tilfelle gjennem en eller flere opnevnte tilsynsmenn — føre særlig innseende med den kommunale forvaltning og med at det ikke blir truffet forføininger som fører til forfordeling av fordringshaverne. Departementet kan når som helst avbryte akkordforhandlingen med den følge at kommunen settes under administrasjon. 20 desbr.

Stadfestelse av akkord kan gjøres betinget av at kommunen i den tid som akkorden omfatter, underkaster sig sådant tilsyn med sin forvaltning som departementet bestemmer. I den tid tilsynet varer kan Kongen sette kommunen under administrasjon efter lovens regler herom dersom kommunens forvaltning foregår på en måte som ikke finnes forsvarlig.

Lovens kap. 3. Administrasjonen.

§ 18. Når administrasjon er besluttet, ledes efter § 18 administrasjonen av et administrasjonsstyre. Kongen fastsetter antallet av styrets medlemmer.

Et av styrets medlemmer velges av vedkommende herreds- eller bystyre. Har ikke herreds- eller bystyret foretatt valget innen en frist som departementet har satt, kan departementet opnevne dette medlem.

Fordringshaverne skal gis adgang til å velge et medlem av styret. Valget foregår på et møte som departementet berammer med en måneds varsel. Til fordringshavere med kjent adresse sendes innkallelse til møtet i brev, samtidig som underretning gis om at administrasjon er åpnet. Er ikke adressen til alle fordringshavere kjent, kunngjøres innkallelsen enn videre på den måte som departementet bestemmer. Dersom fordringshavere som representerer minst halvparten av kommunegjelden, stemmer på et medlem, er dette valgt. Herved regnes ikke med fordringer som er sikret ved pant eller annen fortrinsrett, eller som er avhengige av en betingelse som ikke er inntrådt. Heller ikke krav efter ihendehaverobligasjoner regnes med ved optellingen, medmindre innehaveren har stemt. For å kunne stemme må fordringshaveren møte personlig eller ved fullmektig som har skriftlig fullmakt. Er der tvist om gyldighet av valget, avgjør departementet tvisten. Er ikke valg på denne måte kommet i stand, opnevner departementet et medlem av administrasjonsstyret som representant for fordringshaverne.

Det eller de øvrige medlemmer av administrasjonsstyret, deriblandt formannen, opnevnes av Kongen.

20 desbr. Varamenn velges eller opnevnes for hvert medlem efter samme regler som vedkommende medlem.

§ 19. Medlemmene av administrasjonsstyret fungerer efter § 19 inntil videre. Kongen kan opnevne nye medlemmer istedenfor de av ham opnevnte. Herreds- eller bystyret kan velge et nytt medlem istedenfor det medlem som representerer kommunen.

Fordringshaverne kan velge et nytt medlem istedenfor det medlem som representerer fordringshaverne, dersom fordringshavere som tilsammen representerer minst en fjerdedel av kommunegjelden (beregnet efter reglene i § 18), krever nytt valg. Administrasjonsstyrets formann sammenkaller i så fall et møte efter reglene i § 18, og valget foregår efter de samme regler. Kommer gyldig valg ikke i stand, kan departementet opnevne et nytt medlem som representant for fordringshaverne.

§ 20. Efter § 20 tar administrasjonsstyrets formann imot forkynnelser og meddelelser for kommunen i anledning av rettergang i administrasjonstiden.

Administrasjonsstyret kan bestemme at myndigheten til å underskrive på kommunens vegne — herunder anvisningsmyndigheten — helt eller delvis legges til et eller flere av administrasjonsstyrets medlemmer. Normalt vil anvisningsmyndigheten forbli hos de kommunale myndigheter, men foreligger der forhold, som gjør det ønskelig, at der inntrer en forandring i den heromhandlede henseende, har administrasjonsstyret adgang til å treffe bestemmelse herom.

§ 21. Lovens § 21 tillegger administrasjonsstyret en meget stor myndighet, idet den bestemmer, at dette kan treffe avgjørelse i alle saker som angår den kommunale bevilgnings- og beskatningsrett eller fastsettelse av godtgjørelse for kommunale ydelser. Tidligere bevilgninger og andre beslutninger som vedrører kommunens økonomi, kan det dessuten omgjøre eller forandre. Videre bestemmer denne paragraf, at administrasjonsstyret beslutte at kommunale foretagender skal innskrenkes eller innstilles og avvikles. Styret kan overta ledelsen eller avviklingen av foretagendet.

By- eller herredstyre, formannskap eller kommunale utvalg kan ikke uten administrasjonsstyrets samtykke treffe nogen beslutning som påfører kommunen utgift.

Bestemmelser av lignende art fantes for øvrig også i loven av 7 desember 1923. 20 desbr.

§ 22. Derimot er bestemmelsen i § 22 ny: Enhver kommunal tjenestemann eller ombudsmann er pliktig til å rette sig efter de bestemmelser og pålegg som administrasjonsstyret eller vedkommende departement gir. Setter han sig ut over disse bestemmelser og pålegg, eller finner administrasjonsstyret for øvrig at han ikke skjøtter sin stilling forsvarlig, kan det efter at saken har vært forelagt herreds- eller bystyret, opnevne andre til å utføre hans gjøremål. Denne bestemmelse rammer som det vil ses ikke bare kommunale tjenestemenn som kommunekasserer, skatteopkrever, borgermester, ligningschef og fattigforstander, men også kommunale ombudsmenn som medlemmer av ligningsnevnd, ligningsråd og fattigstyre.

§ 23. Lovens § 23 inneholder bestemmelse om, at administrasjonsstyret ved fastsettelsen av de regler, som skal følges ved skatteligningen (jfr. ovenfor vedkommende § 21) er ubundet av bestemmelsene i skattelovene om begrensning av inntektsskattøren, dog således at skattøren her likesom i det i § 5 nevnte tilfelle (jfr. foran) for første, annet, tredje og senere år, hvori bestemmelsen gjøres gjeldende for vedkommende kommune, ikke må overstige henholdsvis 18, 17, 16 og 15 pct. med en reduksjonstabell, som bringer den skattbare inntekt for samtlige skattepliktige personer, som bor i kommunen, op i minst 65 pct. av disses antatte inntekt. Brukes der en reduksjonstabell, som reduserer den skattbare inntekt sterkere, kan skattøren også i tilfelle av nærværende art forhøies, dog således at der ikke kan utlignes et høiere beløp enn efter foranstående. Heller ikke her (jfr. foran vedkommende § 5) kommer den ekstraordinære inntektsskatt på de større inntekter i betraktning, således at denne skatt i tilfelle kommer i tillegg for vedkommende skattydere til den ordinære inntektsskatt bestemt efter foranstående regler.

§ 24. Før administrasjonsstyret treffer avgjørelser som omhandlet i §§ 20—23 bør det, bestemmer § 24, i almindelighet ha gitt vedkommende kommunale myndighet adgang til å uttale sig.

Videre bestemmer § 24, at departementet kan forbeholde sig, at bestemte avgjørelser eller beslutninger av et bestemt slags skal treffes av departementet istedenfor av administrasjonsstyret. I medhold herav bestemmer departementet som almindelig regel, at fastsettelse av budgett og beskatningsregler for

20 desbr. alle kommuner, som er eller blir satt under administrasjon, inntil videre skal treffes av departementet istedenfor av administrasjonsstyret, som imidlertid vil ha å uttale sig før avgjørelsen treffes av departementet. Om de øvrige avgjørelser, som det måtte finnes hensiktsmessig å forbeholde departementet, vil man i tilfelle treffe spesiell bestemmelse for hver enkelt kommune under administrasjon.

Efter siste ledd i § 24 kan herreds- eller bystyret eller et medlem av administrasjonsstyret forlange en beslutning som er truffet av administrasjonsstyret, forelagt for departementet, som kan omgjøre den forsåvidt nogen erhvervet rett ikke er til hinder.

§ 25. § 25 bestemmer, at Kongen efter ansøkning av herreds- eller bystyret i administrasjonstiden kan dispensere fra bestemmelser i lover, stortingsbeslutninger eller andre forskrifter, forsåvidt bestemmelsen fører med sig utgifter som er uforholdsmessig byrdefulle for kommunen, og såfremt dispensasjonen ikke angår plikter som det vilde være ubillig å frita kommunen for. Herved berøres dog ikke gjeldsforpliktelser som allerede påhviler kommunen. Heller ikke kan på denne måte treffes bestemmelser som vilde medføre at utgifter som skal utredes av kommunen, i stedet blir å utrede av staten eller andre kommuner.

Som det vil ses, kan dispensasjonsmyndigheten alene utøves av Kongen, når der foreligger ansøkning herom fra vedkommende herreds- eller bystyre, og den er innskrenket til å gjelde den tid, kommunen står under administrasjon.

Efter § 26 vedblir de kommunale myndigheter også under administrasjonstiden å lede kommunens daglige forvaltning med de innskrenkninger som følger av loven.

§ 27. § 27 innfører prioritet for visse fordringer på kommunen, idet den bestemmer, at følgende krav fortrinsvis skal fyldestgjøres i administrasjonstiden eftersom de forfaller:

1) Lønn til kommunale tjenestemenn og arbeidere og bidrag som påhviler kommunen til lønn for andre funksjonærer, samt de fordringer som er omhandlet i lov om fortrinsrett for visse fordringer av 31 mai 1912 § 1;
2) fylkesskatt og lovbestemte bidrag og refusjonsbeløp til staten og andre kommuner for det budgettår hvori administrasjon er besluttet, og for senere budgettår;

3) utgifter som i administrasjonstiden påløper til formål som er pålagt kommunen ved lov eller som på grunn av særegne forhold tillates opretholdt i administrasjonstiden; 20 desbr.
4) krav som er sikret ved pant forsåvidt pantet efter reglene i § 12 (første ledd) må antas å være tilstrekkelig. Bestemmelsene i konkurslovens § 101 får tilsvarende anvendelse.

De fordringer som er nevnt i punkt 1—4 har innbyrdes like rett.

Andre krav som er forfalt, betales forholdsmessig i den utstrekning kommunekassen har midler til det, efter bestemmelse av administrasjonsstyret.

§ 28. Efter § 28 får bestemmelsene i konkurslovens §§ 42—44 og 46—49 (ang. omstøtelse av salg og utleggspant foretatt i den siste tid før konkursen m. v.) tilsvarende anvendelse når en kommune er satt under administrasjon.

De frister som er satt i konkurslovens §§ 42—44 og 46 regnes fra den dag da:

a) opfordring om betaling er forkynt eller underretning er sendt, jfr. § 7 b,
b) beslutning er truffet om megling og akkordforhandling, såfremt administrasjon besluttes efter § 6 eller § 17. Dog regnes fristen fra beslutningen om administrasjon såfremt bestemmelse herom treffes uten at megling først har vært prøvet.

Den frist som er omhandlet i konkurslovens § 49, skal være tre måneder og regnes fra den dag da administrasjon er besluttet.

Bestemmelsene i konkurslovens § 119 (om motregning overfor et konkursbo) får tilsvarende anvendelse, forsåvidt motregning ikke er utelukket efter den her omhandlede lovs § 3 (jfr. foran). Istedenfor konkursens åpning trer det tidspunkt som er fastsatt foran under a og b.

De foreldelsesfrister som er bestemt i lov om foreldelse av fordringer av 27 juli 1896 stanser sitt løp når en fordring på kommunen er skriftlig anmeldt til administrasjonsstyret. Den del av fristen som er igjen, løper fra ophevelsen av administrasjonen.

§ 29. Når administrasjonsstyret har fått oversikt over kommunens stilling skal det efter § 29 gi beretning om den til vedkommende departement med uttalelse om hvordan det antar at kommunens forpliktelser kan bli fyldestgjort. Beretningen

20 desbr. skal forelegges for herreds- eller bystyret og sendes til fordringshaverne.

Dersom herreds- eller bystyret fremsetter akkordforslag, efterat kommunen er satt under administrasjon, og akkordforslaget tilfredsstiller lovens krav til et sådant, jfr. § 12, uttaler administrasjonsstyret sig om forslaget og om det tilrår det vedtatt. Departementet bestemmer om akkordforslaget skal forelegges for fordringshaverne. I så fall får bestemmelsene i § 13 tredje ledd (om foreleggelse for fordringshaverne) og §§ 14—16 tilsvarende anvendelse (jfr. foran).

§ 30. Administrasjonen skal efter § 30 opheves ved beslutning av Kongen, når kommunens forfalte forpliktelser er ordnet ved betaling, overenskomst med fordringshaverne eller akkord, medmindre det av særlige grunner antas påkrevet å fortsette administrasjonen.

Lovens kap. 4. Forskjellige bestemmelser.

§ 31. Godtgjørelse til medlemmene av råd opnevnt i henhold til § 9, administrasjonsstyre og den i § 12 omhandlede skjønnsrett fastsettes efter § 31 av departementet. Den utredes av vedkommende kommune, dersom ikke Kongen bestemmer at den helt eller delvis skal utredes av staten. Sådan bestemmelse kan ikke ventes truffet uten i rene undtagelsestilfelle. — Tilsvarende regler gjelder også om annen godtgjørelse samt omkostninger i anledning av akkordforhandling eller administrasjon efter denne lov.

§ 32. Medlemmene av administrasjonsstyre og råd (jfr. § 9) blir efter § 32 med hensyn til straffelovens bestemmelser å regne som offentlige tjenestemenn.

§ 33. Bestemmelsen i den foreliggende lov får efter § 33 tilsvarende anvendelse på sognekommuner. Beslutningene treffes da av sognestyret.

§ 34. Bestemmelsene i lovens §§ 1—3 (om pantsettelse, utlegg m. v., motregning og overdragelse av skattekrav, jfr. for øvrig foran) får efter § 34 tilsvarende anvendelse på fylkeskommune. Videre foreskriver § 34, at Kongen kan bestemme at også de øvrige forskrifter i loven skal få tilsvarende anvendelse på fylkeskommune. De beslutninger som efter loven skal fattes av herreds- eller bystyret, treffes da av fylkestinget.

§ 35. § 35 bestemmer at nærmere forskrifter til gjennemføring av loven kan gis av Kongen eller den han bemyndiger. Sådanne nærmere forskrifter er f. t. ikke utferdiget.

Lovens kap. 5. Overgangsbestemmelser. 20 desbr.

§ 36. I § 36 inneholder loven bestemmelse om, at kommuner, som er satt under administrasjon i henhold til loven av 7 desember 1923 fra den nye lovs ikrafttreden blir å anse som satt under administrasjon efter reglene i sistnevnte lov med et par endringer. Den ene av disse endringer — angående det efter den tidligere lov opnevnte tilsynsråd — har departementet behandlet i skrivelser til vedkommende råds formenn av 28 juli sistleden. En annen endring er efter loven, at bestemmelsene i dennes § 28 (jfr. foran) ikke får anvendelse, mens bestemmelsen i loven av 7 desember 1923 med tilleggslov av 1 juli 1927, § 4, annet punktum (om eksekusjon, avsetning eller arrest, avholdt i de siste 3 måneder før administrasjon blev besluttet) fremdeles blir gjeldende.

§ 38. Når en kommune blir satt under administrasjon efter reglene i denne lov, skal fylkesskatt som er forfalt før den nye lovs ikrafttreden og som ikke inngår under bestemmelsen i § 27 punkt 2 (jfr. foran) efter lovens § 38 avdras med en tiendedel hvert år. De årlige avdrag med lovlige renter er prioritert, idet loven likestiller dem med de fordringer som er omhandlet i § 27 første ledd (postene 1—4).

Kap. 6. Lovens ikrafttreden og varighet.

Lovens § 39 inneholder bestemmelser herom. Man henviser for øvrig til, hvad der forsåvidt er anført i begynnelsen av denne rundskrivelse, idet man her alene skal nevne, at paragrafen bl. a. bestemmer, at loven skal vedbli å gjelde for kommuner, som 30 juni 1933 er undergitt administrasjon eller akkordforhandling, inntil administrasjonen er avsluttet eller den tid, som akkorden omfatter, er utløpet.

Man vedlegger endel avtrykk av denne rundskrivelse og skal be samtlige herreds- og bystyrer i herr fylkesmannens embedsdistrikt tilstillet et avtrykk. Likeledes bes samtlige dommere og namsmenn i Deres distrikt tilstillet et avtrykk under henvisning til bestemmelsene i lovens §§ 1—4 og 7.

Rundskrivelse fra Socialdepartementet til fylkesmennene. 20 desbr.

Enhver jordmor (samt læge og ueksaminert fødselshjelperske) skal senest innen 8 dager sende melding om fødsel hvorved hun har bistått, til helserådets ordfører på de fastsatte skjema (1 a og 1 b og 2 a og 2 b). Meldingen skal sendes direkte til helserådets ordfører. Dette gjelder således også skjema 2 a og 2 b (for dødfødte

20 desbr. eller innen 24 timer efter fødselen døde), se Socialdepartementets rundskrivelse 9 november 1920. Efter anmodning av Det Statistiske Centralbyrå gjør man på nytt opmerksom herpå, da mange jordmødre fremdeles sender disse skjemaer til sognepresten. Grunnen kan måskje være at jordmødrene av fylket (byen) har fått tilsendt eldre oplag av skjemaene. Såfremt eldre oplag fremdeles benyttes må skjemaene rettes før de sendes jordmoren overensstemmende med forannevnte rundskrivelse av 9 novembeř 1920. Såfremt registerførerne (sognepresteně) ønsker det for kontrollens skyld, kan de henvende sig til vedkommende helserådsordfører for å få utlånt de omhandlede meldinger.

Foruten å sende melding til helserådets ordfører skal jordmoren iaktta:

a) Når jordmoren har bistått ved fødsel av barn født i ekteskap, skal hun gjøre foreldrene opmerksom på at de under straffansvar har plikt til senest en måned efter barnets fødsel å melde fødslen til registerføreren (som regel sognepresten), levere dem blankett for anmeldelse og forklare dem hvordan blanketten skal utfylles og til hvem den skal sendes. Det gjøres uttrykkelig opmerksom på at også fødsel av dødfødte skal meldes. Se herom departementets rundskrivelse av 22 januar 1924. Da Det Statistiske Centralbyrå har oplyst at ikke alle fødsler — særlig gjelder dette dødfødte — blir meldt til registerføreren eller skjemaene ordentlig utfylt, skal man be jordmødrene påse, at så blir gjort. Blanketter fåes gratis utlevert ved henvendelse til Rich. Andvord, Oslo. Der er særskilte blanketter for barn hvis foreldre ikke tilhører statskirken.

b) Når bistand er ydet ved fødsel av barn utenfor ekteskap, skal jordmoren (lægen) på dertil fastsatt skjema sende melding til bidragsfogden, som underretter registerføreren.

Da der ikke ved alle fødsler benyttes jordmor, skal man i forbindelse hermed anmode hr. fylkesmannen om på hensiktsmessig måte å innskjerpe foreldrenes plikt til å melde fødsler, herunder også dødfødsler, til fødselsregisterføreren senest innen en måned efter barnets fødsel, jfr. med hensyn til blanketter hvad der er anført foran. Det bes gjort opmerksom på at undlatelse av å avgi fødselsmeldinger straffes med bøter i henhold til straffelovens § 339 nr. 1, jfr. Justisdepartementets rundskrivelse av 16 desember 1915.

Sluttelig bemerkes at alle skjema må utfylles nøiaktig

og fullstendig. Det Statistiske Centralbyrå har oplyst at dette nu ikke alltid blir gjort. 20 desbr.

Man ber Dem gjøre alle jordmødre innen Deres embedsdistrikt og de kommunale myndigheter i fylkets byer kjent med denne rundskrivelse.

Videre bes alle politimestre innen fylket gjort bekjent med rundskrivelsen, idet det bes henstillet til dem å medvirke til en effektiv opfyllelse av meldingsplikten, jfr. forannevnte straffebestemmelse.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 21 desbr.

1. Det tillates at der opføres et kapell på en dertil utsett tomt ved Lidar hjelpekirkegård i Hegge sogn av Øystre Slidre prestegjeld i Hamar bispedømme efter en fremlagt av arkitekt O. Stein utarbeidet plan.

Hamar stiftsdireksjon bemyndiges til å samtykke i mindre vesentlige endringer i byggeplanen, om sådanne under arbeidets gang måtte vise sig ønskelige eller nødvendige.

2. Til kapellet — som blir å benevne Lidar kapell — henlegges der efter Hamar biskops nærmere bestemmelse 5 gudstjenester årlig, hvorav 3 blir å ta fra Hegge hovedkirke, 1 fra Volbu kirke og 1 fra Rogne kirke.

3. De av Hegge sognestyre i møter den 24 november 1923 og 1 februar 1927 fattede beslutninger — om å la sognet overta garantien for kapellets vedlikehold og opførelse efter den godkjente plan og for lønn til særskilt kirkesanger ved kapellet — approberes i henhold til lov om kommunestyre på landet av 30 september 1921 § 46.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 21 desbr.

I. Den ved kongelig resolusjon av 9 november 1909 oprettede midlertidige hjelpepreststilling i Solum prestegjeld i Agder bispedømme blir å nedlegge fra 31 desember 1928.

II. Fra 1 januar 1929 skal der i prestegjeldet opprettes et residerende kapellani, hvis innehaver tillegges:

a. Det hjelpepresten tillagte lønnsbidrag av Prestegårdsfondet stort kr. 200,00 årlig.
b. Det av Solum kommune bevilgede lønnsbidrag, stort kr. 2700,00 årlig.
c. Et tilskudd av sogneprestembedets inntekter, stort kr. 1600,00 årlig.
d. Den av Kongen med Stortingets samtykke fastsatte godtgjørelse av Oplysningsvesenets Fond (statskassen) stor kr. 500,00 årlig for avsavn av jordvei.

21 desbr. e. Bruken av den av kommunen innkjøpte og til kapellanens rådighet stilte prestebolig på Skottfoss.

III. Den residerende kapellan ansettes med forpliktelse til:

a. Å betjene en eller flere kirker i prestegjeldet og utføre annet kirkelig arbeide i sognene efter de bestemmelser, som herom måtte bli truffet mot på reiser å erholde den til enhver tid fastsatte skyssgodtgjørelse.

b. Å føre kirkeboken og fødselregistret for Skottfoss (Østre Mælum) efter grenser, som måtte bli nærmere bestemt av Kirke- og Undervisningsdepartementet.

IV. Agder biskop bemyndiges inntil videre til å treffe nærmere bestemmelse med hensyn til ordningen av konfirmantundervisningen, konfirmasjons avholdelse samt angående fordelingen av gudstjenestene og de kirkelige handlinger i prestegjeldet.

V. Solum herredsstyres beslutninger av 29 desember 1927 og 9 august 1920 angående bevilgning av lønn og bolig til den residerende kapellan samt overtagelse av garanti for, at embedets inntekter skal utgjøre kr. 4500,00 (eventuelt kr. 5000,00) årlig uten tilskudd av det offentlige stadfestes i henhold til landskommunelovens § 46.

21 desbr. **Kongeleg resolusjon.** Sokne- og heradsnamnet «Søvde» vert brigda til «Syvde».

21 desbr. **Kongelig resolusjon,***) hvorved bestemmes:

1. I henhold til lov om utenriksvesenet av 7 juli 1922 § 8 utferdiges nærmere forskrifter angående ekteskapsstiftelse ved diplomatisk eller konsulær tjenestemann overensstemmende med Justisdepartementets forslag i foredrag av 21 desember 1928.

2. Regjeringens resolusjon av 30 juni 1906 opheves.

De i post 1 omhandlede forskrifter er sålydende:

§ 1. Når ekteskap stiftes i utlandet ved diplomatisk eller konsulær tjenestemann, skal der ved vigselen gåes frem på den måte og efter den formular som er foreskrevet ved borgerlig vigsel i Norge.

§ 2. Før ekteskapet inngåes, skal offentlig lysning (kunngjørelse) finne sted. Lysningen må begjæres av begge brudefolk på det sted, hvor en av dem bor eller opholder sig, hos en diplomatisk eller konsulær tjenestemann, som har rett til å foreta vigsel. Denne tjenestemann besørger lysningen mot at brudefolkene betaler de utgifter, som den medfører.

*) Bekjentgj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

§ 3. Før lysning skjer, skal tjenestemannen forvisse 21 desbr.
sig om at betingelsene for ekteskapsstiftelse efter norsk lov er til stede. Er det maktpåliggende, at lysningen skjer straks, kan lysning utferdiges, selv om ikke alle bevisligheter er bragt tilveie. Det må dog påses at de manglende bevisligheter foreligger, før vigselen finner sted.

§ 4. Lysningen skal inneholde brudefolkenes fulle navn, stilling og bopel eller opholdsted og i tilfelle deres siste hjemsted i Norge med tilføielse av at de akter å inngå ekteskap.

§ 5. Lysningen skal alltid slåes op på legasjonens eller konsulatets kontor.

Har nogen av brudefolkene i løpet av det siste år, før lysning begjæres, hatt varig bopel på et annet sted i utlandet enn der, hvor begjæringen fremsettes, skal lysningen også slåes op på kontoret til legasjonen eller konsulatet på dette sted. Finner vedkommende tjenestemann, at et sådant opslag vil være forbundet med vesentlig ulempe eller tidsspille, kan dette undlates.

Har nogen av brudefolkene forlatt Norge i løpet av det siste år, før lysningen begjæres, skal lysningen ved Utenriksdepartementets foranstalting innrykkes én gang i Norsk Kunngjørelsestidende. Bekjentgjørelsen kan undlates under de i 2net ledd 2net punktum nevnte omstendigheter.

Vedkommende tjenestemann bestemmer under hensyn til stedets skikk og bruk om også annen kunngjørelse skal finne sted og i tilfelle på hvilken måte.

§ 6. Lysningen må være kunngjort minst 14 dager før ekteskapets inngåelse. Hvor bekjentgjørelse finner sted i henhold til § 5, 2net og 3dje ledd, kan vedkommende tjenestemann efter omstendighetene fastsette en lengere frist.

§ 7. Når lysningsfristen er utløpet, skal tjenestemannen på begjæring gi brudefolk, som vil inngå ekteskap for en annen vigselmann, attest om at lysningen har funnet sted, og at der ikke er noget til hinder for ekteskapet. Hvis lysningen er foretatt, før alle foreskrevne bevisligheter er bragt tilveie, må attesten ikke gis, før de manglende bevisligheter foreligger.

§ 8. Tjenestemann, som ikke selv har utferdiget lysningen, må, før vigsel foretas, kreve fremlagt lovlig attest om at lysning har funnet sted. I alle tilfelle skal han nekte vigsel, hvis han vet, at betingelsene for ekteskapsstiftelse ikke er til stede.

§ 9. Er der hengått mer enn 3 måneder fra utløpet av lysningsfristen, må vigsel ikke foretas før efter ny lysning.

§ 10. Lysning kan undlates, hvis en av partene ligger

21 desbr. på sitt dødsleie. Når det ellers vil være til stor ulempe å opsette ekteskapet, kan vigselmannen gi samtykke til at lysningsfristen forkortes, eller at all lysning undlates.

§ 11. Oplysning om der er nogen hindring mot ekteskapet, meddeles i tilfelle den tjenestemann som har utferdiget lysningen.

§ 12. Nektes lysning eller vigsel, kan hver av partene innanke nektelsen for vedkommende regjeringsdepartement.

§ 13. Innberetning om vigsel foretatt av diplomatisk eller konsulær tjenestemann skjer overensstemmende med anordnet skjema.

21 desbr. **Kongelig resolusjon** *) om utsettelse til 1 juli 1929 med ikrafttredelsen av lov om maskinister på motorfartøier av handelsmarinen av 9 februar 1923.

21 desbr. **Kongelig resolusjon** **) om skogvedtekter for Fillan herred, Sør-Trøndelag fylke.

22 desbr. **Rundskrivelse** fra Riksadvokaten til statsadvokatene.

Med tilslutning av Norges Handelsstands Forbund har Manufakturkjøbmændenes Landsforening ved sitt styre under 6 d. m. tilskrevet mig bl. a. således:

«Man tillater sig herved å henvende sig til Riksadvokaten i anledning av følgende forhold som er av den mest vidtrekkende økonomiske betydning for landets kjøbmenn så vel i byene som utover landet:

Der er særlig i den senere tid fra våre medlemmer innkommet klager over omførselshandelen. Det ser ut som om denne har øket med de for den legale handel vanskelige tider. De klager som er innkommet, angår utelukkende folk av fremmed herkomst, og vi har bragt i erfaring, at de fleste av disse ikke engang har norsk statsborgerrett. Til dels skal de også være blitt besluttet utvist av landet, men har ikke kunnet uttransporteres, fordi deres hjemland nekter å motta dem. Herom vil sikkert Oslo politis fremmedkontor kunne gi oplysninger. — — — —.

Manufakturkjøbmændenes Landsforening har fått utlånt fra en rekke av landets politikammeres arkiver de efterforskningsdokumenter som foreligger vedkommende ulovlig omførselshandel, særlig fra inneværende år. De utviser både at omførselshandel drives i en overordentlig stor målestokk i de fleste landsdeler, at man står

*) Bekjentgj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.
**) Bekjentgj. 28 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48, hvor skogvedtektene er inntatt.

foran et forhold som holder på å utvikle sig til en ren landeplage, og — hvad der er av ennu større betydning — at omførselshandlerne helt eller delvis også driver ulovlig handel. 22 desbr.

Det gjelder her forhold som selvsagt stiller politiet overfor store vanskeligheter med hensyn til å komme ulovlighetene tillivs. Dette har mange grunner. Folk tar sjelden bryderiet med å anmelde den slags straffbare handlinger. Og kommer forholdet til politiets kunnskap, er som oftest vedkommende lovovertreder forlengst ute av distriktet. Og har man — hvad der oftest ikke er tilfelle — tilstrekkelige oplysninger til å eftersøke ham, byr eftersøkningen regelmessig de største vanskeligheter.

Får man en sjelden gang tak i personen, har man så fremdeles vanskeligheten ved å skaffe de nødvendige oplysninger om formuesforhold til bedømmelse av straffens størrelse, og de øvrige store vanskeligheter som grunner sig på at mannen under efterforskningen streifer rundt og er vanskelig å få fatt på.

Det er iallfall forståelig at de fleste politimyndigheter gir op overfor disse vanskeligheter. Av de akter som Landsforeningen som nevnt har latt utlåne, fremgår det at efterforskningen som oftest av disse grunner løper ut i sandet.

Handelsnæringsloven har i § 33 en bestemmelse som viser at lovgiveren har forutsett, at rettshåndhevelsen på dette felt er vanskeliggjort på grunn av de straffbare forholds natur. Man skulde anta at politimyndighetene vilde benytte sig herav i stor utstrekning. De utlånte dokumenter viser at i de tallrike forhold sakene gjelder, blev lovens § 33 ikke en eneste gang anvendt, og til tross for at våre organisasjoner har god føling med de anmeldelser som fremsettes angående disse forhold, kjenner man ikke et eneste tilfelle hvor bestemmelsen har fått anvendelse.

Nærværende skrivelse er derfor en i ærbødighet inntrengende henstilling til Riksadvokaten om å beskytte lovlig norsk handelsvirksomhet ved å innskjerpe landets politimyndigheter både å føre et våkent tilsyn med de ulovligheter som i så stor utstrekning går i svang utover landet i den her omhandlede henseende, og å behandle disse saker så inngående og hurtig som mulig, således at man iallfall delvis kan få slutt på uvesenet.

I den anledning har vi særlig festet oss ved følgende midler som står til rådighet for politiet:

22 desbr.

1. Anvendelsen av lovens § 33. I samtlige tilfelle hvor det gjelder en omstreifende kramkar som ikke kan antas å ha norsk statsborgerrett, eller som øiensynlig er av utenlandsk herkomst, skulde «omstendighetene måtte tilsi» anvendelsen av denne lovbestemmelse.
2. Bøtene bør av hensyn til det omfang uvesenet har tatt vesentlig forhøies. En bot på 30 til 50 kroner er selvsagt ganske virkningsløs overfor en virksomhet som denne. Den virker nærmest som et opmuntrende klapp på skulderen overfor lovovertrederen.
3. I samtlige eller de fleste forelegg bør der medtas inndragning med hjemmel i straffelovens § 36 av den formodede ulovlige fortjeneste, og i den anledning bør hefte med hjemmel i straffeprosesslovens § 459 skje i de varer og øvrige eiendeler som omførselshandleren er i besiddelse av, både til sikrelse av bøtestraffen og av den mulige inndragning. Det tør være klart at dette ikke vil være det minst effektive botemiddel overfor lovovertrederen. Såfremt dette middel, som har god hjemmel i straffeprosessloven, benyttes i størst mulig utstrekning, skulde det kunne yde god hjelp i bekjempelsen av den straffbare virksomhet.
4. Av våre tilsluttede grupper, som finnes i alle større byer landet over, vil der bli opnevnt som sakkyndige ansette og kjente kjøbmenn, som gratis vil stå til disposisjon for politiet ved undersøkelser av de varer som finnes i vedkommende omførselshandlers besiddelse eller viser sig å være solgt av ham.

   Forholdet er nemlig det i de aller fleste tilfelle, at vedkommende lovovertreder kan fremvise bevidnelse eller såkalt «certifikat» fra en fabrikk for at han er ansatt som agent for fabrikken og selger dens varer. Saken går så den lange vei til det sted hvor fabrikken ligger, hvor dens disponent da uttaler enten at varen «kan være fremstillet» eller at han «tror at den er fremstillet» ved fabrikken. Og hermed har politiet stillet sig tilfreds.

   Ved vår organisasjon av sakkyndige kan politiet hurtigst mulig få konstatert, om vedkommende vare er fremstillet her i Norge eller ei.

   Man kan, hvis ønskes, tilstille hvert enkelt av politikamrene listen over sakkyndige med adresse, og tillater vi oss i så fall å anmode om at det blir henstillet til politimyndighetene å henvende sig til disse.

5. Ved den gjennemgåelse av en rekke dokumenter i efter- 22 desbr.
forskningssaker angående ulovlig omførselshandel, som vi har latt anstille, er der også et forhold som vi særlig har festet oss ved.

De prøver av omførselshandlerens tøier som blir tatt av vedkommende politimyndighet, og som ofte er av avgjørende betydning for beviset mot ham, blir som oftest tatt og behandlet på en høist utilfredsstillende måte. Der tas regelmessig bare diminutive strimler, som rotes sammen i en konvolutt. Det har ofte hendt at prøvene simpelt hen forsvinner under de mange ekspedisjoner saken blir gjenstand for. De er ofte så små, at man ikke uten mikroskopisk undersøkelse kan gjøre sig op en mening om det tøi, som de representerer en prøve på. Og sammenrotet i en konvolutt vil det senere ofte være vanskelig å kunne avgjøre både tiden, stedet og hos hvilken person prøven er tatt.

Der bør komme orden i efterforskningene i denne henseende.

I den instruks for efterforskninger i disse saker, som det er vår inntrengende henstilling at denne henvendelse må resultere i, bør formentlig pålegges politiet å være nøiaktig ved sikrelsen av de nødvendige prøver.

I de tilfelle hvor saken ikke er så godt oplyst f. eks. på grunn av at man ennu ikke har kunnet henvende sig til sakkyndige, at omførselshandlerens samtlige tøier kan beslagleggs med hjemmel av straffeprosesslovens § 212 eller hefte kan tas med hjemmel av samme lovs § 459, bør der gåes frem på følgende måte:

a. Prøvene som tas bør ikke være mindre enn 15 kvadratcentimeter.
b. Hver enkelt prøve legges i en konvolutt for sig, og denne tas inn i dokumentfortegnelsen med særskilt nummer.
c. Som særskilt dokument bør så følge en rapport fra vedkommende politimann med oplysninger om tid, sted, person, størrelsen av det tøi hvorav prøven er tatt, pris, opregning av de salg av tøiet som der kan has oplysning om o. s. v.

F. eks.:

Ad prøve nr. 1:

Tatt den 1 november 1928 hos omførselshandler N. N. i N. N.s losjihus i Karmsund. N. N. opgav tøiet kjøpt hos N. N. den 1 oktober 1928, innkjøpsprisen

22 desbr. var 5 kr. pr. meter, utsalgsprisen har vært 8 kr. pr. meter. Følgende salg har funnet sted: — — —

Ad prøve nr. 2:

Tatt samme dag hos gårdbruker N. N., som opgav å ha kjøpt tøiet av omførselshandler N. N. den 31 oktober 1928, 4 meter kjøpt til en pris av 10 kr. pr. meter.

6. I forbindelse med at omførselshandlerens priser undersøkes, tillater vi oss å peke på at politiet bør pålegges ved efterforskningene i disse saker stadig å ha for øie spørsmålet om, hvorvidt det ikke også foreligger overtredelser av trustloven (loven av 12 mars 1926, § 13's forbud mot å ta eller kreve priser som må regnes for utilbørlige).

Vi har all grunn til å anta at der fra omførselshandlernes side — når anledning gis — kreves de mest ublu priser, så sant de antar at kunden er tilstrekkelig godtroende. Der selges på denne måte utenlandske tøier av dårligste kvalitet.

7. I rundskrivelse av 21 juli 1916, inntatt i Lovtidende II s. 326 for s. å., henstillet Justisdepartementet til Riksadvokaten å anmode politimestrene om å innberette til Polititidende når en person ved dom eller forelegg er straffet for ulovlig omførselshandel.

Vi har grunn til å anta at disse innberetninger i stor utstrekning er forsømt, og tillater oss å anmode om, at også dette påbud må bli tatt med i en eventuell instruks og innskjerpet. Det er innlysende hvilken betydning det har for samarbeidet mellem politimyndighetene under bekjempelsen av uvesenet.

8. En rekke — kanskje den største del — av de fremmede, som driver omførselshandel for tiden, har skaffet sig en kontrakt (såkalt «certifikat») med en norsk fabrikk, som dessverre er illojal nok til å utstede denslags certifikater, til tross for at vedkommende bevislig er fullt opmerksom på at omførselshandlerne bare bruker dette certifikat som skalkeskjul til ved siden av fabrikkens varer å selge også andre og til dels utenlandske tøier.

Det er gang på gang bragt på det rene at disse omførselshandlere forholder sig således. I flere graverende tilfelle har imidlertid vedkommende politimester uten videre henlagt sakene «efter bevisets stilling» til tross for at det var på det rene at vedkommende solgte også andre fabrikkvarer. Besynderlig nok har ved-

kommende politimestere latt anstille helt overflødige undersøkelser om hvorvidt disse varer var av norsk fabrikat eller ei. Og når det ikke har kunnet bringes på det rene at vedkommende vare var utenlandsk, er saken blitt henlagt. 22 desbr.

Det tør således være høist påkrevet at der gjøres opmerksom på, at handelsnæringslovens § 12 b kun gir rett til salg ved omførsel av egen tilvirkning (som er underkastet reglene i § 19, siste ledd).

Salgsretten efter lovens § 13 gjelder ifølge paragrafens uttrykkelige bestemmelse i dens tredje punktum ikke ved omførselshandel.

Og videre at da disse «certifikater» har vist sig å være et dekke for ulovlig handel, bør også innehaverne av dem være underkastet den samme nøie kontroll som de øvrige omførselshandlere.

Viser det sig da at de selger også andre varer enn «certifikatutstederens», må de bli straffet på samme måte som de øvrige omførselshandlere.

9. Det har vist sig under forannevnte gjennemgåelse av saker, at en politimester står i den tro at når det ikke kan føres bevis for at vedkommende har solgt av de beholdninger av tøier som han fører med sig, så er forholdet ikke straffbart. Saken er uten videre blitt henlagt. Det synes derfor visstnok ikke overflødig at politimyndighetene blir gjort opmerksom på, at når varene finnes i den beholdning omførselshandleren fører med sig og som han åpenbart har lagt frem for kundene, så må han sies å ha falbudt varene, drevet ulovlig omførselshandel og gjort sig skyldig til straff efter straffelovens § 332, første ledd, og det er av underordnet betydning om der kan påvises å ha vært foretatt noget enkelt salg.

10. Landsforeningens kontor i Oslo vil spesielt bistå med bekjempelsen av den ulovlige omførselshandel. Den har fått sig overdratt det materiale gruppene sitter inne med om disse forhold, og har således mange verdifulle oplysninger å gi om de her omhandlede personer og forhold. Særlig vil vårt personalkjennskap kunne komme myndighetene til nytte.

Man tillater sig å anmode om at det må bli henstillet til politimesterne, overalt hvor anmeldelse for ulovlig omførselshandel blir innstillet på grunn av bevisets stilling, eller av andre grunner, f. eks. fordi vedkommende anmeldte ikke kan finnes, å sende saken til Landsforenin-

22 desbr. gen med anmodning om mulige oplysninger.

Det vil sikkert vise sig at dette i mange tilfelle vil være en foranstaltning av den største nytte for politiet.

Vi har tillatt oss å peke på disse hjelpemidler, og anmoder herr Riksadvokaten om å sørge for at de får størst mulig anvendelse. Vi er forvisset om at denne vår inntrengende anmodning om beskyttelse vil lede til at der snarest mulig søkes rådet bot på forhold, som åpenbart er til den største skade for landets manufakturkjøbmenn og samtidig også på mange måter er meget uheldig og skadelig for samfundet.»

Samtlige politiembedsmenn og lensmenn innen Deres distrikt bedes gjort bekjent med foranstående og anmodet om å holde et våkent øie med omførselshandelen og energisk å skride inn mot de ulovlige former av den. Som i ovennevnte skrivelse anført, bør, når omstendighetene måtte tilsi det, de i lov nr. 3 av 16 juli 1907 om handelsnæring § 33, straffeprosesslovens § 459 og straffelovens § 36 inneholdte bestemmelser søkes anvendt.

Jeg henstiller derhos til d'herrer politimestere i størst mulig utstrekning å benytte de sakkyndige, som av foreningens grupper vil bli opnevnt og stillet til politiets disposisjon ved undersøkelser av omførselshandlernes varer. Hvilke disse sakkyndige er, vil politimesterne få vite ved henvendelse til Manufakturkjøbmændenes Landsforenings styre i Oslo. Likeledes bør Landsforeningen, således som av den nevnt, anmodes om mulige oplysninger, forinnen efterforskning angående en ulovlig omførselshandel henlegges.

Fremdeles henleder jeg opmerksomheten på det nødvendige i, at der ved erhvervelse av tøiprøver forholdes overensstemmende med foreningens foran gjengitte anvisninger.

Jeg minner til slutt om Justisdepartementets skrivelse av 21 juli 1916 om innberetning til Polititidende, når en person har vedtatt eller er idømt straff for ulovlig omførselshandel.

22 desbr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet.

I medhold av lov om jordmødre av 19 desember 1898 § 7 bestemmes herved:

At den del av Avaldsnes herred som hittil har hørt til Søndre Avaldsnes jordmordistrikt, utskilles fra dette og legges til Nordre Avaldsnes jordmordistrikt. Søndre distrikt skal således bare omfatte Stangaland herred og Kopervik by.

Likeledes bestemmes at den offisielle betegnelse for Nordre og Søndre Avaldsnes jordmordistrikter skal være

henholdsvis Avaldsnes jordmordistrikt og Ko- 22 desbr.
pervik jordmordistrikt.

Denne ordning trer i kraft straks.

Skrivelse fra Landbruksdepartementet til Møre land- 22 desbr.
bruksselskap.

Departementet er enig med selskapet i at når en vesentlig del av en herredsagronoms tid medgår til arbeide for jordstyret, må fylket efter jordloven bli pliktig til å utrede ¼ av den forholdsmessige del av lønnen som faller på dette arbeide. Hvis f. eks. halvparten av herredsagronomens tid medgår til arbeide for jordstyret, vil fylket få å utrede ⅛ av hans lønn (jfr. jordlovens § 7).

Hvor stor del av herredsagronomens lønn skal regnes som en utgift ved jordstyrets virksomhet, blir i hvert enkelt tilfelle å fastsette av fylkestinget efter forslag fra herredstyret.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet til overlosen i det 22 desbr.
sønnenfjelske distrikt om at et fartøi, som var underveis fra en havn til en annen innen riket (Lysaker til Feddefjorden) og som ved Lister (Varnes) fyr tilkalte og benyttet los inn Feddefjorden, har å betale lospenger efter reglene i loslovens § 30, 6, hvorefter et fartøi som under seilas fra et sted til et annet innen riket tilkaller og benytter los, innen losens losningsdistrikt har å betale milepenger efter tabellene for innlosning, dog minst kr. 12,00 for hver losning. Losen antas ikke samtidig å kunne beregne sig kr. 12,00 for tilkallelsen efter § 30, 5, selv om han er kommet ombord utenfor utenskjærsgrensen, idet han ikke er tilkalt for å veilede fartøiet i åpen sjø, men kun for å veilede det inn til bestemmelsesstedet.

(Oversettelse).

Brigde*) i fyresegner av 20 desember 1926 frå Arbeidsdepartementet, fastsette 28 desember 1928 etter lov um motorvogner av 20 februar 1926.	**Endringer** i Arbeidsdepar- 28 desbr. tementets forskrifter av 20 desember 1926, fastsatt 28 desember 1928 i henhold til lov om motorvogner av 20 februar 1926.
Fyresegni i § 47 går inn som 2dre leden i § 46.	Bestemmelsen i § 47 inntas som annet ledd i § 46.

*) Bekjentgj. 7 januar 1929 i Lovtid. 1ste avd. nr. 1.

28 desbr. Som ny § 47 kjem dette:

«Førarkort for køyring av motorvognene åt militærstellet kann sjefen for Herens Automobilkorps og sjefen for Herens flygeskular ferda ut so langt det trengst til militære personar når dei hev teke den fyreskrivne prøva. Til å greida med prøvone til slike førarkort nemner Forsvarsdepartementet upp sakkunnige offiserar so mange det trengst.

Desse førarkorti som berre gjeld i militær teneste, skal ha det same innhaldet som er fastsett i § 45 for vanlege førarkort, anna det at fotografiet av føraren skal stemplast av den militære tenestemakti som ferdar ut førarkortet».

§ 66 får dette tillegget (som siste leden i paragrafen):

«For prøving til militært førarkort (jfr. § 47) er det ingi avgift».

Som ny § 47 inntas følgende:

«Førerkort for kjøring av militærvesenets motorvogner kan utstedes av chefen for Hærens Automobilkorps og chefen for Hærens flyveskoler i fornøden utstrekning til militære personer efterat den foreskrevne prøve er avlagt. Til å foreta prøvning til sådanne førerkort opnevner Forsvarsdepartementet sakkyndige officerer i fornødent antall.

Disse førerkort, som kun har gyldighet under militær tjenestegjøring, skal inneholde det samme som i § 45 fastsatt for almindelige førerkort med den forandring at førerens fotografi stemples av den militære myndighet, som utsteder førerkortet».

§ 66 gis følgende tillegg (som paragrafens siste ledd):

«For prøvning til militært førerkort (jfr. § 47) erlegges ikke avgift».

29 desbr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om ophevelse av punkt 3 b i § 62 i politivedtekten for Skien samt om forandring i samme paragrafs punkt a og c.

29 desbr. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om forandringer i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Ladestedet Mo, Nordland fylke.

(Oversettelse).

29 desbr. **Tillegg** ***) til og **brigde** i §§ 1 og 16 i fyresegner av 20 desember 1926 frå Arbeidsdepartementet, fastsette

Tillegg til og **endringer** i §§ 1 og 16 i Arbeidsdepartementets forskrifter av 20 desember 1926, fastsatt

*) Bekjentgj. 7 januar 1929 i Lovtid. 1ste avd. nr. 1, hvor vedtektens § 62 punkt 3 a og c i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 7 januar 1929 i Lovtid. 1ste avd. nr. 1, hvor vedtektens § 1 i endret lydelse er inntatt.

***) Bekjentgj. 7 januar 1929 i Lovtid. 1ste avd. nr. 1.

29 desember 1928 etter lov um motorvogner av 20 februar 1926.

§ 1 fyrste leden får dette tillegget:

«Står 2 akslar nærare kvarandre enn 2,5 m., vert akseltrykket rekna lik summen av dei trykki som fell på båe desse akslane.»

I § 16, litr. i vert «1½ tonn» brigda til «2½ tonn».

§ 16, litr. m skal heretter lyda so:

«Akselfråstand og den største lengdi på vogni.»

Desse fyresegnene tek til å gjelda straks.

29 desember 1928 i henhold til lov om motorvogner av 20 februar 1926. 29 desbr.

§ 1 første ledd gis følgende tillegg:

«Hvor 2 aksler står hverandre nærmere enn 2,5 m., regnes akseltrykket lik summen av de trykk som faller på begge disse aksler.»

I § 16, litr. i endres «1½ tonn» til «2½ tonn».

§ 16, litr. m skal herefter lyde:

«Akselavstand og vognens største lengde.»

Ovenstående bestemmelser trer i kraft straks.

Instruks for Regjeringen, gitt ved kongelig resolusjon av 23 mars 1909, jfr. kongelige resolusjoner av 18 juli 1913, 16 april 1915 og 1 mai 1925.

Nedenstående instruks fastsettes herved som inntil videre gjeldende for Regjeringen og som tredende istedenfor den ved kongelig resolusjon av 15 januar 1881 med senere tillegg og endringer gitte instruksjon.

§ 1. 1. I statsrådet, som består av så mange medlemmer som til enhver tid bestemt, er statsministeren formann og kan som sådan forlange av ethvert av Regjeringens departementer enhver oplysning som han måtte finne anledning til, om enhver under vedkommende departement hørende sak.

2. Ethvert av statsrådets medlemmer er i regelen chef for et departement.

3. Statsrådet biståes av en statsråd-sekretær.*)

§ 2. 1. Regjeringens departementer er inntil videre:

1. For Utenrikske Anliggender.
2. » Kirke- og Undervisningsvesenet.
3. » Justis- og Politivesenet.
4. » Sociale Saker.

*) Ved kongelig resolusjon av 16 oktober 1925 ophevedes statssekretærembedet fra 1 januar 1926. Samtidig lagdes de forretninger som nu hører under statssekretæren til en statsrådsekretær, som beskikkes av Kongen.

5. For Handel, Sjøfart, Industri, Håndverk og Fiskeri.*)
6. » Landbruksvesenet.
7. » de Offentlige Arbeider.
8. » Finans- og Tollvesenet.
9. » Forsvarsvesenet.

2. Den nærmere fordeling av forretningene mellem departementene foregår i overensstemmelse med de forskjellige forskrifter som derom til enhver tid er gjeldende.

3. På samme måte forholdes med hensyn til forretningenes og personalets fordeling innen hvert enkelt departement.

4. Til felles bistand for samtlige departementer har statsråd-sekretæren å besørge protokollasjon m. v. av de beslutninger som fattes i statsrådet.

§ 3. Som departementschefer påligger det statsrådene, enhver for sitt departements vedkommende, å påse og være ansvarlig for, at enhver til departementet innkommen sak tilbørlig behandles og fremmes til avgjørelse; at statens og enhver borgers tarv nøie varetas; at offentlige regnskaper i rett tid avlegges, revideres og decideres; at departementenes embeds- og tjenestemenn tilholdes nøie å overholde sine plikter så vel med hensyn til tjenesten som like overfor almenheten.

§ 4. 1. I enhver sak som forelegges enten Kongen eller den efter Grunnloven innsatte Midlertidige Regjering til avgjørelse, har den foredragende statsråd nøiaktig å fremstille sakens beskaffenhet tillikemed de vesentligste omstendigheter som bør komme i betraktning ved dens avgjørelse samt å fremsette bestemt innstilling om, hvad der efter hans formening bør besluttes i saken.

2. Den foredragende statsråd bør som regel ha med sig i statsrådet en referatliste over de saker som skal foredrages samt så mange avskrifter av listen som til bruk under saksbehandlingen i statsrådet anses nødvendig. Han avmerker på stedet i sin referatliste de saker som er avgjort.

3. Hvad her er bestemt om departementsforedrag, skal også gjelde innstillinger som undtagelsesvis ikke støtter sig til et sådant, men utgår fra det samlede statsråd. Sådanne innstillinger likesom dissenterende vota blir å innføre eller innhefte i en særskilt referatprotokoll for Statsråd-sekre-

*) Jfr. kongelig resolusjon av 10 februar 1928.

tariatet *) når de er av det omfang at de ikke uten ulempe kan inntas i de almindelige statsrådprotokoller.

4. Statsråd-sekretæren har til sådan tid og på sådan måte som statsrådets formann bestemmer, å fremlegge protokoll over de i statsråd avgjorte saker. Protokollen føres særskilt for hvert statsråd. Ethvert medlem av statsrådet kan kreve protokollen oplest eller på annen måte forvisse sig om, at det statsråd-sekretæren har innført, er overensstemmende med hvad der i statsråd er besluttet. Statsråd-sekretæren paraferer protokollen og er dermed ansvarlig for, at den er overensstemmende med de av Kongen eller den Midlertidige Regjering fattede beslutninger.

5. Dissenterende vota er det den eller de dissenterendes plikt å formulere til protokollen.

6. Statsrådprotokollen underskrives av de medlemmer av statsrådet som har deltatt i forhandlingene eller beslutningene, og forelegges derefter Kongen til underskrift, når beslutningene er fattet av ham.

7. Over de diplomatiske saker og militære kommandosaker som i statsrådet besluttes hemmeligholdt, føres særskilte statsrådprotokoller.

8. Ethvert departementsforedrag bør snarest mulig innføres eller, forsåvidt det er trykt, innheftes i vedkommende departements referatprotokoll.

§ 5. 1. Følgende saker kan avgjøres av vedkommende departement uten å foredrages for Kongen eller den Midlertidige Regjering:

a. De som vedkommer regnskapsvesenet samt regnskapers revisjon og decisjon i overensstemmelse med gjeldende lover, reglementer og bestemmelser.

b. Anvisninger av penger til utgifter og uttellinger overensstemmende med gjeldende lover og bevilgninger.

c. Saker som kun vedkommer en bestemt iverksettelse av lover og anordninger, av Stortinget fattede beslutninger eller av resolusjoner, gitt av Kongen eller den Midlertidige Regjering.

d. Saker som ved lover eller anordninger er overlatt til vedkommende departements avgjørelse eller som ved særskilte kongelige resolusjoner er eller herefter måtte bli bestemt avgjort på sådan måte.

*) Ifølge meddelelse fra Justisdepartementet av 19 oktober 1925 skal Statssekretariatet fra 1 januar 1926 hete Statsråd-sekretariatet.

e. Saker som, om de enn ikke likefrem hører under nogen av de foran nevnte, dog hittil stadig har vært avgjort av vedkommende departement.

2. Såfremt i nogen sak vedkommende ikke måtte finne sig tilfreds ved departementets avgjørelse, blir saken med fornødne oplysninger å foredrage for Kongen eller den Midlertidige Regjering. Det samme gjelder, hvis vedkommende departementschef finner nogen sak, som han efter foranstående er bemyndiget til selv å avgjøre, å være av den særegne betydning eller tvilsomme beskaffenhet at den bør bringes inn for Kongen eller den Midlertidige Regjering.

§ 6. Alle saker hvorom det efter lovgivningens bud eller efter deres beskaffenhet tilkommer Kongen å treffe beslutning, og hvis avgjørelse ikke efter Grunnlovens bestemmelser i så henseende er betrodd den Midlertidige Regjering eller i henhold til derom gjeldende bestemmelser er betrodd vedkommende departementer, blir å foredrage for Kongen på den i § 4 foreskrevne måte.

§ 7. 1. Statsråd-sekretæren opbevarer rikets segl og er ansvarlig for, at det ikke uten behørig bemyndigelse blir påtrykt noget dokument. Han har å utferdige og parafere alle akter, bestallinger m. v. som underskrives av Kongen eller den Midlertidige Regjering, samt å innestå for, at disse akter m. v. er i overensstemmelse med de falne resolusjoner eller de lovbestemmelser efter hvilke dokumentene er utferdiget.

2. Fremdeles påligger det statsråd-sekretæren som chef for Statsråd-sekretariatet:

a. Å opbevare de protokoller som omhandles i § 4 nr. 3—7. De almindelige statsrådprotokoller skal han la innbinde i kronologisk orden og oversende til Stortinget. De hemmelige statsrådprotokoller over diplomatiske saker og militære kommandosaker skal forbli under statsrådsekretærens personlige forvaring, inntil de kan sendes til den ved Grunnlovens § 75 f. anordnede særlige komité av Odelstinget.

b. Å motta og åpne alle innløpende saker, forsåvidt de ikke har utskrift til et bestemt departement, og oversende dem til rette vedkommende.

*[c. Å påse, at alt stoff som skal tas inn i Lovtidendens første avdeling, snarest mulig føres inn av tidendens redaktør.]

*) Stillingen som redaktør av Lovtidende og Kunngjørelsestidende er overensstemmende med Justisdepartementets skrivelse til Finansdepartementet av 19 mars 1925 henlagt direkte under Justisdepartementet uten å være undergitt statsråd-sekretærens overtilsyn.

d. Å la føre fornødne journaler og fortegnelser over de ekspedisjoner og akter som passerer Statsråd-sekretariatet eller der utferdiges samt kopibok for utgående brev.
e. Å avgi til ethvert departement, ethvert for sitt vedkommende, meddelelse om de beslutninger som er fattet av Kongen eller den Midlertidige Regjering samt, såfremt beslutningen avviker fra vedkommende departements innstilling, grunnene for den trufne avgjørelse overensstemmende med hvad der i så henseende er tilført statsrådprotokollen.
f. Å påse at Statsråd-sekretariatets tjenestemenn nøie overholder sine plikter så vel med hensyn til tjenesten som like overfor almenheten.

Tillegg.*)

1923 9 desbr. **Overenskomst**** og vedtekter om den internasjonale ordning av sjøhavner.

1924 23 oktbr. **Internasjonal overenskomst***** om befordring av gods på jernbanene, undertegnet i Bern den 23 oktober 1924.

23 oktbr. **Internasjonal overenskomst**† om befordring av reisende og reisegods på jernbanene, undertegnet i Bern den 23 oktober 1924.

1927 9 febr. **Handels- og Sjøfartskonvensjon**†† mellem Norge og Chile.

29 juni. **Handels- og Sjøfartskonvensjon**††† mellem Norge og Grekenland.

12 septbr. **Overenskomst**[1]) mellem Norge og Latvija om utlevering og rettshjelp i straffesaker.

1927 26 oktbr. **Noteveksling**[2]) mellem Norge og Sovjetunionen angående gjensidig meddelelse om arrestasjon av det ene lands borgere i det annet land.

1928 16 janr.

1927 11 novbr. **Avtale**[3]) mellem Norge og Tyskland om opphevelse av passviseringsplikten.

1928 17 janr.

1927 21 novbr. **Avtale**[4]) om forbindelsen mellem Norge og Frankrike på videnskapens, litteraturens og skolevesenets område

*) Det herunder inntatte har foreligget for redaksjonen for sent til å kunne optas på sin plass i vedkommende hefte.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1928 s. 65 flg.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1928 s. 149 flg., jfr. s 296.
†) Inntatt i «Oerenskomster» nr. 6 for 1928 s. 241 flg., jfr. s. 303.
††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1928 s. 137 flg.
†††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1928 s. 309 flg.
[1]) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1928 s. 31 flg.
[2]) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1928 s. 14 flg.
[3]) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1928 s. 17 flg.
[4]) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1928 s. 1 flg.

Internasjonal radiotelegrafkonvensjon.*) 1927
25 novbr.

Overenskomst**) mellem Norge og Portugal angående gjensidig anerkjennelse av fribordscertifikater. 30 novbr.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 1928
16 janr.

Departementet skal herved henlede opmerksomheten på lov om uskiftet bo av 4 juli 1927. Efter lovens § 17 får den anvendelse på de dødsfall som inntreffer efter 31 desember 1927.

Loven innfører en rekke forandringer i de hittil gjeldende regler om uskiftet bo. En del av disse regler er nødvendiggjort ved de nye bestemmelser om formuesforholdet mellem ektefeller i lov av 20 mai 1927, særlig dennes 3dje og 5te kapitel. Loven om uskiftet bo må derfor ses på bakgrunn av disse nye regler.

Loven, som ophever lov om efterlevende ektefelles adgang til å hensitte i uskiftet bo m. v. av 30 juli 1851, henlegger til skifteretten i hvert enkelt tilfelle å prøve og gi erklæring om betingelsene for å sitte i uskiftet bo foreligger (§ 4). Loven likestiller hustruen med mannen med hensyn til retten til å sitte i uskifte (§ 1). Den utelukker i visse tilfelle den gjenlevende fra å overta boet uskiftet (§§ 2 og 3), og gir bestemmelser om det uskiftede bos omfang (§ 6). Den innfører begrensninger i den gjenlevendes rådighetsrett (§ 7, jfr. § 13) og påbyr kontroll med hans forføininger hvor der er umyndige arvinger (§ 5, siste ledd). Den gir videre arvingene rett til i visse tilfelle å kreve boet skiftet (§ 12), samt efter omstendighetene vederlag for forminskelse av boet (§ 8).

Idet departementet for øvrig henviser til loven, skal man til de enkelte bestemmelser bemerke følgende:

Til § 1.

Paragrafen gir så vel mann som hustru rett til å sitte i uskiftet bo med felles barn uten hensyn til disses alder.

Efter 2net ledd er der også åpnet adgang til å sitte i uskiftet bo med den avdøde ektefelles mindreårige særkullsbarn, nemlig når overformynderiet samtykker. Man henleder i denne forbindelse opmerksomheten på vergemålsloven

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1928 s. 321 flg.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1928 s. 7 flg.

16 janr. av 22 april 1927 § 1, hvorefter den er mindreårig som ikke har fylt 21 år. Jfr. dog samme lovs § 98.

Særkullsbarn kan forlange boet skiftet så snart det er myndig, se lovens § 12, 1ste ledd.

Efter siste ledd i uskiftelovens § 1 kan en ektefelle under visse forutsetninger ved testament beta den gjenlevende adgangen til å sitte i uskiftet bo. Avgjørelsen er dog i et hvert tilfelle henlagt til skifteretten.

Til § 2.

Bestemmelsen om at den som ikke er i stand til å dekke sine forpliktelser, ikke kan sitte i uskiftet bo, må sammenholdes med de nye regler i lov om formuesforholdet mellem ektefeller av 20 mai 1927, hvorefter som hovedregel hver av ektefellene alene råder over og hefter med sitt særeie og de aktiva som han selv har innbragt i felleseiet, se lovens § 30, jfr. §§ 7 og 12, 1 ledd, samt § 20 i lov nr. 2 av samme dato. Ved avgjørelsen av spørsmålet om insolvens må man imidlertid også ha for øie § 12, 2net ledd, i lov om formuesforhold mellem ektefeller, hvorefter den gjenlevende ektefelle ved dødsfallet blir aktuell medeier av en halvpart av det samlede felleseie.

Med bestemmelsen om «misbruk av retten til å råde over felleseie» må sammenholdes den nye lov om formuesforholdet mellem ektefeller §§ 13 flg.

Det er s k i f t e r e t t e n som avgjør hvorvidt nogen av de i paragrafen nevnte utelukkelsesgrunner foreligger, jfr. § 4 siste ledd. Hvad angår spørsmålet om insolvens, vil dette bli å avgjøre efter samme hensyn som i andre tilfelle, således navnlig ved begjæring om åpning av konkurs. Til oplysning om forholdet er det i lovens § 4 pålagt den som vil sitte i uskiftet bo å levere en summarisk opgave over sine eiendeler og sin gjeld, jfr. nedenfor.

For øvrig er det ikke forutsetningen at skifteretten skal ha nogen selvstendig plikt til å undersøke hvorvidt nogen av de i paragrafen nevnte utelukkelsesgrunner foreligger. Det vil regelmessig være arvingene eller deres verger eller efter omstendighetene avdødes kreditorer, som må gi skifteretten de nødvendige oplysninger. Opmerksomheten henledes i denne forbindelse på bestemmelsen i § 4, siste passus, hvorefter skifteretten, før den treffer sin avgjørelse, så vidt mulig bør gi arvingene eller deres verger anledning til å uttale sig.

Til § 4.

Den gjenlevende ektefelle bør forespørres f. eks. ved anmeldelsen av dødsfallet om han ønsker å sitte i uskiftet

bo og i så fall anmodes om innen en bestemt kortere frist 16 janr.
å sende inn til skifteretten den i paragrafen påbudte summariske opgave.

Ektefellen skal sende opgave over sine eiendeler og sin gjeld. Man henleder atter opmerksomheten på de foran nevnte nye ansvarsregler i loven om formuesforholdet mellem ektefeller. Det er den gjenlevende ektefelles status som § 4 har til hensikt å bringe på det rene, og den summariske opgave må derfor avfattes med henblikk på den nye lovs ansvarsregler.

Den summariske opgave avgis under det i straffelovens § 166 bestemte ansvar.

Når denne opgave er mottatt skal skifteretten, hvis en arving er umyndig og den gjenlevende ektefelle er hans verge, — med den i § 4 annet ledd nevnte undtagelse — sørge for at der straks blir opnevnt en setteverge. Bestemmelsen gjelder ikke fraværende arving. Om vergens opgave henvises til paragrafens siste ledd samt til de flg. §§, spesielt §§ 5 og 12, begges siste ledd.

Finner skifteretten at betingelsene for uskifte foreligger, gir den ektefellen en erklæring herom. Denne erklæring meddeles gratis.

Til § 5.

Paragrafen innfører en almindelig kontroll med de boer hvormed en gjenlevende ektefelle sitter i uskifte.

Til hjelp for denne kontroll skal ektefellen sende skifteretten en opgave over boets eiendeler og gjeld. Det vil være praktisk at ektefellen pålegges å sende opgaven i 2 eksemplarer, jfr. nedenfor.

Den opgave over boets eiendeler og gjeld som omhandles i § 5, er noget annet enn den summariske opgave efter lovens § 4. Opgaven efter § 5 skal nemlig omfatte det samlede felleseie, men også bare dette.

Opgaven forelegges for arvingene eller deres verger, og vedtas den ikke, skal den gjenlevende ektefelle ved skifteretten la opta en status over boet. Dette vil i almindelighet kunne skje ved en vanlig registreringsforretning hvor det dog må påses at også passiva blir behørig angitt.

Den frist som skifteretten gir for efterkommelsen av disse bestemmelser, retter sig naturligvis efter forholdene, men bør ikke settes for lang. I almindelighet vil formentlig 15—30 dager være passende.

Hvis den gjenlevende ektefelle ikke efterkommer disse påbud, vil følgen være, at skifteretten anordner skiftebehandling.

16 janr. En gjenpart av den av ektefellen innsendte opgave eller den optatte status blir av skifteforvalteren å sende overformynderiet, jfr. 3dje ledd. De eksemplarer av sådanne opgaver som blir beroende hos skifteretten, bør henlegges i særskilte omslag, forsynt med boets navn og med henvisning til dødsfallets nr. i dødsfallslisten.

Opmerksomheten henledes spesielt på bestemmelsen i paragrafens siste ledd, hvorefter overformynderne årlig skal gjennemgå de uskiftede boer med vergene. Det blir derfor av overformynderiene å føre fortegnelser over disse boer, i likhet med hvad der i loven av 30 juli 1851 § 8 var bestemt om boer hvormed den gjenlevende ektefelle satt i uskifte med den avdødes umyndige særkullsbarn. Inntil departementet får utferdiget de nye forskrifter om overformyndernes forretningsførsel, vil de tidligere regler av 18 desember 1897 § 1 c, næstsiste avsnitt, få tilsvarende anvendelse på alle boer, hvormed en gjenlevende ektefelle sitter i uskifte. — Med bestemmelsen om overformyndernes og vergens kontroll må sammenholdes § 12, siste ledd, hvorefter vergen med samtykke av overformynderiet i de i paragrafen nevnte tilfelle kan forlange boet skiftet.

Til § 6.

1ste ledd antas å svare til hvad der efter de eldre regler var gjeldende rett, mens 2net ledd er nytt.

Til §§ 7 og 8.

Hovedregelen om gjenlevende ektefelles rådighet over det uskiftede bo stemmer med tidligere gjeldende rett. Men lovens bestemmelser medfører plikt for den gjenlevende til å ta hensyn til arvingenes interesser ved å vise aktsomhet under utøvelsen av rådighetsretten. Om gaver har § 7 særlige bestemmelser. For øvrig slutter reglene om gjenlevende ektefelles ansvar overfor arvingene for uforsvarlig bestyrelse av uskifte-boet sig nær til de regler som efter den nye lov om ektefellers formuesforhold gjelder om den ene ektefelles ansvar overfor den annen under bestyrelsen av midler som er felleseie, jfr. sistnevnte lovs § 18.

§ 8 må i øvrig sammenholdes med § 12, annet ledd nr. 2.

Til § 9.

Regelen om gjenlevende ektefelles ansvar for den avdøde ektefelles gjeld er prinsippmessig den samme som den nu gjeldende.

Til § 12. 16 janr.

Regelen i paragrafens første ledd er den samme som nu gjelder for særkullbarn, som har fylt 18 år.

Med hensyn til regelen i paragrafens annet ledd nr. 1 henleder departementet opmerksomheten på, at gjenlevende ektefelle, som sitter i uskiftet bo med den avdødes særkullbarn av tidligere ekteskap, har samme opfostringsplikt like overfor disse som overfor sine egne barn, jfr. lov om foreldre og ektebarn av 10 april 1915 § 1, slik som den lyder ifølge lov nr. 2 av 20 mai 1927 § 3. — Om adoptivbarn henvises til adoptionsloven av 2 april 1917 § 16.

Med paragrafens annet ledd nr. 2 må sammenholdes § 8, jfr. også den nye lov om ektefellers formuesforhold § 39, nr. 1, som har tilsvarende regler om en ektefelles rett til å forlange formuesfellesskapet ophevet.

Til § 15.

Lovbestemmelsene om skifte av felleseie finnes nu i lov nr. 2 av 20 mai 1927 (om ikrafttredelsen av lov om ektefellers formuesforhold) § 9 flg.

Til § 16.

Paragrafen beholder de hittil gjeldende regler om summarisk skifte.

Denne rundskrivelse bes sendt til alle skifteretter, lensmenn og overformynderier i hr. fylkesmannens distrikt.

Skrivelse fra Justisdepartementet til en sorenskriver, 18 janr.
hvori meddeles at man er enig i at sportellovens § 108 første ledd hjemler en saksøker rett til å kreve henholdsvis 2 eller 4 pct. for begjæringen om tvangsauksjon m. v., uten at namsretten i medhold av tvangsfullbyrdelseslovens § 133 har adgang til å foreta nogen nedsettelse på dette punkt.

Der kan ikke være noget i veien for at saksøkeren allerede i auksjonsvilkårene tilkjennegir at han vil benytte sig av den omhandlede rett.

Kongelig resolusjon *), hvorved er bifalt Utenriksdeparte- 23 janr.
mentets innstilling av s. d., sålydende:

1. At Deres Majestet vil stadfeste og godkjenne at Bouvet-øya i Sydishavet er tatt i formell besiddelse i Deres Majestets navn og at øya således henlegges under norsk statshøihet.

*) Bekjentgj. 26 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 44 for 1928.

23 janr. 2. At Justisdepartementet bemyndiges til å treffe bestemmelse om utøvelse av politimyndighet på øya.

24 febr. **Overenskomst***) mellem Norge og de Socialistiske Sovjetrepublikkers Forbund om gjensidig beskyttelse av industriell eiendomsrett.

21 mars. 29 mars. **Avtale****) mellem Norge og Japan om ophevelse av passviseringsplikten.

11 juni. **Deklarasjon*****) angående forandring av teksten til artiklene I, III og VI i konvensjonen av 28 januar 1926 mellem Norge, Danmark, Finnland, Island og Sverige om skibes sjødyktighet og utrustning.

29 juni. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge offisiell meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Japan og Frankrike ratifisert protokoll om voldgiftsklausuler, Genf 24 september 1923. Ratifikasjonsdokumentene blev deponert i Genf henholdsvis 4 og 7 juni 1928.

22 septbr. 29 septbr. **Noteveksling**†) om revisjon av handelskonvensjonen mellem Norge og Spania av 7 oktober 1922.

1 novbr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til borgermesteren i Ålesund i anledning av tvist mellem Ålesund og Trondhjem kommunale myndigheter om utgiftene ved to pikers ophold på Ålesund sykehus for venerisk sykdom. Det var oplyst at begge piker av stadsfysikus blev innlagt på sykehuset i Trondhjem 13 desember 1927 for gonoré da de drev gatetrafikk; de blev begge utskrevet 21 s. m. før de var smittefrie og derefter av politiet sendt til Ålesund, der de var hjemmehørende. Stadsfysikus i Trondhjem uttaler herom at de blev gitt den behandling man i Trondhjem anser nødvendig. Dersom de 2 var blitt i Trondhjem, vilde man ha anmodet dem om å møte til poliklinisk kontroll i Trondhjems poliklinikk for veneriske, hvilket er den vanlige fremgangsmåte i Trondhjem.

Medisinaldirektøren uttalte at disse gatepiker ikke burde være blitt utskrevet av Trondhjems sykehus med smittsomme symptomer på gonoré, men vært isolert i sykehuset til de smittsomme symptomer var svunne. Når de av Trondhjems

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1928 s. 116 flg.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1928 s. 59 flg.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1928 s. 122 flg.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1928 s. 337 flg.

myndigheter er sendt til Ålesund i denne tilstand, bør efter direktørens mening Trondhjem betale for deres sykehusbehandling i Ålesund inntil de kunde utskrives som smittefrie, kfr. sundhetsloven av 16 mai 1860, § 15. 1 novbr.

Departementet fant å kunne slutte sig til medisinaldirektøren og henviste for øvrig til Justisdepartementets rundskrivelse av 27 september 1911 til fylkesmennene og av 29 november 1926 til politimestrene (om løsgjengerloven § 7).

RETTELSER

1928.

Side 29. I skrivelse fra Landbruksdepartementet av 14 februar 1928 om ophevelse av forbud mot piggtråds anvendelse til gjerde står anført Gjestdal herred istedenfor Gjestal herred.

» 339. I lov av 22 juni 1928 nr. 27 om landets kornforsyning står i § 8, annet ledd: «Alle kommisjonens skjønn er elendige». Skal være: «Alle kommisjonens skjønn er endelige.»

REGISTER

TIL

NORSK LOVTIDENDE, 2NEN AVDELING

FOR

1928

OVERSIKT OVER REGISTRETS INNHOLD

A. Statsforvaltningsrett.

Side

1. Forfatningsbestemmelser . . . . . R 6
2. Landets grenser . . . . . R 6
3. Statsborgerrett . . . . . R 6
4. Symboler . . . . . R 6
5. Kongen og Kongehuset . . . . . R 6
6. Stortinget . . . . . R 6
7. Ordener og hederstegn . . . . . R 6

B. Forvaltningsrett.

I. Forvaltningens almindelige organisasjon.

1. Centraladministrasjonen . . . . . R 7
2. Øvrigheten . . . . . R 8
3. Lensmenn . . . . . R 8
4. Kommunalinndelingen. Jurisdiksjons- og navneforandringer for distrikter . . . . . R 8
5. Kommunal stemmerett og valgbarhet . . . . . R 9
6. Kommunestyret. Fylkesstyret . . . . . R 9
7. Kommunale forhold i almindelighet . . . . . R 9
8. Statstjenernes rettsstilling i almindelighet . . . . . R 10
9. Embedsgårder . . . . . R 10
10. Skyss- og kostgodtgjørelses beregning . . . . . R 11
11. Pensjonsvesen . . . . . R 11

II. Spesielle forvaltningsgrener.

1. Utenriksvesen:
   a. Diplomati og konsulatvesen . . . . . R 11
   b. Utenlandske anliggender . . . . . R 11
2. Religionsvesen:
   a. Religion. Gudstjeneste m. v. . . . . R 15
   b. Kirker. Kirkegårder . . . . . R 15
   c. Geistlighet . . . . . R 15
   d. Dissentere . . . . . R 16
3. Undervisningsvesen:
   a. Folkeskolen . . . . . R 16
   b. Abnorme barn. Forsømte barn . . . . . R 16
   c. Fagskoler. Fylkesskoler. Folkehøiskoler m. v. . . . . R 16
   d. Høiere almenskoler . . . . . R 16
   e. Universitetet. Høiskoler m. v. . . . . R 17
4. Biblioteker, museer, videnskap og kunst . . . . . R 17
5. Arkivvesen . . . . . R 17
6. Folkemengdens bevegelse. Passvesen. Statistikk . . . . . R 17
7. Retts- og politivesen:

Side

a. Kunngjørelser . . . . . R 18
b. Rettsvesenets administrasjon . . . . . R 18
c. Politivesen . . . . . R 19
d. Lotteri . . . . . R 20
8. Fattigvesen . . . . . R 20
9. Sundhetsvesen:
a. Medisinalvesen i almindelighet . . . . . R 21
b. Læger. Tannlæger . . . . . R 21
c. Jordmødre . . . . . R 21
d. Apotekvesen . . . . . R 22
e. Foranstaltninger mot sykdommer . . . . . R 22
10. Veterinærvesen . . . . . R 23
11. Bygnings- og brandvesen . . . . . R 24
12. Ildsfarlige innretninger og gjenstander . . . . . R 25
13. Kart- og opmålingsvesen . . . . . R 25
14. Næringsvesen:
a. Jordbruk . . . . . R 25
b. Husdyr. Rensdyrdrift . . . . . R 26
c. Skogvesen. Almenninger . . . . . R 26
d. Utskiftning . . . . . R 28
e. Jakt . . . . . R 28
f. Fiskeri . . . . . R 28
g. Bergverk. Fabrikker . . . . . R 30
h. Håndverk . . . . . R 30
i. Handel . . . . . R 31
j. Brennevin, vin, øl m. v. . . . . R 34
k. Foranstaltninger i anledning av krig eller dyrtid . . . . . R 35
15. Sjøfartsforhold:
a. Sjøfart . . . . . R 35
b. Skibsregistrering, se under C. nr. 19 . . . . . R 36
c. Skibsmåling . . . . . R 36
d. Skibsfører. Skibsmannskap m. v. . . . . R 36
e. Losvesen . . . . . R 36
f. Havne- og fyrvesen. Redningsvesen . . . . . R 37
16. Kommunikasjonsvesen:
a. Veivesen. Motorvognkjøring . . . . . R 37
b. Skyssvesen . . . . . R 39
c. Jernbaner . . . . . R 39
d. Vassdrags- og elektrisitetsvesen . . . . . R 40
e. Postvesen . . . . . R 41
f. Telegraf og telefon . . . . . R 41
g. Luftfart . . . . . R 41
17. Omsetnings- og kredittvesen:
a. Bank- og pengevesen . . . . . R 42
b. Mål, vekt, vrakning. . . . . R 42
18. Forsikringsvesen . . . . . R 42
19. Konsesjoner . . . . . R 43
20. Sociale anliggender . . . . . R 43
21. Svalbard . . . . . R 44
22. Forsvarsvesen:
a. Militærvesen i almindelighet . . . . . R 44
b. Hæren . . . . . R 44
c. Flåten . . . . . R 45
23. Finansvesen:
a. Statens eiendommer og rettigheter. Statsgjelden . . . . . R 45
b. Stiftelser. Legater m. v. . . . . R 45
c. Offentlige fond . . . . . R 50
d. Sportelvesen . . . . . R 50

Side

e. Skattevesen . . . . . R 51
f. Matrikuleringsvesen . . . . . R 53
g. Stempelvesen . . . . . R 53
h. Arveavgift . . . . . R 53
i. Brennevins-, etyleter- og ølavgift, se under nr. 14 j . . . . . R 53
j. Avgifter av utskjenking og salg av brennevin, vin, øl m. v., se under nr. 14 j . . . . . R 53
k. Konsulatavgift, se under nr. 1 a . . . . . R 53
l. Særlige avgifter . . . . . R 53
m. Tollvesen . . . . . R 54
n. Regnskaps- og oppebørselsvesen . . . . . R 55
o. Statsregnskapet og statsrevisjonen . . . . . R 55

C. Privatrett.

1. Eiendomsrett og bruksrett . . . . . R 55
2. Hittegods og vrakgods . . . . . R 55
3. Pant . . . . . R 56
4. Grunnbyrder . . . . . R 56
5. Kontraktsforhold . . . . . R 56
6. Jordleie. Husleie . . . . . R 56
7. Gjeldsforpliktelser . . . . . R 56
8. Forløfte . . . . . R 56
9. Tjenesteforhold . . . . . R 56
10. Skadeserstatning . . . . . R 58
11. Sjørett, se under B nr. 15 a . . . . . R 58
12. Personnavn . . . . . R 58
13. Ektefeller . . . . . R 58
14. Foreldre og barn . . . . . R 58
15. Umyndige og verger . . . . . R 58
16. Arv . . . . . R 58
17. Odelsrett og åsetesrett . . . . . R 58
18. Forsvunne og fraværende personer . . . . . R 58
19. Tinglysning. Registrering . . . . . R 59
20. Industriell rettsbeskyttelse . . . . . R 59
21. Forfatterrett, kunstnerrett og fotografiers beskyttelse . . . . . R 59

D. Strafferett og straffefullbyrdelse.

1. Strafferett . . . . . R 59
2. Fengselsvesen og straffefullbyrdelse . . . . . R 59

E. Prosess.

1. Forliksvesen . . . . . R 59
2. Civilprosess . . . . . R 59
3. Straffeprosess . . . . . R 60
4. Tvangsfullbyrdelse . . . . . R 61
5. Skifte- og arvebehandling, konkurs- og akkordforhandling. Administrasjon . . . . . R 61
6. Sakførere og advokater . . . . . R 62
7. Translatører . . . . . R 62
8. Ting . . . . . R 62

Kronologisk fortegnelse over lover . . . . . R 62

Rettelser 610

REGISTER

A. STATSFORFATNINGSRETT.

1. Forfatningsbestemmelser.

1928			Side
Mai	29.	Kunngjørelse av grunnlovsbestemmelse av 11 mai 1928 til forandring i grunnlovens §§ 50 og 62	134

2. Landets grenser.

1928			
Janr.	12.	Skr.	om at Portugal og Ungarn har tiltrådt Svalbardtraktaten av 9 februar 1920	4
»	23.	Res.	om okkuperingen av Bouvet-øya i Sydishavet	607
Mars	30.	Skr.	om at Venezuela har tiltrådt Svalbardtraktaten av 9 februar 1920	97
Desbr.	1.	Skr.	angående notifikasjon om norsk suverenitet over Bouvet-øya .	544

3. Statsborgerrett.

4. Symboler.

1928			
Janr.	19.	Skr.	om at fartøier, leiet av fiskeriopsynet, også fremtidig kan føre statsflagg under sin tjeneste	9
Mars	24.	Res.	om at Olsokdagen (29 juli) optas blandt de offisielle flaggdager .	76
Novbr.	15.	Skr.	angående bruk av Riksvåbenet	535

5. Kongen og Kongehuset.

6. Stortinget.

1928			
Mai	11.	St.besl.	om utferdigelse av bevilgningsreglement	127
»	29.	Kunngjørelse av grunnlovsbestemmelse av 11 mai 1928 til forandring i grunnlovens §§ 50 og 62	134

7. Ordener og hederstegn.

1928			
Mars	15.	Statutter for den kongelige norske St. Olavs Orden	68

B. FORVALTNINGSRETT.

I. Forvaltningens almindelige organisasjon.

1. Centraladministrasjonen.

1928				Side
Janr.	6.	Res.	om overføring av nærmere anførte saker vedkommende boligforhold fra Socialdepartementets til Finansdepartementets (Bygningsinspektoratets) forretningsområde	1
»	17.	Res.	om ophevelse av Provianteringsdirektoratet	9
»	23.	Res.	om okkuperingen av Bouvet-øya i Sydishavet og om bemyndigelse for Justisdepartementet til å treffe bestemmelse om utøvelse av politimyndighet på øya	607
»	27.	Res.	om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å utferdige reglement og forskrifter for drift av Krossobanen i Tinn, Telemark fylke	12
Febr.	10.	Res.	om at Departementet for Handel, Sjøfart, Industri og Fiskeri forandres til: Departementet for Handel, Sjøfart, Industri, Håndverk og Fiskeri	27
»	10.	Res.	om fastsettelse av Oslo lokalpostområde samt om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å treffe lignende regulerende bestemmelser for andre steder	27
Mars	30.	Res.	om offentlige tjenestemenns inndeling i kostgodtgjørelsesklasser og om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å foreta endringer i klasseinndelingen	84
»	30.	Res.	om bemyndigelse for Det Statistiske Centralbyrå til å treffe de nødvendige foranstaltninger i anledning av optagelse av en industriell produksjonsstatistikk	96
April	16.	St.besl.	om godtgjørelse for ekstraarbeide i departementene	106
Mai	18.	Res.	om bemyndigelse for Kirkedepartementet til å treffe bestemmelse om forandring i gjeldende fordeling av kirkelige forretninger i prestegjeld med flere prester	131
»	29.	Kunngjørelse av grunnlovsbestemmelse av 11 mai 1928 til forandring i grunnlovens §§ 50 og 62		134
»	29.	Res.	om bemyndigelse for Forsvarsdepartementet til å fastsette ny plan for Den militære Høiskole	143
Juni	1.	Res.	om bemyndigelse for Forsvarsdepartementet til å treffe de nødvendige forføininger i anledning av lov av 1 juni 1928 nr. 8 om midlertidig forhøielse av losbetalingen	153
»	7.	Rundskr.	om at det kontor under Handelsdepartementet, Kommunikasjonsavdelingen, som nu benevnes «Kommunikasjonsavdelingens Sekretariat», fra 1 juli 1928 vil bli benevnt «Kontoret for dampskibsfart, skyssvesen m. v.» («Dampskibskontoret»)	160
»	29.	Res.	om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å treffe de nærmere bestemmelser som det i en kunngjørelse av s. d. om fraktutjevningsavgift av kornvarer innført fra utlandet, er tillagt Kongen å utferdige	364
Juli	27.	Res.	om overførelse til Justisdepartementet av myndigheten til å eftergi erstatning til det offentlige for omkostninger i straffesaker m. v.	411
Aug.	31.	Res.	om fullmakt for Poststyret til å treffe avtale med det islandske poststyre om endring i den norsk-islandske postavtale av 1—17 august 1922	448
Oktbr.	18.	Res.	om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å vedta almindelige tilleggsbestemmelser til de internasjonale overenskomster om befordring av gods og av reisende og reisegods på jernbanene av 23 oktober 1924	510

1928 Side
Oktbr. 18. Res. om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å vedta reglement for privatvogner i internasjonal trafikk 510
» 18. Res. om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å utferdige nye bestemmelser om kjørehastighet m. v. for Bergens sporveier . 510
» 26. Res. om ansettelse av personale ved Statens Bygningsinspektorat . 517
Desbr. 14. Res. um målforma i kunngjeringar um ledige embete og tenestepostar 562
» 14. Res. om at Justisdepartementet ansetter redaktør og har overtilsyn med redaksjon og utgivelse av Statskalenderen 562
Instruks for Regjeringen, gitt ved kongelig resolusjon av 23 mars 1909, jfr. kongelige resolusjoner av 18 juli 1913, 16 april 1915 og 1 mai 1925 597

2. Øvrigheten.

1928
Mars 16. Res. om at borgermesteren i Hamar inntil videre skal være medlem av Hamar fattigstyre i magistratens sted 73
Septbr. 21. Res. om forandring i reglene om fylkesmennenes innsendelse av kvartalsopgaver over eksekusjoner, utpantninger og tvangsauksjoner samt årsopgaver over tingleste og avleste panteheftelser i fast eiendom og skib 455
Oktbr. 26. Res. angående bestemmelse om at klage ved brennevinsavstemninger skal sendes til fylkesmannen 517
Desbr. 14. Res. om at politimesteren i Fredrikstad inntil videre inntrer som medlem av helserådet i Fredrikstad istedenfor borgermesteren 562

3. Lensmenn.

1928
Janr. 6. Rundskr. om kostgodtgjørelse for møte på faste tingdager 2
Mai 5. Skr. om lensmenns (underfogders) gebyrer for innfordring av stats- og kommuneskatter 125
Janr. 13. Rundskr. ang. foranstaltninger til betryggelse av skattefogdenes mellemregnskapsforhold med lensmennene og de særskilt ansatte skatteopkrevere 179
» 29. Rundskr. om renter av offentlige midler 370
Septbr. 14. Res. angående bestemmelse om at lensmannen i Sørøysund og Kvalsund skal tjenstgjøre som namsmann i Hammerfest kjøpstad fra den tid Justisdepartementet bestemmer 453

4. Kommunalinndelingen. Jurisdiksjons- og navnforandringer for distrikter.

1928
Mars 2. Res. om overføring av grnr. 81 brnr. 2 Strømsneset fra Bø sogn til Hyllestad hovedsogn i Hyllestad prestegjeld, Bjørgvin bispedømme 43
» 24. Res. om at Arne fabrikkskole innlemmes i Haus herreds almindelige skolevesen 76
Juni 22. Res. om deling av Værøy herred, Nordland fylke, i Værøy og Røst herreder, svarende til sognene av samme navn 355
Juli 13. Res. om fastsettelse av et Drammen tømmermålingsdistrikt m. v. . 402
Aug. 3. Res. om utvidelse av Namdals politimesterembedes distrikt til inntil videre å omfatte også Bjørnør prestegjeld, bestående av Stoksund, Roan og Osen herreder i Uttrøndelag, forsåvidt angår ledelsen av rusdrikk-kontrollen m. v. 415
» 3. Res. om fastsettelse av et Namdal tømmermålingsdistrikt m. v. . 416
» 3. Res. om fastsettelse av et Vefsnfjord tømmermålingsdistrikt m. v. . 416
» 3. Res. om fastsettelse av et Rana tømmermålingsdistrikt m. v. . . 416

1928 Side
Aug. 10. Res. om fastsettelse av et Lågen tømmermålingsdistrikt m. v. . . 419
» 10. Res. om fastsettelse av et Sør-Trøndelag tømmermålingsdistrikt m. v. 419
» 10. Res. om fastsettelse av et Inn-Trøndelag tømmermålingsdistrikt m. v. 419
» 17. Res. om utvidelse av Moss politimesterdistrikt, forsåvidt angår rusdrikk-kontrollen, til å omfatte Vestby herred i Follo politimesterdistrikt 422
» 27. Res. om fastsettelse av et Telemark tømmermålingsdistrikt m. v. . 432
Septbr. 21. Res. om fastsettelse av et Halden tømmermålingsdistrikt m. v. . . 456
» 21. Res. om fastsettelse av et Glomma tømmermålingsdistrikt m. v. . 456
Oktbr. 26. Res. om utskillelse av Bjørke kapelldistrikt i Hjørundfjord prestegjeld som eget Storfjorden sogn 516
Novbr. 1. Res. om fastsettelse av et Østre Nedenes tømmermålingsdistrikt m. v. 521
» 1. Res. om fastsettelse av et Arendal tømmermålingsdistrikt m. v. . . 521
» 1. Res. om fastsettelse av et Tovdal tømmermålingsdistrikt m. v. . . 521
» 1. Res. om fastsettelse av et Otra tømmermålingsdistrikt m. v. . . . 521
Desbr. 21. Res. um brigde av sokne- og heradsnamnet «Søvde» til «Syvde» . . 586
» 22. Skr. om omregulering av Nordre og Søndre Avaldsnes jordmordistrikter (Avaldsnes jordmordistrikt og Kopervik jordmordistrikt) 594

5. Kommunal stemmerett og valgbarhet.

1928
Juni 1. Lov nr. 4 om forandring i lov om kommunevalg av 10 juli 1925 . . 147

6. Kommunestyret. Fylkesstyret.

1928
Febr. 27. Skr. om at det kommunevalgte medlem av fylkesskattestyret ikke blir å innkalle ved fylkesskattestyrets avgjørelser i henhold til landskattelovens § 99, 1. ledd 38
Juni 22. Lov nr. 10 om forandring i 1) lov om kommunestyre på landet og 2) lov om kommunestyre i byene, begge av 30 september 1921 med tilleggslover 264
Juli 12. Skr. om at der ikke antas å være adgang for et herredstyre til å frafalle de forhøielser av herredskatten, som er følge av en av fylkeskattestyret pålagt omligning 382

7. Kommunale forhold i almindelighet.

1928
Febr. 7. Skr. om varamenn for helserådsmedlemmer 20
» 10. Res. angående ophevelse av res. av 9 september 1889 om flere prester i et herreds skolestyre 27
» 27. Skr. om at det kommunevalgte medlem av fylkesskattestyret ikke blir å innkalle ved fylkesskattestyrets avgjørelser i henhold til landskattelovens § 99, 1ste ledd 38
Mars 3. St.besl. angående nedsettelse av en kommisjon til undersøkelse av gjeldstrykket som hviler på landet, spesielt på kommunene og småkårsfolket 44
Juni 8. Lov nr. 1 om kommunal renholdsavgift 161
» 8. Res. om at forannevnte lov av 8 juni 1928 nr. 1 trer i kraft 1 juli 1928 161
» 22. Midlertidig lov nr. 18 inneholdende særlige bestemmelser om kommuners gjeldsforpliktelser 286
» 22. Lov nr. 25 om ordning av visse jordspørsmål 307
» 27. Rundskr. angående spørsmålet om hvorvidt lov av 15 februar 1928 om offentlige tjenestemenn bør settes i kraft for kommunale tjenestemenn 361

1928			Side
Aug.	15.	Skr. angående kommunelønte politityenestemenns ferie	420
Oktbr.	26.	Res. om at lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 og lov om bygningskommuner av 22 februar 1924 skal tre i kraft fra 1 januar 1929	517
Novbr.	1.	Skr. angående tvist mellem Ålesund og Trondhjem kommunale myndigheter om utgiftene ved to pikers ophold på Ålesund sykehus for venerisk sykdom	608
Desbr.	20.	Rundskr. angående lov av 22 juni 1928 inneholdende særlige bestemmelser om kommuners gjeldsforpliktelser	568
»	22.	Skr. om hvorvidt et fylke er pliktig til å utstede en viss del av lønnen for en herredsagronom	595

8. Statstjenernes retsstilling i almindelighet.

1928			
Mars	21.	Cirkulære om forståelsen av uttrykket «Kalenderår» i tjenestemannslovens § 13, 2net passus	74
»	24.	Res. om at fyrbøtere i Marinen ikke skal regnes for offentlige tjenestemenn	76
»	26.	Skr. om avleggelse av embedsed	78
April	16.	St.besl. om godtgjørelse for ekstraarbeide i departementene	106
Mai	4.	Res. om reglement for civile tjenestemenn ved hærens sanitet	123
»	29.	Res. om instrukser for assistentlægen og revisor ved Møre fylkes sinnssykeasyl på Opdøl	140
Juni	1.	Res. angående bestemmelse om at reserveassistenter ved fyrstasjonene ikke skal regnes for offentlige tjenestemenn	157
»	13.	St.besl. om nedsettelse av visse lønsfradrag for emolumenter	179
»	15.	Res. om reglementariske bestemmelser for tjenestemenn ved Universitetet, Statens Tannlægeinstitutt (Norges Tannlægehøiskole), Meteorologiske institusjoner og Arkivvesenet	184
»	26.	Rundskr. om godtgjørelse for bestyrelse av lægedistrikt under ferie og forfall	360
Juli	5.	Res. om reglement for tjenestemenn ved døve-, blinde- og åndssvakeskolene og pleiehjemmene for ikke dannelsesdyktige åndssvake	374
»	9.	Skr. om ansettelsesrådet for politiet i Mandal	379
Aug.	27.	Res. angående reglement for statstjenestemenn ved Norges lærerhøiskole	425
»	27.	Res. angående reglement for statstjenestemenn ved de offentlige lærerskoler	426
»	27.	Res. angående reglement for statstjenestemenn ved Den kvinnelige Industriskole i Oslo m. v.	427
»	27.	Res. angående reglement for statstjenestemenn ved kommunale kvinnelige industriskoler	428
»	27.	Res. angående reglement for statstjenestemenn ved Granhaug offentlige skole	430
»	27.	Res. angående bestemmelse om i hvilken utstrekning tjenestemenn ved toll-, fyr-, post-, telegraf-, telefon- og jernbanevesenet kan kreve sig fritatt for å velges til lagrettemenn og domsmenn	431
Oktbr.	26.	Res. om ansettelse av personale ved Statens Bygningsinspektorat	517
Novbr.	28.	Skr. om forandring av § 9 i instruks for stadsfysikus i Fredrikstad	543

9. Embedsgårder.

1928			
Juni	22.	Res. angående approbasjon på kjøp av eiendommen Vesterngaten 4 i Hønefoss til embedsbolig for politimesteren i Ringerike	354

1928 Side

10. Skyss- og kostgodtgjørelses beregning.

Janr. 6. Rundskr. om kostgodtgjørelse for møte på faste tingdager 2
Febr. 3. Res. om fastsettelse av kostgodtgjørelse for kabelmestre og kabelteknikere på reiser med telegrafvesenets kabelskib 17
» 3. Res. om fastsettelse av kostgodtgjørelse og nattillegg for tjenestemenn ved statsbanene 18
» 7. Skr. angående nattillegg til kostgodtgjørelsen 21
Mars 30. Res. om offentlige tjenestemenns inndeling i kostgodtgjørelsesklasser og om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å foreta endringer i klasseinndelingen 84
Juni 25. Rundskr. vedrørende lægenes skyssregninger 357
Oktbr. 30. Skr. om at overbibliotekar, førstebibliotekar og bibliotekar ved Universitetsbiblioteket henføres til 1ste kostgodtgjørelsesklasse 520
Novbr. 1. Skr. om at assistenter og kasserer ved Norges Landbrukshøiskole henføres til 1ste kostgodtgjørelsesklasse 525

1928

11. Pensjonsvesen.

Mars 24. Lov om ophevelse av retten til enkepensjon av Oslo Katedralskoles kasse 75
Juni 18. Rundskr. om innlemmelse av nye stillinger og om ophevelse av tidligere innlemmelser i Statens Pensjonskasse 196
» 22. Midlertidig lov nr. 24 om pensjonering av officerer og underofficerer, som frivillig fratrer sine stillinger eller stilles overtallige med full lønn som følge av den i 1927 besluttede nye forsvarsordning 305
Juli 27. Meddelelse om adgang for statspensjonist til å ha lønnet arbeide for det offentlige 413

II. Spesielle forvaltningsgrener.

1. Utenriksvesen.

1928

a. Diplomati og konsulatvesen.

April 13. Res. om at det ulønte vicekonsulat i Seattle omdannes til ulønt konsulat 105
Mai 11. Res. om midlertidig forhøielse av visse satser i «Gebyrtariff for Norges utenrikske stasjoner» for 1928—29 129
» 29. Kunngjørelse av grunnlovsbestemmelse av 11 mai 1928 til forandring i grunnlovens §§ 50 og 62 134
Desbr. 7. Res. om forandring i den ved kongelig resolusjon av 19 juli 1912, jfr. kongelig resolusjon av 9 juli 1926 fastsatte gebyrtariff for konsulardommere og konsularretter 555
» 21. Res. om forskrifter angående ekteskapsstiftelse ved diplomatisk eller konsulær tjenestemann 568

1923

b. Utenlandske anliggender.

Desbr. 9. Overenskomst og vedtekter om den internasjonale ordning av sjøhavner 602
1924
Oktbr. 23. Internasjonal overenskomst om befordring av gods på jernbanene, undertegnet i Bern den 23 oktober 1924 602
» 23. Internasjonal overenskomst om befordring av reisende og reisegods på jernbanene, undertegnet i Bern den 23 oktober 1924 . . . 602

		Side
1928		
1927		
Febr. 9.	Handels- og Sjøfartskonvensjon mellem Norge og Chile	602
Juni 29.	Handels- og Sjøfartskonvensjon mellem Norge og Grekenland	602
Septbr. 12.	Overenskomst mellem Norge og Latvija om utlevering og rettshjelp i straffesaker	602
1927 Oktbr. 26. / 1928 Janr. 16.	Noteveksling mellem Norge og Sovjetunionen angående gjensidig meddelelse om arrestasjon av det ene lands borgere i det annet land	602
1927 Novbr. 11. / 1928 Janr. 17.	Avtale mellem Norge og Tyskland om ophevelse av passviseringsplikten	602
1927 Novbr. 21.	Avtale om forbindelsen mellem Norge og Frankrike på videnskapens, litteraturens og skolevesenets område	602
» 25.	Internasjonal radiotelegrafkonvensjon	603
» 30.	Overenskomst mellem Norge og Portugal angående gjensidig anerkjennelse av fribordscertifikater	603
1928 Janr. 11. / Janr. 18.	Noteveksling om forlengelse av den midlertidige handelsavtale mellem Norge og Grekenland	9
Janr. 12.	Skr. om at Portugal og Ungarn har tiltrådt Svalbardtraktaten av 9 februar 1920	4
» 14.	Skr. om at Sverige har deponert sit ratifikasjonsdokument vedrørende overenskomst om slaveri av 25 september 1926 og at Monako og Egypten har tiltrådt overenskomsten	5
» 16.	Skr. om forandring av den porto som er fastsatt i den norsk-amerikanske pakkeoverenskomst av 11 januar/11 februar 1921 for pakker fra Norge til Amerikas Forente Stater	5
» 20.	Skr. om at Tyskland har ratifisert overenskomst om den internasjonale jernveisordning, Genf 9 desember 1923, med vedtekter og undertegningsprotokoll	10
» 31.	Skr. om at Grekenland har ratifisert konvensjonen og vedtekter med tilleggsprotokoll om ordning av de seilbare vannveier av internasjonal betydning, samt deklarasjon om flaggrett for stater som ikke har nogen kyststrekning, alle undertegnet i Barcelona 20 april 1921	13
Febr. 1.	Midlertidig handelsavtale mellem Norge og Tyrkiet	13
» 8.	Avtale mellem Norge og Østerrike om ophevelse av passviseringsplikten	21
» 13.	Skr. om at Argentina og Egypten har tiltrådt den internasjonale automobilkonvensjon av 11 oktober 1909	28
» 16.	Skr. om at Nederland har ratifisert overenskomst om slaveri av 25 september 1926	29
» 16.	Skr. om at Polen og Fristaden Danzig har ratifisert overenskomst om den internasjonale jernveisordning, Genf 9 desember 1923, med vedtekter og undertegningsprotokoll	29
» 18.	Skr. om at Belgisk Kongo og Mandatterritoriet Ruanda-Urundi tiltrer den internasjonale sundhetskonvensjon av 17 januar 1912	33
» 23.	Skr. om at Østerrike har ratifisert protokollen om voldgiftsklausuler, Genf 24 september 1923	33
» 24.	Skr. om at Grekenland og Litauen har sluttet sig til overenskomst om istandbringelse av en internasjonal handelsstatistikk av 31 desember 1913	38
» 24.	Overenskomst mellem Norge og de Socialistiske Sovjetrepublikers Forbund om gjensidig beskyttelse av industriell eiendomsrett	608

1928 Side
Mars 5. Skr. om at Tyskland har ratifisert konvensjon, undertegnet i Sévres 6 oktober 1921, om endring i den i Paris 20 mai 1875 undertegnede konvensjon om det metriske system 57
» 14. Skr. om anvendelsen i Polen av Civilprosesskonvensjonen av 17 juli 1905 67
Mars 21.) Avtale mellem Norge og Japan om ophevelse av passviseringsplikten 608
Mars 29.)
» 24. Skr. om at Tyskland har deponert ratifikasjonsdokumentet vedrørende sin tidligere avgitte erklæring om anerkjennelse som bindende den faste domstol for mellemfolkelig rettspleie, dens domsmyndighet, for et tidsrum av 5 år 77
» 24. Skr. om at Nederland har ratifisert overenskomsten om den internasjonale jernveisordning, Genf 9 desember 1923, med vedtekter og undertegningsprotokoll 77
» 30. Skr. om at Venezuela har tiltrådt Svalbardtraktaten av 9 februar 1920 97
April 12. Skr. om at den Irske Fristat ønsker å tiltre overenskomst av 9 desember 1907 om oprettelse av internasjonalt sundhetsbyrå i Paris 101
» 12. Skr. om at Chile har ratifisert konvensjoner med vedtekter om transittfrihet og om ordningen av de seilbare vannveier av internasjonal betydning samt deklarasjon om flaggrett for stater som ikke har nogen kyststrekning 101
» 19. Skr. om at kongeriket Afganistan har tiltrådt Verdenspostkonvensjonen, avsluttet i Stockholm 28 august 1924 111
» 20. Skr. om at Finnland har tiltrådt den reviderte Bernkonvensjon av 13 november 1908 om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett med tilhørende tilleggsprotokoll av 20 mars 1914 112
Mai 4. Skr. om forlengelse av den midlertidige mestbegunstigelsesavtale mellem Norge og Grekenland 125
» 9. Skr. om Australias og Kanadas tiltreden av den reviderte Bernkonvensjon av 13 november 1908 om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett 126
» 16. Skr. om at India har tiltrådt den reviderte Bernkonvensjon av 13 november 1908 om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett 131
» 26. Skr. om at Ny Seland har tiltrådt den reviderte Bernkonvensjon av 13 november 1908 om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett 133
Juni 1. Lov nr. 6 om forandringer i lov om foranstaltninger mot innførsel av smittsomme sykdommer av 17 juni 1909 151
Lovens post III . . . . . s. 151
» 5. Skr. om at Sveits har ratifisert protokollen om voldgiftsklausuler, Genf, 24 september 1923 159
» 8. Lov nr. 2 om postvesenet 161
Overenskomster med utlandet . . . . . s. 166
» 11. Deklarasjon angående forandring av teksten til artiklene I, III og VI i konvensjonen av 28 januar 1926 mellem Norge, Danmark, Finnland, Island og Sverige om skibes sjødyktighet og utrustning 608
» 14. Skr. om at Ecuador har sluttet sig til overenskomst om slaveri av 25 september 1926 181
» 22. Res. angående bestemmelse om gebyrfrihet for behandling av rettsanmodninger m. v. 354
» 29. Skr. om at Japan og Frankrike har ratifisert protokoll om voldgiftsklausuler, Genf 24 september 1923 608
Juli 2. Skr. om forlengelse av den midlertidige handelsavtale mellem Norge og Grekenland 373

1928 Side

Juli 6. Skr. om at Finnland har ratifisert den internasjonale overenskomst om forenkling av tollformaliteter av 3 november 1923 med tilhørende protokoll 378
» 6. Skr. om at Ungarn har tiltrådt konvensjon og vedtekter om transittfrihet og om ordningen av de seilbare vannveier av internasjonal betydning samt deklarasjon om flaggrett for stater som ikke har nogen kyststrekning, alle undertegnet i Barcelona 20 april 1921 378
» 23. Skr. om at republikken Honduras har tiltrådt Verdenspostkonvensjonen samt overenskomster om brev og esker med angitt verdi, om postpakker, om postanvisninger, om postgiro, om postinkassasjoner og om abonnement på blad og tidsskrifter, avsluttet i Stockholm 28 august 1924 410
» 29. Noteveksling angående midlertidig handelsavtale mellem Norge og Tyrkiet 414
» 31. Skr. om at Estland fornyer sin tilslutning til den fakultative bestemmelse knyttet til protokollen av 16 desember 1920 om oprettelse av den faste domstol for mellemfolkelig rettspleie for et ytterligere tidsrum av 10 år 414
Aug. 13. Skr. om at Statene Johore og Trenganu har tiltrådt Verdenspostkonvensjonen 419
» 17. Skr. om at Frankrike har ratifisert internasjonal overenskomst om endring i overenskomsten om det metriske system av 20 mai 1875 423
» 31. Res. om fullmakt for Poststyret til å treffe avtale med det islandske poststyre om endring i den norsk-islandske postavtale av 1—17 august 1922 448
Septbr. 4. Skr. angående Kanadas ratifikasjon av overenskomst om slaveri av 25 september 1926 450
» 11. Skr. om at Chile har deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende protokollen av 16 desember 1920 om vedtektene for den faste domstol for mellemfolkelig rettspleie 453
Septbr. 22.\ Noteveksling om revisjon av handelskonvensjonen mellem Norge og
Septbr. 29./ Spania av 7 oktober 1922 608
» 26. Skr. om at Italia har ratifisert overenskomst om slaveri av 25 september 1926 457
Oktbr. 11. Skr. om at Jersey, Guernsey og Man samt de vestindiske kolonier Surinam og Curaçao har tiltrådt konvensjonen av 4 mai 1910 om undertrykkelse av hvit slavehandel 506
» 15. Skr. om at de franske mandatstater i Levanten har tiltrådt den internasjonale automobilkonvensjon av 11 oktober 1909 . . . 509
» 17. Skr. om endringer i den norsk-islandske postoverenskomst av 1/17 august 1922 510
» 22. Skr. om at Spania har undertegnet den fakultative bestemmelse knyttet til protokollen av 16 desember 1920 angående vedtektene for den faste domstol for mellemfolkelig rettspleie m. v. . . . 515
» 22. Tilleggsbestemmelser til Den Internasjonale Overenskomst om befordring av gods på jernbanene 515
» 22. Tilleggsbestemmelser til Den Internasjonale Overenskomst om befordring av reisende og reisegods på jernbanene 515
» 22. Reglement for privatvogner i internasjonal trafikk 515
» 23. Overenskomst mellem Norge og Finnland om gjensidig anerkjendelse av norske og finske fartøiers målebrev 516
» 24. Skr. angående Ethiopias tiltreden av overenskomst om den internasjonale jernveisordning, Genf 9 desember 1923 516
» 25. Konvensjon mellem Norge, Danmark, Finnland og Sverige om gjensidig understøttelse av trengende, undertegnet i Stockholm 25 oktober 1928 516

1928 Side
Novbr. 3.\ Noteveksling angående avtale mellem Norge og Finnland om op-
Novbr. 24./ hevelse av passviseringsplikten 525
» 5. Skr. om at den Syd-Afrikanske Union har erklært at den tiltrer den reviderte Bernkonvensjon av 13 november 1908 om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett 526
» 28. Rundskr. angående en ny konvensjon mellem Norge, Danmark, Finnland og Sverige om gjensidig understøttelse av trengende . . 538
» 30. Deklarasjon mellem Norge og Island om optagelse av sjøforklaringer 544
Desbr. 1. Skr. angående notifikasjon om norsk suverenitet over Bouvet-øya. 544

2. Religionsvesen.

a. Religion. Gudstjeneste m. v.

1928
Mars 24. Res. om at Olsokdagen (29 juli) optas blandt de offisielle flaggdager 76
Mai 18. Res. om bemyndigelse for Kirkedepartementet til å treffe bestemmelse om forandring i gjeldende fordeling av kirkelige forretninger i prestegjeld med flere prester 131

b. Kirker. Kirkegårder.

1928
Febr. 3. Res. om tillatelse til innvielse til kirkelig bruk av Kroken bedehus i Svarstad Sogn, Lardal prestegjeld, Oslo bispedømme, m. v. 16
Mars 2. Res. om tillatelse til innvielse til kirkelig bruk av Kongsfjord bedehus i Berlevåg sogn, Tana prestegjeld, Hålogaland bispedømme m. v. 43
Juni 15. Res. om tillatelse til å opføre en kirke på Riis i Vestre Aker prestegjeld m. v. 184
Juli 5. Res. om at den kirke som ved kongelig resolusjon av 28 oktober 1927 er tillatt opført på gården Storetveit i Birkeland sogn av Fana prestegjeld, skal benevnes Storetveit 374
Aug. 17. Res. om tillatelse til innvielse til kirkelig bruk av et kombinert kapell- og bedehus på gården Jørstad i Sjernarøy sogn av Nedstrand prestegjeld 421
Desbr. 21. Res. om tillatelse til opførelse av et kapell ved Lidar hjelpekirkegård i Hegge sogn av Øystre Slidre prestegjeld m. v. 585

c. Geistlighet.

1928
Febr. 3. Res. om nedleggelse av hjelpepreststillingen i Vestre Aker prestegjeld i Oslo bispedømme, og oprettelse av et tredjeprestembede i samme prestegjeld 15
» 10. Res. angående ophevelse av res. av 9 september 1889 om flere prester i et herreds skolestyre 27
Mars 30. Res. om rett for de av Buddhistmisjonens misjonærer som er ordinert i den norske statskirke, til å stifte ekteskap i Kina m.v. . . . 82
Mai 18. Res. om bemyndigelse for Kirkedepartementet til å treffe bestemmelse om forandring i gjeldende fordeling av kirkelige forretninger i prestegjeld med flere prester 131
» 22. Rundskr. om utarbeidelse av register over omstreifere og løsgjengere 131
Juli 13. Res. om rett for de av Det Norske Missionsselskaps misjonærer som er ordinert i den norske statskirke, til å stifte ekteskap mellem norske borgere i Kina m.v. 383
Aug. 17. Res. angående bestemmelse om at et Notodden sogneprest tillagt lønnsbidrag av Prestegårdsfondet på kr. 400,00 årlig skal bortfalle fra 1 oktober 1928 422
Oktbr. 26. Res. om utskillelse av Bjørke kapelldistrikt i Hjørundfjord prestegjeld som eget Storfjorden sogn 516

1928 Side
Desbr. 21. Res. om nedleggelse av en midlertidig hjelpepreststilling i Solum prestegjeld, og oprettelse av et residerende kapellani i samme prestegjeld 585

d. Dissentere.

1928
Mars 30. Res. om godkjennelse av vigselformular for Skotfoss Frimenighet . 83
Mai 22. Rundskr. om utarbeidelse av register over omstreifere og løsgjengere 131
Juli 13. Res. om godkjennelse av formular for vigsel i «Menigheten i Evangeliehuset» 382

3. Undervisningsvesen.

a. Folkeskolen.

1928
Febr. 10. Res. angående ophevelse av res. av 9 september 1889 om flere prester i et herreds skolestyre 27
Mars 24. Res. om at Arne fabrikkskole innlemmes i Haus herreds almindelige skolevesen 76
April 13. Lov nr. 1 om forandring i lov om folkeskolen på landet av 26 juni 1889 102
» 13. Lov nr. 2 inneholdende forandring i lov om folkeskolen i kjøpstedene av 26 juni 1889 104
Juni 1. Lov nr. 1 om forandring i lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889 143
» 15. Res. om innlemmelse av Froland verks skole i Froland herreds almindelige skolevesen 191
» 22. Lov nr. 9 om forandringer i lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889 med tilleggslover 264
Aug: 27. Res. om reglement for tjenestemenn ved de offentlige lærerskoler 426

b. Abnorme barn. Forsømte barn.

1928
Febr. 24. Res. om stadfestelse på plan for barnepensjonatet «Herregårdshuset» pr. Dal st. 35
Mars 24. Res. om stadfestelse på plan for Den norske omstreifermisjons barnehjem, Askviknes, Lillegården og Rostad 76
Juni 8. Res. om stadfestelse på plan for skolehjemmet «Toftes Gave» . . . 173
» 22. Res. angående ophevelse av kongelig resolusjon av 30 mai 1913, punkt 2, om oprettelse av et embede som fast formann i Oslo vergeråd 354

c. Fagskoler. Fylkesskoler. Folkehøiskoler m. v.

1928
Mars 7. St.vedtak um brigde i reglane for rikstilskot til fylkesskular, folkehøgskular og private ungdomsskular 57
Juni 1. Lov nr. 2 om opdragende behandling av unge lovovertredere . . . 144
Aug. 27. Res. angående reglement for statstjenestemenn ved Den kvinnelige Industriskole i Oslo m. v. 427
» 27. Res. angående reglement for statstjenestemenn ved kommunale kvinnelige industriskoler 428
» 27. Res. angående reglement for statstjenestemenn ved Granhaug offentlige skole 430
Oktbr. 12. Res. om forandring av reglementet for dispachøreksamen 507

d. Høiere almenskoler.

1928
Mars 24. Lov om ophevelse av retten til enkepensjon av Oslo Katedralskoles kasse 75

Side

1928 *e. Universitetet. Høiskoler m. v.*

April 13. Res. om forandring i reglement for adjunkteksamen og lektoreksamen ved det sproglig-historiske fakultet 105
Mai 29. Res. om bemyndigelse for Forsvarsdepartementet til å fastsette ny plan for Den militære Høiskole 143
Juni 15. Res. om reglementariske bestemmelser for tjenestemenn ved Universitetet og Statens Tannlægeinstitutt (Norges Tannlægehøiskole) 184
Aug. 27. Res. om reglement for tjenestemenn ved Norges lærerhøiskole . . . 425
» 31. Res. om forandring i reglementet for teologisk embedseksamen . . 448
Oktbr. 26. Res. om endring i reglementet for medisinsk embedseksamen . . . 516
» 30. Skr. om at overbibliotekar, førstebibliotekar og bibliotekar ved Universitetsbiblioteket henføres til 1ste kostgodtgjørelsesklasse 520
Novbr. 1. Skr. om at assistenter og kasserer ved Norges Landbrukshøiskole henføres til 1ste kostgodtgjørelsesklasse 525

1927 **4. Biblioteker, museer, videnskap og kunst.**

Novbr. 21. Avtale om forbindelsen mellem Norge og Frankrike på videnskapens, litteraturens og skolevesenets område 602

1928

Febr. 10. Res. om fredning av en eiketregruppe på grnr. 71, brnr. 1, Nordre Sogsti i Frogn herred, Akershus fylke 27
» 24. Res. om fredning av plante- og dyrelivet på Bekkenesholmen i Tysfjorden, Tysfjord herred, Nordland fylke 35
Mars 7. St.besl. angående oprettelse av en institusjon for Svalbard- og Ishavsundersøkelser og et Svalbard- og Ishavsråd 57
» 8. Res. om fredning av en del plantearter på et område i Saltdal statsskoger, Saltdal herred, Nordland fylke 64
Juni 15. Res. om reglementariske bestemmelser for tjenestemenn ved meteorologiske institusjoner 184
» 22. Lov nr. 8 om utførselsavgift av fiskehermetikk til fordel for fellesreklame og laboratorium for hermetikkindustrien 262
» 22. Res. om fredning av en bjerk på eiendommen Riishagen, gr.nr. 41, br.nr. 232, i Vestre Aker 354
» 29. Res. om fredning av en «krulltall» på gården Aasen vestre, grnr. 151, brnr. 6 i Romedal 369
Oktbr. 12. Res. om statutter for fiskeribedriftens forskningsfond 508
» 30. Skr. om at overbibliotekar, førstebibliotekar og bibliotekar ved Universitetsbiblioteket henføres til 1ste kostgodtgjørelsesklasse 520
Desbr. 7. Res. om godkjennelse av statutter for Norges Vitaminstitutt 557

1928 **5. Arkivvesen.**

Juni 15. Res. om reglementariske bestemmelser for tjenestemenn ved arkivvesenet 184

6. Folkemengdens bevegelse. Passvesen. Statistikk.

1927 / Novbr. 11. / 1928 / Janr. 17. Avtale mellem Norge og Tyskland om ophevelse av passviseringsplikten 602

1928 Side
Febr. 8. Avtale mellem Norge og Østerrike om ophevelse av passviseringsplikten 21
Mars 21.) Avtale mellem Norge og Japan om ophevelse av passviseringsMars 29.) plikten 608
Mars 30. Res. om bemyndigelse for Det Statistiske Centralbyrå til å treffe de nødvendige foranstaltninger i anledning av optagelse av en industriell produksjonsstatistikk 96
April 18. St.besl. om samtykke til at der avholdes tellinger av landets gjeld til og tilgodehavender i utlandet 111
Mai 22. Rundskr. om utarbeidelse av register over omstreifere og løsgjengere 131
Novbr. 3.) Noteveksling angående avtale mellem Norge og Finnland om opNovbr. 24.) hevelse av passviseringsplikten 525
Desbr. 20. Rundskr. om melding av fødsel 583

7. Retts- og politivesen.

a. Kunngjørelser.

1928
April 16. Rundskr. angående lov om registrering av elektriske kraftledninger av 1 juli 1927 (Kunngjøring av registrering m. v.) 107
Mai 29. Lov nr. 4 om forandringer i lov om mortifikasjon m. v. av 6 mars 1869 136
Juni 22. Lov nr. 21 om forandringer i lov om tvangsfullbyrdelse av 13 august 1915 298
Juli 13. Rundskr. nr. 23 om den nye rettergangsordning (Kunngjøring av mortifikasjonsstevninger m. v.) 403

b. Rettsvesenets administrasjon.

1928
Febr. 9. Rundskr. nr. 19 angående den nye rettergangsordning (Om rettsbøker m. v. ved overrettene og Høiesterett) 23
April 24. Skr. om at betalingen til domsmenn i farskapssaker skal utredes av statskassen 114
Mai 29. Lov nr. 1 om forandringer i lov om rettergangsmåten for tvistemål av 13 august 1915 134
» 29. Lov nr. 2 om forandringer i lov om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning av 1 juni 1917 134
» 29. Lov nr. 3 om forandringer i lov om midlertidige forandringer i rettergangsordningen av 17 juli 1925 135
Juni 22. Lov nr. 20 om forandringer i lov om domstolene av 13 august 1915 298
Juli 12. Rundskr. nr. 22 om den nye rettergangsordning (Forliksrådenes virksomhet) 380
» 13. Res. om utførelse av de i tvangsfullbyrdelseslovens § 106 omhandlede forretninger 384
» 13. Rundskr. nr. 23 om den nye rettergangsordning (Faste tingdager ved herreds- og byrettene. Varselsfrister. Utbetaling av reiseutgifter av sportelkassen m. v.) 403
» 27. Rundskr. angående forhørsrettssaker 413
Aug. 27. Res. angående bestemmelse om sammensetningen av det særskilte domsmannsutvalg for Oslo 431
» 27. Res. angående bestemmelse om i hvilken utstrekning tjenestemenn ved toll-, fyr-, post-, telegraf-, telefon- og jernbanevesenet kan kreve sig fritatt for å velges til lagrettemenn og domsmenn . . 431
» 27. Rundskr. nr. 24 om den nye rettergangsordning (Valg av forliksmenn, lagrettemenn, domsmenn, skjønnsmenn og rettsvidner høsten 1928) 433
Oktbr. 19. Skr. om refusjon av betalingen til domsmenn efter sportellovens § 92, jfr. tvistemålslovens § 169 514

1928			Side
Oktbr.	19.	Skr. om at betalingen til domsmenn i farskapssaker blir å utrede til endelig utgift for statskassen	514
Novbr.	16.	Res. angående bestemmelse om særskilt sjøkyndig domsmannsutvalg i Tune og Borge av Tune domssogn i Østfold fylke	535
Desbr.	4.	Rundskr. om at der skal sendes Ligningsutvalget utskrifter av skattedommer	545
»	7.	Skr. om at den ordinære dommer i almindelighet ikke antas inhabil til å tå imot, forberede og ekspedere en ankeerklæring over en dom i sak hvori der har vært beskikket settedommer	560

c. Politivesen.

1928			
Janr.	20.	Skr. om endring i politivedtektene for Bodø	10
»	23.	Skr. om nye politivedtekter for Tjøtta herred, Nordland fylke	10
Febr.	3.	Rundskr. om politiets kontorutgifter vedkommende registrering og kontroll av motorvogner i henhold til lov av 20 februar 1926	18
»	24.	Res. angående ikrafttreden av lov av 28 juni 1927 om innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon samt deler derav m. v.	36
Mars	2.	Skr. om tillegg til politivedtektene for Haugesund	43
»	3.	Regler for innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon samt deler derav	44
»	31.	Rundskr. om innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon	98
April	21.	Skr. om tillegg til § 5 i torvvedtektene for Gjøvik	113
»	30.	Skr. om tillegg til § 7 i politivedtektene for Aker herred, Akershus fylke	118
»	30.	Skr. om forandring av § 7 i politivedtektene for Feiring herred, Akershus fylke	118
Mai	4.	Skr. om nye politivedtekter for Lesja herred, Opland fylke	125
»	4.	Skr. om nye politivedtekter for Meråker herred, Nord-Trøndelag fylke	125
»	15.	Skr. om forandring av § 7 i politivedtektene for Hurdal herred, Akershus fylke	130
»	16.	Skr. om nye politivedtekter for Hurum herred, Buskerud fylke	131
»	18.	Res. om nedleggelse av Orkdal politimesterembede fra 1 juli 1928	131
Juni	14.	Skr. om ophevelse av §§ 8, 9 og 10 i politivedtektene for Foldal herred, Hedmark fylke	181
»	20.	Skr. om forandring av § 10 i politivedtektene for Åsnes herred, Hedmark fylke	199
»	20.	Skr. om politivedtekter for Nes herred, Vest-Agder fylke	199
»	22.	Res. angående approbasjon på kjøp av eiendommen Vesterngate 4 i Hønefoss til embedsbolig for politimesteren i Ringerike	354
»	27.	Skr. om nye politivedtekter for Hegra herred, Nord-Trøndelag fylke	362
Juli	9.	Skr. om ansettelsesrådet for politiet i Mandal	379
»	10.	Skr. om endring i politivedtektene for Larvik	379
»	10.	Skr. om torvvedtekter for Hønefoss	379
»	11.	Skr. om tillegg til politivedtektene for Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke	380
»	31.	Skr. om nye politivedtekter for Fredrikstad	414
Aug.	3.	Res. om utvidelse av Namdals politimesterembedes distrikt til inntil videre å omfatte også Bjørnør prestegjeld, bestående av Stoksund, Roan og Osen herreder i Uttrøndelag, forsåvidt angår ledelsen av rusdrikk-kontrollen m. v.	415
»	15.	Skr. angående kommunelønte polititjenestemenns ferie	420
»	17.	Res. om utvidelse av Moss politimesterdistrikt, forsåvidt angår rusdrikk-kontrollen, til å omfatte Vestby herred i Follo politimesterdistrikt	422
»	25.	Skr. om politivedtekter for Sørreisa herred, Troms fylke	425

1928 Side
Septbr. 1. Skriv um vedtekt for framsyningar m. v. innan Mo herad, Telemark fylke 450
» 11. Skr. om politivedtekter for Vemundvik herred, Nord-Trøndelag fylke 453
Oktbr. 12. Skr. om endring i politivedtektene for Tønsberg 509
» 18. Endringer i Arbeidsdepartementets cirkulære av 20 desember 1926 til politimestre, skattefogder, bilsakkyndige m. fl. 513
» 19. Skr. om forskrifter angående orden m. v. for kinematografforestillinger i Voss herred, Hordaland fylke 514
» 26. Res. om forandring av de almindelige trafikkregler av 17 desember 1926 517
» 26. Skr. om ophevelse av §§ 5, 6 og 7 i politivedtektene for Nordreisa herred, Troms fylke 518
Novbr. 14. Rundskr. om utlevering og sending av denaturert, skattefritt brennevin 532
» 14. Rundskr. om utlevering og sending av denaturert, skattefritt brennevin 532
» 20. Skr. om tillegg til politivedtektene for Fredriksvern herred 537
» 20. Skr. om målformen i politirapporter 537
Desbr. 14. Res. om at politimesteren i Fredrikstad inntil videre inntrer som medlem av helserådet i Fredrikstad istedenfor borgermesteren . . 562
» 20. Rundskr. om melding av fødsel 583
» 22. Rundskr. om ulovlig omførselshandel 588
» 29. Skr. om ophevelse av punkt 3 b i § 62 i politivedtekten for Skien og om forandring av samme paragrafs punkt 3 a og c 596

d. Lotteri.

1928
Mars 30. Res. om bevilling for Det Norske Travselskap til i årene 1928 og 1929 med inntil 30 dager hvert år å anordne veddemål ved totalisator 97
Mai 4. Res. om endring i planen for Det norske Pengelotteri 123

8. Fattigvesen.

1928
Janr. 13. Res. om forhøielse av sikkerhetsfondet ved A/S Porsa bergverk i Kvalsund herred 4
» 13. Res. om midlertidig innstillen av driften ved Bergverkaktieselskapet Norges anvisninger i Nittedal og Nannestad herreder . 4
Febr. 17. Res. om forandringer i planen for sikkerhetsfond ved A/S Høyangfaldene og A/S Norsk Aluminium Co. 32
Mars 8. Res. om tillatelse for Fredrikstad kommune til å anvende sikkerhetsfondet ved Fredrikstad Elektrokemiske Fabrikker A/S . . . 66
» 16. Res. om at borgermesteren i Hamar inntil videre skal være medlem av Hamar fattigstyre i magistratens sted 73
April 13. Res. om forandring i plan for sikkerhetsfondet ved Dunderland Bergverk 106
» 23. Skr. om tilsyn med sinnssyke 113
Mai 29. Res. om midlertidig innstillen av driften ved A/S Søftestad Gruber i Nissedal herred, Telemark fylke 142
Juni 15. Res. om tillatelse til at kr. 20 000,00 av renter for 1928 og 1929 av Sulitjelma A/B's grubers sikkerhetsfond stilles til disposisjon for Fauske kommunes fattigvesen 195
Juli 27. Res. om midlertidig innstillen av driften ved Åmdals Kobberverks gruber i Mo, Telemark fylke 411
Aug. 17. Res. om økning av sikkerhetsfondet ved A/S Syd-Varanger bergverksanlegg 422
Oktbr. 12. Res. om økning av sikkerhetsfondet ved Nes jernverk i Holt herred og tillatelse for Holt fattigvesen for årene 1927—1929 å anvende kr. 1000,00 årlig av fondets renter 507

1928 Side
Oktbr.25. Konvensjon mellem Norge, Danmark, Finnland og Sverige om gjensidig understøttelse av trengende, undertegnet i Stockholm 25 oktober 1928 516
Novbr. 1. Res. om nedsettelse av sikkerhetsfondet ved A. Pictons Kieselguhrverk i Årdal fra kr. 5000,00 til kr. 1800,00 520
» 28. Rundskr. angående en ny konvensjon mellem Norge, Danmark, Finnland og Sverige om gjensidig understøttelse av trengende 538
Desbr. 7. Res. om plan for sikkerhetsfond ved A/S Odda Smelteverks kalkstensbrudd i Moster herred, Hordaland fylke 557

9. Sundhetsvesen.

a. Medisinalvesen i almindelighet.

1928
Janr. 6. Res. om bemyndigelse for Medisinaldirektøren til å gi forskrifter om lægenes medisinalberetninger efter lægeloven av 29 april 1927 § 11 2
April 23. Skr. om tilsyn med sinnssyke 113
Juni 26. Rundskr. om godtgjørelse for bestyrelse av lægedistrikt under ferie og forfall 360
Juli 13. Res. om approbasjon på nytt regulativ for Sanderud sykehus (Hedmark fylkes sinnssykeasyl) 384
Septbr. 5. Rundskr. angående forbud mot handel med lægemidlet «Lukutate» samt «Dr. Hillers medisinske urter» 450
Novbr. 1. Skr. angående tvist mellem Ålesund og Trondhjem kommunale myndigheter om utgiftene ved to pikers ophold på Ålesund sykehus for venerisk sykdom 608
» 9. Res. om forsendelse av medisinpakker fra læge, dyrlæge og apotek som ilpakker for de for almindelige pakker gjeldende takster . 531

b. Læger. Tannlæger.

1928
Janr. 6. Res. om bemyndigelse for Medisinaldirektøren til å gi forskrifter om lægenes medisinalberetninger efter lægeloven av 29 april 1927 § 11 2
Febr. 17. Res. angående almindelige bestemmelser om lægers og tannlægers avfattelse av resepter, samt om endringer i kgl. plakat av 4 juni 1904 om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek 30
Mai 29. Res. om ophevelse av distriktslægestillingene Løten, Brandbu, Hedrum og Dyvåg 140
» 29. Res. om instruks for assistentlægen ved Møre fylkes sinnssykeasyl på Opdøl 140
Juni 1. Res. angående regler for lægers optegnelser om sin virksomhet . . 157
» 15. Res. angående forskrifter om læge- og sundhetsforholdene på Svalbard 191
» 25. Rundskr. vedrørende lægenes skyssregninger 357
» 26. Rundskr. om godtgjørelse for bestyrelse av lægedistrikt under ferie og forfall 360
Juli 2. Rundskr. angående de ved resolusjon av 1 juni 1928 gitte regler for lægers optegnelser om sin virksomhet 372
Novbr. 28. Skr. om forandring av § 9 i instruks for stadsfysikus i Fredrikstad . . 543

c. Jordmødre.

1928
Mai 5. Skr. om ophevelse av jordmorbestilling uten avgrenset distrikt i Asker herred, Akershus fylke 126
Desbr. 20. Rundskr. om melding av fødsel 583
» 22. Skr. om omregulering av Nordre og Søndre Avaldsnes jordmordistrikter (Avaldsnes jordmordistrikt og Kopervik jordmordistrikt) 594

d. Apotekvesen.

Febr. 17. Res. angående almindelige bestemmelser om lægers og tannlægers avfattelse av resepter, samt om endringer i kgl. plakat av 4 juni 1904 om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek . . . 30
Juni 1. Lov nr. 5 om opium m. v. 149
» 15. Res. angående forskrifter om læge- og sundhetsforholdene på Svalbard 191
» 22. Lov nr. 7 om innførsel av apotekvarer samt om handel med gifter, farmasøitiske spesialpreparater og en del andre varer 260
» 22. Midlertidig lov nr. 15 om utførselsavgift på torskelevertran til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk medisintran 284
» 22. Midlertidig lov nr. 16 om kvalitetskontroll av medisintran . 285
Septbr. 7. Res. om forandringer i plakat av 4 juni 1904 om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek 451
Novbr. 3. Skr. om at et mottatt tilskudd fra apotekavgiftsfondet antas å være skattepliktig inntekt på vedkommende apotekers hånd . 525
Desbr. 7. Plakat angående endring av kongelig plakat av 4 juni 1904 om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek 547

1928

e. Foranstaltninger mot sykdommer.

Janr. 13. Res. om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Hopen herred, Møre fylke 4
Febr. 3. Res. om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Vang herred, Hedmark fylke 17
» 3. Res. om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Nærøy herred, Nord-Trøndelag fylke 17
» 7. Skr. om varamenn for helserådsmedlemmer 20
Mars 7. Skr. om vedtekt for tobakksalg til barn i Grimstad 58
» 8. Res. om anvendelse av pleiebarnslovens § 2 i Kråkstad herred, Akershus fylke 66
» 8. Res. om nye helse,- epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Stoksund herred, Sør-Trøndelag fylke 66
» 16. Res. om tillegg til helseforskriftene for Enebakk herred, Akershus fylke 74
April 13. Res. om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Harstad 106
» 28. Res. om anvendelse av pleiebarnslovens §§ 1—9 i Skoger herred, Vestfold fylke 117
» 30. Rundskr. om melding av epidemiske og smittsomme sykdommer . 118
Mai 4. Res. om nye helse- epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Sandstad herred, Sør-Trøndelag fylke 122
Juni 1. Lov nr. 6 om forandringer i lov om foranstaltninger mot innførsel av smittsomme sykdommer av 17 juni 1909 151
» 8. Lov nr. 1 om kommunal renholdsavgift 161
» 8. Res. om at forannevnte lov av 8 juni 1928 nr. 1 trer i kraft 1 juli 1928 161
» 8. Res. om helseforskrifter for Titran fiskeværr, Sør-Trøndelag fylke . 173
» 8. Rundskr. om kunstig fløte 177
» 15. Res. angående forskrifter om læge- og sundhetsforholdene på Svalbard 191
» 22. Rundskr. angående lov nr. 1 av 8 juni 1928 om kommunal renholdsavgift 355
Juli 5. Res. angående regler for arbeidsgiveres plikt til å yde sykepleie m. v. og for arbeidsgiveres ansvar ved ulykker på Svalbard 375
» 27. Res. om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Eiker herred, Buskerud fylke 411
» 27. Res. um reglar for reinhald i skogshyttor i Mykland herad, Aust-Agder fylke 411

1928 Side
Aug. 3. Res. om nye helse- epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Å herred, Sør-Trøndelag fylke 415
» 10. Res. om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Ankenes herred, Nordland fylke 419
» 27. Res. om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Hitra og Kvenvær herreder, Sør-Trøndelag fylke 432
» 31. Res. um nye helse- og tuberkulosefyresegner for Høle herad, Rogaland fylke 448
Septbr. 21. Res. om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Tolga herred, Hedmark fylke 456
Oktbr. 12. Res. angående forskrifter om plikt for gårdeiere i Kristiansund til å la kommunen besørge renovasjon m. v. og om forandring i helseforskriftene for byen 506
» 12. Res. om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Nord-Frøya herred, Sør-Trøndelag fylke 506
Novbr. 1. Skr. angående tvist mellem Ålesund og Trondhjem kommunale myndigheter om utgiftene ved to pikers ophold på Ålesund sykehus for venerisk sykdom 608
» 9. Res. om forandring av og tillegg til helseforskriftene for Oslo . . . 527
» 9. Res. um nye helse- og tuberkulosefyresegner for Innvik, Stryn og Hornindal herad, Sogn og Fjordane fylke 527
» 9. Res. um nye helse- og tuberkulosefyresegner for Vik herad, Sogn og Fjordane fylke 527
» 16. Res. om plikt for gårdeiere i Trondhjem til å la tømning av privet og søppelbeholdere besørge av kommunens renholdsverk . . . 535
Desbr. 7. Res. om tillegg til helseforskriftene for Kragerø 557
» 7. Res. om tillegg til helseforskriftene for Eigersund herred, Rogaland fylke 557
» 14. Res. om at politimesteren i Fredrikstad inntil videre inntrer som medlem av helserådet i Fredrikstad istedenfor borgermesteren 562

10. Veterinærvesen.

1928
Febr. 3. Plakat angående endring i plakat av 29 juni 1922 med senere endringsplakater om innførsel av husdyr og smittebærende gjenstander 14
Mars 7. Skr. om delvis ophevelse av det midlertidige forbud mot innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk samt usmeltet talg fra visse len i Sverige 58
Mai 4. Res. om endring av slakteavgiften for storfe ved Bergen kommunale slaktehus 122
Juli 5. Res. om beliggenhet for et kommunalt slaktehus i Egersund, om innførelse av slaktetvang for byen samt om avgifter for benyttelse av slaktehuset 377
» 21. Skr. angående ophevelse av bestemmelser om innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk m. v. fra Sverige 410
» 21. Skr. om ophevelse av forbudet mot å utføre fra riket hest, storfé, sau, geit og gris 410
» 27. Res. om endrede avgifter for benyttelse av Trondhjem kommunale slaktehus 411
Septbr. 10. Skr. om ophevelse av visse bestemmelser, utferdiget av hensyn til munn- og klovsyken i henhold til lov nr. 7 av 4 juli 1927 § 4 453
Novbr. 14. Skr. angående ophevelse av bestemmelsene om innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk samt usmeltet talg fra Sverige . 534
Desbr. 19. Skr. om ophevelse av visse bestemmelser i anledning av munn- og klovsyke 567

II. Bygnings- og brandvesen.

Janr. 6. Res. om overføring av nærmere anførte saker vedkommende boligforhold fra Socialdepartementets til Finansdepartementets (Bygningsinspektoratets) forretningsområde 1
» 31. Skr. om tilleggsbestemmelse til brandlovens § 15 for Hølen 13
Febr. 13. Skr. om ophevelse av § 15 i tilleggsbestemmelsene til brandloven for Aker 28
» 16. Skr. om at den del av Herøen ved Porsgrund som ligger i Porsgrund bys byggebelte skal være undtatt fra bygningslovgivningens forskrifter 30
Mars 12. Skr. om utvidelse av det bygningsloven underlagte strøk i Nesodden herred, Akershus fylke m. v. 67
» 12. Skr. om tilleggsbestemmelser til bygningsloven av 27 juli 1896 for Strømsgodsets sognekommune, Vestfold fylke 67
» 26. Skr. om tilleggsbestemmelse til bygningsloven for et strøk ved Ås jernbanestasjon Akershus fylke 80
» 30. Skr. um utviding av grensone for Vikøyri brandkommune og bygningsdistrikt, Sogn og Fjordane fylke 98
April 10. Skr. om forandringer i reglement med takster for feiervesenet i Arendal 101
» 30. Skr. om utligning av bygningsskatt efter forskjellige satser i Sauda bygningskommune, Rogaland fylke 121
Mai 5. Skr. om bygningslovens anvendelse for et strøk ved Herøen i Eidanger herred, Telemark fylke 126
» 11. Skr. om ophevelse av de ved høieste resolusjon av 28 juni 1877 approberte bestemmelser vedkommende feiervesenet i Kristiansand 130
Juni 9. Skr. om tillegg til reglementet for befal og mannskaper ved brandvesenet i Hølen 178
» 12. Skr. om endringer i byggeforskriftene for Bærum, Akershus fylke 179
» 22. Skr. om brandlovens anvendelse på et strøk ved Årnes jernbanestasjon i Nes herred, Akershus fylke m. v. 356
Juli 10. Skr. om tilleggsbestemmelse til bygningslovens § 16,6 for Drammen 379
Aug. 3. Skr. om forskrifter for Gresvik-Hauge brandkommunes brandvern 418
Septbr. 5. Skr. angående byggeforskrifter for Berlevåg, Finnmark fylke . . . 451
Oktbr. 1. Skr. om bygningsvedtekter for Oslo. 461
» 1. Skr. om bygningsvedtekter for Bergen 461
» 3. Skr. om bygningsvedtekter for det bygningsloven underlagte strøk av Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke 462
» 6. Skr. om forskrifter til supplering av lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 464
» 20. Skr. om bygningsvedtekter for Trondhjem by og bymark 515
» 22. Skr. om bygningsvedtekter for Stavanger 515
» 26. Res. om at lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 og lov om bygningskommuner av 22 februar 1924 skal tre i kraft fra 1 januar 1929 517
» 26. Res. om ansettelse av personale ved Statens Bygningsinspektorat 517
» 27. Skr. om bygningsvedtekter for Aker samt angående bygningslovens og bygningsvedtektenes anvendelse på hele Aker herred . . . 519
Novbr. 9. Rundskr. angående § 142 post 1 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 531
» 26. Skr. om bygningsvedtekter for Hønefoss 538
» 27. Skr. om regler for brandvernets ordning i Årnes, Akershus fylke 538
Desbr. 1. Skr. om tilleggsbestemmelse til brandlovens § 15 for det brandloven underlagte strøk av Borgund herred, Møre fylke 545
» 3. Skr. angående inndrivelse av forfallen bygningsskatt 545
» 4. Skriv um fyresegner for ordningi av brandvernet m. v. i Ørstavik brand- og bygningskommune 546

1928 Side
Desbr. 7. Plakat inneholdende forandringer i vedtekt for Norges Brandkasses bygningsforsikring av 25 oktober 1912, 14 mai 1918, 19 mars 1920 og 25 november 1922 547
» 8. Skr. om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Hamar 560
» 8. Skr. om bygningslovens anvendelse i Oddernes skolekrets, Oddernes herred, Vest-Agder fylke 560
» 8. Skr. om regler for brandvernets ordning m. v. i Vikesund, Buskerud fylke 560
» 10. Skr. om bygningslovens anvendelse i hele Oppegård herred. Akershus fylke 561
» 10. Skr. om at byggebeltet omkring Haugesund by (i Skaare herred) inntil videre skal være underlagt byens bygningsmyndigheter og bystyre i bygningsvesenets anliggender 561
» 13. Skr. om regler for brandvernets ordning m. v. i Kråkerøy brand- og bygningskommune, Østfold fylke 561
» 14. Skr. om regler for brandvernets ordning m. v. i Selbak-Kjølberg brand- og bygningskommune, Østfold fylke 563
» 19. Skr. om regler for brandvernets ordning m. v. i Skarnes brand- og bygningskommune, Hedmark fylke 568

12. Ildsfarlige innretninger og gjenstander.

1928
Febr. 3. Res. om særlige bestemmelser for fabrikker til fremstilling av fosfor og fosforsesquisulfid 16
» 17. Res. om at ildfarlighetslovens bybestemmelser skal være gjeldende innenfor det område av Sør-Varanger herred, hvor bygningslovens bestemmelser er gjort gjeldende 30
» 24. Res. angående ikrafttreden av lov av 28 juni 1927 om innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon samt deler derav m. v. 36
Mars 3. Regler for innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon samt deler derav 44
» 31. Rundskr. om innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon 98
April 17. Skr. om forsendelse av sprengstoff med jernbane 110
Novbr. 9. Res. om nedsettelse av de ved kongelig resolusjon av 21 mai 1920 fastsatte avgifter for tilsyn med ildsfarlige gjenstander 527

13. Kart- og opmålingsvesen.

14. Næringsvesen.

a. Jordbruk.

1928
Janr. 6. Res. om forhøielse av jordkonsesjonsgrensen i Varteig herred, Østfold fylke 2
» 13. Res. om at «Rotål» inntil videre skal anses farlig for poteter, samt om endringer i reglene for innførsel av poteter fra utlandet . . 4
» 17. Res. om arbeidsordning for de i § 15 i lov om landets kornforsyning av 25 juni 1926 omhandlede kornankenevnder 7
» 17. Res. om ophevelse av Provianteringsdirektoratet 9
» 28. Skr. om regler for anvendelse av piggtråd til gjerde i Grue herred, Hedmark fylke 13
Febr. 14. Skr. om ophevelse av forbudet mot piggtråds anvendelse til gjerde innen Gjestal herred, Rogaland fylke 29
» 17. Skr. om at utenbygds eier av jordbrukseiendom ikke kan kreve fullt gjeldsfradrag for bygninger på eiendommer, som benyttes som villaer, sommerhytter eller lignende, jfr. landskattelovens § 36, 4de ledd 32
Mars 2. Res. om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensen i Skåtøy herred, Telemark fylke til 5 dekar for utenbygdsboende 43
April 18. Skr. om regler for bruk av piggtråd i Høyland herred, Rogaland fylke 111
» 30. Skr. om ophevelse av forbud mot piggtråds anvendelse til gjerde i Hurdal herred, Akershus fylke 121

1928			Side
Juni	22.	Lov nr. 3 om forandringer i lov av 10 desember 1920 om erhvervelse av dyrket mark	202
»	22.	Lov nr. 25 om ordning av visse jordspørsmål	307
»	22.	Lov nr. 27 om landets kornforsyning	337
»	29.	Kunngj. om fraktutjevningsavgift av kornvarer innført fra utlandet	364
»	29.	Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å treffe de nærmere bestemmelser som det i foranstående kunngjørelse er tillagt Kongen å utferdige	364
Aug.	24.	Skr. om forbud mot piggtråds anvendelse i gjerde i Tjeldsund herred, Nordland fylke	425
Oktbr.	5.	Res. om ophevelse av § 10 i de ved kongelige resolusjoner av 13 februar og 20 mars 1925 og 13 januar 1928 utferdigede regler for innførsel av poteter fra utlandet	462
»	5.	Res. om endring i § 5 under romertall II, litra C. i de ved kongelige resolusjoner av 4 og 25 mars 1927 utferdigede forskrifter om handel med kraftfôr, kunstgjødsel og såvarer	462
»	5.	Skr. om ophevelse av reglene for piggtråds anvendelse til gjerde i Åsnes herred, Hedmark fylke	463
Desbr.	22.	Skr. om hvorvidt et fylke er pliktig til å utrede en viss del av lønnen for en herredsagronom	595

b. Husdyr. Rensdyrdrift.

1928			
Febr.	3.	Plakat angående endring i plakat av 29 juni 1922 med senere endringsplakater om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander	14
»	24.	Res. om at Bakke sogn i Øvre Eiker herred, Buskerud fylke, erklæres for smittet av bipest	35
Mars	30.	Res. om bevilling for Det Norske Travselskap til i årene 1928 og 1929 med inntil 30 dager hvert år å anordne veddemål ved totalisator	97
April	28.	Plakat angående endring i den ved kongelig resolusjon av 25 november 1922 utferdigede plakat om forbud mot renbeitning på visse strekninger i Polmak herred, Finnmark fylke	116
Mai	4.	Res. om endring av slakteavgiften for storfe ved Bergen kommunale slaktehus	122
»	22.	Skr. om forbud mot å slippe graværer og geitebukker på sambeite i Røros landsogn i Sør-Trøndelag fylke	133
Juli	31.	Skr. om at hund skal holdes i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter i Tranøy herred, Troms fylke	415
Aug.	13.	Skr. om at hund skal holdes i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter i Hole herred, Buskerud fylke	420
»	17.	Res. angående endringer i vedtektene for «Kvinherad Gjensidige Hestetrygding»	423
Septbr.	10.	Skr. om ophevelse av visse bestemmelser, utferdiget av hensyn til munn- og klovsyken i henhold til lov nr. 7 av 4 juli 1927 § 4	453
Novbr.	23.	Res. om at Enebakk-nesset i Enebakk herred, Akershus fylke, erklæres for smittet av bipest, og om ophevelse av kongelig resolusjon av 6 mai 1927, forsåvidt angår Bærum herred, samme fylke	537
Desbr.	19.	Skr. om ophevelse av visse bestemmelser i anledning av munn- og klovsyke	567

c. Skogvesen. Almenninger.

1928			
Mars	8.	Res. om fredning av en del plantearter på et område i Saltdal statsskoger, Saltdal herred, Nordland fylke	64
»	16.	Res. om nye skogvedtekter for Stor-Elvdal herred, Hedmark fylke	74
April	26.	Bruksregler for Fron statsalmenning, Opland fylke	115
»	28.	Res. om nye skogvedtekter for Løten herred, Hedmark fylke	117

1928 Side
Mai 4. Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen for innenbygdsboende i Varteig herred, Østfold fylke, til 100 dekar 122
» 10. St.besl. vedkommende statens skoger 126
» 11. Res. om nye skogvedtekter for Åmot herred, Hedmark fylke 129
Juni 8. Lov nr. 3 om forandring i lov av 8 august 1908 om vernskogens bevarelse og mot skogens ødeleggelse m. v. samt i lov av 7 juni 1916 om tillegg til lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødeleggelse m. v. av 8 august 1908 167
» 15. Res. om ny § 8 i skogvedtektene for Ogndal herred, Nord-Trøndelag fylke 195
» 22. Lov nr. 1 om forandringer i lov av 18 september 1909 om erhvervelse av skog 200
Juni 22. Lov nr. 4 om tømmermåling 203
» 22. Lov nr. 25 om ordning av visse jordspørsmål 307
Kap. IV. Om tvungen avståelse av jord, skog og andre jordbruksherligheter . . . . . s. 311
Juli 13. Res. om fastsettelse av et Drammen tømmermålingsdistrikt m. v. 402
» 27. Res. um reglar for reinhald i skogshyttor i Mykland herad, Aust-Agder fylke 411
Aug. 3. Res. om fastsettelse av et Namdal tømmermålingsdistrikt m. v. . 416
» 3. Res. om fastsettelse av et Vefsnfjord tømmermålingsdistrikt m. v. 416
» 3. Res. om fastsettelse av et Rana tømmermålingsdistrikt m. v. . . . 416
» 10. Res. om fastsettelse av et Lågen tømmermålingsdistrikt m. v. . . 419
» 10. Res. om fastsettelse av et Sør-Trøndelag tømmermålingsdistrikt m. v. 419
» 10. Res. om fastsettelse av et Inn-Trøndelag tømmermålingsdistrikt m. v. 419
» 27. Res. um at skogkonsesjonsgrensa for innanbygdes i Malm herad, Nord-Trøndelag fylke, vert sett up frå 10 ha. til 1/5 part av skogarealet i bygda 432
» 27. Res. om fastsettelse av et Telemark tømmermålingsdistrikt m. v. . 432
Septbr. 18. Telegram om at innenbygdsboende skogeier hvis selvangivelse mangler verdiangivelse av skogen, ikke har krav på å få en klage over sin ligning behandlet av særskilt klagenevnd uten fylkesskattestyrets samtykke, landskattelovens § 93,2 455
» 21. Res. om fastsettelse av et Halden tømmermålingsdistrikt m. v. . . 456
» 21. Res. om fastsettelse av et Glomma tømmermålingsdistrikt m. v. . 456
» 28. Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen i Skedsmo herred, Akershus fylke, til 50 dekar for utenbygdsboende og 100 dekar for innenbygdsboende 458
» 28. Res. om skogvedtekter for Ulvik herred, Hordaland fylke 458
Oktbr. 26. Res. om nye skogvedtekter for Hurum herred, Buskerud fylke . . . 517
» 26. Res. om nye skogvedtekter for Tynset herred, Hedmark fylke . . . 517
Novbr. 1. Res. om fastsettelse av et tømmermålingsreglement m. v. for Lågen tømmermålingsdistrikt 520
» 1. Res. om fastsettelse av et midlertidig tømmermålingsreglement for Glomma tømmermålingsdistrikt 521
» 1. Res. om fastsettelse av et Østre Nedenes tømmermålingsdistrikt m. v. 521
» 1. Res. om fastsettelse av et Arendal tømmermålingsdistrikt m. v. . . 521
» 1. Res. om fastsettelse av et Tovdal tømmermålingsdistrikt m. v. . 521
» 1. Res. om fastsettelse av et Otra tømmermålingsdistrikt m. v. 521
Desbr. 14. Res. angående bestemmelse om forsterket fjellstyre for Frons statsalmenning i Sør-Fron herred, Opland fylke, samt fastsettelse av fellesstyre bestående av Sør- og Nord-Fron herredsstyrers medlemmer i et like antall 562
» 14. Res. angående bestemmelse om forsterket fjellstyre for Bruås statsskog i Hegra herred, Nord-Trøndelag fylke, samt fastsettelse av fellesstyre bestående av Hegra, Skatval og Stjørdal herredsstyrers medlemmer i et like antall 563
» 21. Res. om skogvedtekter for Fillan herred, Sør-Trøndelag fylke . . 588

d. Utskiftning.

Febr. 1. Reglement angående utskiftningforretningenes utførelse m. v. . . 13
Mai 11. Res. om godtgjørelse for utskiftningsmenn 129
Juni 1. Lov nr. 7 om endring i lov om utskiftning m. v. av 13 mars 1882 152
» 12. Skr. om opnevnelse av utskiftningsmenn 178

e. Jakt.

1928
Janr. 6. Res. om flytning av tiden for spilljakt på tiur og orrhane i Telemark fylke 2
» 17. Res. om fredning av rapphøns og ærfugl i Østfold fylke, gjeldende inntil videre dog ikke lenger enn til utgangen av året 1930 . 7
Mars 24. Res. om fredningsbestemmelser for Svalbard 76
Juni 29. Res. om fredning av hare i Vestfold fylke 369
» 29. Res. om fredning av ekorn i Vestfold, Telemark og Aust-Agder fylker 369
Juli 5. Res. om fredning av ekorn i Hedmark fylke, gjeldende til 1 juli 1930 377
» 5. Res. om fastsettelse av spilljakttiden for 1929, fredning av elgokse og kolle i 1928 samt fredning av årskalv av elg inntil utgangen av 1932 i Østfold fylke 377
Aug. 3. Res. om fredning av elgku og årskalv av elg samt fastsettelse av jakttiden for elgokse i Akershus fylke, gjeldende til utgangen av året 1932 415
» 3. Res. om fredning av elg i Aust-Agder fylke, gjeldende til utgangen av året 1932 415
» 3. Res. om fredning av ærfugl og ender i Vest-Agder fylke, gjeldende til utgangen av året 1930 416
Aug. 3. Res. om innskrenkning av jakttiden for hjort i Sogn og Fjordane fylke, gjeldende fra 1 januar 1929 til utgangen av året 1932 416
» 3. Res. om innskrenkning av jakttiden for elg i Nord-Trøndelag fylke i året 1929 416
» 3. Res. om fredning av jerpe i Hattfjelldal m. fl. herreder, Nordland fylke, gjeldende fra 1 september 1928 til utgangen av året 1932 416
» 3. Res. om fredning av hare i Værøy m. fl. herreder, Nordland fylke, gjeldende fra 1 september 1928 til utgangen av året 1932 . . 416
» 10. Provisor. anordn. om fredning av pelssel 419
Septbr. 14. Res. om fredning av hare på Dyrøy i Dyrøy herred, Troms fylke, og forbud mot fangst av hare på Arnøy i Skjervøy herred, samme fylke 453
Oktbr. 12. Res. om fredning av ekorn i en del herreder i Nordland fylke gjeldende til 1 oktober 1930 509

f. Fiskeri.

1928
Janr. 5. Skr. om ikrafttreden av Lofotopsynet 1
» 19. Skr. om at fartøier, leiet av fiskeriopsynet, også fremtidig kan føre statsflagg under sin tjeneste 9
» 21. Skr. om fiskeriregler for Leirelven i Korgen herred, Nordland fylke 10
Mars 24. Res. om fredningsbestemmelser for Svalbard 76
» 30. Res. om fiskeriregler for Barbu herred, Troms fylke 97
April 20. Res. om forandring i instruksen for det utvalg som omhandles i lov av 27 juni 1924 om utførselsavgift ril bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk hermetikk 112
» 23. Skr. om ophør av Lofotopsynet, jfr. skrivelse av 30 april 1928 . . 114
» 23. Skr. om fornyelse av fiskerireglene for Gol herred, Buskerud fylke 114
» 30. Skr. om ophør av Lofotopsynet 121
Mai 1. Skr. om fiskeriregler for Engerdal herred, Hedmark fylke 121
Juni 8. Res. om at Logelven i Laudal herred og Songelven i Øyslebø herred, Vest-Agder fylke, for visse strekningers vedkommende skal betraktes som vassdrag, hvori laks ikke går op 173

1928 Side
Juni 15. Lov nr. 2 om tillegg til lov av 16 juni 1927 om forbud mot salg av usløiet torsk i Lofoten og Vesterålen 183
» 22. Lov nr. 8 om utførselsavgifr av fiskehermetikk til fordel for fellesreklame og laboratorium for hermetikkindustrien 262
» 22. Res. om at forannevnte lov av 22 juni 1928 nr. 8 settes i kraft fra og med 1 juli 1928 263
» 22. Lov nr. 11 um brigde i lov um ulukketrygding for fiskarar frå 10 desember 1920 med tilleggslover 265
» 22. Lov nr. 14 om forandring i lov av 10 juni 1887 om utførselsavgift av vårsild til fremme av almennyttige foranstaltninger vedkommende vårsildfiskeriet 284
» 22. Midlertidig lov nr. 15 om utførselsavgift på torskelevertran til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk medisintran 284
» 22. Lov nr. 25 om ordning av visse jordspørsmål 307
Kap. XI. Om grunnforholdene i fiskeridistriktene . . . s. 329
» 22. Res. om forandringer i §§ 4 og 6 i reglementet for merkning av hermetisk nedlagte fiskevarer av 16 juli 1926 355
» 29. Res. om ophevelse av kongelig resolusjon av 11 november 1910 om etablering av ekstraordinært opsyn i Sklinna og Horta fiskevær 369
» 29. Res. om utvidelse av ukefredningen vedkommende laks og sjøørret til 4 døgn i Stjørdalselven i Nord-Trøndelag fylke 369
» 29. Res. om at der ved bruk av kastenot i Namsen og Bjøra elver i Nord-Trøndelag fylke skal hengå minst en time mellem hver gang redskapet passerer et og samme sted 369
Juli 4. Skr. om fiskeriregler for Tessevatn med os og elver i Lom herred, Opland fylke 374
» 5. Skr. om tillegg til fiskerireglene for Vågå herred, Opland fylke . . 378
» 5. Skr. om fiskeriregler for Lesja herred, Opland fylke 378
» 7. Skr. angående bestemmelse om fangst, salg m. v. av kreps innen Nittedal, Aurskog og Nordre Høland herreder, Akershus fylke 379
» 28. Skr. om fiskeriregler for Aumavassdraget i Alvdal herred, Hedmark fylke 414
» 28. Skriv um fiskerireglar for Dovre herad, Opland fylke 414
Aug. 2. Skr. angående bestemmelse om maskevidden for fangst av rør i Soløyvatnet i Bodin herred, Nordland fylke 415
» 10. Res. om forbud mot bruk av seigarn på en del fiskegrunner i Askøy herred, Hordaland fylke 419
Septbr. 7. Res. angående bestemmelser om laks-, sjøørret- og sjørøiefisket i Elvegardselven, Ankenes herred, Nordland fylke 452
» 22. Skr. om fiskeriregler for Kvæfjord herred, Troms fylke 456
» 28. Res. om fastsettelse av instruks for det opnevnte utvalg for hermetikklaboratoriets fond 457
» 28. Res. om innskrenkning i bruken av visse fiskeredskaper ved Granvinselvens utløp og i Granvinsvatnet i Granvin herred, Hordaland fylke 458
Oktbr. 12. Res. om statutter for fiskeribedriftens forskningsfond 508
» 18. Skr. om fiskeriregler for Buksnes herred, Nordland fylke 514
» 27. Rundskr. om forandringer i vårsildavgiftsloven av 10 juni 1887 . . 518
Desbr. 7. Res. om godkjennelse av statutter for Norges Vitamininstitutt . . . 557
» 14. Res. om at den i sykeforsikringslovens § 1 nr. 3 opstilte undtagelse fra forsikringsplikt sløifes for løsarbeidere ved fiskebrukene i Berlevåg 562

g. Bergverk. Fabrikker.

Janr. 13. Res. om forhøielse av sikkerhetsfondet ved A/S Porsa bergverk i Kvalsund herred 4
» 13. Res. om midlertidig innstillen av driften ved Bergverkaktieselskapet Norges anvisninger i Nittedal og Nannestad herreder 4
» 17. Res. om oprettelse av et fond, kalt Titanfondet, av det av Fredrikstad Privatbank i 1927 i anledning av National Lead Companys overtagelse av aktiemajoriteten i Titan Co. A/S innbetalte beløp kr. 100 000,00 6
Febr. 3. Res. om særlige bestemmelser for fabrikker til fremstilling av fosfor og fosforsesquisulfid 16
» 17. Res. om forandringer i planen for sikkerhetsfond ved A/S Høyangfaldene og A/S Norsk Aluminium Co. 32
» 24. Res. om tillatelse for A/S Vaddas Gruber til inntil utgangen av 1929 å la driften hvile ved sine gruber i Skjervøy herred, Troms fylke, samt om forlenget frist for selskapet til å ordne forholdet med dets aktiekapital 35
Mars 8. Res. om tillatelse for Fredrikstad kommune til å anvende sikkerhetsfondet ved Fredrikstad Elektrokemiske Fabrikker A/S 66
» 24. Res. om at Arne fabrikkskole innlemmes i Haus herreds almindelige skolevesen 76
April 13. Res. om forandring i plan for sikkerhetsfondet ved Dunderland Bergverk 106
» 29. Res. om midlertidig innstillen av driften ved A/S Søftestad Gruber i Nissedal herred, Telemark fylke 142
Juni 15. Res. om tillatelse til at kr. 20 000,00 av renter for 1928 og 1929 av Sulitjelma A/B's grubers sikkerhetsfond stilles til disposisjon for Fauske kommunes fattigvesen 195
» 22. Lov nr. 2 om forandringer i lov av 14 desember 1917 om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom 201
» 22. Lov nr. 6 om forandring i lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v. av 13 august 1915 med tilleggslover 259
» 22. Lov nr. 8 om utførselsavgift av fiskehermetikk til fordel for fellesreklame og laboratorium fra hermetikkindustrien 262
» 22. Res. om at forannevnte lov av 22 juni 1928 nr. 8 settes i kraft fra og med 1 juli 1928 263
Juli 5. Res. angående arbeidsgiveres plikt til å yde sykepleie m. v. og for arbeidsgiveres ansvar ved ulykker på Svalbard 375
» 27. Res. om midlertidig innstillen av driften ved Åmdals Kobberverks gruber i Mo herred, Telemark fylke 411
Aug. 17. Res. om økning av sikkerhetsfondet ved A/S Syd-Varanger bergverksanlegg 422
Oktbr. 12. Res. om økning av sikkerhetsfondet ved Nes jernverk i Holt herred og tillatelse for Holt fattigvesen for årene 1927—1929 å anvende kr. 1000,00 årlig av fondets renter 507
Novbr. 1. Res. om nedsettelse av sikkerhetsfondet ved A. Pictons Kieselguhrverk i Årdal fra kr. 5000,00 til kr. 1800,00 520
Desbr. 7. Res. om plan for sikkerhetsfond ved A/S Odda Smelteverks kalkstensbrudd i Moster herred, Hordaland fylke 557

h. Håndverk.

1928
Janr. 13. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Hamar 5
Febr. 10. Res. om at lov om håndverksnæring av 25 juli 1913 fra 1 juli 1928 skal gjelde i strandstedet Stjørdalshalsen, Nord-Trøndelag fylke 27

1928				Side
Febr.	17.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Fredrikstad	32
Mars	21.	Skr.	om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Grimstad	74
Juni	1.	Res.	om endret svenneprøve, 1) for bokbindere, 2) for konditorer	158
Oktbr.	24.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Halden	516

i. Handel.

1927				
Febr.	9.		Handels- og Sjøfartskonvensjon mellem Norge og Chile	602
Juni	29.		Handels- og Sjøfartskonvensjon mellem Norge og Grekenland	602
1928				
Janr.	3.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Lillestrøm	1
»	6.	Skr.	om herberger- og beverterlovens anvendelse i Namsskogan herred, Nord-Trøndelag fylke	3
Janr.	11.)		Noteveksling om forlengelse av den midlertidige handelsavtale mellem Norge og Grekenland	9
Janr.	18.)			
»	20.	Res.	om ophevelse av det ved res. av 13 juni 1924 utferdigede utførselsforbud for eketres tomfat	10
»	20.	Skr.	om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Trysil herred, Hedmark fylke	10
»	20.	Skr.	om herberger- og beverterlovens anvendelse i hele Kvam herred, Hordaland fylke	10
Febr.	1.		Midlertidig handelsavtale mellem Norge og Tyrkiet	13
»	6.	Skr.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Alta herred, Finnmark fylke	20
»	9.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Laksevåg sogn, Hordaland fylke	27
»	15.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Kabelvåg, Nordland fylke	29
»	15.	Skr.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Bærum, Akershus fylke	29
»	17.	Skr.	om forandringer i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Fredrikstad	32
»	22.	Skr.	om herberger- og beverterlovens anvendelse i Foldal herred, Hedmark fylke	33
»	24.	Res.	om ikrafttreden av lov av 28 juni 1927 om innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon samt deler derav m. v.	36
Mars	3.		Regler for innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon samt deler derav	44
»	7.	Skr.	om vedtekt for tobakksalg til barn i Grimstad	58
»	13.	Skr.	om herberger- og beverterlovens anvendelse i Tveit herred, Vest-Agder fylke	67
»	29.	Skr.	om forandringer i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Kristiansand	80
»	31.		Rundskr. om innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon	98
April	4.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Lørenskog, Akershus fylke	101
»	14.	Skr.	om herberger- og beverterlovens anvendelse i Berlevåg herred, Finnmark fylke, og om vedtekt for herberger- og beverternæringen i dette herred	106
»	20.	Res.	om forandring i instruksen for det utvalg som omhandles i lov av 27 juni 1924 om utførselsavgift til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk hermetikk	112
»	21.	Skr.	om tillegg til § 5 i torvvedtektene for Gjøvik	113
»	26.	Skr.	om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Foldal herred, Hedmark fylke	115
»	26.	Skr.	om herberger- og beverterlovens anvendelse i Nordreisa herred, Troms fylke	115

April 27. Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Tveit herred, Vest-Agder fylke . . . 115
Mai 2. Skr. om endring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Hetland herred, Rogaland fylke . . . 121
» 4. Skr. om forlengelse av den midlertidige mestbegunstigelsesavtale mellem Norge og Grekenland . . . 125
» 8. Skr. om endring i lukningsvedtekten for Meråker herred, Nord-Trøndelag fylke . . . 126
» 12. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Steinkjer . . . 130
» 14. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Grimstad . . . 130
» 15. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Hurum herred, Buskerud fylke, og om vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds . . . 131
» 25. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder på Seljestad i Sandtorg, Troms fylke . . . 133
» 29. Lov nr. 5 om forandringer i lov om kjøp på avbetaling av 21 juni 1916 . . . 136
» 29. Lov nr. 7 om tilvirkning og omsetning av alkoholholdige drikkevarer på Svalbard . . . 139
Juni 1. Lov nr. 5 om opium m. v. . . . 149
» 2. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Måløy bygnings- og brandkommune, Sogn og Fjordane fylke . . . 159
» 7. Skr. om forandring i § 1 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Narvik . . . 159
» 7. Skr. angående overskriften til lov av 29 mai 1928 nr. 7 om tilvirkning og omsetning av alkoholholdige drikkevarer på Svalbard 160
» 14. Skr. om forandringer i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Mysen, Østfold fylke . . . 182
» 15. Lov nr. 2 om tillegg til lov av 16 juni 1927 om forbud mot salg av usløiet torsk i Lofoten og Vesterålen . . . 183
» 15. Res. om bestemmelser vedkommende privat salg eller utleie av mottagerapparater for kringkasting . . . 195
» 15. Skr. om forandringer i §§ 1 og 4 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Glemmen herred, Østfold fylke . . . 196
» 19. Skr. om forandring i § 5 i vedtekten for herberger- og beverternæringen i Oslo . . . 199
» 21. Skr. om forandring i § 2 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Alta herred, Finnmark fylke . . . 200
» 22. Lov nr. 7 om innførsel av apotekvarer samt om handel med gifter, farmasøitiske spesialpreparater og en del andre varer . . . 260
» 22. Lov nr. 8 om utførselsavgift av fiskehermetikk til fordel for fellesreklame og laboratorium for hermetikkindustrien . . . 262
» 22. Res. om at forannevnte lov av 22 juni 1928 nr. 8 settes i kraft fra og med 1 juli 1928 . . . 263
» 22. Midlertidig lov nr. 15 om utførselsavgift på torskelevertran til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk medisintran . . . 284
» 22. Midlertidig lov nr. 16 om kvalitetskontroll av medisintran 285
» 22. Lov nr. 27 om landets kornforsyning . . . 337
» 22. Res. om opnevnelse av en komité til å undersøke forholdene ved A/S Vinmonopolet . . . 354
» 22. Res. om forandringer i §§ 4 og 6 i reglementet for merkning av hermetisk nedlagte fiskevarer av 16 juli 1926 . . . 355
» 23. Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Nordreisa herred, Troms fylke . . . 357
Juli 2. Skr. om forlengelse av den midlertidige handelsavtale mellem Norge og Grekenland . . . 373

1928			Side
Juli	5.	Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Øyer herred, Opland fylke	378
»	5.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Stordal herred, Møre fylke	378
»	6.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Aker herred, Akershus fylke	378
»	6.	Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Tresfjord herred, Møre fylke, og om vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds	79
»	7.	Skr. angående bestemmelse om fangst, salg m. v. av kreps innen Nittedal, Aurskog og Nordre Høland herreder, Akershus fylke	379
»	10.	Skr. om torvvedtekter for Hønefoss	379
»	12.	Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Hemne herred, Sør-Trøndelag fylke	381
»	13.	Rundskr. nr. 23 om den nye rettergangsordning (vedrørende lov om kjøp på avbetaling m. v.)	403
»	19.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Vik herred, Nordland fylke	409
»	19.	Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Skånland herred, Troms fylke	410
»	19.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Skånland herred,Troms fylke	410
»	26.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Notodden	411
»	29.	Noteveksling angående midlertidig handelsavtale mellem Norge og Tyrkiet	414
Aug.	7.	Skr. om forandring i vedtekten for herberger- og beverternæringen i Harstad	418
»	18.	Skr. om ophevelse av lukningsvedtekt for utsalgssteder i Naustdal herred, Sogn og Fjordane fylke	423
Septbr.	5.	Rundskr. angående forbud mot handel med lægemidlet «Lukutate» samt «Dr. Hillers medisinske urter»	450
»	5.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Tromsø	451
»	15.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Ankenesstrand skolekrets i Ankenes herred, Nordland fylke	454
Septbr. 22.) Septbr. 29.)		Noteveksling om revisjon av handelskonvensjonen mellem Norge og Spania av 7 oktober 1922	608
»	28.	Res. om fastsettelse av instruks for det opnevnte utvalg for hermetikklaboratoriets fond	457
Oktbr.	5.	Res. om endring i § 5 under romertall II litra C. i de ved kongelige resolusjoner av 4 og 25 mars 1927 utferdigede forskrifter om handel med kraftfôr, kunstgjødsel og såvarer	462
»	19.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hurum, Buskerud fylke	514
»	23.	Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Moss	516
»	26.	Res. angående stadfestelse på forandringer av §§ 5 og 9 i vedtektene for A/S Vinmonopolet	517
»	30.	Skriv um bruk av herbyrge- og vertshuslovi i Vefsn herad, Nordland fylke	519
Novbr.	13.	Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Nord-Frøya herred, Sør-Trøndelag fylke	531
»	14.	Rundskr. om utlevering og sending av denaturert, skattefritt brennevin	532
»	14.	Rundskr. om utlevering og sending av denaturert, skattefritt brennevin	532
»	27.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Nesodden, Akershus fylke	538

1928 Side

Novbr. 28. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Kvalsund herred, Finnmark fylke, og vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds 543
Desbr. 3. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i ladestedet Son, Akershus fylke 545
» 4. Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Hadsel herred, Nordland fylke 546
» 12. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Asker herred, Akershus fylke 561
» 22. Rundskr. om ulovlig omførselshandel 588
» 29. Skr. om forandringer i lukningsvedtekten for utsalgssteder i ladestedet Mo, Nordland fylke 596

j. Brennevin, vin, øl m. v.

1928

Janr. 6. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Namsskogan herred, Nord-Trøndelag fylke 3
» 20. Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Trysil herred, Hedmark fylke 10
» 20. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i hele Kvam herred, Hordaland fylke 10
Febr. 4. Rundskr. om forandring av tilleggene til avgifts- og refusjonssatser for innenlands tilvirket brennevin 19
» 22. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Foldal herred, Hedmark fylke 33
Mars 2. Kunngj. om avgifter til statskassen fra 1 juli 1928 av brennevinstilvirkningen og til denne anvendt mais, durra eller rug, av etyletervirkningen samt av øltilvirkningen 41
» 13. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Tveit herred, Vest-Agder fylke 67
» 16. Kunngj. bl. a. om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1928 av innenlands tilvirket fruktvin 73
April 14. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Berlevåg herred, Finnmark fylke, og om vedtekt for herberger- og beverternæringen i dette herred 106
» 26. Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Foldal herred, Hedmark fylke 115
» 26. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Nordreisa herred, Troms fylke 115
» 27. Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Tveit herred, Vest-Agder fylke 115
Mai 15. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Hurum herred, Buskerud fylke, og vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds 131
» 29. Lov nr. 7 om tilvirkning og omsetning av alkoholholdige drikkevarer på Svalbard 139
Juni 7. Skr. angående overskriften til lov av 29 mai 1928 nr. 7 om tilvirkning og omsetning av alkoholholdige drikkevarer på Svalbard 160
» 15. Kunngj. om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1928 av til innenlandsk forbruk avhendet brennevin 184
» 19. Skr. om forandring i § 5 i vedtekten for herberger- og beverternæringen i Oslo 199
» 22. Res. om opnevnelse av en komité til å undersøke forholdene ved A/S Vinmonopolet 354
» 23. Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Nordreisa herred, Troms fylke 357
Juli 5. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Øyer herred, Opland fylke 378

1928 Side
Juli 6. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Tresfjord herred, Møre fylke, og om vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds 379
» 12. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Hemne herred, Sør-Trøndelag fylke 381
» 19. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Skånland herred, Troms fylke 410
Aug. 7. Skr. om forandring i vedtekten for herberger- og beverternæringen i Harstad 418
Oktbr. 23. Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Moss 516
» 26. Res. angående bestemmelse om at klage ved brennevinsavstemninger skal sendes til fylkesmannen 517
» 26. Res. angående stadfestelse på forandringer av §§ 5 og 9 i vedtektene for A/S Vinmonopolet 517
» 30. Skriv um bruk av herbyrge- og vertshuslovi i Vefsn herad, Nordland fylke 519
Novbr. 13. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Nord-Frøya herred, Sør-Trøndelag fylke 531
» 14. Rundskr. om utlevering og sending av denaturert, skattefritt brennevin 532
» 14. Rundskr. om utlevering og sending av denaturert, skattefritt brennevin 532
» 28. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Kvalsund herred, Finnmark fylke, og vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds 543
Desbr. 3. Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i ladestedet Son, Akershus fylke 545
» 4. Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Hadsel herred, Nordland fylke 546

k. Foranstaltninger i anledning av krig eller dyrtid.

15. Sjøfartsforhold.

a. Sjøfart.

1927
Febr. 9. Handels- og Sjøfartskonvensjon mellem Norge og Chile 602
Juni 29. Handels- og Sjøfartskonvensjon mellem Norge og Grekenland . . . 602
Novbr. 30. Overenskomst mellem Norge og Portugal angående gjensidig anerkjennelse av fribordscertifikater 603
1928
Janr. 17. Res. om utvidelse av virkeområdet for lov av 6 august 1915 om offentlig tilsyn med overvintringstokt til arktiske egner . . . 6
Mai 29. Lov nr. 2 om forandringer i lov om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning av 1 juni 1917 134
Juni 11. Deklarasjon angående forandring av teksten til artiklene I, III og VI i konvensjonen av 28 januar 1926 mellem Norge, Danmark, Finnland, Island og Sverige om skibes sjødyktighet og utrustning 608
» 15. Res. om at de i kongelig resolusjon av 9 november 1923 omhandlede maskindagbøker skal være trykt av en av Sjøfartskontoret hertil godkjent boktrykker 195
» 22. Res. angående utsettelse til 1 januar 1929 med ikrattreden av lov om maskinister på motorfartøier av handelsmarinen av 9 februar 1923 355
Septbr. 7. Res. angående forandring av § 6 i forskriftene for kontroll med laste- og losseredskaper 451

1928 Side
Septbr.28. Skr. angående bestemmelser og veiledning med hensyn til anvendelsen av reglene i § 6 i «Forskrifter for anordninger på og under dekk» av 22 mai 1906 458
Novbr. 9. Res. om forskrifter for kontroll med fangstfartøier i isfarvann m. v. 528
» 30. Deklarasjon mellem Norge og Island om optagelse av sjøforklaringer 544

b. Skibsregistrering.
Se under C nr. 19.

1928 *c. Skibsmåling.*
Juni 8. Lov nr. 4 om måling av fartøier m. v. 169
Oktbr. 23. Overenskomst mellem Norge og Finnland om gjensidig anerkjennelse av norske og finske fartøiers målebrev 516

1928 *d. Skibsfører. Skibsmannskap m. v.*
Juni 12. Skr. om tillegg til skjema for avregningsbok for sjømenn 178
» 22. Res. angående utsettelse til 1 januar 1929 med ikrafttreden av lov om maskinister på motorfartøier av handelsmarinen av 9 februar 1923 355
Desbr. 21. Res. angående utsettelse til 1 juli 1929 med ikrafttreden av lov om maskinister på motorfartøier av handelsmarinen av 9 februar 1923 588

1928 *e. Losvesen.*
April 24. Skr. om betingelsen for at en utlosningslos kan erhverve rett til lospengene 114
» 24. Skr. om de måter et fartøis losplikt for utgående kan avgjøres på 115
Mai 10. Skr. ang. spørsmålet om rett for sjølosene i Skudefjordens Fellesløsning til å utføre utlosning fra Stavanger stasjon både av lospliktige og ikke lospliktige fartøier 127
» 10. Skr. om at et fiskedampskib som har optrådt som fartøi i almindelig fraktfart, antas å være lospliktig både for inn- og utgående 127
Juni 1. Lov nr. 8 om midlertidig forhøielse av losbetalingen 153
Aug. 3. Skr. om at lospengene både for det slepende og det slepte skib kan utbetales vedkommende benyttede los i et tilfelle, hvor fartøiene ikke har vært praiet av annen fortrinsberettiget los . . 418
Septbr.29. Skr. angående spørsmålet om losplikt for et fartøi på vei fra utlandet til utlandet som anløper norsk havn for å bunkre . . . 461
Oktbr. 15. Skr. angående spørsmålet om hvorvidt skoleskib er forpliktet til å betale lospenger 509
» 30. Skr. om procenttillegg til lospenger som utbetales kjentmenn og for de enkelte tilfelle konstituerte loser 520
» 30. Skr. om at forhenværende loser ikke har adgang til å benytte den for loser tillatte uniform 520
Novbr. 8. Skr. om losplikt for et dampskib som på reise fra England til Archangel grunnstøtte ved Honningsvåg, hvor det blev midlertidig tettet, og derefter gikk til Trondhjem for å reparere 527
» 13. Skr. angående spørsmålet om losplikt for et fartøi som på vei fra Island til Stockholm anløp Kristiansand på grunn av ugunstige værforhold 531
» 21. Skr. om at der ikke er adgang til å konstituere en kjentmann som utlosningslos og la ham utføre innlosning således at han med hensyn til betalingen blir å betrakte som los 537
Desbr. 4. Skr. angående nedsettelse av takstene for benyttelse av havnelos i Sarpsborg havn 546
» 6. Skr. om at ilandsetning eller ombordtagen av passasjerer eller andre personer enn mønstrede mannskaper (eller syke) ikke er nevnt som fritagelsesgrunn for losplikt i loslovens § 2 546

1928 Side
Desbr. 15. Skr. om at et skib som ikke hadde fått lostilbud på sjøen og som grunnstøtte under innseilingen, blev fritatt for å betale lospenger 563
» 22. Skr. angående betaling av lospenger efter reglene i loslovens § 30,6 595

f. Havne- og fyrvesen. Redningsvesen.

1923
Desbr. 9. Overenskomst og vedtekter om den internasjonale ordning av sjøhavner 602
1928
Janr. 24. Skr. om nye vedtekter for bruken av ild og lys i Stavanger havn . 10
Febr. 3. Skr. om nye vedtekter for bruken av ild og lys i Drammen havn . 19
» 4. Skr. om nytt regulativ for opkrevning av avgift av varer, som føres over Stavanger havnevesens kaier 20
Mars 26. Skr. om nye vedtekter for bruken av ild og lys i Brevik havn . . 80
Mai 12. Skr. om nye vedtekter for bruken av ild og lys i Langesund havn . 130
Juni 1. Res. angående bestemmelse om at reserveassistenter ved fyrstasjonene ikke skal regnes for offentlige tjenestemenn 157
» 19. Skr. om nye vedtekter for bruken av ild og lys i Sarpsborg havn . 199
» 22. Lov nr. 5 om tollvesenet 204
Kapitel 6. Om frilagre og frihavner . . . . . s. 225
Juli 30. Skr. om nye vedtekter for bruken av ild og lys i Mo havn, Nordland fylke 414
Aug. 3. Skr. om regulativ for opkrevning av vare- og oplagsavgifter ved de offentlige brygger i Moss 418
» 3. Skr. om forandring i vedtektene for bruk av ild og lys i Trondhjem havn 418
» 15. Skr. om nye vedtekter for bruken av ild og lys i Vardø havn . . 421
» 27. Res. angående bestemmelse om i hvilken utstrekning tjenestemenn ved fyrvesenet m. v. kan kreve sig fritatt for å velges til lagrettemenn og domsmenn 431
Oktbr. 17. Skr. om nytt regulativ for opkrevning av vareavgift i Tromsø . . 509
» 18. Skr. angående endring i bestemmelsene om opkrevning av vareavgift i Kristiansand 514
» 26. Skr. om sakte fart i Oslofjorden 518
Desbr. 4. Skr. angående nedsettelse av takstene for benyttelse av havnelos i Sarpsborg havn og om regler for benyttelse av Sarpsborg kommunale brygger m. v. 546

16. Kommunikasjonsvesen.

a. Veivesen. Motorvognkjøring.

1928
Janr. 9. Skr. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn i Aker herred, Akershus fylke . . 3
Febr. 2. Brigde i tillegg, gjeve 25 juli 1927, til § 57 i fyresegnene åt Arbeidsdepartementet av 20 desember 1926, fastsett 2 februar 1928 etter lov um motorvogner av 20 februar 1926 13
» 3. Rundskr. om politiets kontorutgifter vedkommende registrering og kontroll av motorvogner i henhold til lov av 20 februar 1926 . 18
» 8. Skr. angående bestemmelser om kjøretøiers felgbredde m. v. i Sogn og Fjordane fylke 23
» 8. Skr. om ophevelse av innskrenkningen i den frie motorvognkjøring på strekningen fra høiden ved Valle til Hestsundbroen av veien Bodø—Vågan i Bodin herred, Nordland fylke 23
» 28. Skr. om forbud mot motorvognkjøring under teleløsning på en del hovedveier i Vestfold fylke 38
Mars 27. Skr. om forhøielse av den største tillatte hastighet for motorvognkjøring på veien Molde—Batnfjord, Møre fylke 80

1928 Side

Mars 30. Skr. om ophevelse av innskrenkningene i kjørehastigheten for motorvogner på Drammensveien i Asker 98
April 12. Skr. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig befordring av gods med motorvogn uten rute om vinteren på veistrekningen Notodden—Hjartdal 102
» 24. Skr. ang. bestemmelser om motorvognkjøring på hovedveistrekningen Isdalsstøen—Alversund grense i Hamre herred, Hordaland fylke 114
Mai 31. Skr. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn uten rute i Hol herred, Buskerud fylke 143
» 31. Skr. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn uten rute i Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke 143
Juni 6. Skr. om ophevelse av innskrenkning i den frie motorvognkjøring på hovedveistrekningen Evanger—Voss grense i Evanger herred, Hordaland fylke 159
» 7. Skr. om forbud mot motorvognkjøring under teleløsning m. v. på hovedveiene i Hordaland fylke 160
» 11. Skr. om særbestemmelser for motorvognkjøring på hovedveiene i Sogn og Fjordane fylke 178
» 14. Skr. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig motorvognkjøring på veistrekningen Kongsberg—Vittingfoss—Larvik 182
» 15. Skr. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig motorvognkjøring i Bærum herred, Akershus fylke 196
» 20. Brigde i § 8 i fyresegner av 20 desember 1926 frå Arbeidsdepartementet, fastsett 20 juni 1928 etter lov um motorvogner frå 20 februar 1926 199
» 22. Skr. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig motorvognkjøring på veistrekningen Gudvangen—Stalheim innen Sogn og Fjordane fylke 357
Juli 11. Skr. angående ophevelse av kongelig resolusjon av 21 september 1917 post 1 om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Bergen 380
» 11. Skr. angående ophevelse av bestemmelse om maksimalhastighet for motorvognkjøring i Trondhjem 380
» 13. Res. om regler for trafikering av Riste bro i Vestre Slidre herred, Opland fylke 402
» 16. Skr. angående ophevelse av bestemmelsen av 2 september 1925 om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Kongsvinger 409
» 25. Skr. angående ophevelse av bestemmelser om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i byene Fredrikstad og Sarpsborg og i de tett bebyggede strøk i Glemmen herred, Østfold fylke 410
» 25. Skr. angående ophevelse av bestemmelse om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Arendal 411
» 31. Skr. angående ophevelse av bestemmelse om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Lillehammer 415
Aug. 6. Skr. angående ophevelse av bestemmelser om forhøiet maksimalhastighet for motorvognkjøring i Rjukan og i byene Skien, Notodden og Porsgrund 418
Septbr. 7. Skr. om forhøielse av den største tillatte hastighet for motorvognkjøring på riksveien i Surnadal og Rindal fra Ytreseter (dyrlægeboligen) i Surnadal til Sør-Trøndelag grense i Rindal . . . 452
» 15. Skr. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn på veistrekningene Dalen—Haukeliseter, Dalen—Rauland, Kragerø—Drangedal og Kragerø—Gjerstad, Telemark fylke 455

1928 Side
Septbr. 22. Skr. angående bestemmelser om motorvognkjøring på hovedveien Saudasjøen—Storkjær i Sauda herred, Rogaland fylke 456
» 25. Skr. angående ophevelse av kongelig resolusjon av 4 februar 1916 om forhøiet maksimalhastighet for motorvognkjøring i Stavanger 456
» 26. Skr. om nedsettelse av hastigheten for motorvognkjøring i Mandal 457
Oktbr. 1. Skr. om ophevelse av kongelig resolusjon av 3 juni 1921 om forhøiet maksimalhastighet for motorvognkjøring i Gjøvik 461
» 1. Skr. om ophevelse av kongelig resolusjon av 21 januar 1921 om forhøiet maksimalhastighet for motorvognkjøring i Horten . . . 461
» 5. Skr. om ophevelse av kongelig resolusjon av 9 september 1921 om forhøiet maksimalhastighet for motorvognkjøring i Larvik . . 463
» 5. Skr. om ophevelse av Arbeidsdepartementets bestemmelse av 16 juni 1926 om forhøiet maksimalhastighet for motorvognkjøring på strekningen Lunden—Vennesla kirke i Vennesla herred og i Kristiansand samt om fastsettelse av innskrenket hastighet for motorvognkjøring på visse gater m. v. i Kristiansand . . 463
» 11. Skr. om ophevelse av kongelig resolusjon av 25 november 1922 og Arbeidsdepartementets bestemmelse av 20 mars 1925 om forhøiet maksimalhastighet for motorvognkjøring på Lierstranden i Lier herred og i Kongsberg 506
» 18. Brigde i §§ 65 og 66 i fyresegnene åt Arbeidsdepartementet av 20 desember 1926, fastsett 18 oktober 1928 etter lov um motorvogner av 20 februar 1926 511
» 18. Endringer i Arbeidsdepartementets cirkulære av 20 desember 1926 til politimestre, skattefogder, bilsakkyndige m. fl. 513
» 26. Res. om forandring av de almindelige trafikkregler av 17 desember 1926 517
Novbr. 14. Skr. angående ophevelse av Arbeidsdepartementets bestemmelse av 17 juli 1925 om forhøiet maksimalhastighet for motorvognkjøring i Hamar 535
» 15. Skr. angående nedsettelse av hastigheten for motorvognkjøring på hovedveistrekningen Helgheim—Danielsens hotell i Sogndalsfjøra, Sogndal herred, Sogn og Fjordane fylke 535
Desbr. 18. Skr. om regler for opkrevning og regnskapsførsel m. v. vedkommende veiavgift og kontrollavgift av motorvogner 563
» 19. Skr. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn i Asker herred, Akershus fylke . . 567
» 28. Brigde i fyresegner av 20 desember 1926 frå Arbeidsdepartementet, fastsette 28 desember 1928 etter lov um motorvogner av 20 februar 1926 595
» 29. Tillegg til og brigde i §§ 1 og 16 i fyresegner av 20 desember 1926 frå Arbeidsdepartementet, fastsette 29 desember 1928 etter lov um motorvogner av 20 februar 1926 596

b. Skyssvesen.

c. Jernbaner.

1924
Oktbr. 23. Internasjonal overenskomst om befordring av gods på jernbanene, undertegnet i Bern den 23 oktober 1924 602
» 23. Internasjonal overenskomst om befordring av reisende og reisegods på jernbanene, undertegnet i Bern den 23 oktober 1924 . . . 602
1928
Janr. 13. Res. om forandring i den ved res. av 18 mars 1927 meddelte konsesjon på en sidelinje til Ekebergbanen 5
» 27. Res. om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å utferdige reglement og forskrifter for drift av Krossobanen i Tinn, Telemark fylke 12

1928				Side
Janr.	27.	Res.	om at overingeniør Martinus Rostad løses fra sitt hverv som tilsynshavende ved private jernbaner, og at overingeniør Einar Nissen opnevnes som sådan	12
Febr.	3.	Res.	om fastsettelse av kostgodtgjørelse og nattillegg for tjenestemenn ved statsbanene	18
»	24.	Res.	om forlengelse av konsesjonen på Lillesand—Flaksvatnbanen m. v.	35
April	17.	Skr.	om forsendelse av sprengstoff med jernbane	110
Mai	4.	Res.	om utsettelse med fristene for påbegynnelse m. v. av arbeidet med sidelinjen til Ekebergbanen fra Sportsplassen til Brandfjell	122
»	11.	Res.	om fastsettelse av takster m. v. for Holmenkollbanen, Trysannsbanen og Smedstadbanen med undergrunnsbanen Majorstuen—Nationalteatret	129
»	11.	Res.	om fastsettelse av kjørehastighet for Holmenkollbanens undergrunnsforlengelse	129
Juni	29.	Res.	om forandringer i og tillegg til de gjeldende regler om kjørehastighet m. v. på bruksbanen Askim—Solbergfoss	370
Juli	5.	Res.	angående fastsettelse av kjøretakster på sporveien til Ullevål Haveby	377
»	27.	Res.	angående godkjennelse av kapitalen til Bærumsbanens forlengelse til Løken og om forlengelsen av fristen for banens ferdigbygning	412
Aug.	27.	Res.	angående bestemmelse om i hvilken utstrekning tjenestemenn ved jernbanevesenet m. v. kan kreve sig fritatt for å velges til lagrettemenn og domsmenn	431
»	31.	Res.	om fastsettelse av tiden for ikrafttreden av lov av 1 juli 1926 nr. 1 om befordring av personer m. v. på jernbaner i henhold til de internasjonale overenskomster av 23 oktober 1924	449
»	31.	Res.	om nye takster for befordring på jernbanene av tropper, levende dyr, materiell og øvrige fornødenheter tilhørende militæretaten	450
Oktbr.	18.	Res.	om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å vedta almindelige tilleggsbestemmelser til de internasjonale overenskomster om befordring av gods og av reisende og reisegods på jernbanene av 23 oktober 1924	510
»	18.	Res.	om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å vedta reglement for privatvogner i internasjonal trafikk	510
»	18.	Res.	om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å utferdige nye bestemmelser om kjørehastighet m. v. for Bergens sporveier	510
»	22.	Tilleggsbestemmelser til Den Internasjonale Overenskomst om befordring av gods på jernbanene		515
»	22.	Tilleggsbestemmelser til Den Internasjonale Overenskomst om befordring av reisende og reisegods på jernbanene		515
»	22.	Reglement for privatvogner i internasjonal trafikk		515
»	27.	Bestemmelser om kjørehastighet m. v. vedkommende Bergens sporveier		519
»	31.	Skr.	om forandring i statsbanenes driftsreglement	520

d. Vassdrags- og elektrisitetsvesen.

1928				
Mars	7.	Rundskr.	om inndrivelse av avgifter for tilsyn med elektriske anlegg	58
April	13.	Res.	om at lov om registrering av elektriske kraftledninger av 1 juli 1927 skal tre i kraft 1 juni 1928 m. v.	105
»	16.	Rundskr.	angående lov om registrering av elektriske kraftledninger av 1 juli 1927	107
Mai	29.	Res.	om manøvreringsreglement for ytterligere 3 meters opdemning av Langvatn i Hurum, Buskerud fylke	142
Juni	22.	Lov	nr. 2 om forandringer i lov av 14 desember 1917 om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom	201

1928 Side
Juni 29. Res. om forandringer i takstene for Norsjø—Skienskanalen 370
Juli 5. Res. om nedsettelse av takstene for Fredrikshaldskanalen 378
» 27. Res. om manøvreringsreglement for Istadvassdraget 412
Aug. 3. Res. om manøvreringsreglementer for regulering av Hamlagrøvatn samt for regulering og overføring av Torfinnsvassdraget . . . 417
» 27. Res. om manøvreringsreglement for regulering av Bygdin 432
Septbr. 14. Res. om manøvreringsreglement for regulering av Osensjø 454
Desbr. 7. Res. om manøvreringsreglement for regulering av Samnangervassdraget 559

e. Postvesen.

1928
Janr. 16. Skr. om forandring av den porto som er fastsatt i den norsk-amerikanske pakkeoverenskomst av 11 januar/11februar 1921 for pakker fra Norge til Amerikas Forente Stater 5
Febr. 10. Res. om fastsettelse av Oslo lokalpostområde samt om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å treffe lignende regulerende bestemmelser for andre steder 27
Mars 21. Cirkulære om forståelsen av uttrykket «Kalenderår» i tjenestemannslovens § 13, 2net passus 74
Mai 29. Rundskr. om portoutgifter i embedsanliggender 143
Juni 1. Lov nr. 5 om opium m. v. 149
» 8. Lov nr. 2 om postvesenet 161
Aug. 27. Res. angående bestemmelse om i hvilken utstrekning tjenestemenn ved postvesenet m. v. kan kreve sig fritatt for å velges til lagrettemenn og domsmenn 431
» 31. Res. om fullmakt for Poststyret til å treffe avtale med det islandske poststyre om endring i den norsk-islandske postavtale av 1—17 august 1922 448
Oktbr. 17. Skr. om endringer i den norsk-islandske postoverenskomst av 1/17 august 1922 510
Novbr. 9. Res. om forsendelse av medisinpakker fra læge, dyrlæge og apotek som ilpakker for de for almindelige pakker gjeldende takster . 531

f. Telegraf og telefon.

1927
Novbr. 25. Internasjonal radiotelegrafkonvensjon 603
1928
Febr. 3. Res. om fastsettelse av kostgodtgjørelse for kabelmestre og kabelteknikere på reiser med telegrafvesenets kabelskib 17
Juni 15. Res. om bestemmelser vedkommende privat salg eller utleie av mottagerapparater for kringkasting 195
Aug. 27. Res. angående bestemmelse om i hvilken utstrekning tjenestemenn ved telegraf- og telefonvesenet m. v. kan kreve sig fritatt for å velges til lagrettemenn og domsmenn 431
Desbr. 10. Instruks for hærens radioråd 561

g. Luftfart.

1928
Juni 22. Lov nr. 5 om tollvesenet 204
Kapitel 12. Om lufttrafikk fra og til utlandet . . . . s. 240
Juli 13. Res. om konsesjon for Norske Luftruter A/S, Oslo, til å drive erhvervsmessig luftfartsvirksomhet 402

17. Omsetnings- og kredittvesen.

a. Bank- og pengevesen.

Febr. 10. Rundskr. om fastsettelse av kurser for beregning av stempelavgiften av veksler, som lyder på utenlandsk myntsort 27
Mars 26. St.besl. om forøkelse av Småbruk- og Boligbankens grunnfond . . 78
April 16. Res. om gjenoptagelse av gullinnløsning 106
Juni 22. Lov nr. 13 om forandring i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover 282
» 22. Lov nr. 26 om forandring i midlertidig lov om offentlig administrasjon av banker 336

b. Mål, vekt, vrakning.

1928
April 27. Skr. om forandringer i justerreglementet 115
Juni 22. Lov nr. 4 om tømmermåling 203
» 28. Skr. om forandring i justerreglementet 362
Juli 13. Res. om fastsettelse av et Drammen tømmermålingsdistrikt m. v. 402
Aug. 3. Res. om fastsettelse av et Namdal tømmermålingsdistrikt m. v. . 416
» 3. Res. om fastsettelse av et Vefsnfjord tømmermålingsdistrikt m. v. 416
» 3. Res. om fastsettelse av et Rana tømmermålingsdistrikt m. v. . . . 416
» 10. Res. om fastsettelse av et Lågen tømmermålingsdistrikt m. v. . . 419
» 10. Res. om fastsettelse av et Sør-Trøndelag tømmermålingsdistrikt m. v. 419
» 10. Res. om fastsettelse av et Inn-Trøndelag tømmermålingsdistrikt m. v. 419
» 27. Res. om fastsettelse av et Telemark tømmermålingsdistrikt m. v. . 432
Septbr. 21. Res. om fastsettelse av et Halden tømmermålingsdistrikt m. v. . . 456
» 21. Res. om fastsettelse av et Glomma tømmermålingsdistrikt m. v. . 456
Novbr. 1. Res. om fastsettelse av et tømmermålingsreglement m. v. for Lågen tømmermålingsdistrikt 520
» 1. Res. om fastsettelse av et midlertidig tømmermålingsreglement for Glomma tømmermålingsdistrikt 521
» 1. Res. om fastsettelse av et Østre Nedenes tømmermålingsdistrikt m. v. 521
» 1. Res. om fastsettelse av et Arendal tømmermålingsdistrikt m. v. . . 521
» 1. Res. om fastsettelse av et Tovdal tømmermålingsdistrikt m. v. . . 521
» 1. Res. om fastsettelse av et Otra tømmermålingsdistrikt m. v. . . . 521

18. Forsikringsvesen.[1]

1928
Juni 1. Lov nr. 3 om forandring i lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 146
» 15. Res. angående bestemmelse om at lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 inntil utgangen av 1929 ikke kommer til anvendelse på forsikring mot regnvær og flomskade 195
» 22. Lov nr. 6 om forandring i lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v. av 13 august 1915 med tilleggslover 259
» 22. Lov nr. 11 um brigde i lov um ulukketrygding for fiskarar frå 10 desember 1920 med tilleggslover 265
» 22. Lov nr. 12 om endringer i lov om sykeforsikring av 6 august 1915 med tilleggslover 268
Aug. 17. Res. om fastsettelse av inntektsgrensen efter §§ 1, nr. 2 a og 10, nr. 1 a i sykeforsikringsloven for pliktig og frivillig forsikring til kr. 5400,00 423
» 17. Res. angående endringer i vedtektene for «Kvinherad Gjensidige Hestetrygding» 423
Septbr. 7. Res. om ikrafttredelsen av lov nr. 11 av 22 juni 1928 um brigde i lov um ulukketrygding for fiskarar 451
Desbr. 7. Plakat inneholdende forandringer i vedtekt for Norges Brandkasses bygningsforsikring av 25 oktober 1912, 14 mai 1918, 19 mars 1920 og 25 november 1922 547

1928 Side
Desbr. 7. Res. angående ikrafttreden av lov nr. 6 av 22 juni 1928 om forandring i lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v. av 13 august 1915 med tilleggslover, forsåvidt avsnitt I angår, og bestemmelse om at en rekke bedriftssykdommer likestilles med ulykker i nevnte lov av 13 august 1915 med tilleggslover 557
» 14. Res. om at den i sykeforsikringslovens § 1, nr. 3 opstilte undtagelse fra forsikringsplikt sløifes for løsarbeidere ved fiskebrukene i Berlevåg 562

19. Konsesjoner.

1928
Janr. 6. Res. om forhøielse av jordkonsesjonsgrensen i Varteig herred, Østfold fylke 2
» 13. Res. om forandring i den ved res. av 18 mars 1927 meddelte konsesjon på en sidelinje til Ekebergbanen 5
Febr. 24. Res. om forlengelse av konsesjonen på Lillesand-Flaksvatnbanen m. v. 35
Mars 2. Res. om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensen i Skåtøy herred, Telemark fylke til 5 dekar for utenbygdsboende 43
Mai 4. Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen for innenbygdsboende i Varteig herred, Østfold fylke, til 100 dekar 122
» 4. Res. om utsettelse med fristene for påbegynnelse m. v. av arbeidet med sidelinjen til Ekebergbanen fra Sportsplassen til Brandfjell 122
Juni 22. Lov nr. 1 om forandringer i lov av 18 september 1909 om erhvervelse av skog 200
» 22. Lov nr. 2 om forandringer i lov av 14 desember 1917 om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom 201
» 22. Lov nr. 3 om forandringer i lov av 10 desember 1920 om erhvervelse av dyrket mark 202
Juli 13. Res. om konsesjon for Norske Luftruter A/S, Oslo, til å drive erhvervsmessig luftfartsvirksomhet 402
» 27. Res. angående godkjennelse av kapitalen til Bærumsbanens forlengelse til Løken og om forlengelse av fristen for banens ferdigbygning 412
Aug. 27. Res. um at skogkonsesjonsgrensa for innanbygdes i Malm herad, Nord-Trøndelag fylke, vert sett up frå 10 ha. til 1/5 part av skogarealet i bygda 432
Septbr. 28. Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen i Skedsmo herred, Akershus fylke, til 50 dekar for utenbygdsboende og 100 dekar for innenbygdsboende 458
Oktbr. 5. Res. om at reglene i lov nr. 16 av 14 desember 1917, kap. V, også gjøres gjeldende for de i lov nr. 5 av 3 juli 1914 omhandlede erhvervelser, samt om ophevelse av kongelig resolusjon av 3 juli 1914 462

20. Sociale anliggender.

1928
Febr. 3. Res. om særlige bestemmelser for fabrikker til fremstilling av fosfor og fosforsesquisulfid 16
Mars 30. Res. om avgjørelse ved voldgift av tvister i en rekke håndverksfag 84
April 20. Res. om avgjørelse ved voldgift av tvister i en del håndverksfag . . 112
Mai 23. St. besl. om betalingen for nødsarbeide 133
Juni 15. Lov nr. 1 om endringer i og forlenget gyldighet av lov om industrielt hjemmearbeid av 15 februar 1918, jfr. lov av 6 juli 1923 . . . 182

Side

21. Svalbard.

1927
Febr. 9. Handels- og Sjøfartskonvensjon mellem Norge og Chile 602
(Bestemmelse angående Svalbard i konvensjonens artikkel 8)
Juni 29. Handels- og Sjøfartskonvensjon mellem Norge og Grekenland . . 602
(Bestemmelse angående Svalbard i konvensjonens artikkel 13)
1928
Janr. 12. Skr. om at Portugal og Ungarn har tiltrådt Svalbardtraktaten av 9 februar 1920 4
Mars 7. St. besl. angående oprettelse av en institusjon for Svalbard- og Ishavsundersøkelser og et Svalbard- og Ishavsråd 57
» 24. Res. om fredningsbestemmelser for Svalbard 76
» 30. Skr. om at Venezuela har tiltrådt Svalbardtraktaten av 9 februar 1920 97
Mai 29. Lov nr. 7 om tilvirkning og omsetning av alkoholholdige drikkevarer på Svalbard 139
Juni 7. Skr. angående overskriften til lov av 29 mai 1928 nr. 7 om tilvirkning og omsetning av alkoholholdige drikkevarer på Svalbard 160
» 15. Res. angående forskrifter om læge- og sundhetsforholdene på Svalbard 191
» 22. Lov nr. 5 om tollvesenet. 204
(Bestemmelse angående Svalbard i lovens § 125).
» 22. Lov nr. 19 om forandringer i lovgivningen om Svalbard 297
» 22. Kunngj. om erleggelse av formues- og inntektsskatt til Svalbard for budgetterminen 1928—29 343
» 22. Kunngj. om avgift til statskassen av kull, som utføres fra Svalbard 344
Juli 5. Res. angående regler for arbeidsgiveres plikt til å yde sykepleie m. v. og for arbeidsgiveres ansvar ved ulykker på Svalbard 375
Oktbr. 25. Konvensjon mellem Norge, Danmark, Finnland og Sverige om gjensidig understøttelse av trengende. 516
(Bestemmelse angående Svalbard i konvensjonens artikkel 19)
Desbr. 7. Plakat inneholdende forandringer i vedtekt for Norges Brandkasses bygningsforsikring av 25 oktober 1912, 14 mai 1918, 19 mars 1920 og 25 november 1922. 547
(Bestemmelse angående Svalbard i plakatens kapitel 1 littera N)

22. Forsvarsvesen.

a. Militærvesen i almindelighet.

1928
Febr. 24. Res. angående ikrafttreden av lov av 28 juni 1927 om innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon samt deler derav m. v. 36
Mars 3. Regler for innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon samt deler derav 44
» 31. Rundskr. om innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon . 98
April 20. Res. om forandringer i lønnsregulativet for arbeidere ved Hærens og Marinens fabrikker og etablissementer m. v. 112
Juni 22. Midlertidig lov nr. 24 om pensjonering av officerer og underofficerer, som frivillig fratrer sine stillinger eller stilles overtallige med full lønn som følge av den i 1927 besluttede nye forsvarsordning 305

b. Hæren.

1928
Mai 4. Res. om reglement for civile tjenestemenn ved hærens sanitet . . . 123
» 29. Res. om bemyndigelse for Forsvarsdepartementet til å fastsette ny plan for Den militære Høiskole 143
Desbr. 10. Instruks for hærens radioråd 561

c. Flåten.

Mars 24. Res. om at fyrbøtere i Marinen ikke skal regnes for offentlige tjenestemenn 76

23. Finansvesen.

a. Statens eiendommer og rettigheter. Statsgjelden.

Juni 22. Lov nr. 19 om forandringer i lovgivningen om Svalbard 297
» 22. Res. angående approbasjon på kjøp av eiendommen Vesterngaten 4 i Hønefoss til embedsbolig for politimesteren i Ringerike . . . 354

b. Stiftelser. Legater m. v.

Janr. 6. Stadf. på «Enkefru Thora Roschers legat» til trengende innen Tyristrand herred 3
» 11. Stadf. på «Louis Vauvert og hustru Cathrine Vauverts legat til fordel for værdige trængende sjømænd og deres efterlatte i Porsgrund» 3
» 11. Stadf. på «Louis Vauvert og hustru Cathrine Vauverts legat til fordel for værdige trængende handelsmænd og haandverkere og deres trængende efterlatte i Porsgrund» 3
» 11. Stadf. på «Louis Vauvert og hustru Cathrine Vauverts legat til fordel for værdige mandlige og kvindelige trængende i Porsgrund og nærmeste omegn» 3
» 14. Stadf. på «Søstrene Frichs legat til bedste for damer av borgerlig stand i Bergen eller nærmeste omegn» 5
Febr. 4. Stadf. på «Sogneprest Hans Blix Rynnings og hustru Anna, født Albrektsens legat» til værdige trængende i Tyristrand herred . 19
» 7. Stadf. på «Ove Jørgensen Løvøens og Kjersten Johansdtr. Løvøens legat for Agdenes» 21
» 7. Stadf. på «Ove Jørgensen Løvøens og Kjersten Johansdtr. Løvøens legat for Ørland» 21
» 20. Stadf. på «Kristiansund Riksmaalskafés fond til Kristiansund folkeskole» 33
Mars 7. Stadf. på «Iver Scheffer og hustru Magdalene Scheffers legat» til trengende bergenske styrmenn eller deres enker 58
» 8. Stadf. på «Legat til hjælp for ældre enslige damer av Namsos ladested» 66
» 8. Stadf. på «Frk. Karen Alette Løkens legat til beste for værdige trængende i Spydeberg prestegjeld» 66
» 9. Stadf. på «P. B. Lunds legat» til verdige trengende i Nordreisa herred 66
» 10. Stadf. på «Kjøbmann Hilbrand Krohn og hustrus legat» til fordel for Dankert Krohns stiftelse i Bergen 66
» 10. Stadf. på «Kjøbmann Hilbrand Krohn og hustrus legat» til fordel for trengende handelsborgere innen Bergen handdelsstand eller deres enker 66
» 10. Stadf. på «Bernt Aarstads legat til elever fra Oslo skoleskib» . . . 66
» 10. Stadf. på «Magnus Nilsen Frøse og hustru Nikoline Knutsdatters legat» til verdige trengende i Sunnylven sogn 67
» 13. Stadf. på «Kjøbmand Fredrik Marstrander og hustru Henrichas legat» til verdige trengende kvinner av handelsstanden boende i Bergen 67
» 15. Stadf. på «Søren Christensens og hustrus legat» til fordel for trengende sjøfolk og arbeidere eller deres efterlatte innen Sandefjord kommune 72
» 15. Stadf. på «Anders Backer Grøndahl og hustrus legat» for «Norsk Musikksamling» 72
» 15. Stadf. på den ved direktør Fredrik Oskar Guldbergs testament av 7 januar 1903 oprettede stiftelse «Tømte gaard» til plante- og dyrebiologiske eksperimenter 72

Side

Mars 15. Stadf. på «Toldbetjent H. T. Sømmes og hustrus legat» til fordel for et vordende gamlehjem i Sola og Tananger kretser av det nuværende Sola sogn 72
» 15. Stadf. på «Byfoged Schanckes og hustru Kaia Schanckes legat» til verdige trengende av Sandefjord by 72
» 15. Stadf. på «Tromsø Arbeiderforenings legat» til fordel for gamle og syke av Arbeiderforeningens medlemmer 72
» 15. Stadf. på «Halvor T. Braaflat og hustru Hedvig Braaflats legat» til hedningemisjonen og til sykepleie for mindre formuende i Nore 72
» 21. Stadf. på «Helene Dorthea Gundersens legat» til fordel for Det norske Missionsselskap 74
» 21. Stadf. på «Frøken Harriet Wedel-Jarlsbergs legat til fripladse paa Studenterhjemmet» i Oslo 74
» 21. Stadf. på «Petter Pedersen Krogtoft og hustrus legat» til fordel for verdige trengende i Borge 74
» 22. Stadf. på «Legat til minde om frøken Agna Bentzen» til fordel for trengende gifte kvinner og enker på Jeløen i Jeløy herred . . . 75
» 22. Stadf. på det av Harran private Sykekasse oprettede «Understøttelsesfond for trengende i Harran sogn» 75
» 22. Stadf. på «Anton Arnesen Øbys legat» til fordel for Det teologiske Menighetsfakultet 75
» 22. Stadf. på «Grosserer Carl J. Christophersens legat» til foreningen «Tunghørtes Vel» 75
» 22. Stadf. på «Musiklærerinde Mina Neumanns legat» til fordel for trengende musikklærerinner av Stavanger by 75
» 22. Stadf. på «Musikkselskapet «Harmoniens» jubileumsfond» 75
» 22. Stadf. på «A/S Si-Kos fond til motarbeidelse av tannsykdommer» . 75
» 22. Stadf. på «Karen Isaksen Follaugs legat for verdige trengende i Gjerpen 75
» 24. Stadf. på «Henrik Reitlos legat til Kvam kommune» 77
» 24. Stadf. på «Helene Olsdatter Retvedt og Nils Andresen Retvedts fond til fordel for Kraakstad ungdomslag» 77
» 24. Stadf. på «Helene Olsdatter Retvedt og Nils Andresen Retvedts legat til fordel for begavede, konfirmerte gutter og jenter av ubemidlede forældre i Kraakstad hovedsogn» 77
» 24. Stadf. på «Helene Olsdatter Retvedt og Nils Andresen Retvedts legat til fordel for værdige trængende, hjemmehørende i Kraakstad hovedsogn» 78
» 24. Stadf. på «Ole Jørgensen Rydjords og hustru Eldri Rydjords minde» til kulturelle og almengavnlige formål innen Veøy herred . . . 78
» 24. Stadf. på «Ole O. Bøjes legat» til fordel for trengende tæringssyke i Skjaak 78
» 24. Stadf. på «Henrik Reitlos legat til Stod kommune» 78
» 24. Stadf. på «Henrik Reitlos legat til Egge kommune» 78
» 26. Stadf. på «Marthinius Hansens legat» til fordel for verdige trengende i Sandefjord og Sandeherad til hjelp og støtte under rekonvalesens, arbeidsudyktighet eller overarbeide 79
» 26. Stadf. på «Lars Mellemgaards legat» til videre utdannelse for ubemidlet evnerik ungdom av skolen i Søndre Osens søndre krets, Trysil 79
» 26. Stadf. på «Fru Anna Holst, født Midelfart, og fru Ingeborg Gram, født Solbergs fond» til fordel for en eller flere familier av embedsklassen i Oslo 79
» 26. Stadf. på «Hans Mathias Thorsen og hustrus legat» til beste for Det norske Misjonsselskap 80
» 26. Stadf. på «Haakon Sommerfeldt Weidemanns legat til fremme av dyrkning av jord i Dovre prestegjeld» 80
» 27. Stadf. på «Alfhild og Thor Dahls legat til motarbeidelse av tuberkulose» 80
» 29. Stadf. på stiftelsen barnehjemmet «Hans Schanches minde, eiendommen Marienlund» 80

1928 Side

Mars 29. Stadf. på «Marie og Johanne Spolerts legat til minde om deres foreldre bygmester Friedrich Spolert og hustru Hanna, født Melgaard» til fordel for gamle hederlige trengende av arbeidstanden i Molde 81
» 29. Stadf. på «Toldkasserer Thaulows legat til 2 enker efter skippere og styrmænd i Sandefjord og Sandeherad» 81
» 29. Stadf. på «O. O. Hiaasens legat» til fordel for trengende gutter i Sigdal til ophold ved land- eller skogbruksskole 81
» 29. Stadf. på «K. A. Kristofersen og hustrus legat» til fordel for gamle på det vordende gamlehjem i Tvedestrand 81
» 30. Stadf. på «Særfond til frk. Caroline Wedel-Jarlsbergs legat, til bekjempelse av tuberkulosen i Vestre Bærum» 97
» 30. Stadf. på «Frøken Harriet Wedel-Jarlsbergs legat til fordel for Det norske Misjonsselskap» 97
» 30. Stadf. på «Johan Brydes legat» til innkjøp av kull og ved til trengende i Sandefjord 97
» 30. Stadf. på «K. A. Kristofersens legat» til beklædning for ubemidlede gutter fra Tvedestrand eller Fjærklev og Østeraa skolekretser i Holt 97
» 30. Stadf. på «Skibsreder Erling Monsens fond til fremme av Norsk Sjøfartsmuseums formaal» 98
» 30. Stadf. på «Frøken Harriet Wedel-Jarlsbergs legat til Menighetssøsterhjemmet i Oslo» 98
» 30. Stadf. på «Frøken Harriet Wedel-Jarlsbergs legat til fordel for enslig stillede damer av den dannede klasse i Akershus og Oslo . . . 98
» 31. Stadf. på «Frøken Harriet Wedel-Jarlsbergs legat til fordel for Det Norske Lutherske Indremisjonsselskap» 99
» 31. Stadf. på «Hans Mathias Thorsen og hustrus legat» til fordel for ubemidlede innvånere i Andebu og Høyjord sogne 100
April 2. Stadf. på det ved Vestlandets Forstlige Forsøksstations beslutning av 20 august 1927 oprettede «Vestlandets Forstlige Forsøksstations grundfond» 100
» 2. Stadf. på «Frøken Harriet Wedel-Jarlsbergs legat til fordel for Norges kristelige Ungdomsforbund» 100
» 2. Stadf. på «Jens Jensens legat til fordel for trengende sjømenn i Drøbak» 100
» 2. Stadf. på «Kemiingeniør Gunnar Weidemanns fond til fremme av forskning innen den organiske kemi» 100
» 2. Stadf. på «Kjøbmand J. E. Devolds legat» til forskjønnelse av Ålesund by og aller nærmeste omegn 100
» 3. Stadf. på «Gjertrud Fredrikke Eriksens legat» til fordel for Sandviken barnehjem 100
» 3. Stadf. på «Professor Jon Lende-Njås legat til myrsakens fremme» . 100
» 3. Stadf. på «Jens og Kari Kjernets legat» til bidrag til lønn og underholdning for en menighetsdiakonisse eller diakon i Trysil hovedsogn 100
» 11. Stadf. på «Tilleggsgave» til «Fru Julie Gerrards legat» 101
» 11. Stadf. på «Anton Øbys legat til fordel for Det norske lutherske Indremissionsselskap» 101
» 13. Stadf. på «Søren Ringholm Tobiesens legat i Nedstrand» til fordel for fattige, trengende i Nedstrand sogn 106
» 17. Stadf. på «Hanna og Ellef H. Røeds legat til bedste for trængende i Tjømø Prestegjæld» 110
» 17. Stadf. på «Anna Bertheussen og Gunhild Talgøs legat» for ugifte kvinner og enker i Harstad 111
» 18. Stadf. på «Frøken Harriet Wedel-Jarlsbergs legat til fordel for Den Norske Sjømandsmission» 111
» 19. Stadf. på «Brødrene John og Hans Ellefsen Dedekams legat» til forskjellige veldedige formål 111

Side

April 19. Stadf. på «Skibsreder O. R. Føreids legat for værdige trængende i Grimstad kommune som ikke nyder fattigunderstøttelse» . . . 111
» 19. Stadf. på «Professor dr. Ole Jacob Broch og hustru Wilhelmine Fredrikke f. Schmidts legat for værdige og trængende ældre kvinder» 111
» 20. Stadf. på «Ivar Tveitens legat til præmiar for flinke innskytarer i Fyresdal Sparebank av barn og ungdom av småkårs- og millomstandsfolk i Fyresdal» 113
» 20. Stadf. på «Alfhild og Thor Dahls legat til Sandefjord bys fattige» . . 113
» 23. Stadf. på «Sveder Knudsen og hustru Conradine Knudsen, f. Gregers legat» til trengende av Bergens håndverksstand 114
» 28. Stadf. på «Sogneprest N. L. Fogs og hustrus legat» til fondet for verdige trengende innen Hauge menighet i Oslo 117
» 28. Stadf. på «Bergine og Josephine Wolds legat» til fordel for ugifte kvinner i Oslo fra middelstanden 117
» 28. Stadf. på «Ragna Weidemanns legat» til fordel for eldre tjenestepiker 117
» 30. Stadf. på «Frøken Harriet Wedel-Jarlsbergs legat til rekonvalescenthjemmet «Godthaab» 120
» 30. Stadf. på «Mads og Marit Fløttens legat» til beste for trengende og syke i Tynset herred 120
Mai 2. Stadf. på «Kullfraktoverskuddets fond til fordel for Sjømennenes aldershjem i Risør» 121
» 10. Stadf. på «Direktør Gregard K. Hejes legat» til fordel for Oslo Handelsgymnasium 126
» 12. Stadf. på «Stamhusbesidder Edv. Weis' legat til fremme av håndgjerning blandt piker i Kvinnherad» 130
» 12. Stadf. på Stamhusbesidder Edv. Weis' legat til Kvinnherad til hjelp i sykdomstilfelle» 130
» 14. Stadf. på «Grosserer J. H. Bjørklund og hustrus legat til fordel for Det norske missionsselskap ved Oslo krets» 130
» 14. Stadf. på «Dampskibslodsforeningens legat for ældre lodser» 130
» 16. Stadf. på «Distriktslæge Lauritz Aschenberg Stengels legat til fattige trengende i Røros herred som ikke nyder fast fattighjelp» . . 131
» 19. Stadf. på «Dr. W. Thoschlags legat til fordel for trengende syke i Arendal» 131
Juni 7. Stadf. på «Bankfullmektig Carl Martin Monsens Legat,» Bergen . . . 159
» 8. Stadf. på «Chr. Opsals legat» til verdige småbrukere i Elverum og til sangkor i Elverum kirke 177
» 13. Stadf. på «Fru Minna Wetlesens legat til støtte for ungdom i Nordstrands og Østre Akers prestegjeld» 179
» 13. Stadf. på «Christiania Brandcorpsforenings legat for trengende av den borgerlige stand» 179
» 14. Stadf. på «Lovise M. Jakobsens legat til Leirfjord kommune» . . 182
» 16. Stadf. på «Mossevig og Nordbyes legat» til kvinnelige forretningsdrivende i Oslo 196
» 22. Stadf. på «Magnus Halvorsen og hustrus legat» til trengende familier i Trondhjem 356
Juli 3. Stadf. på «Marthine og Per Rygh's legat for trengende unge blinde» 373
» 3. Stadf. på «Oberst Herman Wessels legat til Oslo bys forskjønnelse» 373
» 6. Stadf. på «Frøken Marie Lædels legat» til verdige, eldre dannede damer i Oslo 379
» 6. Stadf. på «Nationalfondet til fremme av socialøkonomisk oplysningsarbeide» 379
» 31. Stadf. på «Norges Rederforbunds Fond» til fordel for skibsavdelingen ved Norges Tekniske Høiskole 414
Aug. 20. Stadf. på «Mali Tolaas's julegave» til ensomme verdige trengende i Bolsøy kommune, som ikke får tilskudd av forsorgsvesenet . . 423
» 20. Stadf. på «Hurdal menighetsfond av 1927» 423

1928 Side
Aug. 21. Stadf. på «Direktør I. Chr. Smedsruds og hustrus legat til landophold i ferietiden for trengende foreldres barn av Larvik» 423
» 21. Stadf. på «Ingeniør Tinius Olsens gave som bidrag til skolebygning for Kongsberg tekniske aftenskole» 424
» 21. Stadf. på «John K. Tellebonds Legat for pleiehjem i Tolga herred» . 424
» 22. Stadf. på «Berit Lusia og Ole Wåldahl sen. & jun.'s legat til Brekken herred 424
» 23. Stadf. på «C. Kroepeliens legat til musikklivets fremme», Bergen . 424
» 23. Stadf. på
1. Opsynsmann Odd Erikson Kløves legat.»
2. «Kårenke Brita Larsdatter Leidals legat.»
3. «Fru apoteker Udbyes legat.»
4. «Gåva frå Klas Gjelland.»
5. «Gullak Thompson Saue og hustrus faste fond.»
6. «Mrs. Synva Rekves legat.»
7. «Mrs. Christie Tillersons legat.»
8. «Gåva frå Voss sparebank.»
9. «Gåva frå ein fest på Skulestad den 9 juni 1906.»
10. «Nils K. Sætres fond» til klær åt fatige born i Voss, overdradd til barnehjemmet.
11. «Andrew A. Quale og hustru Martha K. Quales legat.»
12. «Kristi Dales minde.» 424
» 23. Stadf. på «Skattefoged Schultz og hustrus legat» til gamle trengende damer i Oslo 424
» 23. Stadf. på «Olavus von Ely og hans søster Maren Halvorsens legat» til bolig for enslige damer av god familie i Bergen 424
» 24. Stadf. på «Jonas Rein Simonsen og hustrus legat» til eldre trengende og veltjente personer i Laksevåg, fortrinsvis av sjømannsstanden og for gamle i gamlehjemmet på Laksevåg 425
» 24. Stadf. på «Skibsfører Thomas Thomsen og hustru Oline Margarethe f. Gjerdings legat» til trengende sjømenn eller deres efterlatte. . 425
» 24. Stadf. på «C. Kroepeliens legat til handelsstanden», Bergen 425
» 29. Stadf. på «Sogneprest Hans Hoffs og hustru Anna Hoffs legat til beste for verdige trengende i Sunnylven prestegjeld» 448
Septbr. 1. Stadf. på «Kitty L. Kiellands legat» til innkjøp av malerier til Kunstmuseet (Nasjonalgalleriet) 450
» 18. Stadf. på «Olaf Schous legat» til innkjøp av kunst til Nasjonalgalleriet og til stipendier for forfattere og musikere 455
» 19. Stadf. på «Oscar Spurchelands legat til Østlandske Blindeforbund» 455
» 19. Stadf. på «Den norske tandlægeforenings fond til odontologiens fremme» 455
» 20. Stadf. på «Alfred Severin Clark Skougaards legat» til verdige og ubemidlede studerende ved Norges Tekniske Høiskole 455
» 20. Stadf. på «J. C. Isdahl og Hustru Hildur Isdahl født Busch's Legat» til fordel for Bergens nationale Scene 455
» 24. Stadf. på «Marit Stensgårds legat» til innkjøp av salmebøker til konfirmanter i Meilo krets i Skjåk sogn 456
» 24. Stadf. på «Tobaksfabrikant P. Pedersen & hustru Johanne, født Jakobsens legat» til fordel for verdige trengende i Stavanger by . . . 456
» 25. Stadf. på «Olaf Halvorsens legat» til fordel for enslige eldre kvinner bosatt i Oslo 456
» 29. Stadf. på «Frk. Alette Johnsruds legat for tuberkulosetruede fra Kristiania by» 461
Oktbr. 1. Stadf. på «Øgestenius Kjos's legat til beste for pensjonering av musiklærerinner» 461
» 5. Stadf. på «Dina Bybergs legat til gamle verdige trengende i Stjørdal» 463
» 5. Stadf. på «Dina Bybergs legat til fattige barns beklædning på Stjørdalshalsen» 463

1928			Side
Oktbr.	13.	Stadf. på «Legatet for trengende av kontoristklassen eller deres efterlatte»	509
»	13.	Stadf. på «Kjøbmann Johan Pettersen og hustru Anna Christine, født von Erpecoms tuberkuloselegat»	509
»	18.	Stadf. på «Kjøbmann N. E. Nilsen og Hustrus legat» til innkjøp av bibler for konfirmanter i Kristiansands by	510
»	26.	Stadf. på «De 20 Gjøvikdamers legat» til fordel for gamle i Gjøvik	518
»	26.	Stadf. på «E. C. Dahls legat» til fordel for Stuedal skole, Tydal	518
»	30.	Stadf. på «Adjunkt Johan Hansens legat for husarme i Skiens by»	520
»	30.	Stadf. på «C. Kroepelins legat til Bergens forskjønnelse»	520
Novbr.	5.	Stadf. på «O. O. Håves og hustrus legat til ophjelp av kirkesangen i Lilleherred annekskirke»	526
»	5.	Stadf. på O. O. Håves og hustrus legat til ophjelp av kirkesangen i Heddals hovedkirke»	526
»	9.	Stadf. på «Anders Bræks legat» til fordel for verdige trengende i Sokndal	531
»	9.	Stadf. på «Ole Bræks legat» til fordel for verdige trengende i Sokndal	531
Desbr.	4.	Stadf. på «Gustav og Sofie Wedel Jarlsbergs legat» til hjelp for syke og gamle fortrinsvis på Jarlsbergs gods	545
»	10.	Stadf. på «Bernt Aarstads Legat» til Sør-Odal herred	560
»	13.	Stadf. på «Roald Amundsens fond» til fremme av norsk geografisk forskning	561
»	13.	Stadf. på «J. L. Nerliens fond» til fremme av norsk fysisk forskning	561
»	17.	Stadf. på «J. L. Nerlien og hustrus legat til Oslo bys forskjønnelse»	563

c. *Offentlige fond.*

1928			
Janr.	17.	Res. om oprettelse av et fond, kalt Titanfondet, av det av Fredrikstad Privatbank i 1927 i anledning av National Lead Companys overtagelse av aktiemajoriteten i Titan Co. A/S innbetalte beløp kr. 100 000,00	6
Mai	2.	Stadf. på «Kullfraktoverskuddets fond til fordel for Sjømennenes alderdomshjem i Risør»	121
Juni	22.	Lov nr. 8 om utførselsavgift av fiskehermetikk til fordel for fellesreklame og laboratorium for hermetikkindustrien	262
Juli	6.	Stadf. på «Nationalfondet til fremme av socialøkonomisk oplysningsarbeide	379
Septbr.	28.	Res. om fastsettelse av instruks for det opnevnte utvalg for hermetikklaboratoriets fond	457
Oktbr.	12.	Res. om statutter for fiskeribedriftens forskningsfond	508

d. *Sportelvesen.*

1928			
Janr.	5.	Skr. om at det påligger namsretten uten betaling å utferdige den i tvangsfullbyrdelseslovens § 174 omhandlede erklæring, samt om gebyr for erklæringens tinglesning	1
»	6.	Rundskr. om kostgodtgjørelse for møte på faste tingdager	2
»	18.	Skr. om at en saksøker ikke kan kreve betaling av saksøkte for sitt eget arbeide med å fremsette begjæring om utleggsforretning. Jfr. tvangsfullbyrdelseslovens § 60 og sportellovens § 107	9
»	18.	Skr. om den rett en saksøker efter sportellovens § 108 har til å kreve henholdsvis 2 eller 4 pct. for begjæringen om tvangsauksjon m. v.	607
April	16.	Rundskr. angående lov om registrering av elektriske kraftledninger av 1 juli 1927. (Bl. a. om gebyr for registrering.)	107
»	23.	Skr. om gebyr for behandlingen av en odelsløsningssak	113
»	28.	Skr. om at utskrift av domspremisser skal meddeles uten betaling, jfr. sportellovens § 79, 2net ledd, og domstolslovens § 187	117

1928 Side
Mai 5. Skr. om lensmenns (underfogders) gebyrer for innfordring av stats- og kommuneskatter . . . 125
» 11. Res. om godtgjørelse for utskiftningsmenn . . . 129
» 11. Skr. angående omkostningene ved en registrering efter § 5 i lov om uskiftet bo av 4 juli 1927 . . . 130
» 29. Lov nr. 5 om forandringer i lov om kjøp på avbetaling av 21 juli 1916 . . . 136
Juni 8. Lov nr. 4 om måling av fartøier m. v. . . . 169
» 22. Lov nr. 22 om forandringer i lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897 med tilleggslover . . . 303
» 22. Res. angående bestemmelse om gebyrfrihet for behandling av rettsanmodninger m. v. . . . 354
» 25. Skr. hvori antas at kun én attest om at et dokument er innlevert til tinglysning skal leveres uten betaling . . . 357
Juli 12. Rundskr. nr. 22 om den nye rettergangsordning. (Forliksrådenes virksomhet) . . . 380
» 13. Res. om nedsettelse av forkynnelsesgebyret efter sportellovens § 114 i Fillan og Sandstad lensmannsdistrikt, Sør-Trøndelag fylke . 384
» 13. Rundskr. nr. 23 om den nye rettergangsordning. (Forandringer i sportelloven m. v.) . . . 403
Oktbr. 19. Skr. om refusjon av betalingen til domsmenn efter sportellovens § 92, jfr. tvistemålslovens § 169 . . . 514
» 19. Skr. om at betalingen til domsmenn i farskapssaker blir å utrede til endelig utgift for statskassen . . . 514
» 23. Skr. om gebyr til statskassen efter sportellovens § 7 for rettsmøter som holdes til befaringer og rådslagninger under et ekspropriasjonsskjønn . . . 516
» 26. Skr. om regnskapsføring av innbetalte saksomkostninger i benefiserte saker . . . 518

e. Skattevesen.

1928
Janr. 18. Skr. om at forhøielser av statsskatt som foretas av overordnede ligningsinstanser, ikke forfaller til betaling før tidligst ved siste forfallstermin 1 mars i skatteåret, jfr. byskattelovens § 104 (landskattelovens § 112) . . . 9
Febr. 6. Skr. angående spørsmålet om der er adgang til å innfordre skatt, ilignet en hustru før ekteskapet, hos hennes mann . . . 20
» 13. Skr. om ligningsnevndens adgang til å oplyse ansettelser av formue og inntekt i prosessøiemed . . . 28
» 17. Skr. om at utenbygds eier av jordbrukseiendom ikke kan kreve fullt gjeldsfradrag for bygninger på eiendommer, som benyttes som villaer, sommerhytter eller lignende, jfr. landskattelovens § 36, 4de ledd . . . 32
» 27. Skr. om at det kommunevalgte medlem av fylkesskattestyret ikke blir å innkalle ved fylkesskattestyrets avgjørelser i henhold til landskattelovens § 99, 1. ledd . . . 38
» 29. Skr. om beregning av renter ved efterligning av skatt for tidligere år enn 1928—1929 . . . 38
Mars 1. Skr. om at de endrede bestemmelser i byskattelovens § 113, landskattelovens § 121 angående adgang til efterligning ikke antas å kunne anvendes på skatter for tidligere år enn budgettåret 1928—29 . . . 38
» 7. Skr. bl. a. om hvorvidt der kan tas utlegg i en hustrus særeie . . 58
» 14. Skr. om at en skattyder ikke med hjemmel i landskattelovens § 44 g, byskattelovens § 38 g (tilleggsskattelover av 7 juli 1927) har krav på fradrag i sin inntekt for reiser til besøk i hjemmet 68

1928 Side

Mars 14. Skr. angående spørsmålet om anerkjennelse av krav i et konkursbo for en lønnsmottagers skatt, som var anmeldt til trekk i henhold til landskattelovens § 31 (byskattelovens § 26), 3dje ledd 68
» 20. Skr. angående forskjellen mellem de skattefri beløp i de forskjellige klasser, byskattelovens § 69 (landskattelovens § 76) 8de ledd . 74
» 30. Lov nr. 1 om forandring i skatteloven for landet av 18 august 1911 med senere tilleggslover 81
» 30. Lov nr. 2 om forandring i skatteloven for byene av 18 august 1911 med senere tilleggslover 81
» 30. Lov nr. 3 om adgang for kommunene til å utligne en tilleggsskatt på større inntekter for budgettåret 1928—1929 82
April 28. Skr. om prioritet i arbeidsgivers akkordforhandlings- eller konkursbo for skatt 117
» 30. Skr. om utligning av bygningsskatt efter forskjellige satser i Sauda bygningskommune, Rogaland fylke 121
Mai 4. Kunngj. om skatt til statskassen av motorvogner og lystfartøier samt av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. for budgett-terminen 1 juli 1928 til 30 juni 1929 121
Juni 1. Lov nr. 9 om forandring i lov av 13 juli 1921, inneholdende midlertidige bestemmelser om utligning av skatt til staten på inntekt og formue 154
» 4. Skr. om anvendelse av straffebestemmelsen i byskattelovens § 110, landskattelovens § 118, 1ste ledd, for en skattyder som har undlatt å inngi selvangivelse 159
» 5. Skr. angående forkynnelse av utpantningsvarsel ved utpantninger for utenbys skatt 159
» 8. Kunngj. om skatt til statskassen av fortæring på bevertningssteder for budgetterminen 1 juli 1928—30 juni 1929 172
» 8. Kunngj. om erleggelse av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminen 1928—29 172
» 22. Kunngj. om erleggelse av formues- og inntektsskatt til Svalbard for budgett-terminen 1928—29 343
» 29. Kunngj. om formues- og inntektsskatt til statskassen for budgetterminen 1 juli 1928 til 30 juni 1929 365
Juli 4. Skr. angående spørsmålet om beskatning på en privatbanks hånd av aktier i Norges Bank og utbytter av disse 374
» 12. Skr. om at der ikke antas å være adgang for et herredstyre til å frafalle de forhøielser av herredskatter som er følge av en av fylkesskattestyret pålagt omligning 382
» 16. Skr. angående formuesbeskatning av et selskap som har regnskapsår avvikende fra kalenderåret, forsåvidt angår den del av overskuddet som utdeles til aktionærene 409
Aug. 18. Skr. om at forfallsdag for skatt ilignet ved omligning i henhold til Riksskattestyrets kjennelse antas å være 4 uker efter utleggelse av omligningen, medmindre senere forfallstid er fastsatt av herredstyret 423
Septbr. 18. Telegram om at innenbygdsboende skogeier hvis selvangivelse mangler verdiangivelse av skogen, ikke har krav på å få en klage over sin ligning behandlet av særskilt klagenevnd uten fylkesskattestyrets samtykke, landskattelovens § 93, 2 455
Oktbr. 2. Skr. om hvorvidt der kan gis et administrasjonsstyre for en kommune adgang til å gjennemgå ligningen i kommunen 462
Novbr. 3. Skr. om at et mottatt tilskudd fra apotekavgiftsfondet antas å være skattepliktig inntekt på vedkommende apotekers hånd . 525
» 5. Skr. angående betingelsen for nedsettelse eller eftergivelse av skatt i henhold til byskattelovens § 109 (landskattelovens § 117) . . 526
Desbr. 3. Skr. angående inndrivelse av forfallen bygningsskatt 545
» 4. Rundskr. om at der skal sendes Ligningsutvalget utskrifter av skattedommer 545

1928 Side

f. Matrikuleringsvesen.

g. Stempelvesen.

1928
Febr. 4. Skr. om beregning av stempelavgift av skjøte på eiendom, som har vært solgt flere ganger 20
8. Rundskr. angående oppebørselsbetjentenes bokførsel og regnskapsavleggelse vedkommende stemplingsgebyrer 21
» 10. Rundskr. om fastsettelse av kurser for beregning av stempelavgiften av veksler, som lyder på utenlandsk myntsort 27
Mars 2. Kunngj. om stempelavgift til statskassen fra 1 juli 1928 av cigarer, cigaretter, cigaretthylser, snus og røketobakk 38
» 8. Kunngj. om stempelavgift av dokumenter og av spillekort til statskassen for budgetterminen 1 juli 1928 til 30 juni 1929 . . 59
Juni 22. Lov nr. 17 om tillegg til lovgivningen om stempelavgift av dokumenter 286
Aug. 15. Rundskr. om fastsettelse av kurser for beregning av stempelavgiften av veksler, som lyder på utenlandsk myntsort 420
Novbr. 3. Skr. angående forståelsen av lov nr. 17 av 22 juni 1928 om tillegg til lovgivningen om stempelavgift av dokumenter 525

h. Arveavgift.

1928
Juni 1. Kunngj. om arveavgift til statskassen for budgettåret 1 juli 1928 til 30 juni 1929 155
Novbr. 13. Skr. angående beregning av arveavgift av arv som omhandles i arveavgiftskunngjørelsens § 2 e 531

i. Brennevins-, etyleter- og ølavgift.

Se under nr. 14 j.

j. Avgifter av utskjenking og salg av brennevin, vin, øl m. v.

Se under nr. 14 j.

k. Konsulatavgift.

Se under nr. 1 a.

l. Særlige avgifter.

1928
Febr. 4. Skr. om nytt regulativ for opkrevning av avgift av varer, som føres over Stavanger havnevesens kaier 20
Mars 2. Kunngj. om avgift til statskassen av jord, som i budgetterminen fra 1 juli 1928 til 30 juni 1929 anvendes til dyrkning av tobakk 40
» 2. Kunngj. om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1928 av sjokolade- og sukkervarer 43
» 16. Kunngj. om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1928 av 1) kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer, og 2) innenlands tilvirket fruktvin 73
» 16. Kunngj. om avgift til statskassen fra 1 juli 1928 1) av sirup, som anvendes til tilvirkning av drops, og 2) av mais og innenlands tilvirket maisstivelse, som anvendes til tilvirkning av stivelsesukker eller stivelsesirup 73
Mai 4. Res. om endring av slakteavgiften for storfe ved Bergen kommunale slaktehus 122
Juni 1. Kunngj. om avgift til statskassen av apotekenes omsetning . . 154
» 8. Lov nr. 1 om kommunal renholdsavgift 161
» 8. Res. om at forannevnte lov av 8 juni 1928 nr. 1 trer i kraft 1 juli 1928 161

1928 Side

Juni 22. Lov nr. 8 om utførselsavgift av fiskehermetikk til fordel for fellesreklame og laboratorium for hermetikkindustrien 262
» 22. Res. om at forannevnte lov av 22 juni 1928 nr. 8 settes i kraft fra og med 1 juli 1928 263
» 22. Lov nr. 14 om forandring i lov av 10 juni 1887 om utførselsavgift av vårsild til fremme av almennyttige foranstaltninger vedkommende vårsildfiskeriet 284
» 22. Midlertidig lov nr. 15 om utførselsavgift på torskelevertran til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk medisintran 284
» 22. Kunngj. om avgift til statskassen av kull, som utføres fra Svalbard 344
» 22. Rundskr. angående lov nr. 1 av 8 juni 1928 om kommunal renholdsavgift 355
» 29. Kunngj. om fraktutjevningsavgift av kornvarer innført fra utlandet 364
» 29. Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å treffe de nærmere bestemmelser som det i foranstående kunngjørelse er tillagt Kongen å utferdige 364
» 29. Res. om forandringer i takstene for Norsjø—Skienskanalen . . . 370
Juli 5. Res. om beliggenhet for et kommunalt slaktehus i Egersund, om innførelse av slaktetvang for byen samt om avgift for benyttelse av slaktehuset 377
» 5. Res. angående fastsettelse av kjøretakster på sporveien til Ullevål Haveby 377
» 5. Res. om nedsettelse av takstene for Fredrikshaldskanalen 378
» 27. Res. om endrede avgifter for benyttelse av Trondhjem kommunale slaktehus 411
Aug. 3. Skr. om regulativ for opkrevning av vare- og oplagsavgifter ved de offentlige brygger i Moss 418
» 31. Res. om nye takster for befordring på jernbanene av tropper, levende dyr, materiell og øvrige fornødenheter tilhørende militæretaten 450
Oktbr. 17. Skr. om nytt regulativ for opkrevning av vareavgift i Tromsø . . 509
» 18. Skr. angående endring i bestemmelsene om opkrevning av vareavgift i Kristiansand 514
» 27. Rundskr. om forandringer i vårsildavgiftsloven av 10 juni 1887 . . 518
Novbr. 1.–Novbr. 20. Kapiteltakster for året 1928 521
» 9. Res. om nedsettelse av de ved kongelig resolusjon av 21 mai 1920 fastsatte avgifter for tilsyn med ildsfarlige gjenstander . . . 527
» 26. Skr. om visse endringer med hensyn til beregningsgrunnlaget for omsetningsavgift av sjokolade- og sukkervarer, som innføres fra utlandet 538
Desbr. 4. Skr. angående nedsettelse av takstene for benyttelse av havnelos i Sarpsborg havn og om regler for benyttelse av Sarpsborg kommunale brygger m. v. 546

m. Tollvesen.

1928

Janr. 4. Skr. om tillatelse til inntil videre å innføre utenom Ankenes herred tollbare varer, som ikke er ledsaget av passerseddel, over landegrensen til Nordland fylke ad nærmere bestemte veier . 1
Febr. 17. Res. om tillatelse for Kristiansand kommune til å oprette og drive et almindelig frilager 32
» 24. Res. angående ikrafttreden av lov av 28 juni 1927 om innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon samt deler derav m. v. . 36
Mars 3. Regler for innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon samt deler derav 44
» 31. Rundskr. om innførsel, utførsel og salg av våben og ammunisjon . . 98
Mai 11. Res. om nedsettelse av tollsatsen for «Oljer 3» tariffnr. 573 a . . . 129

1928 Side
Juni 1. Lov nr. 5 om opium m. v. 149
» 15. Res. om nedsettelse av tollen på katoder, støpte skinner og lignende ledningsmateriell av kobber og aluminium til industrielt bruk 195
» 22. Lov nr. 5 om tollvesenet 204
» 22. Kunngj. om tollavgifter 344
Aug. 27. Res. angående bestemmelse om i hvilken utstrekning tjenestemenn ved tollvesenet m. v. kan kreve sig fritatt for å velges til lagrettemenn og domsmenn 431
Desbr. 7. Res. om nedsettelse av tollen på korinter 560

n. Regnskaps- og oppebørselsvesen.

1928
Febr. 3. Rundskr. om politiets kontorutgifter vedkommende registrering og kontroll av motorvogner i henhold til lov av 20 februar 1926 18
» 8. Rundskr. angående oppebørselsbetjentenes bokførsel og regnskapsavleggelse vedkommende stemplingsgebyrer 21
Mars 7. Rundskr. om inndrivelse av avgifter for tilsyn med elektriske anlegg 58
Mai 29. Rundskr. om portoutgifter i embedsanliggender 143
Juni 5. Skr. angående forkynnelse av utpantningsvarsel ved utpantninger for utenbys skatt 159
» 13. Rundskr. ang. foranstaltninger til betryggelse av skattefogdenes mellemregnskapsforhold med lensmennene og de særskilt ansatte skatteopkrevere 179
» 29. Rundskr. om renter av offentlige midler 370
Oktbr. 18. Endringer i Arbeidsdepartementets cirkulære av 20 desember 1926 til politimestre, skattefogder, bilsakkyndige m. fl. 513
» 26. Skr. om regnskapsføring av innbetalte saksomkostninger i benefiserte saker 518
Desbr. 3. Skr. angående inndrivelse av forfallen bygningsskatt 545
» 18. Skr. om regler for opkrevning og regnskapsførsel m. v. vedkommende veiavgift og kontrollavgift av motorvogner 563

o. Statsregnskapet og statsrevisjonen.

1928
Mai 11. St.besl. om utferdigelse av bevilgningsreglement 127

C. PRIVATRETT

1. Eiendomsrett og bruksrett.

1928
Juni 22. Lov nr. 1 om forandringer i lov av 18 september 1909 om erhvervelse av skog 200
» 22. Lov nr. 2 om forandringer i lov av 14 desember 1917 om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom 201
» 22. Lov nr. 3 om forandringer i lov av 10 desember 1920 om erhvervelse av dyrket mark 202
» 22. Lov nr. 25 om ordning av visse jordspørsmål 307
Oktbr. 5. Res. om at reglene i lov nr. 16 av 14 desember 1917, kap. V, også gjøres gjeldende for de i lov nr. 5 av 3 juli 1914 omhandlede erhvervelser, samt om ophevelse av kongelig resolusjon av 3 juli 1914 462

2. Hittegods og vrakgods.

1928
Juni 22. Lov nr. 5 om tollvesenet 204
Kapitel 11. Om behandling av strandede fartøier og varer s. 239

3. Pant.

Mai 29. Lov nr. 4 om forandringer i lov om mortifikasjon m. v. av 6 mars 1869 136

4. Grunnbyrder.

5. Kontraktsforhold.

1928
Mai 23. St.besl. om betalinger for nødsarbeide 133
» 29. Lov nr. 5 om forandringer i lov om kjøp på avbetaling av 21 juni 1916 136
Juni 1. Lov nr. 3 om forandring i lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 146
» 15. Res. om bestemmelser vedkommende privat salg eller utleie av mottagerapparater for kringkasting 195
Juli 13. Rundskr. nr. 23 om den nye rettergangsordning. (Vedrørende lov om kjøp på avbetaling m. v.) 403
Aug. 31. Res. om vedtagelse av tillegg til anbudsforskriftenes § 17 449
Oktbr. 2. Skr. om hvorvidt mann og hustru kan anses som 2 aktieeiere . . . 462

6. Jordleie. Husleie.

1928
Juni 22. Lov nr. 25 om ordning av visse jordspørsmål 307

7. Gjeldsforpliktelser.

1928
Febr. 10. Rundskr. om fastsettelse av kurser for beregning av stempelavgiften av veksler, som lyder på utenlandsk myntsort 27
Mars 3. St.besl. angående nedsettelse av en kommisjon til undersøkelse av gjeldstrykket som hviler på landet, spesielt på kommunene og småkårsfolket 44
Mai 29. Lov nr. 4 om forandringer i lov om mortifikasjon m. v. av 6 mars 1869 136
» 29. Lov nr. 6 om forandring i lov om veksler av 7 mai 1880 139
Juni 22. Midlertidig lov nr. 18 inneholdende særlige bestemmelser om kommuners gjeldsforpliktelser 286
» 22. Lov nr. 23 om forandringer i lov om foreldelse av fordringer av 27 juli 1896 305
Juli 13. Rundskr. nr. 23 om den nye rettergangsordning (Kunngjøring av mortifikasjonsstevninger m. v.) 403
Aug. 15. Rundskr. om fastsettelse av kurser for beregning av stempelavgiften av veksler, som lyder på utenlandsk myntsort 420
Desbr. 20. Rundskr. angående lov av 22 juni 1928 inneholdende særlige bestemmelser om kommuners gjeldsforpliktelser 568

8. Forløfte.

9. Tjenesteforhold.

1928
Janr. 3. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Lillestrøm 1
» 13. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Hamar 5
Febr. 6. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Alta herred, Finnmark fylke 20
» 9. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Laksevåg sogn, Hordaland fylke 27

1928 Side
Febr. 15. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Kabelvåg, Nordland fylke 29
» 15. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Bærum, Akershus fylke 29
» 17. Skr. om forandringer i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Fredrikstad 32
» 17. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Fredrikstad 32
Mars 21. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Grimstad 74
» 29. Skr. om forandringer i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Kristiansand 80
» 30. Res. om avgjørelse ved voldgift av tvister i en rekke håndverksfag 84
April 4. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Lørenskog, Akershus fylke 101
» 16. St.besl. om godtgjørelse for ekstraarbeide i departementene 106
» 20. Res. om avgjørelse ved voldgift av tvister i en del håndverksfag . 112
Mai 2. Skr. om endring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Hetland herred, Rogaland fylke 121
» 8. Skr. om endring i lukningsvedtekten for Meråker herred, Nord-Trøndelag fylke 126
» 12. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Steinkjer 130
» 14. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Grimstad 130
» 25. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder på Seljestad i Sandtorg, Troms fylke 133
Juni 2. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Måløy bygnings- og brandkommune, Sogn og Fjordane fylke 159
» 7. Skr. om forandring i § 1 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Narvik 159
» 14. Skr. om forandringer i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Mysen, Østfold fylke 182
» 15. Lov nr. 1 om endringer i og forlenget gyldighet av lov om industrielt hjemmearbeid av 15 februar 1918, jfr. lov av 6 juli 1923 182
» 15. Skr. om forandringer i §§ 1 og 4 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Glemmen herred, Østfold fylke 196
» 21. Skr. om forandring i § 2 i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Alta herred, Finnmark fylke 200
Juli 5. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Stordal herred, Møre fylke 378
» 6. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Aker herred, Akershus fylke 378
» 19. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Vik herred, Nordland fylke 409
» 19. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Skånland herred, Troms fylke 410
» 26. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Notodden 411
Aug. 18. Skr. om ophevelse av lukningsvedtekt for utsalgssteder i Naustdal herred, Sogn og Fjordane fylke 423
Septbr. 5. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Tromsø 451
» 15. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Ankenesstrand skolekrets i Ankenes herred, Nordland fylke 454
Oktbr. 19. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hurum, Buskerud fylke 514
» 24. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Halden 516
Novbr. 27. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Nesodden, Akershus fylke 538
Desbr. 12. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Asker herred, Akershus fylke 561
» 29. Skr. om forandringer i lukningsvedtekten for utsalgssteder i ladestedet Mo, Nordland fylke 596

10. Skadeserstatning.

Juni 8. Lov nr. 2 om postvesenet 161
Erstatningsregler . . . . . s. 164
Juli 5. Res. angående regler for arbeidsgiveres plikt til å yde sykepleie m. v. og for arbeidsgiveres ansvar ved ulykker på Svalbard 375
Oktbr. 26. Skr. bl. a. om ansvar for skade som forårsakes ved at maskindrevne fartøier under gang i Oslofjorden ikke avpasser sin fart på strekningen Filtvet fyr—Oslo havnedistrikt 518

11. Sjørett.

Se under B nr. 15 a.

12. Personnavn.

13. Ektefeller.

1928
Janr. 16. Rundskr. vedrørende lov om uskiftet bo av 4 juli 1927 603
Febr. 6. Skr. angående spørsmålet om der er adgang til å innfordre skatt, ilignet en hustru før ekteskapet, hos hennes mann 20
Mars 7. Skr. bl. a. om hvorvidt der kan tas utlegg i en hustrus særeie . . 58
» 30. Res. om rett for de av Buddhistmisjonens misjonærer som er ordinert i den norske statskirke, til å stifte ekteskap i Kina m. v. . . 82
» 30. Res. om godkjennelse av vigselformular for Skotfos Frimenighet . . 83
Juni 26. Rundskr. om at det i saker angående opløsning av ekteskap bør påses oplyst om nogen av ektefellene ønsker den annen ektefelle pålagt bidragsplikt efter ekteskapets opløsning 359
Juli 13. Res. om godkjennelse av formular for vigsel i «Menigheten i Evangeliehuset» 382
» 13. Res. om rett for de av Det norske Missionsselskaps misjonærer som er ordinert i den norske statskirke til å stifte ekteskap mellem norske borgere i Kina m. v. 383
Oktbr. 2. Skr. om hvorvidt mann og hustru kan anses som to aktieeiere . . 462
Desbr. 21. Res. om forskrifter angående ekteskapsstiftelse ved diplomatisk eller konsulær tjenestemann 568

14. Foreldre og barn.

1928
Mars 7. Skr. om vedtekt for tobakksalg til barn i Grimstad 58
» 8. Res. om anvendelse av pleiebarnslovens § 2 i Kråkstad herred, Akershus fylke 66
April 28. Res. om anvendelse av pleiebarnslovens §§ 1—9 i Skoger herred, Vestfold fylke 117

15. Umyndige og verger.

16. Arv.

17. Odelsrett og åsetesrett.

1928
April 23. Skr. om gebyr for behandlingen av en odelsløsningssak 113
Mai 29. Lov nr. 2 om forandringer i lov om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning av 1 juni 1917 134

18. Forsvunne og fraværende personer.

1928 Side

19. Tinglysning. Registrering.

Janr. 5. Skr. bl. a. om gebyr for tinglysning av den i tvangsfullbyrdelseslovens § 174 omhandlede erklæring 1
Febr. 3. Rundskr. om politiets kontorutgifter vedkommende registrering og kontroll av motorvogner i henhold til lov av 20 februar 1926 . 18
April 13. Res. om at lov om registrering av elektriske kraftledninger av 1 juli 1927 skal tre i kraft 1 juni 1928 m. v. 105
» 16. Rundskr. angående lov om registrering av elektriske kraftledninger av 1 juli 1927 107
Mai 22. Rundskr. om utarbeidelse av register over omstreifere og løsgjengere 131

1928

20. Industriell rettsbeskyttelse.

Febr. 24. Overenskomst mellem Norge og de Socialistiske Sovjetrepublikkers Forbund om gjensidig beskyttelse av industriell eiendomsrett 608

21. Forfatterrett, kunstnerrett og fotografiers beskyttelse.

D. STRAFFERETT OG STRAFFEFULLBYRDELSE

1928

1. Strafferett.

Juni 22. Lov nr. 5 om tollvesenet 204
Kap. 14. Om straff . . . . . s. 245
Desbr. 22. Rundskr. om ulovlig omførselshandel 588

1928

2. Fengselsvesen og straffefullbyrdelse.

Juni 1. Lov nr. 2 om opdragende behandling av unge lovovertredere . . 144
Novbr. 16. Brev om Sem tvangsarbeidshus og pleieanstalt 535

E. PROSESS

1928

1. Forliksvesen.

Mai 29. Lov nr. 1 om forandringer i lov om rettergangsmåten for tvistemål av 13 august 1915 134
Juli 12. Rundskr. nr. 22 om den nye rettergangsordning. (Forliksrådenes virksomhet.) 380
Aug. 27. Rundskr. nr. 24 om den nye rettergangsordning. (Valg av forliksmenn, lagrettemenn, domsmenn, skjønnsmenn og rettsvidner høsten 1928) 433

1928

2. Civilprosess.

Febr. 9. Rundskr. nr. 19 angående den nye rettergangsordning. (Om rettsbøker m. v. ved overrettene og Høiesterett.) 23
» 13. Skr. om ligningsnevndens adgang til å oplyse ansettelser av formue og inntekt i prosessøiemed 28
April 24. Skr. om at betalingen til domsmenn i farskapssaker skal utredes av statskassen 114
» 28. Skr. angående forkynnelse av dom 117

1928 Side
Mai 29. Lov nr. 1 om forandringer i lov om rettergangsmåten for tvistemål av 13 august 1915 134
» 29. Lov nr. 2 om forandringer i lov om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning av 1 juni 1917 134
» 29. Lov nr. 3 om forandringer i lov om midlertidige forandringer i rettergangsordningen av 17 juli 1925 135
» 29. Lov nr. 4 om forandringer i lov om mortifikasjon m. v. av 6 mars 1869 136
» 29. Lov nr. 5 om forandringer i lov om kjøp på avbetaling av 21 juli 1916 136
Juni 8. Rundskr. nr. 20 om den nye rettergangsordning. (Om bevilling til fri sakførsel m. v.) 173
» 22. Lov nr. 20 om forandringer i lov om domstolene av 13 august 1915 298
Juli 12. Rundskr. nr. 22 om den nye rettergangsordning. (Forliksrådenes virksomhet.) 380
» 13. Rundskr. nr. 23 om den nye rettergangsordning. (Forandringer i rettergangslovene m. v.) 403
Aug. 27. Res. angående bestemmelse om sammensetningen av det særskilte domsmannsutvalg for Oslo 431
» 27. Res. angående bestemmelse om i hvilken utstrekning tjenestemenn ved toll-, fyr-, post-, telegraf-, telefon- og jernbanevesenet kan kreve sig fritatt for å velges til lagrettemenn og domsmenn . 431
» 27. Rundskr. nr. 24 om den nye rettergangsordning. (Valg av forliksmenn, lagrettemenn, domsmenn, skjønnsmenn og rettsvidner høsten 1928.) 433
Oktbr. 19. Skr. om refusjon av betalingen til domsmenn efter sportellovens § 92, jfr. tvistemålslovens § 169 514
» 19. Skr. om at betalingen til domsmenn i farskapssaker blir å utrede til endelig utgift for statskassen 514
Novbr. 16. Res. angående bestemmelse om særskilt sjøkyndig domsmannsutvalg i Tune og Borge av Tune domssogn i Østfold fylke . . 535
» 30. Deklarasjon mellem Norge og Island om optagelse av sjøforklaringer 544
Desbr. 7. Skr. om at den ordinære dommer i almindelighet ikke antas inhabil til å ta imot, forberede og ekspedere en ankeerklæring over en dom i sak hvori der har vært beskikket settedommer 560

3. Straffeprosess.

1927
Septbr. 12. Overenskomst mellem Norge og Latvija om utlevering og rettshjelp i straffesaker 602

1927 Oktbr. 26. / 1928 Janr. 16. Noteveksling mellem Norge og Sovjetunionen angående gjensidig meddelelse om arrestasjon av det ene lands borgere i det annet land 602

Janr. 25. Rundskr. om at ransakning i straffesaker skal iverksettes i overvær av minst ett vidne 12
Febr. 13. Skr. om ligningsnevndens adgang til å oplyse ansettelser av formue og inntekt i prosessøiemed 28
» 23. Rundskr. om brandefterforskninger 33
Juni 22. Lov nr. 5 om tollvesenet 204
Kap. 15. Om påtale m. v. . . . . s. 252
» 22. Res. om at statsadvokatene i Oslo, statsadvokaten i Østfold og Hedmark og statsadvokaten i Buskerud og Opland skal være forpliktet til å utføre aktorater i Høiesterett uten hensyn til embedsdistrikt 355

1928 Side
Juli 27. Res. om overførelse til Justisdepartementet av myndigheten til å eftergi erstatning til det offentlige for omkostninger i straffesaker m. v. 411
» 27. Rundskr. angående forhørsrettssaker 413
Desbr. 22. Rundskr. om ulovlig omførselshandel 588

4. Tvangsfullbyrdelse.

1928
Janr. 18. Skr. om at en saksøker ikke kan kreve betaling av saksøkte for sitt eget arbeide med å fremsette begjæring om utleggsforretning. Jfr. tvangsfullbyrdelseslovens § 60 og sportellovens § 107 . . 9
» 18. Skr. om rett for en saksøker til å kreve henholdsvis 2 eller 4 pct. for begjæringen om tvangsauksjon m. v. 607
» 25. Rundskr. nr. 18 om den nye rettergangsordning. (Stadfestelse av auksjonsbud.) 10
Mars 7. Rundskr. om inndrivelse av avgifter for tilsyn med elektriske anlegg 58
» 7. Skr. bl. a. om hvorvidt der kan tages utlegg i en hustrus særeie . . 58
Mai 29. Lov nr. 3 om forandringer i lov om midlertidige forandringer i rettergangsordningen av 17 juli 1925 135
» 29. Lov nr. 5 om forandringer i lov om kjøp på avbetaling av 21 juli 1926 136
Juni 5. Skr. angående forkynnelse av utpantningsvarsel ved utpantninger for utenbys skatt 159
» 22. Lov nr. 21 om forandringer i lov om tvangsfullbyrdelse av 13 august 1915 298
Juli 13. Res. om utførelse av de i tvangsfullbyrdelseslovens § 106 omhandlede forretninger 384
» 13. Rundskr. nr. 23 om den nye rettergangsordning. (Forandringer i tvangsfullbyrdelsesloven m. v.) 403
Septbr. 14. Res. angående bestemmelse om at lensmannen i Sørøysund og Kvalsund skal tjenstgjøre som namsmann i Hammerfest kjøpstad fra den tid Justisdepartementet bestemmer 453

5. Skifte- og arvebehandling, konkurs- og akkordforhandling. Administrasjon.

1928
Janr. 16. Rundskr. vedrørende lov om uskiftet bo av 4 juli 1927 603
Mars 14. Skr. angående spørsmålet om anerkjennelse av krav i et konkursbo for en lønnsmottagers skatt, som var anmeldt til trekk i henhold til landskattelovens § 31 (byskattelovens § 26), 3dje ledd 68
April 28. Skr. om prioritet i arbeidsgivers akkordforhandlings- eller konkursbo for skatt 117
Mai 4. Skr. om at lov om uskiftet bo av 4 juli 1927, spesielt dens §§ 4 og 5, antas også å komme til anvendelse når der bare er myndige livsarvinger 125
» 11. Skr. angående omkostningene ved en registrering efter § 5 i lov om uskiftet bo av 4 juli 1927 130
Juni 22. Midlertidig lov nr. 18 inneholdende særlige bestemmelser om kommuners gjeldsforpliktelser 286
» 22. Lov nr. 26 om forandring i midlertidig lov om offentlig administrasjon av banker 336
Septbr. 11. Rundskr. om melding til fylket i tilfelle hvor en avdød, hvis bo tas under offentlig skiftebehandling, har vært forpleiet som sinnssyk med stats- og fylkesbidrag, eller hvor arv tilfaller en sådan sinnssyk. 453
Oktbr. 2. Skr. om hvorvidt der kan gis et administrasjonsstyre for en kommune adgang til å gjennemgå ligningen i kommunen 462
Desbr. 20. Rundskr. angående lov av 22 juni 1928 inneholdende særlige bestemmelser om kommuners gjeldsforpliktelser 568

Side

6. Sakførere og advokater.

Juni 8. Rundskr. nr. 20 om den nye rettergangsordning. (Om bevilling til fri sakførsel m. v.) 173

7. Translatører.

8. Ting.

1928
Janr. 6. Rundskr. om kostgodtgjørelse for møte på faste tingdager 2
Juli 13. Rundskr. nr. 23 om den nye rettergangsordning. (Faste tingdager ved herreds- og byrettene m. v.) 403

KRONOLOGISK FORTEGNELSE OVER LOVER

1928
Mars 24. Lov om ophevelse av retten til enkepensjon av Oslo Katedralskoles kasse 75
» 30. Lov nr. 1 om forandring i skatteloven for landet av 18 august 1911 med senere tilleggslover 81
» 30. Lov nr. 2 om forandring i skatteloven for byene av 18 august 1911 med senere tilleggslover 81
» 30. Lov nr. 3 om adgang for kommunene til å utligne en tilleggsskatt på større inntekter for budgettåret 1928—1929 82
April 13. Lov nr. 1 om forandring i lov om folkeskolen på landet av 26 juni 1889 102
» 13. Lov nr. 2 inneholdende forandring i lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889 104
Mai 29. Lov nr. 1 om forandringer i lov om rettergangsmåten for tvistemål av 13 august 1915 134
» 29. Lov nr. 2 om forandringer i lov om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning av 1 juni 1917 134
» 29. Lov nr. 3 om forandringer i lov om midlertidige forandringer i rettergangsordningen av 17 juli 1925 135
» 29. Lov nr. 4 om forandringer i lov om mortifikasjon m. v. av 6 mars 1869 136
» 29. Lov nr. 5 om forandringer i lov om kjøp på avbetaling av 21 juli 1916 136
» 29. Lov nr. 6 om forandring i lov om veksler av 7 mai 1880 139
» 29. Lov nr. 7 om tilvirkning og omsetning av alkoholholdige drikkevarer på Svalbard 139
Juni 1. Lov nr. 1 om forandring i lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889 143
» 1. Lov nr. 2 om opdragende behandling av unge lovovertredere . . . 144
» 1. Lov nr. 3 om forandring i lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 146
» 1. Lov nr. 4 om forandring i lov om kommunevalg av 10 juli 1925 . . 147
» 1. Lov nr. 5 om opium m. v. 149
» 1. Lov nr. 6 om forandringer i lov om foranstaltninger mot innførsel av smittsomme sykdommer av 17 juni 1909 151
» 1. Lov nr. 7 om endring i lov om utskiftning m. v. av 13 mars 1882 . 152
» 1. Lov nr. 8 om midlertidig forhøielse av losbetalingen 153
» 1. Lov nr. 9 om forandring i lov av 13 juli 1921 inneholdende midlertidige bestemmelser om utligning av skatt til staten på inntekt og formue 154
» 8. Lov nr. 1 om kommunal renholdsavgift 161
» 8. Lov nr. 2 om postvesenet 161
» 8. Lov nr. 3 om forandring i lov av 8 august 1908 om vernskogens bevarelse og mot skogens ødeleggelse m. v. samt i lov av 7 juni 1916 om tillegg til lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødeleggelse m. v. av 8 august 1908 167

1928			Side
Juni	8.	Lov nr. 4 om måling av fartøier m. v.	169
»	15.	Lov nr. 1 om endringer i og forlenget gyldighet av lov om industrielt hjemmearbeid av 15 februar 1918, jfr. lov av 6 juli 1923	182
»	15.	Lov nr. 2 om tillegg til lov av 16 juni 1927 om forbud mot salg av usløiet torsk i Lofoten og Vesterålen	183
»	22.	Lov nr. 1 om forandringer i lov av 18 september 1909 om erhvervelse av skog	200
»	22.	Lov nr. 2 om forandringer i lov av 14 desember 1917 om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom	201
»	22.	Lov nr. 3 om forandringer i lov av 10 desember 1920 om erhvervelse av dyrket mark	202
»	22.	Lov nr. 4 om tømmermåling	203
»	22.	Lov nr. 5 om tollvesenet	204
»	22.	Lov nr. 6 om forandring i lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v. av 13 august 1915 med tilleggslover	259
»	22.	Lov nr. 7 om innførsel av apotekvarer samt om handel med gifter, farmasøitiske spesialpreparater og en del andre varer	260
»	22.	Lov nr. 8 om utførselsavgift av fiskehermetikk til fordel for fellesreklame og laboratorium for hermetikkindustrien	262
»	22.	Lov nr. 9 om forandringer i lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889 med tilleggslover	264
»	22.	Lov nr. 10 om forandring i 1) lov om kommunestyre på landet og 2) lov om kommunestyre i byene, begge av 30 september 1921 med senere tilleggslover	264
»	22.	Lov nr. 11 um brigde i lov um ulukketrygding for fiskarar frå 10 desember 1920 med tilleggslover	265
»	22.	Lov nr. 12 om endringer i lov om sykeforsikring av 6 august 1915 med tilleggslover	268
»	22.	Lov nr. 13 om forandring i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover	282
»	22.	Lov nr. 14 om forandring i lov av 10 juni 1887 om utførselsavgift av vårsild til fremme av almennyttige foranstaltninger vedkommende vårsildfiskeriet	284
»	22.	Midlertidig lov nr. 15 om utførselsavgift på torskelevertran til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk medisintran	284
»	22.	Midlertidig lov nr. 16 om kvalitetskontroll av medisintran	285
»	22.	Lov nr. 17 om tillegg til lovgivningen om stempelavgift av dokumenter	286
»	22.	Midlertidig lov nr. 18 inneholdende særlige bestemmelser om kommuners gjeldsforpliktelser	286
»	22.	Lov nr. 19 om forandringer i lovgivningen om Svalbard	297
»	22.	Lov nr. 20 om forandringer i lov om domstolene av 13 august 1915	298
»	22.	Lov nr. 21 om forandringer i lov om tvangsfullbyrdelse av 13 august 1915	298
»	22.	Lov nr. 22 om forandringer i lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897 med tilleggslover	303
»	22.	Lov nr. 23 om forandringer i lov om foreldelse av fordringer av 27 juli 1896	305
»	22.	Midlertidig lov nr. 24 om pensjonering av officerer og underofficerer, som frivillig fratrer sine stillinger eller stilles overtallige med full lønn som følge av den i 1927 beslutt[illegible]e nye forsvarsordning	305
»	22.	Lov nr. 25 om ordning av visse jordspørsm[illegible]	307
»	22.	Lov nr. 26 om forandring i midlertidig lov [illegible]n offentlig administrasjon av banker	336
»	22.	Lov nr. 27 om landets kornforsyning	337

Kronologisk fortegnelse over lovene

Depotbiblioteket
h050 34 386

Norsk
Lovtidende

1928
2 Avdeling